

kat. komp 14(1913)

5536

CZASOP.

KO-DENTYSTYCZNY

m tech. dentyst.

WSKI, W. SALMOŃSKI

wów

Plac Hallicki 1, 7

ROCZNIK XIV

KALENDARZ
SŁOWA
POLSKIEGO
1913

NAKŁADEM SŁOWA POLSKIEGO

NAJLEPSZE MLEKO
W MLECZARNIACH
BIELIKOWICZA

5536

II CZASOP.

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalend. żydow.	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			
Ś	1 Nowy Rok Ob. P. J.	19 Wonyfatya	Mieczysław	22	1 365
C	2 Makarego, Martyniana b.	20 Ihnatyja m.	Strzyżesław	23	2 364
P	3 Genowefy p., Daniela m.	21 Juljanny m.	Wlastymiła	24	3 363
S	4 Tytusa bisk., Eugeniusza	22 Anastazyi m.	Dobromir	25	4 362
1	Niedz. po Nowym Roku Ew. św. Mat. r. 2	Długość dnia 8 g. 14 m. Przybyło dnia 11 m. Zmierzch trwa 40 m.			
N	5 Telesfora, Emilianny	23 10 Muezennykiw	Wlastybor	26	5 361
P	6 Trzech Króli	24 Jewheny i Wihil.	Bojomir	27	6 360
W	7 Walentego, Juliana	25 Różd. J. Chrysta	Świętosław	28	7 359
S	8 Seweryna op., Maksyma	26 Sobor Per. Bohor.	Mścisław	29	8 358
C	9 Marcyanny p., Witalisa	27 Stefana Mucz.	Władymira	1	9 357
P	10 Agatona p., Pawła pust.	28 20.000 Muczen.	Dobrosław	2	10 356
S	11 Honoraty, Hyginiusza	29 S. S. Mład. ub.	Krzesimir	3	11 355
2	Niedz. I po 3 Królach Ew. św. Łuk. r. 2.	Długość dnia 8 g. 25 m. Przybyło dnia 25 m. Zmierzch trwa 39 m.			
N	12 Arkadyusza, Tacyanny	30 Anysyi pr.	Czesława	4	12 354
P	13 Weroniki, Leoncyusza	31 Melanyi Rymianki	Bogomir	5	13 353
W	14 Feliksa z N., Hilarego b.	1 Nowy Rik 1913	Radogost	6	14 352
Ś	15 Maura op., Pawła	2 Sylwestra	Domosław	7	15 351
C	16 Marcela, Włodzimierza	3 Małachija pr.	Włodzimierz	8	16 350
P	17 Antoniego op. wyzn.	4 Sobor. 70 Ap.	Rościsław	9	17 349
S	18 Prysiki p., Piotra k.	5 Fteopempta	Jaropek	10	18 348
3	Niedz. Starozapustna Ew. św. Mat. r. 20.	Długość dnia 8 g. 48 m. Przybyło dnia 40 m. Zmierzch trwa 38 m.			
N	19 Henryka b., Ferdynanda w.	6 Boh. Hosp. (Jordan)	Ratymir	11	19 347
P	20 Fabiana, Sebastyana	7 Sobor s. Joana	Sebastyan	12	20 346
W	21 Agnieszki p. m.	8 Heorhia	Jarosław	13	21 345
S	22 Wincentego, Anastazego	9 Polyjwckta m.	Wityslaw	14	22 344
C	23 <i>Zaśl. N. M. P. Raymunda</i>	10 Hryhoryja pr.	Wróciśława	15	23 343
P	24 Tymoteusza b. m.	11 Fteodozyja	Chwałibóg	16	24 342
S	25 Nawr. św. Pawła ap.	12 Tatianny m.	Miłosz	17	25 341
4	Niedz. Mięsoapustna Ew. św. Łuk. r. 8.	Długość dnia 9 g. 1 m. Przybyło dnia 58 m. Zmierzch trwa 37 m.			
N	26 Polikarpa, Pauli	13 Ermyła i Strat.	Skarbimir	18	26 340
P	27 Jana Złotoustego	14 S. Oteć w Synai	Przybysław	19	27 339
W	28 Walerego, Juliana	15 Pawła Fteweysk.	Radomir	20	28 338
Ś	29 Franciszka Salezego	16 Petra Werychy	Zdzisław	21	29 337
C	30 Martyny p., Hiacynty p.	17 Antonyja W.	Dobrogniew	22	30 336
P	31 Piotra Nolas., Marceli wd.	18 Aftanazyja	Spitogniew	23	31 335

Kalendarz żydowski. Dnia 9 stycznia = 1 szebat.

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZĄ KRAJOWĄ FABRYKĄ
WYROBÓW CEMENTOWYCH,
PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLI BETONOWYCH
ORAZ OSOBNY ODDZIAŁ WYROBÓW Z NATURALNYCH PŁYT MARMUROWYCH.
ULICA ŚW. PIOTRA, L. 21. . . . . TELEFON NR 658.

SŁOWO POLSKIE największy polityczny dziennik polski wychodzi
we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenume-
raty kwartalnie: we Lwowie kor. 6.— z dostawą dwukrotną do domu kor. 7.80,
z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8.— rocznie kor. 32.—
z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9.50 — rocznie kor. 38.

Biblioteka Jagiellońska

1002113684

5336
1102

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy			Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wschód	zachód	barom.		termom.			
							r.	w.	r.	w.		
1	657	415	918		411	1111						<p>Słońce wstępuje w znak Ryb dnia 20-go lutego.</p> <p>Księżyc. Nów d. 6 o g. 6 rano, pierwsza kwadra d. 14 o g. 9 rano, pełnia d. 21 o g. 3 w nocy, ostatnia kwadra d. 27 o g. 10 wieczór. Dnia 7 o g. 9 rano apogeum. d. 21 o g. 1 po północy perigeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury przebiega gwiazdozbiory Koziorożca i Wodnika, dnia 12 znajduje się w górnem połączeniu ze słońcem, poczem wyprzedza je, oddalając się coraz bardziej na wschód od słońca. Z powodu bliskiego sąsiedztwa słońca w tym miesiącu niewidzialny. — Wenus w Rybach jest gwiazdą wieczorną; d. 12 osiąga swą najwyższą wschodnią odległość od słońca, która wynosi 46° 41', świeci bardzo jasno przez 3 godziny po zachodzie słońca. — Mars w Strzelcu, później Koziorożcu wschodzi około g. 5 rano, widzialny tylko krótko przed wschodem słońca — Jowisz w Strzelcu wschodzi około g. 4 rano, widzialny do wschodu słońca. — Saturn w gwiazdozbiórce Byka widzialny wieczór, zachodzi wkrótce po północy.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temp. — 3° C., średnia minim. — 14° 80, średnia maksym. + 6° 19. Ilość opadu 38 mm. Najczęstsze wiatry połud.-zach. do połud.-wschod.</p>
2	656	416	921		524	1159						
3	654	417	923		604	100						
4	653	419	926		641	208						
5	651	421	930		707	320						
6	650	423	933	☾	727	433						
7	649	425	936		742	543						
8	647	426	939		755	652						
9	645	428	943		806	800						
10	643	430	947		817	910						
11	641	432	951		829	1021						
12	640	434	954		841	1134						
13	638	435	957		858	—						
14	636	437	1001	☾	919	1249						
15	634	438	1004		950	206						
16	632	440	1008		1034	322						
17	631	442	1011		1136	430						
18	629	443	1014		1256	523						
19	627	445	1018		227	600						
20	625	447	1022		401	628						
21	624	449	1025	☾	534	649						
22	622	451	1029		705	705						
23	620	452	1032		822	720						
24	618	454	1036		959	734						
25	616	456	1040		1123	751						
26	614	457	1043		—	810						
27	612	459	1047	☾	1245	855						
28	610	501	1051		202	908						

C. K. NADWORNÍ DOSTAWCY

GŁOGOWSKI I SKA

We LWOWIE, plac Marjacki l. 10

w KRAKOWIE, Rynek gł. 6, II. p. — w CZERNIOWCACH, ul. Pańska 39

„BURROUGHS ADDING“

SAMOPISZĄCA MASZYNA DO DODAWANIA, NIEZBĘDNA W KAŻDEM BIURZE.

E. SLAWIK
Lwów, Sokoła 3.

TOWARY SKÓRZANE — PRZYBORY
PODRÓŻNE — BIŻUTERJA FRANCUSKA
FILIA: HOTEL GEORGE'A

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydów.	Dni roku
	rymsko-katolickie	grecko-katolickie			
S	1 Ignacego b., Brygidy p.	19 Makarija	Żegota	24	32 334
5	Niedz. Zapustna Ew. św. Łuk. r. 18.	Długość dnia 9 g. 21 m., przybyło 1 g. 18 m. Zmierzch trwa 36 m.			
N	2 N. M. P. Gromniczej	20 Jeufymia Weł.	Miłoslawa	25	33 333
P	3 Błażeja, Hipolita	21 Maksyma	Błażej	26	34 332
W	4 Weroniki p. m., Andrzeja	22 Tymofteja ap.	Witosława	27	35 331
S	5 Agaty p. <i>Popielec</i>	23 Klymenta m.	Dobrochna	28	36 330
C	6 Doroty, Tytusa	24 Ksenii prep.	Bohdana	29	37 329
P	7 Romualda op.	25 Hryhorija błoh.	Sulisław bł.	30	38 328
S	8 Jana z Malty	26 Ksenofonta	Gniewomir	1	39 327
6	Niedz. I. Postu, Wstępna Ew. św. Mat. r. 4.	Długość dnia 9 g. 48 m., przybyło dnia 1 g. 47 m. Zmierzch trwa 35 m.			
N	9 Apolonii p., Cyryla b.	27 Joanna Chryz.	Gorysław	2	40 326
P	10 Scholastyki, Wihelma	28 Jefrema	Tomila bł.	3	41 325
W	11 Lucyana	29 Ihnatyja m.	Świętochna	4	42 324
S	12 Modesta, Enlalii p. <i>† S. d.</i>	30 Troch Swiatytel.	Radzyn ś.	5	43 323
C	13 Juliana, Katarzyny Ric.	31 Kyra i Joana	Jordan ś.	6	44 322
P	14 Walentego b. <i>† S. d.</i>	1 Tryfona	Niemir	7	45 321
S	15 Faustyna, Georgii <i>† S. d.</i>	2 Stritienie Hospod.	Szczęśław	8	46 320
7	Niedz. 2 Postu, Sucha Ew. św. Mat. r. 17.	Długość dnia 10 g. 8 m., przybyło dnia 2 g. 5 m. Zmierzch trwa 34 m.			
N	16 Julianny p. m.	3 Symeona, Anny	Milada bł.	9	47 319
P	17 Konstancyi, Aleksego	4 Izydora prep.	Świętorad	10	48 318
W	18 Flawiana	5 Ahaftyja m.	Wieloslawa	11	49 317
S	19 Konrada pust.	6 Wukoła pr.	Czislawa	12	50 316
C	20 Leona, Nicefora	7 Parfataftenija	Ludomił	13	51 315
P	21 Eleonory Saturnina m.	8 Fteodora	Onoslawa	14	52 314
S	22 Piotra kat., Florentego	9 Nykyfora m.	Wrócislawa	15	53 313
8	Niedz. 3 Postu, Głucha Ew. św. Łuk. r. 11.	Długość dnia 10 g. 32 m., przybyło dnia 2 g. 29 m. Zmierzch trwa 34 m.			
N	23 Romany, Florentego w.	10 Charłampija	Przedzislaw	16	54 312
P	24 Macieja ap., Dyonizego	11 Własija mucz.	Bogusz	17	55 311
W	25 Anastazyi, Zygfyryda	12 Meletija ep.	Sławobój	18	56 310
S	26 Wiktora z A.	13 Martynijana p.	Mirosław	19	57 309
C	27 Aleksandra b., Fortunata	14 Awksentija p.	Wiarosław	20	58 308
P	28 Romana op.	15 Onysyma jep.	Chwalibóg	21	59 307

Kalendarz żydowski. Dnia 8 lutego == 1 adar; dnia 21 lutego (14 adar) mały purim.

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA WYROBÓW CEMENTOWYCH,
PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLI BETONOWYCH
ORAZ OSOBNY ODDZIAŁ WYROBÓW Z NATURALNYCH PŁYT MARMUROWYCH.
ULICA ŚW. PIOTRA L. 21. . . . . TELEFON NR. 658.

Łwowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Kerté
Spółka z ogr. odp. Pracownia: ul. Kr. Leszczyńskiego l. 9. Kantory przyjęcia:
ul. Sykstuska 2 i Pańska 12 — czyści chemicznie i farbuje wszelkie suknie
:-: damskie, pióra, rękawiczki i t. p. :-:

1

2

3

4

5

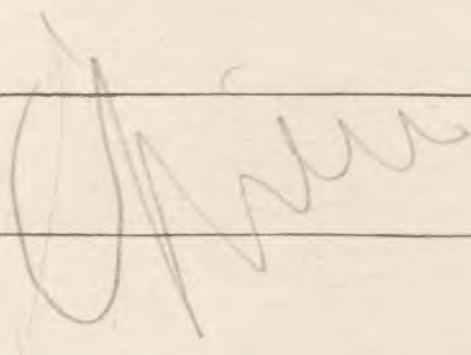
6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

Dzień	Słońca		Odległość dnia	Księżycyca			Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wsch.	zach.	barom.		termom.			
							r.	w.	r.	w.		
1	608	502	1054		<u>308</u>	955						<p>Słońce wstępuje w znak Barana d. 21 marca o g. 6 rano. Jest to chwila wiosennego porówniania dnia z nocą, którą przyjmuje się za początek wiosny astronomicznej.</p> <p>Księżyc. Nów d. 8 o g. 1 po północy, pierwsza kwadra d. 15 o g. 10 wieczorem, pełnia d. 22 o g. 1 po południu, ostatnia kwadra d. 29 o g. 2 po południu. D. 6 o g. 9 rano apogeum, d. 21 w południe perigeum. D. 22 marca całkowite zaćmi nie księżycy, u nas niewidzialne.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Rybach w początku miesiąca oddala się od słońca na wschód i osiąga największą odległość wschodnią d. 11 marca, w tym czasie widzialny krótko o zmierzchu na zachodnim niebie. Począwszy od 18 marca aż do końca miesiąca ruch jego pośród gwiazd jest wsteczny, w czasie którego dnia 29 marca zachodzi dolne połączenie Merkurego ze słońcem; po tem połączeniu przechodzi on na zachód od słońca. — Wenus w gwiazdozbiornie Barana zbliża się do słońca od strony wschodniej. Widzialna jest 2—3 godziny wieczorem. Blask jej stale wzmagą się do d. 19, stąd zaś powoli się zmniejsza. Pomimo to do końca miesiąca Wenus jest zjawiskiem wspaniałem. — Mars przebiega gwiazdozbiory Koziorożca i Wodnika, wschodzi około g. 4 rano, widzialny do wschodu słońca. — Jowisz w Strzelcu wschodzi przed g. 4 w nocy, widzialny do rana. — Saturn w Byku widzialny wieczorem, zachodzi przed g. 11 w nocy.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 0°80 C., średnia minimalna — 13°00, średnia maksymalna + 15°00, ilość opadu 48 mm., najczęstsze wiatry południowo-wschodnie do południowo-zachodnich.</p>
2	606	503	1057		<u>404</u>	1051						
3	604	505	1101		<u>445</u>	1157						
4	602	507	1105		<u>513</u>	100						
5	600	509	1109		<u>534</u>	231						
6	558	510	1112		<u>550</u>	332						
7	556	512	1116		603	442						
8	554	514	1120	☾	615	551						
9	551	515	1124		626	<u>700</u>						
10	549	517	1128		638	<u>800</u>						
11	547	510	1132		650	<u>912</u>						
12	545	520	1135		705	<u>1038</u>						
13	543	522	1139		723	<u>1156</u>						
14	541	523	1142		750	—						
15	539	525	1146	☾	827	<u>111</u>						
16	537	527	1150		920	<u>217</u>						
17	535	529	1154		1029	<u>315</u>						
18	532	530	1156		1153	<u>358</u>						
19	530	532	1202		124	<u>428</u>						
20	528	533	1205		256	<u>450</u>						
21	526	535	1209	☾	427	<u>508</u>						
22	524	536	1212		556	<u>523</u>						
23	522	538	1216		<u>725</u>	<u>528</u>						
24	510	539	1220		<u>853</u>	<u>533</u>						
25	517	541	1224		1021	612						
26	515	542	1227		<u>1144</u>	635						
27	513	544	1231		—	700						
28	511	546	1235		<u>1257</u>	747						
29	509	548	1239	☾	<u>153</u>	830						
30	507	549	1242		<u>244</u>	945						
31	505	551	1246		<u>317</u>	1056						

C. K. NADWORNI DOSTAWCY

GŁOGOWSKI I SKA

We LWOWIE, plac Marjacki 10

w KRAKOWIE, Rynek gł. 6, II. p. — w CZERNIOWCACH, ul. Pańska 39

AMERYKAŃSKIE URZĄDZENIA BIUROWE

TRWAŁE, PRAKTYCZNE I STYLowe.

E. SŁAWIK

TOWARY SKÓRZANE — PRZYBORY
PODRÓŻNE — BIŻUTERIA FRANCUSKA

Lwów, Sokoła 3.

∴ FILIA: HOTEL GEORGEA ∴

Dzień	Święta	Święta	Kalendarz	Kalendarz żydowski	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie	słowiański		
S	1 Albina b., Antoniny	16 Pamfylija	Budzisław	22	60/306
9	Niedz. 4 Postu, Srodopostna Ew. św. Jana r. 6.	Długość dnia 10 g. 57 m., przybyło dnia 2 g. 54 m. Zmierzch trwa 33 m.			
N	2 Heleny ces., Symplicjusza	17 Fteodora, Tyrona	Radosław	23	61/305
P	3 Kunegundy, Tycyana b.	18 Lwa papy Rym.	Sławomila	24	62/304
W	4 Kazimierza król.	19 Archipa ap.	Kazimierz	25	63/303
Ś	5 Fryderyka op., Euzeb.	20 Leona epis.	Pakośław	26	64/302
Ś	6 Marcyana, Kolety p.	21 Timofteja	Woisław	27	65/301
P	7 Tomasza z Akw., Felicyty	22 Petra, Anastazyja	Bogowit	28	66/300
S	8 Jana Bożego, Beaty	23 Polyk., S.S. Mucz.	Miłogost	29	67/299
10	Niedz. 5 Postu, Czarna Ew. św. Jana r. 8.	Długość dnia 11 g. 24 m., przybyło dnia 3 g. 21 m. Zmierzch trwa 33 m.			
N	9 Franciszki Rzym.	24 Obr. głowy Iw. Kr.	Mścisław	30	68/298
P	10 40 Męczenników, Makar.	25 Tarasija arch.	Bożesław	1	69/297
W	11 Konstantyna W., Herak.	26 Porfyryja	Ludosława	2	70/296
Ś	12 Grzegorza W. pap.	27 Prokopyja	Swatosz	3	71/295
C	13 Ernesta, Rozyny	28 Wasylija isp.	Niecisław	4	72/294
P	14 Matyldy, <i>M. B. Bolesnej</i>	1 Jewdokiji	Bożena	5	73/293
S	15 Hilarego, Longina	2 Teodota	Długomir	6	74/292
11	Niedz. 6 Postu, Palmowa Ew. św. Mat. r. 21.	Długość dnia 11 g. 50 m., przybyło dnia 3 g. 47 m. Zmierzch trwa 34 m.			
N	16 Lubina W.	3 Ewtropija	Ojcosław	7	75/291
P	17 Gertrudy p., Patrycego b.	4 Harasyma	Zbigniew	8	76/290
W	18 Gabryela Arch., Edwarda	5 Konona m.	Boguchwał	9	77/289
Ś	19 <i>Józefa Obl. Konrada</i>	6 S. 42 Muczenyik.	Bohdan	10	78/288
C	20 Eufemii, <i>Wielki Czw.</i>	7 Wasylija, Jewrema	Polemira	11	79/287
P	21 Benedykta, <i>Wielki P.</i>	8 Tecfylakta pr.	Ludomira	12	80/286
S	22 Oktawiana, <i>Wielka S.</i>	9 40 Mucz. w Sew.	Godysław	13	81/285
12	Niedz. Wielkanocna Ew. św. Marka r. 16.	Długość dnia 12 g. 16 m., przybyło dnia 4 g. 13 m. Zmierzch trwa 34 m.			
N	23 Wielkanoc, Wiktora	10 Kondrata m.	Zbisław	14	82/284
P	24 Pon. Wielkan. , Gabryela	11 Sofrona	Lubomira	15	83/283
W	25 Zwiastowanie N.M.P. (Siew.)	12 Fteofana isp.	Wienczysław	16	84/282
Ś	26 Emanuela, Dyzmy	13 Nykyfora	Świętobój	17	85/281
C	27 Jana Damasc. pust.	14 Wenedykta pr.	Bohdar	18	86/280
P	28 Sykstusa, Jana Kap.	15 Ahapija mucz.	Krzesław	19	87/279
S	29 Eustachego, Cyryla	16 Sawyna	Oczmisław	20	88/278
13	Niedz. 1 po Wielk. Biała Ew. św. Jana r. 20.	Długość dnia 12 g. 42 m., przybyło dnia 4 g. 30 m. Zmierzch trwa 34 m.			
N	30 Kwiryra, Jana Klimaka	17 Ałeksjeja czol. Boż.	Szukosław	21	89/277
P	31 Balbiny p., Kornelii p.	18 Kiryła arch.	Dobromira	22	90/276

Kalendarz żydowski. Dnia 10 marca = 1 veadar. D. 20 marca (11 veadar) post Estory. D. 23 marca (14 veadar) purim. D. 24 marca (15 veadar) szuszan purim.

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA WYROBÓW CEMENTOWYCH,
Przedsiębiorstwo budowy betonowych oraz osobny oddział wyrobów z naturalnych płyt marmurowych. — ULICA ŚW. PIOTRA L. 21. — TELEFON Nr. 658.

Lwowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Kerté
Spółka z ogr. odp. Pracownia: ul. Kr. Leszczyńskiego 1. 9. **Kantory przyjęcia:** ul. Sykstuska 1. 2
i Pańska 1. 12 — czyści chemicznie i farbuje wszelką garderobę męską, mundury wojskowe i urzędnicze.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

2

5

1000

12. 11. 1913

Dzień	Święta	Święta	Kalendarz	Kalendarz żydow.	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie	słowański		
W	1 Hugona i Teodory m.	19 Chryzantfa	Zbigniew	23	91 275
S	2 Franciszka z Pauli	20 Prep. SS. Otcw.	Ludomir	24	92 274
C	3 Ryszarda b.	21 Jakowa pr.	Włatysław	25	93 273
P	4 Izydora b. w.	22 Wasylja	Mnożyśław	26	94 272
S	5. Wincentego, Fer., Ireney	23 Nikona i 200 u.	Bożywój	27	95 271
14 Niedz. 2 po Wielk. Ew. św. Jana r. 10.		Długość dnia 13 g. 8 m., przybyło dnia 5 g. 2 m., Zmierzch trwa 35 m.			
N	6 Julianny, Celestyna pap.	24 Zacharija prep.	Świętobór	28	96 270
P	7 Rufina, Epifaniasza	25 Błahow. Bohor.	Przesław	29	97 269
W	8 Maryi Eg., Amancyusza	26 Hawryła	Radosław	1	98 268
S	9 Dyonizego b., Maryi Kl.	27 Matrony Set.	Dobrosława	2	99 267
C	10 Ezechiela pr., Makarego	28 Ilariona	Goryśław	3	100 266
P	11 Leona I. pap.	29 Marka ep.	Jaromir	4	101 265
S	12 Juliusza, Zenona b.	30 Joana lister.	Lubosław	5	102 264
15 Niedz. 3 po Wielk. Ew. św. Jana r. 16.		Długość dnia 13 g. 35 m., przybyło dnia 5 g. 32 m. Zmierzch trwa 36 m.			
N	13 Idy, Romana, <i>Op. ś. Józ.</i>	31 Ipatya ep.	Przemysław	6	103 263
P	14 Waleryana, Justyna	1 Maryi	Myślimir	7	104 262
W	15 Ludwiny, Anastazyi m.	2 Tyta prep.	Wacław	8	105 261
S	16 Lamberta m.	3 Nykyty pr.	Nosisław	9	106 260
C	17 Rudolfa, Roberta op.	4 Josyfa isp.	Krasisław	10	107 259
P	18 Apoloniusza m.	5 Teoduła i Agaty	Gościśław	11	108 258
S	19 Leona IX p., Emmy wd.	6 Ewtychija pr.	Włodzimierz	12	109 257
16 Niedz. 4 po Wielk. Ew. św. Jana r. 16.		Długość dnia 14 godz., przybyło dnia 5 g. 57 m. Zmierzch trwa 37 m.			
N	20 Agnieszki Pol., Ezechiela	7 Herhija	Czesław	13	110 256
P	21 Anzelma b., Symeona b.	8 Irydyona ap.	Drogomił	14	111 255
W	22 Sotera i Kaja	9 Ewpsychija	Strzeżymir	15	112 254
S	23 Wojciecha b.	10 Terentyja	Wojciech św.	16	113 253
C	24 Jerzego m., Fidelisa	11 <i>Weł. Czetw. Ant.</i>	Jerzy św.	17	114 252
P	25 Marka ew.	12 <i>Weł. Piątn. Wasyl.</i>	Jarosław	18	115 251
S	26 Kleta i Marcelina	13 <i>Weł. Sub. Artem.</i>	Spitymir	19	116 250
17 Niedz. 5 po Wielk. Ew. św. Jana r. 16.		Długość dnia 14 g. 23 m., przybyło dnia 6 g. 20 m. Zmierzch trwa 38 m.			
N	27 Anastazego, Teofila, Zyty	14 <i>Woskr. Hosp. Mart.</i>	Boguchwał	20	117 249
P	28 Pawła od krzyża, Wal. †	15 <i>Poned. woskr. Aryst.</i>	Żywisław	21	118 248
W	29 Piotra m., Hugona †	16 <i>Wtor. woskr. Ahapii</i>	Bogosław	22	119 247
S	30 Katarzyny Sen., Sew. †	17 Symeona prep.	Chwalisław	23	120 246
Kalendarz żydowski. D. 8 kwietnia = 1 nizan. D. 22—29 kwietnia (15—22 nizan) święta wielkanocne, dnia 22, 23, 28 i 29 kwietnia święta uroczyste.					

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA WYROBÓW CEMENTOWYCH, PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLI BETONOWYCH ORAZ OSOBNY ODDZIAŁ WYROBÓW Z NATURALNYCH PŁYT MARMUROWYCH. ULICA ŚW. PIOTRA, L. 21. . . . . TELEFON NR. 658.

SŁOWO POLSKIE największy polityczny dziennik polski wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumeraty kwartalnie: we Lwowie kor. 6. — z dostawą dwukrotną do domu kor. 7.80, z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8. — rocznie kor. 32. — z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9.50 — rocznie kor. 38.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycyca			Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny
	wsch.	zach.		odm.	wsch.	zach.	barom.		termom.		
							r.	w.	r.	w.	
1	403	639	1436		232	125					
2	401	641	1440		243	235					
3	400	643	1443		254	344					
4	358	644	1446		306	456					
5	356	645	1449		320	611					
6	354	646	1452	☾	336	729					
7	353	648	1455		358	846					
8	352	650	1458		429	1002					
9	350	651	1501		512	1105					
10	349	653	1504		610	1153					
11	348	654	1506		723	—					
12	347	655	1508		846	1231					
13	346	657	1511	☾	1013	1259					
14	344	658	1514		1139	118					
15	342	659	1517		103	135					
16	341	700	1519		227	149					
17	340	702	1522		353	203					
18	339	703	1524		519	219					
19	338	705	1527		646	237					
20	336	706	1530	☽	811	300					
21	335	707	1532		925	333					
22	333	708	1535		1025	407					
23	332	710	1538		1110	513					
24	331	711	1540		1141	621					
25	330	713	1543		—	734					
26	329	714	1545		1206	849					
27	328	715	1547		1225	1001					
28	327	716	1549	☾	1238	1111					
29	326	717	1551		1250	1219					
30	325	718	1553		101	128					
31	324	719	1555		113	238					

Słońce wstępuje w znak Bliźniat dnia 21-go maja.

Księżyc. Nów dnia 6 o godzinie 9 rano, pierwsza kwadra dnia 13 o godzinie 1 po południu, pełnia dnia 20 o godzinie 8 rano, ostatnia kwadra dnia 28 o godzinie 1 po północy. Dnia 16 o godzinie 2 po północy perigeum, dnia 28 o godzinie 9 rano apogeum.

Jasne planety. Merkury przebiega przez gwiazdozbiory Ryb, Barana i Byka zbliżając się coraz bardziej do słońca od strony zachodniej; widzialny w początku miesiąca o świcie na wschodnim niebie. — Wenus w gwiazdozbiorze Barana ma ruch wsteczny do dnia 14, potem zmienia kierunek ruchu na prosty. Oddala się coraz bardziej na zachód od słońca coraz wcześniej wschodzi przed słońcem. Blask jej jako gwiazdy porannej przez cały miesiąc wzrasta i w dn. 30 jest największy. Mars w gwiazdozbiorze Ryb wschodzi około godziny 2 po północy, widzialny do wschodu słońca. — Jowisz w Strzelcu zmieni d. 6 kierunku prosty ruchu wśród gwiazd na wsteczny; wschodzi około g. 11 wieczorem widzialny do rana. — Saturn w Byku w d. 29 znajduje się w połączeniu ze słońcem, tylko w początku miesiąca z trudem w czasie zmierzchu widzialny.

Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 14.²⁰ C., średnia minimalna + 3.⁶⁰, średnia maksymalna + 27.⁹⁰, ilość opadu 73 mm. najczęstsze wiatry zachodnie do południowo-wschodnich.

C. K. NADWORNI DOSTAWCY

GŁOGOWSKI I SKA

We LWOWIE, plac Marjacki 10

w KRAKOWIE, Rynek gł. 6, II. p. — w CZERNIOWCACH, ul. Pańska 39

MEBLE KLUBOWE

NAJNOWSZE MODELE.

E. SLAWIK

Lwów, Sokola 3.

TOWARY SKÓRZANE — PRZYBORY
 PODRÓŻNE — BIŻUTERIA FRANCUSKA
 ∴ FILIA: HOTEL GEORGE'A ∴

Dzień	Święta		Kalendarz		Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie	słowiański	Kalendarz żydow.	
C	1 Wniebowstap. P. Filipa, Jak.		18 Joana prep.	Lubomir	24 121 245
P	2 Zygmunta, Atanazego		19 Joana welyk.	Witymir	25 122 244
S	3 <i>Znal. św. Krzyża</i>		20 Fteodora prep.	Świętoślawn	26 123 243
18	Niedz 6 po Wielk. Ew. św. Jana r. 15, 16.		Długość dnia 14 g. 46 m., przybyło dnia 6 g. 43 m. Zmierzch trwa 39 m.		
N	4 Floryana m., Moniki wd.	21 Januaria m.	Wienczęsław	27	124 242
P	5 Piusa V.	22 Teodora pap.	Chocisław	28	125 241
W	6 Jana w oleju m.	23 Heorhija	Gościwit bł.	29	126 240
S	7 Domiceli p., Flawii p.	24 Sawwy m.	Łudomiła	30	127 239
C	8 <i>Stanisława bisk.</i>	25 Marka ap.	Stanisław	1	128 238
P	9 Grzegorza bisk.	26 Wasyłyja	Bożerad bł.	2	129 237
S	10 Izydora m., Antonina b.	27 Symeona ap.	Cierpimir	3	130 236
19	Niedz. Ziel. Świętek Ew. św. Jana r 14		Długość dnia 15 g. 6 m., przybyło dnia 7 g. 3 m. Zmierzch trwa 40 m.		
N	11 Zielone Święta. Beatryksy	28 Jasona i Sosip.	Łudowit	4	131 235
P	12 Pon. świąt. Pankracego	29 9 Mucz. w Kyz.	Wszemił	5	132 234
W	13 Sewacego bisk.	30 Jakowa ap.	Cichosław	6	133 233
S	14 Bonifacego m. † S. d.	1 Jeremi	Dobiesław	7	134 232
C	15 Zofii i 3 córek	2 Borysa, Aftanaz.	Strzeżysław	8	135 231
P	16 Jana Nepomucena † S. d.	3 Teodozija	Wienczęsław	9	136 230
S	17 Paschalisa, Eryka † S. d.	4 Pelachii pop.	Ślawomir	10	137 229
20	Niedz. 1 po Ziel. Św. Ew. św. Marka r. 28.		Długość dnia 15 g. 24 m., przybyło dnia 7 g. 21 m. Zmierzch trwa 41 m.		
N	18 Feliksa, Wenantego	5 Iryny mucz.	Wszesław	11	138 228
P	19 Piotra Celest.	6 Jowa Mnoch.	Krzemosir	12	139 227
W	20 Bernarda w Sen.	7 Znam. cz. Kresta	Bronimir	13	140 226
S	21 Heleny kr., Feliksa m.	8 Joana Boh.	Przesława	14	141 225
C	22 Boże Ciało, Julii p.	9 Izaja pror.	Wisława bł.	15	142 224
P	23 Dezyderego, Andr. Bob.	10 Symeona	Budziwoj	16	143 223
S	24 Joanny wd.	11 Mokija	Tomira	17	144 222
21	Niedz. 2 po Ziel. Św. Ew. św. Łukasza r. 14.		Długość dnia 15 g. 43 m., przybyło dnia 7 g. 40 m. Zmierzch trwa 42 m.		
N	25 Urbana, Grzegorza	12 Jepyfanija	Borysława	18	145 221
P	26 Filipa w., Eleuteryusza	13 Hlikeryi	Więcymil	19	146 220
W	27 Jana pap., Bedy	14 Izydora mucz.	Rusław	20	147 219
S	28 Wilhelma i Magdaleny	15 Pachomija weł.	Jaromir	21	148 218
C	29 Maksyma, Maryi M. d. P.	16 Modesta, Teodora	Bogusława	22	149 217
P	30 Feliksa pap., <i>Serca P. J.</i>	17 Andronika op.	Sulimir	23	150 216
S	31 Petroneli, Anieli Merici	18 Fteodota, Petry'a	Bożesława	24	151 215

Kalendarz żydowski. Dnia 8 maja = 1 ijar. Dnia 25 maja (18 ijar) Lag B'eomer, szkolne święto.

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA WYROBÓW CEMENTOWYCH, PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLI BETONOWYCH, ORAZ OSOBNY ODDZIAŁ WYROBÓW Z NATURALNYCH PŁYT MARMUROWYCH. ULICA ŚW. PIOTRA L. 21. TELEFON NR. 658.

Łwowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Kerté

Bpółka z ogr. odp. Pracownia: ul Kr. Leszczyńskiego l. 9. Kantory przyjęcia: ul. Sykstuska l. 2 i Pańska l. 12 — czyści chemicznie i farbuje wszelkie ubiory dzieciinne.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

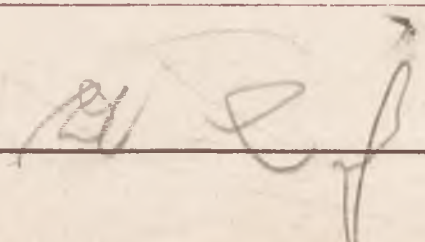
16

17

18

19

20

21

Merus

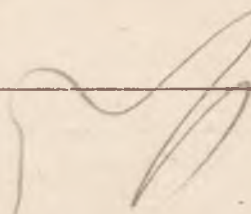
22

jist

23

greeny

24

25

26

27

28

29

30

31

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wschód	zachód	barom.		termom.		
							r.	w.	r.		w.
1	323	720	1557		125	352					
2	322	721	1559		140	509					
3	322	722	1600		201	628					
4	321	723	1602	☉	228	747					
5	320	724	1604		306	855					
6	320	725	1605		359	950					
7	319	726	1607		519	1030					
8	319	727	1608		633	1059					
9	319	727	1608		800	1121					
10	319	728	1609		928	1138					
11	319	729	1610	☾	1051	1153					
12	318	729	1611		1215	—					
13	318	730	1612		137	1208					
14	318	730	1612		300	1225					
15	318	731	1613		420	1241					
16	318	731	1613		549	102					
17	318	732	1614		707	131					
18	318	732	1614	☉	814	209					
19	318	732	1614		904	300					
20	318	733	1615		940	404					
21	318	733	1615		1006	517					
22	318	733	1615		1026	631					
23	318	733	1615		1041	745					
24	319	733	1614		1054	856					
25	319	733	1614		1105	1004					
26	320	733	1613	☾	1116	1113					
27	320	733	1613		1128	1221					
28	320	733	1613		1142	132					
29	321	733	1612		1159	247					
30	321	733	1612		—	405					

Słońce wstępuje w znak Raka dnia 22 czerwca o godzinie 2 po północy. Chwila ta jest początkiem lata astronomicznego, odtąd zaczyna się ubywanie dnia i wzrastanie nocy.

Księżyc. Nów dnia 4 o godzinie 9 wieczorem, pierwsza kwadra dnia 11 o godzinie 5 po południu pełnia dnia 18 o godzinie 7 wieczorem. ostatnia kwadra dnia 26 o godzinie 7 wieczorem. Dnia 10 o godzinie 5 rano perigeum, dnia 25 o godzinie 4 rano apogeum.

Jasne planety. Merkury przebiega gwiazdozbiory Byka, Bliźniąt i Raka; d. 1 czerwca znajduje się w górnem połączeniu ze słońcem i w ciągu całego miesiąca oddala się coraz bardziej na wschód od słońca. W końcu miesiąca widzialny w czasie zmierzchu na zachodnim niebie. Wenus w Baranie później w Byku oddala się od słońca na zachód; przed wschodem słońca jako jutrzienka wspaniale świeci przez 3—4 godziny. Mars w Rybach, później w Baranie wschodzi około g. 1 po północy, widzialny do rana. — Jowisz ma ruch wsteczny w gwiazdozbiorze Strzelca; wschodzi około g. 9 wieczorem, widzialny przez całą noc. — Saturn w Byku tylko w końcu miesiąca o świcie wyłania się z promieni słonecznych.

Elementy meteorolog.
dla Lwowa. Średnia temperatura + 16.6° C., średnia minimalna + 7.4°, średnia maksymalna + 29°, ilość opadu 90 mm., najczęstsze wiatry południowo-zachodnie do północno-zachodnich.

C. K. NADWORNÍ DOSTAWCY

GŁOGOWSKI I SKA

We LWOWIE, plac Marjacki I. 10

w KRAKOWIE, Rynek gł. 6, II. p. — w CZERNIOWCACH, ul. Pańska 39

R. R. — RACHUJĄCA REMINGTON

dodaje i odejmuje samodzielnie. . . . Na życzenie dajemy maszynę na próbę.

E. SLAWIK
Lwów, Sokoła 3.

TOWARY SKÓRZANE — PRZYBORY
PODRÓŻNE — BIŻUTERJA FRANCUSKA
. . . FILIA: HOTEL GEORGE'A . .

Dzień	Słońce		Długość dnia	Księżycyca		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny
	wsch.	zach.		odm.	wsch.	zach.	barom.		termom.	
						r.	w.	r.	w.	
1	321	733	1612		1224	524				<p>Słońce wstępuje w znak Lwa d. 23 lipca. D. 4 lipca o g. 1 po północy ziemia przechodzi przez punkt odsłoneczny (aphelium) swojej drogi dokoła słońca.</p> <p>Księżycyca. Nów d. 4 o g. 6 rano, pierwsza kwadra d. 10 o g. 11 wieczorem, pełnia d. 18 o g. 7 rano, ostatnia kwadra d. 11 o g. 11 przed południem. D 7 o g. 1 po północy perigeum, d. 22 o g. 8 wieczorem apogeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w gwiazdozbiornie Raka oddala się na wschód od słońca do d. 7, kiedy zachodzi największą wschodnią elongacją; odległość Merkurego od słońca wynosi wtedy 260 12". Od tej chwili zbliża się on znowu do słońca, zmieniając d. 21 kierunek prosty na wsteczny, który już takim pozostaje do końca miesiąca. Widzialny w pierwszej połowie miesiąca po zachodzie słońca na zachodnim niebie. — Wenus w gwiazdozbiornie Byka osiąga d. 4 największą zachodnią odległość od słońca, która wynosi wtedy 400 44", potem zbliża się ona do słońca od strony zachodniej. Jako gwiazda poranna w ciągu tego miesiąca przedstawia zjawisko bardzo piękne. — Mars w Baranie później w Byku wschodzi około północy, widzialny do rana. — J o w i s z ma ruch wsteczny w gwiazdozbiornie Strzelca, d. 5 znajduje się w opozycji ze słońcem: w tym miesiącu obserwacje Jowisza są najdogodniejsze, gdyż ukazuje się na niebie prawie równocześnie z zachodem słońca i przez całą noc rozciąga jasne światło. — Saturn w Byku wschodzi około g. 1 po północy, widzialny do świtu.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 18° 50' C. (najwyższa w roku), średnia maksymalna + 31° 30', średnia minimalna + 9° 20', ilość opadu 106 mm. (największa w roku); najczęstsze wiatry zachodnie i północno-zachodnie.</p>
2	322	732	1610		1225	638				
3	323	732	1609		146	739				
4	324	732	1608	☉	250	826				
5	325	731	1606		410	901				
6	326	731	1605		529	925				
7	327	730	1603		709	944				
8	328	729	1601		838	1000				
9	320	729	1600		1002	1015				
10	330	728	1558	☾	1125	1025				
11	331	728	1557		1249	1044				
12	332	727	1555		212	1103				
13	333	727	1554		336	1128				
14	334	726	1552		455	—				
15	335	725	1550		604	1204				
16	336	724	1548		639	1232				
17	337	723	1546		740	151				
18	338	722	1544	☉	809	301				
19	339	721	1542		821	415				
20	340	720	1540		847	529				
21	342	719	1537		900	641				
22	343	718	1535		912	751				
23	345	717	1532		923	859				
24	347	716	1529		934	1007				
25	348	714	1526		947	1116				
26	349	713	1524	☾	1002	1226				
27	350	711	1521		1021	144				
28	351	710	1519		1049	301				
29	352	708	1516		1130	416				
30	353	707	1514		—	523				
31	354	706	1512		1227	618				

C. K. NADWORNÍ DOSTAWCY

GŁOGOWSKI I SKA

We LWOWIE, plac Marjacki 10

w KRAKOWIE, Rynek gł. 6, II. p. — w CZERNIOWCACH, ul. Pańska 39

„REMINGTON“

NAJTRWAŁSZE AMERYKAŃSKIE MASZYN DO PISANIA I RACHOWANIA

E. SLAWIK

Lwów, Sokoła 3.

TOWARY SKÓRZANE — PRZYBORY
PODRÓŻNE — BIŻUTERJA FRANCUSKA

.. FILIA: HOTEL GEORGEA ..

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			
W	1 Teobalda op., Romualda	18 Leontyja	Bogusław	26	182 184
S	2 Nawiedz. N. M. P.	19 Judy apost.	Ojcomił	27	183 183
C	3 Alfroda, Heliodora	20 Meftodyja	Miłosław	28	184 182
P	4 Józefa K., Jana K.	21 Juliana m.	Welisław	29	185 181
S	5 Cyryla i Metodego	22 Ewsewyja	Prokop	30	186 180
27 Niedz. 8 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 19.		Długość dnia 16 g. 5 m., ubyło dnia 10 m. Zmierzch trwa 43 m.			
N	6 Izajasza pror.	23 Ahrypyny m.	Izasław	1	187 179
P	7 Filomeny	24 Rożdż. s. Joana	Krasnoroda	2	188 178
W	8 Elżbiety kr	25 Fewronii	Chwalimir	3	189 177
S	9 Anatolii p. m., Cyryla b.	26 Dawyda	Starochta	4	190 176
C	10 Amelii panny	27 Samsona prep.	Radziwój	5	191 175
P	11 Pelagii m., Piusa I.	28 Kyra i Iwana	Olga św.	6	192 174
S	12 Jana Gwalberta, Henryka	29 Petra i Pawła	Tolomir bł.	7	193 173
28 Niedz. 9 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 16.		Długość dnia 15 g. 54 m., ubyło dnia 21 m. Zmierzch trwa 42 m.			
N	13 Małgorzaty p., Anakleta	30 Sobor s. 12 Apost.	Radomila	8	194 172
P	14 Bonawentury b., Marcelina	1 Kosmy i Damiana	Dobrogost	9	195 171
W	15 Rozesł. Ap., Henryka	2 Poł. Ryzy pr. Boh.	Radosław	10	196 170
S	16 N. M. P. Szkap., Eustach.	3 Jakynfta	Dzierżysław	11	197 169
C	17 Aleksogo w., Marceliny	4 Andreja kr.	Dzierżykraj	12	198 168
P	18 Szymona z Lipnicy, Fryd.	5 Aftanazyja	Unisław	13	199 167
S	19 Wincentego a Paulo	6 Syzona welyk.	Wodzisław	14	200 166
29 Niedz. 10 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 18.		Długość dnia 15 g. 40 m., ubyło 35 m. zmierzch trwa 42 m.			
N	20 Czesława w., Eliasza	7 Tomy i Akakija	Czesław	15	201 165
P	21 Praksedy m., Daniela pr.	8 Prokopija m.	Stosława	16	202 164
W	22 Maryi Magdaleny, Teofila	9 Pankratija	Bolesława	17	203 163
S	23 Apolinarego m.	10 Antonija pecz.	Zelisław	18	204 162
C	24 Krystyny m., Franc. Sal.	11 Ewfymii m.	Lubomira	19	205 161
P	25 Jakóba ap., Krzysztofa m.	12 Prokła, Ilaryja	Sławosz	20	206 160
S	26 Anny Matki N. M. P.	13 Arch. Hawryła	Mirosława	21	207 159
30 Niedz. 11 po Ziel. Sw. Ew. św. Marka r. 7.		Długość dnia 15 g. 21 m., ubyło 54 m. Zmierzch trwa 40 m.			
N	27 Natalii p., Kuneguudy	14 Akyły ap.	Wszebor	22	208 158
P	28 Innocentego pap., Wiktora	15 Wołodymyra	Świętonir	23	209 157
W	29 Marty p., Flory p.	16 Atynohana m.	Cierpisław	24	210 156
S	30 Abdonu m., Julitty p.	17 Martyny m.	Zdobysław	25	211 155
C	31 Ignacego L., Heleny wd.	18 Emiliana m.	Łudowir	26	212 154
Kalendarz żydowski. Dnia 6 lipca = 1 tamuz. D. 22 lipca (17 tamuz) zdobycie świątyni, post.					

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA WYROBÓW CEMENTOWYCH, PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLI BETONOWYCH, ORAZ OSOBNY ODDZIAŁ WYROBÓW Z NATURALNYCH PŁYT MARMUROWYCH. ULICA ŚW. PIOTRA, L. 21. . . . . TELEFON NR. 658.

SŁOWO POLSKIE największy polityczny dziennik polski wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumeraty kwartalnie: we Lwowie kor. 6.— z dostawą dwukrotną do domu kor. 7.80, z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8.— rocznie kor. 32.— z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9.50 — rocznie kor. 38.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Dzień	Słońca		Dziękuję dnia	Księżycy		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wschód	zachód	barom.		termom.		
						r.	w.	r.	w.		
1	355	704	1500		140	650					<p>Słońce wstępuje wznak Panny dnia 23-go sierpnia. Dnia 31 sierpnia częściowe zaćmienie słońca u nas niewidzialne.</p> <p>Księżyc. Nów dnia 2 o godzinie 2 po południu. pierwsza kwadra dnia 9 o godzinie 6 rano, pełnia dnia 16 o godzinie 9 wieczorem, ostatnia kwadra dnia 25 o godzinie 1 po północy, nów dnia 31 o godzinie 10 wieczorem. Dnia 4 o północy perigeum, dnia 19 o godzinie 9 rano apogeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury do dnia 14 ma ruch wsteczny w Raku. poczem ruchem prostym przechodzi do gwiazdozbioru Lwa. D. 4 jest w dolnem połączeniu ze słońcem i przechodzi na zachodnią stronę od słońca. Największą odległość zachodnią, wynoszącą 180 25', osiąga d. 22 i w tym czasie widzialny na wschodniem niebie. — Wenus w Bliźniętach zbliża się do słońca ze strony zachodniej, widzialna przed wschodem słońca 2-3 godziny jako gwiazda poranna. — Mars w Byku wschodzi około godziny 11 wieczorem, widzialny do rana. Dnia 24 jest w połączeniu z Saturnem, którego najmniejsza odległość wynosi 10'. Jowisz przebiega wstecznym ruchem gwiazdozbiór Strzeła, widzialny po zachodzie słońca do godziny 2 po północy; o tej godzinie zachodzi. Saturn w gwiazdozbiórze Byka wschodzi około godziny 11 wieczorem, widzialny do rana.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 17°6 C., średnia minimalna + 8°8, średnia maksymalna + 29°9, ilość opadu 89 mm. najczęstsze wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.</p>
2	357	703	1500	☉	308	726					
3	358	701	1508		441	747					
4	360	699	1500		618	805					
5	400	657	1457		741	820					
6	402	656	1454		908	884					
7	404	654	1450		1034	849					
8	406	653	1447		1159	908					
9	407	651	1444	☾	123	932					
10	408	650	1442		246	1003					
11	409	648	1430		359	1047					
12	411	646	1435		457	1144					
13	413	644	1431		542	—					
14	414	642	1428		614	1249					
15	416	641	1425		627	201					
16	417	639	1422	☽	654	316					
17	419	637	1418		708	420					
18	420	635	1415		720	530					
19	422	633	1411		731	648					
20	424	632	1408		741	756					
21	425	630	1405		753	904					
22	426	628	1402		807	1014					
23	427	625	1358		825	1126					
24	429	623	1354		848	1242					
25	431	621	1350	☾	922	157					
26	433	619	1346		1010	308					
27	434	617	1343		1026	406					
28	435	615	1340		—	451					
29	437	613	1336		1233	526					
30	438	611	1333		203	550					
31	440	609	1320	☽	326	609					

C. K. NADWORNÍ DOSTAWCY

GŁOGOWSKI I SKA

We LWOWIE, plac Marjacki l. 10

w KRAKOWIE, Rynek gł. 6, II. p. — w CZERNIOWCACH, ul. Pańska 39

„BURROUGHS ADDING“

SAMOPISZĄCA MASZYNA DO DODAWANIA, NIEZBĘDNA W KAŻDEM BIURZE.

E. SLAWIK

Lwów, Sokola 3.

TOWARY SKÓRZANE — PRZYBORY
PODRÓŻNE — BIŻUTERJA FRANCUSKA

∴ FILIA: HOTEL GEORGE'A ∴

Dni	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żyłowy	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			
P S	1 Piotra w ok., Fausta m. 2 <i>N. M. P. Anielskiej</i> , Alf.	19 Makryny 20 Eljasza pror.	Rolisław Świętosław	27 28	218 153 214 152
31	Niedz. 12 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 10.	Długość dnia 15 g. 3 m., ubyło dnia 1 g. 12 m. Zmierzech trwa 39 m.			
N P W S C S	3 Zn. św. Szczepana, Lidji 4 Dominika w. 5 <i>N. M. P. Snieżnej</i> , Osw. 6 <i>Przemienienie Pańskie</i> 7 Kajetana w., Alberta w. 8 Cyryjaka, Emiliana b. 9 Romana, Juliana b.	21 Symeona i Joana 22 Maryi Mahdateny 23 Trofyma 24 Chrystyny 25 Usp. św. Anny 26 Jermołaja i Par. 27 Pantalejmona	Letosław Ostromir Stanisław Sława bł. Chlebosław Olech św. Niezamysł	29 1 2 3 4 5 6	215 151 216 150 217 149 218 148 219 147 220 146 221 145
32	Niedz. 13 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 17.	Długość dnia 14 g. 42 m., ubyło dnia 1 g. 33 m. Zmierzech trwa 38 m.			
N P W S C P S	10 Wawrzyńca m., Pauli m 11 Zuzanny p. m., Filomeny 12 Klary p., Hilaryi p. 13 Hipolita w., Kassjana m. 14 Euzebiusza, Anastazaji + 15 <i>Wniebow. N. M. P. (Zielnej)</i> 16 Jacka, Rocha	28 Prochora i Nikan. 29 Kałynyka m. 30 Syły i Sytyana 31 Jewdokyma 1 Wozn. Cz. Kresta 2 Per m. ś. Stefana 3 Izaakija	Borys i Ch. Włodzimira Sława bł. Rosław Dobrowój Jaclaw św. Domorad	7 8 9 10 11 12 13	222 144 223 143 224 142 225 141 226 140 227 139 228 138
33	Niedz. 14 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 6.	Długość dnia 14 g. 18 m., ubyło dnia 1 g. 57 m. Zmierzech trwa 37 m.			
N P W S C P S	17 Anastazego b. w., Julianny 18 Heleny ces., Agapita 19 Benigny panny 20 Stefana kr., Bernarda op. 21 Joanny Frem. 22 Tymoteusza, Filiberta 23 Filipa bisk., Apolinarego	4 7 Otok w Efezi 5 Ewsychnija m. 6 <i>Preobr. Hospod.</i> 7 Demetryja 8 Jemylyjana ep. 9 Matyja ap. 10 Ławrentija	Miron św. Bronisław Bolesław Sobiesław Kazimiera Radomił Cichomił	14 15 16 17 18 19 20	229 137 230 136 231 135 232 134 233 133 234 132 235 131
34	Niedz. 15 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 7.	Długość dnia 13 g. 54 m., ubyło dnia 2 g. 21 m. Zmierzech trwa 36 m.			
N P W S C P S	24 <i>Pociesz. N. M. P.</i> Bartłom. 25 Ludwika kr., Patrycyi p. 26 Zefryny p., Aleksandra 27 Przen. św. Kazimierza 28 Augustyna b. 29 Ścięcie św. Jana, Sabiny 30 Joachima, Róży z Limy	11 Ewpla diak. 12 Fokija i Ap. 13 Maksyma p. 14 Teodozycja p. 15 <i>Uspenye P. Bohor.</i> 16 Nerukoł obr. Hosp. 17 Myrona m	Cieszymir Namysław Włastymir Przedzislaw Wyszomir Racibor Szczęsny	21 22 23 24 25 26 27	236 130 237 129 238 128 239 127 240 126 241 125 242 124
35	Niedz. 16 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 14.	Długość dnia 13 g. 29 m., ubyło dnia 2 g. 46 m. Zmierzech trwa 35 m.			
N	31 Rajmunda W., Joachima	18 Flora i Ławra	Świętosław	28	243 123

Kalendarz żydowski. Dnia 4 sierpnia = 1 ab. D. 12 sierpnia (9 ab) spalenie świątyni, post.

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA WYROBÓW CEMENTOWYCH.
Przedsiębiorstwo budowli betonowych oraz osobny oddział wyrobów z naturalnych płyt marmurowych. — ULICA ŚW. PIOTRA L. 21. — TELEFON Nr. 658.

Łwowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Kersé
Spółka z ogr. odp. Pracownia: ul. Kr. Łoszczyńskiego 1. 0. Kantory przyjęcia: ul. Sykstuska 1. 2
1 Pańska 1. 12 — czysci chemicznie firanki portjery, dywany i meble.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		o dm.	wschód	zachód	barom.		termom.		
						r.	w.	r.	w.		
1	442	607	1325		522	624					<p>Słońce wstępuje w znak Wagi dnia 23 września o godzinie 5 po południu. Jest to chwila jesiennego porównania dnia z nocą, która jest początkiem jesieni astronomicznej. Dnia 29 września częściowe zaćmienie słońca u nas niewidzialne.</p> <p>Księżycy. Pierwsza kwadra d. 7 o godzinie 2 po południu, pełnia dnia 15 o godzinie 2 po południu, ostatnia kwadra dnia 23 o godzinie 1 po południu, now dnia 30 o godzinie 6 rano. Dnia 1 o godzinie 8 rano perigeum, dnia 15 o godzinie 1 po południu apogeum, dnia 29 o godzinie 7 wieczorem perigeum. Dnia 15 całkowite zaćmienie księżycy, u nas niewidzialne.</p> <p>Jasne planety. Merkury przebiegając gwiazdozbiory Lwa i Panny zbliża się do słońca od strony zachodniej i dnia 16 znajduje się w górnym połączeniu ze słońcem, po którym przechodzi na wschód od słońca i coraz bardziej od niego się oddala. Z powodu bliskości słońca w tym miesiącu niewidzialny. — Wenus w Raku później w gwiazdozbiornie Lwa zbliża się do słońca od strony zachodniej, widzialna jako gwiazda poranna przez 2 godziny przed wschodem słońca. — Mars w Byku później w Rliżniętach wschodzi około godziny 10 wieczorem, widzialny przez całą noc. — Jowisz w Strzelcu dnia 5 zmieni wstępczy kierunek ruchu wśród gwiazd na prosty, widzialny wieczorem, zachodzi koło północy. — Saturn w gwiazdozbiornie Byka wschodzi wkrótce po godzinie 9 wieczorem, widzialny przez całą noc.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 14° C, średnia minimalna + 3°^o, średnia maksymalna + 26°^o, ilość opadu 62 mm., najczęstsze wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.</p>
2	443	605	1322		630	610					
3	445	604	1319		808	655					
4	446	601	1314		937	712					
5	447	559	1312		1105	734					
6	449	557	1308		1232	802					
7	450	555	1305	☾	140	843					
8	452	553	1301		253	927					
9	453	551	1258		343	1041					
10	454	549	1255		417	1154					
11	456	547	1251		443	—					
12	458	545	1247		501	107					
13	500	543	1243		510	218					
14	501	540	1239		529	328					
15	502	538	1236	☽	540	438					
16	504	536	1232		551	546					
17	506	534	1229		602	654					
18	507	531	1224		615	803					
19	509	529	1220		621	915					
20	510	527	1217		631	1029					
21	511	525	1214		721	1143					
22	513	523	1210		802	1254					
23	514	521	1207	☾	900	156					
24	516	519	1203		1012	246					
25	518	517	1159		1125	323					
26	519	514	1155		—	351					
27	520	512	1152		103	412					
28	522	510	1148		231	429					
29	524	508	1144		402	444					
30	525	506	1141	☽	533	458					

C. K. NADWORNİ DOSTAWCY

GŁOGOWSKI I SKA

We LWOWIE, plac Marjacki 10

w KRAKOWIE, Rynek gł. 6, II. p. — w CZERNIOWCACH, ul. Pańska 39

AMERYKAŃSKIE URZĄDZENIA BIUROWE

TRWAŁE, PRAKTYCZNE I STYLowe.

E. SLAWIK
Lwów, Sokoła 3.

TOWARY SKÓRZANE — PRZYBORY
PODRÓŻNE — BIŻUTERJA FRANCUSKA
.. FILIA: **HOTEL GEORGE'A** ..

Dzień	Święta		Kalendarz		Dni roku			
	rzymsko-katolickie		słowiański					
P	1	Idziego, Bronisławy	19	Andreja Str.	Dzierżysław	29	244	122
W	2	Stefana Kr. Węg., Justa	20	Samuila pror.	Czcisław	30	245	121
S	3	Bronisławy, Izabelli,	21	Tadeja ap	Pzesława	1	246	120
C	4	Joachima w., Rozalii p.	22	Ahatonika m.	Rościsław	2	247	119
P	5	Wawrzyńca p.	23	Iryneja, Żupa m.	Wodzisław	3	248	118
S	6	Zacharjasza, Petroniusza	24	Ewtycha m.	Drogowit	4	249	117
36 Niedz. 17 po Ziel. Św. Ew. św. Mat. r. 22.			Długość dnia 13 g. 5 m., ubyło dnia 3 g. 10 m. Zmierzch trwa 34 m.					
N	7	Reginy p., Anastazego m.	25	Warfołomeja	Domosława	5	250	116
P	8	Narodzenie N. M. P. (Siewnej)	26	Adryana m.	Radosława	6	251	115
W	9	Gorgoniego, Sergiusza	27	Poemena pr.	Sobiebor	7	252	114
S	10	Mikołaja z Tol.	28	Mojseja	Władymbój	8	253	113
C	11	Jacka, Prota, Wincentego	29	Usikł. hł. ś. Joan.	Iścisław	9	254	112
P	12	Gwidona w., Eustachego	30	Aleksandra	Radzimir	10	255	111
S	13	Tobiasza, Eugenii	31	Poł. poj. P. Bohor.	Chronisław	11	256	110
37 Niedz. 18 po Ziel. Św. Ew. św. Mat. r. 9.			Długość dnia 12 g. 39 m., ubyło dnia 3 g. 36 m. Zmierzch trwa 33 m.					
N	14	Podwyż. św. Krzyża	1	Symeona	Ziemomysł	12	257	109
P	15	Nikodema, Emila	2	Mamanta m.	Budzimił	13	258	108
W	16	Ludmiły m., Cypryana	3	Antyma	Sędzislaw	14	259	107
S	17	Lamb., Hildegardy † S. d.	4	Wawyły	Drogosław	15	260	106
C	18	Tomasza z W., Ireny	5	Zacharyja pr.	Dobrowit	16	261	105
P	19	Januarego, Konst. † S. d.	6	Czudo Ar. Mych.	Krzepimir	17	262	104
S	20	Eustach., Fausty † S. d.	7	Sozanta m. Pr. R	Myślisław	18	263	103
38 Niedz. 19 po Ziel. Św. Ew. św. Mat. r. 22.			Długość dnia 12 g. 14 m., ubyło dnia 4 g. 1 m. Zmierzch trwa 33 m.					
N	21	Mateusza ap, Ifigenii p.	8	Różdź. P. Bohor.	Bożydar	19	264	102
P	22	Tomasza, Maurycego b.	9	Joakima i Anny	Zelimir	20	265	101
W	23	Tekli p. m., Lina pap.	10	Menodory S. p. W.	Bogusława	21	266	100
S	24	Gerarda b., Ruperta	11	Teodory prep.	Tomir	22	267	99
C	25	Kleofasa m., Aurelii p.	12	Awtemona	Świętopelk	23	268	98
P	26	Cypryana, Justyny m.	13	Kornylia	Ładysław bł.	24	269	97
S	27	Kosny i Damiana	14	Wozn. cz. Kresta	Damian	25	270	96
39 Niedz. 20 po Ziel. Św. Ew. św. Jana r. 4.			Długość dnia 11 g. 48 m., ubyło dnia 4 g. 27 m. Zmierzch trwa 34 m.					
N	28	Wacława kr., Wład. z G.	15	Nykyty	Wacław św.	26	271	95
P	29	Michała Archaniola	16	Ewfymii m.	Dadzibóg	27	272	94
W	30	Hieronima, Zofii wd.	17	Sofii, Wir. N. L.	Imisław	28	273	93

Kalendarz żydowski. Dnia 3 września = 1 elul.

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA WYROBÓW CEMENTOWYCH,
PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLI BETONOWYCH
ORAZ OSOBNY ODDZIAŁ WYROBÓW Z NATURALNYCH PŁYT MARMUROWYCH.
ULICA ŚW. PIOTRA L. 21. . . . . TELEFON NR. 658.

Głowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Herfé

Spółka z ogr. odp. Pracownia: ul. Kr. Leszczyńskiego 1.9. Kantory przyjęcia:
ul. Sykstuska 1. 2 i Pańska 1. 12 — czyszczy chemicznie ornaty, kapy,
chorągwie i t. p.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Dzień	Słońca		Przebieg Mia	Księżycy		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny
	wsch.	zach.		adm.	wsch.	zach.	barom.		termom.	
						r.	w.	r.	w.	
1	527	504	1137		703	515				<p>Słońce wstępuje w znak Niedziadka dnia 23 października.</p> <p>Księżyc. Pierwsza kwadra dnia 7 o godzinie 3 rano, pełnia dnia 15 o godzinie 7 rano, ostatnia kwadra dnia 22 o godzinie 11 wieczorem. Nowość dnia 29 o godzinie 3 po południu. Dnia 12 o godzinie 4 po południu apogeum, dnia 28 o godzinie 5 rano perigeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury przebiega gwiazdozbiory Panny, Ważgi oddalając się coraz bardziej na wschód od słońca. W końcu miesiąca widzialny o zmierzchu na zachodnim niebie. — Wenus przebiega gwiazdozbiory Lwa, Panny, zbliżając się do słońca od strony zachodniej. Wschodzi około godziny 4 rano, widzialna jako jutrenka na wschodnim niebie. — Mars w Bliźniętach wschodzi około godziny 9 wieczorem, widzialny przez całą noc. — Jowisz w Strzelcu widzialny wieczorem, zachodzi około godziny 9. — Saturn w gwiazdozbiory Byka dnia 1 zmienia kierunek prosty ruchu wśród gwiazd na wsteczny; wschodzi około godziny 7 wieczorem, widzialny całą noc.</p>
2	528	501	1133		834	535				
3	520	450	1130		1005	602				
4	531	457	1126		1130	638				
5	533	455	1122		1243	728				
6	534	453	1119		139	830				
7	536	451	1115	☾	230	941				
8	538	449	1111		248	1056				
9	540	447	1107		309	—				
10	542	445	1103		325	1208				
11	543	442	1059		338	117				
12	544	440	1056		349	227				
13	546	438	1052		359	336				
14	548	436	1048		411	443				
15	549	434	1045	☽	424	552				
16	551	432	1041		439	704				
17	553	430	1037		458	818				
18	554	428	1034		525	932				
19	556	426	1030		601	1045				
20	557	424	1027		652	1150				
21	559	423	1024		758	1243				
22	600	421	1021	☾	916	127				
23	602	419	1017		1040	153				
24	604	417	1013		—	214				
25	605	415	1010		1206	232				
26	607	413	1006		130	248				
27	609	412	1003		258	303				
28	610	410	1000		427	318				
29	612	408	956	☽	537	336				
30	614	406	952		729	359				
31	616	404	948		859	461				

C. K. NADWORNICY DOSTAWCY

GŁOGOWSKI I SKA

We LWOWIE, plac Marjański 10

w KRAKOWIE, Rynek gł. 6, II. p. — w CZERNIOWCACH, ul. Pańska 39

Registratury i urzędzenia kartofeczne

według najnowszych doświadczeń.

E. SLAWIK
Lwów, Sokoła 3.

TOWARY SKÓRZANE — PRZYBORY
PODRÓŻNE — BIŻUTERIA FRANCUSKA
FILIA: HOTEL GEORGE'A

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku
	rymsko-katolickie	grecko-katolickie			
Ś	1 Remigiusza b., Juli m.	18 Ewmenyja	Danuta	29	274 92
C	2 Aniołów Str., Leodegara	19 Trofyma, Sawatija	Stanimir	1	275 91
P	3 Kandyda, Gerarda op.	20 Ewstachija i Plak.	Siemian	2	276 90
S	4 Franciszka Sera!	21 Kondrata ap.	Bratysław	3	277 89
40	Niedz. 21 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 18.	Długość dnia 11 g. 22 m., ubyło dnia 4 g. 53 m. Zmierzch trwa 35 m.			
N	5 N. P. M. Różańcowej Placyda	22 Foky i Jowy	Zasław	4	278 88
P	6 Brunona w.	23 Zacz. św. Iwana a	Bronisław	5	279 87
W	7 Justyny p., Marka pap.	24 Tekli m.	Rosław	6	280 86
Ś	8 Brygidy wd., Laurencyi	25 Efrogzyny	Wojysława	7	281 85
C	9 Dyonizego b. m., Wincent.	26 Iwana Boh.	Dogomost	8	282 84
P	10 Franciszka Borg.	27 Kalystrata m.	Tomil	9	283 83
S	11 Placyda m., Firmina b.	28 Charytona pr.	Dobromila	10	284 82
41	Niedz. 22 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 22.	Długość dnia 10 g. 56 m., ubyło dnia 5 g. 19 m. Zmierzch trwa 36 m.			
N	12 Maksymiliana, Eustach.	29 Kyrka pr.	Grzmisław	11	285 81
P	13 Edwarda kr.	30 Rryhorija arch.	Ziemisław	12	286 80
W	14 Kaliksta pap., Fortunaty	1 Pokr. P. Bohorod.	Dzierzymir	13	287 79
Ś	15 Jadwigi i Teresy p.	2 Kyprijana	Długosława	14	288 78
C	16 Gawia op., Martyniana	3 Dionyzyja	Radzisław	15	289 77
P	17 Lucyj Flor., Małgorzaty	4 Jeroteja	Zastysława	16	290 76
S	18 Łukasza ewang., Tryfonii	5 Charytyny m.	Bratumil	17	291 75
42	Niedz. 23 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 9.	Długość dnia 10 g. 30 m., ubyło dnia 5 g. 45 m. Zmierzch trwa 36 m.			
N	19 Piotra z Alkantary	6 Tomy apost.	Ziemowit	18	292 74
P	20 Felicyana, Ireny p.	7 Serhija m.	Budzysława	19	293 73
W	21 Urszuli p. m., Hilaryona	8 Pełahy pr.	Daromila	20	294 72
Ś	22 Korduli p., Melaniasza	9 Jakowa	Przebysław	21	295 71
C	23 Jana Kapistr., Ignacego	10 Ewlampija	Wlastymir	22	296 70
P	24 Rafała arch., Feliksa m.	11 Fyłypa ap.	Siemisław	23	297 69
S	25 Kryspina m., Lucyusza	12 Prowa, Andronika	Samomysł	24	298 68
43	Niedz. 24 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 8.	Długość dnia 10 g. 6 m., ubyło dnia 6 g. 9 m. Zmierzch trwa 37 m.			
N	26 Ewarysta pap., Lucyana	13 Karpa i Papyły	Lutosław	25	299 67
P	27 Sabiny, Florentego	14 Paraskewii	Witomił	26	300 66
W	28 Szymona i Judy	15 Lukyjana	Władybóg	27	301 65
Ś	29 Narcyza b., Euzebii p.	16 Lonhyna sot.	Damslit	28	302 64
C	30 Klaudjusza, Marcelli	17 Oysi pr.	Przemysław	29	303 63
P	31 Antonina b., Wolfganga †	18 Łuky ew.	Godzimir	30	304 62

Kalendarz żydowski. Dnia 2 paźdz. = 1 tiszri. **Nowy rok.** D. 3-go (2 tiszri) **drugie święto.** D. 5-go (4 tiszri) post Gedalja. D. 11-go (10 tiszri) **święto pojednania.** D. 16—23 (15—22 tiszri) **Kuczki;** d. 16-go, 17-go **święta uroczyste.** D. 22-go (21 tiszri) **święto palm.** D. 23-go (22 tiszri) **Zgromadzenie** (koniec kuczek). D. 29-go (28 tiszri) **Radność z Prawa.**

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA WYROBÓW CEMENTOWYCH, PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLI BETONOWYCH ORAZ OSOBNY ODDZIAŁ WYROBÓW Z NATURALNYCH PŁYT MARMUROWYCH. ULICA ŚW. PIOTRA, L. 21. * * * * * TELEFON NR. 658.

SŁOWO POLSKIE największy polityczny dziennik polski wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumeraty kwartalnie: we Lwowie kor. 6.— z dostawą dwukrotną do domu kor. 7.80, z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8.— rocznie kor. 32.— z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9.50 — rocznie kor. 38.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny
	wsch.	zach.		o dm.	wschód	zachód	barom.		termom.	
						r.	w.	r.	w.	
1	618	403	945		1021	516				<p>Słońce wstępuje w znak Strzelca dnia 22 listopada.</p> <p>Księżyc. Pierwsza kwadrantna 5 o godzinie 7 wieczorem, pełnia dnia 13 o północy, ostatnia kwadrantna dnia 21 o godzinie 9 rano, now dnia 28 o godzinie 3 po północy. Dnia 9 o godzinie 5 rano, apogeum, dnia 25 o godzinie 6 rano perigeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w gwiazdozbiorze Wagi znajduje się dnia 2 w największej wschodniej odległości od słońca która wynosi 23o 34'. Odtąd zbliża się do słońca od wschodu, zmieniając w d. 13 prosty ruch pośród gwiazd na wsteczny, który takim pozostaje do końca miesiąca. W tym czasie dnia 23 zachodzi dolne połączenie Merkurego ze słońcem, po którym przechodzi on na zachód od słońca. Widzialny w początku miesiąca po zachodzie słońca na zachodnim niebie. — Wenus w gwiazdozbiorze Panny później w Wadze zbliża się coraz bardziej do słońca od strony zachodniej. Wschodzi około godziny 5½, widzialna do wschodu słońca. — Mars w gwiazdozbiorze Bliźniąt wschodzi wkrótce po godzinie 7 wieczorem, widzialny przez całą noc. Dnia 27 mieni kierunek prosty ruchu wśród gwiazd na wsteczny. — Jowisz w gwiazdozbiorze Strzelca widzialny tylko krótko wieczorem, zachodzi około godziny 8. — Saturn przebiega ruchem wstecznym gwiazdozbiór Byka, wschodzi około godziny 5 wieczorem, widzialny przez całą noc.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 2° C., średnia minimalna - 9° 5°, średnia maksymalna + 14°, ilość opadu 49 mm., najczęstsze wiatry zachodnie do południowych.</p>
2	619	401	942		1127	614				
3	620	359	939		1216	724				
4	622	357	935		1249	840				
5	624	356	932	☾	113	956				
6	625	354	929		131	1108				
7	627	353	926		145	—				
8	629	351	922		157	1217				
9	631	350	919		208	124				
10	632	349	916		219	231				
11	634	347	913		231	349				
12	636	346	910		246	451				
13	637	344	907	☽	303	604				
14	639	343	904		328	719				
15	640	341	901		402	834				
16	642	340	858		448	943				
17	644	339	855		551	1040				
18	645	338	853		705	1114				
19	647	337	850		827	1156				
20	648	336	848		951	1220				
21	650	335	845	☾	1116	1238				
22	652	334	842		—	1254				
23	653	333	840		1237	108				
24	654	332	838		900	123				
25	656	331	835		326	140				
26	657	330	833		455	200				
27	658	329	831		626	226				
28	659	328	829	☽	752	304				
29	701	328	827		907	356				
30	702	327	825		1005	503				

C. K. NADWORNI DOSTAWCY

GŁOGOWSKI I SKA

We LWOWIE, plac Marjacki 10

w KRAKOWIE, Rynek gł. 6, II. p. — w CZERNIOWCACH, ul. Pańska 39

MEBLE KLUBOWE

NAJNOWSZE MODELE.

E. SLAWIK

Lwów, Sokoła 3.

TOWARY SKÓRZANE — PRZYBORY
PODRÓŻNE — BIŻUTERJA FRANCUSKA

. FILIA: **HOTEL GEORGE'A** .

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydów	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			
S	I Wszystkich Świętych		19 Joila pror.	War. islaw	1 305 61
44	Niedz. 25 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 13.		Długość dnia 9 g. 42 m., ubyło dnia 6 g. 33 m. Zmierzech trwa 37 m.		
N	2 Wiktoryna	20 Artemija	Witymir	2 306	60
P	3 <i>Dzień zaduszny</i> , Huberta	21 Haryona	Chwalisław	3 307	59
W	4 Karola Borom., Modesty	22 Awerkija	Mściwój	4 308	58
S	5 Elżbiety m., Zacharyasza	23 Jakowa	Sławomir	5 309	57
C	6 Leonarda w., Feliksa m.	24 Arefty m.	Wszewład	6 310	56
P	7 Herkulana	25 Marcyjana	Żytomir	7 311	55
S	8 4 Koronatów, Gotfryda	26 Dymytrya W M.	Sędziwój	8 312	54
45	Niedz. 26 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 24.		Długość dnia 9 g. 19 m., ubyło dnia 6 g. 56 m. Zmierzech trwa 38 m.		
N	9 Teodora <i>Opieki N. M P.</i>	27 Nestora mucz.	Bogodar	9 313	53
P	10 Anastazyi p., Andrzeja Aw.	28 Paraskewyi	Ludomir	10 314	52
W	11 Marcina bisk., Felicjana	29 Anastazyi m.	Spitosław	11 315	51
S	12 Chrystyana m., Marcina	30 Zynowija m.	Nowosław	12 316	50
C	13 Eugeniusza, Stanisł Kost.	31 Stachija	Wszewład	13 317	49
P	14 Seraflna w., Wenerandy p.	1 Kosmy i Damjana	Wodzimir	14 318	48
S	15 Leopolda w., Gertrudy	2 Akyndyna	Przebysław	15 319	47
46	Niedz. 27 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 8.		Długość dnia 8 g. 58 m., ubyło dnia 7 g. 17 m. Zmierzech trwa 39 m.		
N	16 Edmunda b. w., Otmara	3 Akepsymy	Radomir	16 320	46
P	17 Salomei, Grzegorza c.	4 Joanykija	Zbisław	17 321	45
W	18 Odon a op., Romana m.	5 Halaktiona m.	Stanisław K.	18 322	44
S	19 Elżbiety król.	6 Pawła Archep.	Drogomira	19 323	43
C	20 Alberta b. m., Feliksa Wal.	7 Łazara pr.	Sędzimir	20 324	42
P	21 <i>Ofiarowanie N. M P.</i>	8 Mychajła Arch.	Sław	21 325	41
S	22 Cecylii p. m., Filemona	9 Onysyfora	Wszemiła	22 326	40
47	Niedz. 28 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 24.		Długość dnia 8 g. 40 m., ubyło dnia 7 g. 33 m. Zmierzech trwa 40 m.		
N	23 Klemensa pap.	10 Erasta i Olympa	Milywój	23 327	39
P	24 Jana od krzyża, Flory m.	11 Myny i Wikt.	Dorośław	24 328	38
W	25 Katarzyny p.	12 Josafata	Chwalimira	25 329	37
S	26 Klemensa, Konrada	13 Iwana Zlot.	Lechosław	26 330	36
C	27 Waleryana, Maksyma b.	14 Fylypa ap.	Tomir	27 331	35
P	28 Krescentego, Grzeg. pap.	15 Hurija Samona	Gościsław	28 332	34
S	29 Saturnina m., Ursyna	16 Mateja ap.	Przemysł	29 333	33
48	Niedz. I Adwentu Ew. św. Łuk. r. 21.		Długość dnia 8 g. 25 m., ubyło dnia 7 g. 50 m. Zmierzech trwa 41 m.		
N	30 Andrzeja ap., Trojana	17 Hryhoryja ep.	Ludosław	1 334	32

Kalendarz żydowski. D. 1 listopada = 1 marcheszwan. D. 30 list. = 1 kislew.

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA
WYROBÓW CEMENTOWYCH,
Przedsiębiorstwo budowl betonowych oraz osobny oddział wyrobów z naturalnych płyt
marmurowych. — ULICA ŚW. PIOTRA L. 21. — TELEFON Nr. 658.

Lwowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Kerfę

Spółka z ogr. odp. Pracownia: ul Kr. Leszczyńskiego 1. 9. Kantory przyjęcia: ul. Sykstuska 1. 2
i Pańska 1. 12 — Wykonanie szybko, pierwszorzędne. Ceny umiarkowane. Cenniki na żądanie bezpłatnie.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Dzień	Słońca		Wzrost dni	Księżycy		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny
	wsch.	zach.		odm.	wsch.	zach.	barom.		termom.	
						r.	w.	r.	w.	
1	703	326	823		1046	618				<p>Słońce wstępuje w znak Koziorożca d. 22 w południe. Chwila ta jest początkiem zimy astronomicznej: odtań zaczyna się przybywanie dnia i zmniejszenia się nocy.</p> <p>Księżyc. pierwsza kwadra d. 5 o g. 4 po południu, pełnia dnia 18 o g. 4 po południu, ostatnia kwadra d. 20 o g. 5 po południu, nów d. 27 o g. 4 po południu. D. 7 o północy perigeum, d. 21 o g. 3 po południu apogeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury przebiega gwiazdozbiory Wagi i Niedźwiadka, zmieniając d. 2 wsteczny ruch pośród gwiazd na prosty. Oddała się od słońca na zachód i w największej odległości, wynoszącej 210¹ znajduje się d. 11, poczem zbliża się do słońca od zachodu. W drugim tygodniu miesiąca widzialny krótko o świcie na wschodnim niebie. — Wenus przebiega gwiazdozbiory Wagi i Niedźwiadka, zbliżając się coraz bardziej do słońca od strony zachodniej widzialna krótko przed wschodem słońca, na wschodnim niebie. — Mars przebiega ruchem wstecznym gwiazdozbiór Bliźniąt, wschodzi wczesnym wieczorem i widzialny jest jako jasna czerwona gwiazda przez całą noc. — Jowisz w Strzelcu tylko o zmierzchu z trudem dostrzegalny na zachodnim niebie. — Saturn przebiega ruchem wstecznym gwiazdozbiór Byka, d. 7 znajduje się w opozycji ze słońcem. W tym miesiącu obserwacje Saturna są najdogodniejsze, ponieważ wschodzi on prawie równocześnie gdy słońce zachodzi przez całą noc jest widzialny.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temp. — 2²⁰C., średnia minim. — 15⁰⁰, średnia maks. + 7⁴⁰, ilość opadu 42mm., najczęstsze wiatry zachodnie do południowo-zach.</p>
2	705	326	821		1115	735				
3	706	325	819		1135	851				
4	707	324	817		1150	1003				
5	709	324	815	☾	1208	1112				
6	710	323	813		1215	—				
7	711	323	812		1225	1218				
8	712	322	810		1238	125				
9	713	322	809		1252	234				
10	714	322	808		107	347				
11	715	322	807		120	502				
12	716	322	806		150	617				
13	716	321	805	☽	241	730				
14	717	321	804		341	831				
15	718	322	804		453	921				
16	719	322	803		614	957				
17	720	322	802		739	1024				
18	720	322	802		903	1045				
19	721	322	801		1027	1100				
20	722	322	801	☾	1150	1115				
21	722	322	801		—	1129				
22	722	322	801		111	1145				
23	723	324	801		234	1203				
24	723	324	801		402	1225				
25	723	325	802		528	1258				
26	723	326	803		647	143				
27	724	327	804	☽	751	243				
28	724	328	804		840	355				
29	724	329	805		913	513				
30	724	329	805		937	620				
31	724	330	806		955	745				

C. K. NADWORN I DOSTAWCY

GŁOGOWSKI I SKA

We LWOWIE, plac Marjacki 10

w KRAKOWIE, Rynek gł. 6, II. p. — w CZERNIOWCACH, ul. Pańska 39

R. R. — RACHUJĄCA REMINGTON

dodaje i odejmuje samodzielnie. . . . Na życzenie dajemy maszynę na próbę.

E. SLAWIK

TOWARY SKÓRZANE — PRZYBORY
PODRÓŻNE — BIŻUTERJA FRANCUSKA

Lwów, Sokoła 3.

. . . FILIA: HOTEL GEORGE'A . . .

Dzień	Święta		Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku	
	rzymsko-katolickie		grecko-katolickie					
P	1	Eligiusza b., Natalii wd.	18	Platona	Samosława	2	335	31
W	2	Aurelii p., Bibiany	19	Abadyja	Szulisław	3	336	30
S	3	Franciszka Ksaw., Hilary	20	Hryhoryja	Wiślimir	4	337	29
C	4	Barbary p.	21	Wowed. P. Bohor.	Lubomiła	5	338	28
P	5	Sabby op., Jana c.	22	Fyłymona	Spitosława	6	339	27
S	6	Mikołaja bisk.	23	Amfyłokija	Jarogniew	7	340	26
49 Niedz. 2 Adwentu Ew. św. Mat. r. 11.			Długość dnia 8 g. 12 m., ubyło dnia 8 g. 3 m. Zmierzch trwa 42 m.					
N	7	Ambrożego b., Agatona	24	Ekateryny	Ludomyśl	8	341	25
P	8	Niepokalane Pocz. N. P. M.	25	Kłymenta p.	Boguwoła	9	342	24
W	9	Lookadyi p., Waleryi p.	26	Alyppa	Wyszosława	10	343	23
S	10	N. M. P. Loret., Judyty	27	Jakowa mucz.	Radzysława	11	344	22
C	11	Damazego b., Sabina b.	28	Stefana m.	Wojmir	12	345	21
P	12	Aleksandra, Dyonizyi p.	29	Paramona	Wolidar	13	346	20
S	13	Łucyi, Otylii p.	30	Androja ap.	Władysław	14	347	19
50 Niedz. 3 Adwentu Ew. św. Jana r. 1.			Długość dnia 8 g. 4 m., ubyło dnia 8 g. 11 m. Zmierzch trwa 43 m.					
N	14	Nikazego, Spirydona	1	Nauma	Sławoflor	15	348	18
P	15	Fortunata, Ireny	2	Awakuma	Wolimir	16	349	17
W	16	Adelajdy, Albiny	3	Sofonija pr.	Zdosława	17	350	16
S	17	Łazarza, Floryana † S. d.	4	Warwary	Zyroslaw	18	351	15
C	18	Gracyana b., Teotyma	5	Sawy ośw.	Wszemir	19	352	14
P	19	Nemez., Fausty † S. d.	6	Nykołaja czud.	Mścigniew	20	353	13
S	20	Teofila m., Anizyi † S. d.	7	Ambrozyja	Bogumiła	21	354	12
51 Niedz. 4 Adwentu Ew. św. Łuk. r. 3.			Długość dnia 8 g. 1 m., ubyło dnia 8 g. 14 m. Zmierzch trwa 42 m.					
N	21	Tomasza ap., Seweryna	8	Patapija	Tomisław	22	355	11
P	22	Zenona żołn. m.	9	Zaczat. P. Bohor.	Drogomir	23	356	10
W	23	Wiktoryi p. m.	10	Meny	Sławomira	24	357	9
S	24	Adama i Ewy † Wigilia	11	Danyiła st.	Godysława	25	358	8
C	25	Boże Narodzenie	12	Spirydona	Grzmisława	26	359	7
P	26	Szczepana i. m.	13	Ewstratyja	Wróciwój	27	360	6
S	27	Jana ewang.	14	Fyłymona	Radomyśl	28	361	5
52 Niedz. po Boż. Nar. Ew. św. Mat. r. 2.			Długość dnia 8 g. 4 m., przybyło dnia 3 m. Zmierzch trwa 41 m.					
N	28	Młodzianków, Wiktora	15	Elewteryja	Godzislaw	29	362	4
P	29	Dawida kr., Tomasza bisk.	16	Ahheja	Gosław bł.	30	363	3
W	30	Sabina kr.	17	Danyiła pror. Łaz.	Ludomił	1	364	2
S	31	Sylwestra pap., Melanii	18	Sewastyjana	Lassota	2	365	1

Kalendarz żydowski. Dnia 24 grudnia (25 kislew) poświęcenie świątyni.
Dnia 30 grudnia = 1 tebet.

GIOVANNI ZULIANI I SYN PIERWSZA KRAIOWA FABRYKA
WYROBÓW CEMENTOWYCH,
PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLI BETONOWYCH
ORAZ OSOBNY ODDZIAŁ WYROBÓW Z NATURALNYCH PŁYT MARMUROWYCH.
ULICA ŚW. PIOTRA, L. 21. . . . . TELEFON NR. 658.

KALENDARZ SŁOWA POLSKIEGO Rocznik XV 1914

wyszedł z druku. Cena egzemplarza oprawnego 1:50 K, z przesyłką pocztową 2 K; nabywać można we wszystkich księgarniach i biurach dzienników.

1

2

3

4

5

Miesiąs

6

malutki

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Mój budżet.

Jaki jest mój dochód?... Odpowiedź na to pytanie rozstrzygnie odrazu kwestyę budżetu. Przyjmując za zasadę, że wydatki muszą być zastosowane do dochodu, nie dość jest powiedzieć: mam dochodu rocznego 3.600 koron, mogę zatem wydać około 300 koron, miesięcznie. Jeżeli wydatki nie zostaną uporządkowane i ujęte w pewne karby, dochody rozplną się, a rezultatem gospodarki będzie niedobór i rozczarowanie.

Jak rozdzielić swój dochód (zarobek), żeby starczył na wszelkie potrzeby? Na to pytanie odpowiedzieć mogą jedynie rachunki gospodarstwa domowego. W racjonalnym gospodarstwie pierwszym obowiązkiem rodziny — względnie pani domu — jest prowadzenie rachunków ze wszystkich wydatków. Prowadząc rachunki, unika się trwonienia pieniędzy i przekonywa czy dochody wystarczają na pokrycie wydatków, czy też trzeba skalę życia obniżyć. Rachunki wskażą nam, które wydatki należy zmniejszyć lub też zupełnie znieść. Chcąc racjonalnie gospodarować, musimy przewidzieć wszelkie wydatki i przeznaczyć na nie z góry pewną część naszego dochodu, czyli ułożyć musimy budżet możliwie najdokładniejszy.

Doświadczenie uczy nas, że stosunek wydatków powinien być w przybliżeniu następujący:

Pożywienie i utrzymanie domu	40 ⁰ / ₁₀₀
Mieszkanie	20 „
Ubranie	10 „
Wychowanie dzieci	8 „
Opał i światło	4 „
Usługa	4 „
Podatek	1 „
Oszczędności	5 „
Przyjemności	5 „
Drobne wydatki, podarki	3 „

Na pożywienie (utrzymanie domu) liczymy $\frac{2}{5}$ czyli 40⁰/₁₀₀ całego dochodu. W każdym gospodarstwie jest to wydatek największy, dobra gospodyni zwraca zatem na ten dział szczególną uwagę.

Drugim ważnym wydatkiem jest mieszkanie, stanowi on zwykle $\frac{1}{5}$ całego dochodu; stosunek ten wszakże nie zawsze jest dokładny, gdyż małe mieszkania stosunkowo droższe są od większych, tak że przy mniejszych dochodach pozycya ta wzrasta z $\frac{1}{5}$ na $\frac{1}{4}$ ogólnego dochodu, a nawet i wyżej. Układający budżet w takich razach zmuszony jest do odpowiedniego uszczuplenia innych wydatków.

Z kolei przechodzimy do wydatków na ubranie. Krawiec, szewc, modniarka, praczka i wielu innych dostawców przypada na ten dział. Wymaga on szczególnie dobrego zarządu, tembardziej, że prelimitować nań możemy tylko 10⁰/₁₀₀.

Dalszą rubrykę rozchodów stanowi w wychowanie dzieci. W tym dziale popełniamy zazwyczaj niepowetowane błędy. Rodzice są obowiązani dać dzieciom jak najlepsze wychowanie. Jeżeli przeznaczamy tylko 8⁰/₁₀₀, to z góry zaznaczyć trzeba że jest to bardzo mało. Każda dobra matka potrafi w innych działach zaprowadzić oszczędności, byleby ten dział powiększyć.

Na opał i światło prelimitować możemy 4⁰/₁₀₀. Tylko dobra gospodyni opędzi wszystkie wydatki tego działu. W większych gospodarstwach przy większych dochodach rubryka ta wzrośnie znacznie.

W gospodarstwie racjonalnym na usługę nie powinno wydawać się więcej niż 4⁰/₁₀₀ całego dochodu.

Opłata podatków jest wydatkiem, w którym zabiegi gospodyni są bezskuteczne. Prawo podatkowe wymaga udziału w podatkach w stosunku do dochodów; udział ten jest mniejszy w małych gospodarstwach, wynosi przynajmniej 1⁰/₁₀₀.

Na przyjemności i rozrywki przeznaczamy 5⁰/₁₀₀. Wydatek na czasopisma, książki, kilka biletów do teatru, jedną podróż i t. p. wyczerpią ten dział w zupełności, tembardziej, że zwiększenie innego działu wydatków zmusza zazwyczaj do uszczuplenia tej rubryki.

Na podarki, napiwki i t. p. nieprzewidziane a konieczne wydatki, niezależne od woli gospodyni, liczymy 3 prc.

Pozostaje jeszcze tylko 5 prc., które przeznaczyć musimy na czarną godzinę. Lekarz, apteka, wyprawa córki, jednoroczna służba wojskowa syna przyczyniają się do tego, iżby składany w kasie oszczędności kapitał nie wzrósł zbyt wysoko. Kto nie odłoży przynajmniej 5 prc. ze swoich dochodów, nie może powiedzieć, iż dobrze gospodaruje. W krajach przemysłowych, jak Francya i Anglia, przyjęto za zasadę odkładanie przynajmniej 12 do 15 prc. z dochodów. 5 prc. może wystarczyć tylko temu, kto ma zapewnioną emeryturę dla żony i siebie.

Przemysłowiec kupiec, urzędnik prywatny, robotnik, nie mający zapewnionej emerytury, muszą przynajmniej 10 prc. odkładać, bądź to do kasy oszczędności, bądź też jako ubezpieczenia. Z tablicy procentów (p. w skorowidzu) łatwo obliczyć, jaki po pewnej ilości lat urosnie kapitał, jaką zatem rentę można sobie

zapewnić na lata, w których nie będzie się zdolnym do pracy.

Podług wskazanych powyżej norm można ułożyć budżet wydatków przy każdej sumie dochodu.

Dla ułatwienia takiego zestawienia podajemy na dalszych stronicach odpowiednie tabelki.

Rubryki: rodzaj rozchodu, nie wyszczególniliśmy, gdyż szemat, przydatny dla wszystkich, jest niemożliwy; w trzydziestu rubrykach może każdy w miarę potrzeby swych rachunków wpisywać: 1. pożywienie: a) wydatki dzienne, b) rachunki miesięczne dostawców, 2. mieszkanie, 3. ubranie: a) pana, b) pani, c) dzieci, d) pranie, 4. wychowanie: a) szkoła (czestne), b) guwernantka (bona), c) lekcye (korepetytor), d) książki, nuty i t. p., 5. opała światła: a) drzewo i węgiel, b) oświetlenie, 6. podatki, 7. oszczędności: a) ubezpieczenia, b) kasa oszczędności, 8. przyjemności: a) przyjęcia, b) podróże, c) teatru i inne, 9. usługa: a) służba, b) stajnia, 10. drobne wydatki: a) miłosierdzie, b) napiwki i inne, c) podarki, d) lekarz.

Przestrzegamy przed niepotrzebnem rozdrabnianiem rachunków, które utrudnia prowadzenie i przegląd tychże. Podaliś-

my znacznie więcej rubryk tylko w tym celu żeby określić pod który, z 10 działów naszego budżetu pewien wydatek podciągnąć. Ustanowienie podziału w rachunkach ma cel tylko wtedy, gdy zależy nam na wykazaniu, ile na pewien cel wydajemy, lub gdy chcemy się przekonać, czy na mniej ważne cele nie wydajemy zbyt dużo.

Główną rzeczą, wszakże nie jest ułożenie budżetu, lecz ściśle wykonanie go. Ażeby nie przekroczyć nakreślonego budżetu, trzeba nieraz użyć całej siły woli i oprzeć się niejednej pokusie.

W każdym razie w granicach budżetu utrzymać się można jedynie prowadząc ściśle rachunki; w tym celu należy z końcem każdego miesiąca zestawić wszystkie wydatki i porównać z ustanowionym budżetem. W miesiącach, w których na pewien dział budżetu nie wydaliśmy całej prelimitowanej kwoty, należy pozostałą nadwyżkę przenieść na rachunek następnego miesiąca, tworząc w ten sposób pewną rezerwę, z której później większe wydatki, przypadające na ten dział, pokryć będzie można. W razie przekroczenia prelimitowanej kwoty w pewnym dziale starać się należy przez oszczędności poczynić się mające niedobór jak najrychlej wyrównać.

Mieszkanie, podatki, raty abonament pism, książek i t. p.	zapłacono dnia											
	I. kw.			II. kw.			III. kw.			IV. kw.		
	S.	L.	M.	K.	M.	C.	L.	S.	W.	P.	L.	G.

MOJE DŁUGI WEKSLOWE I INNE

Imię i nazwisko wierzyciela, rodzaj i data pożyczki	Suma	Procent roczny	Data		Uwaga
			zapł. o/o	zwrotu	

MAJĄTEK MÓJ RUCHOMY I NIERUCHOMY.

	Rodzaj ubezpieczenia nr. policy i adres Towarzystwa asekuracyjnego	Premia roczna	Termin		U w a g i
			płatn.	zapł.	
Ubezpieczenia					
	Oznaczenie położenia i nr. hipoteczny	Wartość	Długi hip.	Dochód	Rozchód
Nieruchomości					
	Rodzaj, serya i numer	Wartość	Ciąż. długi	Dochód	Rozchód
Akcyje, papiery wartościowe, losy i t. p.					
	Imię i nazwisko dłużnika, rodzaj i data pożyczki	Suma	Procent roczny	Data zapł. o/o zwrotu	Uwaga
Należy mi się					

Kategoria	Inwentarz domowy, (spis biżuterii, srebra, ubrań, bielizny i t. p.)	Cena kupna lub wartość	Przeniesienie
	Przeniesienie		Przeniesienie

KASA OSZCZĘDNOŚCI

MIASTA TARNOPOLA

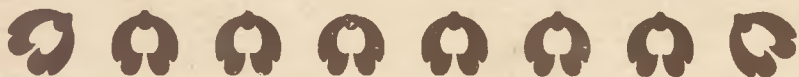
założona w roku 1870, posiada własny majątek w funduszach rezerwowych Koron 793.397·72, w funduszu emerytalnym Kor. 177.789·29, razem Kor. 971.187.01. Eskontuje weksle, udziela pożyczek na hipoteki na okres amortyzacyjny od lat 5 do 42, a dla drobnego handlu i przemysłu w swojej Kasie zaliczkowej.

Utrzymuje Zakład zastawniczy, przyjmuje wkładki oszczędności na książeczki wkładkowe, oprocentowując je od dnia złożenia po 4°/_o w stosunku rocznym, oraz na rachunek czekowy. Podatek rentowy od wkładek opłaca z własnych funduszków. Stan wkładek z dniem 1-go stycznia 1912 Kor. 7,485.849,67.

Udziela zaliczek na podkład papierów wartościowych.

Kasa Oszczędności miasta Tarnopola przeznaczyła od czasu swego istnienia na cele dobroczynne i ogólnie pożyteczne Koron 403.086·36, subwencjonując stale 70 Towarzystw miejscowych i zamiejscowych. Ufundowała dom dla kalek i starców, a, inicjując powołanie do życia szkoły ślusarstwa maszynowego w Tarnopolu, przyczyniła się do jej założenia pokazną sumą Koron 40.000.—.

3002

ryzonce, przedzierając się tylko tu i ówdzie złotym blaskiem przez gęstą mgłę. Skrzydła wiatraków, szeregi topoli, tu i ówdzie jakaś smukła wieżyczka rysowały się na widnokręgu. Dopiero robotnicy, idący do pracy, znaleźli małego Koosa, leżącego na ziemi, a obok niego płynął szeroki strumień wody.

Dziecku dano pomoc. Usilnej pracy wielu ludzi udało się naprawić tamę. Koosa zawieziono do wsi, ciepłe, ludom północnym znane napoje i nacieranie płatami wełnianymi, przyprowały chłopca do przytomności. Dano mu nowe rzezy, zaprowadzono przed burmistrza i zapytano, kim jest. Słabym głosem odpowiedział, że jest sierotą, że nie zna rodziców, ani ich nazwiska. Chłopi nie mieli dość słów wdzięczności dla bohaterskiego chłopca i chcieli go adoptować.

Burmistrz zapytał go, jakie ma szczególne życzenie, niech tylko je wypowie, a bezwarunkowo zostanie chętnie spełnione.

— Mam tylko jedno pragnienie — odpaść Koos — chciałbym zostać chłopcem okrętowym na którymś z parowców, jadących do kolonii.

Starano się zmienić jego postanowie-

(C. d. str. 30)

Rok założenia 1897.

G. Pammer i Sp.

we Lwowie, ul. Gródecka 47

Telefon Nr. 588

**Fabryka maszyn
i odlewnia żelaza**

wykonywa

wszelkie roboty w zakresie ślusarstwa budowlanego, artystycznego i maszynowego wchodzące. — Samorodne spajanie metali, części maszyn lanych i kutych.

C. k. uprz.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA W TRYEŚCIE

założone w roku 1838, a od roku 1841 operujące w Galicji i na Bukowinie, przyjmuje

- I. Ubezpieczenia na życie pod najprzystępniejszymi warunkami i najniższą premją w rozmaitych kombinacjach.
- II. Ubezpieczenie budynków, ruchomości, zapasów, ziemiopłodów itd. od szkód, wyrządzonych przez pożar, piorun i eksplozję.
- III. Ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem.

Fundusze gwarancyjne zwyż 169 milionów Koron z dniem 31 grudnia 1911 roku. Zapłacone szkody od założenia Towarzystwa zwyż 694 miliony Koron.

- IV. Ubezpieczenia ziemiopłodów od gradobicia na rachunek Towarzystwa dla ubezpieczenia gradowego i reasekuracyjnego „Meridionale“ w Tryeście

przyjmuje

Generalna Ajencja c. k. uprzyw. Riunione Adriatica di Sicurta
WE LWOWIE, PLAC ŚW. DUCHA L. 3.

3131

Lwowskie Towarzystwo Akcyjne Browarów

Zawiadamy P. T. Publiczność, że z dniem 1-go maja 1912 **objęliśmy we własny zarząd sprzedaż piwa flaszkowego naszego wyrobu**, uskutecznianą dotychczas przez naszego byłego zastępcę S. Wiesera.

Sprzedawać będziemy następujące gatunki:

PIWO

MARCOWE ☼☼ EKSPORTOWE
 PODWÓJNIE SŁODOWE ☼☼ BOK

Zamówienia przyjmują oprócz wyznaczonych dla każdego rejonu rozwózicieli piwa flaszkowego : a) Centralna kancelarja browaru ul. Kleparowska. Telefon Nr. 200. — b) Centralne biuro zamówień piwa flaszkowego ul. Sykstuska 14, Telefon Nr. 589. c) Filja ulica Czarneckiego 10. — d) Filja ulica Grodecka 38.

Celem ochrony przed naśladownictwem zwraca się uwagę na flaszki, korki, kapsle i etykiety wszystkie z wyciśniętą firmą i marką ochronną naszego Towarzystwa, przedstawiającą kowitwę, naokoło niej litery **L. T. A. B.**

U W A G A. Wyż wymienione biura przyjmują również zlecenia na piwo beczkowe. 3185

Kto nie ma jeszcze książki gratisowej?

Każdy, kto się czuje chorym i osłabionym, powinien się zwrócić do nas, a my prześlemy mu z całą ochotą i bezpłatnie naszą wysoce zajmującą broszurę. Jeszcze nigdy dotąd nie rozdawano w Austrii bezpłatnie równie pouczającej i cennej książki. Chcemy jednak przyjść tym sposobem z pomocą cierpiącej ludzkości, tembardziej, iż wielu nie wie wcale, iż w galwanicznej trwałej elektryczności posiadamy środek, działający skutecznie przeciw

ogólnemu osłabieniu nerwowemu, reumatyzmowi, bólowi głowy, bezsenności, melancholji, paraliżowi, niewralgji, zaburzeniom w trawieniu na tle nerwowem, niedokrewności, osłabieniom wszelkiego rodzaju, najrozmaitszym chorobom kobiecym i t. p. Opisaliśmy naszą metodę leczenia w zajmującej broszurze i każdy, kto się do nas zwróci, otrzyma ją

👉 darmo i opłatnie 👈

bez żadnego zobowiązania z tego tytułu.

Elektro-Vitalizer ärztl. Ordin. Anstalt

Budapest, VI., Teresienring 7, I. Stock Nr. 279.

WYCIĄĆ!

Kupon na bezpłatne otrzymanie książki.

Do Dyrekcyi Zakładu:

**Elektro-Vitalizer ärztl. Institut,
Budapest, VI. Teresienring 7. I. St. 279.**

3009

Proszę o nadesłanie mi dzieła: „Rozprawa o nowoczesnej Elektro-terapii”
darmo, opłatnie.

Imię i nazwisko: .....

Adres: .....

Owe autentyczne oświadczenia, składane o przeprowadzeniu prób w szpitalach wielkomięjskich, prowincjonalnych i zagranicznych z najlepszym skutkiem, oraz pochodzące ze wszystkich warstw społeczeństwa pisma dziękczynne i uznania dowodzą, że przeciw

Podagrze i reumatycznym bólom

kluciu, rwaniu w rękach i nogach, bólom krzyżów, grzbietu i głowy, neuralgji, postrzałowi w krzyżu, bólowi lędźwi

„Kali Linimentum“

(zwane także ZOLTAN-SALBE) jest najznakomitszym środkiem, gdyż o no także u tych, którzy 15—20 lat cierpieli i używali bezkutecznie rozmaitych środków, a nawet kąpeli leczniczych, już po kilkakrotnem natarciu okazało się bardzo skutecznem. Środek ten polecony przez najślawniejszych lekarzy, nie jest żadnym tajemniczym środkiem. Jeden słoik tej maści Zoltana kosztuje 2 Korony i należy zamawiać pocztą u fabrykanta:

3031

aptekarza **Béli Zoltána**

nadw. dostawcy Jego c. k. Wysokości Arcyksięcia Józefa
Budapest, V, Szabadság-ter

Wysyłka pocztowa dwa razy dziennie. — Wiedeńskie składy: K. k. Hofapotheke, I., Hofburg — K. k. Alte Feldapotheke, I., Stephansplatz 8.

Tysięczne listy dziękczynne i uznania są do dyspozycji, z których, z powodu braku miejsca tylko niektóre ogłoszone być mogą.

— ponieważ maść Zoltana działa bardzo skutecznie, upraszam o przysłanie mi jeszcze jednego słoika.

Baron Warkotsch, Wiedeń XIII/2.

Proszę uprzejmie o dwa słoiki na podagrę i reumatyzm przysłać za zaliczką, ponieważ tego środka Pańskiego używałem tu z powodzeniem. Z szacunkiem

H. Gottwald, masz. fabr. papieru
Heinrichstahl, Morawa.

Ponieważ już od paru lat cierpię na reumatyzm, a dowiedziałem się, oraz słyszałem od wielu doktorów, że przy bólach reumatycznych każdy zachwala maść Zoltana, proszę uprzejmie o przysłanie słoika maści Zoltana ze wskazówką użycia, za 2 kor., za zaliczką pocztową.

Herman Szajer, naucz., Mołdawa, Bukowina.

Wielce Szanowny Panie! Pańska maść Zoltana oddała mi wielkie przysługi w moich cierpieniach, proszę więc W-go Pana uprzejmie o spieszne nadesłanie mi drugiego słoika.

Z poważaniem

Karol Borteczko, Ottok, Śląsk.

Rozmawiałem dziś w Jamnicy ze znajomym i powiedział mi, że cierpi na reumatyzm. Ponieważ doradziłem mu stawną maść Zoltana, proszę o przestanie 1 słoika za zaliczką pocztową. Z pozdrowieniem

Wawrzyniec Ellinger, Lospice p. Jamnica
Morawa.

Proszę mi przysłać 1 słoik maści Zoltana, ponieważ zaleciła mi ją znajoma nasza, pani Jaworek, która mi powiedziała, że jej siostra po trzykrotnem użyciu tej maści całkiem wyzdrowiała.

Jan Janecki, Cieszyn, Śl. austr. Friedekerstr. 12

!!! WIECZNA WIOSNA !!!

SKLEP ŚWIEŻYCH KWIATÓW A. KRZYŻEWSKI i J. FRANCAK

Łwów, ul. Akademicka, 22 (róg Zimorowicza)

POLECAJĄ

Wiązanki, Bukiety, Kosze, Dekoracje stołów, Wieńce, Flakony i Zardynierki ozdobne na kwiaty, modne stoliki pod rośliny i wszystko w zakres kwieciarstwa wchodzące.

WYKONANIE GUSTOWNE I PUNKTUALNE. — CENY NIZKIE.

nie, przywodząc mu przed oczy niebezpieczeństwa takiej podróży; Koos obstawał przy swoim. W kilka dni potem płynął na pokładzie „Petrela“ do Sumatry.

Koos zrobił wkrótce karierę, był silny i odważny i handel nadbrzeżny prowadził doskonale. Poznał niebieskawę morze na równiku, pustynie na Cap Horn, o którego skały rozbijają się od wieków bałwany, wielkie, do ludzi podobne niąpy na wyspie Borneo, olbrzymie nietoperze na Jawie, mistyczne pagody chińskie, małe doliny Japonji, a u antypodów pyszne rośliny, olbrzymie drzewa, których korzenie rozgąłęzają się wężowato nad smaragdowemi falami rzek.

Mimo to po latach zateśknął za ojczyzną i serce zaczęło mu bić gwałtownie, gdy najpierw zobaczył mgłę, a potem wieżycę kościoła w swojej wsi z pokładu okrętu.

Wyszedł na ląd rozgorączkowany, oddech zamarł mu w piersiach, odczuwał jakąś niewysłowioną rozkosz, gdy wstał na ziemię rodzinną.

Wioska leżała tak przed nim, jak ją opuścił przed dziesięć laty, cicha i spokojna, niebieskawy dymek unosił się z kominów ku górze. Jakże drżąc zbliżał się do domu...

Broń, naboje i przybory do polowania

Wszystka broń jest starannie ostrzelana i opatrzona państwową stampilią ostrzelania. Tylko najlepszy gatunek i starannie wykończone towary.

Nr. 100 Rewolwer Lefauchaux kaliber 7 mm, sześciopstrzałowy do ładunków sztyftowych, polerowany na jasno, ujęcie z polerowanego drzewa orzechowego. Zawieskiowy cyngiel, długość 17 cm sztuka kor. 5'50. Ten sam kaliber 9 mm, długość 24 cm kor. 7'50. Nr. 101 kaliber 7 mm bardzo ładnie nikielowany kor. 6'50, kaliber 9 mm bardzo ładnie nikiel. k. 8'50.

Naboje rewolwerowe.

Nr. 507 Lefauchaux	7 mm okrągłe	25 szt. k. 1'—
	9 mm	25 szt. k. 1'20
511	7 mm wybuch.	25 szt. k. 0'90
	9 mm	25 szt. k. 1'15
508	7 mm śrutowe	25 szt. k. 1'40
	9 mm	25 szt. k. 1'60
501 Centralne	7 mm okrągłe	25 szt. k. 1'10
	9 mm	25 szt. k. 1'50
505	7 mm wybuch.	25 szt. k. 1'—
	9 mm	25 szt. k. 1'50
502	7 mm śrutowe	25 szt. k. 1'60
	9 mm	25 szt. k. 2'—

Największy wybór rewolwerów, trojaków, pistoletów kieszonkowych, flobertów, pistoletów dla naganiaczy i do winnic, strzelb do polowania.

ROZDZIAŁ III. INFORMACJE FINANSOWO-HANDLOWE.

NAJWAŻNIEJSZE MONETY I ICH WARTOŚĆ.

Anglja. Waluta złota. Funt (livr) sterling (suweryn) = 20 szylingom = 240 pensom (szyling = 12 pensom po 4 farthingi). Monety złote: 1 suweryn 7.988 gr. (916⁶⁶ p.) i 1/3 suweryna. Monety srebrne: korona = 5 szylingom, floren = 2 szylingom. Moneta rachunkowa gwinea = 21 szylingom.

1 funt sterling = K. 24.0173, Mf. 20.4295, Fr. 25.21, Rb. 9.46.

Argentyna. Waluta złota, fakt. papierowa. Argentino = 5 pesos nacional po 100 centavo. Monety złote: Argentino 8.064 gr. (900 pr.) 1/2 Argentino. Monety srebrne: peso 25 gr. (900 pr.) Peso papierowe = ustawowo 0.44 pesom złotym.

1 Argentino (5 peso) = K. 23.80, Mf. 20.25, Fr. 25.—, Rb. 9.37.

Austro-Węgry. Waluta złota. Korona = 100 halerczom. Monety złote: 20 koron = 6.755067 gr. (900 pr.), 10 kor. 3.3877538 gr. 100 kor. 33.875338, Monety srebrne: 5 kor. 24 gr. (900 pr.) 2 kor. 1 kor., guldeny = 2 kor. 12.3457 gr. (900 pr.) Monety handlowe: złota dukat 3.4909 gr. (986 pr.) srebrne talar Lewantyński (Marji Teresy) 28.0668 gr. (833^{1/2} pr.)

100 koron = Mf. 85.060976, Fr. 105.01355, Rb. 39.37, funt sterl. 4.16364, dolarom 20.263, guld. niderl. 50.40972, kron. duńs. 75.6097, funtom tureckim 4.62.

Belgja. Waluta bimetaliczna fakt. złota w unji monetarnej z Francją, p. tamże.

Brazylja. Waluta złota fakt. papierowa. Milreis = 1000 reis, Kruzado = 400 reis. Tostoe = 100 reis. 1 vintem = 20 reis. Monety złote: 20 milreis = 17.92963 gr. (916^{2/3} pr.) 10 i 5 milreis — srebrne 2 milreis = 25.59 gr. (916^{2/3} pr.) 1000 i 500 reis; milreis papier. = 0.50 milreisom zł. 10 milreis zł. = K. 26.956, Mf. 22.93, Fr. 28.31, Rb. 10.62.

Bułgarja. Waluta bimetaliczna (system monetarny francuski) 1 lew = 100 stotinkom = frank.

Chiny. Wal. srebrna. Monet srebrnych i złotych niema, płaci się temi metalami na wagę. Tael 37.573 gr. = 10 mezom (tsin) = 100 kondorinom (fanom) = 1000 li (kesz), moneta zdawkowa z miedzi kesz 1600—1700 kesz = 1 tael srebra., od r. 1890 istnieją sr. piastry z Kantonu 26,900 gr. (900 gr.) wartość ok. 5 kor. 1/2, 1/5, 1/10, 1/20 piastra.

1 Haikwan tael srebra 38.246 gr. = nom. K. 7.50, Mf. 6.41, Fr. 7.94, Rb. 2.97.

Czarnogóra. Monety austryjackie, tureckie i rosyjskie.

Danja. Waluta złota. Kronor = 100 oere. Mon. złote 20 Kronor 8.96057 gr. (900 p.), 10 i (5 w Szwecji) — srebrne 2 kronor, 1 krona, 50 oere.

100 kronor = K. 132.258, Mf. 112.50, Fr. 138.94, Rb. 52.08

Francja. Wal. bimetaliczna fakt. złota. Frank = 100 centimom = 20 sou. Mon. złote: 100 franków = 32.258 gr. (900 pr.), 50, 20 i 10 fr. — srebrne: 5 franków 25 gr. (900 pr.), 2, 1 fr. i 50 ctm.

100 franków = K. 95.22581, Mf. 81.—, Fr. 100.—, Rb. 37.50.

Grecja. Waluta bimetaliczna fakt. papierowa. Nowa drachma = 100 leptom = 1 fr. w unii monetarnej z Francją.

Hiszpania. Wal. bimetaliczna fakt. papierowa. Peseto = 100 centimosom = 1 fr. Duro nuevo = 5 peseto w unii monetarnej z Francją.

Japonia. Waluta złota. Jen (Yen) = 100 sen = 1000 rin. Monety złote: 20, 10 jen = 16.6657 gr. (900 pr.), 5, 2 i 1 Jen — srebrne: Jen 26.956 gr. (900 pr.) 50, 20 i 10 sen.

10 Jenów = K. 49.20, Mf. 41.85, Fr. 51.37, Rb. 19.41.

Indje wschodnie angielskie. Wal. złota. Rupia = 16 annasom = 64 pice, annas = 12 pice; Krora = 4 arebs = 100 lacs = 10 milionom rupii. Mon. złota: Mohur (15 rupii) 11.6637 gr. (916.6 pr.), 2/3 i 1/3 mohur — srebrne: rupia 11.664 gr. (916.6 pr.) 1/2, 1/4, 1/8 rupii.

Mohur = K. 34.35, Mf. 29.83, Fr. 36.83, Rb. 14.60.

Indje wschodnie francuskie. Wal. bimetaliczna. Pagoda złota = 3 1/2 rupiom = 26 fanous = K. 7.86. Fanou = 24 kesz. W francuskich Indjach chińskich kursują także piastry srebrne 27 gr. (900 pr.) wartość nom. K. 4.50.

Meksyk. Waluta srebrna. Peso, (duros, dolar) = 100 centavo = 27.07 gr. (902 pr.) wartość ustawowo oznaczona na 0.75 gr. czyst. złota. Mon. złote: 10 pesos = 8.46 gr. (875 pr.) i 5 pesos — srebrne: peso 50 centavo.

10 pesos złote = K. 24.67, Mf. 21.00, Fr. 25.50, Rb. 9.72.

Niderlandy (Holandja). Waluta złota. Gulden = 100 centom. Monety złote: 10 guldenów (tientje) 6.72 gr. (900 pr.) — srebrne: rix daler (2 1/2 guldeny) 25 gr. (900 pr.) 1 gulden, 50 centów.

100 guldenów = K. 198.3744, Mf. 168.74, Fr. 208.30, Rb. 78.10.

Niemcy. Wal. złota. Marka = 100 fenigom. Mon. złote: Doppel krone (20 marek) 7.96495 gr. (900 pr.) i krone (10 marek), — srebrne: 5, 2, 1 marka i 50 fen.

100 marek = K. 117.56272, Mf. 100.—, Fr. 123.50, Rb. 46.30.

Norwegja jak w Danji.

Persja. Wal. srebrna. Kran = 10 se-

naar = 100 bistri = 1000 dinarów. Mon. złote; toman 2,877 gr. (900 pr.) w obrocie niema — srebrne: 5 kran 2³/₄ gr. (900 pr.) 1 kran i 10 szaj = ¹/₂ kran.

100 kran = K. 87.60, Mf. 74.60 Fr. 92.00, Rb. 34.54.

Portugalia. Waluta złota, fakt. papierowa. Milreis = 10 testoes = 1000 reis. Mon. złote: Koroa = 10 milreis 17.7350 gr. (916²/₃ pr.) ¹/₂, ¹/₅ i ¹/₁₀ koroy, — srebrne: milreis 25 gr. (916²/₃ pr.) 500, 200 i 100 reis; milreis papierowy około K. 4.23.

Koroa złota = K. 53.32. Mf. 45.357, Fr. 56.00, Rb. 21.00.

Rosja. Wal. złota. Rubel = 100 kopiejkom. Mon. złote; Imperjal (15 rubli) 12.90388 gr. (900 pr.), 10 i 5 rubli, — srebrne: rubel 20 gr. (900 pr.), 100 rubli papier. około K. 254, Mf. 216.

100 rubli złotych = K. 254.65, M. 216.62, Fr. 266.66, Rb. 100.—.

Rumunia. Wal. złota. Lei (romanak) = 100 bani (para) = 1 frank w unii monetarnej z Francją.

Serbia. Waluta bimetaliczna. Denar =

100 parom = 2 frank w unii monetarnej z Francją.

Szwajcaria. Waluta bimetaliczna fakt. złota. System monetarny jak we Francji.

Szwecja jak w Danii.

Turcja. Waluta złota. Piastr turecki (gersz, bir-grusz) = 40 para = 120 asper = 100 cents. Mon. złote: lira turca (medzydie, funt turecki) = 100 piastrom (gersz) 7.216 gr. (916²/₃ pr.) 50 (ellilik) i 25 (missir) piast, — srebrne: 10 piastrow (oulik) 12.0275 gr. (830 pr.), 5 piastrow (beszlik) i 1 piast (40 para).

Lira turca złota = K. 22.12, Mf. 18.44, Fr. 22.78, Rb. 8.30.

Wochy. Waluta bimetaliczna fakt. złota. 1 lir = 100 centimom = 1 frank, w unii monetarnej z Francją.

Stany Zjednoczone północnej Ameryki. Wal. złota. Dolar = 100 centom. Mon. złote: eagle = 10 dolarów 1671813 gr. (900 pr.) ¹/₂ i ¹/₄ eagle, 3 i 1 dolar, — srebrne: dolar 26.729 gr. (925 pr.) ¹/₂ i ¹/₄ dolara i dime = 10 cents.

10 dolarów (eagle) = K. 49.352, Mf. 41.979, Fr. 51.83, Rb. 19.42.

PRODUKCJA ŚWIATOWA I WARTOŚĆ ZŁOTA I SREBRA.

W roku 1865 osiągnęło srebro najwyższą cenę w drugiej połowie XIX wieku 61.3 peny za standard uncję (około 213 kor. za 1 kg. czystego srebra). Produkcja srebra podniosła się następnych dziesięcioleciach wielokrotnie. W roku 1851 wyp. 886115 kg, w r. 1865 1101150 kg, w roku 1881 2458322 kg, w roku 1900 5400418, w roku 1909 6569.689 wartości 542¹/₂ miliona kor. Cena srebra spadła w tym okresie czasu na 26.01 peny za uncję około 90.40 k. za kg.

Również produkcja złota zwiększyła się znacznie; w roku 1851 wyprodukowano

199.388 kgr. w roku 1909 zaś 683.748 wartości 2243³/₄ milionów koron. Przeszło połowa tej produkcji przypada na Anglię, która wyprodukowała. w r. 1909 w Afryce 257.286 kg, w Australji 106.843 kg. Stany Zjednoczone półn. Ameryki w tym roku osiągnęły produkcję 150.000 kg. W lipcu 1912 wartość czystego złota za kg. była 3280 kor., czystego srebra notowano na giełdach po 99.23 kor. za kilogram, stosunek wartości tych metali jest około 1—33 podczas gdy w państwach z walutą bimetaliczną ten stosunek ustanowiono na 1—15¹/₂.

AUSTRYJACKA ZŁOTA WALUTA KORONOWA.

Jednostką monetarną od 1 stycznia 1900 jest korona. Wagą podstawową kilogram.

Monety złote wybija się z mieszaniny 900 części złota a 100 części miedzi, z kilograma złota tej próby wybija się 2953 koron, z kilograma czystego złota zatem 3280 koron. W obiegu znajdują się 100 koron, jubileuszowe z roku 1908, wagą 33.874534 gr. zawierają 30.4878 gr. czyst. złota, 20 koron wagą 6.775067 gr. zawierają 6.09756 gr. czyst. złota, 10 koron wagą 3.38753 gr. zawierają 3.04878, cz. zł.

Najniższą wagę, po jakiej kasy państwowe monetę złotą przyjmują, oznaczono na 33.7, 6.74 względnie 3.37 gr.

Jako monetę handlową wybija się dukaty 3.49039 gr. (986¹/₄ próby) i kursują, 8 guldeny (20 franków) 6.452 gr. (900 pr.), 4 guld. (10 franków) 3.227 gr. (900 pr.).

Monety srebrne z 900 części srebra i 100 części miedzi wybija się 5 **Koronówki** w wadze 24 gr. Z 835 części srebra i 165 części miedzi wybija się 2 koronówki w wadze 10 gr., 1 koronówki w wadze 5 gr. Guldeny dawnej waluty austrijskiej (12.3463 gr.) kursują aż do czasu wycofania ich w miejsce waluty koronowej jako 2 korony.

Mennica państwa. wybija tak zwane talary lewantyńskie z obrazem cesarowej Marji Teresy i rokiem 1780 w wadze 28.0668 gr. (833¹/₃ próby) zawierające czystego srebra 23.339 gr. jako monetę handlową, niemające jednak w monarchji siły płatniczej.

Monety niklowe. Z kilograma czystego niklu wybija się 250 sztuk 20 halerzówek po 4 gr. i 333 sztuk 10 hal. po 3 gr.

Monety z brązu. Z kilograma metalu (95 części miedzi, 4 części cyny i 1 części cynku) wybija się 300 sztuk monet 2 hal. 600 sztuk monet 1 halerzowych.

W obrocie zwykłym nikt nie jest obowiązany przyjąć więcej jak 50 sztuk, 5, 2 i 1 koronówek, monet niklowych ponad 10 koron, monet brązowych za więcej niż 1 koronę. **Kasy państwowe** są obowiązane monety srebrne przyjmować bez ograniczenia, zaś monety niklowe i brązowe aż do wysokości 10 koron. Filije austro-węg. banku są obowiązane wszelkie monety nowej waluty także niklowe i brązowe bez ograniczenia ilości wymieniać.

po 100 kor. z datą 2 stycznia 1910
" 1000 " " 2 " 1902

Wycofane z obiegu banknoty waluty koronowej mogą być wymieniane w zakładach głównych banku austro-węgierskiego:

a) po 10 kor. z 31 marca 1900 po dzień 28 lutego 1913 r.

b) po 20 kor. z 31 marca 1900 r. po dzień 30 czerwca 1916.

c) po 100 kor. z 2 stycznia 1902 po dzień 31 sierpnia 1918 r.

Noty bankowe i państwowe dawnej waluty austriackiej bank austro-węgierski już nie jest obowiązany wymieniać.

Monety waluty koronowej jako ciężarki:

1 pięciokoronówka . . .	waży 24 gr.
1 dwukoronówka . . .	" 10 "
1 jednokoronówka . . .	" 5 "
1 dwudziesthalerzówka . . .	" 4 "
1 dziesięciohalerzówka . . .	" 3 "

Banknoty waluty koronowej.

W obiegu znajdują się banknoty:

po 10 kor. z datą 2 stycznia 1904
" 20 " " 2 " 1907
" 50 kor. z datą 2 stycznia 1902

TABLICA PROCENTÓW ZWYKŁYCH.

Kwota	1/4%	1/2%	11/2%	2%	2 1/2%	3%	3 1/2%	4%	4 1/2%	5%	5 1/2%	6%
10.000	6.819	27.397	41.046	64.794	68.498	82.193	95.890	109.589	123.288	126.988	150.685	164.383
9.000	6.164	24.657	36.986	49.315	51.844	73.793	86.301	98.630	110.959	123.288	135.616	147.945
8.000	5.479	21.918	32.877	43.836	46.794	62.753	76.712	87.671	98.630	109.589	120.548	131.507
7.000	4.794	19.178	28.767	38.856	41.945	57.534	67.123	76.712	86.301	96.890	105.479	115.068
6.000	4.110	16.428	24.657	32.876	35.096	49.315	57.534	65.723	73.973	82.192	90.411	98.630
5.000	3.425	13.678	20.448	27.897	30.246	41.096	47.945	54.794	61.644	68.493	75.342	82.192
4.000	2.740	10.959	16.438	21.918	23.597	32.877	38.356	43.836	49.315	54.794	60.274	65.753
3.000	2.055	8.219	12.329	16.438	20.548	26.657	28.767	32.877	36.986	41.096	45.205	49.315
2.000	1.370	5.479	8.219	10.959	13.698	16.438	19.178	21.918	24.657	27.397	30.137	32.877
1.000	0.686	2.740	4.110	5.479	6.849	8.219	9.589	10.959	12.329	13.699	15.069	16.439
900	0.616	2.466	3.699	4.931	6.164	7.397	8.630	9.863	11.096	12.329	13.562	14.795
800	0.548	2.192	3.288	4.384	5.479	6.575	7.671	8.767	9.863	10.959	12.055	13.151
700	0.479	1.918	2.877	3.836	4.794	5.753	6.712	7.671	8.630	9.589	10.548	11.5.07
600	0.411	1.644	2.466	3.288	4.110	4.931	5.753	6.575	7.397	8.219	9.041	9.863
500	0.342	1.370	2.055	2.740	3.425	4.110	4.794	5.479	6.164	6.849	7.534	8.219
400	0.274	1.096	1.644	2.192	2.740	3.288	3.835	4.383	4.931	5.479	6.027	6.575
300	0.205	0.822	1.233	1.644	2.055	2.466	2.877	3.288	3.699	4.110	4.521	4.932
200	0.137	0.548	0.822	1.096	1.370	1.644	1.918	2.192	2.466	2.740	3.014	3.288
100	0.068	0.274	0.411	0.548	0.685	0.822	0.959	1.096	1.233	1.370	1.507	1.644
90	0.062	0.247	0.370	0.493	0.616	0.740	0.863	0.986	1.110	1.233	1.356	1.480
80	0.055	0.219	0.329	0.438	0.548	0.657	0.767	0.877	0.986	1.096	1.205	1.315
70	0.048	0.192	0.288	0.384	0.479	0.575	0.671	0.767	0.863	0.959	1.055	1.151
60	0.041	0.164	0.247	0.329	0.411	0.493	0.575	0.658	0.740	0.822	0.904	0.986
50	0.034	0.137	0.205	0.274	0.342	0.411	0.479	0.548	0.616	0.685	0.753	0.822
40	0.027	0.110	0.164	0.219	0.274	0.329	0.384	0.438	0.493	0.548	0.603	0.657
30	0.020	0.082	0.123	0.164	0.205	0.247	0.288	0.329	0.370	0.411	0.452	0.493
20	0.014	0.055	0.082	0.110	0.137	0.164	0.192	0.219	0.247	0.274	0.301	0.329
10	0.007	0.027	0.041	0.055	0.068	0.082	0.096	0.110	0.123	0.137	0.151	0.164
9	0.006	0.025	0.037	0.049	0.062	0.074	0.086	0.098	0.111	0.123	0.136	0.148
8	0.005	0.022	0.033	0.044	0.055	0.066	0.077	0.088	0.099	0.110	0.122	0.133
7	0.005	0.019	0.029	0.038	0.048	0.057	0.067	0.077	0.086	0.096	0.106	0.115
6	0.004	0.016	0.025	0.033	0.041	0.049	0.057	0.066	0.074	0.082	0.090	0.099
5	0.003	0.014	0.020	0.027	0.034	0.041	0.048	0.055	0.062	0.069	0.076	0.082
4	0.003	0.011	0.016	0.022	0.027	0.033	0.038	0.044	0.049	0.054	0.060	0.066
3	0.002	0.008	0.012	0.016	0.020	0.025	0.029	0.033	0.037	0.041	0.045	0.049
2	0.001	0.005	0.008	0.011	0.014	0.016	0.019	0.022	0.025	0.027	0.030	0.033
1	0.001	0.003	0.004	0.005	0.007	0.008	0.009	0.011	0.012	0.014	0.015	0.016

Wyjaśnienie: Sposób użycia tej tabliczki jest następujący:

Mając do odnalezienia procent od pewnej sumy za pewną ilość dni podług pewnej stopy procentowej, możemy najpierw daną sumę przez ilość dni i następnie odcinamy dwie ostatnie cyfry i ułamki (jeśli są) i liczbę, stanowiącej wynik mnożenia. Pozostałą liczbę rozkładamy następnie na tysiące, setki, dziesiątki i jednostki i odnajdujemy w tablicy procent, jaki przypadałby dla każdej z cyfr, na które rozłożyliśmy otrzymaną i mnożona liczbę. Następnie dodajemy oddzielne pożyczki procentu, a suma stanowić będzie procent poszukiwany. Oto ilustracja na przykładzie: Pragniemy znaleźć procent od 3.126 koron przez 132 dni po 4 1/2%. Mnożymy w tym celu 3.126 132 = 412632. Odcinamy dwie ostatnie cyfry i pozostaje nam liczba 4.126. Tę rozkładamy jak następuje: 4000, 100, 20, 6. Proc. 4 1/2 (patrz tablicę) od tych czterech sum wynosi: 49.315, 1.233, 0.247, 0.74. Po dodaniu tych cyfr otrzymamy żądany procent: 50 koron 86 halerzy.

Tablica niniejsza wykazuje, jaka wartość ma obecnie kapitał (1 korona) płatny po pewnej ilości lat, półroczy, kwartałów w ogóle terminów w Stopie procentowej należy przyjąć w wysokości przypadającej za termin (a nie za cały rok), zwykłe za półrocze. Przykład: Łożgat 10,000 koron płatny po latach 10 — przedstawia obecnie dla lokującego swe kapitały w banku na 6 $\frac{1}{2}$ % następującą wartość: 1 korona płatna po 10 latach (30 terminach 2 $\frac{1}{2}$ %) = 0,6108 K., zatem 10,000 K. przedstawiają obecnie wartość 6108 koron.

TABLICA SKŁADANYCH PROCENTÓW.

Termin	1 $\frac{1}{2}$ %	2%	halerzy — kopiejki				4%	Termin
			2 $\frac{1}{2}$ %	3%	3 $\frac{1}{2}$ %	4%		
1	99.52	98.04	97.50	97.08	96.85	96.61	96.18	1
2	97.07	95.12	94.25	93.82	93.80	93.85	92.45	2
3	95.03	92.28	92.86	91.51	90.85	90.10	88.99	3
4	94.22	92.88	90.60	89.84	87.99	87.14	85.48	4
5	92.83	90.67	89.98	86.26	85.22	84.19	82.19	5
6	91.45	88.80	86.28	83.74	83.54	81.95	79.08	6
7	90.10	87.06	84.13	81.80	79.94	78.50	75.99	7
8	88.77	85.35	82.07	78.94	77.42	76.94	73.08	8
9	87.40	83.66	80.07	76.84	74.90	73.87	70.25	9
10	86.17	82.04	78.12	74.40	72.08	70.89	67.55	10
11	84.89	80.43	76.21	72.24	70.34	68.49	64.65	11
12	83.64	78.85	74.35	70.13	68.13	66.17	62.45	12
13	82.40	77.80	72.64	68.09	65.98	63.94	60.05	13
14	81.19	76.79	70.77	66.11	63.90	61.77	57.74	14
15	79.89	74.80	69.06	64.18	61.89	59.68	55.52	15
16	78.80	72.84	67.86	62.31	59.95	57.67	53.39	16
17	77.64	71.42	65.73	60.50	58.06	55.72	51.33	17
18	76.49	70.02	64.12	58.73	56.23	53.83	49.36	18
19	75.36	68.64	62.55	57.02	54.48	52.01	47.48	19
20	74.25	67.30	61.08	55.36	52.75	50.25	45.66	20
21	73.15	65.98	59.54	53.76	51.09	48.65	43.89	21
22	72.07	64.68	58.08	52.18	49.48	46.91	42.19	22
23	71.00	63.42	56.67	50.66	47.82	45.32	40.67	23
24	69.96	62.17	55.29	49.19	46.41	43.79	39.01	24
25	68.92	60.95	53.94	47.76	44.95	42.31	37.51	25
26	67.90	59.76	52.62	46.36	43.54	40.89	36.06	26
27	66.90	58.59	51.34	45.01	42.17	39.50	34.63	27
28	65.91	57.44	50.09	43.70	40.84	38.18	33.34	28
29	64.94	56.31	48.87	42.43	39.55	36.87	32.06	29
30	63.99	55.21	47.67	41.19	38.51	35.62	30.83	30
31	63.06	54.12	46.51	39.99	37.10	34.42	29.64	31
32	62.10	53.06	45.38	38.89	35.93	33.25	28.50	32
33	61.18	52.05	44.27	37.70	34.80	32.18	27.40	33
34	60.29	51.00	43.19	36.60	33.71	31.04	26.35	34
35	59.39	50.00	42.14	35.53	32.65	29.99	25.34	35
36	58.51	49.03	41.11	34.50	31.62	28.98	24.36	36
37	57.64	48.08	40.11	33.49	30.62	28.00	23.42	37
38	56.79	47.12	39.13	32.52	29.68	27.05	22.62	38
39	55.95	46.19	38.17	31.57	28.73	26.14	21.86	39
40	55.13	45.29	37.24	30.65	27.82	25.25	20.61	40
41	54.31	44.40	36.33	29.76	26.95	24.40	20.02	41
42	53.51	43.63	35.45	28.89	26.10	23.57	19.25	42
43	52.72	42.88	34.68	28.06	25.25	22.78	18.51	43
44	51.94	41.84	33.74	27.23	24.43	22.01	17.80	44
45	51.17	41.02	32.92	26.44	23.71	21.26	17.11	45
46	50.42	40.22	32.11	25.67	22.98	20.54	16.45	46
47	49.67	39.43	31.33	24.92	22.24	19.85	15.82	47
48	48.94	38.65	30.57	24.19	21.54	19.18	15.21	48
49	48.21	37.80	29.82	23.40	20.86	18.53	14.63	49
50	47.50	37.15	29.09	22.81	20.21	17.90	14.07	50
51	46.80	36.42	28.38	22.15	19.57	17.30	13.53	51
52	46.11	35.71	27.69	21.60	18.95	16.71	13.01	52
53	45.43	35.01	27.02	20.87	18.36	16.15	12.51	53
54	44.76	34.32	26.36	20.27	17.78	15.60	12.03	54
55	44.09	33.63	25.72	19.68	17.22	15.08	11.55	55
56	43.44	32.99	25.09	19.10	16.68	14.57	11.12	56
57	42.80	32.34	24.47	18.65	16.15	14.07	10.69	57
58	42.17	31.71	23.88	18.01	15.64	13.60	10.28	58
59	41.54	31.09	23.30	17.45	15.15	13.14	9.89	59
60	40.93	30.48	22.73	16.87	14.67	12.69	9.51	60
61	40.32	29.88	22.17	16.48	14.21	12.25	9.14	61
62	39.73	29.30	21.63	16.00	13.77	11.85	8.79	62
63	39.14	28.72	21.10	15.53	13.33	11.45	8.45	63
64	38.56	28.16	20.59	15.08	12.91	11.06	8.13	64
65	37.99	27.61	20.09	14.61	12.51	10.69	7.81	65
66	37.43	27.08	19.60	14.21	12.11	10.33	7.51	66
67	36.88	26.53	19.12	13.80	11.78	9.98	7.22	67
68	36.33	26.04	18.65	13.40	11.38	9.64	6.94	68
69	35.80	25.60	18.20	13.01	11.00	9.31	6.68	69
70	35.27	25.00	17.76	12.63	10.66	8.99	6.42	70
71	34.75	24.51	17.33	12.25	10.32	8.69	6.17	71
72	34.23	24.03	16.90	11.80	10.00	8.40	6.04	72
73	33.73	23.56	16.48	11.66	9.68	8.12	5.71	73
74	33.23	23.10	16.08	11.22	9.38	7.84	5.40	74
75	32.74	22.65	15.69	10.89	9.08	7.58	5.23	75
76	32.25	22.20	15.31	10.58	8.80	7.33	5.05	76
77	31.76	21.77	14.94	10.27	8.52	7.07	4.88	77
78	31.28	21.34	14.67	9.97	8.25	6.83	4.69	78
79	30.84	20.93	14.22	9.68	7.99	6.60	4.51	79
80	30.39	20.51	13.87	9.40	7.74	6.39	4.34	80

Termin	1 1/2%		2%		2 1/2%		3%		3 1/2%		3 3/4%		4%		Termin	
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h		
1	1	01-5	1	02-00	1	02-50	1	03-00	1	03-25	1	03-50	1	04-00	1	2
2	1	03-02	1	04-04	1	05-08	1	06-09	1	06-61	1	07-12	1	08-16	1	3
3	1	04-57	1	06-12	1	07-69	1	09-27	1	10-07	1	10-87	1	12-48	1	4
4	1	06-14	1	08-24	1	10-38	1	12-55	1	13-68	1	14-75	1	16-98	1	5
5	1	07-78	1	10-41	1	13-14	1	15-92	1	17-34	1	18-76	1	21-66	1	6
6	1	09-34	1	12-62	1	15-97	1	19-40	1	21-15	1	22-92	1	26-53	1	7
7	1	10-98	1	14-87	1	18-87	1	22-98	1	25-09	1	27-22	1	31-59	1	8
8	1	12-65	1	17-17	1	21-84	1	26-67	1	29-16	1	31-68	1	36-85	1	9
9	1	14-34	1	19-51	1	24-89	1	30-47	1	33-36	1	36-28	1	42-83	1	10
10	1	16-05	1	21-90	1	28-01	1	34-39	1	37-69	1	41-05	1	48-02	1	11
11	1	17-79	1	24-34	1	31-21	1	38-42	1	42-15	1	45-99	1	53-94	1	12
12	1	19-58	1	26-82	1	34-49	1	42-57	1	46-78	1	51-10	1	60-10	1	13
13	1	21-36	1	29-80	1	37-85	1	46-85	1	51-56	1	56-39	1	66-50	1	14
14	1	23-18	1	31-95	1	41-30	1	51-25	1	56-49	1	61-86	1	73-18	1	15
15	1	25-02	1	34-59	1	44-53	1	55-79	1	61-57	1	67-53	1	80-09	1	16
16	1	26-90	1	37-29	1	48-45	1	60-47	1	66-82	1	73-99	1	87-29	1	17
17	1	28-80	1	40-03	1	52-16	1	65-29	1	72-24	1	79-46	1	94-79	1	18
18	1	30-73	1	42-82	1	55-97	1	70-24	1	77-94	1	85-74	2	102-58	1	19
19	1	32-70	1	45-69	1	59-87	1	75-36	1	83-69	1	92-25	2	108-19	1	20
20	1	34-69	1	48-59	1	63-86	1	80-61	1	89-58	1	98-97	2	119-11	1	21
21	1	36-71	1	51-67	1	67-96	1	86-02	1	95-75	2	105-84	2	127-87	1	22
22	1	38-76	1	54-60	1	72-16	1	91-61	2	102-11	2	113-15	2	136-99	2	23
23	1	40-84	1	57-69	1	76-46	1	97-35	2	108-68	2	120-61	2	146-47	2	24
24	1	42-95	1	60-84	1	80-87	2	103-27	2	115-46	2	128-83	2	156-89	2	25
25	1	45-09	1	64-00	1	85-39	2	109-37	2	122-46	2	136-32	2	168-58	2	26
26	1	47-27	1	67-84	1	90-03	2	115-65	2	129-69	2	144-59	2	177-24	2	27
27	1	49-48	1	70-69	1	94-78	2	122-12	2	137-15	2	153-15	2	188-33	2	28
28	1	51-72	1	74-10	1	99-65	2	129-79	2	144-88	2	162-08	2	199-87	2	29
29	1	54-00	1	77-68	2	104-64	2	135-65	2	152-82	2	171-18	2	211-96	2	30
30	1	56-31	1	81-14	2	109-76	2	142-72	2	161-04	2	180-87	2	224-83	2	31
31	1	58-66	1	84-76	2	115-00	2	150-00	2	169-52	2	190-50	2	237-81	2	32
32	1	61-08	1	88-45	2	120-38	2	157-50	2	178-28	2	200-67	2	250-80	2	33
33	1	63-45	1	92-22	2	125-89	2	165-23	2	187-82	2	211-19	2	264-83	2	34
34	1	65-80	1	96-07	2	131-53	2	173-19	2	198-65	2	222-07	2	279-43	2	35
35	1	68-39	1	99-99	2	137-32	2	181-38	3	206-30	3	233-35	3	294-60	2	36
36	1	70-91	2	103-99	2	143-25	2	189-82	3	216-26	3	245-02	4	310-89	2	37
37	1	73-48	2	108-07	2	149-33	2	198-52	3	226-54	3	257-10	4	328-80	2	38
38	1	76-08	2	112-23	2	155-57	3	207-47	3	237-15	3	269-60	4	348-68	2	39
39	1	78-72	2	116-47	2	161-96	3	216-70	3	248-11	3	282-53	4	369-88	2	40
40	1	81-40	2	120-80	2	168-51	3	226-20	3	259-42	3	295-92	4	390-10	2	41
41	1	84-12	2	125-22	2	175-22	3	235-98	3	271-10	4	309-78	4	411-30	2	42
42	1	86-88	2	129-72	2	182-10	3	246-06	3	283-16	4	324-12	4	432-42	2	43
43	1	89-69	2	134-39	2	189-15	3	256-45	3	295-61	4	338-97	5	454-04	2	44
44	1	92-58	2	139-01	2	196-88	3	267-14	4	308-47	4	354-83	5	476-44	2	45
45	1	95-42	2	143-78	3	203-79	3	278-15	4	321-75	4	370-23	5	499-11	2	46
46	1	98-35	2	148-66	3	211-30	3	289-50	4	335-45	4	386-69	5	522-48	2	47
47	2	01-33	2	153-63	3	219-17	4	301-18	4	349-61	5	403-72	6	546-47	2	48
48	2	04-35	2	158-71	3	227-15	4	313-22	4	364-22	5	421-35	6	571-05	2	49
49	2	07-41	2	163-88	3	235-33	4	325-62	4	379-31	5	439-60	6	596-83	2	50
50	2	10-52	2	169-16	3	243-71	4	338-39	4	394-83	5	458-49	7	623-10	2	51
51	2	13-68	2	174-64	3	252-30	4	351-54	5	409-57	5	478-04	7	650-10	2	52
52	2	16-89	2	180-03	3	261-11	4	365-10	5	427-57	5	498-27	7	678-02	2	53
53	2	20-14	2	185-63	3	270-14	4	379-04	5	447-72	6	519-21	7	707-41	2	54
54	2	23-44	2	191-35	3	279-39	4	393-41	5	462-42	6	540-88	8	737-89	2	55
55	2	26-79	2	197-17	3	288-88	5	408-21	5	480-70	6	563-81	8	769-44	2	56
56	2	30-20	3	03-12	3	298-60	5	423-45	5	499-57	6	588-63	9	802-22	2	57
57	2	33-65	3	09-18	4	308-56	5	439-17	6	519-06	7	615-68	9	836-19	2	58
58	2	37-15	3	15-36	4	318-78	5	455-94	6	539-18	7	643-43	9	871-00	2	59
59	2	40-74	3	21-67	4	329-25	5	472-00	6	559-95	7	671-17	10	907-59	2	60
60	2	44-32	3	28-10	4	339-98	5	489-16	6	581-40	7	700-81	10	945-10	2	61
61	2	47-99	3	34-67	4	350-98	6	506-84	7	603-55	8	730-18	10	984-04	2	62
62	2	51-71	3	41-36	4	362-25	6	525-04	7	626-41	8	759-27	11	1023-80	2	63
63	2	55-48	3	48-19	4	373-81	6	543-79	7	650-02	8	789-46	11	1064-33	2	64
64	2	59-31	3	55-15	4	385-65	6	563-11	7	674-40	9	820-03	12	1106-65	2	65
65	2	63-20	3	62-25	4	397-80	6	585-00	7	699-57	9	851-67	12	1150-77	2	66
66	2	67-15	3	69-60	5	410-24	7	608-49	8	725-55	9	883-42	13	1195-07	2	67
67	2	71-16	3	76-99	5	422-99	7	624-69	8	752-88	10	917-31	13	1241-31	2	68
68	2	75-23	3	84-42	5	436-07	7	643-33	8	780-08	10	951-89	14	1289-68	2	69
69	2	79-36	3	92-11	5	449-47	7	663-72	9	808-69	10	987-70	14	1339-27	2	70
70	2	83-55	3	99-96	5	463-21	7	684-78	9	838-22	11	1028-15	15	1390-16	2	71
71	2	87-80	4	07-95	5	477-29	8	706-64	9	868-71	11	1068-18	16	1445-71	2	72
72	2	92-12	4	16-11	5	491-72	8	730-00	10	900-19	11	1109-43	16	1503-23	2	73
73	2	96-50	4	24-44	6	506-52	8	755-20	10	932-70	12	1152-10	17	1563-00	2	74
74	3	00-95	4	32-95	6	521-63	8	781-16	10	966-26	12	1200-22	18	1623-66	2	75
75	3	05-46	4	41-58	6	537-22	9	807-59	11	1000-92	13	1254-16	18	1685-63	2	76
76	3	10-04	4	50-42	6	553-15	9	834-43	11	1036-70	13	1313-65	19	1749-71	2	77
77	3	14-69	4	59-42	6	569-48	9	861-79	11	1073-64	14	1378-20	20	1815-77	2	78
78	3	19-41	4	68-61	6	586-22	10	889-01	12	1117-78	14	1449-35	21	1884-08	2	79
79	3	24-20	4	77-98	7	603-37	10	916-10	12	1157-17	15	1526-66	22	1954-88	2	80
80	3	29-07	4	87-54	7	620-96	10	944-09	12	1198-63	15	1609-23	23	2027-98	2	81

TABLICA SKŁADANYCH PROCENTÓW.

Tabela wykazuje do jakiej wysokości wzrasta kapital (1 korona) złożony na procent składany po upływie pewnej liczby terminów, w których odsetki dopisywane bywają do kapitału. Stopę procentową należy obliczyć w wysokości przypadającej za wspomniany termin (zwykle półroczny) a nie za cały rok.

TABELICA SKŁADANYCH PROCENTÓW.

Tabelica ta wykazuje, jaką otrzyma sumę po pewnej ilości lat ten, kto przez cały ten czas co roku składał będzie na procent składany po 1 kor. Aby oznaczyć, jaki kapitał otrzyma po pewnej liczbie lat ten, kto co roku składał będzie wyższą sumę wystarczy z tej tabeli wyjąć liczbę odpowiedniego roku i pomnożyć przez sumę, o którą chodził. Jeżeli n. p. ktoś chce wiedzieć, ile będzie miał po 25 latach, jeżeli przez 25 lat co roku składał będzie 24 koron na procent składany 5 procent, może weźmie w 25 linii tabelki liczbę w rubryce 5 proc. umieszczoną i pomnoży przez 24.

Lat	po 3%					po 4%					po 5%				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	03:00	1	03:50	1	04:00	1	04:50	1	05:00						
2	09:09	2	10:62	2	12:16	2	13:70	2	15:25						
3	18:36	3	21:49	3	24:64	3	27:81	3	31:01						
4	30:91	4	36:24	4	41:63	4	47:07	4	52:19						
5	46:84	5	55:01	5	63:29	5	71:68	5	80:56						
6	66:24	6	77:94	6	89:32	6	101:91	6	114:20						
7	89:23	7	105:16	7	121:42	7	138:00	7	154:91						
8	115:91	8	134:84	8	152:27	8	170:21	8	188:65						
9	146:38	9	168:13	9	188:27	9	208:21	9	228:65						
10	180:77	10	213:13	10	236:61	10	262:82	10	289:78						
11	219:20	11	250:19	11	276:63	11	304:11	11	331:71						
12	264:77	12	291:75	12	324:88	12	353:30	12	383:36						
13	317:20	13	338:63	13	366:88	13	392:11	13	425:78						
14	378:77	14	384:13	14	402:58	14	430:40	14	458:83						
15	449:20	15	438:63	15	458:29	15	484:11	15	511:71						
16	530:77	16	499:13	16	529:29	16	539:30	16	571:36						
17	624:20	17	566:63	17	594:58	17	614:11	17	638:78						
18	732:77	18	641:13	18	679:29	18	704:40	18	725:36						
19	857:20	19	724:63	19	774:58	19	794:11	19	821:71						
20	1000:77	20	817:13	20	879:29	20	904:40	20	931:36						
21	1164:20	21	920:63	21	994:58	21	1014:11	21	1041:71						
22	1350:77	22	1034:13	22	1089:29	22	1114:40	22	1141:36						
23	1560:20	23	1160:63	23	1224:58	23	1244:11	23	1271:71						
24	1796:77	24	1300:13	24	1379:29	24	1394:40	24	1421:36						
25	2064:20	25	1454:63	25	1544:58	25	1554:11	25	1581:71						
26	2468:77	26	1624:13	26	1729:29	26	1724:40	26	1751:36						
27	2916:20	27	1819:63	27	1934:58	27	1934:11	27	1961:71						
28	3424:77	28	2040:13	28	2159:29	28	2134:40	28	2161:36						
29	4008:20	29	2288:63	29	2404:58	29	2384:11	29	2381:71						
30	4676:77	30	2564:13	30	2679:29	30	2634:40	30	2631:36						
31	5436:20	31	2869:63	31	2984:58	31	2934:11	31	2931:71						
32	6296:77	32	3204:13	32	3319:29	32	3234:40	32	3231:36						
33	7276:20	33	3579:63	33	3684:58	33	3534:11	33	3531:71						
34	8384:77	34	4004:13	34	4089:29	34	3834:40	34	3831:36						
35	9636:20	35	4489:63	35	4514:58	35	4134:11	35	4131:71						
36	11048:77	36	5034:13	36	5019:29	36	4434:40	36	4431:36						
37	12636:20	37	5649:63	37	5564:58	37	4734:11	37	4731:71						
38	14408:77	38	6344:13	38	6169:29	38	5034:40	38	5031:36						
39	16376:20	39	7129:63	39	6844:58	39	5334:11	39	5331:71						
40	18568:77	40	8004:13	40	7589:29	40	5634:40	40	5631:36						
41	21000:20	41	8979:63	41	8404:58	41	5934:11	41	5931:71						
42	23688:77	42	10064:13	42	9289:29	42	6234:40	42	6231:36						
43	27640:20	43	11279:63	43	10284:58	43	6534:11	43	6531:71						
44	31976:77	44	12634:13	44	11209:29	44	6834:40	44	6831:36						
45	37716:20	45	14149:63	45	12284:58	45	7134:11	45	7131:71						
46	43980:77	46	15824:13	46	13509:29	46	7434:40	46	7431:36						
47	50796:20	47	17669:63	47	14864:58	47	7734:11	47	7731:71						
48	58184:77	48	19694:13	48	16389:29	48	8034:40	48	8031:36						
49	66276:20	49	21929:63	49	18084:58	49	8334:11	49	8331:71						
50	75108:77	50	24404:13	50	19959:29	50	8634:40	50	8631:36						
51	84816:20	51	27129:63	51	22004:58	51	8934:11	51	8931:71						
52	95448:77	52	30104:13	52	24229:29	52	9234:40	52	9231:36						
53	107036:20	53	33329:63	53	26654:58	53	9534:11	53	9531:71						
54	119700:77	54	36804:13	54	29289:29	54	9834:40	54	9831:36						
55	133560:20	55	40529:63	55	32034:58	55	10134:11	55	10131:71						
56	148616:77	56	44504:13	56	35009:29	56	10434:40	56	10431:36						
57	164988:20	57	48729:63	57	38154:58	57	10734:11	57	10731:71						
58	182700:77	58	53204:13	58	41479:29	58	11034:40	58	11031:36						
59	201888:20	59	58029:63	59	45004:58	59	11334:11	59	11331:71						
60	222684:77	60	63104:13	60	48729:29	60	11634:40	60	11631:36						
61	245216:20	61	68429:63	61	52654:58	61	11934:11	61	11931:71						
62	269616:77	62	74004:13	62	56809:29	62	12234:40	62	12231:36						
63	295920:20	63	80829:63	63	61284:58	63	12534:11	63	12531:71						
64	324288:77	64	87904:13	64	66009:29	64	12834:40	64	12831:36						
65	354840:20	65	95229:63	65	71054:58	65	13134:11	65	13131:71						
66	387600:77	66	102804:13	66	76429:29	66	13434:40	66	13431:36						
67	422712:20	67	111629:63	67	82054:58	67	13734:11	67	13731:71						
68	460320:77	68	120704:13	68	87929:29	68	14034:40	68	14031:36						
69	500568:20	69	130029:63	69	94054:58	69	14334:11	69	14331:71						
70	543504:77	70	140604:13	70	100429:29	70	14634:40	70	14631:36						
71	589280:20	71	152429:63	71	107654:58	71	14934:11	71	14931:71						
72	638040:77	72	165474:13	72	115129:29	72	15234:40	72	15231:36						
73	689928:20	73	179779:63	73	123854:58	73	15534:11	73	15531:71						
74	745000:77	74	195304:13	74	133009:29	74	15834:40	74	15831:36						
75	803416:20	75	212059:63	75	142654:58	75	16134:11	75	16131:71						
76	865328:77	76	230104:13	76	153209:29	76	16434:40	76	16431:36						
77	930888:20	77	249429:63	77	164374:58	77	16734:11	77	16731:71						
78	1000240:77	78	270004:13	78	176649:29	78	17034:40	78	17031:36						
79	1073528:20	79	291829:63	79	189254:58	79	17334:11	79	17331:71						
80	1150904:77	80	314904:13	80	203109:29	80	17634:40	80	17631:36						
81	1232520:20	81	339329:63	81	218254:58	81	17934:11	81	17931:71						
82	1318544:77	82	365104:13	82	234709:29	82	18234:40	82	18231:36						
83	1409136:20	83	392229:63	83	252554:58	83	18534:11	83	18531:71						
84	1504440:77	84	420704:13	84	271809:29	84	18834:40	84	18831:36						
85	1604704:20	85	450529:63	85	292554:58	85	19134:11	85	19131:71						
86	1710192:77	86	481704:13	86	314809:29	86	19434:40	86	19431:36						
87	1821960:20	87	514229:63	87	338654:58	87	19734:11	87	19731:71						
88	1940168:77	88	549104:13	88	364009:29	88	20034:40	88	20031:36						
89	2064960:20	89	585329:63	89	390854:58	89	20334:11	89	20331:71						
90	2196480:77	90	623004:13	90	419209:29	90	20634:40	90	20631:36						
91	2334880:20	91	662129:63	91	446154:58	91	20934:11	91	20931:71						
92	2480320:77	92	702704:13	92	474709:29	92	21234:40	92	21231:36						
93	2632960:20	93	744729:63	93	504854:58	93	21534:11	93	21531:71						
94	2793040:77	94	788204:13	94	536609:29	94	21834:40	94	21831:36						
95	2960720:20	95	833129:63	95	569954:58	95	22134:11	95	22131:71						
96	3136240:77	96	880504:13	96	604909:29	96	22434:40	96	22431:36						
97	3319840:20	97	929329:63	97	641454:58	97	22734:11	97	22731:71						
98	3511760:77	98	980704:13	98	679609:29	98	23034:40	98	23031:36						
99	3712240:20	99	1033029:63	99	719354:58	99	23334:11	99	23331:71						
100	3921520:77	100	1087304:13	100	760709:29	100	23634:40	100	23631:36						
101	4139840:20	101	1143629:63	101	803654:58	101	23934:11	101	23931:71						
102	4367360:77	102	1202004:13	102	848209:29	102	24234:40	102	24231:36						
103	4604320:20	103	1262429:63	103	894354:58	103	24534:11	103	24531:71						
104	4850880:77	104	1324904:13	104	942109:29	104	24834:40	104	24831:36						
105	5107280:20	105	1389429:63	105	991454:58	105	25134:11	105	25131:71						
106	5373760:77	106	1456004:13	106	1042509:29	106	25434:40	106	25431:36						
107	5650560:20	107	1524629:63	107	1095154:58	107	25734:11	107	25731:71						
108	5937840:77	108	1595304:13	108	1149399:29	108	26034:40	108	26031:36						
109	6235760:20	109	1668029:63	109	1205244:58	109	26334:11	109	26331:71						
110	6544480:77	110	1742804:13	110	1262699:29	110	26634:40	110	26631:36						
111	6864160:20	111	1819629:63	111	1321754:58	111	26934:11	111	26931:71						
112	7195040:77	112	1908504:13	112	1382409:29	112	27234:40	112	27231:36						
113	7537360:20	113	1999529:63	113	1444654:58	113	27534:11	113	27531:71						
114	7891280:77	114	2092704:13	114	1508509:29	114	27834:40	114	27831:36						
1															

TABELKA AMORTYZACYJNA.

Azoby według tej tabelki obliczyć, jaką kwotę trzeba płać rocznie celem umorzenia pewnego kapitału w pewnej liczbie lat przy pewnym procentie, trzeba wyszukać w tabelce cyfrę odpowiadającą liczbie lat z boku i stopie procentowej u góry, następnie cyfrę tę pomnożyć przez kapitał, a wynik daje roczną kwotę amortyzacyjną w koronach. I tak n. p. kapitał 10.000 koron, oprocentowany na 4%, ma być spłacony w 20 latach. Owóż w rubryce odpowiadającej 20 latom i 4% znajdujemy cyfrę 0'07358. Wykonujemy więc wspomniane mnożenie: 0'07358 razy 10.000 czyni 735·8 czyli 735 kor. 80 h. rocznie, co się równa 7·358%.

Czas umorzenia w latach	Stopa procentowa						
	2	2½	3	3½	4	4½	5
1	1'02100	1'02500	1'03000	1'03500	1'04000	1'04500	1'05000
2	0'51505	0'51882	0'52261	0'52639	0'53020	0'53395	0'53781
3	0'34675	0'35014	0'35352	0'35693	0'36036	0'36379	0'36720
4	0'26262	0'26581	0'26903	0'27225	0'27550	0'27874	0'28201
5	0'21216	0'21525	0'21836	0'22148	0'22464	0'22779	0'23098
6	0'17853	0'18155	0'18460	0'18768	0'19076	0'19388	0'19701
7	0'15451	0'15750	0'16051	0'16355	0'16660	0'16967	0'17282
8	0'13651	0'13947	0'14246	0'14548	0'14853	0'15161	0'15472
9	0'12422	0'12644	0'12844	0'13145	0'13449	0'13757	0'14069
10	0'11432	0'11426	0'11723	0'12024	0'12329	0'12638	0'12951
11	0'10218	0'10511	0'10808	0'11110	0'11415	0'11725	0'12039
12	0'09456	0'09749	0'10046	0'10349	0'10655	0'10967	0'11283
13	0'08812	0'09105	0'09403	0'09706	0'10015	0'10327	0'10645
14	0'08260	0'08554	0'08853	0'09157	0'09467	0'09782	0'10102
15	0'07783	0'08077	0'08377	0'08682	0'08994	0'09312	0'09634
16	0'07305	0'07600	0'07907	0'08226	0'08548	0'08872	0'09201
17	0'06900	0'07203	0'07505	0'07805	0'08120	0'08442	0'08770
18	0'06670	0'06967	0'07271	0'07582	0'07899	0'08224	0'08554
19	0'06379	0'06676	0'06981	0'07294	0'07614	0'07941	0'08275
20	0'06115	0'06415	0'06721	0'07030	0'07358	0'07688	0'08025
21	0'05878	0'06179	0'06487	0'06804	0'07128	0'07462	0'07799
22	0'05663	0'05965	0'06274	0'06593	0'06920	0'07254	0'07597
23	0'05467	0'05770	0'06081	0'06402	0'06731	0'07068	0'07413
24	0'05287	0'05591	0'05904	0'06227	0'06559	0'06898	0'07247
25	0'05122	0'05427	0'05743	0'06067	0'06401	0'06743	0'07095
26	0'04970	0'05277	0'05591	0'05921	0'06257	0'06602	0'06957
27	0'04830	0'05138	0'05456	0'05785	0'06124	0'06472	0'06829
28	0'04699	0'05009	0'05329	0'05660	0'06001	0'06352	0'06711
29	0'04578	0'04889	0'05212	0'05550	0'05898	0'06242	0'06604
30	0'04465	0'04778	0'05102	0'05437	0'05784	0'06124	0'06504
31	0'04360	0'04674	0'05000	0'05337	0'05686	0'06024	0'06412
32	0'04261	0'04577	0'04905	0'05244	0'05595	0'05935	0'06328
33	0'04168	0'04486	0'04816	0'05157	0'05511	0'05874	0'06249
34	0'04082	0'04401	0'04732	0'05076	0'05432	0'05799	0'06167
35	0'04000	0'04320	0'04654	0'05000	0'05357	0'05727	0'06106
36	0'03923	0'04245	0'04580	0'04928	0'05290	0'05660	0'06044
37	0'03851	0'04174	0'04511	0'04861	0'05224	0'05599	0'05984
38	0'03782	0'04107	0'04446	0'04798	0'05163	0'05539	0'05929
39	0'03717	0'04043	0'04385	0'04738	0'05106	0'05485	0'05877
40	0'03656	0'03983	0'04328	0'04682	0'05053	0'05434	0'05829
41	0'03597	0'03927	0'04271	0'04630	0'05001	0'05388	0'05781
42	0'03542	0'03873	0'04219	0'04580	0'04954	0'05342	0'05740
43	0'03489	0'03822	0'04169	0'04532	0'04908	0'05299	0'05701
44	0'03439	0'03773	0'04123	0'04487	0'04886	0'05259	0'05661
45	0'03391	0'03727	0'04078	0'04445	0'04827	0'05219	0'05625
46	0'03345	0'03683	0'04036	0'04405	0'04789	0'05184	0'05586
47	0'03302	0'03641	0'03996	0'04367	0'04751	0'05150	0'05562
48	0'03260	0'03600	0'03958	0'04330	0'04718	0'05118	0'05533
49	0'03220	0'03562	0'03921	0'04297	0'04685	0'05088	0'05504
50	0'03183	0'03526	0'03886	0'04263	0'04656	0'05061	0'05477
51	0'03146	0'03490	0'03854	0'04232	0'04627	0'05033	0'05453
52	0'03111	0'03458	0'03822	0'04203	0'04600	0'05007	0'05429
53	0'03077	0'03426	0'03791	0'04174	0'04573	0'04982	0'05408
54	0'03045	0'03395	0'03763	0'04147	0'04546	0'04959	0'05387
55	0'03014	0'03366	0'03735	0'04121	0'04524	0'04939	0'05367
56	0'02985	0'03337	0'03709	0'04097	0'04500	0'04918	0'05348
57	0'02956	0'03310	0'03683	0'04074	0'04478	0'04899	0'05330
58	0'02928	0'03284	0'03659	0'04051	0'04459	0'04880	0'05314
59	0'02902	0'03259	0'03636	0'04028	0'04438	0'04862	0'05298
60	0'02877	0'03235	0'03613	0'04009	0'04418	0'04845	0'05282
61	0'02852	0'03212	0'03592	0'03990	0'04402	0'04829	0'05269
62	0'02829	0'03190	0'03572	0'03970	0'04388	0'04814	0'05256
63	0'02806	0'03169	0'03552	0'03953	0'04369	0'04800	0'05243
64	0'02784	0'03148	0'03533	0'03936	0'04354	0'04786	0'05230
65	0'02763	0'03129	0'03514	0'03920	0'04339	0'04773	0'05219

T A B L I C A M I A R I W A G.

Miary i wagi metryczne.

Miary i wagi angielskie.

Miary długości. Jednostka: metr (m.) $\frac{1}{4000000}$ południka. $\frac{1}{10}$ metra = decymetr (dm.), $\frac{1}{100}$ metra = centymetr (cm.), $\frac{1}{1000}$ metra = milimetr (mm.), 10 metrów = dekametr, 100 m. = hektometr, 1000 m. = kilometr (km.), 10000 m. = mirjametr.

Miary powierzchni. Jednostka: metr kwadratowy (m²), 100 metrów² = ar (a); 100 arów = hektar (ha) = 10,000,000 m²; 100 hektarów = kilometr kwadr. (km²).

Miary objętości. Jednostka: decymetr sześcienny czyli liter (l.); $\frac{1}{10}$ litra = decylitr; $\frac{1}{1000}$ litra = centymetrowi kubicznemu (ccm.). — 100 litrów = hektolitr (hl.). Miarą mierniczą jest metr³ (m³).

Wagi. Jednostka: kilogram (kg) jest to waga 1 dm³ destylowanej wody, przy temperaturze 4 stopni Celsjusza. $\frac{1}{1000}$ kilograma = dekagram (dg.), $\frac{1}{10000}$ kilograma = gram (g). — 100 kilogramów = cetnar metryczy (q), 1000 kg. = tona (t).

Miary polskie.

Miary długości. Sażeń (1.7280 m.) = 3 łokciem (0.576 m) = 6 stopom, stopa (0.288 m.) = 12 calom = 144 linjom. — Pręt = $7\frac{1}{2}$ łokciem = 10 pręcikom. — Miła polska = 8 staj = 8,5342 km., miła polska pocztowa = 7 wiorstom = 7.4677 km.

Miary powierzchni. Włoka = 30 morgom, morg (55.9872 a.) = 300 prętom², pręt² (18.6622 m²) = $56\frac{1}{4}$ łokciem² = 100 pręcikom². — Sażeń² = 2.986 m² = 36 stopom².

Miary objętości. Beczka = (100 l.) = 25 garncom (po 4 l.) = 100 kwartom. — Korzec (1.28 hl.) = 4 ćwierciom = 32 garncom. Sażeń sześcienny = 5.1596 m³.

Wagi. Cetnar (405.4 kg) = 100 funtom, funt (40.6 g.) = 32 łutom, łut = 46 drachmom = 138 skrupułom.

Miary i wagi austrijackie.

Miary długości. Wiedeński sażeń (1.89648 m.) = 6 stopom (31.608 cm.) = 72 calom (2.634 cm.). Łokieć wiedeński = 0.77758 m. Pręt mierniczy = 3.79296 m. Austr. miła pocztowa = 7.58593 km.

Miary powierzchni. Sażeń kwadratowy = 3.59665 m²; stopa² = 0.0999 m², cal² = 6.93798 cm², Morg austr. = 1600 sążniom² = 57.5464 a. austr. miła² = 57.54642 km².

Miary objętości. Wiadro (0.56589 hl.) = 40 garncom (1.41472 l.) = 80 halbom (0.70736 l.). Mierzycza (Metzen) (0.61486 hl.) = 8 ósemkom (7.68585 l.) = 16 garncom młynarskim (3.84292 l.). Sażeń sześcienny = 6.82099 m³, stopa³ = 0.03157 m³.

Wagi. Funt wiedeński (0.56006 kg.) = 32 łutom (17.5018 g.) = 128 kwintłom (4.375 g.). Cetnar (56.006 kg.) = 100 funtom. Funt cłowy = 500 g.

Miary długości. 1 mila a. (statute mile 1609.315 m.) = 1760 yardom; yard (0.914 m.) = 3 stopom (0.3048 m.) = 36 calom (0.025 m.).

Miary powierzchni. Akr (4046.71 m²) = 4840 yardom² (0.8361 m²), stopa² = 0.0929 m². Yard of land = 30 akrom, Hide of land = 100 akrom. Mile of land (mila²) = 640 akrom = 2.59 Km².

Miary objętości. Tonna (registr. ton.) = 100 stopom³ = 2.83m³, Yard³ (0.7645 m³) = 27 stopom³ (28.315 dm³); kwarter (290.78 litr.) = 8 buszłom (36.36 l.) = 64 gallonom. Gallon (imperial) = 4.543 l. = 4 kwartom (po 1.136 l.).

Wagi. Tonna (20 cetnarów) = 1016.06 kg., funt handlowy (453.593 g.) = 16 uncjom (28.349 g.) = 256 drachmom.

Miary i wagi rosyjskie.

Miary długości. Wiorsta = 500 sążniom (sążniom) = 1066.78 m.; sażeń (2.1336 m.) = 3 arszynom 0.711 m.) = 48 werszkom (44 mm.); stopa $\frac{1}{7}$ część sażenia = 0.3048 m. = 12 calom (25 mm.) = 120 linjom.

Miary powierzchni. Desiatina (1.0925 ha) = 2400 sążniom² (4.55225 m²); desiatyna ekonomiczna (1.4566 ha.) = 3200 sążniom².

Miary objętości. Sażeń sześcienny (9.712 m³) = 9 arszynom³ (0.36 m³). Beczka (4.9195 hl.) = 40 wiadrom (po 12.299 l.), wiadro = 8 sztofom (po 1.537 l.) = 10 kruszkom (po 1.230 l.) = 100 czarkom (po 0.123 l.). Czetwierć (209.907 l.) = 8 czetwertykom = 64 garcom (po 3.280 l.).

Wagi. Funt (409.511 g.) = 32 łutom (po 12.7972 g.), złotnik $\frac{1}{8}$ łuta (4.2657 g.) = 96 dolom. Tonna (982.829 kg.) = 6 berkowcom (po 163.805 kg.) = 60 pudom, pud (16.380 kg.) = 40 funtom.

Miary używane w żegludze morskiej.

Miary długości. Kwadrant = 90 stopniom = 5400 minutom szerokości geogr. Minuta szer. geogr. = mili morskiej = węzłowi = 1852 m Miła geograficzna ($\frac{1}{15}$ stopnia równika) = 7.4204 km.

Długość kablu = $\frac{1}{10}$ części mili morskiej = 185 m. Sażeń (fathon) = 1.83 m.

Inne miary. Angielska „register tone“ miara pojemności okrętów = 100 ang. stopom³ = 2.833 m³. Metr³ = 0.353 ang. reg. tonny. Ang. tonn (miara wagi) = 2240 funtom = 1016.06 kg. Ang. tonna miara objętości = 42 stopom³ = 1.189 m³. Rosyjska tonna = 6 berkowcom = 60 pudom = 982.829 kg. Łaszt rosyjski = 2 ang. „register“ tonnom.

Tonna francuska = (1000 kg.) = 2205 ang. funtom.

Miary i wagi u ludów starożytnych.

Miary długości: stopa rzymska = 0.294 m., stopa grecka = 0.306 m., łokieć rzymski = 0.448 m., łokieć grecki = 0.459 m. Miła rz. = 1.47147 km., miła gr. = 1,22512 km., stadyum olimp. = 184,18 m.

Wagi: talent = 25,1673 kg., mina = 0.41959 kg., drachma = 3.195 g., funt (libra) rzymski = 0,34555 kg., as rzymski = 0.327 kg, denar (z czasów konsulatu) = 4.5 g., denar (z czasów cesarstwa) = 3 g. Talent żydowski (46.65 kg.) = 50 manehom (0.933 kg.) = 3000 sheklom.

Miary objętości: korczyk (medimnus) gr. = 52 l., miara rzym. 9.212 l.

Monety. Talent (5400 fr.) = 60 minom = 6000 drachmom. Drachma (0.90 fr.) = 6 obolom. Denar (0.84 fr.) = 10 asom. Solidus złoty = 18,48 frankom.

Miary w astronomii: Promień ziemi w równiku 6378 km, Odległość słońca śr. 152.000.000 km. Światło przebywa w jednym roku 9.467.280 milionów km; tę odległość nazywamy rokiem światła.

Miary pracy i sił.

Jednostką pracy mechanicznej jest kilogramometr, to jest praca potrzebna do podniesienia ciężaru 1 kg. do wysokości 1 m. Jednostką do mierzenia pracy (sprawności) maszyn jest siła konia (HP. horse power) 75 kgm. na sekundę.

Siła zdolna nadać szybkość 1 cm. masie 1 g. w 1 sekundzie, nazywa się „dyna”.

Siła prądu elektrycznego, który przechodząc przez roztwór azotanu srebra, zdoła wydzielić 0.001 g. srebra, nazywamy „ampère”. „Ohm” jest oporem, który stawia ślup rżęci 106 cm. długi o przekroju 1 mm² przy temperaturze 0 stopni prądu elektrycznemu. „Volt” jest siłą elektromotoryczną, która w przewodniku z oporem 1 ohm wytwarza prąd o sile 1 ampera. Sprawność elektr. pracy na sekundę wyraża się w „voltamperach” („Watt”). Watt równa się 0.102 kgm sekundzie, wielościami watta są hektowatt i kilowatt godzina.

Kaloria (jednostka ciepłoty) podwyższa temperaturę 1 kg. wody o 1 stopień Cels.

PORÓWNANIE SKAL CIEPŁOMIERZY

Celsiusa, Reaumura i Fahrenheita.

C.	R.	F.	C.	R.	F.	C.	R.	F.	C.	R.	F.
-30	-24,0	-22,0	+ 3	+ 2,4	+37,4	+36	+28,8	+ 96,8	+69	+55,2	+166,2
29	23,2	20,2	4	3,2	39,2	37	29,6	98,6	70	56,0	169,8
28	22,4	18,4	5	4,0	41,0	38	30,4	100,4	71	56,8	159,8
27	21,6	16,6	6	4,8	42,8	39	31,2	102,2	72	57,6	161,6
26	20,8	14,8	7	5,6	44,6	40	32,0	104,0	73	58,4	163,4
25	20,0	13,0	8	6,4	46,4	41	32,8	105,8	74	59,2	165,2
24	19,2	11,2	9	7,2	48,2	42	33,6	107,6	75	60,0	167,0
23	18,4	9,4	10	8,0	50,0	43	34,4	109,4	76	60,8	168,8
22	17,6	7,6	11	8,8	51,8	44	35,2	111,2	77	61,6	170,6
21	16,8	5,8	12	9,6	53,6	45	36,0	113,0	78	62,4	172,4
20	16,0	4,0	13	10,4	55,4	46	36,8	114,8	79	63,2	174,2
19	15,2	2,2	14	11,2	57,2	47	37,6	116,6	80	64,0	176,0
18	14,4	+ 0,4	15	12,0	59,0	48	38,4	118,4	81	64,8	177,8
17	13,6	1,4	16	12,8	60,8	49	39,2	120,2	82	65,6	179,6
16	12,8	3,2	17	13,6	62,6	50	40,0	122,0	83	66,4	181,4
15	12,0	5,0	18	14,4	64,4	51	40,8	123,8	84	67,2	183,2
14	11,2	6,8	19	15,2	66,2	52	41,6	125,6	85	68,0	185,0
13	10,4	8,6	20	16,0	68,0	53	42,4	127,4	86	67,8	186,8
12	9,6	10,4	21	16,8	69,8	54	43,2	129,2	87	69,6	188,6
11	8,8	12,2	22	17,6	71,6	55	44,0	131,0	88	70,4	190,4
10	8,0	14,0	23	18,4	73,4	56	44,8	132,8	89	71,2	192,2
9	7,2	15,8	24	19,2	75,2	57	45,6	134,6	90	72,0	194,0
8	6,4	17,6	25	20,0	77,0	58	46,4	136,4	91	72,8	195,8
7	5,6	19,4	26	20,8	78,8	59	47,2	138,2	92	73,6	197,6
6	4,8	21,2	27	21,6	80,6	60	48,0	140,0	93	74,4	199,4
5	4,0	23,0	28	22,4	82,4	61	48,8	141,8	94	75,2	201,2
4	3,2	24,8	29	23,2	84,2	62	49,6	143,6	95	76,0	203,0
3	2,4	26,6	30	24,0	86,0	63	50,4	145,4	96	76,8	204,8
2	1,6	28,4	31	24,8	87,8	64	51,2	147,2	97	77,6	206,6
1	0,8	30,2	32	25,6	89,6	65	52,0	149,0	98	78,4	208,4
0	0,0	32,0	33	26,4	91,4	66	52,8	150,8	99	79,2	210,2
+ 1	+ 0,8	33,8	34	27,2	93,2	67	53,6	152,6	100	80,0	212,0
2	1,6	35,6	35	28,0	95,0	68	54,4	154,4			

Ciepłomierze Celsiusa — Réaumur'a — Fahrenheita zachowują się jak 5 : 4 : 9.

TABLICA PORÓWNAWCZA MIAR I WAG

metrycznych, polskich, austrijackich, angielskich i rosyjskich.

MIARY I WAGI	Metryczne	Polskie	Austrijackie	Angielskie	Rosyjskie
Miary długości a)					
	Centymetry	Stopy	Stopy	Stopy	Stopy
Metr	100.	3.4722	3.1637	3.2808	3.2808
Stopa polska	28.80	1.	0.9111	0.9448	0.9448
Stopa wiedeńska	31.61	1.1175	1.	1.0371	1.0371
Stopa angielska i rosyjska	30.48	1.0583	0.9643	1.	1.
Miary długości b).					
	Metry	Łokcie p.	Łokcie wied.	Yardy	Arszyny
Metr	1	1.7361	1.2860	1.0941	1.4060
Łokieć polski	0.5760	1.	0.7407	0.6320	0.8099
Łokieć wiedeński	0.7775	1.3498	1.	0.8507	1.0987
Yard angielski	0.9140	1.5868	1.1754	1.	1.2857
Arszyn rosyjski	0.7112	1.2346	0.9146	0.7781	1.
Miary długości c).					
	Kilometry	Mile polsk.	Mile poczt.	Mile ang.	Wiorsty
Kilometr	1.	0.1172	0.1318	0.6214	0.9374
Mila Polska (8 staj)	8.5342	1.	1.1248	5.3031	7.9999
Mila poczt. austr.	7.5859	0.8891	1.	4.7139	7.1110
Mila angielska	1.6093	0.1886	0.2121	1.	1.5086
Wiorsta rosyjska	1.0668	1.2503	0.1406	0.6629	1.
Mila morska	1.8519	0.2170	0.2441	1.1527	1.7389
Mila geograficzna	7.4204	0.8697	0.9780	4.6109	6.9558
Miary powierzchni.					
	Hektary	Morgi polsk.	Morgi a.	Akry	Desiatyny
Hektar	1.	1.7363	1.7377	2.4715	0.9153
Morg nowopolski	0.5598	1.	0.9727	1.3835	0.5124
Morg wiedeński	0.5754	1.0278	1.	1.4221	0.5268
Akr angielski	0.4046	0.7227	0.7031	1.	0.3704
Desiatyna 2400 sażni ²	1.0925	1.9513	1.8984	2.7000	1.
Desiatyna 3200 sażni ²	1.4566	2.6019	2.5311	3.6000	1.3333
Miary objętości a).					
	Metry ³	Sażnie p. ³	Sażnie a. ³	Yardy ³	Sażenie ³
Metr sześcienny	1.	0.1938	0.1466	1.3080	0.1029
Sażień polski ³	5.1596	1.	0.7564	6.7487	0.5313
Sażień wiedeński ³	6.8209	1.3219	1.	8.9217	0.7025
Yard ³	0.7645	0.1487	0.1121	1.	0.0787
Sażenie ³	9.7126	1.8833	1.4239	12.7041	1.
Miary objętości b).					
	Litry	Beczki	Wiadra	Gallony	Wiadra
Hektolitr	100.	1.	1.7671	22.027	8.1305
Beczka = 24 wiadrom	100.	1.	1.7671	22.027	8.1305
Wiadro (Eimer)	56.59	0.5660	1.	12.465	4.7207
Gallon (imp. stand.)	4.54	0.0454	0.0802	1.	0.3694
Wiadro rosyjskie	12.30	0.1230	0.2173	2.709	1.
Miary objętości c).					
	Hektolitry	Korce	Mierzycy	Kwartery	Czetwierty
Hektolitr	1.	0.7812	1.6263	0.3437	0.4764
Korzec polski	1.28	1.	2.0817	0.4403	0.6103
Mierzycza (Metzen)	0.6148	0.4805	1.	0.2113	0.2932
Kwarter = 8 buszłom	2.9078	2.2716	4.7289	1.	1.3859
Czetwiert	2.0991	1.6399	3.4137	0.7215	1.
Wagi.					
	Kilogramy	Funty p.	Funty wied.	Funty handl.	Funty ros.
Kilogram	1.	2.4716	1.7855	2.2046	2.4419
Funt polski	0.4046	1.	0.7237	0.8920	0.9902
Funt wiedeński	0.5601	1.3843	1.	1.2348	1.3677
Funt handl. angielski	0.4536	1.1261	0.8099	1.	1.1076
Funt rosyjski	0.4095	1.0098	0.7310	0.9028	1.

TABELA PORÓWNAWCZA CZASU.

Z uderzeniem godz. 12 w południe w	wskazuje zegar w									
	Berlinie	Hamburgu	Konstantynopolu	Lwowie	Londynie	Madrycie	Paryżu	Petersburgu	Warszawie	Wiedniu
Berlinie . . .	12	11 ⁴⁶	1 ²	12 ⁴⁸	11 ⁰⁷	10 ⁵²	11 ¹⁶	1 ⁰⁷	13 ³¹	12 ¹²
Hamburgu . . .	12 ¹⁴	12	1 ¹⁶	12 ⁵⁶	11 ²⁰	11 ⁵	11 ³⁰	1 ²³	12 ⁴⁵	12 ²⁵
Konstantynop. . .	10 ⁵⁸	10 ⁴⁴	12	11 ⁴⁰	10 ⁴⁷	9 ⁴⁰	10 ¹⁴	12 ⁶	11 ²⁰	11 ⁰
Lwowie . . .	11 ¹⁸	11 ⁴	12 ²⁰	12	10 ³⁴	10 ⁹	10 ³⁴	12 ²⁶	11 ⁰⁶	11 ²⁰
Londynie . . .	12 ⁵⁴	12 ⁴⁰	1 ⁵⁶	1 ⁵⁶	12	11 ⁴⁵	12 ¹⁰	2 ³	1 ²⁶	1 ⁵
Madrycie . . .	1 ⁸	12 ⁵⁵	2 ¹¹	1 ⁵¹	12 ¹⁵	12	12 ²⁵	2 ¹⁷	1 ⁴¹	1 ³⁰
Paryżu . . .	12 ⁴³	12 ³⁰	1 ⁴⁸	1 ³⁶	11 ⁵⁰	11 ³⁵	12	1 ⁵²	1 ¹⁶	12 ⁵⁵
Petersburgu . . .	10 ⁵³	10 ³⁸	11 ⁵⁴	11 ³⁴	9 ⁵⁸	9 ⁴³	10 ⁸	12	11 ²³	11 ⁴
Warszawie . . .	11 ²⁰	11 ¹⁵	12 ³¹	12 ¹¹	10 ³⁵	10 ²⁰	10 ⁴⁵	12 ³⁷	12	11 ⁴¹
Wiedniu . . .	11 ⁴³	11 ³⁴	12 ⁵⁰	12 ³⁰	10 ⁵⁴	10 ³⁹	11 ⁴	12 ⁵⁶	12 ¹⁰	12

Czas zachodnio-europejski. 0⁰, geograficznej długości (obserwatorium w Greenwich), zaprowadzony w Anglii, Belgii, Hiszpanii, Holandii jest o godzinę późniejszy od czasu środk.-eur. Jeżeli w Greenwich zegar wskazuje godz. 12, jest podług zegara środ.-europ. godz. 11.

Czas środkowo-europejski. 15⁰ wschodniej dług. geogr. od Greenwich, zaprowadzony w Austrii, Danii, Luksemburgu, Niemczech, Norwegii, Serbii, Szwajcarii, Szwecyi, Turcyi zachodniej i we Włoszech, (godz. wcześn. od czasu zach. eur.).

Prawdziwy czas słoneczny miejscowy

jest o tyle razy po 4 minuty wcześniejszy lub późniejszy, o ile stopni dana miejscowość jest położona na wschód lub na zachód od 15⁰ wschod. dług. geogr.

Długość geogr. Lwowa jest 24⁰ 2' 64/8" zatem o 9⁰ 2' 64/8" na wschód od 15⁰. Jeżeli zegar środk. europ. wskazuje 12, jest we Lwowie podług czasu miejscowego 12 h 36⁰ 8". Od 1. stycznia 1907 zaprowadzono we Lwowie czas środ. eur.

Czas wschodnio europejski 30⁰ wschod. dług. geogr. o godz. wcześn. od czasu środk. europ., zaprowadzony w Bułgarii, Egipcie, Rumunii i Turcyi wschodniej.

Kompas słoneczny.

Kompas (zegar) słoneczny jest to przyrząd do mierzenia czasu już starożytnym Egipcyanom znany. Sztaba, umieszczona pod kątem ostrym, na murze wzrzuconym ku południowi rzuca na tenże pod oświetleniem słońca cień. Chwila, w której ten cień jest najkrótszy jest prawdziwym południem słonecznym.

W życiu codziennym używamy przeciętnego czasu słonecznego różniącego się od prawdziwego słonecznego czasu. Poniżej podana tabela wykazuje, o ile czas przeciętny naszych zegarów różni się od prawdziwego czasu słonecznego. Dla otrzymania czasu środkowo europ. trzeba oprócz tego we Lwowie dodać różnicę (powyżej wyjaśnioną) 36 m. 8 sek.

Poprawka kompasu słonecznego :

miesiąc	d n i a					
	1.		10.		20.	
	min.	sek.	min.	sek.	min.	sek.
styczeń . . .	+ 3	32	+ 7	23	+ 11	5
luty . . .	+ 13	44	+ 14	25	+ 13	58
marzec . . .	+ 12	37	+ 10	33	+ 7	45
kwiecień . . .	+ 4	6	+ 1	28	+ 1	0
maj	- 2	55	- 3	43	- 3	42
czerwiec . . .	- 2	29	- 0	56	+ 1	10
lipiec	+ 3	28	+ 5	1	+ 6	5
sierpień . . .	+ 6	9	+ 5	15	+ 3	22
wrzesień . . .	+ 0	4	- 2	54	- 6	25
październik .	- 10	10	- 12	50	- 15	3
listopad . . .	- 16	19	- 16	2	- 14	23
grudzień . . .	- 11	2	- 7	18	- 2	30

TABLICZKA MNOŻENIA 2 × 2 do 999 × 9

2	3	4	5	1	6	7	8	9	2	3	4	5	1	6	7	8	9
000	000	000	000	000	000	000	000	000	1000	1500	2000	2500	500	3000	3500	4000	4500
2	3	4	5	1	6	7	8	9	102	153	204	255	51	306	357	408	459
4	6	8	10	2	12	14	16	18	104	156	208	260	52	312	364	416	468
6	9	12	15	3	13	21	24	27	106	159	212	265	53	318	371	424	477
8	12	16	20	4	24	28	32	36	108	162	216	270	54	324	378	432	486
10	15	20	25	5	30	35	40	45	110	165	220	275	55	330	385	440	495
12	18	24	30	6	36	42	48	54	112	168	224	280	56	336	392	448	504
14	21	28	35	7	42	49	56	63	114	171	228	285	57	342	399	456	513
16	24	32	40	8	48	56	64	72	116	174	232	290	58	348	406	464	522
18	27	36	45	9	54	63	72	81	118	177	236	295	59	354	413	472	531
200	300	400	500	100	600	700	800	900	1200	1800	2400	3000	600	3600	4200	4800	5400
22	33	44	55	11	66	77	88	99	122	183	244	305	61	366	427	488	549
24	36	48	60	12	72	84	96	108	124	186	248	310	62	372	434	496	558
26	39	52	65	13	78	91	104	117	126	189	252	315	63	378	441	504	567
28	42	56	70	14	84	98	112	126	128	192	256	320	64	384	448	512	576
30	45	60	75	15	90	105	120	135	130	195	260	325	65	390	455	520	585
32	48	64	80	16	96	112	128	144	132	198	264	330	66	396	462	528	594
34	51	68	85	17	102	119	136	153	134	201	268	335	67	402	469	536	603
36	54	72	90	18	108	126	144	162	136	204	272	340	68	408	476	544	612
38	57	76	95	19	114	133	152	171	138	207	276	345	69	414	483	552	621
400	600	800	1000	200	1200	1400	1600	1800	1400	2100	2800	3500	700	4200	4900	5600	6300
42	63	84	105	21	126	147	168	189	142	213	284	355	71	426	497	568	639
44	66	88	110	22	132	154	176	198	144	216	288	360	72	432	504	576	648
46	69	92	115	23	138	161	184	207	146	219	292	365	73	438	511	584	657
48	72	96	120	24	144	168	192	216	148	222	296	370	74	444	518	592	666
50	75	100	125	25	150	175	200	225	150	225	300	375	75	450	525	600	675
52	78	104	130	26	156	182	208	234	152	228	304	380	76	456	532	608	684
54	81	108	135	27	162	189	216	243	154	231	308	385	77	462	539	616	693
56	84	112	140	28	168	196	224	252	156	234	312	390	78	468	546	624	702
58	87	116	145	29	174	203	232	261	158	237	316	395	79	474	553	632	711
600	900	1200	1500	300	1800	2100	2400	2700	1600	2400	3200	4000	800	4800	5600	6400	7200
62	93	124	155	31	186	217	248	279	162	243	324	405	81	486	567	648	729
64	96	128	160	32	192	224	256	288	164	246	328	410	82	492	574	656	738
66	99	132	165	33	198	231	264	297	166	249	332	415	83	498	581	664	747
68	102	136	170	34	204	238	272	306	168	252	336	420	84	504	588	672	756
70	105	140	175	35	210	245	280	315	170	255	340	425	85	510	595	680	765
72	108	144	180	36	216	252	288	324	172	258	344	430	86	516	602	688	774
74	111	148	185	37	222	259	296	333	174	261	348	435	87	522	609	696	783
76	114	152	190	38	228	266	304	342	176	264	352	440	88	528	616	704	792
78	117	156	195	39	234	273	312	351	178	267	356	445	89	534	623	712	801
800	1200	1600	2000	400	2400	2800	3200	3600	1800	2700	3600	4500	900	5400	6300	7200	8100
82	123	164	205	41	246	287	328	369	182	273	364	455	91	546	637	728	819
84	126	168	210	42	252	294	336	378	184	276	368	460	92	552	644	736	828
86	129	172	215	43	258	301	344	387	186	279	372	465	93	558	651	744	837
88	132	176	220	44	264	308	352	396	188	282	376	470	94	564	658	752	846
90	135	180	225	45	270	315	360	405	190	285	380	475	95	570	665	760	855
92	138	184	230	46	276	322	368	414	192	288	384	480	96	576	672	768	864
94	141	188	235	47	282	329	376	423	194	291	388	485	97	582	679	776	873
96	144	192	240	48	288	336	384	432	196	294	392	490	98	588	686	784	882
98	147	196	245	49	294	343	392	441	198	297	396	495	99	594	693	792	891

OBJAŚNIENIA: Iloczynny 2x2 do 99x9 podane są w tabliczce, wyjąwszy iloczynów całych dziesiątków, zastąpionych przez iloczynny 10 razy większe, w których setki są wyróżnione grubszymi czcionkami.

Iloczynny 101x2-999x9 otrzymuje się, dodając w pamięci do iloczynny setek podanego grubszymi czcionkami, iloczyn dziesiątek i jednostek np. $[678 \times 9 = 600 \times 9 = 5400 \text{ setek}] + (78 \times 9 = 702) = 6102$. Mnożenie większych cyfr zamienić na dodawanie, np. $678 \times 329 = \left\{ \begin{matrix} 678 \times 300 = 203400 \\ 678 \times 20 = 13560 \\ 678 \times 9 = 6102 \end{matrix} \right\} = 223062$.

Np. Przy dzielniku 678 na kartce wypisać należy iloczynny:

$$\begin{matrix} 678 & \times & 2 & & \times & 3 & & \times & 4 & & \times & 5 & & \times & 6 & & \times & 7 & & \times & 8 & & \times & 9 \\ \hline & = & 1356 & & = & 2034 & & = & 2712 & & = & 3390 & & = & 4068 & & = & 4746 & & = & 5424 & & = & 6102 \end{matrix}$$

co oszczędza tak mozolnego obliczania iloczynów częściowych dzielnicy.

PŁACE, DODATKI AKTYWALNE, DYETY I PENSYJE URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Płace.

Ranga	Rocznie Koron na stopniu plac				
	1	2	3	4	5
I.	24.000	—	—	—	—
II.	20.000	—	—	—	—
III.	16.000	18.000	—	—	—
IV.	14.000	16.000	—	—	—
V.	10.000	12.000	14.000	—	—
VI.	6.400	7.200	8.000	8.800	—
VII.	4.800	5.400	6.000	6.400	—
VIII.	3.600	4.000	4.400	4.800	—
IX.	2.800	3.000	3.200	3.400	3.600
X.	2.200	2.400	2.600	2.800	—
XI.	1.600	1.800	2.000	2.200	—

Dyety.

Ranga	Pełne	Zwykłe	Ranga	Pełne	Zwykłe
	Kor.	Kor.		Kor.	Kor.
I.	40	—	VII.	13	9
II.	35	—	VIII.	10	7
III.	30	—	IX.	8	6
IV.	25	—	X.	7	5
V.	21	14	XI.	6	5
VI.	16	11			

Urzędnikom od V—XI. rangi przyznaje się pełne dyety tylko za podróże poza okręg urzędowania.

Dodatki funkcyjne.

Ranga	Charakter służbowy	Koron rocznie
I.	Minister prezydent	28.000
II.	Minister, I. prezydent najw. trybunału, prezydent najw. trybunału rach., prezydent trybunału administr.	
III.	Namiestnik górnej i dolnej Austrii	14.000
	„ Styryi, Moraw, Dalmacyi i Tyrolu	16.000
	„ Czech	26.000
	„ Galicyi	24.000
	„ Pobrzeża	20.000
II.	prezydent najwyż. trybunału, II. prezydent trybunału adm., Prezydenci wyższych sądów kraj. w Wiedniu, Pradze i we Lwowie	8.000
	Prezydent wyż. sądu kraj. w Zarze	4.000
	Prezydenci wszystkich innych wyższych sądów krajowych	6.000
IV.	Marszałkowie krajowi	10.000
	Szefowie sekcji ministerstw, Prezydenci senatu, najw. trybunału i trybunału administr., Generalny prokurator, Wiceprezydent najwyż. trybunału rach., Prezydent ewang. najw. rady kościelnej — po	6.000
	Prezydent policji w Wiedniu, Wiceprezydenci namiestnictwa i krajowej dyrekcji finansowej w Wiedniu, Pradze i Lwowie, Generalny dyrektor zarządu tytoniowego, Generalny inspektor kolej. — po	6.000

Dodatki aktywne

Ranga	Klasa dodatków aktywnych				
	Wiedeń	I.	II.	III.	IV.
V.	2.200	1.760	1.540	1.320	1.100
VI.	1.840	1.472	1.288	1.104	920
VII.	1.610	1.288	1.127	966	805
VIII.	1.380	1.104	966	828	690
IX.	1.200	960	840	720	600
X.	960	768	672	576	480
XI.	720	576	504	432	360

Wykaz miejscowości, wcielonych do I, II. i III. klasy dodatków aktywnych:

I. Klasa: Kraków, Lwów, Czerniowce.
 II. Klasa: Borysław, Drohobycz, Jarosław, Nowy Sącz, Podgórze, Przemyśl, Rzeszów, Stanisławów, Tarnopol, Tarnów, Bielsko, Polska Ostrawa, Cieszyn, Opawa.
 III. Klasa: Biała, Bochnia, Brody, Brzeżany, Buczacz, Chrzanów, Gródek Jagielloński, Horodenka, Jaworów, Kołomyja, Knihinin Wieś, Oświęcim, Sambor, Sanok z Posadą Sanocką, Sniatyn, Stryj, Wadowice, Wieliczka, Wolanka, Zakopane, Złoczów, Żółkiew, Dorna Watra, Radautz, Sereth, Suczawa, Freiwaldau-Gräfenberg, Frydek, Jägerndorf, Karwin, Schönfeld.

Miejscowości Galicyi, Bukowiny i Śląska, niewyliczone w powyższych wykazach, wcielone są do IV. klasy.

Pensye (Emerytury).

Rządowi urzędnicy cywilni i rządowi nauczyciele i profesorowie, wcieleni w pewną rangę rządową, mają prawo do pensyi (emerytury), która po wysłużeniu bez przerwy 10-ciu lat, wynosi 40% poborów obliczalnych. Za każdy dalszy ukończony rok służby dolicza się 2 1/2% tych poborów.

Po ukończonych 35 latach służby osiąga zatem pensya wysokość pobieranej a obliczalnej płacy.

ROZDZIAŁ IV. PORADNIK PRAWNICZY.

WYCIĄG Z AUSTRYACKIEJ USTAWY HANDLOWEJ.

Art. 4. Jako kupca uważać należy tego, kto się trudni czynnościami handlowymi w celach zarobkowania.

Art. 12. W każdym sądzie handlowym ma być utrzymywany **rejestr handlowy**, w którym skutecznie są ma wpisy kodeksom handlowym nakazane.

Art. 15. **Firma** kupca jest to nazwisko, pod którym tenże prowadzi handel i którym się w handlu podpisuje.

Art. 19. Każdy kupiec obowiązany jest zgłosić firmę w sądzie handlowym, w którego okręgu znajduje się jego zakład handlowy, a to dla wpisania jej do rejestru handlowego; ma on ją podpisać wobec sądu handlowego przy położeniu swego osobistego podpisu lub podać jej podpis w formie wierzytelnej.

Art. 28. Każdy kupiec obowiązany jest utrzymywać księgi, z których poznać można w zupełności jego interesa handlowe i stan majątku. Obowiązany jest przechowywać odebrane listy handlowe oraz zostawiać odpisy wysłanych przez siebie listów handlowych i wpisać je do księgi odpisów w porządku chronologicznym.

Art. 29. Każdy kupiec ma przy zaczęciu swego przedsiębiorstwa spisać swe nieruchomości, wierzytelności i długi, wszelką gotowiznę i inne przedmioty, oznaczyć zarazem wartość tychże przedmiotów i zrobić przy końcu zestawienie, wykazujące stosunek majątku do długów, następnie sporządzać ma w każdym roku także **inwentarz** i taki **bilans** swojego majątku.

Jeżeli kupiec ma skład towarów, którego inwentarya skutkiem natury przedsiębiorstwa nie łąco w każdym roku dałaby się skutecznie, dosyć będzie inwentarz składu towarów co dwa lata sporządzać.

Te same przepisy mają zastosowanie także do spółek handlowych co do majątku spółki.

Art. 30. Inwentarz i bilans ma kupiec podpisać. Jeżeli jest więcej spółników osobicie odpowiedzialnych, mają je podpisać wszyscy.

Inwentarz i bilans mogą być wciągane w przeznaczoną na to księgę lub za każdym razem osobno sporządzane. W tym ostatnim wypadku należy je zebrać i przechować w porządku, w jakim po sobie bez przerwy postępują.

Art. 31. Spisując inwentarz i bilans należy przy wszystkich przedmiotach i wierzytelnościach taką położyć wartość, jaką miały w chwili spisania.

Wierzytelności wątpliwe ocenić należy według prawdopodobnej ich wartości; wierzytelności zaś, których ściągnąć niepodobna, winny być odpisane.

Art. 32. Do utrzymywania ksiąg handlowych i do innych potrzebnych zapisów używać ma kupiec języka żyjącego i takiegoż pisma.

Księgi mają być oprawione, a każda z nich ma być karta za kartą, opatrzona liczbą bieżącą.

W miejscach, gdzie się zwykle zapisuje, nie wolno zostawiać odstępów próżnych. Nie wolno pierwotnej osnowy wpisu przez wymazanie lub w inny sposób nieczytelną uczynić; nie wolno niczego wskrobać, ani też czynić takich zmian, które ze względu na swą jakość nasuwają wątpliwość, czy je poczyniono w chwili pierwotnego wpisu, czy też dopiero później.

Art. 33. Kupcy obowiązani są zachować księgi handlowe przez dziesięć lat, licząc od dnia ostatniego wpisu w tychże skutecznego. Toż samo tyczy się odebranych listów handlowych, oraz inwentarzy i bilansów.

Art. 34. W sporach o rzeczy handlowe między kupcami księgi handlowe porządnie utrzymywane, stanowią zazwyczaj dowód niezupełny, który uzupełniony być może przysięgą lub innym środkiem dowodowym.

Art. 41. **Prokurantem** jest ten, komu właściciel zakładu handlowego (pryncypał) poruczył prowadzenie handlu w swem imieniu i na swój rachunek, oraz podpisywanie firmy *per procura*.

Art. 42. **Prokura** upoważnia do wszelkich kroków sądowych i pozasądowych, oraz do czynności prawnych, jakie się z prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego wywiązują; zastępuje wszelkie pełnomocnictwo szczególne przez ustawy krajowe wymagane, uprawnia do przyjmowania i odprawiania pomocników handlowych i pełnomocników.

Prokurant wtedy tylko uprawnionym jest do pozbywania lub obciążania nieruchomości, gdy ma do tego osobne umocowanie.

Art. 43. **Ograniczenie rozciągłości prokury** nie ma skutku prawnego wobec osób trzecich.

Art. 60. **Pomocnik handlowy**, który doznałszy bez swej winy nieszczęścia nie może z tego powodu przez jakiś czas pełnić swej służby, nie traci przez to prawa do pracy i utrzymania. Prawo do takiej względności służy mu jednak tylko na przeciąg sześciu tygodni.

Art. 61. Stosunek służbowy między pryncypałem (sługą handlowym) może każda ze stron zakończyć z upływem każdego kwartału kalendarzowego za poprzednim sześciotygodniowym wypowiedzeniem. Jeżeli się umówiono o dłuższy lub krótszy czasokres, lub o krótszy lub dłuższy termin do wypowiedzenia, należy trzymać się umowy.

Art. 62. Z ważnych przyczyn może każda strona żądać rozwiązania stosunku służbowego przed czasem oznaczonym. Ocenienie ważności tych przyczyn pozostawia się uznaniu sędziego.

Art. 271. Czynnościami handlowymi są:

1) kupno lub innego rodzaju nabycie towarów lub innych rzeczy ruchomych, papierów publicznych, akcyj lub innych do obrotu handlowego przeznaczonych papierów wartościowych, celem ich odsprzedaży; nie stanowi zaś różnicy, czy towary, lub inne rzeczy ruchome mają być dalej pozbyte w naturze, czy też po obrobieciu lub przerobieniu;

2) podjęcie się dostawy przedmiotów rodzaju pod 1) wskazanego, które podejmują się w tym celu nabywa;

3) podjęcie ubezpieczenia za premią;

4) podjęcie się przewozu towarów lub podróży morzem i pożyczka bodmeryjna;

5) czynności giełdowe.

Art. 272. Czynnościami handlowymi są dalej czynności następujące, jeżeli kto trudni się nimi zarobkowo:

1) podejmowanie się dla innych obrabiania lub przerabiania rzeczy ruchomych, jeżeli przedsiębiorstwo podejmującego się przechodzi zakres prostego rzemiosła;

2) czynności bankierskie lub wekslar-skie;

3) czynności komisanta*), spedytora i przewoźnika, tudzież czynności zakładów, przeznaczonych do przewozu osób;

4) pośrednictwo w czynnościach handlowych lub zawieranie tychże dla innych osób; (czynności urzędowe stręczycieli handlowych nie są wszakże tu objęte);

5) czynności nakładowe, tudzież inne czynności handlu księgarskiego lub handlu utworami sztuki; następnie czynności drukarń, o ile ruch tychże przechodzi zakres prostego rzemiosła.

Art. 287. Wysokość odsetek ustawowych, mianowicie odsetek zwłoki, ustanawia się w czynnościach handlowych na sześć od sta rocznie.

Art. 288. Kto ma wierzytelność płatną, pochodzącą z czynności, która po jego stronie jest handlowa, może żądać

od niej odsetek od dnia upomnienia się chyba, że według prawa cywilnego odsetki należą mu się od wcześniejszej jeszcze chwili. Przesłanie rachunku samo przez się, nie uchodzi za upomnienie się.

Art. 290. Kupiec, który w wykonaniu przedsiębiorstwa handlowego kupcowi lub niekupcowi załatwia czynności, lub wyświadcza usługi, ma prawo żądać za to nawet bez poprzedniego układu prowizyi, a nadto jeżeli chodzi o przechowanie, także składawego, podług zwyczajnych takżé miejsca. Od swych pożyczek, zaliczek, wydatków i innych nakładów może sobie liczyć odsetki od dnia, kiedy je poniósł lub uskutečnił. Stosuje się to w szczególności także do komisanta i spedytora.

Art. 291. Jeżeli kupiec pozostaje z innym kupcem w stosunku rachunku bieżącego (conto corrente), ten, któremu przy zamknięciu rachunku należy się przewyżka, ma prawo żądać od dnia zamknięcia odsetek od całej ilości przewyżki, choćby w nią wchodziły i odsetki. Zamknięcie rachunku odbywa się raz w rok, o ile między stronami nie ma innego układu.

Art. 294. Uznanie rachunku nie wyklucza dowodu omyłki lub oszustwa w rachunku.

Art. 295. Moc dowodowa obliżu lub kwitu nie jest zawisa od upływu pewnego przeciągu czasu.

Art. 313. Kupcowi służy prawo dla wierzytelności płatnych, jakie ma do innego kupca z tytułu zawartych między nimi obustronnych czynności handlowych, prawo zatrzymania, (retencyi) na wszelkich rzeczach ruchomych i papierach wartościowych dłużnika, które z wolą tego ostatniego na podstawie czynności handlowych w jego posiadanie przeszły, o ile je ma jeszcze w swem dzierzeniu lub niemi w inny sposób, mianowicie przez spisy towarowe, dowody ładunkowe lub dowody składowe rozporządzać może. Prawo to jednak nie ma miejsca, jeżeliby zatrzymanie przedmiotów było przeciwnem poleceniu udzielonemu przez dłużnika przed oddaniem albo przy oddaniu, lub też przyjętemu przez wierzyciela zobowiązaniu, że postąpi z tymi przedmiotami w pewien oznaczony sposób.

Art. 314. Określone w poprzednim artykule prawo zatrzymania ma miejsce pod wymogami tamże wyrażonymi nawet w powodu wierzytelności niepłatnych:

1) jeżeli do majątku dłużnika konkurs otwarto, lub tenże choćby tylko wypłaty swoje wstrzymał;

*) Komisantem jest ten, kto zawiera czynności handlowe sposobem zarobkowania we własnym imieniu lecz na rachunek dającego zlecenie (komisanta) [Art. 360 u. h.]

2) jeżeli wykonano bezskutecznie egzekucję na majątek dłużnika.

W tych wypadkach nawet polecenie dłużnika lub przyjęte zobowiązanie do postąpienia z przedmiotami w pewien oznaczony sposób nie przeszkadza prawu zatrzymania, jeżeli okoliczności pod 1) i 2) wskazane dopiero po oddaniu przedmiotów lub po przyjęciu zobowiązania zasły, lub do wiadomości wierzycieli doszły.

Art. 315. Wierzyciel, któremu służy prawo zatrzymania na podstawie art. 313 i 314, obowiązany jest o wykonaniu tego prawa dłużnika bezwzględnie za-wiadomić.

Art. 317. Przy czynnościach handlowych ważność umów nie zależy od ułożenia na piśmie lub innych formalności.

Art. 323. Jeżeli kupiec, który otrzymał zlecenie, pozostaje w stosunkach handlowych z tym, który mu dał zlecenie, alboweż sam oświadczył mu się z gotowością załatwiania takich zleceń, obowiązany jest dać bezwzględnie odpowiedź, w przeciwnym bowiem razie milczenie jego znaczyć będzie tyle, co podjęcie się zlecenia.

Art. 324. Wykonanie czynności handlowej nastąpić ma w miejscu, które oznaczono w kontrakcie, albo które według natury czynności lub zamiaru kontraktujących uważane być winno za miejsce wykonania. Jeżeli zaś brak tych wskazówek, wykonać ma obowiązany świadczenie w tem miejscu, gdzie w czasie zawarcia kontraktu miał swój zakład handlowy, a w braku zakładu tam, gdzie mieszkał. Jeśli zaś ma być oddaną rzecz oznaczona, która w czasie zawarcia kontraktu z wiedzą kontraktujących znajdowała się w innym miejscu, wówczas nastąpić ma oddanie w temże miejscu.

Art. 325. Gdy chodzi o zapłatę pieniężną, z wyjątkiem atoli wypłaty papierów pozbywalnych przez indos lub na okaziciela opiewających, obowiązany jest dłużnik przesłać wierzycielowi zapłatę na własny koszt i własne niebezpieczeństwo na miejsce, gdzie ten ostatni w chwili powstania wierzytelności miał swój zakład handlowy, a w braku tegoż tam, gdzie wtedy mieszkał, chyba, że co innego wypływa bądź z kontraktu, bądź z natury interesu, bądź w zamiaru kontraktujących. Jednakże wskutek tego przepisu nie zmienia się miejsce, w którym dłużnik według ustawy zobowiązanie swoje wykonać winien (art. 324) ani co do właściwości sądu ani pod innymi względami.

Art. 326. Jeżeli czas dopełnienia zobowiązania nie jest w umowie oznaczony, może być dopełnienie żądanem i usku-

tecznionem, każdego czasu, chyba że ze względu na okoliczności lub zwyczaj handlowy, co innego przyjąć należy.

Art. 327. Jeżeli według brzmienia umowy wykonanie ma nastąpić na wiosnę lub w jesieni, lub w czasie, w podobny sposób oznaczonym, rozstrzyga zwyczaj handlowy miejsca wykonania. Jeżeli wykonanie nastąpić ma w środku miesiąca, wówczas 15. dzień tego miesiąca uważa się za czas wykonania.

Art. 328. Jeżeli wykonanie zobowiązania nastąpić ma z upływem oznaczonego terminu po zawarciu kontraktu, przypada czas wykonania:

1) jeżeli termin oznaczony został na dnie, w ostatnim dniu tego terminu; przy obliczeniu czasu nie wlicza się dnia zawarcia kontraktu; jeżeli termin oznaczonym został na 8 lub 14 dni, rozumie się przez to całych 8 lub 14 dni.

2) jeżeli termin oznaczonym został na tygodnie, miesiące, lub na przeciąg czasu kilka miesięcy obejmujący (rok, pół roku, kwartał) w tym dniu ostatniego tygodnia lub miesiąca, który swą nazwą lub liczbą odpowiada dniowi zawarcia kontraktu; jeżeli takiego dnia w ostatnim miesiącu nie ma, wykonanie przypada w ostatnim dniu tego miesiąca.

Wyrażenia „połowa miesiąca“ znaczy tyle co 15 dni. Jeżeli termin wykonania oznaczonym został na jeden lub więcej całych miesięcy i na pół miesiąca, należy te 15 dni liczyć na ostatku.

Art. 329. Jeżeli wykonanie przypada na niedzielę lub święto powszechne, uważa się najbliższy dzień powszedni za dzień wykonania.

Art. 330. Jeżeli wykonanie nastąpić ma w przeciągu pewnego czasu, wówczas musi ono nastąpić przed jego upływem. Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na niedzielę lub święto powszechne, wówczas musi nastąpić wykonanie najpóźniej w dniu powszednim bezpośrednio poprzedzającym.

Art. 332. Wypełnienie ma nastąpić i być przyjętem w dniu wypełnienia podczas zwykłej pory załatwiania interesów.

Art. 333. Jeżeli nastąpiło przedłużenie umówionego terminu do dopełnienia zobowiązania, zaczyna się nowy termin w razie wątpliwości w pierwszym dniu po upływie terminu poprzedniego.

Art. 334. We wszystkich przypadkach, w których dzień płatności został oznaczony, ocenić należy podług natury czynności i zamiaru stron umawiających się, czy tenże tylko na korzyść jednego z kontrahentów ustanowiony został. I wtenczas, gdy dłużnik stosownie do tego uprawnionym jest zapłacić przed dniem

płatności, nie ma on przecież prawa odciągać dyskontu bez zezwolenia wierzyciela, o ile go do tego nie upoważnia umowa lub zwyczaj handlowy.

Art. 335. Jeżeli kontrakt nie zawiera bliższego oznaczenia jakości i dobroci towaru, zobowiązany winien dostarczyć towaru handlowego w średnim gatunku i średniej dobroci.

Art. 336. W razie wątpliwości przyjmuje się za odpowiadające umowie tę miarę, wagę, stopę i gatunek monety, dalej ten sposób obliczenia czasu tudzież odległości, jakie są przyjęte w miejscu, gdzie umowa ma być wykonana. Jeżeli umówiony gatunek monety w miejscu zapłaty nie jest w obiegu, albo jest tylko walutą rachunkową, wówczas suma może być zapłaconą w monecie krajowej według wartości w czasie płatności, chyba że użyciem wyrazu „rzeczywiście“ (effectiv) lub podobnego dodatku wyraźnie zastrzeżono wypłatę w gatunku monety wymienionym w umowie.

Art. 339. Kupno za obejrzeniem lub wypróbowaniem zawiera się pod warunkiem od woli kupującego zawisłym, iż kupujący towar obejrzy lub wypróbuje i za dobry uzna. Warunek ten w razie wątpliwości jest zawieszającym. Dopóki kupujący nie uznał towaru za dobry, nie jest kupnem związany. Sprzedawca przestaje być związanym, jeżeli kupujący nie uznał towaru za dobry aż do upływu umówionego terminu, lub zwyczajem miejscowym ustalonego. W braku umówionego lub zwyczajem miejscowym ustalonego terminu może sprzedawca wezwać kupującego po upływie czasu stosownie do okoliczności, aby się oświadczył; przestaje być związanym, jeżeli kupujący nie oświadczył się zaraz po wezwaniu. Jeżeli towar sprzedany za obejrzeniem lub wypróbowaniem został już oddany do obejrzenia lub wypróbowania, natenczas milczenie kupującego aż do upływu terminu lub po wezwaniu, znaczy tyle co uznanie dobroci.

Art. 340. Kupno według próby lub wzoru zawartem jest bezwarunkowo, ale pod obowiązkiem ze strony sprzedawcy, aby towar opowiadał próbie lub wzorowi.

Art. 341. Kupno na próbę jest kupnem bezwarunkowym z dodaniem podobki.

Art. 342. Co do miejsca wykonania zobowiązania ze strony sprzedawcy i kupującego mają zastosowanie przepisy Art. 324.

O ile w tych przepisach nie ma innego postanowienia, następuje oddanie towaru w miejscu, gdzie sprzedawca miał w czasie zawarcia kontraktu swój za-

kład handlowy, a w braku zakładu tam, gdzie mieszkał.

Wszelako, jeżeli sprzedaną została rzecz oznaczona, która w czasie zawarcia umowy z wiedzą kontraktujących znajdowała się w innym miejscu, oddanie nastąpić ma w temże miejscu. Cena kupna ma być zapłaconą przy oddaniu, o ile się to nie sprzeciwia naturze czynności, umowie, lub zwyczajowi handlowemu.

Art. 343. Dopóki kupujący nie dopuszcza się zwłoki w odebraniu towaru, winien sprzedawca przechować go ze starannością porządnemu przemysłowcowi właściwą. Jeżeli kupujący staje się winnym zwłoki w odebraniu towaru, może sprzedawca złożyć towar na koszt i niebezpieczeństwo kupującego w publicznym domu składowym, albo u trzeciego. Może także za poprzednim zagrożeniem dać towar publicznie sprzedać; jeżeli towar ma cenę giełdową, lub targową, wolno po poprzednim zagrożeniu sprzedać towar nawet niepublicznie za cenę bieżącą, a to przez stręczyciela handlowego, w braku zaś tego przez urzędnika upoważnionego do odbywania licytacji. Jeżeli towar narażonym jest na zepsucie, a zwłoka niebezpieczna, nie potrzeba poprzedniego zagrożenia. O wykonaniu sprzedaży winien sprzedawca, o ile możliwości, zaraz zawiadomić kupującego; gdyby tego zaniedbał, będzie obowiązany do wynagrodzenia szkody.

Art. 345. Po oddaniu towaru spedytorowi, przewoźnikowi lub innej osobie do przewiezienia go przeznaczonej, niebezpieczeństwo, w jakioby towar popadł, spada na kupującego. Jeżeli jednak kupujący dał szczególną wskazówkę co do sposobu przesyłki, a sprzedawca bez naglącego powodu od tego odstąpił, wówczas ten ostatni odpowiada za wynikłą stąd szkodę. Niebezpieczeństwo, na jakie towar narażony jest w drodze, spada na sprzedawcę w tym razie, jeżeli stosownie do umowy dostarczyć ma towaru w tem miejscu, do którego się towar przewozi, tak, że to miejsce uważa się dla niego za miejsce wykonania umowy. Z tego, że sprzedawca wziął na siebie zapłatę kosztów przesyłki lub wydatków z nią połączonych nie wynika jeszcze samo przez się, by miejsce, dokąd się towar przewozi, stanowiło dla sprzedawcy miejsce wykonania.

Art. 347. Towar z innego miejsca nadesyłany ma kupujący bezzwłocznie po odstawie zbadać, o ile to jest możliwym według porządnego toku czynności, a jeżeliby się okazało, że towar nie odpowiada umowie lub ustawie, ma o tem natychmiast donieść sprzedawcy. Gdyby

tego zaniedbał, towar uważa się jako uznany za dobry, chyba że rozchodzi się o wady, których przy natychmiastowym zbadaniu w porządnym toku czynności spozstrzedz nie było można. Jeżeli takie wady wykryją się później, musi doniesienie nastąpić natychmiast po odkryciu, w przeciwnym bowiem razie towar także co do tych wad uważać się będzie jako uznany za dobry.

Art. 348. Jeżeli kupujący podnosi zarzuty co do towaru nadesłanego z innego miejsca, obowiązany jest postarać się o tymczasowe jego przechowanie. Jeżeli przy odstawie lub później okażą się wady, może się postarać, aby znawcy stwierdzili stan towaru. Sprzedawca ma również prawo żądać takiego stwierdzenia, jeżeli kupujący doniósł mu, że przeciw towarowi z powodu wad jego podnosi zarzuty. Na żądanie strony interesowanej mianuje znawców sąd handlowy, a w braku tego sędzieja miejscowy.

Art. 349. Kupujący nie może zarzucić, że towar nie odpowiada umowie lub ustawie, jeżeli tę wadę wykryto dopiero po upływie 6 miesięcy od dostawienia go kupującemu. Skargi przeciw sprzedawcy z powodu wad przedawniają się w 6 miesiącach po dostawieniu kupującemu. Szczególne ustawy lub zwyczaje handlowe, które dla pewnych gatunków rzeczy zakreślają krótszy termin nie doznają żadnej zmiany wskutek tego przepisu. Jeżeli w umowie zakreślono krótszy lub dłuższy termin odpowiedzialności sprzedawcy, trzymać się należy umowy.

Art. 351. O ile zwyczaj miejscowy lub szczególny układ nie stanowi inaczej, ponosi sprzedawca koszt oddania a mianowicie koszt odmierzenia i odważenia, kupujący zaś koszt odbioru.

Art. 352. Jeżeli cena ma być obliczona według wagi towaru, strąca się wagę opakowania, jeżeli szczególny układ lub zwyczaj handlowy na miejscu oddania nie stanowi inaczej.

Art. 354. Jeżeli kupujący dopuszcza się zwłoki w zaplaceniu ceny kupna, a towar nie jest jeszcze oddany, wolno sprzedawcy według wyboru albo żądać wypełnienia kontraktu i wynagrodzenia szkody zrzędzonej tak opóźnieniem wypełnieniem, albo zamiast wypełnienia sprzedać towar przy zastosowaniu się do przepisów wedle art. 343 na rachunek kupującego i domagać się zwrotu szkody, albo zrzucić się z kontraktu, jak gdyby wcale nie był zawarty.

Art. 355. Jeżeli sprzedawca dopuszcza się zwłoki w oddaniu towaru, wolno kupującemu według wyboru albo żądać wykonania umowy wraz ze zwrotem szkody wynikłej z opóźnienia, albo zamiast wykonania domagać się wynagrodzenia szkody z powodu niewykonania, albowież zrzucić się z kontraktu, jak gdyby wcale nie był zawarty.

Art. 356. Jeżeli jedna ze stron kontraktujących chce na podstawie postanowień poprzednich artykułów domagać się w miejsce wykonania zwrotu szkody z powodu niewykonania, albo zrzucić się z kontraktu, musi o tem donieść stronie drugiej, a zarazem, jeżeli natura czynności tego dopuszcza, dozwolić jej zastosowanego do okoliczności terminu dodatkowego do wykonania umowy.

Art. 357. Jeżeli się umówiono, że towar ma być dostarczony właśnie na sam czas ściśle oznaczony lub w oznaczonym ściśle terminie, nie ma zastosowania art. 356. Tak kupujący jak i sprzedawca może według swego wyboru wykonywać prawa, jakie służą mu stosownie do art. 354 lub 355. Ten jednak, kto chce nastawać na wykonanie, winien donieść o tem drugiemu kontraktującemu, bezzwłocznie po upływie czasu lub terminu, jeżeli zaś tego zaniedba, nie może już potem nastawać na wykonanie. Jeżeli sprzedawca zechce zamiast wykonania sprzedać na rachunek kupującego, który dopuszcza się zwłoki, wówczas musi skutecznie sprzedaż bezzwłocznie po upływie czasu lub terminu, jeśli towar ma cenę giełdową lub targową. Późniejszej sprzedaży nie uważa się za skuteczną na rachunek kupującego. Zagrożenia poprzedniego nie potrzeba, ale sprzedawca i w tym razie bezzwłocznie zawiadomić ma kupującego o nastąpieniu sprzedaży.

Art. 358. W przypadkach art. 357 każda ze stron kontraktujących ma prawo stwierdzić zwłokę strony drugiej na koszt tejże dokumentem publicznym (protestem).

Art. 359. Jeżeli w przypadkach artykułów 354, 355 i 357 okazuje się z okoliczności, mianowicie z natury kontraktu, z zamiaru stron kontraktujących, lub z jakości przedmiotu świadczenia, że wykonanie kontraktu z obu stron jest podzielne, może nastąpić odstąpienie jednej ze stron kontraktujących od umowy tylko co do tej części umowy, której strona druga nie wykonała.

WYCIĄG Z AUSTRYACKIEJ USTAWY WEKSLOWEJ.

Art. 1. Zdolnym wekslowo jest każdy, kto się umownie zobowiązać może.

Nie są zdolnymi wekslowo :

1) osoby, które się umownie zobowiązać nie mogą, a mianowicie :

a) małoletni, chyba że wyraźnie lub

milcząco uznani zostali pełnoletnimi; kupcy i przemysłowcy są mimo swej małoletności zdolni wekslowo;

b) pełnoletni, co do których zarządzo- no dalsze trwanie władzy ojcowskiej lub opiekuńczej;

c) osoby, które sądownie uznane zo- stały obłąkanami lub głupowatemi albo- też marnotrawcami i z powodu tego po- zostają pod kuratelą sądową;

d) głuchoniemi niegłupowaci, którzy się dobrowolnie oddali pod kuratelę;

e) bezprawnie emigrujący, dezertrzy, członkowie niedozwolonych towarzystw.

2) Osoby, które się wprawdzie umo- wnie zobowiązywać mogą, którym je- dnak szczegółowe przepisy odebrały zdol- ność wekslową.

Tu należą: oficerowie rzeczywiści, tak czynnie służący jak i spensjonowani tu- dzież żołnierze stanu zbrojnego.

Zdolność wekslowa pewnej osoby oce- nia się podług tej chwili, w której na- stąpiło oświadczenie wekslowe.

Art. 3. Że na wekslu znajdują się pod- pisy osób, które albo zupełnie nie mogą zobowiązywać się wekslowo, albowtż nie mogą tego uczynić z pełnym skutkiem, to nie wpływa zupełnie na odpowiedzial- ność innych wekslowo zobowiązanych.

Art. 4. Istotne warunki ważności weksla przekazowego są następujące:

1) oznaczenie jako weksel, które ma być zamieszczone na samym wekslu;

2) podanie sumy, która się ma za- płacić;

3) nazwisko osoby lub firma, której albo na której zlecenie ma nastąpić za- płała (remitenta);

4) podanie czasu, kiedy ma nastąpić zapłała; czas zapłaty może być ozna- czony:

a) na pewien oznaczony dzień;

b) za okazaniem (za przedłożeniem, a vista, a piacere etc.), albo na pewien oznaczony czas po okazaniu;

c) na pewien oznaczony czas po dniu wystawienia (po dacie, a dato);

d) na jarmark, lub targ (weksel jar- marcny albo targowy).

5) podpis wystawcy (trasanta) obejmu- jący jego nazwisko lub firmę;

6) oznaczenie miejsca, dnia, miesiąca oraz roku wystawienia;

7) nazwisko osoby lub firma, która ma uiścić zapłała (przekazanego czyli tra- sata);

8) podanie miejsca, gdzie ma nastąpić zapłała, miejsce wymienione przy nazwi- sku lub firmie przekazanego uważa się dla tego weksla za miejsce zapłaty, je- żeli osobne miejsce zapłaty nie jest po- dane, a zarazem za miejsce zamieszkania przekazanego.

Braki weksla :

Brak nazwiska przekazanego, czyni weksel nieważnym. Jeżeli podpis jest przekreślony, uważa się go jako nieistnie- jący, choćby to przekreślenie nastąpiło z przeoczenia, przypadkowo lub wbrew ustawie. Jeżeli pełne żyro przekreślone zostało z wyjątkiem nazwiska, wówczas pozostałe nazwisko nie może uchodzić za żyro in bianco. Jeżeli domiciliat jest przekreślony pozostaje weksel ważnym.

Art. 7. Z pisma, któremu brak jedno- go z istotnych warunków w ważności weksla (art. 4) albo, które zawiera przyrzeczenie odsetek, nie powstaje wcale zobowiązanie wekslowe. Nie mają również mocy wekslowej umieszczone na takim piśmie oświadczenia (indos, przyjęcie, awal). Z interesów wekslowych niemożna ża- dać wyższych odsetek aniżeli 6 prc. Także w umowie, której za podstawę służy in- teres wekslowy, nie mogą być umówione wyższe jak 6 prc. odsetki zwłoki.

Art. 8. Wystawca weksla odpowiada wekslowo za jego przyjęcie i zapłała.

Art. 9. Wekslobiorca może przenieść weksel na inną osobę zapomocą indosu (żyra). Jeżeli jednak wystawca zabronił w wekslu przeniesienia zapomocą słów „nie na zlecenie“ lub innego równo zna- cznego wyrażenia, wówczas nie ma indos skutków według prawa wekslowego. — Słowa „nie na zlecenie“ nie wykluczają przeniesienia weksla zapomocą cesyji wedle ustawy cywilnej. Cesyonaryusz jest uprawniony dochodzić wekslowo żądania przeciw akceptantowi i wystawcy, wszy- stkie zarzuty jednak, które przysługują zobowiązany przeciw cedentowi, mają zastowanie także przeciw niemu.

Art. 12. Indos jest ważny, jeżeli indos- ant podpisał samo tylko swe nazwisko, lub samą tylko swą firmę na odwrotnej stronie weksla lub odpisu albo na przy- dłużku (indos in bianco).

Art. 13. Każdy dzierżyciel weksla jest upoważniony do wypełnienia znajdu- jących się na tymże indosów in bianco.

Art. 15. Jeżeli w indosie zabroniono dalszego przeniesienia zapomocą słów „nie na zlecenie“ lub zapomocą równo- znaczного wyrażenia, ci, do których się weksel dostanie z rąk indosataryusza, nie mają zupełnie regresu przeciw temu in- dosantowi.

Art. 18. Kto ma weksel w rękach, ma prawo przedstawić go natychmiast prze- kazanemu do przyjęcia i spowodować założenie protestu, jeżeli przyjęcie nie nastąpi; unowa sprzeciwiająca się temu nie ma skuteczności dla prawa wekslo- wego. Tylko przy wekslach jarmarcznych lub targowych zachodzi ten wyjątek, iż weksle takie dopiero w czasie przedsta-

wienia ustalonym ustawą dla miejsca jarmarku lub targu można przedstawić do przyjęcia i protestować, jeżeli przyjęcie nie nastąpi. Już samo posiadanie weksla uprawnia do przedstawienia weksla i do założenia protestu z powodu nieprzyjęcia.

Art. 19. Tylko przy wekslach opiewających na pewien oznaczony czas po okazaniu istnieje dla dierzyciela obowiązok przedstawić weksel do przyjęcia. Weksle takie muszą być przedstawione do przyjęcia stosownie do szczególnego postanowienia w tym względzie, mieszczącego się w wekslu, a gdyby takiego postanowienia nie było, w przeciągu dwóch lat po wystawieniu; w przeciwnym razie gasną roszczenia z weksla do indosantów i wystawcy.

Jeżeli do weksla takiego rodzaju indosant dodał do swego indosu szczególny termin do przedstawienia, wówczas gasnie jego zobowiązanie z weksla, skoro weksla w tym terminie nie przedstawiono do przyjęcia.

Art. 21. Przyjęcie weksla nastąpić musi pisemnie na wekslu. Przyjęcia weksla, raz skutecznego cofnąć już nie można.

Weksle in bianco. Przez oddanie weksla in bianco zyskuje odbiorca niezależne już więcej od zarzutów oddawcy aniteż do jego osoby ograniczone, lecz także i na jego następców prawnych przechodzące prawo majątkowe przez wypełnienie blankietu sporządzić weksel odpowiadający wszystkim wymogom prawnym.

Art. 31. Weksel wystawiony „przy okazaniu“ płatny jest za okazaniem. Weksel taki musi się przedstawić do zapłaty stosownie do szczególnego postanowienia w wekslu umieszczonego, a gdyby takiego postanowienia nie było, w przeciągu dwóch lat po wystawieniu, gdyż inaczej traci się roszczenie z weksla do indosantów i wystawcy. Jeżeli indosant na takim wekslu dodał do swego indosu szczególny termin do przedstawienia, wówczas gasnie jego zobowiązanie z weksla, skoro weksla w ciągu tego terminu nie przedstawiono.

Art. 32. Przy wekslach, które są płatne z upływem oznaczonego terminu po okazaniu lub po wystawieniu, następuje zapadalność weksla:

1) Jeżeli termin jest oznaczony w dniach, w ostatnim dniu terminu; przy obliczaniu terminu nie wlicza się dnia, w którym weksel „płatny po wystawieniu“ został wystawiony lub w którym weksel „płatny po okazaniu“ został przedstawiony do przyjęcia;

2) jeżeli termin jest oznaczony w tygodniach, miesiącach lub w jednostkach

czasu obejmujących większą ilość miesięcy (rok, pół roku, kwartał), w tym dniu tygodnia zapłaty, lub miesiąca zapłaty, który swą nazwą lub liczbą odpowiada dniowi wystawienia lub przedstawienia; jeżeli zaś takiego dnia w miesiącu nie ma, zapadalność następuje w ostatnim dniu miesiąca płatności.

Wyrażenie „pół miesiąca“ uważa się na równi z okresem piętnastu dni. Jeżeli termin w wekslu jest oznaczony na jeden cały miesiąc lub kilka całych miesięcy i nadto na pół miesiąca, liczy się te piętnaście dni na koniec.

Art. 33. Nie ma dni względności.

Art. 34. Jeżeli weksel płatny w Austrii wystawiony jest jako płatny „po wystawieniu“ w takim kraju, gdzie się czas liczy według dawnego stylu, a nie dodano przy tem uwagi, że data wystawienia oznaczona jest wedle nowego stylu, wówczas oblicza się dzień zapadalności według tego dnia kalendarzowego nowego stylu, który odpowiada dniowi wystawienia, jeżeli się ten ostatni uważać będzie za podany według starego stylu.

Art. 35. Weksle jarmarczne lub targowe zapadają w terminie zapłaty oznaczonym w ustawach miejsca jarmarku lub targu, a jeżeli brak takiego ustawowego oznaczenia, w dniu poprzedzającym ustawowe zamknięcie jarmarku lub targu. Jeżeli jarmark lub targ trwa jeden tylko dzień, zapadalność weksla następuje w tym dniu.

Art. 36. Dierzyciela weksla indosowanego legitymuje jako właściciela weksla dochodzący aż do niego szereg indosów zostających ze sobą w związku.

Pierwszy indos musi być zatem podpisany nazwiskiem wekslobiorcy, każdy następny indos nazwiskiem tego, kogo poprzedzający bezpośrednio indos wymienia jako indosataryusza. Jeżeli po indosie in bianco następuje dalszy indos, przyjmuje się, że wystawca tego ostatniego nabył weksel na podstawie indosu in bianco.

Indosy wykreślone uważa się przy badaniu legitymacyi za nienapisane. Płacący nie ma obowiązku badać, czy indosy są prawdziwe.

Art. 38. Dierzycielowi weksla nie wolno odmówić przyjęcia ofiarowanej sobie zapłaty częściowej nawet w takim razie, kiedy przyjęcie nastąpiło co do całej sumy wekslem objętej.

Art. 39. Dłużnik wekslowy obowiązany jest do zapłaty tylko za wręczeniem sobie pokwitowanego weksla.

Jeżeli dłużnik wekslowy uiścił zapłatę częściową, żądać może tylko, by tę zapłatę na wekslu odpisano i by mu dano pokwitowanie na odpisie weksla.

Art. 40. Jeżeli zapłaty weksła nie zażądano w czasie zapadłości, wolno przyjemcy po upływie terminu, zakreślonego do protestu, z powodu niezapłaty złożyć sumę wekslową do sądu na koszt i niebezpieczeństwo tego, kto ma weksel. Akcentant, który zaniedbał w czasie zapadłości niezadaną sumę do depozytu złożyć, ma zapłacić kosztą narosłe wskutek skargi, nawet choćby mu weksel przed zaskarżeniem nie został przedstawiony do zapłaty.

Art. 41. Jeżeli się chce wykonać przeciw wystawcy i indosantom prawo zwrotnego poszukiwania, przysługujące z powodu niezyskania zapłaty, potrzeba do tego:

- 1) przedstawienia weksła do zapłaty i
- 2) wykazania zapomocą założonego w należytych czasie protestu, że przedstawienie nastąpiło, oraz że zapłaty nie uzyskano.

Można założyć protest w dniu płatności; musi się jednak założyć go najpóźniej w drugim powszednim dniu po dniu płatności.

Art. 43. Weksle umiejscowione przedstawiciele należy do zapłaty wskazanemu w umiejscowieniu (domicyliatowi) a jeżeli taki wskazany nie jest wymieniony, samemu przekazanemu, w tem miejscu, na które opiewa umiejscowienie i tamże założyć protest. Jeżeli się zaniedba założyć w czasie protestu w wskazanym w umiejscowieniu, traci się skutkiem tego roszczenie w weksła nietylko do wystawcy i indosantów, lecz także do przyjemcy.

Art. 44. Do zachowania prawa wekslowego przeciw przyjemcy nie potrzeba ani przedstawienia w dniu płatności, ani założenia protestu z wyjątkiem przypadku wymienionego w art. 43.

Art. 45. O tem, że zapłata nie nastąpiła, obowiązany jest dzierżyciel weksła zaprotestowanego z powodu niezapłaty, zawiadomić pisemnie swego bezpośredniego poprzednika w ciągu dwóch dni po dniu założenia protestu. Wystarczy w tym celu oddać w ciągu tych dwóch dni pismo zawiadamiające na pocztę. Każdy zawiadomiony poprzednik musi w ten sam sposób zawiadomić swego najbliższego poprzednika w przeciagu takiego samego terminu, który się liczy od dnia otrzymania zawiadomienia.

Dzierżyciel lub indosataryusz, który zaniedbał zawiadomienia, lub wystosował je nie do bezpośredniego poprzednika, obowiązany jest wskutek tego do wynagrodzenia wszystkim poprzednikom lub tym, których pominął, szkody, jakaby ponieśli przez zaniechanie zawiadomienia.

Nadto traci on wobec tych osób roszczenie do odsetek i kosztów, tak że żądać może samej tylko sumy wekslowej.

Zawiadomienie ma nastąpić w przeciągu dwóch dni (po sobie następujących, nie szczególnie powszednich). Jeżeli np. weksel w sobotę do zapłaty zapadł, można jeszcze we wtorek protest założyć; jeżeli zaś w sobotę protest założono, musi notyfikacja nastąpić najpóźniej w poniedziałek.

Art. 46. Jeżeli idzie o dowód, że poprzednika we właściwym czasie pisemnie zawiadomiono, wystarczy w tym celu udowodnić poświadczeniem pocztowem, że w tym dniu wysłany został list od strony interesowanej do adresata, a rzeczą przeciwnika jest wykazać, że list, który otrzymał, miał treść inną.

Zapomocą poświadczenia pocztowego można również udowodnić dzień, w którym się pisemne zawiadomienie otrzymało.

Art. 50. Zwrotne rozszczenie dzierżyciela, który zaprotestował weksel z powodu niezapłaty ogranicza się do:

- 1) niezapłaconej sumy wekslowej wraz z odsetkami, po sześć od sta rocznie począwszy od dnia zapadłości;
- 2) kosztów protestu i innych wydatków;
- 3) prowizji $\frac{1}{3}$ od sta.

Art. 54. Zwrotnie zobowiązany ma obowiązek uiścić zapłatę tylko za wręceniem sobie weksła, protestu i pokwitowanego rachunku zwrotnego.

Art. 56. Jeżeli na wekslu zaprotestowanym z powodu nieprzyjęcia znajduje się adres w potrzebie, opiewający na miejsce płatności, wówczas nie można żądać zabezpieczenia, dopóki się nie zażąda przyjęcia od adresata w potrzebie. Jeżeli jest kilka adresów w potrzebie, pierwszeństwo należy się temu adresatowi, którego zapłata uwalnia największą ilość zobowiązanych.

Art. 62. Jeżeli na wekslu niezapłaconym przez przekazanego lub na odpisie weksła znajdują się adresy w potrzebie albo przyjęcie przez wyłączenie, które opiewają na miejsce płatności, musi go dzierżyciel weksła przedstawić do zapłaty wszystkim adresatom w potrzebie oraz przyjemcy przez wyłączenie najpóźniej w drugim dniu powszednim po dniu płatności, a wynik tego przedstawienia musi być stwierdzonym w prośbie założonym z powodu nie uzyskania zapłaty lub w dodatku do tego. Gdyby tego nie uczynił, traci prawo zwrotnego poszukiwania przeciw temu, od kogo pochodzi adres lub przeciw wyłączenemu i przeciw ich następcom.

Jeżeli inny interwenient zaofiaruje dzierżycielowi zapłatę przez wyłączenie, a dzierżyciel jej nie przyjmie, traci wówczas regres przeciw następcom wyłączonego.

Art. 77. Roszczenie z weksla przeciw przyjemcy ulega przedawnieniu w trzech latach licząc od dnia zapadłości weksla.

Art. 78. Zwrotne rozszczenie wierzyciela przeciw wystawcy i innym poprzednikom ulega przedawnieniu:

1) w trzech miesiącach, jeżeli weksel był płatny w Europie, z wyjątkiem Islandyi i wysp Faröer;

2) w sześciu miesiącach, jeżeli weksel był płatny w krajach nadbrzeżnych Azji i Afryki wzdłuż morza Śródziemnego i Czarneho lub na wyspach tychże mórz;

3) w osmnastu miesiącach, jeżeli weksel był płatny w innym kraju nie należącym do Europy, albo w Islandyi lub na wyspach Faröer.

Przedawnienie rozpoczyna się przeciw wierzycielowi z dniem założenia protestu.

Art. 79. Zwrotne rozszczenia indosanta, przeciw wystawcy i innym poprzednikom ulegają przedawnieniu jak w Art. 78, 1—3.

Termin biegnie przeciw indosantowi od dnia zapłaty, jeżeli zapłatę uiszczył przedtem, zanim przeciw niemu wytoczono skargę wekslową, w każdym zaś innym razie od dnia, kiedy mu doręczono skargę lub wezwanie.

Art. 80. Przedawnienie (art. 77—79) przerywa się tylko przez doręczenie skargi i to tylko na niekorzyść tej osoby, przeciw której skarga jest skierowana. Zawiadomienie o sporze, skutecznie przez pozwanego, zastępuje jednak w tym względzie skargę.

W moc prawną urosły nakaz zapłaty ma ten sam skutek, jak wyrok w sprawach cywilnych wydany, opiewający na zapłatę, ma zatem moc egzekucyjną. Moc egzekucyjna z tegoż przedawnienia w zwykłym (30 letnim) terminie przedawnienia.

Art. 81. Zobowiązanie z weksla ciąży na wystawcy, przyjemny i indosancie weksla, jak również na każdym, kto współpodpisał weksel, odpis weksla, przyjęcie lub indos i to nawet wtedy, gdyby ten współpodpisujący oznaczył siebie tylko jako ręczyciela (per aval) Zobowiązanie tych osób odnosi się do wszystkiego, czego wierzyciel ma prawo żądać z powodu niedopełnienia zobowiązania wekslowego.

Dzierzyciel weksla może na każdym z osobna dochodzić całej swej wierzytelności; od jego wyboru zależy, kogo z wekslowo zobowiązanych chce najpierw pociągnąć do odpowiedzialności.

Art. 92. Jeżeli dzień zapadłości weksla przypada na niedzielę lub święto powszechne, dniem płatności jest najbliższy dzień powszedni. Również wydaniu wtóropisu weksla, oświadczenie co do przyjęcia i każdego innego oświadczenia żądać można tylko w dniu powszednim. Jeżeli ostatnia chwila, w której musiało się żądać przedsięwzięcia jednej z wymienionych teraz czynności, przypada na niedzielę lub święto powszechne, musi się żądać tej czynności w najbliższym dniu powszednim.

To samo postanowienie stosuje się i do założenia protestu.

WYCIĄG Z AUSTRYACKIEJ USTAWY PRZEMYSŁOWEJ.

§ 1. Przemysł jest:

- a) wolny, albo
- b) rękodzielniczy, albo
- c) koncesyonywany.

Przemysły handlowe w ściślejszem znaczeniu i przedsiębiorstwa prowadzone fabrycznie są wyłączone od policzenia ich między przemysły rękodzielnicze, a cały przemysł domowy od policzenia między przemysły wogóle. W razie wątpliwości, czy przedsiębiorstwo przemysłowe prowadzi się fabrycznie względnie czy jest przemysłem handlowym w ściślejszem znaczeniu, rozstrzyga polityczna władza krajowa po wysłuchaniu izby handlowo-przemysłowej i interesowanych stowarzyszeń przemysłowych, a w drodze rekursu minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem handlu.

Jeżeli względy publiczne uzasadniają potrzebę uczynić wykonanie przemysłu zawisłem od osobnego pozwolenia, to

przemysł taki uważać należy jako **koncesyonywany**. Wszystkie przemysły nie uznane jako rękodzielnicze lub koncesyonywane, są **wolne**.

§ 15. Do przemysłów koncesyonywanych należą:

1. Każde zatrudnienie przemysłowe, którego przedmiotem jest rozmnażanie w drodze mechanicznej albo chemicznej utworów literackich lub artystycznych, albo handel tymi utworami (drukarnie, miedziorytnie, stalorytnie, drzeworytnie litografie itp. wraz z prasami amerykańskimi); następnie księgarnie wraz z antykarniami, handle dzieł sztuki i nut.

2. Utrzymywanie wypożyczalni takich wyrobów, oraz czytelnie.

3. Przedsiębiorstwa peryodycznego przewozu osób.

4. Przemysły utrzymujących do użytku każdego środka przewozu osób na miejscach publicznych lub ofiarujących osobiste swe usługi (jak poścąnczy, tragarze itp.).

5. Żegluga na wodach śródlądowych.
6. Przemysł budowniczy, studniarzy, murarzy, kamieniarzy i cieśli.
7. Przemysł kominarski.
8. Przemysł czyszczenia kanałów.
9. Przemysł rakarski.
10. Wyrób i sprzedaż broni i amunicji.
11. Wyrób i sprzedaż materiałów pyrotechnicznych, ogni sztucznych i przetworów wybuchowych wszelkiego rodzaju.
12. Przemysł tandeciarski.
13. Przemysł zastawniczy.
14. Wyrób trucizn i przyrządzanie materiałów i preparatów przeznaczonych do użytku leczniczego, jakoteż sprzedaż jednych i drugich, o ile ta ostatnia nie jest zastrzeżona wyłącznie aptekarzowi, następnie wyrób i sprzedaż sztucznych wód mineralnych.
15. Przemysł gospodni i szynkarski wraz z wyszynkiem i drobną sprzedażą palonych trunków wysokowych, uregulowaną osobną ustawą (ustawa z 23 czerwca 1881 Nr. 62 Dz. u. p.)
16. Przemysłowy wyrób, sprzedaż i wyszynk sztucznych win i półwin (ustawa z 26 czerwca 1880 Nr. 120 Dz. u. p. i rozp. min. z 16 września 1880 Nr. 121 Dz. u. p.)
17. Zakładanie przewodów gazowych, przyrządów do oświetlania i wodociągów.
18. Przemysł wyrobu i naprawy kotłów parowych.
19. Przemysł wyrobu kart do grania.
20. Przemysł kucia koni.
21. Przemysł tępienia szczerów, myszy, szkodliwych owadów itp. zapomocą środków trujących.
22. Trudnienie się w sposób przemysłowy urządzeniem zakładów do wytwarzania elektryki i przewodów elektrycznych.
23. Handel szmatami prowadzony w sposób przemysłowy w powiatach granicznych krajów koronnych Czech, Moraw, Śląska, Galicyi, Austrii wyższej, Bałzburga, Tyrolu i Kraju przedarulańskiego.
24. Prowadzenie biur informacyjnych w celu udzielania wyjaśnień o stosunkach kredytowych firm.
25. Przedsiębiorstwa pogrzebowe.
26. Przemysł techników dentystycznych.
27. Prowadzenie biur dla podróżujących.
28. Przemysł napełniania butelek piwem.

§ 21. Przemysł prasowy. Wymienione w § 15. punkt 1. przemysły mogą być reguly wykonywane tylko w gminach,

w których polityczna władza powiatowa lub państwowa władza policyjna ma swoją siedzibę.

To postanowienie nie odnosi się do handlu ograniczonego wyłącznie na książki szkolne i książki do modlenia, kalendarze i obrazy świętych, następnie na druki dla celów przemysłowych, jakoto anonsy, cenniki itp.

§ 22. Staranie się o konsens. Kto zamierza wykonywać przemysł przywiązany do koncesyi, musi prosić o koncesyę wykazując, że w danym wypadku zachodzą wymogi ustawowe. Przed uzyskaniem koncesyi nie wolno rozpoczynać przemysłu.

§ 23. Szczególne warunki. Do rozpoczęcia koncesyonowanego przemysłu potrzeba obok warunków wymaganych do samostanego prowadzenia przemysłu, ażeby petent zasługiwał na zaufanie a w razie starania się o koncesyę na jeden z przemysłów wymienionych w § 15, punkt 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 17, 18, 20 i 21 wykazał się uzdolnieniem. W jaki sposób dowód uzdolnienia ma być dostarczony, oznaczy osobne rozporządzenie.

Osobna ustawa postanowi ogólne zasady, jakie obowiązywać mają co do dostarczenia dowodu uzdolnienia wymaganego do rozpoczęcia którego z przemysłów budowlanych, wymienionych w § 15 punkt 6 i określi także zakres uprawnienia poszczególnych kategorii przemysłów budowlanych.

Udzielając koncesyę na przemysły wymienione w § 15 punkt 1, 2, 3, 4, 7, 9, 12, 13, 15 i 16, należy także uwzględnić stosunki miejscowe; nadto udzielenie koncesyi na prowadzenie przemysłów wymienionych w § 15 jest jeszcze od tego zawisłe, czy przeciw wykonywaniu zamierzonego przemysłu nie zachodzą przeszkody ze stanowiska policyi bezpieczeństwa, obyczajności, zdrowia, policyi ogniowej i komunikacyjnej.

§ 38. Zgłoszenie przemysłu handlowego bez ograniczenia na poszczególne towary albo poszczególne kategorie towarów mieści w sobie prawo do handlu wszystkimi towarami dopuszczonymi do wolnego obrotu i co do sprzedaży niezależnymi od osobnego pozwolenia (koncesyi). Zgłoszenie przemysłu handlowego z ograniczeniem na poszczególne kategorie towarów uprawnia do handlu tylko tymi zgłoszonymi towarami.

§ 40. Jeżeli przemysłowcy zamierzają urządzić poza obrębem miejsca swego stanowiska zakłady filialne lub składy (do czego jednak nie wlicza się magazynów i innych lokalności służących do przechowywania towarów) muszą je zgłosić tak u władzy przemysłowej, w której

powiecie te filie mają być urządzone, jakoteż u władzy, w której rejestrze zapisane jest główne przedsiębiorstwo, a przy przemysłach koncesyjonowanych uzyskać osobną koncesję od wpraw w wspomnianej władzy.

§ 41. Przemysłowcy mogą artykuły swego przemysłu dawać w komisjach przemysłowcom uprawnionym do sprzedaży takich artykułów także poza obręb gminy swego stanowiska; dostarczać je na zamówienia i wykonywać wszędzie zamówione roboty.

§ 43. Przesiedlenie się w powiat innej władzy przemysłowej uważa się co do każdego przemysłu jako rozpoczęcie nowego przemysłu.

IZBY HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE. (Wyciąg z przepisów).

§ 2. A. Izby handlowe i przemysłowe jako korporacje doradcze mają wogóle zadanie:

a) obradować nad życzeniami i wnioskami w sprawach handlowych i przemysłowych;

b) tak na wezwanie ministerstw albo władz krajowych, jakoteż z własnej inicjatywy podawać do wiadomości władz swe spostrzeżenia i wnioski o potrzebach handlu i przemysłu, jakoteż o stanie środków komunikacyjnych;

c) objawiać opinie o projektach do ustaw, mających styczność z interesami handlowymi lub przemysłowymi, nim rząd je przedłoży ustawodawczym ciałom reprezentacyjnym do konstytucyjnego traktowania;

d) objawiać opinie przy sposobności tworzenia zakładów publicznych, mających na celu popieranie handlu i przemysłu, jakoteż z powodu istotnych zmian w ich organizacji;

e) przystąpić do wspólnych obrad z jedną lub kilku izbami na wezwanie rządu i o przedmiotach przez rząd wskazanych.

B. Oprócz tego mają izby handlowe i przemysłowe następujące szczególniejsze obowiązki i uprawnienia:

a) prowadzą rejestr wszystkich osób, którym służy prawo wyboru do izby handlowej i przemysłowej, -- rejestrują marki i wzory produktów przemysłu i prowadzą przepisane archiwa marek i wzorów. One prowadzą bieżące wykazy protokołowanych firm i wszystkich innych przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i komunikacyjnych, instytucyj pieniężnych i kredytowych ich okręgu; dat potrzebnych dla statystyki handlowej i przemysłowej;

b) wywierają wpływ na mianowanie asesorów sądów handlowych;

c) wydają poświadczenia o istnieniu

§ 59. Przemysłowcy mają prawo przedsiębrać osobiście podróże w celu szukania zamówień, albo starać się o zamówienia przez podróżujących pełnomocników, nie wolno im jednak przy tem wozić towarów na sprzedaż lecz tylko wzory, wyjąwszy na jarmarkach.

Ajenci podróżni i stali ajenci handlowi, których zatrudnienie stanowi staranie się o zamówienia dla kilku przemysłowców, muszą tę samoistną zarobkowość zgłosić.

Osobne przepisy normują dopuszczenie agentów podróźnych zagranicznych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, o ile konweny państwowe nie zawierają w tej mierze szczegółowych postanowień.

zwyczajów handlowych, o protokołowaniu marek, przedłożeniu wzorów towarów, następnie o zdolności dotrzymania umów przez oferentów, a są do tego obowiązane na wezwanie urzędowe;

d) rozstrzygają jako sąd polubowny wskutek umowy zawartej przez interesowanych i z przestrzeganiem w tej mierze specjalnych przepisów spory w sprawach handlowych i przemysłowych.

e) przedkładają ministrowi handlu co roku, najdalej do końca kwietnia, sumaryczne sprawozdanie, przedstawiające spostrzeżenia o stosunkach handlowych wogóle, o stanie przemysłu, handlu i komunikacji ich okręgu w roku ubiegłym.

§ 6. Członkowie rzeczywisti wybierani są na lat sześć. Po upływie trzech lat występuje dnia 31 grudnia połowa członków wedle porządku czasu pełnienia funkcji i bywa zastąpiona przy pomocy nowych wyborów. Występujący mogą być ponownie wybrani.

§ 7. Uprawnieni do wyboru są: 1 ci członkowie stanu handlowego i przemysłowego, którzy używają w pełni praw cywilnych i w okręgu izby, dla której wybory się odbywają, trudnią się samodzielnie, albo jako jawni spółnicy, handlem, przemysłem lub górnictwem, następnie osoby, które jako przewodniczący lub dyrektorowie kierują akcyjnymi przedsiębiorstwami handlowymi lub przemysłowymi.

Jeżeli kobiety albo osoby stojące pod opieką lub kuratelą są w wyłącznym posiadaniu przedsiębiorstwa, wykonuje prawo wyborcze w ich imieniu kierownik przedsiębiorstwa.

Członkami rzeczywistymi mogą być wybrani ci członkowie ze stanu handlowego i przemysłowego, którzy:

1) są austriackimi obywatelami, ukończyli 30 rok życia i przynajmniej od 3

lat posiadają wymogi czynnego prawa wyborczego, następnie

2) mają swoje zwykle zamieszkanie w okręgu izby.

Oprócz rzeczywistych są także członkowie korespondujący, których wybiera izba absolutną większością głosów. Członkowie korespondujący nie muszą mieszkać w siedzibie izby i mogą być wybrani także z poza grona kupców i przemysłowców. Izba ma prawo zapraszać ich na swe posiedzenia, w których mają oni tylko głos doradczy, w głosowaniu jednak nie mogą brać udziału.

Izby handlowe i przemysłowe istnieją:

a) w krajach austriackich w Bozen. Bro-

dach, Bernie, Budziejowicach, Eger, Feldkirch, Gorycyi, Gracu, Insbruku, Celowcu, Krakowie, Lublanie, Lwowie, Leoben, Lincu, Olomuńcu, Pilźnie, Pradze, Raguzie, Reichenbergu, Rovereto, Salzburgu, Spalato, Tryeście, Opawie, Wiedniu i Zadarze.

b) w krajach korony węgierskiej w Aradzie, Budapeszcie, Debreczynie, Fiumie (Rjece), Koloszwarze (Klausenburg) Kozsycach, Kronstadtzie, Maros-Vasarhely Miskolcz, Neusohl, Odenburgu, Osieku, Pięciokościolach, Preszburgu, Raab, Szegedynie, Temeszwarze, Wielkim Waradynie, Zagrzebiu i w Zengy.

c) Zagranicą w Aleksandryi, Konstantynopolu, Londynie, Paryżu.

SĄDOWNICTWO HANDLOWE.

[Z ustawy z dnia 1 sierpnia 1895 Nr. 111 Dz. u. p. o wykonaniu sądownictwa i właściwości sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (norma jurysdykcyjna).

§ 51. Jeżeli przedmiot sporny w pieniądzech albo pod względem wartości pieniężnej przewyższa kwotę tysiąc koron, należą do samoistnych sądów handlowych albo też do sądów handlowych i morskich:

1) spory z interesów handlowych, gdy skarga jest wymierzona przeciw spółce handlowej, albo kupcowi rejestrowemu, albo też przeciwko zarejestrowanemu stowarzyszeniu zarobkowemu i gospodarczemu, a zarazem interes jest handlowym po stronie pozwanego;

2) spory w sprawach handlowych określonych w § 39 ustawy zaprowadzającej ustawę handlową z dnia 17. grudnia 1862 Nr. 1 Dz. u. p. z r. 1863.

Bez względu na wartość przedmiotu sporu należą przed sąd handlowy albo handlowy i morski:

3) spory z interesów wekslowych;

4) spory ze stosunków prawnych, odnoszących się do ochrony i używania znaków, wzorów, modeli i przywilejów;

5) spory z interesów, odnoszących się do okrętów morskich i żeglugi morskiej jakoteż do wszelkich innych stosunków prawnych, według prywatnego prawa morskiego sędzić się mających, chyba że się

do nich stosują przepisy § 49 l. 5 do 7. Gdzie niema samoistnego sądu handlowego, albo sądu handlowego i morskiego, tam sędzić będą wszystkie wymienione wyżej spory senaty handlowe, w sądach obwodowych i krajowych istniejące.

§ 52. Spory z interesów i stosunków w § 51 l. 1 i 2 określonych, gdy przedmiot sporny w pieniądzech albo pod względem wartości pieniężnej, sumy 1000 k. nie przewyższa, należą w miejscach siedziby samoistnego sądu handlowego i morskigo, przed sądy powiatowe dla spraw handlowych i morskich.

Tak samo należy w takich miejscowościach do zakresu działania sądów powiatowych dla spraw handlowych i morskich, sędzenie sporów z najmu okrętów, tudzież ze stosunków służbowych załogi okrętowej i z interesów transportu morskiego powstałych (patrz cytowaną w § 51 l. 5 wymienioną normę jurysdykcyjną, § 49 l. 5 do 7) jakoteż przyjmowanie deklaracji morskich.

W tych samych rozmiarach właściwymi są dla sądenia spraw spornych te odrębne sądy powiatowe dla spraw handlowych i morskich, które ewentualnie w innych miejscowościach zostaną urządzone.

[Z ustawy handlowej z 17 grudnia 1862].

§ 39. Oprócz tego jurysdykcya handlowa rozciąga się, bez względu na przymiot spór wiodących, do spraw handlowych niżej wymienionych, chociażby te nie były wynikły z czynności handlowych:

1) do sporów wynikłych z pozbycia istniejącego handlu między kontraktującymi; do sporów o prawo używania firmy między rozszczepionymi prawo; o bezprawne używanie firmy między poszkodowanymi a używającymi jej bez upoważnienia; do sporów wynikłych z czyn-

ności zawodowych stręczycieli, handlowych, waźników, przemierców i innych osób dla odbywania poświadczenia podobnych czynności w obrocie handlowym ustanowionych, między nimi z jednej a interesowanymi z drugiej strony;

2) do sporów wynikłych ze stosunków prawnych kupców z ich prokurantami, pełnomocnikami handlowymi i innymi osobami w ich handlu pomieszczonemi, a nie same tylko czeladne posługi wy-

konywującami; następnie do sporów wynikłych ze stosunku prawnego tych wszystkich osób do trzecich, względem których, działając w przedsiębiorstwie handlowem swojego pryncypała stały się odpowiedzialnemi;

3) do sporów powstałych z wzajemnych stosunków prawnych spółników handlowych między sobą, dyrektorów i likwidatorów spółki między sobą i do spółników; ze stosunku prawnego spółnika niejawnego do posiadacza handlu i uczestników stowarzyszenia do pojedynczych czynności handlowych na wspólny rachunek lub stowarzyszenia do prowadzenia handlu między sobą — a to we wszystkich tych przypadkach tak podczas istnienia jak i po rozwiązaniu stosunku spółkowego.

§ 42. Orzecznictwo handlowe w postępowaniu konkursowem wtedy tylko jest uzasadnione, jeżeli konkurs dotyczy się majątku spółki handlowej lub majątku

kupeca, którego firma wpisana jest w rejestr handlowy.

Samoisne trybunały handlowe I. instancyi istnieją we Wiedniu, Pradze i Tryeście, poza ich obreębem zaś wykonują sądownictwo handlowe sądy krajowe i obwodowe jako handlowe.

We Wiedniu i w Pradze istnieją także osobne sądy powiatowe dla spraw handlowych, w Tryeście zaś sąd powiatowy dla spraw handlowych i morskich.

Asesorów w sądach handlowych mianuje na wniosek izb handlowych i przemysłowych ministerstwo sprawiedliwości, asesorowie biorą udział w obradach i powzięciach uchwał sądów handlowych względnie senatów handlowych I. instancyi w sprawach handlowych.

Czas trwania urzędowania asesorów handlowych, którzy za swoje czynności nie pobierają żadnej zapłaty, trwa 3 lata.

SĄDY PRZEMYSŁOWE.

§ 1. Załatwianie spraw spornych przemysłowych pomiędzy przedsiębiorcami a robotnikami, tudzież pomiędzy robotnikami tego samego przedsiębiorstwa, należy do sądów przemysłowych.

Właściwość rzeczowa sądów przemysłowych rozciągać się może do wszystkich tych przedsiębiorstw, do których stosuje się ustawa przemysłowa, jakoteż do tych, które oznaczone są w artykule V. lit. 1 i 1 i w artykule VIII. patentu obwieszającego do ustawy przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859 Nr. 227 Dz. u. p.

§ 4. Sąd przemysłowy jest bez względu na wartość przedmiotu sporu właściwy:

- a) w sporach o najemne;
- b) w sporach dotyczących się rozpoczęcia, dalszego trwania i rozwiązania stosunku nauki i pracy;
- c) w sporach dotyczących się świadczeń i roszczeń do wynagrodzenia ze stosunku nauki i pracy, a w szczególności dotyczących się także potrąceń z najemnego i zastrzeżonej kary umownej;
- d) w sporach dotyczących się wydania książki robotniczej, zapisku w niej lub świadectwa, a w szczególności także dotyczących się roszczeń do wynagrodzenia pomocników z powodu niewydania książki robotniczej w czasie właściwym, z powodu odmówienia odpowiedniego przepisu zapisku w teście i z powodu niedostatecznych zapisków i uwag;
- e) w sporach wynikających z należenia do kasy emerytalnej lub innej zapomogowej, o ile w nich nie mają interweniować sądy polubowne zakładów ubezpieczenia

na wypadek przygody lub sądy polubowne kas chorych lub też inne statutami ustanowione sądy polubowne;

f) w sporach dotyczących się wypowiedzenia mieszkań w domach dla robotników, których służbodawca bezpłatnie lub za wynagrodzeniem pozwala robotnikowi używać, wyprowadzenia się z nich i czynszu;

g) w sporach dotyczących się pretensyj, jakie na podstawie objęcia wspólnej pracy roszczą sobie robotnicy tego samego przedsiębiorcy.

§ 5. Za robotników w duchu niniejszej ustawy uważa się:

- a) zawiadowców, kierowników ruchu, przodowników;
- b) wszystkich pomocników w przedsiębiorstwie przemysłowem zatrudnionych, łącznie z wyrobnikami;
- c) osoby, które poza zakładem przemysłowem zatrudniane są za zapłatą obrabianiem lub przetwarzaniem płodów surowych lub półwyrobów dla przedsiębiorcy;
- d) w przedsiębiorstwach handlowych wszystkie osoby używane do służb kupieckich.

§ 30. W sporach o kwoty aż do 100 koron rozstrzyga sąd przemysłowy stanowczo, a od jego wyroku odwołać się można tylko z przyczyn nieważności. Takie zażalenie nieważności rozstrzyga trybunał pierwszej instancyi, w którego okręgu sąd przemysłowy ma siedzibę.

§ 31. W sporach o większe kwoty można decyzję trybunału zaczepiać rekuresem. Rekurs należy wnieść pisemnie lub pro-

tokolarnie do sądu przemysłowego w terminie nieodwołalnym czternastodniowym, licząc od doręczenia pisemnego wygotowania wyroku, jeżeli zaś obie strony były obecne, w przeciagu dni czternastu

od ogłoszenia wyroku. Rekurs rozstrzyga stanowczo trybunał w § 40 oznaczony.

Trybunał orzeka co do takiego odwołania się ze współdziałaniem dwóch asesorów przemysłowych.

PODATEK ZAROBKOWY.

§ 1. Powszechnemu podatkowi zarobkowemu podlega każdy, kto w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych wykonuje lub prowadzi zatrudnienie na zysk obliczone.

§ 2. Powszechnemu podatkowi zarobkowemu nie podlegają:

1) Przedsiębiorstwa podległe publicznie-
mu składaniu rachunków, których opodat-
kowanie unormowane jest w rozdziale
II. tej ustawy.

2) Zatrudnienia wykonywane w sto-
sunku służbowym za płacę lub wynag-
rodzenia.

3) Prowadzenie gospodarstwa rolnego
i lasowego łącznie z ogrodnictwem, po-
lowaniem i rybołówstwem. Jednakże po-
lowanie na obcym gruncie i rybołówstwo
w wodach wolnych i dzierzawionych jak-
kolwiek publicznych, rybołówstwo w morzu,
dalej zarobek z dzierzawy gruntów i go-
spodarstw (z zastrzeżeniem postanowień
zawartych w § 3 l. 2) i ogrodnictwo
sztuczne i handlowe nie mieszczą się w
tem uwolnieniu.

§ 3. Od powszechnego podatku zarob-
kowego są uwolnione:

1) Przedsiębiorstwa, które prowadzi
państwo na podstawie swych praw
zwierzchniczych lub w celach publicznej
administracji;

2) Zarobek z dzierzawy gruntów i go-
spodarstw, które dzierzawca i jego ro-
dzina sama uprawia, choćby z czasem
i wyjątkowo przybraniem współprac-
owników;

3) Robotnice, które się zajmują zwy-
czajnymi robotami ręcznymi lub posługami
tylko w pomieszkaniach swych pra-
codawców lub w domu bez pomocników.

4) Uboczne zajęcia wykonywane przez
małych gospodarzy rolnych tylko czaso-
wo i nie w sposób przemysłowy jakoteż
sprzedaż wyrobów w ten sposób wytwor-
zonych;

5) Osoby oddające się przemysłowi do-
mowemu, które wyłącznie na zlecenie
i na rachunek przedsiębiorców osobiście
lub przy współdziałaniu osób własnego
swego gospodarstwa, jednakże bez obcych
pomocników wyroby przemysłowe spor-
ządzają lub obrabiają;

6) Studenci, którzy udzielają prywatnej
nauki, dalej te osoby, które się zajmują
prywatnym nauczycielstwem lub pisar-
stwem literackim tylko jako ubocznym za-

trudnieniem, jeżeli przychód z tego zajęcia
niewystarcza na pokrycie potrzeb życia;

7) Zajęcia uboczne wogóle, jeżeli nie
przynoszą nad 100. koron dochodu ro-
cznie i jeżeli nie mogą być ewentualnie
uważane jako część regularnego więk-
szego przedsiębiorstwa przemysłowego;

8) Osoby, które będąc niezdolnymi do
prowadzenia przedsiębiorstwa dostarcza-
jącego regularnego utrzymania, wyko-
nują czynności przemysłowe bez pomo-
cników dla częściowego pokrycia kosztów
utrzymania.

§ 12. Opodatkowanie skutecznia się
w czterech klasach podatku zarobkowego:

do I. klasy należą podatkujący, któ-
rym przypisano więcej jak 2000 kor.

do II. klasy ci, którym przypisano
więcej niż 300 kor. jednak nie więcej
jak 2000 kor.

do III. klasy ci, którym przypisano
więcej niż 60 kor., jednak nie więcej jak
300 kor.

do IV. klasy ci, którym nie przypisano
więcej jak 60 kor. rocznej należitości
podatkowej.

Jednak wyłączenie z dotychczasowej
klasy podatkowej w tym samym powie-
cie terytoryalnym następuje dopiero
wtedy, gdy albo:

a) roczna należitość podatkowa kon-
trybuenta wynosi:

w I. klasie mniej niż 1000 kor.

w II. klasie więcej niż 2000 kor. lub
mniej niż 200 kor.

w III. klasie więcej niż 450 kor. lub
mniej niż 40 kor.

w IV. klasie więcej niż 90 kor. lub

b) gdy roczna należitość podatkowa
kontrybuenta w dwóch po sobie nastę-
pujących peryodach wymiarowych wy-
niosła więcej lub mniej niż w ustępie 1
dla odnośnej klasy ustanowione stopy
graniczne wynoszą.

§ 59. Każdemu podatkującemu przy-
służa odwołanie do krajowej władzy
skarbowej przeciw odmowie żądanego
przezeń uwolnienia, przeciw wymiarowi
stopy podatkowej lub przeciw obliczeniu
kwoty podatkowej nałożonej do zaplaceniu.

To samo prawo odwołania przeciw
wymiarowi stopy podatkowej, obliczeniu
kwoty podatkowej, jakoteż przeciw komi-
syjnemu udzieleniu uwolnień służy
także przewodniczącemu komisji podatku
zarobkowego, który ma zrobić z niego

ROZDZIAŁ VII. WYCIĄG Z TARYFY STEMPLOWEJ.

(Skrócenia: a. znaczy arkusz — k. a. znaczy każdy arkusz — sk. znaczy skala — n. od p. w. znaczy należność od przeniesienia własności).

Absolutorya patrz Świadectwa.

Adopcya. Dokumenty o adopcyi, o ile nie zawierają postanowień majątkowych 1 kor. od k. a.

Alimenta. Układy o ich płacenie, jeżeli z ustawy się należą według sk. II., bez ustawowego obowiązku jak darowizny.

Alimentacyjne skargi względem ojcóstwa od k. a. 1 kor.

Amortyzacje dokumentów, o ile pociągają za sobą wydanie sądowego edyktu, od pierwszego a. 2 kor., od dalszych 1 korona.

Apelacya (pismo odwołania) i pismo rewizyjne przeciw sądowym wyrokom w sporach prawnych od 1 a. tyle, ile wynosi opłata oznaczona wyrokiem dla obu stron spornych; wynosi opłata oznaczona wyrokiem więcej jak 10 kor., od 1 a. 2 korony.

Asygnacje patrz Przekazy.

Awizacje sądowe przy najmach miesięcznych od k. a. 24 h., przy najmach na czas dłuższy od k. a. 1 kor.

Beneficya, prośby o nadanie do władz publicznych od pierwszego a. 2 kor., od dalszych 1 kor.

Bilanse patrz Konta.

Certyfikaty przynależności 1 kor., cen targowych 1 kor.

Cesye 1) bezpłatne jak i darowizny od k. a. 1 kor.; 2) odpłatne cesye wierzytelności według sk. II.; 3) obligów kupieckich, connosamentów, listów bodmeryjnych, warrantów, listów skladowych 10 gr. od k. a.; 4) innych praw i wierzytelności według sk. II.; 5) od żyra na wekslach lub przekazach, które są równe weksłom — bez stempla.

Czeki uprawnionych instytucyj po 4 gr. od sztuki.

Czynsz ziemny: umowy o czynsz ziemny według sk. II.

Darowizny: Dokumenty zawierające darowizny między żyjącymi 1 kor. od k. a. — na wypadek śmierci 2 kor. od k. a. Oprócz tego n. od p. w. przy darowiznach między małżonkami nie żyjącymi w separacyi w czasie darowizny oraz między rodzicami a dziećmi i ich potomstwem 1% i 25% dodatku; między dalszymi krewnymi aż do siostr i braci stryjecznych, ciotecznych i wujecznych włącznie 4% i 25% dodatku; we wszystkich innych wypadkach 8% i 25% dodatku — przy darowiznach nieruchomości oprócz tego 1 1/2% z 25% dodatkiem. Zresztą patrz Ustawę z dnia 18. czerwca 1901. L. 74. Dz. p p.

Deklaracje ekstabulacyjne (wykreślenia); a) jeżeli równocześnie stanowi pokwitowanie według sk. II.; b) jeżeli o zniesieniu prawa wystawiony został osobny dokument, od k. a. 1 kor.

Depozyta: 1) sądowe wolne od stempla. Inne depozyta są wolne: a) jeżeli złożone zostały do przechowania dla składającego lub kogo innego; b) jeżeli jednak depozyt złożony został jako spłata, którą składający w własnym lub cudzemu imieniu temu, dla kogo depozytowany przedmiot ma być przechowany, uiszcza, opłaca się należność od wartości według sk. II. 2) Depozytowe kwity, patrz Kwity. 3) Podania o przyjęcie depozytu: a) w sądowym postępowaniu od a. 1 kor.; b) zresztą od a. 1 kor. 4) Ekstrakty lub inne potwierdzenia z depozytowych rejestrów, że się jaki przedmiot w sądownym przechowaniu znajduje, od a. 2 kor.

Dokumenty prawne. We wszystkich wypadkach, w których należność w taryfie wymienioną jest od 1 arkusza, należy za każdy dalszy arkusz tak przy dokumentach prawnych i kontraktach, jak i przy sądowych podaniach użyć stempla za 1 kor., w sprawach spornych zaś, których wartość przedmiotu sporu 100 kor. nie przewyższa, za 24 hal., a przy podaniach od innych niesądowych urzędów za 1 kor. Jeżeli należność procentualna od czynności prawnej bezpośrednio uiszczoną być musi, to jednakowoż odnośny dokument prawny zaopatrzony musi być stemplem za 1 kor. Jeżeli należność od każdego arkusza uiszczoną być musi, wtenczas na te dokumenty i pisma użyć można tylko arkusza, którego objętość kwadratowa 1750 centymetrów kwadratowych (format papieru stempłowego) nie przenosi. Jeżeli użyje się papieru w większym formacie, wtenczas uiszczyć należy należność od tego i od drugiego arkusza. Dokumenty, od których przypada należność skarbowa, jak kontrakty kupna, darowizny, zapisy między żyjącymi, zgłoszone być muszą, jeżeli sporządzone są w kraju w dniach 8, jeżeli zaś sporządzone są za granicą, w dniach 30, do wymiaru tej należności do odnośnego c. k. Urzędowi podatkowego w odpisie wierzytelnym. — Wolne od opłat są dokumenty, które obok właściwych dowodów wręczyć potrzeba publicznym i gminnym kasom, urzędom lub instytucjom zostającym pod zarządem pań-

- stwa jedynie tylko w celu manipulacji, oraz dokumenty, których władze i urzędy wymagają wyłącznie urzędowego użytku i do których wystawienia strona według prawa cywilnego nie jest obowiązana, dopóki nie użyto ich do innego celu.
- Dokumenty prawa obywatelstwa, 2 kor.
- Doniesienia karne, bez stempla.
- Dostawy patrz: Kontrakty.
- Dożywotne układy między małżonkami, mocą których przyznaje się używanie majątku po śmierci jednego z małżonków, od pierwszego a. 2 kor., od dalszych po 1 kor.
- Drzewa genealogiczne sporządzone przez osoby prowadzące metryki lub przez nie potwierdzone po 1 kor. od każdego urodzenia, ślubu i śmierci każdej zamieszczanej osoby.
- Duplikaty: a) urzędowych dokumentów od k. a. 2 kor.;
- b) w sprawach sądowych do 100 kor., od k. a. 1 kor.;
- c) w innych sprawach sądowych od k. a. 2 kor.; d) sądowych dekretów przyznania majątku 2 kor.; e) podań stron jak pierwszy egzemplarz.
- Dyplomy, przywileje, patenty, licencje, uchwały udzielające obywatelstwo austriackie, wyzwolenia, paszporty dla domokrażców i urzędowe świadectwa uzdolnienia 2 kor. od k. a. — prywatne 1 kor. od k. a.
- Ekstabilacyjne podania, od pierwszego a. 3 kor., od każdego dalszego 1 kor.; niżej 200 kor. od a. 1 kor. 50 h.; niżej 100 kor. od a. 1 kor.
- Fantowania, protokoły, jeżeli wartość nie sięga nad 100 kor. 24 h. od arkusza, przy wyższych sumach 1 kor.
- Frachty od sztuki 10 hal.
- Fundacje, listy fundacyjne po 1 kor. od k. a. — n. od p. w. majątku przeznaczanego na fundację, jak od darowizny lub spadku.
- Hipoteki ustanowienie celem zabezpieczenia obowiązku ocennego według sk. II., zresztą po 1 kor. od k. a.
- Honorowe urzędy, podania o takowe od pierw. a. 10 kor., od dalszych 1 kor.
- Intabulacje patrz Podania.
- Karty abonamentowe, wolne; w razie użytku sądowego podług sk. II.
- Karty do grania, od talii 60 h.
- Karty ładunkowe, spisy ładunkowe, spisy skladowe, warranty, od sztuki 2 kor.; wszelkie inne od sztuki 1 kor., każde przeniesienie na tychże 1 kor.
- Karty przynależności, a) dla sług, czeladzi, terminatorów i wyrobników, 30 h.; b) dla innych osób 2 kor.
- Karty umowne senzali (Schlusszettel) po 50 halerzy od sztuki — w razie sądowej skargi należy opłacić należytość od umowy zawartej w karcie.
- Katastralne wyciągi a) z urzędu, wolne od stempla, b) na żądanie stron od k. a. 1 kor.
- Kaucyji zapisy, jak zapisy zastawu lub hipoteki.
- Kodycyle, jeżeli na ich podstawie następuje przeniesienie majątku, 2 kor.
- Komisowe kontrakty od wartości według sk. II.
- Kompromisy t. j. zapisy na sąd polubowny po 1 koronie od k. a.
- Koncesye, prośby o, na prowadzenie przemysłu: a) we Wiedniu od 1 a. 2 kor.; b) w innych miastach mających więcej jak 50.000 mieszkańców od 1 a. 8 kor.; c) w miastach mających 10.000 do 50.000 mieszkańców od 1 a. 6 kor.; d) w miastach mających 5.000 do 10.000 mieszkańców od 1 a. 4 kor.; e) we wszystkich innych od 1 a. 3 k.
- Konsensy, jako akta urzędowe, wolne od stempla; od osób prywatnych, od a. 1 kor.
- Konta, bilansowe od k. a. 10 h. Jeżeli konta saldowane używają się zamiast kwitów do kas publicznych lub sądownie, od wartości według sk. II. — Konta od kupców i przemysłowców z saldem lub bez salda, jeżeli kwota dosięgnie 100 kor. 2 h.; w innych razach 10 h.
- Kontrakty budowy według sk. II.
- Kontrakty dostawy, przez które przyjmuje się obowiązek komukolwiek dostarczyć za pewną cenę rzecz lub robotę wykonać razem z dostarczeniem materiału według sk. III.; dostarcza się tylko pracą bez materiału według sk. II.
- Kontrakty działo: 1) o podział prawa przysługującego jednej osobie z drugą osobą, a) odpłatnie aa) co do pretensyj dłużnych sk. II., bb) co do ruchomości sk. III., cc) co do nieruchomości od k. a. 1 kor. i nal. przen. przy kontraktach odpłatnych; b) bezpłatnie jak darowizny. 2) przy ustanowieniu kontraktu spółki jak kontrakty spółki. 3) o podział praw należących do dwóch lub więcej osób a) co do rzeczy ruchomych, mianowicie aa) zamiennych jak gotówka, papierów na imię właściciela, na zlecenie, pretensyj dłużnych, zboża i t. p., od k. a. 1 kor., bb) niezamiennych sk. III.; b) co do nieruchomości od k. a. 1 kor. i nal. przen. jak przy kontrakcie zamiany. (Por. §§ 7 i 8 ustawy z dnia 18 czerwca 1901, L. 74 Dz. p. p.).
- Kontrakty dzierżawy według sk. II.
- Kontrakty kupna, o ruchomości według sk. III. — o nieruchomości po 1 kor. od k. a. oraz n. od p. w. Patrz Ustawę z dnia 18 czerwca 1901.

Kontrakty małżeńskie co do wspólności dóbr 1) na przypadek śmierci patrz darowizny na przypadek śmierci; 2) między żyjącymi a) co do ruchomości według sk. II, b) co do nieruchomości od a. 1 kor. i należytość przenośna.

Kontrakty najmu według sk. II.

Kontrakty pożyczki według sk. II.

Korespondencye handlowe i profesyjne, jeżeli nie stanowią wydania dokumentu, są wolne od opłaty stempłowej.

Kramarskie licencye, od pierwszego wystawienia 1 kor. Prośby o nie od pierw. a. 2 kor., od każdego dalszego 1 kor. Przedłużenie licencji, za każde przedłużenie 2 kor.

Księgi handlowe i przemysłowe, a mianowicie:

- a) księgi główne i wszystkie rachunkowe kupców, fabrykantów i przemysłowców, od k. a. obejmującego 5040 centymetrów kwadratowych 50 h.;
- b) wszystkie inne księgi, które się prowadzi w handlu lub innym przemyśle, przedsiębiorstwie, dalej przy załatwieniu interesów, jak dziennik, strażca czyli rapturnarz, księga kasowa, „Prima Nota“, księga faktur albo księga sprzedaży, księga magazynowa, inwentarz i księga bilansu od k. a. obejmującego 2640 centymetrów kwadratowych 10 h.;
- c) kopiały, dalej księgi, które się prowadzi tylko do celu manipulacji lub wewnętrznego zarządzenia, zwłaszcza księżeczki do notatek, które handlarze lub przemysłowcy u siebie prowadzą, dalej księgi do zapisywania, które dają pracodawcy swym robotnikom, wolne są od opłaty.

Ministerstwo finansów jest upoważnionem w drodze umówienia zmienić uiszczanie tych należytości w znaczkach stempłowych na roczną ryczałtową sumę.

Porównaj także ustęp należytości od ksiąg handlowych.

Kuratelarne dekryty, jako akta urzędowe, wolne są od stempla. — Prośby o zarządzenie lub przedłużenie kurateli, od pierwszego a. 2 kor. od każdego dalszego 1 kor.

Kwity i potwierdzenia odbioru stwierdzające wykonanie obowiązku lub sumy pieniężnej według sk. II. — na rzeczy ocenne odebrane jako zastaw lub w przechowanie po 1 kor. od k. a. a jeżeli według skali II. wypada mniejsza należytość, według tej sk. — kwity na przesyłki wystawione przez przewoźników i zakłady przewozowe: a) connosamenty, warranty, ceduły ładunkowe opiewające na zlecenie, po 2 kor.; b) wszelkie inne po 10 h. od sztuki — kwity na pieniądze i inne przedmioty podniesione z depozytu są-

dowego po 1 kor., a jeżeli według sk. II. wypada mniejsza należytość, według tej sk. — wolne od stempla na sumy i rzeczy poniżej 4 kor. wartości, zresztą patrz pozycya 48 taryfy.

Legalizacye: 1) podpisów przez władze rządowe 2 kor., przez notariusza 1 kor. za równoczesną legalizacyę każdego drugiego lub dalszego podpisu na tym samym dokumencie przez władze rządowe 1 kor., przez notariusza 50 h. — podpisów świadków się nie liczy — 2) na dokumentach do intabulacyi bez względu na ilość podpisów przez notariusza 20 h., przez sąd 72 h.; 3) firm handlowych przez Sąd lub notariusza od pierwszego podpisu 2 kor., od dalszych po 1 kor.

Listy rozwodowe izraelitów, jeśli nie zawierają postanowień o majątku, po 1 kor. od k. a., inaczej jak odpowiednie akty prawne.

Losowe kontrakty: a) zakłady według sk. III., b) kupno nadziei rzeczy ruchomych według sk. III. — nieruchomości od kontraktu po 1 kor. od k. a. i n. od p. w. $3\frac{1}{2}\%$ wraz z 25% dodatku, c) od opłat za przyjęcie do Towarzystw zaopatrzenia według sk. II., d) kontrakty ubezpieczeń według sk. II., e) umowy o rentę dożywotnią w zamian za ruchomości według sk. III., a w zamian za nieruchomości od kontraktu po 1 kor. od k. a. i n. od p. w. $3\frac{1}{2}\%$ z 25% dodatkiem.

Losy, loterye patrz Wygrane.

Metryki urodzin, ślubu i śmierci po 1 kor., od k. a. i każdej osoby, której której urodzenie lub śmierć, albo pary której ślub potwierdzono.

Najmy, umowy o najem według sk. II.

Notaryalne akty: a) co do interesów prawnych, które podlegają opłacie procentowej, które nadają aktom prywatnym moc aktu notaryalnego; b) wypisy uwierzytelnione z aktów notaryalnych; c) odpisy z aktów oddanych do przechowania — 1 kor.

Obliży według sk. II.

Odpisy: a) urzędowe, proste, t. j. niewidymowane; aa) jeżeli je sąd wystawia, od k. a. 1 kor., bb) jeżeli pochodzą od innych władz, a więc i gminy, od a. 1 kor.; b) urzędownie widymowane, od a. 2 kor.; c) zwykłe sądowe odpisy z procesów w sprawach nie dosięgających 100 kor., od a. 50 hal.; d) nieurzędowe widymowane, t. j. wystawione przez strony same, a przez notaryuszów widymowane, od a. 1 kor.; e) przez inne osoby prywatne widymowane, jak n. p. świadectwa, od a. 1 kor.; f) wyciągi i odpisy z krajowych protokółów pomiarowych i aktów katastralnych, jeżeli wydane są jako

- urzędowe poręczenia, od a. 1 kor.;
 g) odpisy rubrów, 30 h.
 Odprawa jak Posag.
- Odstąpienia, oświadczenia, odstąpienia od sporu prawnego, jeżeli przedmiot tegoż nie przynosi 100 kor., od a. 24 h., w innych razach od a. 1 kor.
- Oferty do zawarcia kontraktu, od k. a. 1 kor.
- Opuszczenie wieku, prośby o *venia actatis*, od k. a. 1 kor.
- Orzeczenia rzeczoznawców, jako środek dowodowy, od k. a. 1 kor.
- Oszacowania, od a. 1 kor.; w postępowaniu spornem, jeżeli przedmiot nie przynosi wartości 100 kor., od a. 30 h.
- Paszporty broni patrz Pozwolenie.
- Paszporty dla sług, czeladzi, terminatorów, wyrobników, robotników i osób, które nie mają większego dochodu jak dzienny zarobek wyrobnika i w ogóle książki wędrowne po 30 h. — dla innych osób po 2 korony od egzemplarza — przepustki ośmiodniowe wolne od opłaty.
- Pełnomocnictwa: 1) jeżeli nie zawierają umowy o wynagrodzenie, po 1 kor. od k. a., inaczej jak umowy o najem usług, jednak nie mniej, jak 1 kor. od k. a.; 2) do podjęcia przesyłki pocztowej do miejsca adresata wolne od stempla; 3) do wykonywania prawa wyborczego w reprezentacji gminy, kraju i państwa bez stempla; 4) odnośnie do bezpośrednich podatków osobistych bez stempla z wyjątkiem pełnomocnictw, wystawionych przez członków komisji stowarzyszenia podatk. I. i II. klasy dla kierującego urzędnika przemysłowego, które podlegają stemplowi 1 kor.
- Pierwszeństwa, oświadczenia: 1) bezpłatne 1 kor.; 2) odpłatne od wysokości wynagrodzenia według sk. III.
- Pertraktacje spadkowe (oświadczenia i podania) od a. 1 kor.; jeżeli spuścizna bez odtrącenia długów nie przynosi 50 kor., wolne od stempla.
- Plany budownicze jako dokumenta, od a. 1 kor.
- Podania do władz podlegają stemplowi na 1 kor., o ile nie są wolne od stempla lub nie podlegają szczególnej opłacie, mianowicie:
- a) o koncesję przemysłową lub zgłoszenia wolnego przemysłu: a) w Wiedniu 12 kor., b) w miastach o ludności powyżej 50 000 — 3 kor., c) w miastach o ludności od 10 000 do 50 000 — 6 kor.; d) w miastach od 5 000 do 10 000 ludności mających 4 kor., e) we wszystkich innych miejscowościach 3 kor. od pierwszego arkusza i 1 kor. od każdego następnego arkusza;
- b) o udzielenie zezwolenia na muzykę, o pozwolenie trzymania gospód i szynków otworem po zwykłej godzinie, pozwolenie na wystawy, przedstawienia gimnastyczne i teatralne, koncerty za wstępem płatnym, 2 kor. od pierwszego arkusza;
- c) w sprawach o nadanie i potwierdzenie szlachectwa, nadanie orderów, pozwolenie na przyjęcie i noszenie obcych orderów, o połączenie lub polepszenie herbów, o pozwolenie na zmianę lub przeniesienie nazwiska, o udzielenie godności, urzędów honorowych, tytułów honorowych i odznaczeń od pierw. ar. 10 kor.;
- d) o udzielenie, uznanie lub potwierdzenie przywilei 6 kor. od pierw. a.; o przedłużeniu przywileju 1 kor.
- e) o udzielenie lub uznanie obywatelstwa austriackiego, o udzielenie obywatelstwa lub przyjęcie do gminy 4 kor. od pierwszego arkusza;
- f) o nadanie domowej trafiki, 2 kor.
- g) o paszporty na wywóz, dowóz lub przewóz soli kuchennej, tytoniu, prochu strzelniczego i innych towarów, o ile pozwolenie takie jest potrzebnem, od pierw. a. 2 kor., od każdego dalszego 1 kor.
- h) o pozwolenie na ustanowienie, rozszerzenie, zmianę lub obdłużenie fideikomisu, od pierwszego arkusza 2 kor.;
- i) o wpis prawa zastawu dla wierzytelności do 100 kor. — 1 kor. — do 200 kor. 1 kor. 50 h., powyżej 200 kor. i wszelkie inne podania hipoteczne 3 kor. od pierwszego arkusza;
- k) o wpis w rejestrze handlowym nowej firmy, zmian firmy lub zmian we własności firmy, kontraktu spółki i zakładów filialnych 20 kor.; prokury, likwidatorów i praw żony kupca z kontraktów małżeńskich 10 kor. od pierwszego arkusza;
- l) które zawierają umowy ulegają nadto należytościom za umowę;
- m) o dyspensę od publicznych władz 1 urzędów, od a. 1 kor.;
- n) małżonków w sprawach rozwodu lub orzeczenia nieważności ślubów, od a. 1 kor.;
- o) w drodze łaski w sprawach o przestępstwa dochodowe, od pierw. a. 2 kor.;
- p) o przypuszczenie do praktyki urzędowej, o adjutum, lub publiczną posadę służbową, od a. 1 kor.;
- r) o zarządzenia konkursu od pierw. a. 2 kor., od dalszych 1 kor.
- Podania wolne od stempla: o jałmużnę, przyjęcie do zakładów dobroczynności, o uwolnienie od opłat szkolnych, o nadanie stypendyum, o udzielenie prawa ubogich w sporach lub obrońcy ubogich, podania kuratorów ustanowionych z urzędu, doniesienia i wnioski w sprawach publicznych ze względu na do-

- bro publiczne, podania w sprawach karnych, podania o wydanie dekretu przynależności, paszportu do podróży, podania o odszkodowanie przy zaginionych rekomendowanych przesyłkach, petycje do panującego, rady państwa, sejmów i rad gminnych w sprawach publicznego dobra, zażalenia na postępowanie urzędników, opiekunów, kuratorów i na nadużycie władzy ojcowskiej, usprawiedliwienia tych osób w sprawach rozwodowych z powodów juris publici, w sprawach o wymiar należitości stempłowych i podatkových, reklamacye o sprostowanie list wyborczych, sędziów przysięgłych i powołanych do służby wojskowej, w sprawach spadkowych, jeżeli majątek spadkowy bez potrącenia długów 50 kor. nie przenosi, w sprawach z powodu zakładania i prostowania ksiąg gruntowych, zresztą p. poz. 44 taryfy.
- Podania o ekstabulacyę zaległości podatkowych, wolne od stempla.
- Polowania karty (certyfikaty): 1) wystawione przez Starostwo, 2 kor.; 2) przez zwierzchność gminną, 1 kor.; 3) dla wyrobników, 30 h.; 4) dla kilku towarzyszy polowania tyle przepiszanych stempli, na ilu certyfikat opiewa.
- Police i ugody zabezpieczenia, stosownie do premii, według sk. II.
- Polubowne sądy. Wyroki sądów polubownych, jeżeli przedmiot sporny bez należitości pobocznych: a) nie przenosi 100 kor., 1 kor.; b) od 100—400 kor., 2 kor. 50 h.; c) nad 400 kor., lub gdy nie może być oszacowany, 5 kor.
- Poręczenia, jeżeli zobowiązanie nie da się oszacować, k. a. 1 kor., jeżeli zobowiązanie da się oszacować, wedle wartości sk. II.
- Posada, prośba o takową, od k. a. 1 kor.
- Poświadczenia choroby, od k. a. 1 kor.
- Poświadczenia hipoteczne, po 2 kor. od k. a.
- Poświadczenia odbioru, według sk. II.
- Poświadczenia odbioru na kwoty niżej 4 koron są wolne od opłaty.
- Poświadczenia wagi, jeżeli się z nich nie robi użytku sądowego lub urzędowego, wolne od stempla.
- Poświadczenie życia: a) w regule od k. a. 1 kor.; b) dla osób, które utrzymują się z dziennego zarobku, od k. a. 30 h.; c) w celu podniesienia pensyj i datków utrzymania — bez stempla.
- Pozwolenie noszenia broni, 2 kor. Podanie o takowe wolne od stempla.
- Pożyczkowe układy, na mocy których komu oddaje się rzecz jaką bezpożyteczną bezpłatnie do używania, od k. a. 1 kor.
- Pożyczki patrz Skrypty dłużne.
- Prenumeracyjne karty wolne od stempli aż do użytku sądowego.
- Prolongacye wekslowe uważają się za nowe weksle i opłacają się według sk. I. — Jeżeli prolongacya termin 6 lub dla zagranicy 12 miesięcy przekracza, należytość opłaca się według sk. II.
- Prośba o kredytowanie cła, od k. a. 1 kor.
- Prośba o udzielenie lub przyznanie prawa obywatelstwa państwowego, od 1 a. 4 kor.
- Prośby o udzielenie stypendyum, jeżeli są opatrzone świadectwem ubóstwa — bez stempla.
- Prośby o ulaskawienie, od k. a. 1 kor. nadzwyczajne, w sprawach karnych urzędu dochodów niestałych, od k. a. 2 kor.
- Prośby o uwolnienie od chesnego (szkolnego), jeżeli są opatrzone świadectwem ubóstwa — bez stempla; w innym razie od k. a. 1 kor.
- Prośby o dyspensę od zapowiedzi, od k. a. 1 kor.
- Prośby o zapomogi, jeżeli są opatrzone świadectwem ubóstwa — bez stempla; w innym razie od k. a. 1 kor.
- Prośby o pozwolenie na urządzenie przedstawień, od 1 a. 2 kor.
- Protokóły: w sprawach sądowych: a) w postępowaniu spornem w sprawach do włącznie 100 kor., 24 h., powyżej tej sumy 1 kor., z prawem ubogich lub w razie ustanowienia zastępcy ubogich, bez stempla; b) w każdym postępowaniu sądowem, jeżeli protokół nie zawiera wniosku, na który sąd ma rozstrzygnąć, bez stempla; c) zawierające rekursy, rewizye i td., jak rekursy, emisyje etc.; d) w sprawach niespornych, 1 kor. od k. a.
- Protokóły spisane zamiast podania stempłować jak podania — zawierające akty prawne ulegają oprócz stempla jako protokóły także stempłowi od aktu prawnego.
- Prctokóły wolne od stempli spisane przez sąd ze świadkami testamentowymi celem ustalenia rozporządzenia ostatniej woli, ogłoszenia rozporządzenia ostatniej woli i wogóle protokóły w sprawach niespornych spisane z urzędu oraz protokóły o uzdolnieniu kandydata na posadę w jakiegokolwiek gałęzi służby publicznej.
- Protokóły licytacyjne według aktu jaki zawierają.
- Protestów księgi notaryuszów od k. a. należytość stała 10 h.
- Protesty wekslowe: a) sporządzone przez notaryusza po 2 kor. od k. a., b) sporządzone przez sąd do 400 koron 4 kor., powyżej 400 kor. — 6 kor.
- Przekazy kupców lub do kupców na zlecenie lub bez zlecenia, jeżeli opiewają na sumę pieniężną, jak weksle, a je-

żeli opiewają, na inne świadczenia i jeżeli według sk. II, nie wypadła niższa należność, po 1 kor. — służbowców i mandatów do służ i pełnomocników wolne od stempla — inne przekazy według sk. II.

Przekłady zaprzysiężonych tłumaczy od k. a. 2 kor.

Przyznanie spadku *jure crediti*: a) co do ruchomości według sk. III.; b) co do nieruchomości stempel na 1 kor. i należność przenośna według wysokości przyjętych długów.

Punkty przedugodne ulegają tej samej opłacie co stanowcze kontrakty.

Rachunki:

1) osób do ich składania obowiązanych ze względu na stosunek służbowy lub prowadzenie interesów składane osobom do żądania rachunków uprawnionym wolne od stempla, dopóki nie powstanie spór o nie lub nie będą użyte jako załączniki. W razie sporu ulegają stempłowi 1 kor., jako załączniki stempłowi 30 h. od arkusza;

2) z wydatków poczynionych przy sprawowaniu interesów państwa lub publicznych zakładów pod zarządem państwa lub gminy, jak rachunki kosztów podróży, zaopatrywania więźniów i chorych i t. p. wolne od stempla;

3) konta, noty, wykazy i książeczki do zapisywania wybranych towarów i t. p., rachunki kupców i przemysłowców w zakresie ich przedsiębiorstwa z wyjątkiem kont bilansowych: a) po 10 h, od k. a. — jeżeli pretensya kwotę 100 koron przenosi; b) od 20 do 100 koron — po 2 h. od k. a.; c) do 20 kor. wolne od stempla;

4) konta saldowane, jeżeli z nich się czyni użytek sądowy lub przedkłada publicznej kasie zamiast kwitów według sk. II.

5) rachunki prowadzone dla własnego użytku oraz rachunki, konta, wyciągi i t. p., jakie prywatna osoba nie będąca kupcem ani przemysłowcem przesyła osobie trzeciej, co do pretensyj, jakie ma do niej, są wolne od opłaty, jeżeli nie zawierają w sobie potwierdzenia odbioru — inaczej ostemplować je należy jak kwity;

6) absolutorya osób prywatnych udzielone składającemu rachunki sądowe lub pozasądowe po 1 kor. od arkusza;

7) uznanie rachunków również po 1 kor. od arkusza.

8) rachunki jako allegaty przy podaniach, od a. 30 h.

9) rachunki adwokatów, notaryuszów i lekarzy wolne od stempla.

Recepisy patrz Kwity.

Rokursy patrz Ustawę z d. 26. grudnia 1897 L. 305.

Renty — kontrakty; 1) co do ruchomości od wartości sk. III.; 2) od nieruchomości od k. a. 1 kor. i należność przenośna jak kupna.

Reweryse patrz Kwity.

Rewizye od wyroków sąd. patrz Ustawę z d. 26. grudnia 1897 L. 305.

Rozwód, podania o takowy 1 kor.

Rubra t. j. odpisy rubrum podań w sporze, wolne od stempla.

Skargi sądowe: a) w sprawach o służebności od k. a. 24 h.; b) w sprawach najmu usług od k. a. 24 h.; c) skargi do 100 kor. od k. a. 24 h.; d) ponad 100 kor. od k. a. 1 kor.; e) w sprawach o rozwód lub rozdział małżeński od k. a. 1 kor.; f) w postępowaniu upominawczem, nakazowem, skargach usprawiedliwiających jak c) i d); — g) o unieważnienie małżeństwa z § 94 k. c. wolne od stempla, w innych przypadkach 1 kor.; h) w sprawach wekslowych jak c) i d). Zresztą patrz Ustawę z dnia 26 grudnia 1897 L. 305.

Skargi do Trybunału administracyjnego po 1 kor. od k. a., zresztą jak podania.

Skład — kontrakty składu za wynagrodzeniem jak kontrakty o świadczenie usług — zresztą po 1 koronie od k. a.

Skrypty dłużne od wysokości pożyczki według sk. II.

Służebności, ustanowienie tychże: a) bezpłatne między żyjącymi jak darowizny, b) bezpłatne na przypadek śmierci od pierw. a. 2 kor., od dalszych 1 kor., prócz tego przy nieruchomościach należność przenośna; c) odpłatne użytkowania lub używania nieruchomości oprócz st. po 1 kor. do k. a. kontraktu, oprócz należności według ustawy z dnia 18. czerwca 1901 r. — wszelkie inne według sk. II., d) odpłatne przeniesienia wykonywania użytkowania od ceny sk. III., e) odpłatne zrzeczenia się przeniesienia użytkowania wykonywania od wynagrodzenia sk. II.

Obliczenie wartości służebności używania, pomieszkania i użytkowania nieruchomości następuje: 1) przy odpłatnem nabyciu lub przeniesieniu służebności, na czas życia pewnej oznaczonej osoby, według 10-krotnej wysokości rocznego świadczenia względnie znoszenia lub zaniechania; — na czas życia 2 lub więcej osób, według 15-krotnej wysokości świadczenia względnie znoszenia lub zaniechania; — na czas nieograniczony, albo jeżeli czas trwania rozciąga się na czas istnienia pewnej na nieograniczony czas ustanowionej korporacji lub zakładu, według 20-krotnej wysokości rocznego świadczenia wzgl. znoszenia lub zaniechania; — na niepewny czas według 3-krotnej wysokości rocznego świad.

czenia wzgl. znoszenia lub zaniechania; — na czas trwania służebności na czas oznaczony, lecz nie dochodzący lat 10, według sumy obliczonej za cały ten czas trwania służebności na czas od 10 do 20 lat ustanowionej, według 10-krotnej wysokości wartości rocznego świadczenia wzgl. znoszenia lub zaniechania.

Spadki patrz Pertraktacje spadkowe.

Spółki, kontrakty spółek nie obliczonych na zysk, 4 kor. od pierwszego arkusza — obliczonych na zysk: a) bez wkładek majątkowych, obejmujących jedynie połączenie pracy, 10 kor. od pierwszego arkusza; b) spółek akcyjnych zawartych na czas dłuższy jak 10 lat według sk. III.; c) spółek komandytowych na akcje zawartych na czas dłuższy jak 10 lat, od wkładek komandytników według sk. III., od wkładek spółników jawnych według sk. II.; d) innych spółek według sk. II., jednak nie mniej jak 10 koron.

Świadcstwa:

- 1) wszelkie nie podlegające wyższej lub niższej opłacie wystawione przez rządowe władze administracyjne 2 kor. od k. a., wystawione przez inne władze, urzędy lub prywatne osoby po 1 kor. od k. a.;
- 2) dla sług, czeladników, terminatorów, wyrobników i innych osób z dziennego zarobku żyjących o ich usługach i zachowaniu lub osobistych przymiotach po 30 h. od k. a.;
- 3) szkolne z egzaminów półrocznych i świadectwa półrocznej frekwencji w szkole po 30 h.;
- 4) świadectwa egzaminów rządowych na wydziale prawa i administracji, z egzaminu na kursie kucia koni, absolutoria uniwersyteckie 2 kor.;
- 5) wolne od stempel świadectwa ubóstwa, świadectwa potrzebne do przyjęcia do zakładów dla ubogich, świadectwa z egzaminów w szkołach ludowych, świadectwa lekarskie dla uczniów celem usprawiedliwienia nieobecności w szkole, świadectwa z nauki religii, świadectwa o zgłoszeniu przejścia z jednego wyznania chrześcijańskiego do drugiego, świadectwa szczenięcia, świadectwa wpisane do ksiąg służbowych i wędrownych, patrz zresztą poz. 117 taryfy.

Syndykackie zażalenia 1 kor.

Terminatorowie i uczniowie; umowy o ich przyjęcie i wyżywienie w zamian za świadczone przez nich usługi bez wynagrodzenia tych usług, po 1 koronie od k. a.

Testamenty i kodycyłe po 2 korony od k. a., należytość płatna po śmierci testatora.

Tłumaczenia urzędowe patrz Przekłady.

Towarzystwa: Podania do władzy politycznej z doniesieniem utworzenia towarzystwa albo o zezwolenie na utworzenie towarzystwa, 1 kor., dołączone do tego podania egzemplarze statutów (5 egzempl.), od k. a. 30 h. Prócz tego dołączyć należy na każdy ten egzemplarz statutu, który ma być zaopierzony klauzulą przyjęcia, od każdego pierwszego ark. stempel na 2 kor., od dalszych 1 kor.

Ugody: a) jeżeli rzecz nie może być oszacowana, od k. a. 1 kor.; b) jeżeli się przez nią przenosi własność lub posiadanie rzeczy nieruchomości, od dokumentu od k. a. 1 kor., oprócz tego od czynności prawnej przypadająca należytość od przeniesienia własności; c) jeżeli przez ugodę zamknięta została czynność prawna, od której opłata podlega sk. III., według tej skali; d) we wszystkich innych przypadkach według sk. II.

Umorzenie, próby o przeprowadzenie postępowania dla umorzenia lub o ostateczne umorzenie, od 1 a. 2 kor.

Umowy przedślubne, według sk. II.

Usługi — nominacje urzędników oraz osób sprawujących stałe interesa, jeżeli od nominacji nie należy się taksa według sk. III. — kontrakty o usługi wraz z dostarczeniem materiału jak kupna — zresztą według sk. II.

Ustępstwa pierwszeństwa hipotecznego odpłatne według sk. II., darmo po 1 kor. od k. a.

Uwiedomienia (doniesienia), w sprawach policyjnych lub karnych, dalej ogłoszenia czynności prawnej w celu wymiaru opłaty — wolne od opłaty.

Uznanie pełnoletności, próby o, od k. a. 1 kor.

Wdowi dochód w kontraktach małżeńskich od pierw. a. 2 kor., od dalszych 1 kor. (Należytość według ustawy z d. 31. marca 1890 L. 53 Dz. p. p.)

Weksle: a) wystawione w kraju najdłużej na 6 miesięcy, według sk. I.; b) wystawione za granicą najdłużej na 12 miesięcy, według sk. I.; c) wszystkie wystawione na dłuższy czas, według sk. II.; d) prolongacje (przedłużenia) podlegają tej samej opłacie, jak wystawienie weksla; e) weksle drugie (Secunda) i trzecie (Tertia), dalej kopie weksli, podlegają pierwotnej opłacie od weksla jedynie lub oryginału.

Weksłowe nakazy i nakazy w postępowaniu mandatowym do 100 koron — 2 kor., do 400 kor. — 5 kor., do 1600 kor. — 10 kor., powyżej 1600 kor. — $\frac{1}{2}$ ⁰/₁₀ i 25⁰/₁₀ dodatku od pierwszego egzemplarza, każdy dalszy egzemplarz po 2 kor. w. a.

Wnioski sądowe: *a*) w sprawach spornych do 100 kor. od k. a. 24 h.; *b*) w sprawach o służebności najmu usług, o wymowy, służebności mieszkania, od k. a. 24 h., w innych sprawach od k. a. 1 kor.

Wpisy hipoteczne; Por. ust. z dnia 18. czerwca 1901 r., L. 74 Dz. p. p.

Wyciągi: *a*) z ksiąg gruntowych i hipotecznych, depozytowych i z rejestrów handlowych po 2 kor. od k. a.; *b*) z pism urzędowych lub urzędownie przechowywanych, pism prywatnych, jeżeli je sąd wydaje, od. a. 72 h. — przez inne władze wydane, 1 kor.

Wygaśnięcia, oświadczenia: 1) wymowy 1 kor., 2) służebności 1 kor., 3) od zabezpieczonych praw najmu i dzierżawy, nawet z zastrzeżeniem osobistego prawa i wartości, sk. II. (obliczenie jak przy najmach), 4) prawa zastawu przy zupełnym wygaśnięciu, sk. II.

Wygodzenia kontraktów: 1) bezpłatne od k. a. 1 kor., 2) odpłatne jak najmy.

Wygrane na loteryi liczbowej do 4 kor., wolne od należyciści, powyżej 4 kor. według sk. III. — na innych loteryjach 15⁰/₁₀₀ od wygranej po strąceniu nominalnej wartości losu stawki. — Kwity na wygrane wolne od stempla.

Wyjaw majątku (fasya) w celu wymierzenia podatku — bez stempla.

Wypisy urzędowe z księgi gruntowej, księgi górniczej, księgi depozytów lub rejestru handlowego, od k. a. 2 kor.

Wypowiedzenia sądowe, od k. a. 1 kor.

Wypowiedzenia sądowe mieszkań, nie przenoszące czasu najmu jednego miesiąca, od k. a. 24 h.

Wyroki polubowne, jeżeli przedmiot sporny nie przekracza 100 kor., 1 kor., — od 100 - 400 kor., 2 kor. 50 h. — wyżej 400 kor., lub jeśli się nie da ocenić, 3 kor. — układy, mocą których skłania się do sądu polubownego i układy z samym sędzią polubownym o sąd od k. a. 1 kor.

Wyroki sądowe patrz Ustawę z d. 26. grudnia 1897 L. 305.

Wyroków powody (motywa) cywilno-sądowe od a. 2 kor.

Wyroków duplikaty od a. 2 kor.

Zakład, od wartości sk. III., przy rozmaitych wartościach, od wyższej. Jeżeli na podstawie zakładu następuje przenie-

sienie własności albo służebności użytkowania lub używania nieruchomości, od a. 1 kor. i należytość przenośna, mianowicie jeżeli czynność prawna może być uważaną za darowiznę, jak od darowizn. Przy totalizatorze 5⁰/₁₀₀ od ogólnej sumy wkładek zakładowych.

Załączniki podań, jeżeli nie są już stemplowane lub jeżeli nie opłacono od nich należytości bezpośrednio: *a*) w sprawach spornych do 100 koron — 20 h.; *b*) we wszystkich innych wypadkach po 30 h. od k. a. *c*) wolne od stempla zobacz poz. 21 tariffy.

Zamiany, kontrakty, zamiany o ruchomości według sk. III., a gdyby choć jedna z rzeczy zamienianych była nieruchomą, oprócz 1 kor od k. a. kontraktu n. od p. w. por. ust. z d. 18. czerwca 1901 L. 74 Dz. p. p.

Zapisy długu (skrypty dłużne) według sk. II.; jeżeli brzmi na okaziciela, a jest wystawiony na dłuższy czas, niż na 10 lat, według sk. III.

Zapowiedzi, świadectwa zapowiedzi po 1 kor. od k. a. i każdej pary narzeczonych. Zastawów ustanowienia jak hipotek ustanowienia.

Zażalenia przeciw wykonawczym urzędom i osob. urzędowym, w zasadzie od a. 1 kor.

Zażalenia przeciw orzeczeniom władz finansowych na podania, które wniesione zostały w celu oznaczenia opłat lub przepisanie, albo do uzyskania prawnie dozwolonych obniżen lub zwrócenia wynagrodzeń lub przedłużenia terminu: *a*) jeżeli taksa nie przerosi 100 kor., od k. a. 30 h.; *b*) jeżeli taksa przerosi 100 kor., od k. a. 1 kor.

Zezwolenia na wpis hipoteczny przez osoby obowiązane do ich zeznania osobno wystawione, po 1 kor. od k. a.

Zgłoszenia odwołania w sprawach karnych — wolne od opłaty.

Zgłoszenia otwarcia przemysłu lub rzemiosła, patrz Koncesye.

Zgłoszenia się z pretensją (żądaniem) do postępowania konkursowego lub spadku, od k. a. 1 kor.

Zlecenia do sprzedaży (§ 1086 u. c.) według sk. III.

Zrzeczenia się praw: *a*) odpłatne, jeżeli przedmiot nie da się oszacować, po 1 kor. od k. a., zresztą według sk. II., *b*) darmo jak darowizny.

ULGI STEMPLOWE.

Przy wypow. drobnych najmów.

Ustawa z 26. gr. 1893.

§ 1. Sądowe podania zawierające wypowiedzenie mieszkania podlegają stemplowi po 24 h. od każdego egzemplarza

i każdego arkusza, jeżeli termin wypowiedzenia nie przekracza miesiąca. Jeżeli wypowiedzenia tego rodzaju jak wymienione wyżej spisano w protokół sądowym, protokół podlega stemplowi po 24 h. od k. a. Za sądowe odpisy ta-

kiego protokołu opłaca się należyłość stempową po 50 h. od k. a.

- § 2. W sporach awizacyjnych przeciw wypowiedzeniu wymienionym w § 1. mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 19 i 22 ustawy z d. 22 lutego 1854 (L. 20 dz. u. p.) o obowiązku opłacania stempli w sprawach, w których rozchodzi się o przedmiot niemający wartości powyżej 100 koron.

Uwaga. W myśl § 2 w sporach tam wymienionych opłaca się zatem takie stemple jak w każdym sporze drobiazgowym.

W sprawach sług.

Ustawą z 13 czerwca 1896 L. 95 Dz. u. p. uwolniony od stempli i należyłości:

- § 1. Wszelkie w sprawach sług do władz politycznych wnoszone podania, spisane tam protokoły, intymaty i zawarte ugody.
- § 2. Kwity sług na zadatki, bez względu na to, że kwity te zawierają poświadczenie treści umowy służbowej, dopóki z nich nie uczyniono sądowego lub innego urzędowego użytku, w sprawie niewchodzącej w zakres spraw sług.
- § 3. Książeczki służbowe i wpisane w nich świadectwa.

OGÓLNE PRZEPISY.

Arkusze papieru, o ile wyraźnie inaczej nie postanowiono, nie powinien przekroczyć wielkości 1750 cm² (37 cm. wysokości i 47 cm. szerokości). Od arkusza o większej powierzchni opłaca się podwójną należyłość stempową, jeżeli opłata przepisana wynosi mniej niż 1 kor., w innych wypadkach dopłata wynosi 1 kor.

Marki stempowe powinny być zupełnie nieuszkodzone i nieużywane. Dokumenty powinny być pisane na papierze zaopatrzonem w przepisaną markę stempową, w każdym razie markę nakleić należy przed podpisaniem. Marka stempowa ma być umieszczona na pierwszej stronie arkusza i przepisana pierwszym wierszem

(nie napisem). Przestempowanie stempli prywatnemi stemplami nie jest dozwolone.

Wymiana marek stempowych. Prośbę o wymianę stempli można w urzędach sprzedaży, w dyrekcjach skarbu lub w urzędach wymiaru należyłości wnosić ustnie lub piśmiennie z dołączeniem materiału, mającego się wymienić. Podania te są wolne od opłaty stempowej. Sklejone lub naklejone na papierze stemple, mają w tym stanie być wymienione; nie wolno ich od papieru za pomocą wody lub alkoholu odklejać. Do podania dołączyć należy konsygnację wymienić się mających stempli. Potrzebne blankiety wydają wspomniane urzędy bezpłatnie.

SKALE STEMPOWE.

SKALA I. WEKSLE			SKALA II. DOKUMENTY				SKALA III. KONTRAKTY				
powyżej koron	do koron	Należ.		powyżej koron	do koron	Należ.		powyżej koron	do koron	Należ.	
		K	h			K	h			K	h
—	150	—	10	—	40	—	14	—	20	—	14
150	300	—	20	40	80	—	26	20	40	—	26
300	600	—	40	80	120	—	38	40	60	—	38
600	900	—	60	120	200	—	64	60	100	—	64
900	1200	—	80	200	400	1	26	100	200	1	26
1200	1500	1	—	400	600	1	88	200	300	1	88
1500	1800	1	20	600	800	2	50	300	400	2	50
1800	2100	1	40	800	1600	5	—	400	800	5	—
2100	2400	1	60	1600	2400	7	50	800	1200	7	50
2400	2700	1	80	2400	3200	10	—	1200	1600	10	—
2700	3000	2	—	3200	4000	12	50	1600	2000	12	50
3000	5000	4	—	4000	4800	15	—	2000	2400	15	—
6000	9000	6	—	4800	6400	20	—	2400	3200	20	—
9000	12000	8	—	6400	8000	25	—	3200	4000	25	—
12000	15000	10	—	8000	9600	30	—	4000	4800	30	—
15000	18000	12	—	9600	11200	35	—	4800	5600	35	—
18000	21000	14	—	11200	12800	40	—	5600	6400	40	—
21000	24000	16	—	12800	14400	45	—	6400	7200	45	—
24000	27000	18	—	14400	16000	50	—	7200	8000	50	—
27000	30000	20	—	16000	16800	52	50	8000	8400	52	50

Od każdego dalszych 3000 K. opłaca się o 2 K. więcej, przyczem resztę nie wynoszącą 3000 K. za pełne 3000 K. liczyć należy.

Od każdego dalszych 800 K. opłaca się o 2K.50 h. więcej, przyczem resztę nie wynoszącą 800 K. za pełne 800 K. liczyć należy.

Od każdego dalszych 400 K. opłaca się o 2K. 50 h. więcej, przyczem resztę nie wynoszącą 400 K. za pełne 400 K. liczyć należy.

Skala I. Tej skali podlegają: a) **weksle** wyst. w Austrii lub Węgrzech, **płatne** w ciągu 6 miesięcy i **weksle** wystawione za granicą płatne w ciągu 12 miesięcy, oraz **prolongaty**, o ile przedłużenie terminu nie przewyższa sześciu, względnie dwunastu miesięcy; b) **indosy** (żyra) na wekslach podlegających stempłowi według skali II.; c) **przekazy** kupieckie z terminem wyżej dni osmiu i obliży kupieckie; d) **obligi** na zaliczki publicznych instytucji kredytowych, udzielane na papiery wartościowe, państwowe i inne na czas 3 miesięcy.

Uwaga. Kupieckie przekazy z terminem niżej dni 8-miu podlegają stałej opłacie w wysokości 10 h., Weksle za granicą wystawione i za granicą płatne, ulegają opłacie stempłowej wtedy, jeżeli puszczone zostaną w obieg w kraju. Od takich weksli i od prolongat zamieszczonych na wekslu w czasie, w którym obiegają kraj, należy uiścić należność w wysokości 4 h. w. a, za każde 200 K w. a, sumy wekslowej. Gdy weksel taki uczyniono płatnym w kraju albo uczyniono z niego w kraju sądowy użytek, przy zmianie płatności lub przed wniesieniem do sądu opłaconą należność uzupełnia się według skali I. lub II. Inne weksle zagraniczne przez wniesienie ich do kraju podlegają opłacie stempłowej. Należność powinna być przed puszczaniem w obieg lub przed wniesieniem do sądu takich weksli, uiszczoną. Należność stempłową od weksli uiszczą się przez przyklepienie na wekslu odpowiednich stempli, które w urzędzie podatkowym stemplem urzędowym przestempłowane być powinny.

Skala II. Według tej skali ulegają opłacie: a) dokumenty prawne, które nie podlegają skali I. lub III., ani stałej opłacie 1 koronie; b) **weksle** w Austrii lub Węgrzech wystawione, **płatne** po 6 miesiącach od daty, i **weksle** za granicą wystawione, **płatne** po 12 miesiącach; c) **poświadczenia odbioru** (pour acquit) na wekslach ulegających tej skali. Jeżeli weksel stempłowany według skali I. po upływie 6 względnie 12 miesięcy ma być żyrowanym, należy oprócz należności za żyro według skali I. uzupełnić należność od weksla samego do skali II. Indosy należy datować, stempli od samych weksli przepisywać nie wolno. Stemple na indosach i prolongatach można przepisywać.

Uwaga. Stałej opłacie stempłowej 1 kor. ulegają oprócz dokumentów w ustawie wyraźnie wymienionych także następujące: a) **zezwolenia** na wykreślenie hipoteczne kontraktów dzierżawnych i **kaucyi** dzierżawnych, jeżeli kontrakt

wygasł przez upływ czasu; b) **dokumenty** o zmianach stopy procentowej od pożyczek; c) **bezpłatne** ustępstwa pierwszeństwa hipotecznego; d) **oświadczenie**, że zeznający zadawalnia się zastawem (hipoteką) mniejszej wartości jak pierwotna dla niemienionego prawa, lub że odpowiedzialność ma być wykreśloną z jednego z ciał równocześnie obciążonych i zezwolenia na przeniesienie odpowiedzialności z obciążonego przedmiotu na inny do tej samej osoby należący; e) **deklaracje** ekstabilacyjne o pretensyje, które zgasyły w drodze konsolidacyi.

Skala III. Według tej skali ulegają opłacie: a) **kontrakty** kupna i sprzedaży oraz **kontrakty** o dostawę **ruchomości**; b) **odpłatne** cesye o inne przedmioty jak **wierzytelności**; c) **kontrakty** o najem usług; d) **kwity** na wygrane na loteryi liczbowej, e) **kupna nadziei**; f) **obligi** wymienione w poz. tar. 36 2 a; g) **kontrakty** spółek akcyjnych wymienione w poz. tar. 55 B 2 a i b; h) **zrzeczenie** się **praw** uważanych za **ruchomości** (z wyjątkiem **wierzytelności**).

Należności od ksiąg handlowych.

1. Księgi główne od arku- K. h.
sza rozmiaru 5040 ctm. kw. — 50

2. Księgi pomocnicze kup-
ców jakoteż książki stręczycieli
handlowych (sensali), od arku-
sza rozmiaru 2640 ctm. kw. — 10

3. Książki odbiorcze, zapi-
ski, służące do wpisywania po-
branych przez kupujących to-
warów, od arkusza rozmiaru
1750 ctm. kw. — 10

Należność stempłową oblicza się w ten sposób, że pomnożywszy długość arkusza księgi przez szerokość, otrzymany iloczyn przedstawiający powierzchnię kwadratową, mnoży się przez ilość kart, wynik zaś tego dzieli przez arkusz (t. z. skarbowy) odpowiadający rodzajowi księgi, t. j. przez 5040, 2640 lub 1750, co daje ilość arkuszy.

Formułka:

$\text{Dł. ark.} \times \text{Szer. ark.} \times \text{H. kart.} = \text{Wynik} \times 10 \text{ lub } 50.$
Ark. skarb.

Za księgi pomocnicze bez względu, czy takowe są oprawione, zbroszurowane, czy w luźnych kartkach, uważa się: **dziennik** (żurnal), **strażę**, **księgę kasową**, **prima-notę**, **księgę faktur** czyli **sprzedaży**, **księgę magazynową**, **księgę bilansową** i **inwentarz**.

Księgi, służące tylko do manipulacyi, notesy, które kupcy przy sobie noszą, i kopiały, nie podlegają należności stemp.

Wymiaru i ostemplowania ksiąg dokonać może każdy urząd podatkowy.

nastąpić tylko przez usta, w pierwszej więc chwili po otruciu należy w jakikolwiek sposób wywołać wymioty. Najlepszym sposobem wywołania wymiotów jest drażnienie piórkiem przelyku. Nalepiej nadaje się do tego jakiekolwiek piórko ptasie, które należy wsunąć w usta jak najgłębiej, aby ono za miękkim podniebieniem oparło się aż o tylną ścianę przelyku. Jeżeli nie mamy pod ręką pióra ptasiego, należy wprowadzić do ust otrutego palec i laskotać tylną ścianę przelyku. Używać do drażnienia przedmiotów twardych lub ostrych nie należy, gdyż możemy chorego zranić. Jeżeli wprowadzimy do ust otrutego palec, należy się zabezpieczyć, aby nas nie ugryzł, i w tym celu między zęby chorego wprowadzamy korek, trzonek od noża i t. d.

Dobrym środkiem wymiotnym jest również ciepła woda z solą lub woda mydlana. Należy w szklance ciepłej wody rozpuścić trochę soli lub mydła i kazać choremu wypić taką wodę odrazu. Często sama trucizna wywołuje wymioty, ale tem zadawałniasz się nie należy. Chcąc dokładnie oczyścić żołądek z trucizny, należy dać choremu jeszcze napić się większą ilość wody lub mleka, a potem jednym z wyżej wskazanych sposobów wywołać znowu wymioty

Jeżeli zacniemy ratować otrutego, należy zawsze wpiery przekonac się, z jaką trucizną mamy do czynienia, i czy to nie jest czasami trucizna żrąca. Ług, kwasy, jodyna, lapis, sublimat i niektóre inne trucizny wżerają się w tkanki i niszcza je dosyć głęboko. Bywały nawet wypadki, że trucizna przeżarła ścianę żołądka do jamy brzusznej. Jeżeli więc zauważymy, że wargi chorego, język, i wogóle jama ustna są popalone (silnie spuchnięte, zaczerwienione jak po oparzeniu, lub pokryte biało-żółtym nalotem, albo nawet czarnymi strupami), wreszcie jeżeli kropla trucizny, kapnięta na naszą rękę, wywołuje silne palenie, wtedy należy się starać jak najszybciej zubożnić działanie trucizny. Wywoływanie wymiotów nie jest wtedy właściwe, gdyż trucizny w stanie wolnym znajduje się w żołądku bardzo mało, albo i wcale jej nie ma, bo wżarła się ona w tkanki jamy ustnej, przelyku, przewodu pokarmowego i żołądka. Oprócz tego w razie wymiotów trucizna musiałaby powtórnie przechodzić przez przewód pokarmowy i poparzyć go znowu. Wreszcie przy silnem nadżarciu ścian żołądka podczas wymiotów w wskutek gwałtownego kurczenia się, jakie wtedy następuje, może nastąpić przedziurawienie żołądka.

Jeżeli więc mamy do czynienia z otru-

ciem trucizną żrącą, należy dowiedzieć się, jaka to była trucizna i zastosować odpowiednią odtrutkę. Przedewszystkiem trzeba odszukać buteleczkę z trucizną i postarać się określić jej zawartość. W większości przypadków określenie trucizny nie napotyka trudności. Niektóre trucizny można rozpoznać po zapachu (karbol, esencya octowa), inne po napisie na buteleczce, o innych wreszcie poinformuje nas otoczenie lub wreszcie sam otruty.

W otruciu ługiem należy dawać choremu kwasy, a więc ocet (nie esencję) z wodą, kwas cytrynowy, winny, wreszcie wodę z cytryną (należy cytrynę wycisnąć do szklanki wody) a w braku tego wszystkiego mleko kwaśne. Ług zmieszany z kwasem traci swoje własności żrące i staje się nieszkodliwym. Jednocześnie należy dać otrutemu napicie się śmietanki lub wreszcie mleka słodkiego, gdyż tłuszcz, zawarty w śmietanie, pokryje cienką warstwą spalone miejsca i zmniejszy ból.

Jeżeli chory otruł się jakimkolwiek kwasem (siarczanym, saletranym, solnym, karbolowym, lub essencją octową), należy dawać magnezję paloną (magnezja palona jest to proszek nierozpuszczalny, należy ją rozbełtać w wodzie), wodę wapienną, mydło, mleko słodkie.

W otruciu jodyną należy dawać krochmal rozbełtany w wodzie, a w braku tego chleb lub kartofle.

W otruciu lapisem należy dawać słodką wodę.

W otruciu sublimatem — jaja, mleko słodkie, mydło.

Wszystkie otrucia truciznami żrącymi mają tę niedogodną stronę, że nawet po jaknajszyszym zastosowaniu odtrutek pozostają mniej lub więcej głębokie oparzenia przewodu pokarmowego, które następnie mogą wywołać zwiężenia dróg pokarmowych.

Jeżeli od chwili otrucia upłynęło parę godzin, wtedy ratunek doraźny nie na wiele się przyda. Trucizna żrąca popaliła już, co popalić mogła. Trucizna nieżrąca zdążyła wessać się do krwi. Wtedy właściwy ratunek może dać tylko lekarz, otaczający mogą tylko stosować środki podniecające. Wogóle w każdym otruciu należy wzywać lekarza, gdyż nie-lekarz nigdy nie będzie mógł orzec, czy już niebezpieczeństwo minęło i czy trucizna działać przestała.

Postępowanie w otruciach. Streszczenie:

Otrucia gazami: — wynieść chorego na świeże powietrze i porozpinać, aby mógł oddychać swobodnie, dawać środki wzmacniające: wódkę, wino, kawę czarną,

mocną herbatę, wodę sodową, do wążania amoniak, eter, anodynę, przy nierównym oddechu sztuczny oddech.

Trucizny żrące: 1) kwasy — należy dawać magnezję paloną, wodę wapienną, wapno, proszkowaną kredę, dwuwęglan sodowy, mydło, mleko słodkie.

2) ług — należy dawać wodę z octem, kwas cytrynowy, winny, cytrynę, mleko kwaśne, mleko słodkie, oliwę.

Trucizny niezrące: — należy wywołać wymioty za pomocą drażnienia gardzieli piórkiem lub palcem, lub dawania do wewnątrz ciepłej wody, lub wody z mydłem.

1) jodyna — krochmal, kartofle, chleb.
2) sublimat — białko, mleko słodkie, mydło magnezja palona.

3) sole ołowiane — sól gorzka, glauberska, białka.

4) sole miedziane — mleko, białko.

5) azotan srebra (lapis) — silny roztwór soli kuchennej.

6) chlorek złota lub platyny, cyankali — roztwór siarczanu żelaza bardzo rozcieńczony 1:500.

Przy osłabieniu środki wzmacniające.

POMOC DORAŻNA:

I. Pomoc dorażna, zastosowana przed przybyciem lekarza w przypadkach ran:

a) uwagi ogólne. Jeżeli rana zanieczyszczona jest piaskiem, ziemią, kałem alicznym itp., należy obmyć ją i skórę dokoła wystudzoną wodą przegotowaną lub 30% roztworem karbolu, a, w braku ich, czystą wodą źródlaną lub rzeczną; w tym celu macza się w jednej z wymienionych cieczy przygotowany kompres, lub w ostatecznym razie czystą chustką od nosa i powierzchnię rany polewa obficie.

Jeżeli ranę pokrywa warstwa krwi zakrzepłej, skrzepów tych nie rusza się wcale, te ostatnie bowiem zatrzymują krwawienie i zasklepiając otwór, chronią skutecznie przed dalszym przedostawaniem się doń drobnoustrojów. Ranę pokrywa się przegotowaną lub zmoczoną w karbolu gazą, watą albo kompresem; powyżej kładzie się warstwę oczyszczoną, t. zw. aptecznej waty i umocowuje to wszystko opaską czyli bandażem. Ten ostatni, nałożony dokładnie i szczelnie 1) zabezpiecza ranę przed działaniem szkodliwych czynników z zewnątrz, jak brud, kurz, żar słoneczny, ukąszenia owadów i t. p., 2) wywierając ucisk, zbliża wzajemnie brzegi rany i powstrzymuje krwawienie, 3) staje się niejako punktem oparcia dla chorego członka, unieruchamiając części uszkodzone. Gdy zraniona została ręka lub jeden z palców jej poważnie, uszkodzo-

wany trzymać ją powinien na chustce czyli na t. zw. trójkącie (temblaku), którego końce zawiązuje się na węzeł na karku. Tak utwierdzona ręka dokuca ranemu daleko mniej, niż wtedy, gdy trzymać ją zwieszoną ku dołowi. Najczęstszem powikłaniem rany jest: krwotok i umiętność jego zatamowania musi być dla ratującego rzeczą niezbędną. Odróżniamy trzy rodzaje krwawień: a) krwotok z naczyń najmniejszych czyli włoskowatych, który zatrzymuje się zwykle sam przez się, wytwarzając więcej lub mniej rozległy skrzep, b) krwotok żylny, t. j. niestanny strumień ciemnoczerwonej, prawie czarnej krwi i c) krwotok z tętnic, w razie którego purpurowa krew tryska, jak z fontanny — najbardziej niebezpieczny typ krwawienia. Tu należy pamiętać, że nie stosuje się nigdy t. zw. domowych, czy też felczerskich środków, powstrzymujących krwawienie, jak pajęczyna, półtorachlorek żelaza i t. p., gdyż środki takie poszkodowanemu mogą zaszkodzić tylko. Najskuteczniejszym i radykalnym środkiem we wszystkich trzech postaciach krwawień jest ucisk, który należy wywierać powyżej rany w kierunku tętnicy; dobrze jest, gdy broczy kończyzna, unieść ją przytem do góry, lecz jeżeli krwawia same żyły tylko, dokonuje się ucisku od dołu, gdybyśmy bowiem nacisnęli na ranę z góry, krwotok powiększyłby się. Można też umyćmy czysto palcami zacisnąć, t. j. zbliżyć wzajemnie brzegi rany i na kończyźnie nałożyć czystą, mokrą opaskę. Jeżeli zajdzie przypadek pęknięcia żyłaków na nodze, zdjąć trzeba z tej ostatniej wszelakie, krepujące nogę podwiązki, unieść ją do góry i ucisnąć lekko miejsce krwawiące kompresem.

W przypadkach zranień tętnicy, gdy z otworu tryska purpurowy, mocny strumień krwi, jaknajprędza pomoc lekarska jest niezbędna; w oczekiwaniu tejże, po uprzednim zdjęciu lub rozcięciu ubrania, gdy zwykły ucisk, zastosowany wprost na ranę, nie pomaga, staramy się ucisnąć mocno palcem lub chusteczką złożoną w kilkoro główny pień tętnicy okolicy przyrannej. Wobec zatem krwotoku z tętnic kończyzny górnej, ucisnąć trzeba tętnicę ramieniową w tem miejscu, gdzie zwykle na ubraniu przebiega szew od rękawa. Im mocniej przyciśnięcie tutaj tętnicę do kości ramiennej, tem krwotok ustanie prędzej, to też pomagać tu sobie można parasolem, laską lub kneblem, który umieszcza się pomiędzy ramieniem i klatką piersiową i przytwierdza do ramienia chustką lub serwetą, opasując również i tułów. Gdy

mamy krwotok tętniczy z kończyny dolnej, uciska się część środkową fady pachwinowej, najlepiej dwoma palcami, drugim i trzecim, prawą i lewą ręką na przemian; gdy krwawi rana z szyi, po obwiązaniu palca w kawałek czystej gazy lub płótna wprowadza się go do rany bezpośrednio i mocno uciska palcem ku wewnątrz w kierunku kręgosłupa. Daleko skuteczniejszą niż palec działa zastosowanie ucisku en masse, t. j. opasanie członka ściśle powyżej rany długim, sprężystym pasem rzemiennym, bądź szelkami gumowymi, rurką, czyli węzłem gumowym; w braku tychże wystarczyć musi duża chustka lub szmata, zawiązana dookoła kończyny na węzeł i skręcona jeszcze za pomocą knebla, którym może być polano, szabla w pochwie, duży klucz od bramy, tłuczek od moździerza i tym podobny przedmiot, najłatwiej, w danym razie, dostępny. Zabieg taki, właściwy, rzecz prosta, tylko dla ran kończyn, do zatamowania krwotoku wystarcza zupełnie; należy tylko pamiętać, że uciskająca opaska pozostawać może na kończynie niedługo, już bowiem po upływie kilku godzin ta ostatnia ulega zgorzeli wskutek powstrzymanego miejscowo krwiobiegu.

Oprócz przyrannych, zdarzają się jeszcze krwotoki zależne od różnych spraw chorobowych. W przypadkach krwotoku z nosa choremu zabrania się wycierać nos, dobrze jest, gdy pacjent czas jakiś trzyma ramiona uniesione ku górze. Na czoło, nos, twarz, potylicę i plecy stosuje się bardzo zimne okłady. Gdy i to nie pomaga, wprowadzić należy do noszdrzy paski, czyli t. zw. tampony z gazy jodoformowej i na nos wyrzeźić ucisk opaską. Jeżeli krwawi z kieszek lub pęcherza (moczowego), skutecznymi będą: lód i okłady zimne na brzuch, wprowadzanie do odbytnicy stożkowatych kawałeczków lodu, enemy z wody zimnej, przyczem pacjent winien leżeć całkiem spokojnie. W razie powstania krwotoku z gardła zaleca się choremu położenie siedzące z nogami, zwieszonymi na dół i spokojnie absolutny. W pokoju należy potwierać okna, a oprócz okładów zimnych na twarz i czoło daje się lód do lyania i limonadę zimną do picia. W razie nieskuteczności wszystkich tych zabiegów pomocnym być może postawienie 15 suchych baniek z przodu klatki piersiowej i zaaplikowanie gorczycy na tydki. Rany z atrute. Tu przed nałożeniem zwykłego opatrunku wskazane są następujące zabiegi: 1) śpieszne obwiązanie ranionego członka powyżej rany rurką gumową, pasem, umocowaną kneblem chustką, aby przeszkodzić przed-

stanu się jadu (ukąszenie przez psa lub kota wściekłego, przez żmiję i t. p.) do krwiobiegu; 2) wysanie rany, przyczem ratujący musi mieć czyste, zdrowe wargi, wolne od krost, owrzodzeń i pęknięć; i 3) zniszczenie zarazka miejscowo, w którym to celu działa najskuteczniej przypalenie rany kawałkiem rozżarzonego węgla, nożem lub drutem rozpalonym, czystym kwasem azotowym lub karbolem, ługiem, cygarem tlejącym, jodyną i t. p. Potem nakłada się opatrunek zgodnie z podanymi powyżej wskazówkami.

II. Postępowanie doraźne wobec złamań i zwichnięć. Odróżniamy dwa rodzaje złamań: 1) proste czyli podskórne, gdy kość pęka, a skóra po nad nią pozostaje nietknięta i 2) powikłane, gdzie, prócz złamania kości, znajdujemy ranę skóry i części miękkich. Do objawów głównych należą: obrzmienie, zbroczenie odłamów kostnych i zależne od tego pewne wygięcie kończyny, skrócenie tejże i bezsilność zupełna, ból w miejscu złamania i szmer tarcia opierających się o siebie odłamów, który wyczuwa się podczas obmacywania i poruszania poszwankowaną kończyną.

Po obnażeniu tej ostatniej, przyczem ubrania lub obuwia nie należy zdejmować, lecz rozciąć ostrożnie, złamany członek unieruchamia się t. zw. szynami czyli lupkami. Chirurg używa w tym celu fornieru lub tektury; gdy ich nie ma pod ręką, bierze się, co jest: drzazgi, deski, kije, parasole, wańtuchy, wełny, rogoże, drabinki od kwiatów, pogrzebaczce, pęki słomy lub trzciny, gałęzie, druty telegraficzne i t. p., które starannie przymocowywa się po obu stronach złamanej ręki lub nogi chustkami lub opaską, powrozem lub pasem rzemiennym. Jeżeli złamaniu uległo ramię — tułów, tj. klatka piersiowa odgrywa tu rolę jednej z szyn; pod pachę, która przylega do złamanego barku, podkłada się warstwę waty, do powierzchni ramienia zewnętrznej przytwierdza szynę, całą wreszcie kończynę górną, zgiętą w łokciu pod kątem prostym, przymocować trzeba do klatki piersiowej bandażem. Pomiedzy wystające kanty, jak wyrostek łokciowy, kostka goleni i t. p., a szynę podkłada się warstwę waty lub flaneli, by zabezpieczyć od nadmiernego ucisku te bardzo wrażliwe części kończyny.

Opatrunek taki unieruchomi dostatecznie odłamy kostne; zapobiegnie ich ześlizgiwaniu się i rozejściu, uspokoi bóle, które powstają przy najmniejszym poruszeniu się odłamów; w takim unieruchomianym opatrunku poszkodowany może czekać spokojnie na pomoc lekarską, można go więc do szpitala, nie na-

rażając na zniekształcenie większe kończy-ny. W przypadkach złamań powikłanych, oprócz unieruchomienia złamanego członka należy jeszcze opatrzyć ranę, dokładnie obmywszy przedtem okalającą ją skórę.

W razie zwichnięcia postąpimy najlepiej, gdy zaniechamy wszelkich prób nastawiania, którego dokona przybyły lekarz; kończynę zwichniętą unieruchamia się, ramię zatem przytwierdza trójkątem z chustki do tułowia; po obu stronach zwichniętego kolana — układa szelwniki worki lub pończochy z piaskiem; pacjent leży spokojnie, jeżeli zaś zachodzi potrzeba przeniesienia go w inne miejsce, uczynić to należy bardzo ostrożnie. Jak? Pomówimy niebawem.

Stłuczenia powstają wskutek działania mniej więcej krótkotrwałego urazu, jak popchnięcie, przejechanie, upadek lub uderzenie. Przy nieuszkodzonej powierzchni skóry leżące głębiej, mniej sprężyste tkanki miękkie rozluźniają się lub ulegają pęknięciu, w powstałe zaś stąd luki wylewa się krew z rozgniecionych najcięższych naczyń krwionośnych, czyli włosowatych. Obecnością drobnych tych wynaczynień tłomaczy się wytwarzanie sińców. Lód więc, bądź zimne okłady, zastosowane miejscowo, są tu bardzo na czasie; dobrze jest też miejsce stłuczone pokryć złożoną w kilkoro chustką lub serwetką, którą macza się w t. zw. płynie Burowa, zmieszany do połowy z wodą. Okład taki przykrywa się szczelnie ceratką i umocowuje opaską; opatrunek taki może pozostać bez zmiany przez 24 godzin.

III. Postępowanie doraźne przed przybyciem lekarza w przypadkach oparzeń. Tu należą poparzenia podczas pożarów, od wybuchów benzyny (pranie rękawiczek), nafty (polewanie drzewa przy rozpalaniu ognia w piecu) lub terpentyny (nieumiejętne przyrządzanie zaprawy do podłóg), oblanie ukropem lub gotującym się mlekiem, ługiem, wityrolejem, wypadki zajęcia się sukni balowej, welonów ślubnych i t. p. Są to urazy bardzo ciężkie, częstokroć śmiertelne. Odróżniamy trzy stopnie oparzeń: 1) zaczerwienienie t. j. zapalenie skóry — postać najłagodniejsza, 2) wytworzenie się bombli, t. j. pęcherzy z naskórką, 3) zgorzel skóry mniej lub więcej częściowa. W rozmaitych przypadkach trzy te odmiany oparzeń mogą się kojarzyć z sobą wzajemnie.

Jeśli na danym osobniku zapali się ubranie, gasić należy płomienie koldrami, poduszkami, chustkami, dywanem, ściągniętym z siebie surdudem lub paltem, działając szybko a oględnie, by nie poparzyć samego siebie. Ofiarę wypadku obala się i tarza po ziemi, a ugasiw-

szy płomienie, zlewa ją wodą. Ubranie z poszkodowanego zdejmuje się nader ostrożnie, najlepiej rozcinając je, wreszcie nakłada się opatrunek, nie używając jednak nigdy w tych razach ani karbolu, ani sublimatu.

Ponieważ dostęp powietrza do ran, powstających wskutek oparzeń, nie jest pożądany (wysychanie, ból), stosujemy tu zatem tak zw. środki nieprzepuszczające — posmarowanie ran oliwą, olejem, wazeliną, maścią borową lub goldkremem; kompresy, nasycone środkami temi, działają jeszcze skuteczniej; algę przynosi posypywanie oparzeń mąką, sproszkowanym krochmalem, pudrem toaletowym, bizmutem, gumą arabską lub sodą. W braku maści, stosować można na razie masło lub szmalec. Dla usunięcia bólu i kongestji skóry pomocznymi są również zimne okłady. Pęcherzy najlepiej nie otwierać, lecz pozostawić to lekarzowi. W razie nader rozległych oparzeń właściwszym będzie trzymanie pacjenta w leżniej kąpieli; dla podtrzymania sił zaleca się kawę czarna, koniak, szampan na wewnątrz. Miejsca, oparzone kwasami, polewa się obficie wodą, wapienną lub mydlinami; nadżarcia skóry ługiem zobojętnić wypadnie słabym roztworem octu, poczem ranę pokryć kompresem, nasynonym w czystej lub przegotowanej oliwie i lekko umocować go opaską.

IV. Przenoszenie chorego. W tym celu najwłaściwsze są nosze i pomoc trojga ludzi. Nazwiemy ich numerem pierwszym, drugim i trzecim. N-ra 1 i 2 dźwigają nosze, N-r 3 dogląda poszkodowanego i, w razie potrzeby, wyręcza jednego z kolegów. Nosze ustawia się w jednej linii z chorym, koniec nożny — po za głową osobnika. N-r 1 i 2 stają po jednej stronie chorego (nie po obu!), podkładają mu ręce pod plecy i uda, podnoszą równocześnie i ostrożnie kładą plecami na noszach. N-r 3 podiera jednocześnie część ciała uszkodzoną. N-r 1 i 2 ustawiają się w głowach i nogach noszy, ruszając z miejsca powoli i razem idą krokiem drobny, unikając podskoków i potykań się, oraz niosąc tragi możliwie poziomo. W razie braku noszy używa się drzwi, drabin, piarnatów, materacy, kolder, worków, mat rozpiętych, płaszczy, pasów, powozów słomianych, dragów, dzid, karabinów skrzyżowanych lub gałęzi. Jeżeli i tych przedmiotów dostać nie można, dwaj ratownicy krzyżują ręce, tworząc w ten sposób siedzenie, poszkodowany zaś ramionami opiera się o ich karki. Jeżeli jest wciąż nieprzytomnym, jeden z ratowników obejmuje go rękoma za górną część brzucha, gdy drugi, idąc z przodu, trzyma go za nogi.

HYGJENA ODDYCHANIA.

Powietrze ma znaczenie pierwszorzędnę w trosce o zachowanie zdrowia. Jest czystszejsze na wsi niż w mieście, gdzie ludność jest liczniejsza i gęściej skupiona, gdzie wyziewy z fabryk zatrzuwają powietrze. Powietrze w mieszkaniach naszych powinno być często odnawiane, ponieważ psuje się szybko przez oddychanie. Coraz bardziej rozpowszechnia się zwyczaj sypania przy otwartych oknach bez względu na porę roku. O ile się tego nie przestrzega, należy wietrzyć gruntownie pokój sypialny przed snaniem.

Ćwiczenia oddechowe. Jedyną prawdziwą metodą oddychania jest oddychać głęboko i tylko przez nos. Idąc na wolnym powietrzu, iść niezbyt prędko, podać ramiona w tył, ciało wyprostować. Ćwiczyć się w oddychaniu głębokiem. Od czasu do czasu przystanąć, wciągnąć powietrze i na chwilę powstrzymać wydech, aby przyzwycząić klatkę piersiową do silniejszego rozszerzania się. Dobrem ćwiczeniem oddechem jest wspinanie się po górach. Gorset gra ważną rolę w akcie oddychania. Za wysoki i za ciasny uciska klatkę piersiową i wewnętrżności, przez co utrudnia oddychanie i trawienie, może spowodować choroby śmiertelne. W każdym razie zniekształca ciało.

HYGJENA ODŻYWIANIA.

Lavoisier porównywał ciało ludzkie do maszyny parowej, która wzamian za węgiel, który spala, produkuje ciepło i ruch. U istoty żyjącej opalem jest pokarm. Substancje, służące do odżywiania się, powinny być strawne, czyli zdadne do przyswojenia przez organizm. Są one pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.

Pokarmy pochodzenia zwierzęcego składają się z mięsa, mleka i jaj. Rozróżniamy mięso czerwone, białe i czarne. Mięso czerwone — t. j. wołowina i baranina — są odpowiednie dla potrzebujących wiele sił i dla anemicznych. Mięso białe tj. cielęcina, wieprzowina i drób są wskazane przedewszystkiem dla ludzi o słabym żołądku i dla młodzieży. Mięso czarne pochodzi od dzicyzny; jest pożywne, ale nie jest odpowiednie dla delikatnych żołądków.

Ryby, raki, mięczaki zawierają znaczną ilość fosforu, nie są odpowiednie jednak dla osób skłonnych do chorób skórnych.

Mleko, jaja, ser są bardzo pożywne i odpowiadają prawie wszystkim żołądkom.

Pokarmy pochodzenia roślinnego. W skład ich wchodzi potrawy mączne, pieczywo, jarzyny, tłuszcze roślinne (kakao, oliwa), owoce, korzenie i napoje.

Jak trzeba jeść. Trudno oznaczyć dokładnie ilość pożywienia i dań dziennie, u osób bowiem mniej więcej równych

pod względem sił i zdrowia apetyt może być bardzo różny. Wielu wystarczy trzykrotny posiłek w przeciągu dnia. Koniacznym warunkiem dobrego trawienia jest dokładne gryzienie pobranych pokarmów, gdyż gryząc mieszamy je ze śliną, która rozpoczyna trawienie wielu pokarmów. Nie jest wskazaniem pić mając pełne usta, gdyż napój przemoczy pokarm, który gryziemy, i nie pozwala ślinie spełniać swą rolę.

Ważnem przykazaniem higienicznym jest, aby nie jeść, gdy się jest pod działaniem gniewu, lub silnego wzruszenia, również po silnym ruchu fizycznym, ponieważ krew musiałaby wtedy odpłynąć z żołądka do mięśni i nie byłoby równowagi w krążeniu.

Wielkim błędem przeciw higienie jedzenia jest jeść bez apetytu. Moralista mówi, że najgorszym wrogiem człowieka jest dobry kucharz.

Po posiłku dobra jest przechadzka, ale powolna, bez pośpiechu. W przeciągu pierwszej godziny trawienia powinien być wzbroniony każdy większy wysiłek tak fizyczny jak umysłowy.

Co trzeba jeść? Zasada jest pożywienie mieszane, t. j. roślinne i zwierzęce. Wyłącznie zwierzęce jest zbyt podniecające, a zalecany dziś wegetarjanizm nie jest wystarczający dla osób pracujących ciężko umysłowo. Pożywienie częściowo mięsne z przewagą jednak jarzyn i owoców jest najstosowniejsze.

Napoje. Woda działa dobrze na trawienie i rozpuszcza składniki nierozpuszczalne. Ludzie, pijący wodę, jedzą zwykle wiele i żyją długo.

Napoje alkoholowe w jakiegokolwiek postaci są szkodliwe. Alkohol nierozcieńczony jest silną trucizną, rozcieńczony zaś jest także trujący, choć działa powolnie, ale również zgubnie. Pobierany stale choć w małych ilościach, niszczy organizm w sposób przerażający, prowadzi do trwałego zatrucia tegoż, czego objawami są: stopniowa utrata sił i osłabienie inteligencji, drżenie rąk i nóg, paraliż, halucynacje, delirjum, obłąkanie.

Napoje aromatyczne. Kawa ma jest napojem wywierającym chwilowo wpływ bardzo dodatni: pobudza trawienie, wzmacnia działalność serca, pomaga do znoszenia upałów, podnieca umysł. Nadużywana jednak, działa zgubnie na ustrój nerwowy; osoby podniecające się łatwo i nerwowe nie powinny pić kawy, zwłaszcza wieczór. Herbata ma podobne własności co kawa: pobudza trawienie i podnieca nerwy.

HYGJENA ZMYŚŁÓW.

Dotyk. Zmysł dotykania ma siedzibę w skórze całego ciała, szczególnie zaś

rąk, gdzie się znajdują brodaweczki z zakończeniami nerwów. Częste uderzanie, tarcie, cięższa praca ręczna pogrubia naskórek rąk do tego stopnia, że ostrość zmysłu dotykania zmniejsza się. Reguły higieniczne nakazują noszenie rękawiczek, częste i staranne mycie rąk wodą i mydłem.

Wzrok. Przestrzeganie zasad higieny ma wielki wpływ na wzrok; mieszkanie wilgotne i ciemne powoduje zaognienie powiek i osłabienie siatkówki, przeciwnie zaś, dobre warunki oświetlenia mogą odgrywać ważną rolę w zachowaniu, a nawet wzmocnieniu siły wzroku. Przy pracy najlepsze jest światło boczne, padające z lewej strony, gdyby bowiem padało z prawej, cień prawej ręki, zasłoniłby punkt, na który patrzymy. Światło, padające z góry przez szklany sufit, odbija się od powierzchni trzymanej książką lub materji i oslepia padając prosto w oczy. To samo powoduje siedzenie naprzeciw światła.

Śluch. Unikać zbyt silnych hałasów: detonacji przy wybuchu prochu, przy strzelaniu z armat, głośniejszej muzyki na instrumentach dętych. Powodują one tak silne drganie fal powietrznych, że mogą doprowadzić do pęknięcia bębenków usznych, a tem samem do głuchoty. Wskazane jest przestrzeganie czystości uszu, ponieważ nagromadzająca się woskowina może chwilowo nawet znacznie osłabić słuch. Nadmiar woskowiny można usunąć, przestrzykując ucho roztworem wodnym sody (łyżka na szklankę wody).

Smak i powonienie. Organy smaku i powonienia są położone przy początku przewodów pokarmowego. Silne przyprawy korzenne, nawet sól, napoje alkoholowe, tytoń, osłabiają ostrość smaku. Powonienie jest u człowieka mniej silnie rozwinięte niż u wielkiej ilości zwierząt wyższych. Silne zapachy działają źle na powonienie i wogóle na organizm, mogą spowodować wymioty. W pokoju sypialnym nie powinno być żadnych zapachów, szczególnie perfum kwiatowych.

HYGIENA CZYSTOŚCI CIAŁA.

Hydroterapia, zmywanie, tusze. Skóra jest przebita miliardami porów, których zadaniem jest wydzielanie potu, tłuszczu i gazów. Z potem wydzielają się nieczystości, które zbierają się we krwi i dostają się na powierzchnię ciała. Widzimy zatem jak ważną czynność ma skóra i jak powinniśmy dbać o jej czystość, gdy jest bowiem brudna, ma pory zatkałe i nie może należycie spełniać swego zadania. Trzeba brać kąpiel dla czystości możliwie najczęściej najmniej, 1—2 razy na miesiąc, poza kąpielą nie zaniedbywać zmywać mydłem.

Najprostszym zabiegiem hydropa-

tycznym jest codzienne zmywanie całego ciała gąbką, umoczaną w przestajej wodzie, następnie wytarcie ostrym ręcznikiem. Pobudza to czynność porów i sprowadza krew pod skórę.

Tuszu zimnego nie znoszą wszyscy równie dobrze. Osoby anemiczne i wątłe nie powinny używać go bez porady lekarskiej.

Kąpiele letnie (30°—33° C.) działają uspakajające na nerwy, wzmacniają po znuczeniu, sprowadzają sen, czynią skórę miękką i elastyczną.

Kąpiele ciepłe (powyżej 35° C.) z punktu widzenia higieny powinny być wzbronione.

Hygiena włosów. Skóra owłosiona powinna być utrzymana bardzo czysto. Gruczoły tłuszczowe u nasady włosów wydzielają ustawicznie tłuszcz, który nadaje włosom giętkość i połysk. Do tego tłuszczu jednak przyczepia się kurz, który mógłby zatkać pory, gdyby nie był codziennie starannie szczotką czesany. Mężczyźni powinni myć głowę raz na tydzień wodą mydłem alkalicznem, Kobiety, mające długie włosy, trudne do suszenia, powinny to czynić raz na miesiąc, używając do tego wody chinowej i alkoholu. O ile można, trzeba włosy wystawiać na działanie powietrza. Kobiety powinny co miesiąc uciąć lub opalać nad świecą końce włosów, aby zapobiedz rozdławianiu się.

Hygiena jamy ustnej. Hygiena ust jest nie tylko ważna z przyczyn estetycznych, ale i higienicznych, ponieważ trawienie zaczyna się już w ustach. Trzeba więc dbać o czystość i używać do płukania alkoholu tymolowo-mentolowego, albo ekstraktu tymolowego (2 gramy na 5 litrów wody). Tak rozcieńczony tymol nie ma nieprzyjemnego smaku i posiada własności antyseptyczne. Dobre jest również używanie roztworu wodnego kwasu borowego. Zamiast proszku do zębów dobry jest tenol w proszku, który uzupełnia działanie tych płynów. Nie są natomiast zalecane pasty sporządzane zazwyczaj na miodzie, który działa zgubnie na emalję zębów. W sferach inteligentnych coraz bardziej rozpowszechnia się godny pochwały zwyczaj, chodzenia raz do roku do dentysty, który robi przegląd zębów i donowya koniecznych naprawek.

Hygiena skóry. Oddychamy nie tylko płucami, ale i skórą, którą pobiera z powietrza tlen i wydziela bezwodnik węglowy. Stąd wynika nie tylko obowiązek czystości, ale i wykluczenie wszelkich kosmetyków, prawie wszystkie bowiem zawierają składniki trujące. Przy ich użyciu cera szybko traci na świeżości i pokrywa się zmarszczkami. Woda miękka, deszczowa, lub przegotowana działa znakomicie na skórę i chroni od zmarsz-

czek. Nowoczesna higjena zaleca wystawianie skóry całego ciała na działanie słońca i powietrza w kąpielach powietrznych i słonecznych.

6. HYGJENA MIESZKANIA.

Włoskie przysłowie mówi: „Gdzie nie dochodzi słońce, tam wchodzi lekarz“. Mieszkanie zdrowe powinno być słoneczne i łatwe do przewietrzenia, słońce bowiem jest najlepszym środkiem dezynfekcyjnym. Zarodki chorób żyją i zachowują się często bardzo długo w mieszkaniach, w murach, w posadzce, w meblach. Wietrzenie, czystość skrupulatna i słońce są pierwszymi i zasadniczymi warunkami dobrej higjenu. Jest wiele mieszkani złych i niezdrowych, a to z następujących przyczyn: 1. są przeludnione (trzeba najmniej 16 m³ na osobę); 2. ustępy i zlewy nie są czysto utrzymane, lub źle urządzone i zatruwają wyciewami powietrze; 3. są źle ogrzewane; są źle i za mało wietrzzone.

6. HYGJENA RUCHU, MIĘŚNI I GIMNASTYKI.

Gimnastyka ma na celu nietylko wyrobienie siły mięśniowej, ale rozwój i zachowanie sił żywotnych, przyspieszając

bowiem trawienie i pogłębiając oddech, wpływa dodatnio na krążenie krwi i przemianę materji.

Zarówno mężczyźni jak i kobiety, zajmujący się ze zrozumieniem i ostrożnością ćwiczeniami fizycznymi, mogą zauważyć stały i trwały postęp organizmu wogóle. Zdrowie poprawia się, wzrok, cera, nawet i umysł staje się żywszy.

Wszelkie ćwiczenia gimnastyczne powodują wchodzenie wielkiej ilości powietrza do płuc; nawet śpiew, czytanie na głos stanowią dobre ćwiczenie dla płuc.

Chód, bieg, skok rozwijają mięśnie nóg, Ruchy rąk z ciężkami, maczugami lub bez nich rozwijają mięśnie rąk i korpusu. Nakoniec ćwiczenia na trapezie, kółkach, drabinie, drażku, sznurze, poręczach, jak również i sporty np. jazda konna, pływanie, wioślarstwo, szermierka, kolarstwo itd. działają na całe kompleksy mięśni równocześnie.

Są różne systemy gimnastyczne. W zeszłym stuleciu panowała gimnastyka niemiecka, obecnie zaś coraz bardziej rozpowszechnienia się kiernek sz w edzki w połączeniu z lekką atletyką i sportami. Dąży to do równomiernego rozwoju i wzmocnienia całego ciała.

Największy polityczny dziennik polski

Słowo Polskie

wychodzi we Lwowie dwa razy dziennie

Względnie do swych rozmiarów jest dziennikiem najtańszym. Organ zupełnie niezależny politycznie, materialnie zaś tylko od prenumeratorów, na których byt swój opiera. „SŁOWO POLSKIE“ drukuje jednocześnie kilka powieści, z których jedną

W KSIĄŻKOWYM DODATKU TYGODNIOWYM

Prenumerata „Słowa Polskiego“ wynosi:

	miesięcznie	kwartalnie
We Lwowie (w Administracji lub biurach)	2 K — h	6 K — h
We Lwowie z 2-krotną dostawą do domu	2 „ 60 „	7 „ 80 „
Z jednokrotną wysyłką pocztową . . .	2 „ 70 „	8 „ — h
Z dwukrotną wysyłką pocztową . . .	3 „ 50 „	9 „ 50 h

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni — Lwów, ul. Zimorowicza l. 11-15.

WYDAWNICTWA SŁOWA POLSKIEGO.

Blicher-Clausen J. STRYJ FRANIO, powieść z życia duńsk. Przekład F. P.	1.20
Cherbuliez Wiktor, PRZYGODY WŁADYSŁAWA BOLSKIEGO. Tł. F. P.	1.20
Compain L. M. PRZEBOJEM, pow., przekład z franc. Br. Neufeldówny	—60
Coulevain Piotr. NA GAŁĘZI. Przełożyła z francuskiego F. Popławska	1.80
Coulevain Piotr. NIEZNANA WYSPA. Przełożyła z fran. Felicja Popławska	1.80
Crawford Marion. ARETHUSA. Z oryginału angielskiego przełożyła A. Z.	—60
Deledda Grazia. POPIOŁ. Przekład K. Dzieduszyckiej	1.20
Dobrycz Stefan. BITWA POD WARSZAWĄ. Powieść fantastyczna	2.50
Doyle Conan. CZERWONYM SZLAKIEM, pow., tł. z ang. B. Neufeldówna	—60
Gąsiorowski Wacław. HURAGAN, powieść historyczna z epoki napoleońskiej. 3 tomy. Wydanie III. K. 6—, w ozdobnej oprawie	7.80
Gąsiorowski Wacław. ROK 1809, powieść historyczna z epoki napoleońskiej w 2 tomach. Wydanie II. K. 4—, w ozdobnej oprawie	4.60
Gerard Dorota (Longard de Longgarde). NIEPRAWDOPODOBNA IDYLLA. Przegląd angielskiej rodziny w Galicji. Z ang. tłum. A. G.	1.20
Glyn Elinor. WIZYTY ELZBIETY. Powieść. Tłum. z ang. Br. Neufeldówna	—60
Glyn Elinor. MARGRABINKA. Przełożyła z angielskiego J. Popławska	1.20
Gruszecki Artur. WIEK SZOŚCIA. Powieść współczesna	2.—
Haggard Rider. BENITA. Powieść przełożył z angielskiego A. D.	1.20
Hauch G. TAJEMNICA PEWNEJ RODZINY POLSKIEJ. Z oryg. duńsk. przełożyła J. Klemensiewiczowa. K. 120, w ozdobnej oprawie	1.80
Jeż T. T. (Zygmunt Miłkowski). O BYT. Pow. hist. na tle dziejów Albanii, 3 tomy. Wyd. jubil. z portr. autora. K. 6—, cena niższa	3.—
Jeż T. T. (Zygmunt Miłkowski). SYLWETY EMIGRACYJNE. Wielka 8-ka kor. 6.—. Cena niższa	3.—
Kipling Rudjard. ZEMSTA DUNGARY. Nowele. Tł. z ang. F. Chwalibóg	—60
Krajewski Józef. TAJNE ZWIĄZKI POLITYCZNE W GALICJI (1833-1841)	1.20
Kraszewski J. I. (B. Bolesławita) DZIECIĘ STAREGO MIASTA. Obrazek na tle ostatniego powstania	—60
Kuncewicz Izidor. MOI ZNAJOMI	—60
Laskowski Kazimierz Z RODU MARZYCIELI	—60
Maszewski Stanisław. SYCYLIA W LATACH 1848 i 1849	—60
Miomandre Franciszek de. PISANE NA WODZIE. Romans. Tł. z fran. F. P.	—60
OPOWIEŚCI JAPŃSKIE w spolszczeniu Jana G.	—60
Reuter Gabryjela. SYNOWIE. Powieść.	—60
Rod Edward. DAREMNY WYSIŁEK. Powieść. Z franc. Al. Kordzikowska	1.20
Rojan K. JUTZENKA. Powieść, Koron 3.—, w ozdobnej oprawie	3.60
Rojan K. MUSZKA. Powieść	3.—
Romanowska St. NAD MICHIGANEM. Opowieść z życia wychodźców polskich do Ameryki. Odznaczona na konkursie I. nagrodą	—30
Rosny J. H. DOKTÓR HARAMBUR. Powieść z ang. Br. Neufeldówna	1.20
Rosny J. H. VAMIREH. Powieść. Tłum. z angielskiego J. K. Potocki	—60
Rossowski Stanisław. MOJA CÓRKA	2.50
Rossowski Stanisław. PSYCHE. Poezje. Wydanie wytwor. na pap. czerp.	3.—
Rovetta G. LULU. Powieść, przekład z włoskiego	1.20
Rychter E. OBRAZKI SOCJALISTYCZNEJ PRZYSZŁOŚCI. Według Bebla RZECZY CIEKAWIE I POZYTECZNE. Tom I. Wiara w koniec świata. — Opowieść o powstaniu w Chochołowie. — O przyszłej wojnie. — Podróż Regnarða do Polski 1682 r. — Ze stepu. — W Stanach Zjednoczonych	—60
Scheffel Wiktor. EKKEHARD. Pow. z X. wieku. Z dwusetnego wydania w setną rocznicę urodzin autora. Przeł. W. Młodnicka	3.—
Sclavus Wiesław. UGODOWCY. Pow. Wyd. III. K. 3—, w ozd. oprawie	3.60
Słowacki Juliusz. MAKRYNA MIECZYŚLAWSKA. Wydał i objaśnił dr. Henryk Biegeleisen z portetami przełożonej klasztoru i poety	2.—
Soltan Abgar. PANNA SIEKIERCZANKA. Szkic	2.—
Serao Matylda. PO PRZEBACZENIU. Powieść. Przełożyła z włoskiego Karolina Dzieduszycka	1.20
Wazow Jan. KRÓLOWA KAZAŁARSKA. Powieść. Z bułgar. tłum. J. G.	1.80
Wharthon Edyta. ŚWIAT ZABAWY. Z angielsk. tłum. B. Neufeldówna.	1.20
Zora. DROGAMI ŻYCIA. Powieść	1.20

Do nabycia we wszystkich większych księgarniach. Nadsyłający należytość wprost do Administracji Słowa Polskiego, Lwów, Zimorowicza 15 nie ponoszą kosztów przesyłki.

ROZDZIAŁ IX. O PRZEPROWIADANIU POGODY.

Przeprowadanie pogody należy do zagadnień bardzo trudnych i zawiłych i daleką jest jeszcze chwila, kiedy stawiąc będzie można nieomylnie prognozy na dłuższy czas naprzód.

Ażeby być w stanie przewidzieć ze znacznem prawdopodobieństwem pogodę na jeden lub dwa dni naprzód, należy prócz wskazań przrządów danej stacyi uwzględnić dane z całego kontynentu europejskiego. Owe dane telegraficznie są przesyłane do centralnych zakładów meteorologicznych, jakie posiada każde większe państwo, i tam wnoszone do map, które dają obraz stanu elementów meteorologicznych: ciśnienia barometrycznego, temperatury, kierunku i siły wiatru, zachmurzenia, oraz opadów.

Największe znaczenie ma rozkład ciśnień. Na mapach wyszukuje się te miejscowości, w których ciśnienie posiada tę samą wartość, i łączy się je za pomocą linii, zwanych izobarami; w punktach, przez który dana izobara przechodzi, ciśnienie barometryczne jest jednakowe. — Izobary, odpowiadające mniejszym ciśnieniom, zawarte są wewnątrz izobar większego ciśnienia. W ten sposób wszystkie izobary otaczają jądro o najmniejszem ciśnieniu.

Oddalając się coraz bardziej od jądra, dosiegamy w końcu izobary, odpowiadającej największemu ciśnieniu, a więc do maximum barometrycznego.

Stan pogody w układzie takich izobar określony jest dosyć dokładnie: w minimum niebo jest zachmurzone, pogoda dżdżysta; w miarę oddalania się od jądra spotykamy strefy z zachmurzeniem zmiennem i opadami krótkotrwałymi, a dalej zachmurzenie coraz mniejsze, opady coraz radsze — wreszcie w dostatecznej odległości dochodzimy do miejsc z niebem czystem i piękną słoneczną pogodą. Czystemu niebu w lecie towarzyszy wysoka temperatura, w zimie — mróz; zachmurzonemu niebu w lecie — obniżenie temperatury, w zimie ocieplenie się.

Kierunek wiatru odpowiada dokładnie przebiegowi izobar. Wiatr okrąża izobary z prawej strony ku lewej, w kierunku odchyłonym od nich nieco ku stronie prawej. W ten sposób mamy zawsze na północ od minimum wiatry wschodnie lub północno-wschodnie, na stronie zachodniej — wiatry północne lub północno-zachodnie, na południowej — zachodnie i zachodnio-południowe, na wschodniej — południowe i południowo-wschodnie. Siła wiatru, zależna od odległości izobar, jest tem większa, im bardziej zbliżają się do siebie izobary.

Owe depresye barometryczne są główną podstawą przepowiadania pogody. Cała sztuka polega na tem, aby przewidzieć, w jakim kierunku depresya przeczuwać się będzie. Wieloletnie obserwacye wykazały, że minima barometryczne mają pewne drogi, po których posuwają się naprzód. Jedne z tych ulic są częściej szczytującą w zimie, inne w lecie — i w ogólności można podać warunki meteorologiczne, przy których depresya skieruje się na tę lub ową ulicę. Ale rzadkie owe warunki przedstawiają się tak typowo, ażeby można na ich podstawie drogę depresyi nieomylnie określić. Mamy tu jeden z powodów, dla których przepowiednie pogody tak często się nie sprawdzają. Depresye czasem obierają drogi całkiem niezwykłe, nigdy przedtem nieobserwowane, często powstają nieprzewidziane depresye lokalne, które nadają pogodzie na pewnym obszarze charakter całkiem niezgodny z ogólnym stanem powietrza.

Wiemy dziś, że jedną z głównych przyczyn owych niespodzianych zjawisk są warunki, panujące w wyższych warstwach atmosfery. Badania w tym kierunku są rozpoczęte, jednakże ilość stacyi meteorologicznych, posługujących się latwacami i balonami do obserwowania wyższych warstw, jest zbyt mała, ażeby można w krótkim czasie spodziewać się realnych korzyści dla prognozy meteorologicznej.

Przeprowadanie pogody na szerszą skalę opiera się na wspomnianych mapach synoptycznych, w których podany jest stan elementów meteorologicznych ze znacznej liczby punktów obserwacyi. Konstrukcya owych map, oraz przepowiadaniem na ich podstawie pogody, mogą zajmować się tylko specjalne instytucye, które zresztą dają tylko ogólne prognozy dla większych obszarów. Prognozę lokalną opierać wypada na sprostżeniach miejscowych.

Istnieje cały szereg zjawisk, z których uważny obserwator może wyciągać prawdopodobne wnioski co do nastąpić mającej pogody.

Pogoda w danej miejscowości jest zależna od położenia, jakie ta miejscowość w układzie izobar zajmuje, zbliżanie się zaś jądra depresyi zaznacza się spadaniem barometru. Ale spądanie owó nie zawsze jest oznaką zbliżania się depresyi, a w żadnym razie nie daje nam pojęcia o kierunku, w którym się depresya znajduje, i drodze, po której się przemieszcza. — O tych szczegółach daje nam pojęcie kierunek wiatru, oraz zmiany kolejne tego kierunku, a dalej — obserwacye chmur.

Jeżeli przy spadającym barometrze kierunek wiatru jest południowo-wschodni, przyczem, niezależnie od nieznacznych odchyłeń, kierunek ten przez dłuższy czas się nie zmienia, jest to oznaką, że jądro depresji jest skierowane wprost na miejsce obserwacji. W tym razie możemy się spodziewać pogody dżdżystej, trwającej przez dni kilka, poczem wiatry północne lub północno-wschodnie przy podnoszącym się barometrze, są pierwszymi zwiastunami końca deszczów.

Ten typ pogody u nas jest stosunkowo rzadki, zwykle depresje przechodzą albo na południe od nas, albo na północ.

Gdy depresja jest południowa, pierwszymi jej zwiastunami są zazwyczaj chmurki pierzaste, ukazujące się na południowym zachodzie, zanim jeszcze spadać zacznie barometr. Często budowy tych chmur nie można zauważyć, wtedy tworzą one na niebie jakby biały woal, szerokiemi smugami rozpościerający się po całym sklepieniu niebieskieraj.

Wieczorem obecność tego woalu, gdy świeci księżyc, zdradza się światłaniem kołem dokoła księżycy, albo też t. zw. halo, popularnie zwanem lisią czapką. To zjawisko zwiastuje zbliżanie się depresji południowej. Jednocześnie albo też nieco później zaczyna spadać barometr, przyczem wiatr kolejno ma kierunek południowo-wschodni, wschodni, północno-wschodni. Gdy wiatr zmienił się na północno-wschodni, niebo pokrywa się ciężkimi ołowianymi chmurami, które wszakże przechodzą często bez deszczu, a gdy powodują deszcz, to zwykle na niewielkich obszarach i mało obfity. Następnie wiatr przyjmuje kierunek coraz bardziej północny, co oznacza, że jądro depresji już minęło miejsce obserwacji, barometr idzie powoli w górę, chmury jeszcze pokrywają dłuższy czas niebo, dopóki wiatr nie osiągnie kierunku północno-zachodniego, poczem zaczyna się wypogadzać.

Południowa depresja charakteryzuje się ruchem wiatrowskazu, przeciwnym ruchowi wskazówki zegara, oraz właściwymi jej chmurami. Zważając na te szczegóły, musimy wywnioskować typ pogody jak wyżej podany.

Gdy droga depresji leży na północy od nas, wtedy chmury pierzaste ukazują się na zachodzie, lecz nie tworzą one woalu; niebo powoli pokrywa się drobnymi, okrągłymi platkami białych chmur, noszącymi nazwę baranków. Następnie platy te rozszerzają się na całe niebo i przyjmują kształt wielokątów z przystępnymi kątami, które nadają niebu podobieństwo jeziora, pokrytego gęstą krą, a niebawem miejsce ich zastępują gęste chmury deszczowe.

Przy tych zmianach nieba barometr spada, a spadaniu towarzyszy ciągle zmiana kierunku wiatru, który kolejno jest południowo-wschodnim, południowym, południowo zachodnim t. j. chorągiewka wiatrowskazu porusza się w kierunku wskazówki zegara. Temperatura w ziemie podnosi się, a w lecie spada.

Wspomniane chmury deszczowe przy depresji północnej powodują na wielkich przestrzeniach deszcze, przez długi czas bez przerwy padające.

Gdy jądro depresji minie miejsce obserwacji, podnoszeniu się barometru towarzyszą kolejno wiatry zachodnie i północno-zachodnie, i zwykle dosyć nagle powłoka chmur się przerywa, ukazując się kawałki błękitnego nieba i rozpoczynają się okres pogody zmiennej przy wiatrach przeważnie północnych.

Na niebie częściowo czystym piętrzą się chmury kłębiaste i deszczowe, z których chwilami spadają krótkotrwałe, lecz ulewne deszcze lub grady, albo też śniegi i krupy, zależnie od pory roku. Temperatura obniża się znacznie. Przy dalszem podnoszeniu się barometru powoli się wypogadza, w ziemie następują mrozy, a w lecie gorąca.

Oczywiście w praktyce taka typowa kolejność zachodzi niezawsze, gdyż nieraz depresje następują tak często po sobie, że wpływ jednej łączy się z wpływem drugiej, a prócz tego wchodzi tu w grę mnóstwo innych czynników; wtedy problemat prognozy staje się zawiłym i meteorolog pogodę przewidzieć potrafi tylko z pomocą map synoptycznych.

Są jeszcze inne szczegóły, na podstawie których w pewnych razach o pogodzie wnioskować można. Tak np. gdy mgła idzie w górę, prawdopodobnym jest deszcz, gdy mgła opada — pogoda. Gdy w noc letnią na trawie i liściach obfita osiada rosa, jest to oznaką stałej, pięknej pogody, w ziemie natomiast, gdy powietrze staje się wilgotnem, a na kamieniach tworzy się cienka warstwa lodu, można się wkrótce spodziewać deszczu. Na wiosnę lub jesienią z łatwością można przewidzieć przymrozki. Wystarcza w tym celu rezerwoar termometru zrosić wodą i zauważyć temperaturę wilgotnego i suchego termometru po zachodzie słońca. Jeżeli ta ostatnia wynosi mniej niż $\frac{3}{5}$ prawdziwej temperatury powietrza, którą się odczytuje na termometrze suchym, to można się spodziewać przymrozku.

Nie wspominamy o zjawiskach w świecie roślinnym i zwierzęcym, z których również niekiedy wnioskować można o zmianie pogody, ponieważ nie wchodzą one już w zakres meteorologii naukowej.

Prognoza pogody na podstawie obserwacji miejscowych.

Opierając się li tylko na obserwacjach miejscowych, korzystać można z prawideł prognozy, zestawionych podług Dr. W. Michelsona, prof. Ellmanna i innych.

Zapowiedzi dżdżystej pogody.

1. Chmury pierzaste (cirri) posuwają się bardzo szybko z zachodu.

2. Chmury pierzaste przekształcają się w chmury pierzasto-warstwowe.

3. Gdy chmury pierzaste w postaci długich piór ciągną z jednego punktu horyzontu do punktu przeciwległego, spodziewać się należy opadów lub wiatrów nazajutrz lub za 2 dni.

4. Chmury występują równocześnie w kilku warstwach, a) chmury kłębiaste (cumulus) z delikatnym odcieniem po brzegach znajdują się poniżej chmur pierzastych, — b) szare chmury warstwowe (stratus) znajdują się pod silnie oświetlonymi pierzastymi, — c) zupełnie szare warstwy obłoków znajdują się poniżej warstw bladeo-szarych, — d) na niebie szarem i mało przeźroczystem snują się grubsze; brudno-szare chmury warstwowe.

5. Latem chmury kłębiaste nie znikają wieczorem.

6. Po pogodnym dniu letnim wiatr nie słabnie, lecz wzmacnia się wieczorem.

7. Księżyc otoczony jest małymi barwnymi kręgami o małej średnicy.

8. Naokoło słońca lub księżycy tworzą się woale (halo).

9. Po upalnych dniach niema rosy.

10. Powietrze nadzwyczaj jasne, tak że w okolicach górskich zarysy bardzo odległych przedmiotów można dokładnie odróżniać. — Również przed wschodem nadzwyczajne iskrzenie się gwiazd.

11. Na tle czerwonym wschodzącego słońca występują barwy purpurowe.

12. Mgła idzie w górę.

Zjawiska poprzedzające ulewy i burze.

1. Latem pierwsze cirri nadciągają z południa, a barometr opada.

2. Przy zmiennym wietrze rosną szybko chmury kłębiaste, występując w formie wałów spiętrzonych, których spód ma kierunek poziomy.

3. Gdy taka bardzo wysoka chmura kłębiasta przemienia się w chmurę burzową, z której części górnej wychodzą promieniście chmury pierzaste, względnie której część górna rozchodzi się w kształcie grzyba, to w razie bardzo znacznej bezwzględnej wilgotności powietrza oczekiwać należy gradu.

4. Gdy rano lub w ciągu dnia widoczne się stają chmury pierzasto-kłębiaste (baranki), a wieczorem podnoszą się chmury kłębiasto-warstwowe, to można się spodziewać burzy w ciągu nocy.

5. Gdy w ciągu dnia letniego i ja-

snej pogody chmury mają przeważnie charakter warstwowo-kłębiasty, to burze nocne powtarzają się często przez kilka nocy z rzędu.

6. Gdy chmury burzowe mają u dołu wyrostki w kształcie pęków winogron można oczekiwać burzy bez deszczu.

Cechy długotrwałej niepogody.

1. Po przejściu jednej depresji, wysokie i pięknie zarysowane cirri szybko snują się nad rozetowanymi chmurami kłębiastymi pomimo że niebo się wyjaśnia a barometr nie spada.

2. W czasie chwilowego wyjaśnienia się, obłoki górne, silnie oświetlone, poruszają się w tymże kierunku co i dolne chmury ciemne.

Zwinstawy polepszenia się pogody.

1. Niestawki chmury kłębiaste ciągną się w tym samym kierunku co wiatr nad powierzchnią ziemi.

2. Na niebie występuje tylko jedna warstwa chmur.

3. Chmury warstwowo-kłębiaste nie przynoszą same ani w lecie ani w zimie znaczniejszych opadów.

Cechy stałej pogody.

1. Słońce przy pogodzie wschodzi i zachodzi bez powłoki z chmur.

2. Wszystkie chmury należą do jednej warstwy.

3. Letnie chmury kłębiaste, tworzące się w ciągu dnia, nikną ku wieczorowi.

4. Przy wschodzie słońca pojawiają się cirri stojące nieruchomo.

5. Na niebie całkowicie pogodnym długo jeszcze po zachodzie słońca widać srebrzysto-białą smugę.

6. W porze zimowej pojawiają się koło słońca lub księżycy duże kręgi, a ze słońca widać oddzielne linie oświetlone (mróz).

7. Gdy po dniu jasnym w zimie niebo pokrywa wieczorem wobec ciszy niska chmura warstwowa jak mglista opona, oczekiwać należy stałego mrozu.

8. Chmury cirri (pierzaste) ciągnące ze wschodu zapowiadają suszę.

9. Wiosną, latem lub jesienią widoczne w ciągu dnia tylko poszczególne chmury ginące ku wieczorowi, zapowiadają długotrwałą suchą i jasną pogodę.

10. Jeżeli koło dziesiątej rano na bezchmurnym rannem niebie ukazują się okrągławe chmury pierzaste, które mnożą się aż do godzin popołudniowych, a ku wieczorowi ulegają rozproszeniu, to znamionuje dobrą pogodę.

11. Gdy w nocy panuje cisza, a w parę godzin po wschodzie słońca lekki wietrzyk stopniowo się wzmacnia ku południowi, potem słabnie, a w nocy cichnie zupełnie, można spodziewać się długotrwałej, suchej pogody.

12. Znaczne wahanie temperatury dziennej, gorące dnie i chłodne lub zimne noce są oznakami długotrwałej pogody.

POCZET HISTORYCZNYCH KRÓLÓW POLSKICH

(Od Mieczysława I. do Stanisława Augusta Poniatowskiego).

Piastowie (do r. 1370).

- Mieczysław (Mieszko) I.** ur. 931 r. um. 992 r. Panował lat 30. (Od r. 962 do r. 992).
- Bolesław I. Wielki** czyli **Chrobry** ur. 967 r. um. 1025 r. Panował lat 33 (od r. 992 do r. 1025).
- Mieczysław II. Gnuśny** ur. 990 r. um. 1034 r. Panował lat 9 (od r. 1025—1034).
- Kazimierz I. Odnowiciel** ur. 1016 r. um. 1058 r. Panował lat 18 (od r. 1040—1058).
- Bolesław II Śmiały** ur. 1041 r. um. 1081. Panował lat 18 (od r. 1058—1079).
- Władysław I. Herman** ur. 1043 r. um. 1102 r. Panował lat 23 (od r. 1079—1102).
- Bolesław III. Krzywousty** ur. 1085 r. um. 1138. Panował lat 37 (od r. 1102 do 1138).
- Władysław II.** ur. 1104 um. 1159. Panował lat 9 (od r. 1138 do 1146).
- Bolesław IV. Kędzierzawy** ur. 1127 um. 1173. Panował lat 27 (od r. 1146—1173).
- Mieczysław III. Stary** ur. 1131 um. 1202. Panował lat 4 (od r. 1173—1177).
- Kazimierz II. Sprawiedliwy** ur. 1138 um. 1194. Panował lat 17 (od r. 1177 do 1194).
- Leszek Biały** ur. 1188 um. (zabity) 1227. Panował sam lat 26 (od r. 1194—1227 z przerwami).
- Władysław III. Laskonogi** ur. 1168 um. 1231. Panował lat 4 (od r. 1202—1206).
- Bolesław V. Wstydlivy** ur. 1221 um. 1279. Panował lat 52, względnie 36 (od r. 1227—1279, względnie od 1243 do 1279) w czasie jego małoletności bowiem sprawowali rządy: *Henryk I. Brodaty* (1231—1238) i *Henryk II. Pobozny* (1238—1243).
- Leszek II. Czarny** ur. 1250 r. um. 1288. Panował lat 10 (od r. 1279—1288).
- Henryk Probus** (ks. wrocławski) ur. 1248 r. um. 1290. Panował rok 1 (od r. 1289—1290).
- Wacław** (król czeski) ur. 1272 r. um. 1305. Powołany na tron polski r. 1290 utrzymał się na nim z przerwami do śmierci (1305).
- Przemysław I.** (ks. Pomorski) ur. 1257 r. um. (zabity) 1296. Panował rok 1 (od r. 1295—1296).
- Władysław Łokietek** ur. 1260 r. um. 1333. Panował nieprzerwanie lat 27 (od r. 1306—1333).

Kazimierz III. Wielki ur. 1310 um. 1370. Panował lat 37 (od r. 1333—1370).

Dom Andagaweński (1370—1399).

- Ludwik** (król węgierski) ur. 1326 r. um. 1382. Panował w Polsce lat 12 (1370 do 1382).
- Jadwiga** ur. 1372 r. um. 1399. Panowała sama lat 3, a z Jagiełłą lat 13 (1383 do 1399).

Jagiellonowie (1386—1572).

- Władysław Jagiełło** ur. 1348 um. 1434. Panował lat 43 (1386—1434).
- Władysław Warneńczyk** (równocześnie król węgierski) ur. 1424 um. 1444. Panował lat 10 (1434—1444).
- Kazimierz IV. Jagiellończyk** ur. 1427 um. 1492. Panował lat 47 (1445—1492).
- Jan I. Olbracht** ur. 1459 um. 1501. Panował lat 9 (1492—1501).
- Aleksander Jagiellończyk** ur. 1461 um. 1506. Panował lat 5 (1501—1506).
- Zygmunt I. Stary** ur. 1467 um. 1548. Panował lat 42 (1506—1548).
- Zygmunt August** ur. 1520 um. 1572. Panował lat 24 (1548—1572).

Królowie elekcyjni z różnych domów. (1572—1795).

- Henryk Walezy** ur. 1551 um. 1589. Panował w Polsce dwa lata (1573—1575).
- Stefan Batory** ur. 1533 um. 1586. Panował lat 11 (1575—1586).
- Zygmunt III.** (zarazem król szwedzki) ur. 1566 um. 1632. Panował lat 45 (1587—1632).
- Władysław IV. Waza** ur. 1595 um. 1648. Panował lat 16 (1632—1648).
- Jan Kazimierz** ur. 1609 um. 1672. Panował lat 20 (1648—1668).
- Michał Korybut Wiśniowiecki** ur. 1638 um. 1673. Panował 4 lata (1669—1673).
- Jan Sobieski** ur. 1624 um. 1696. Panował lat 22 (1674—1696).
- August II.** (elektor saski) ur. 1670 um. 1733. Panował lat 36 z przerwą (1697 do 1733).
- Stanisław Leszczyński** ur. 1677 um. 1766. Panował 4 lata (1705—1709).
- August III. Sas** ur. 1696 um. 1763. Panował lat 30 (1733—1763).
- Stanisław August Poniatowski** ur. 1732 um. 1798. Panował lat 31 (1764—1795).

ROZDZIAŁ X. PRZEWODNIK PO KRAKOWIE.

KILKA SŁÓW O KRAKOWIE.

Pierwsze początki Krakowa nikną w mrokach przedhistorycznej naszej przeszłości. Znana legenda przypisuje założenie grodu krakowskiego, późniejszej stolicy Piastów i Jagiellonów, księciu Krakusowi. Pewnem jest tyle, że już w X. wieku Kraków był ważną i powaźną placówką, że wśród walk i zmian ogólnych Kraków zmieniał także swych władców, że przez pewien czas należał do Czechów, a po skonsolidowaniu państwa polskiego w r. 999 przez Bolesława Chrobrego napowrót do Polski został przyłączony. Odbarżany przez następców Chrobrego licznymi przywilejami, Kraków rozwijał się szybko i pomyślnie, nawiązując na wsze strony rozległe stosunki handlowe, rozwijając rzemiosła i bogacąc swych mieszkańców. Mieszczanstwo było wówczas i przez długie wieki jeszcze niemieckiem.

Pod rządami dzielnego króla Łokietka miasto zyskało, ale też później i straciło wiele. Karząc niewdzięcznych mieszczan za bunt pod wodzą wójta Alberta i otwarcie bram miasta ks. Opolskiemu (1311), Łokietek uszczuplił znacznie przywileje mieszczanstwa i między miastem a zamkiem założył nowy Kraków (1320), złączony z żywiołu rzemieślniczego polskiego, da współzawodniczenia ze starym miastem niemieckiem. Następca Łokietka, Kazimierz W., stworzył drugą podobną osadę po prawym brzegu Wisły i nazwał ją Kazimierzem. Zwolna wrócił Kraków do łask królewskich i nietylko odzyskał dawne przywileje, ale wzbogacił się jeszcze nowymi. O bogactwie ówczesnych mieszczan krakowskich daje najlepsze wyobrażenie słynna uczta Wierzyńska. Jak Lwów stał się głównem centrum handlu ze wschodem, tak Kraków zogniskował w sobie z czasem handel zachodni.

Do podniesienia miasta przyczynił się wielce uniwersytet, jeden z najstarszych w Europie, założony jeszcze przez Kazimierza, ale wskrzeszony i ustalony — głównie dzięki zabiegom i hojności królowej Jadwigi — dopiero po jej śmierci, przez króla Jagiellę.

Mimo to wszystko asymilacja miasta i polszenie się jego mieszczanstwa postępowało dosyć powoli. Dopiero wiek XVI. stanowi w tym kierunku przełom.

Upadek Krakowa datuje się od chwili, gdy Zygmunt III. przeniósł stolicę do Warszawy, a Kraków pozostał już tylko miastem koronacyjnem. Ostatnim królem, który koronował się na Wawelu, był August III., a ostatni raz w swych mu-

racz gościł Kraków króla polskiego St. Augusta w r. 1787. Kraków miał to szczęście, że na jego to Rynku Tadeusz Kościuszko złożył przysięgę narodowi i obwieścił powstanie (24 marca 1794). Niebawem zajęli miasto Prusacy, a z początkiem r. 1796 Austriacy, którym dostał się był Kraków przy trzecim rozbiore. Wówczas to złączono Kleparz i Kazimierz z Krakowem i oddano pod rząd wspólnego magistratu.

Miewał jeszcze Kraków później świetne i radosne chwile, W r. 1810 przyjął uroczyste ks. Józefa Poniatowskiego i nowego swego władcę, księcia warszawskiego, króla saskiego. Od r. 1815 (kongres wiedeński) po koniec r. 1846 stanowią Kraków wraz z trzema miasteczkami: Chrzanowem, Trzebinią, Nową Górą i 244 wioskami osobne państwo, noszące szumny tytuł: „Wolne, niepodległe i ściśle neutralne miasto Kraków z okręgiem“. Rządy sprawował senat, złożony z prezesa i ośmiu senatorów. Pierwszym prezesem był Stanisław Wodzicki (1815—1831), ostatnim X. Jan Szindler (1840—22 lut. 1846). W r. 1848 uległ Kraków, podobnie jak Lwów, bombardowaniu, a w trzy lata później dotkliwie szkody wyrządził miastu pożar.

Ponowny rozwój miasta rozpoczyna się z chwilą nadania mu samorządu, a dziś zaliczać się może Kraków do rzędu miast prawdziwie europejskich, jakkolwiek nie utracił cechy starożytności, która go czyni droższym jeszcze dla serca każdego Polaka, a dla cudzoziemca pięknym i godnym zwiedzenia.

Ogólny obszar miasta wynosił do roku 1909 blisko 6 kilometrów kwadratowych; posiadało ono przeszło 160 ulic i 20 placów, a podzielone było na ośm dzielnic: I. Śródmieście, w obrębie plantacji; II. Wawel; III. Nowy Świat.; IV. Piasek; V. Kleparz; VI. Wesola; VII. Stradom i VIII. Kazimierz. „Wielki Kraków“ jest terytoryalnie 6 razy większy od dotychczasowego, zajmuje bowiem około 40 kilometrów kwadratowych obszaru, a ludność jego dochodzi do 150.000 dusz. Wskutek przyłączenia się gmin podmiejskich zmienił się w Krakowie znacznie stosunek ludności żydowskiej do chrześcijańskiej na korzyść ostatniej; dotychczasowy jej procent: 70 na 100 wzrósł obecnie do 80 na 100. Po za obrębem „wielkiego Krakowa“ pozostaje i nadal miasto Podgórze, oraz parę przyległych gmin mniejszych.

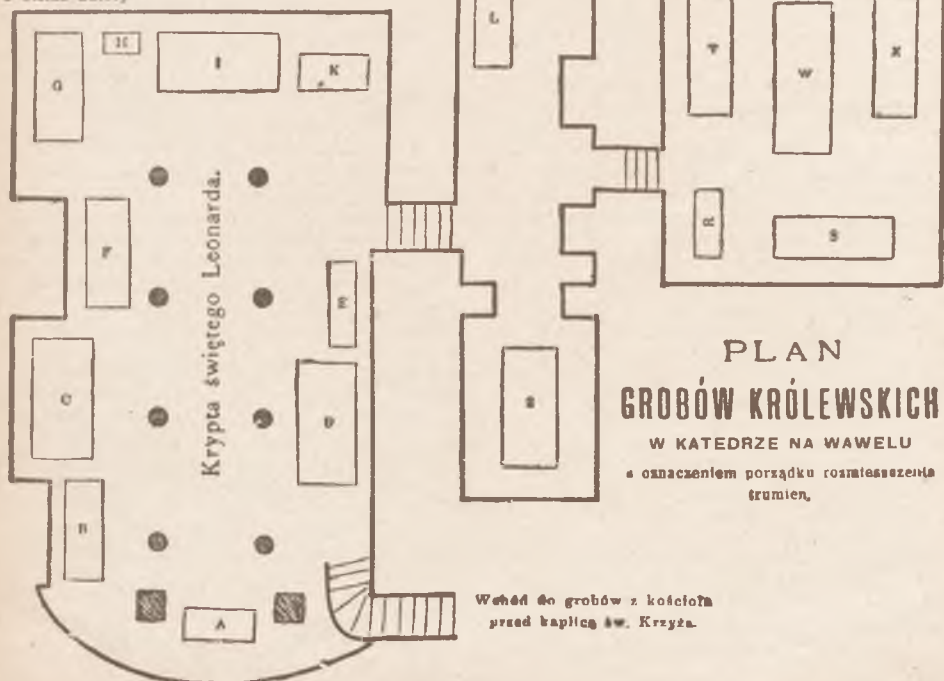
GODNE ZWIEDZENIA, KRAKOW I WIELICZKA.

I. W ciągu jednego dnia.

Naprzód Wawel (Katedra, Zamek królewski i widok na zachodnią okolicę miasta z kopcem Kościuszki) u stóp Wawelu najstarszy kościółek w Krakowie św. Idziego, bliżej ku Wiśle kompleks starych budynków z „Domem Długosza“, prze-

znaczonym niestety na zburzenie, potem (tramwajem) na Kazimierz, gdzie kościoły św. Katarzyny i Bożego Ciała, a nadto stanowiąca jeden z najpiękniejszych zabudków polskiego budownictwa stara Bożnica żydowska. Z powrotem na Rynek główny, tu Muzeum narodowe w Sukienn-

- A Oltarz
- B Karata Józef Poniatowski.
- C Tadeusza Kościuszko
- D Michał Korybut Wiszniowecki
- E Zygmunt Kazimierz, syn Władysława IV i Cecylii Renaty
- F Cecylia Renata, żona Władysława IV
- G Marya Kazimiera, żona Jana III Sobieskiego
- H Maryja Anna, córka Władysława IV i Cecylii Renaty
- I Jan III Sobieski
- K Władysław IV
- L August II
- M Jan Albert, kardynał.
- N Zygmunt III
- O Aleksander Karol, syn Zygmunta III i Konstancji Austriaczki
- P Anna Austriaczka, żona Zygmunta III
- Q Konstancja Austriaczka, żona Zygmunta III
- R Anna Maryja, córka Zygmunta III i Anny Austriaczki
- S Jan Zygmunt, syn Jana Kazimierza i Maryi Ludwiki Gonzagi
- T Anna Jagiellonka
- U Maryja Ludwika Gonzaga, żona Władysława IV, potem Jana Kazimierza
- Ć Zygmunt August
- W Jan Kazimierz
- X Barbara Zapolska, żona Zygmunta I
- Y Zygmunt I Stary
- Z Stefan Batory

PLAN
GROBÓW KRÓLEWSKICH
W KATEDRZE NA WAWELU
z oznaczeniem porządku rozmieszczenia trumien.

Wejście do grobów z kościoła przed kaplicą św. Krzyża.

nica ch. Stąd do biblioteki Jagiellońskiej i nowego gmachu uniwersytetu (Collegium novum). Potem muzeum ks. Czartoryskiego, brama Florjańska, baszty i rondo, Kościół św. Krzyża i Panny Marii, kościółek św. Wojciecha, mylnie uważany za najstarszy w Krakowie; z powrotem ulicą Szpitalną ku plantom, tu gmach Teatru miejskiego, wreszcie Park Jordana, chluba Krakowa i pedagogji polskiej, poczem na Kopiec Kościuszki.

II. W ciągu dwóch dni.

Kto ma tylko dwa dni czasu, z których jeden wypadna na wtorek, czwartek lub sobotę, ten niech zwiedzi przedewszystkiem Wieliczkę. Rano przed wyjazdem może jeszcze zwiedzać kościoły.

III. W ciągu 3 do 4 dni.

Oprócz powyższej wymienionych, z kościołów: Dominikanie, Franciszkanie, św. Piotra i św. Andrzeja, Zmartwychwstańców i Szarytek i w zakładzie nieuleczalnych Helców. Zbiory w gabinetach archeologicznym i historii sztuki (Uniwersytet). Muzeum techniczno-przemysłowe. Gmach i wystawa towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych. Ogród botaniczny. Wycieczka na Krzemionki, skąd widok na miasto, z powrotem kościół na Skalce (na Kazimierzu) z grobem zasłużonych, a wreszcie wycieczka na Wolę i Bielany.

Groby królów polskich w Katedrze na Wawelu

Groby te (wyrestaurowane staraniem prof. Łępkowskiego) otwarte bywają dla zwiedzających w czasie wolnym od nabożeństw. Msze śś. w krypcie przed wzniesionym w roku 1876 ołtarzem, wykonanym wedle projektu znakomitego architekta Violet le Duc'a (zmarłego w r. 1879), odprawiają się w rocznice kilku królów i ich żon, mianowicie:

12 lutego za Stanisława Augusta, jako w dzień jego śmierci, oraz druga msza śś. za Tad. Kościuszkę, jako w dzień urodz.

1 kwietnia za Zygmunta Starego;

23 za Zygmunta III.;

8 maja za Barbarę Radziwiłłównę;

21 maja za Władysława Jagiellę;

7 czerwca za Jana III.

7 czerwca za Kazimierza Jagielloń;

7 lipca za Zygmunta Augusta;

9 września za Annę Jagiellonkę;

19 paźdż. za księcia Józ. Poniatowskiego;

11 listop. za Władysława Warneńczyka;

20 listopada za Bonę;

16 grudnia za Jana Kazimierza i Marię Ludwikę.

W dzień Żaduszny schodzi kler zamkowy do grobów na odśpiewanie tam *Salve Regina*; w tygodniu zaduszny odprawiają się msze śś. za wszystkich królów.

Msze św odprawiane bywają przez

księży katedralnych o godzinie wpół do 10-tej, w dniach wymienionych.

Grób Adama Mickiewicza.

Osobna krypta w katedrze na Wawelu, gdzie dnia 4 lipca 1890 r. uroczystie złożono trumnę ze zwłokami Adama Mickiewicza przywiezionej z Montmorency.

Grób Zasłużonych na Skalce.

W krypcie pod kościołem na Skalce spoczywają zwłoki Jana Długosza, sławnego historyka (ur. w r. 1415 w Brzeźnicy w Piotrkowskiem; zmarł, jako nominat arcybisk. lwowski dnia 10 maja 1480, — Lucjana Siemińskiego (ur. dnia 13 sierpnia 1809 r. w Magierowie w obwodzie Żółkiewskim, zm. w Krakowie dn. 27-go listopada 1877 r.), — Wincentego Pola (ur. w Firlejówce pod Lublinem dn. 20 kwietnia 1807 r., zm. w Krakowie w dniu 2 grudnia 1872 r.), — Józefa Ignacego Kraszewskiego (ur. d. 28. lipca 1812 r. w Warszawie, zm. w Genewie dnia 19 marca 1887 r.), złożone dnia 18 kwietnia 1887 roku, — Teofila Lenartowicza (ur. d. 27 lutego 1821 r. w Warszawie, zm. d. 3 lutego 1892 r. we Florencji), złożone do grobu na Skalce dnia 12 czerwca 1893 r. — Adama Asnyka (ur. dnia 11 września 1838 roku, zm. d. 2 sierpnia 1897 r.) — Henryka Słimiradzkiego (ur. we wsi Pieczyniemi w gub. Charkowskiej um. 24 sierpnia 1902 r.), — Stanisława Wyspiańskiego (ur. w r. 1869 a zm. dnia 28 listopada 1907 r.). Groby te zwiedzać można zawsze za zgłoszeniem się do ks. Przeora OO. Paulinów.

Grób ks. Piotra Skargi Pawęskiego, w kościele św. Piotra, wyrestaurowany w r. 1883, można zwiedzać za zgłoszeniem się do zakrytyj. Dnia 27 września śpiewają tam OO. Jezuiti *Salve Regina*.

Kopalnie soli w Wieliczce.

Kopalnie soli w Wieliczce zwiedzać można we wtorek, czwartek i sobotę każdego tygodnia; jeżeli zaś na który z tych dni przypada święto, natenczas w następny dzień powszedni, w każdym jednak razie tylko w godz. popołudniowych.

Przed trzecią godziną po południu, zgłosić się należy do c. k. Zarządu salinarnego, celem oznajmienia rodzaju oświetlenia. Tutaj uiścić należy opłatę za oświetlenie, wstęp i wyjazd windą.

Taksy są następujące: Za pierwszą klasę oświetlenia płaci 1—20 osób 110 K, 21—30 osób 120 K. 31—40 140 K, powyżej 40 osób każda osoba po 3 K 20 h. Za drugą, klasę oświetlenia płaci 1—15 osób 90 K, 16—30 osób 100 K, 31—40 110 K. Za trzecią klasę płaci 1—10 osób 50 K, 11—20 osób 60 K. 21—30 osób 70 K. Za czwartą, klasę płaci 1—10 osób 40 K, 11—20 osób 50 K a 21—30 osób 60 K.

Bilet wstępu kosztuje 4 K od osoby, za ogień bengalskie do oświetlenia więk-

szych przestrzeni, płaci się podług osobnej taksy.

Nad szybem arcyksięcia Rudolfa nabyć można fotografie miejsc kopalni zwiedzanych przez gości, wykonane z natury przez Schuberta, fotografa w Krakowie.

Jedna sztuka fotografii kosztuje 60 h., w albumie z 10 sztuk złożonych 6 kor., a z 20 sztuk 10 koron.

Ilustrowane przewodniki po kopalni nabyć tamże można po cenie 40 i 60 hal. za sztukę.

INFORMACJE DLA PRZEJEZDNYCH.

Tramwaj elektryczny.

1. Od Mostu podgórskiego przez ulicę Mostową, plac Wolnicę, ul. Krakowską, Stradom, Grodzką, Główny Rynek, Florjańska, Kasztową, Lubicz, do dorca kolejowego.

2. Od Mostu podgórskiego przez ulicę Mostową, plac Wolnicę, ul. Krakowską, Dietłowską, Starowiśnią, Sienną, Rynek główny, Karmelicką, około Parku Krakowskiego, do rogatki Łobzowskiej.

3. Od przystanku kolejowego na Zwierzynku przez ul. Zwierzyniecką, Wiśnią, Rynek głów., ul. Sławkowską, Długą do rogatki Wrocławskiej.

4. Od Rynku głównego, naprzeciw ul. Siennej wzdłuż linii A—B, przez ulicę Szewską, Podwale na ul. Wolska, do parku dra Jordana.

Za przejazd w I. kl. płaci się 14 hal., w II. kl. 11 hal.

Hotele.

Hotel Austria, ul. Pawia
Centralny, ul. Basztowa 21, 612, wł. Kohnowa Leona
Drezdeński, Rynek 47, 338, właściciel Fritsch Artur

Europejski, Lubicz 5, 116, właściciel

Dr. Łapiński Jan Kazimierz
Grand-Hotel, ul. Sławkowska 5, 38
właśc. Chrzanowski Eustachy

Kellera, ul. Krakowska 27

Kleina, ul. św. Gertrudy 6, 405
Krakowski, ul. Dunajewskiego 9, 66

Londyński, Stradom 11, 258 właśc.
Wasserlauf Salomon

Metropole, ul. Gertrudy 29, wł. S. Kubie
Müllera, ul. Dietla 35, 742

Narodowy, ul. Poselska 22
Polski, ul. Florjańska 42, 469, właśc.

Niedospał Stanisław
Pollera, ul. Szpitalna 30, 262

Pod Różą, ul. Florjańska 14, 2041/VIII
właśc. Starzewska Franciszka

Rappaport Mayer, ul. Dietla 63
Royal, ul. św. Gertrudy 25, 433

Saski, ul. Sławkowska 3, 37
Spatza J. W., róg ul. Bożego Ciała i Miodowej

Union, ul. św. Gertrudy 27, 1005
Warszawski, ul. Dietla 42

Wiedeński, ul. Miodowa 9, właśc. Teitelbaum Lea Rosa

Victoria, ul. Zwierzyniecka 6, 780
wł. Dr. Mischka.

CENY MIEJSC W TEATRZE MIEJSKIM W KRAKOWIE.

Ceny miejsc zwyczajne:

Łoża parterowa lub I. piętra 14 K.;
Łoża II. piętra 10 K.; Krzesło w łoży
zbiorowej II. piętra 3 K.; Fotel w pierw-
szych 5 rzędach 4 K.; Krzesło pierwszorz.
w nast. 4 rzędach 3 K.; Krzesło drugorz.
w 5 ostatnich rzędach 2 K.; Krzesło w par-
terze 1 K. 20 h.; Krzesło na balkonie I.
piętra w 1 rzęd. 4 K., w następnych po
3 K. Krzesło na balkonie II. piętra w 1
rzędzie 3 K., w następnych 4 rzędach 2 K.
Galerja w 1 rzędzie 1 K., w następnych
rzędach wprost sceny grupa C i D 80 hal.,
w bocznych rzędach grupa B i F 60 hal.,
do sceny przylegająca grupa A i F 40 hal.

Ceny miejsc niższe:

Łoża parterowa lub I. piętra 9 K.; Łoża
II. piętra 6 K.; Krzesło w łoży zbiorowej
II. piętra 2 K.; Fotel w pierwszych 5 rzę-
dach 2 K.; K. 60 h.; Krzesło pierwszorz.
w nast. 4 rzędach 2 K.; Krzesło drugo-
rzędne w 5 ostatn. rzędach 1 K. 30 h.;
Krzesło na parterze 80 h.; Krzesło na bal-
konie I. piętra w 1 rzędzie 3 K., w na-
stępnych po 2 K.; Krzesło na balkonie II.
piętra w 1 rzędzie 2 K., w następnych 4
rzędach 1 K. 30 h. Galerja w 1 rzędzie
60 h., w nast. rzęd. wprost sceny grupa
C i D 50 h., w bocznych rzęd. grupa B i E 40
h., do sceny przylegająca grupa A i F 20 h.

Kasa zamówień uprawnioną jest do pobierania na fundusz emerytalny artystów
teatru miejskiego, poniżej oznaczone dopłaty do ceny biletów: Do łoży parterowej
lub I. piętra po 1 K.; łoży II. piętra po 60 hal.; fotelu po 40 hal.; krzesel balkonu
I. i II. piętra po 20 hal.; parteru i galerji I-szej po 10 hal.

WYKAZ ADWOKATÓW, LEKARZY, INŻYNIERÓW, GEOMETRÓW, APTEK.

Wykaz urzędów, instytucji i szkół w Krakowie znajduje się w „Przewodniku po Galicji“ pod napisem „Kraków“.

Adwokaci:

- Adamski Stanisław, Poselska 20.
 Ader Leon, Gołębia 3
 Altendorf Szymon, Grodzka 4
 Armhaus Adolf, Marka 18
 Bader Leopold, pl. Dominikański 3
 Bąkowski Klemens, św. Jana 12
 Bardel Franciszek, Mały Rynek 1
 Bednarski Tadeusz, Wiślna 3
 Benis Artur, Długa 1
 Berman Henryk, Grodzka 62
 Bobrowski Ludwik, Wiślna 4.
 Bogdani Roman, Anny 4.
 Bogdani Wiktor, Anny 4
 Bobilewicz Adam, Sławkowska 1
 Bogusz Adam, Gołębia 6
 Brummer Herman, Poselska 18
 Caro Leopold, Szczepańska 11
 Chmielarczyk Wład. E., Sławkowska 4
 Czesznak Feliks, Zielona 4
 Dadlez Izydor, Krzyża 5
 Dallet Józef, Gertrudy 11
 Daniłak Michał, Rynek gł. 37
 Deiches Izydor, Główny Rynek 15
 Doboszyński Adam, św. Anny 3
 Drobner Józef, Gołębia 2
 Dziubczyński Franc., Sławkowska 25
 Ehrenpreis Zygmunt, Starowiślna 1
 Eibenschütz Zygmunt, Karmelicka 6
 Federowicz Tadeusz, Krupnicza 5
 Fischer Edmund Jan, Marka 7
 Fischler Adolf, Grodzka 61
 Fischlowitz Izrael, Mały Rynek 7
 Fiach Karol, Grodzka 14
 Frühling Rudolf, Wiślna 8
 Gabryelski Józef, Gołębia 7
 Geldwerth M. Leon, Florjańska 5
 Gertler Juljan, Florjańska 31
 Gleitzmann Józef, Grodzka 39
 Gluziński Tadeusz, Szewska 19
 Goldfinger Albert Salomon, Grodzka 51
 Gottlieb Samuel, Grodzka 32
 Gross Adolf, Anny 9
 Gross Joachim, pl. WW. Świętych 8
 Grünzweig Zygmunt, Grodzka 42
 Gryziecki Mikołaj, Główny Rynek 26
 Guńkiewicz Bronisław, Grodzka 47
 Gutman Józef, Grodzka 60
 Gutman Maks, Grodzka 60
 Gutman Maurycy, Grodzka 8
 Heski Bernard, Szewska 15
 Himmelblau Abraham, Florjańska 55
 Iskrzycki Tadeusz, Wolska 3
 Jakubowski Faustyn J. Bruno, Bracka 10
 Jakubowski Jan, Św. Jana 18
 Jndkiewicz Henryk, Grodzka 43
 Kaden Gustaw, Basztowa 26
 Kirchmeyer Stefan, Marka 6
 Klębkowski Zygmunt, Sławkowska 28
 Klemensiewicz Ludwik, Łobzowska 8
 Korngold Natan J., Grodzka 9
 Kosch Teodor, Pijarska 3
 Koy Michał, św. Anny 7
 Koziański Kazimierz, Wiślna 4
 Krerler Henryk, pl. WW. Świętych 11
 Krieger Herman, Florjańska 18
 Krygowski Stanisław, św. Marka 11
 Kwieciński Tadeusz, Grodzka 26
 Lachs Saul Rafał, Grodzka 60
 Landau Izaak sen., pl. Dominikański 5
 Landau Izaak, Grodzka 32
 Landau Ignacy jun., Poselska 18
 Landau Pinkus (Filip), Poselska 18
 Landau Saul Izajasz, Grodzka 32
 Landau Saul Rafał, Gertrudy 9
 Landy Ludwik, Grodzka 6
 Langrod Bernard, Karmelicka 9
 Laub Dawid, Grodzka 62
 Lauer Bern. (Berisch), Grodzka 33
 Lauer Izaak, Grodzka 33
 Laufbahn Abrah. (Artur), Grodzka 48
 Lax Józef Al., Grodzka 15
 Lehrfreund Michał, Sienna 3
 Lehrfreund Zygmunt, Gł. Rynek 6
 Lewandowski Karol, ul. Florjańska 16
 br. Lewartowski Ad., Dunajewskiego 4
 Liebermann Stanisław, Gł. Rynek 14
 Lieblich Abraham (Adolf), Rynek gł. 8
 Łachecki Kaz. Ludw., Reformacka 7
 Łazarski Stanisław, ul. Kapucyńska 3
 Łepkowski Karol, Poselska 9
 Mahler Ignacy, Rynek gł. 6
 Marek Zygm. Stan., Wiślna 8
 Margulies Józef, Senacka 9
 Maschler Abr. Józef, Szpitalna 38
 Meisels Abrah. (Adolf), Grodzka 2
 Merz Ludwik, ul. Starowiślną 1
 Mikiewicz Bolesław, pl. W. Świętych 11
 Mussil Fr. Wilh. Mar., Karmelicka 15
 Münz Michał, Bracka 4
 Nadel Mendel, Poselska 17
 Nitsch Eugeniusz, Rynek gł. 44
 Niechtauser Abr. Daw., Florjańska 49
 Ocetwiewicz Ludwik, Wiślna 3.
 Olearski Bronisław, ul. Krupnicza 7
 Ostrowski Kazimierz, Jagiellońska 11
 Pawłowicz Klemens, Zwierzyniecka 9
 Peiper Juljan, ul. Grodzka 69
 Pelz Scholem Mordeche, Grodzka 46
 Piotrowski Zygmunt, Basztowa 16
 Praetzel Artur, Grodzka 40
 Przeworski Jakób, ul. Wolska 9
 Rattler Ludwik, Grodzka 69
 Reifer Leon, Grodzka 35
 Reiner Edmund, pl. WW. Św. 8
 Reiner Leopold, ul. Grodzka 23
 Reiner Rudolf, Grodzka 10
 Reklewski Jan, pl. Szczepański 7
 Ripp Mojż. Leib, Grodzka 55
 Rosenblatt Józef, Basztowa 19
 Rowiński St. Jan., pl. Szczepański 6
 Rybacki Edward, Sienna 7

Scheck Joel, ul. Grodzka 43
 Schmidt Wolf Wilhelm, Rynek gł. 11
 Schmindling Aron, Szpitalna 17
 Schmindling Chaskel Sam., Grodzka 46
 Schoenwetter Henryk, Florjańska 8
 Schönberg Maurycy, Karmelicka 10
 Schragger Izaak, ul. Grodzka 9
 Seinfeld Herman, pl. Dominikański 1
 Skąpski Józef, ul. św. Jana 12
 Smolarski Kazim., ul. Sławkowska 10
 Stec Jan, pl. WW. Świętych 9
 Steinberg Józef, ul. Grodzka 18
 Steinberg Emil, Rynek gł. 6
 Sternbach Edward, ul. Stolarska 15
 Sulimir Roman, Wiślna 5
 Süsser Abraham, ul. Grodzka 11
 Süsskind Dawid, Grodzka 58
 Syruczek Władysław, Senacka 6
 Szalay Ludwik, św. Jana 3
 Tilles Abraham, Grodzka 40
 Tilles Samuel, Grodzka 40
 Tomik Stanisław, Podwale 1
 Trammer Jędrzej, Florjańska 28
 Vogler Zygmunt, Grodzka 71
 Vorzimmer Dawid, Florjańska 13
 Wahrhaftig Samuel, Grodzka 26
 Warenhaupt Leon, gł. Rynek 45
 Weiner Fischel, Grodzka 13
 Winkler Samuel, Poselska 18
 Wojciechowski Franciszek, Karmelicka 7
 Zakrzewski Tadeusz, Bracka 13
 Zapała Tadeusz, Krzyża 7
 Zelt Salomon, Florjańska 25
 Zettner Abrah., (Adolf), Grodzka 36
 Zimmermann Juda, ul. Gertrudy 24.

Notaryusze

Klemensiewicz Edmund, Anny 5
 Lipiński Łucyan, Jagiellońska 5
 Lipowski Konstanty, pl. Dominikański 1
 Starzewski Tadeusz, Poselska 20

Lekarze

Ackermann A., kob., Wiślna 5 025 349
 Albinowski Alfred, Kolejowa 18
 Aronsohn Jul., Zyblikiewicza 1
 Baczynski Teofil, Szp. św. Łaz. 025 265
 Bannet Arnold, okul. pl. W. Świętych 11
 Baschkopf J., sk. i wen., Florjańska 49
 Baurowicz Aleksander, chor. gardła, nosa
 Bi uszu, Grodzka 26 025 191
 Berezowski Tadeusz, okul., Florjańska 49
 Bernaciński F., lek. m. Konerowska 9 025 531
 Bielański G., st. lek. pow., Studencka 11
 Bielawski Jan, Wolska 7
 Bier Leonard, Łobzowska 4
 Blussberg M., Dietla 49 025 457
 Bobkiewicz H., Mały Rynek 2 025 931
 Bochenek Adam, Pańska 8
 Boczar St., chor. sk. i wen., Szczepańska 3
 Borzęcki Eugeniusz, chor. skór. i wener.,
 Florjańska 33 025 524b
 Bossowski Aleksander, chirurg., św. Mar-
 ka 20 025 292
 Braum S., chor. kob., Krupnicza 13 025 227

Breyer St., homeopata, Wolska 28
 Brudzewski K., okulista, Florjańska 40
 Budzynowski Kornel, Radziwiłłowska 22
 Bujak Wl., Długa 56
 Bujwid Odon, Lubicz 28 025 301
 Buzdygan M., chor. wen., Bracka 10
 Cercha M., chor. kobiec., Sławkowska 4,
 025 2019/VIII (w lecie w Krynicy)
 Cetnarowski E., (klin. położn. 025 27
 Ciechanowski S., Wielopole 4 025 200/VIII
 Chlumski W., ortopedja, Rynek klepar-
 ski 12 025 540
 Cholewicz Franciszek, Zacisze 14
 Cybulski Teodor, choroby dzieci, Flo-
 rjańska 44 025 674
 Czerny Ed., chor. kob., Sławkowska 25
 025 254
 Damski Wacław, Kolejowa 1
 Dembowski K., Radziwiłłowska 17
 Dobrowolski S., chor. kob., Podwale 2
 025 568
 Domański Stan., chor. nerw., Szczepań-
 ska 9 025 108
 Droba Stanisław, Bracka 10
 Drożdż B., św. Jana 11
 Eichhorn Ferdynand, lek. kolej., Kolejo-
 wa 12 025 120
 Engländer B., Starowiślna 4 025 471
 Filipkiewicz S., Kolejowa 18
 Filipkiewicz Wład., chor. dzieci, Duna-
 jewskiego 1
 Flis Kazimierz, Szewska 27 025 2021/VIII
 Frączkiewicz J., ul. Jabłonowskich 1. 2
 025 2016/VIII
 Frenkel St., Piotra Michałowskiego 13
 Friedman L., ginek., Zielona 12 025 459
 Frommer Aron, Tomasz 28, zakł. roentg.
 025 81
 Georgeon Leon, Zwierzyniecka 10
 Gertler N., Gertrudy 18 025 666
 Gettlich Adam, chor. dzieci, Florjańska.
 53 025 259
 Gliński L. K., Collegium med., 025 166b
 Gogulski J., Starowiślna 8 025 2046/VIII
 Gólski S., Basztowa 17 025 715
 Grażyński E., ch. dz., Kolejowa 12 025 35
 Grünhut B., Dietla 43 025 704
 Godlewski M., chor. wewn., Łobzowska 6
 025 2013/IV
 Grzybowski G., Szpitalna 3 025 678
 Habicht Kazim., Wielopole 4
 Hilfstein Chaim, Krakowska 2 025 773
 Hirsch D., Krakowska 17 025 856
 Hirsch H., Zielona 7 025 547
 Hłady Michał, Kopernika 12
 Horoszkiewicz Stefan, prof. Uniw., So-
 bieskiego 12
 Hoyer Henryk, Kolejowa 3
 Jabłoński A., lek. kol., Marka 23 025 876
 Jakubowski Maciej Leon, prof. Uniw.,
 Dunajewskiego 3

- Janiszewski Tomasz, fizyk m., Garncarska 2
- Jankowski S., lek. sąd. chorób umysłow., Szewska 9 **☞** 655
- Jarecki Kazim., Szpital św. Łazarza
- Jasiński W., Szpital św. Łazarza
- Jaugustyn S., chor. kob., Sławkowska 20 **☞** 202
- Jaworski Władysław, prof. uniw., Studencka 14 **☞** 701
- Jendel-Sausenhofen Ign., em. lekarz. pow., Garncarska 2
- Junger J., Krakowska 13 **☞** 774
- Jurowicz Izidor, Koletek 4
- Kader K., operator, Basztowa 4 **☞** 381
- Kapellner M., Jagiellońska 5
- Karasz Tadeusz, Wielopole 8
- Kasprzyk Antoni, Mały Rynek 9
- Kaufmann Oskar, Wrzesińska 7, w lecie w Karlsbadzie
- Kęcki Stanisław, Długa 6
- Kędzior W., ch. wewn., Dunajewskiego 2 **☞** 70
- Klecki K., Wielopole 8
- Kleczkowski Tadeusz, Krupnicza 9
- Klęsk Adolf, oper., Wolska 9 **☞** 2016/6
- Kluger Władysław, Grabowskiego 5
- Komorowski Bolesław, Lelewela 6 **☞** 419
- Kopff Leon, Sobieskiego 1
- Korngoldówna Regina, Skawińska 8
- Korolewicz Piotr, klin. chorób wewn.
- Kosiński Mieczysław, Siemiradzkiego 1
- Kostanecki Kazim., Kolejowa 10 **☞** 214
- Kostecki Jan, Szpital św. Ludwika
- Kostrzewski Józef, Długa 60
- Kozłowski M. ch. sk. i wen. Sławkowska 18
- Koźniewski T., Pańska 12
- Kramarzyński Adam, Mikołajska 26 **☞** 2048/8
- Krokiewicz A., chor. wewn., Kapucyńska 5 **☞** 454
- Królikowski Jan, Niecała 1
- Krongold Wilh., Gertrudy 13 **☞** 455
- Krzyszkowski J. L., dyr. Szpit. św. Łazarza, Dietla 97 **☞** 192
- Krzyształowicz F., chor. skór. i wener., Basztowa 6 **☞** 326
- Kupczyk K., ch. nerw., Szujskiego 11
- Kurkiewicz S., ch. wewn., Jabłonowskich 14
- Kwaśnicki A., ch. dz. Basztowa 4 **☞** 252
- Kwiatkowski S. G., chor. wewn., Długa 15 **☞** 801
- Laberschek F., pl. Matejki 3 **☞** 621
- Lachs Jan, ch. kob., Jasna 7 **☞** 523
- Landau Jan, Gertrudy 9 **☞** 347
- Landau Jonasz, Krakowska 35
- Landau R., ch. dzieci, Dietla 47 **☞** 491
- Latkowski Józef, chor. wewn., Dunajewskiego 2 **☞** 630
- Lauer Aleksander, Kolejowa 13
- Lauer Ignacy, pl. W.W. Świętych 1
- Lewicki Roman, Nowa Wieś 8
- Lewinter Adam, Straszewskiego 4
- Lewkowicz K., ch. dz., Łazienna 30 **☞** 521
- Liebermann E., okulista, Grodzka 48
- Lieskind J., chor. kob., Starowiślna 6 **☞** 403
- Lustgarten L., Grodzka 60 **☞** 270
- Lustig S., Krakowska 35 **☞** 656
- Łapiński St., Klinika chorób wewn.
- Łazarski Józef, Dietla 97
- Łazowski Bolesław, Arjańska 8
- Łobaczewski A., chor. wewn., Pijarska 5 **☞** 789
- Łopaciński M., ch. wewn., św. Marka 5
- Maciąg A. Grzegórzecka 22
- Majewski Kazimierz, okulista, Szczepańska 11 **☞** 710
- Marciszewicz F., okulista, Wiślna 15
- Maziarski Stanisław, Wielopole 15
- Mączka Tom., ch. wewn., Florjańska 31
- Merz A., ch. dzieci, Kolejowa 8 **☞** 442
- Mitschka Kazimierz, Zwierzyniecka 4 **☞** 780
- Mięsowicz Edw. Jabłonowski 2 **☞** 781
- Milkner Wilh., Czysta 14
- Morawski K., Radziwiłłowska 4
- Mostowski S., Kopernika 12
- Murczyński W., św. Jana 18 **☞** 617
- Murdziński F., ch. dzieci, Szpitalna 36 **☞** 102
- Münz E., ch. skórnych, Sławkowska 4
- Nartowski M., ch. nerw., pl. Szczepański 2 **☞** 2015/8
- Nitsch R., Strzelecka 7
- Nowaczyński Jan, Bracka 10
- Nowak Juljan, Graniczna 9
- Nowak D., Arjańska 4
- Nowotny Fr., choroby gardła nosa i ucha, Wielopole 4 **☞** 699
- Nowotny Gustaw, Kopernika 40
- Nüsselfeld Józef, Kopernika 27
- Ossadnik Józef, Kopernika 7
- Oświecimski Feliks, św. Sebastjana 13
- Owsiński J., ch. kob., Szpitalna 4 **☞** 899
- Pachonński Antoni, Radziwiłłowska 8
- Pareński S., Wielopole 4 **☞** 208
- Piątkowski M., ch. wewn. i uszu, Karmelicka 10
- Pieniążek P., ch. gardła i nosa, Bracka 10 **☞** 164
- Pitz Jan, chor. umysł., ul. Karmelicka 6 **☞** 794
- Piotrowski Adam Tym., ch. kob., Garncarska 16 **☞** 523, (w lecie w Żegiestowie)
- Pisarski Tadeusz F., Długa 23
- Pluciński Michał, Podwale 2
- Podliński Walery, Rynek gł. 22
- Podobiński Antoni, Krzywa 3
- Poliwak Karol, Mały Rynek 8
- Poniko Stanisław, Długa 15
- Późniak S. M., lek. kol., Kolejowa 13 **☞** 474
- Przeworski Izrael, Miodowa 15
- Przybylski S., Klin. położn.
- Radecki Paweł, Pańska 12
- Radiński Zygm., Klin. chirurg.
- Rapaport L., Wielopole 6 **☞** 653
- Rec Wojciech, Szpit. św. Łazarza

Reiss W. Krupnicza 5 023 604
 Rogalski Tad., Długa 35
 Rose Maksymiljan, Wiślna 9
 Rosenblatt E., chor. dzieci, Basztowa 19
 023 199
 Rosenhauch Edmund, Zielona 16
 Rosner A., chor. kob., prof. szkoły położ.,
 św. Jana 3 023 82
 Różycki J., Florjańska 19 023 370
 Rutkowski Kaz., Zielona 29 023 111
 Rutkowski M., op., Basztowa 5 023 371
 Rydel Adam, ch. nerw., Dunajewskiego 3
 565 573
 Rzegociński B., Rynek Kleparski 6 023 953
 Schaitter I., lek. m., Grodzka 62 023 87
 Schermant Józef, Stradomska 15 (w lecie
 w Marjenbadzie)
 Schlank J., Kopernika 40
 Schneider Jan, Zwierzyniecka 21
 Schneider Ludwik, chor. wewn., Florjań-
 ska 34 023 177
 Schoengut S., chor. uszu, nosa i gardła,
 Pijarska 9 023 171
 Schudmak A., chor. wewn., Sebastjana 22
 023 579
 Schwarz A., Florjańska 38
 Schwarzbart Aron, Poniatowskiego 12
 Seńkowski M., Radziwiłłowska 4 023 524
 Sikorska Helena, Lubicz 28
 Silberstein A., Zielona 6
 Skobel S., ch. sk. i wen., Rynek Gł. 23
 Skórczewski Bolesław, Batorego 18 (w le-
 cie w Krynicy)
 Skórczewski Witold, Kopernika 15
 Skórski W., Szpital św. Łazarza
 Sliwiński Michał, Mikołajska 4 023 2028/8
 (w lecie w Karlsbadzie)
 Smolarski Władysław, Kolejowa 2 023 410
 Spira Maurycy, Mostowa 2
 Spira Rafał, ch. uszu, Grodzka 51 023 898
 Stahr Eljasz, wew., Kolejowa 7 023 919
 Staniszewski Julian, św. Jana 28 023 737
 (w lecie w Iwonicy)
 Stankiewicz W., ch. kob. Kolejowa 1
 023 339
 Staszewski Miecz., oper., Szewska 23
 023 793
 Stopczyński Jan, Szpital św. Łazarza
 Surzycki J., ch. wewn., Franciszkańska 1
 023 156
 Szafnicki Marjan, Kopernika 10
 Szewczyk J., Florjańska 13
 Szukiewicz Wład., Karmelicka 16
 Szurek St., ch. wewn., Kolejowa 4
 Talko-Hryniewicz J., Studencka 7
 Teichman A., Grodzka 61 (w lecie w Pi-
 szczanach)
 Tokarski Stanisław, Arjańska 18
 Trzciniński B., Zwierzyniecka 34
 Wachholz L., Basztowa 25
 Wachtel Z., oper., Grodzka 32 023 365
 Wachtel Zym. jun., Dietla 52
 Warzeszkiewicz M., Kopernika 20
 Warzycki B., lek. pow., Radziwiłłowska 20
 Weber Henryk, Florjańska 9

Weisberg Jakób, Sebastjana 20 023 863
 Wespanski Antoni, Karmelicka 23
 Wicherkiewicz K., okul., Wolska 15 023 286
 Wilczyński Ludwik, chor. wewn., Pod-
 wale 1 023 639
 Wilkosz A., fizyk m., M. Rynek 4 023 217
 Witaliński W., okul., Klinika okulist.
 Włyński Tad., Radziwiłłowska 10
 Wojciechowski B., chor. kob., Dunajew-
 skiego 2 023 362
 Wójtowicz E., Bernardyńska 9
 Wrzosek Adam, Wielopole 8
 Zamiłowski Józef, ch. nerw., Batorego 1
 Zamorski Stanisław, Szp. św. Łazarza
 Zeitner Józef, ul. Gertrudy 10 (w lecie
 w Francensbadzie)
 Ziarko J., chor. wewn., Długa 7
 Zopoth Artur, lek. m. II obw., Rynek
 kleparski 5 023 218
 Żeleński T., chor. dzieci, Karmelicka 6
 023 618
 Żuławski K., ch. umysł., Długa 82 023 158
 Żydłowicz W., ch. skórn. i wen., Flo-
 rjańska 22

Dentyści lekarze

Cybulski Napoleon, prof. uniw., Szcze-
 pańska
 Immerglückówna Dora, Grodzka 30
 Łepkowski Wincenty, prof. dentystryki,
 Straszewskiego 26 023 239
 Merunowicz Tadeusz, Rynek gł. 29
 Mirtenbaum Leon, Grodzka 6
 Piepes W., Florjańska 5
 Praetzel Gustaw, Rynek gł. 29
 Schumaun F., Sławkowska 1
 Sędzielowski Józef, Rynek Gł. 44 023 703
 Steinberg Bernard, Rynek Gł. 14
 Syrop Jakób, pl. WW. Świętych 10 023 721
 Tyszecki Teofil, Rynek Gł. 24
 Wernikowski W., Rynek Gł. 6 023 357

Technicy dentyśczeni

Dłużynski Wacław, Tomaszka 13
 Fischer Józef, Grodzka 60 023 844
 Helsing D., Stradom 23
 Hrebenda Wład., Szpitalna 20
 Jaugustyn Marjan, Michałowskiego 12
 Kramer Herman, Sebastjana 5
 Kowalczyk Władysław, Sławkowska 1
 Łukaszewicz Karol, Sławkowska 8
 Matuszewski Henryk, św. Jana 3

Weterynarze

Fertig Zygmunt, Rzeźnia miejska
 Klich Karol, Kurniki 3
 Komiński Karol, (magistrat)
 Kwieciński St., st. weter. pow., Długa 28
 Papée Maks, Rzeźnia miejska 023 470
 Silberman Jakób, Długa 19

Apteki w Krakowie

Apteka Szpitalna, Szpital św. Łazarza
 Banke Henryk (pod Aniołem) Kościuszki 4
 023 1118.

Bartmański H. Sp. (pod złotym słońcem)
Grodzka 22 025 203
Berger K. J. (14) Lubicz 7. 025 2182.
Grabowski Wincenty (pod aniołem), Diet-
gawska 76 025 530
Gralewski Fortunat, (pod złotym tygry-
sem), Szczepańska 1 025 402
Hausman Juliusz Dr. (pod białym orłem)
Rynek 45 025 2046/V1
Jakubowski Stanisław. (pod słońcem)
Rynek gł. 43 025 1427
Lesikowski Ignacy, (pod złotym lwem)
Długa 1 025 294
Marciszewski Ludwik, Stradomska 6. t. 1126
Marcoin Zygmunt, (pod złotym orłem)
Krakowska 11 025 251
Mikucki Ksawery (pod koroną), Rynek
główny 22 025 155

Proń M. (pod złotą głową), Rynek gł. 13
025 2097/V111
Reder Maksymilian, (pod Opatrznością)
Karmelicka 23 025 1455
Redyk Wiktor (pod barankiem), Miko-
łajska 2 025 1042
Rosenberg Ludwik, (pod żyrnym) Kra-
kowska 23 025 121
Wiszniewski Konstanty, (pod gwiazdą),
Florjańska 15 025 31

Geometry cywilni.

Jakubowski Alojzy Siemiradzkiego 17
Niedzielski Tadeusz, Karmelicka 10
Romański Wiktor, św. Jana 13
Ryszkowski Seweryn, Grobie 15
Skracha Aleksander, Krowoderska 25

SPIS ALFABETYCZNY ULIC MIASTA KRAKOWA I PRZEDMIEŚĆ.

Dzielnica 1. Śródmieście, 2. Wawel, 3. Nowy Świat, 4. Piasek, 5. Kleparz, 6. Wesoła, 7. Stradom, 8. Kazimierz.

Ulice i place: św. Agnieszki 7., św. Anny 1., Aryańska 6., plac Aryański 6., Adama Asnyka 5., Augustyńska 8. Bar-
tosza 8., Basztowa 4.—5., Batorego 4., pl. Bawół 8., Berka Joselowicza 8., Ber-
nardyńska 7., plac Bernardyński 1., Bi-
skupia 4., Blichowa 6., Bocheńska 8.,
Bonerowska 6., Bonifraterska 8., Bosacka
6., Bożego Ciała 8., Bożego Miłosierdzia 3.,
Bracka 1., Brzozowa 8. Ciemna 8., Czar-
nieckiego 4., Czysta 4. Dajwór 8., Die-
tłowska 6., 7., 8. Długa 5., Dolnych Mły-
nów 4., Dominikańska 1., plac Domini-
kański 1., plac św. Ducha 1., J. I. Du-
najewskiego 4. Estery 8. Felicjanek 3.,
Św. Filipa 5., Floryańska 1., Francisz-
kańska 1. Garbarska 4., Garncarska 3.,
4., Gazowa 8., św. Gertrudy 1., 6., 7., Go-
łębia 1., Ambr. Grabowskiego 4., Gran-
iczna 4., pl. Na Groblach 3., Grodzka 1.,
Grzegórzecka 6., 8. Helclów 5. Św. Idzie-
go 1., Izaka 8. Jabłonowskich 3., 4., Ja-
giellońska 1., Jakóba 8., św. Jana 1.,
Jasna 6., Józefa 8. Kanoniczna 1., Kapu-
cyńska 3.—, Karmelicka 4., św. Katar-
zyny 8, Kilińskiego 4., 5., Kolejowa 6.,
plac Kolejowy 6., Koletek 7., Kopernika
6., Juliusza Kossaka 3., Krakowska 8.,
Krowoderska 4., 5., Krótka 5., Krupni-
cza 4., Krzywa 1., św. Krzyża 1., Kupa 8.,
Kurniki 5., Kurkowa 6. Lenartowicza 4.,
Librowszczyzna 6., Loretanańska 3., 4., Lu-
bic 6., Lubomirskiego 6., Łazienna 6.,
Łobzowska 4. Plac św. Magdaleny 1.,
Mała 3., św. Marka 1., pl. Maryacki 1.,
plac Matejki 5., Michałowskiego Piotra 4.,
Miedzuch 8., Mikołajska 1., Miodowa 8.,
Montelupich 5., Morsztynowska 6., Mo-
stowa 8. Niecała 6., Nowa 8., plac No-
wy 8. Ogrodowa 4., 5. Pańska 6., Park
Jordana 3., Pawia 5., 6., Pędzichów 5.,
Piekarska 8., Pijarska 1., Podbrzezie 8.,
Podgórska 8., Podwale 6., Podzamecz 1., 3.,

Poniatowskiego 6. Poselska 1., Powi-
śle 3., Radziwiłłowska 6., Rajska 4.,
Rakokowicka 6., Reformacka 1., Reto-
ryka 3., Rybaki 7., Rynek główny 1., Ry-
nek kleparski 5., Rynek mały 1. Seba-
stjana św. 6., 7. i 8, Senacka 1., Sie-
miradzkiego 4., Sienna 1., Skaleczna 8.,
Skawińska 8., Sławkowska 1., Słowiań-
ska 5., Smoleńsk 3., Sobieskiego 4., Sta-
chowskiego Czarna wieś), Starowiślna 6., 7.,
Staszica 4., Stolarska 1., Stradomska 7.,
Straszewskiego 1. 3., Strzelecka 6., Stu-
dencka 6., Swoboda 3., pl. Szczepański 1.,
Szczepańska 1. Szeroka 8., Szewska 1.,
Szlak 4., 5., Szpitalna 1., Szujskiego 4.
Tarlowska 3., Tenczyńska 3., Tomasz
św. 1., Topolowa 6., Trynitarcka 8., Trze-
ciego Maja 6. Ubogich 8. Warszawska 5.,
Wawel (Zamek) 2., św. Wawrzyńca 8.,
Wąska 8., Węgłowa 8., Wenecya 4., Wie-
lopole 6., Wiślna 1., plac Wolnica 8.,
Wolska 3., Wrzesińska 3., pl. Wszystkich
Świętych 1., Wygoda 3. Zacisze 5. Zgo-
da 3., 4., Zielona 6., Zwierzyniecka 3., Zy-
blikiewicza 6., Zygmunta Augusta 6
Żabia 3., 4.

W roku 1910 przyłączono:

Czarna wieś—Nowa wieś
Czarnowiejska, Misjonarska

Dębniki

Bartosza Głowackiego, Kaflarska, Kiliń-
skiego, Konopnickiej, Kościuszki, Mała,
Mickiewicza, Nadwiślańska, Ogrodowa,
Pocztowa, Podgórska, Polna, Portowa,
Rybacka, Rynek, Sobieskiego, Wojskowa,
Zagrody, Zamkowa.

Grzegórzki

Grzegórzecka, Podgórska, Szkolna, Woź-
niakowskiego.

Krowodrza

Św. Ducha.

Półwieś-Zwierzyniec

Borelowskiego, Lelewela, Św. Jadwigi
Kościuszki, Mickiewicza, Nad Wisłą, No-
wa, Senatorska.

ROZDZIAŁ XI. PRZEWODNIK PO GALICJI.

Wykaz ważniejszych miejscowości z podaniem powiatu politycznego i sądowego; stacji pocztowych, telegraficznych, telefonicznych i kolejowych; władz autonomicznych rządowych i sądowych; szkół, lekarzy, notariuszy, adwokatów, aptek, oraz jarmarków i targów.

Objaśnienia znaków i skrótów: = poczta; cyfra oznacza strefę pocztową, odnośnie do Lwowa; **er** = erarialna; = składnica pocztowa; = telegraf; = telefon, liczba przy znaku = ilość abonentów telefonicznych; = stacja kolejowa; **m** = mieszkańców; **m** = miasto; **w** = wieś; = powiat polityczny; = powiat sądowy; **S** = szkoły; **miesz** = mieszana; **m** = męska; **ż** = żeńska; **wydz** = wydziałowa; **posp** = pospolita; = rada powiatowa; **pr** = prezes, prezydent; **star** = starosta; **brm** = burmistrz; **n. gm** = naczelnik gminy; **p** = sąd powiatowy; **obw** = sąd obwodowy; **not** = notariusz; **adw** = adwokat; **lek** = lekarz; **apt** = apteka; **korn uzup** = komenda uzupełniająca; **cyw geom** = cywilny geometra; **inż cyw** = inżynier cywilny; **jarm** = jarmarki;   w nawiasie ( ) przed nazwą miejscowości oznacza najbliższą pocztę, telegraf lub stację kolejową.

Adamówka z Nowinami **w** Jarosław, **S** Sieniawa,   (Jarosław), **S** 1-kl. miesz.

Adamy 1800 m. **w** Kamionka Strumiłowa Busk (Busk, Krasne-Busk).

Akreszory 850 m. **w**   Peczenizyn, (Kosmacz, Jabłonów Kolomyja).

Albigowa 2300 m. **w**   Łańcut,   (Łańcut), **n. gm** Jakób Kuźniar, **S** 4-kl. miesz., 1-kl. miesz. szkoła koszykarska, szkoła gospodyń wiejskich. Kasa Reiffeisena.

Alwernia 498 m. **m** Chrzanów, Krzeszowice   Alwernia-Regulice), **n. gm.** Klemens Górnicki, **S** 1-kl. miesz., **lek** Bednarski Józef, Berggrin Alfred, **targ** co 3 ąrode, Kasa Reiffeisena.

Alwernia-Regulice **w** Chrzanów Krzeszowice,

- Bagienica 1250 m. w Dąbrowa (Dąbrowa, Tarnów).
- Baginsberg Kołomyja, (Kołomyja).
- Bajkowiec 1050 m. w Tarnopol (Tarnopol).
- Bakowce 650 m. w Bóbrka (Strzeliska Nowe, Bóbrka-Chlebowice), **S** 1-kl. miesz.
- Bąkowiec 800 m. w Stary Sambor Stara Sól (Chyrow).
- Balice 3050 m. w Mościska (Mościska).
- Balice 2000 m. w Kraków, Liszki (Zabierzów) **S** 2-kl. miesz.
- Baligród** 2000 m. **m** Lisko, (Lisko-Lukawica) **S** 6-kl. miesz.
- lek** Robel Wiktor, **not** Władysław Misky, **adw** Smólski Władysław em. radca, Rattler Aleksander dr., **geom cyw** Ignacy Roh. **geom. ewid.** Klemens Zarwanitzer, **Two** zaliczkowe, **Two** kredytowe dla handlu i przemysłu, **Spółka** dla handlu hurtownego. Filia **Twa** zaliczkowego w Lisku. Agencja Krak. **Twa** Wzaj. ubez. **apt** 1 **targ** co poniedziałku.
- Bain w Chrzanów, (Chrzanów), **S** 2 kl. miesz.
- Balińce w Kołomyja, Gwoździec, (Gwoździec), **S** 4-kl. miesz. z dopeln. kursem rolniczym.
- Balnicza w Lisko Baligród (Wola Michowa Cisna Lisko)
- Bałuczyn 1175 m. w Złoczów (Gliniany, Zadwórze).
- Bandrów Narodowy w Lisko, Ustrzyki Dolne (Ustrzyki Dolne).
- Bania Berezowska 1550 m. w Peczeniżyn (Jabłonów, Kołomyja lub Sopów).
- Bania Kotowska 800 m. w Drohobycz (Boryslaw).
- Banica 300 m. w Gorlice (Gładyszów, Krynica, Gorlice).
- Banunia 820 m. w Kamionka Strumitowa Busk (Żelechów Wielki, Jaryczów Nowy, Zadwórze lub Kraśne-Busk), **S** 2-kl. miesz.
- Bar w Gródek Jagielloński, (Sądowa Wisznia), **S** 1-kl. miesz.
- Barańczycze Wielkie 1300 m. w Sambor (Sambor).
- Baranów 1800 m. **m** Tarnobrzeg, brm Łazarz Fidałski, **S** 4-kl. miesz., **lek** Mellor Jakób, **apt** 1, **targ** każdego wtorku, **Spółkowa** Kasa oszczędności i pożyczek, **Two** kredytowe dla handlu i przemysłu. **Bank** kredytow.
- Barcica w Nowy Sącz (Stary Sącz)
- Barcice polskie w Nowy Sącz, (Stary Sącz).
- Barszczowice w Lwów, Winniki, **S** 2-kl. miesz.
- poczta; składnica poczt.; telegrai; telefon; stacja kolejowa; starostwo;
- Bartatów w Gródek k. Lwowa, (Mszana), **S** 1-kl. miesz.
- Bartkowa 950 m. w Nowy Sącz (Gródek nad Dunajcem, Nowy Sącz).
- Bartkówka 1050 m. w Brzozów Dynów (Dynów), **S** 2-kl. miesz.
- Barwałd Górny w Wadowice Kalwaryja (Kalwaryja)
- Barwinek w Krosno, Dukla, (Iwoniec) **S** 1-kl. miesz.
- Barycz w Brzozów, (Błażowa Iwoniec lub Rzeszów) **S** 1-kl. miesz.
- Barycz 500 m. w Przemyśl (Stubno Radymno, Medyka).
- Baryłów 1050 m. w Brody Łopatyn (Uwin, Łopatyn, Brody), **S** 1-kl. miesz.
- Barysz 4400 m. **m** Buczac, Monasterzyska, (Monasterzyska Jezierzany-Barysz), **S** 4-klas. miesz. **Gminna** kasa pożyczek.
- Basówka w Lwów, (Nawaryja Glinna Nawaryja) **S** 1-kl. miesz.
- Basznia w Cieszanów, Lubaczów, (Basznia Dolna Lubaczów) **S** 2-kl. miesz.
- Basznia Dolna w Cieszanów, Lubaczów, (Lubaczów, Basznia), **S** 2-kl. miesz.
- Batiatyccze 3300 m. w Żółkiew Mosty Wielkie (Kamionka Strumił. Kulików lub Żółkiew)
- Batków 800 m. Brody Załóżce (Markopol, Pieniaki, Brody).
- Baworów w Tarnopol, Mikulińce, (Mikulińce, Proszowa), **S** 2-kl. miesz.
- Bażanówka 900 m. w Sanok (Jaćmierz, Zarszyn)
- Bazar w Czortków, (Jazłowiec, Pyszkowce lub Buczac) **S** 2-kl. miesz.
- Bednarów w Stanisławów, **S** 1-kl. miesz.
- Bełejów 850 m. w Dolina Bolechów (Sokołów k. Stryja, Stryj).
- Bełz 6020 m. **m** Sokal, **kom rząd** Janusz Samolewicz, **p**, **S** 5-kl m. 5-kl ż., **lek** Frostig Hersh, Nowosad Mieczysław, **not** Władysław Górka, **adw** Bader Karol dr., Taube Leon dr., **rząd geom** Jan Szarliński, **apt** 1, **farm** w poniedz. po Stefanie wedle ob. gr.-kat. w poniedz. w zapusty, w pon. po kwietn. Niedz., w poniedz. przewodni po św. Wielkanocn. wtorek po Zielonych. św. dn. 2/7, 2/8, 14/10, 27/11 i 13/12 **targ** co poniedz. **Two** zal., **Sp. pożyczkowa**. **Spółka** oszczędności i kredytu.
- Bełzec w Rawa Ruska, (n gm Franciszek Kozak, **S** 2-kl. miesz. **Kasa** Reiffleisena
- Bełzec w Złoczów, (Skwarzawa)
- Beniowa 700 m. w Turka Borynia (Młaki, Turka nad Stryjem).
- Berdychów w Kalinówką w Jaworów

- ☉ (☉ Przyłbice, ☉ Jaworów, ☉ Sa-
dowa Wisznia lub Jaworów).
- Berehy Dolne 1000 m. w ☉ Lisko, ☉ Ustrzyki
Dolne (☉ ☉ Ustrzyki Dolne), **S**
2-kl. miesz.
- Beremiany w ☉ Zaleszczyki, ☉ Tluste,
☉ (☉ Jazłowiec, ☉ Pyszkowce lub
Buczacz), **S** 2-kl. miesz.
- Beremowce w ☉ ☉ Zborów, ☉ (☉ ☉
Olejów ☉ Zborów), **S** 1-kl. miesz.
- Bereska w ☉ ☉ Lisko w ☉ ☉ Hoczew
☉ Lisko), **S** 2-kl. miesz.
- Berezów Niżny 1850 m. w ☉ ☉ Peczeni-
żyn ☉, (☉ Berezów Wyż. ☉ Jabłonów,
☉ Kołomyja).
- Berezów Wyż. i Śr. 3900 m w ☉ ☉ Peczo-
niżyn ☉ (☉ Jabłonów, ☉ Kołomyja),
S 2-kl. miesz.
- Berezowica Mała ☉ ☉ Zbaraż (☉ ☉ Iwan-
czany, ☉ Tarnopol).
- Berezowica Wielka w ☉ ☉ Tarnopol, ☉ (☉
Ostrów, ☉ Tarnopol, ☉ Ostrów k. Tar-
nopola), **n gm** Debelski Dmytro, **S**
2-kl. miesz. Gminna Kasa pożyczk.
- Bereźnica Król w ☉ ☉ Żydaczów, ☉
☉ (☉ ☉ Żydaczów), **S** 1-kl. miesz., szk.
niż. rolnicza
- Bereźnica Szlachecka w ☉ ☉ Kałusz,
(☉ Nowica, ☉ Kałusz), **S** 2-kl. miesz.
- Berlin w ☉ ☉ Brody, (☉ ☉ Koniusz-
ków, ☉ Brody), **S** 2-kl. miesz
- Besko 2600 m. w ☉ ☉ Sanok, ☉ Rymanów,
☉ ☉ ☉ **S** 2-kl. miesz.
- Bestwina w ☉ ☉ Biąka, ☉ ☉ (☉ Biąka
☉ Czechowice), **S** 4-kl. miesz.
- Bezbrudy 900 m. w ☉ ☉ Złoczów (☉ ☉
☉ Kutkorz).
- Biadoliny Radłowskie w ☉ Brzesko ☉ Woj-
nicz, ☉ ☉ (☉ Brzesko) **S** 2-kl. miesz.
- Biadoliny Szlach 351 m. w ☉ Brzesko,
☉ Wojnicz, ☉ ☉ ☉ ☉, **n. gm.** Błażej
Wolek. **S** 1-kl. miesz.
- Biąka ☉ ☉ 3300 m. m ☉ ☉ er, ☉ ☉
☉ pr Dr Łazarski Stanisław, **star**
Biesiadecki Maciej, ☉ ☉ p, **S** 4-kl. wydz.
m. poł. z 4-kl. posp., 5-kl. wydz. ż. z 4-kl.
posp. i ogród. frebl, **lek** Jurys Antoni,
Nycz Wincenty (fiz.), Czyżyk Antoni,
Gerber Rudolf (dent.), Hess Ernest, Ma-
cher Oswald, Kwieciński Maciej Zy-
gmunt, Kapeluszc Eugeniusz, Sroczynski
Juliusz, Steuer Alfred, Josse Ferdynand,
Sędzimir Czesław, **not** Mysiński
Jan, **adv** Rosner Jan dr., Aronsohn
Maurycy dr., Reich Samuel dr., Schmet-
terling Józef dr., Gross Baruch dr., Ples-
ner Abraham dr., Feuerstein Dawid dr.,
Mrdacek Emiljan dr., Reichman Bernard
dr., **apt** 2, **inż cyw** Katz Bernard, Pfister
Rudolf, **jarm** na towary kramarskie 3-go
poniedz po 3 Król. 2-go poniedz. po św.
Janie Nep., 1-go poniedz. po św. Jaku-
bie Ap., 1-go poniedz. po św. Szymonie
i Judzie. [Trwają po 3 dni], **targ** co wtór.
- czwart. i sobotę. Fabryka papieru Gal.
Twa akc., Fabryka wyrobów weł-
nianych Karola Strzygowskiego, Fabry-
ka wyrobów wełnianych Rudolfa Strzy-
gowskiego, Fabryka wyrobów wełnia-
nych Franciszka Vogla, Fabryka ną-
szyn, odlewnia żelaza i fabryka ko-
tłów Jana Ochsnera. Fabryka maszyn
i odlewnia żelaza Edm. Sznei, Fa-
bryka sukna Aufrecht i Swoboda, Fa-
bryka sukna Sternikla i Gülchera, Fa-
bryka wyrobów wełnianych Karola Hes-
sa, Fabryka sukna i wyrobów wełnianych
Karola Rüttnera Synów Pow. Two zalicz.,
zast. Banku kraj.
- Biała 1600 m. w ☉ Rawa Ruska ☉ ☉ Nie-
mirów (☉ Magierów, ☉ Niemirów, ☉
Dobrosin).
- Biała Czortkowska 4100 m w ☉ ☉ Czort-
ków ☉ ☉ (☉ ☉ Czortków) **S** 4-kl. miesz.
- Biała Niżna i Wyżna w ☉ ☉ Grybów, (☉
☉ ☉ Grybów), **S** 2-kl. miesz.
- Białe w ☉ ☉ Przemysławny ☉ ☉ (☉ Woł-
ków, ☉ Pomorzany), **S** 2-kl. miesz.
- Białka w ☉ ☉ Nowy Targ, ☉ ☉ (☉ ☉
Nowy Targ), **S** 2-kl. miesz.
- Białka 1000 m. w ☉ Rzeszów ☉ Tyczyn
(☉ ☉ Białowa, ☉ Rzeszów).
- Białobereka 1400 m. w ☉ Kosów ☉ Kutry
☉, (☉ ☉ Uścieryki, ☉ Zabłotów).
- Białoboki 700 m. w ☉ ☉ Przeworsk (☉
☉ ☉ Kańczuga)
- Białobóżnica 1386 m. w ☉ ☉ Czortków
☉ ☉ ☉ (☉ ☉ Białobóżnica-Kalinowszczy-
zna) **n gm** Borysikiewicz Franciszek, **S**
2-kl. miesz., **lek** Stoklasa Józef, Gminna
Kasa poz.
- Białobrzegi 2050 m. w ☉ ☉ Łańcut (☉
☉ Rogóźno, ☉ Żółtynia).
- Białobrzegi 1750 m. w ☉ ☉ Krosno (☉
☉ ☉ Krosno)
- Białogłowy w ☉ ☉ Zborów ☉ (☉ ☉
Olejów, ☉ Zborów).
- Białogóra-Weissenberg w ☉ ☉ Gródek
k. Lwowa ☉ ☉ (☉ Gródek k. Lwowa.
☉ Kamienobród)
- Białokiernica 1900 m. w ☉ ☉ Podhajce
(☉ Nowosiółka, ☉ Podhajce, ☉ Mo-
nasterzyska).
- Białokiernica 750 m. w ☉ Złoczów ☉ ☉ Zbo-
rów (☉ ☉ Olejów, ☉ Zborów).
- Białybrzy 800 m. w ☉ ☉ Mielec (☉ ☉
Dąbie k. Dębicy, ☉ Rzechów).
- Biały Dunajec 2000 m. **m** ☉ ☉ N. Targ
☉ ☉ (☉ ☉ Poronin)
- Białykamień 37 0 m. **m** ☉ ☉ Złoczów, ☉ ☉ Ole-
sko, ☉ ☉ ☉ (☉ ☉ Złoczów), **S** 2-kl.
miesz., **lek** Malburg Henryk i Urysz Ro-
man, **jarm** 2 I, w poniedziałek po niedz.
zapust., w poniedz. po niedz. św. Toma-
sza, we wtór po Ziel. Św., 2-go dnia po
św. Piotrze i Pawle, 2-go dnia po św.
Krzyżu, na św. Filipa [wszystkie wedle
kal. rusk.] **targ** co 2-gą środę.

☉ powiat sądowy; ☉ rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; ☉ ☉ obw sąd obwod.

- Bochnia** 10291 m m 3er 25 brm Maiss Ferdynand dr., pr. Hanusz Antoni, **star** Zygmunt Żleski p, **S** c. k. wyż. gimn. z językiem wykł. pols., przyw. semin. ż., 4 kl. wydz. m. pot. z 4-kl. lud., 5 kl. wydz. żeń. z 4 kl. lud., 4 kl. męska im. Brodzińskiego, 4 kl. żeń. im. św. Jadwigi, 4 kl. żeń. im. król. Barbary, 4-kl. m im. Kazimierza Wielkiego, **lek** Pietrzycki Antoni, (fiz.), Fränkel Józef, Górski Czesław, Nodzyński Bolesław, Michnik Antoni **not** Hanusz Antoni, **adv** Zakrzewski Ferdynand dr., Maiss Ferdynand dr., Weisło Andrzej dr., Michnik Władysław dr., Popiel Mieczł dr., Springer Jakob dr., Kiernik Władysław dr., **apt 2**, **cyw geom** Dutkowski Franciszek, zał. g. i bat. 57. pp. 2 szwad. ułanów Rgmt Nr. 2, **jarm** co drugi czwartek, **targ** co czwart. Miejska Kasa oszczędności, Powiat. Kasa oszczędności, Two zaliczk., Bocheński Zakład kredytowy, Bank dla handlu i przem., Bank komercyjny, Parowa cegielnia i fabryka dachówek Bei Michników.
- Bodaki** w 1 Gorlice, (Ropica Rуска Gorlice)
- Bogdanówka** 2200 m w Skałat, 1 Podwołoczyska, 2 Bogdanówka-Kamionki S 2-kl. miesz.
- Bogdanówka-Kamionki** w Skałat, 1 Podwołoczyska
- Bogoniowice** w Grybów, 1 Ciężkowice, (Ciężkowice, Bogoniowice-Cięzkowice)
- Bogoniowice-Cięzkowice** w Grybów, 1 Ciężkowice, (Ciężkowice)
- Boguchwała** 1500 m w Rzeszów, 3 gm Wojciech Rusinek S 1-kl. miesz, **cyw inż** Angerman Klaudyusz, Kasa Reiffeisena. Gminna Kasa pożycz.
- Bogucice** w Bochnia, (Gawliów Nowy, Ujście Solne, Bochnia), S 2-kl. miesz.
- Bogumitowice** w Brzesko, 1 Wojnicz, 3 S 1-kl. miesz.
- Bogusza** w Grybów, (Grybów) S 1 kl. miesz.
- Bohorodczany** z Bohorodczanami Staremi 8900 m m, 2 Stanisławów), **brm** Włodzimierz Liebman dr., Marszałek dr. Michał Ferensiewicz, **star** Nieświatowski Bolesł. p, S 5-kl. m i 5-kl. żeńska, 4-kl. br. Hirscha, **adv** Mich. Nowakowski dr., **not** Liebman Włodzimierz, **lek** Rosmarin Henryk (fiz.), Ferensiewicz Michał okręg., **apt 1**, **jarm** 15 I, 6 II, 26 III, 14 IV, 5 V, 1 VI, 8 VII, 30 VIII, 22 IX, 11 X, 9 XI, 15 XII, **targ** co wtór. i piątki. Powiatowa Kasa Oszczędności, Two zaliczkowe, Kasa „Domu Narodnego“, Związek dla drobnego handlu i przemysłu.
- Bojanów** m Nisko, 3 Nisko), S 1-kl. miesz.
- Boków** w Podhajce (Bybło Podszumlańe Boiszowce).
- Bolechów** 4000 m m Dolina, 2 brm Józef Kleinberg dr., p. S 6-kl. m i 6-kl. ż., rząd. dla nadz. lasowych, **lek** Blumenthal Jakób, Ikałowicz Konstanty, Podłuski Mikołaj, **not** Czechowiec Jan **adv** Kleinberg Józef dr., Stahl Henryk dr., Goldschlag Leon dr., Bickel Leizor dr., **apt 1**, **jarm** 18 I, 5 V, 11 VII, 26 IX, **targ** co poniedz. Two zaliczkowe ruskie „Swica“ i 4 inne instytucje kredytowe, Saliny, Fabryka zapalek Adlersberga, 8 garbarni, Fabryka mebli stylowych, Garncarnia, Rafinerya nafty.
- Bolechowiec** lub **Bołchowec** w Drohobycz, (Drohobycz) S 1-kl. miesz.
- Bolechowice** w Kraków, (Zabierzów), S 4 kl. miesz.
- Bolecin** w Chrzanów, (Trzebinia)
- Boleń** w Kraków, (Kraków)
- Bolesław** w Dąbrowa, (Mędrzechów) S 2-kl. miesz. Gminna kasa pożyczkowa.
- Boiszowce** 4900 m m Rohatyn, 1 Bursztyn, 2 brm Ign. Czedekowski S 5-kl. m 5-kl. ż., **lek** Halarewicz Bazyl, Hendrychowski Tadeusz, **not** Władysław Burzyński, **adv** Füllenbauer Józef dr., Tennenbaum Izidor dr., **apt 1**, **jarm** 16 VII, **targ** co poniedz. Bank zaliczkowy. Kasa zaliczkowa „Nadzieja“, Two kredytowe, Two dla handlu i przemysłu, Zakład kredytowy, Spółka pożyczkowa, Two kredytowe „Samopomoc“, Two kredytowe „Narodny Dom“.
- Bonów** 2100 m w Jaworów 1 Krakowiec, (Jaworów)
- Boratyn** w Jarosław, 2 (Jarosław), S 1-kl. miesz.
- Borek** w Bochnia, (Rzezawa, Bochnia), S 2-kl. miesz.
- Borek Stary** w Rzeszów, 1 Tyczyn, (Tyczyn, Rzeszów), S 1-kl. miesz.
- Borki Wielkie** 2300 m w Tarnopol, 2 S 2-kl. miesz.
- Borowa** m Mielec, 3 (Mielec) S 2-kl. miesz. **targ** co wtorek.
- Borowa Góra** w Cieszanów, 1 Lubaczów, (Basznia Dolna, Basznia), S 2-kl. miesz.
- Borszczów** 5000 m m 3 brm Jan Artur Niemczewski, pr. Tad. Czarkowski Golejewski, **star** posada opróżniona p, S 5-kl. męska i 5-kl. żeńska, **not** Sawczyński Hilary, **adv** Thumim Józef, **lek** Kittner Jakób, Niemczewski Jan, **apt 1**, **cyw inż** Grzegorzewski Stanisław, **jarm** 20 I. [2 dni] 11V. [2 dni] 15 X. [2 dni] **targ** co

1 powiat sądowy; 3 rada powiatowa; S szkoły; m miasto; w wieś; 1 obw sąd obwod.

Brzezie w Bochnia, Niepołomice, Podlęża, **S** 2-kl. miesz.

Brzeżyny Dol. i Gór. 2900 m w Ropczyce, Wielopole Skrzyńskie, **S** 2 kl. miesz.

Brzeżnica w Bochnia, Bochnia, **S** 1-kl. miesz.

Brzeżnica Malow. i Radwańska w Wadowice, **S** 2-kl. miesz.

Brzostek 1670 m **m** Pilzno, Czarna, **brm** Andrzej Tułcecki **p**, **S** 4-kl. miesz. szkoła koszykarska. **lek** Iach Rudolf Michał, **not** Bieliński Mieczysław, **apt** 1, **targ** co środę. Kopalnia nafty. Tow. zaliczkowe, Związek kredytowy dla handlu i przem. Two dla handlu i przemysłu. Brzozdowce 2600 m **m** Bóbrka, Chodorów, Rozdół, Borynicze, **brm** Korzeny Wiktor, **S** 5-kl. miesz. Kasa Reiffeisena

Brzozów 4500 m. **m**, Rymanów **brm** St. Marin, pr. Urbański Mieczysław, **star** Matias Karol dr., **p**, **S** gimn. wyższe (I, 2 i 3 klasa) 6-kl. m. i 6-kl. ż., **lek** Lic Henryk (fiz.), Niziołek Paweł, **not** Narajewski Józef, **adv** Kosiński Ant. emer. radca sąd. Juran Józef dr., Goldman Maurycy dr., **apt** 1, **jarm** 6 I, 6 II, 16 III, 23 IV, 26 V, 29 VI, 22 VII, 24 VIII, 14 IX, 4 X, 1 XI, 4 XII, **targ** co pon. Two Zalicz. Zakład kredytowy, Two eskonto w i handlowe.

Brzozowa w Tarnów Tuchów Gromnik

Brzuchowice 930 m w Lwów, Lwów 3) **n gm** Andrzej Iłsiński, **S** 3-kl. miesz. Stacya klim. Kasa Reiffeisena.

Brzyński w Jasło, Kołaczyce, **S** 2-kl. miesz.

Brzyszczyki w Jasło, Jasło, **S** 2-kl. miesz.

Bucniów w Tarnopol Ostrów koło Tarnopola, Tarnopol

Buczacz 14290 m **m**, Buczacz **er**, Buczacz **brm** Bernard Stern pr. Błażowski Marian br., **star** Bernacki Ludwik. **p**, **S** Gimn., 3-kl. wydz. m. połąc. z 4 kl. posp. i 3-kl. wydz. ż. poł. z 4-kl. posp.. 4 kl. posp. m. i 4 kl. posp. żeń., 4-kl. bar. Hirsza, przyw. semin. ż., przemysł. uzup., szkoła rzemiosł budowl. **lek** Hirschler Mieczysław (fiz.), Kroo Józef, Nacht Fabiusz, Feller Aron, Mogielnicki Włodzimierz, Binenwald Jakób, Fränkówna Anna, **not** Czechowiec Wincenty, **adv** Alter Leon dr., Ausschnitt Izydor dr., Lisowski Jan dr., Meerengel Emanuel dr., Reiss Emanuel dr., Stern Henryk dr., **apt** 1, **jarm** 18 I, 14 II, 29 III, 6 IV, 5 V, 2 VI, 22 VII, 13 VIII, 7 IX, 13 X, 11 XI, 1 i 2 XII, **targ** co czwart. Powiat.

kasa oszcz. Dom kantorowy wymiany (zast. Banku austro-węg.), Zakład kred., Bank handlowo-przem., Bank ludowy zarobkowy, Kasa oszczędn. i zaliczkowa, Stow. kredytowe komercyjne, Pracia, Samopomoc, Two dyskontowe, Two żyrowe i dyskontowe. Powiatowa spółka hospodarsko-torhowelna, Kasa fakturowa. Buczków, w Bochnia Gawłów Nowy, Słotwina, Bochnia, **S** 2-kl. miesz.

Buczkowice 2520 m w Biała, Buczowice (Wilkowice-Bystra lub Łodygowice Łodygowice) **n gm** Andrzej Trzopek **S** 4-kl. miesz. **lek** Miodoński Fran. (lek. okr.), Nycz Wincenty. Kasa Reiffeisena, Fabryka mebli giętych A. Wecha, Fabryka wyrobów z giętego drzewa Two akcyjnego „Mundus“.

Budków w Bóbrka, Staresioło, **S** 2-kl. miesz.

Budy Łańcuckie w Łańcut Leżajsk Grodzisko Żołynia lub Trynża).

Budyłów w Brzeżany, Kozowa, Kozów, Jezierna **S** 2-kl. miesz.

Budzanów 5400 m **m** Trembowla, Białobolina-Kalinowszczyzna), **p**, **S** 4-kl. miesz., **adv** Landesberg Nuchim dr., **lek** Feuerstein Lazarz, **not** Teleśnicki Antoni, **apt** 1, **targ** co czwart.

Budzów 2000 m w Myslenice, Maków, Skawce), **n gm** Józef Pieczara, **S** 2-kl. miesz.

Bujaków, w Biała Kęty Kozy **S** 1-kl. miesz.

Bukaczowce 3500 m **m** Rohatyn, Bursztyn, Bukaczowce **S** 4-kl. miesz., **lek** Porycki Bronisław, **apt** 1, **jarm** 2 I, 23 II, 4 III, sroda po rusk. Wielkiejnocy, wtorek po rusk Ziel. św., 7 VII, 10 IX, 2 XI, 4 XII.

Bukowina w Nowy Targ Poronin), **S** 1-kl. miesz.

Bukowsko 4051 m **m** Sanok, Dąbrówka, **brm** Szymon Kubasiewicz, **p** **S** 4-kl. miesz., **lek** Sass Adolf, **not** Cyga Kazimierz, **adv** Janowski Włodzimierz, em. rad., Herbst Salomon dr., **apt** 1, **jarm** 4 II, 5 VII, **targ** co czwartku. Two zaliczkowe.

Bulowice w Biała, Kęty, Kęty, **S** 4-kl. miesz.

Burakówka 2000 m w Zaleszczyki Tłuste Koszyłowce Jazłowiec

Burdiakowce w Borszczów Skala), **S** 2-kl. miesz.

Burków 2000 m w Podhajce, Wiśniowczyk, Złotniki, Wisniowczyk, **S** 2-kl. miesz.

Burkut w Kosów Żabie, Zabłotów).

- Bursztyn** 6188 m **m** Rohatyn, 1, 3
Bursztyn-Demianów lub Martynów Nowy) **brm** Emanuel Wiktor Dültz, 1, 1, p, **S** 6-kl. miesz., 4-kl. br. Hirsza, **lek** Gürsching Tadeusz, Süßmann Sander, **not** Wiśniowski Adam, **adw** Danyłowicz Seweryn dr., Ruhrberg Zygmunt dr., Malz Dawid dr., Klugman Oswald dr. **weter.** Baczynski Adam, **apt** 1, **inż. cyw.** Szymkajło Gustaw, **geom. cyw.** Józef Bros, **farm** 18 I, 23 IV, 27 VII, 12 XII, co wtorki, Kasa Reiffeisena, Two handlowe i przemysł. Bank centralny, Bank ludowy, Two kredytowe, Ruska kasa, Two dla drobnego handlu i przemysłu. Bursztyn-Demianów w Rohatyn, 1, 1, Bursztyn, 1, 1, 1
- Busk** 8211 m **m** Kamionka Strumił, 1, 1 (Krasne-Busk), **brm** Władysław Rosłonowski 1, 1 **p.** **S** pryw. gimn. m. z jez. wykl. ruskim, 6-kl. m. i 6-kl. ż., **lek** Zaorski Bron. Adlerstein Aron, Siegelbaum Jakób, **not** Górnicki Józef, **adw** Auerbach Szymon dr., Wielochowski Józef dr., **apt** 1, **targ** co drugi wtorek, Kasa Reiffeisena, Bank kredyt., Gminna kasa pożyczkowa, Kasa zaliczkowa „Nadzieja“, Kasa Wzaj. kredytu „Związek“, Kasa pożyczkowa im. Henryka hr. Miera.
- Busowisko** w 1, 1 Stary Sambor, 1, 1 (1, 1 Spas)
- Buszcze** w 1, 1 Brzeżany, 1, 1 (1, 1 Brzeżany), **S** 1-kl. miesz.
- Butyny** 2400 m w 1, 1 Żółkiew, 1, 1 Mosty Wielkie, (1, 1 Mosty Wielkie, 1, 1 Żółkiew)
- Bybło** w Rohatyn, 1, 1 Bursztyn, 1, 2 (1, 1 Boiszowce), **S** 1-kl. miesz.
- Byczkowce** w 1, 1 Czortków, (1, 1 Zwiniacz, 1, 1 Białobóżnica-Kalinowszczyzna), **S** 2 kl. miesz.
- Byczyna** w Chrzanów, 1, 1 Jaworzno, 1, 1 (1, 1 Chrzanów) **S** 4-kl. miesz.
- Bystra** w 1, 1 Biała 1, 1, 1 (1, 1 Wilkowiec), **S** 1-kl. miesz.
- Bystra k Gorlic** w 1, 1 Gorlice 1, 1 (1, 1 Gorlice), **S** 2-kl. miesz.
- Byszów** w 1, 1 Sokal, 1, 1 (1, 1 Stojanów, 1, 1 Lwów lub Sokal) **S** 1-kl. miesz.
- Bzianka** w 1, 1 Rzeszów, 1, 1 (1, 1 Wróbblik Szlachecki, 1, 1 Rymanów)
- Capowe** 1900 m w 1, 1 Zaleszczyki 1, 1, 1 (1, 1 Koszyłowce, 1, 1 Tiuste)
- Cebłów** 850 m w 1, 1 Sokal 1, 1 Belz (1, 1 Belz).
- Cebrów** 1550 m w 1, 1 Tarnopol (1, 1 Jezierna).
- Cecowa** 500 m w 1, 1 Złoczów 1, 1 Zborów (1, 1 Zarudzie, 1, 1 Zborów).
- Celejów** 1000 m w 1, 1 Husiatyn 1, 1 Kopyczyńce (1, 1 Niźborg Nowy, 1, 1 Chorostków, 1, 1 Kopyczyńce).
- Ceniawa** w 1, 1 Kołomyja, (1, 1 Kołomyja), **S** 2-kl. miesz.
- Ceniawa** 1750 m w 1, 1 Dolina 1, 1 Roźniatów (1, 1 Roźniatów, 1, 1 Kreczowice), **S** 4-kl. miesz.
- Ceniów** 1800 m w 1, 1 Brzeżany 1, 1 Kozowa (1, 1 Kozowa), **S** 1-kl. miesz.
- Ceperów** w 1, 1 Lwów, (1, 1 Jureczów Nowy, 1, 1 Barszczowice) **S** 1-kl. miesz.
- Cergowa** 850 m w 1, 1 Krosno 1, 1 Dukla (1, 1 Dukla, 1, 1 Iwoniecz).
- Cerkowna** 700 m w 1, 1 Dolina 1, 1 Bolechów (1, 1 Witwica, 1, 1 Bolechów)
- Cetula** 1350 m w 1, 1 Jarosław 1, 1 Sieniawa (1, 1 Radawa, 1, 1 Wiązownica, 1, 1 Jarosław)
- Cetula** w 1, 1 Jaworów, 1, 1 (1, 1 Jaworów)
- Cewków** 2800 m w 1, 1 Cieszanów 1, 1 Lubaczów 1, 1 (1, 1 Dzików Stary, 1, 1 Majdan Sieniawski 1, 1 Oleszyce), **S** 2-kl. miesz.
- Chabówkaw** 1, 1 Nowy Targ, 1, 3, 1, 1 **n. gm** Gacek Kazimierz, **S** 2-kl. miesz.
- Charzewice** 1250 m w 1, 1 Tarnobrzeg 1, 1 Rozwadów (1, 1 Rozwadów)
- Charzewice** 500 m w 1, 1 Brzesko 1, 1 Zakliczyn, (1, 1 Zakliczyn, 1, 1 Gromnik)
- Chaszczów** 750 m w 1, 1 Turka k. Chyrowa (1, 1 Łomna, 1, 1 Ustrzyki lub Rozłęcz).
- Chatki Złotnickie** w 1, 1 Podhajce, 1, 1 Wiśniowczyk, 1, 1 Złotniki, 1, 1 Wiśniowczyk, 1, 1 Podhajce)
- Chechły** 2000 m w 1, 1 Ropczyce (1, 1 Ropczyce), **S** 2-kl. miesz.
- Chełm** w 1, 1 Bochnia, 1, 3 (1, 1 Kłaj, 1, 1 Bochnia), **S** 1-kl. miesz.
- Chełmek** 2000 m w 1, 1 Chrzanów, 1, 1 (1, 1 Bobrek koło Oświęcimia) **n gm** Jan Matyja. **S** 4-kl. miesz.
- Chiszczewice** lub Chiszewice 1250 m w 1, 1 Rudki (1, 1 Koropuż 1, 1 Rudki) **S** 2-kl. miesz.
- Chlebiecyn** Leśny w 1, 1 Kołomyja, 1, 1 (1, 1 Otynia, 1, 1 Chlebiecyn-Słobódka Leśna) **S** 2-kl. miesz.
- Chlebiecyn** Polny 950 m w 1, 1 Śniatyn 1, 1 Zabłotów, (1, 1 Zabłotów).
- Chlebiecyn-Słobódka** Leśna w 1, 1 Kołomyja 1, 1 (1, 1 Chlebiecyn Leśny, 1, 1 Otynia), **S** 2-kl. miesz.
- Chlebowice** Świrskie 2150 m w 1, 1 Przemysłany 1, 1 (1, 1 Świrz, 1, 1 Przemysłany lub Bóbrka-Chlebowice), **n gm** Stanisław Gintowt Dziewiałowski, **S** 4-kl. m, 2-kl. ż i 2-kl. miesz. Gminna Kasa pożyczkowa, Kasa Reiffeisena.
- Chlebowice** Wielkie 2500 m w 1, 1 Bóbrka, 1, 1 (1, 1 Bóbrka-Chlebowice) **S** 2-kl. miesz. 3 Instyt. kred.
- Chlewczany** 3000 m w 1, 1 Rawa Ruska 1, 1 Uhnów **S** 2-kl. miesz. (1, 1 Bruckenthal 1, 1 Uhnów) **n gm** Paweł Bihun.
- Chliple** 850 m w 1, 1 Mościska, (1, 1 Krokienice, 1, 1 Mościska)
- Chłopusze** w 1, 1 Rudki 1, 1 (1, 1 Koniuszki Siem.), **S** 2-kl. miesz.

Franciszek, Bednarski Jan, **not** Struszkiewicz Michał, **adv** Popiel Juliusz dr., Rokach Samuel dr, **apt** 1, **jarm** co drugi poniedziałek, **targ** przed św. Bożego Narodzenia i Wielkanocy. 2 instytucje kredytowe.

Czaszyn 1150 m w **††** Lisko **☒** (☉ **†** Zagórz) **S** 2-kl. miesz.

Czechów **m** **††** Brzesko, ☉3 († Okocim, **☒** Słotwina), **S** 4-kl. miesz., **lek** Budzynowski Wacław.

Czechów w **††** Buczacz, **††** Monasterzyska, **☒** († Monasterzyska)

Czechowice w **††** Biała ☉☒☒ († Biała)

Czezy 2000 m w **††** Brody (☉ **†** **☒** Zabolotce) **S** 1 kl. miesz.

Czekaj 300 m w **††** Jasło Żmigród (☉ Osiek k. Żmigrodu, **†** Żmigród, **☒** Jasło)

Czelatycze 950 m w **††** Jarosław **††** Pruchnik (☉ **†** Pruchnik, **☒** Jarosław)

Czeplie 750 m w **††** Brody **††** Załóż e (☉ **†** Pieniaki, **☒** Brody)

Czerchawa w **††** Sambor, ☉2 († Poddórz **☒** Sambor) **S** 1-kl. miesz.

Czeromchów **††** Kołomyja **☒** (☉ **†** Korszów) **S** 2-kl. miesz.

Czerkasy w **††** Lwów. **††** Szczerzec, ☉ († Szczerzec), **S** 1-kl. miesz.

Czerlany 1450 m w **††** Gródek k. Lwowa, ☉1 **†** **†** (☒ Gródek k. Lwowa lub Lubień Wielki), **n gm** Stefan Pospolitał, **szk** 2-kl. miesz., **targ** co czwartku, Fabryka papieru Br. Kolischer, Gminna kasa pożyczkowa.

Czermin w **††** Mielec, **††** Radomyśl koło Tarnowa, ☉3 († **☒** Mielec) **S** 1-kl. miesz.

Czermna 2500 m w **††** Jasło, **☒** (☉ Święcany, **†** Skolyszyn, **☒** Biecz), **szk** 2-kl. miesz.

Czerna 850 m w **††** Chrzanów **††** Krzeszowice (☉ **†** **☒** Krzeszowice) **S** 2-kl. miesz.

Czernelica 4300 m **m** **††** Horodenka ☉2 **†** (☒ Horodenka Dwór), **brn.** Nuchim Diwald, **S** 3-kl. miesz., 4-kl. fund. bar. Hirscha, **targ** co poniedz

Czerniatyn 2300 m w **††** Horodenka (☉ **†** Horodenka, **☒** Horodenka Dwór) **S** 2-kl. miesz.

Czerniawa 1700 m w **††** Mościska **☒** (☉ **†** **☒** Mościska)

Czerniawa w **††** Jarosław **††** Radymno (☉ **†** Mięksiz Nowy **†** Nowa Grobla **☒** Bobrówka) **S** 2-kl. miesz

Czernichów 1150 m w **††** Tarnopol **☒** (☉ **†** **☒** Hłuboczek Wielki)

Czernichów 900 m w **††** Kraków, **††** Liszki, ☉ († **☒** Hłuboczek Wielki) **n gm** Jan Fegula, **S** 3-kl. miesz., kraj. śred. szk. rolnicza, **lek** Selzer dr., **targ** w pierwszą środę po pierwszym każdego miesiąca. Spółka Oszczędn. i pożycz.

Czernichów Mazowiecki **††** Tarnopol ☉ († **☒** Borki Wielkie).

Czernichów w **††** Kołomyja (☉ **†** **☒** Korszów)

Czernichów w **††** Tarnopol, (☉ **†** **☒** Hłuboczek Wielki), **S** 2-kl. miesz., **lek** Selzer Zygmunt.

Czerwonogród w **††** Zaleszczyki **††** Tłuste (☉ († Uściczko **☒** Rożanówka lub Tłuste) **S** 1-kl. miesz.

Cześniki w **††** Rohatyn **☒** (☉ Rohatyn **†** **☒** Puków) **S** 2-kl. miesz.

Czolithany 1900 m w **††** Dolina **††** Bolechów (☉ **†** **☒** Bolechów) **S** 2-kl. miesz.

Czolithanie 950 m w **††** Jaworów (☉ Przyłbice, **†** Jaworów, **☒** Sądowa Wisznia)

Czorsztyń w **††** Nowy Targ. **††** Krościenko nad Dunajcem, ☉3 **†** (☒ Nowy Targ), **S** 1-kl. miesz.

Czortków **††** 5100 m **m** ☉2 **†** **☒** **brn** Noss Ludwik, **†** pr. Rudolf Stanisław dr., **star** Piątkiewicz Tadeusz, **††ob**, **S** gimn. męzkie 6-kl. z wykł. jęz. polsk., gimn. męzkie 2-kl. z wykł. jęz. rusk., seminarjum męzkie, 6-kl. m. i 6-kl. z., **lek** Baczyński Arjan, Blaustein Józef, Bubeniczek Franciszek, Hausvatter Jakob, Stöckel Adolf, Sekiewicz Franciszek (fiz.), Ostersetzter Adolf, Schnoidein Salomon, Zawadzki Aleksander, Wagrowski Karol, **not** Zielonka Władysław, **adv** Grzybowski Ludwik dr., Horbaczewski Ant. dr., Krokowski Stanisław dr., Nawarski Eugeniusz dr., Trzciniński dr., Fried Izidor dr., Kozower Izidor dr., Mossler Izaak dr., Fränkel Izrael dr., Kimmelman Seweryn dr., Bleicher Leon dr., Kruh Salomon dr., Weichert Szymon dr., Appenzeller Maksymilian dr., Goldenberg Jakob dr., Kleinman Edward dr., **apt** 2, **jarm** 2 II, 21 III, 21 V, 11 VII, 27 VIII, 7 XI, 21 XII, **targ** co poniedz. i czwartku, zał. 1 bat. 95 p. piech. i 2 esk. dragonów, Bank zaliczk., Fabryka wyrobów betonowych Józefa Jakubowskiego. Warsztat kilimkarski Michała Barańskiego.

Czortowiec **††** Horodenka **††** Obertyn (☉ **†** Obertyn **☒** Turka k. Kołomyji), **S** 2-kl. miesz.

Czudec **m** **††** Strzyżów, ☉3 **†** **☒** **S** 4-kl. miesz., **lek** Zawisza Antoni, **targ** co czwartku, Two zaliczkowe

Czukiew 2850 m w **††** Sambor **☒** (☉ **†** **☒** Sambor) **n gm** Michał Kwaśniewicz. **S** 4-kl. miesz. polska i 1-kl. miesz. ruska, Gminna kasa pożyczkowa. Kasa Reiffeisena.

Czulów 1250 m w **††** Kraków **††** Liszki (☉ Przeginia Duchowna, **†** Czernichów, **☒** Kraków) **S** 2-kl. miesz.

Czyszki w **††** Sambor, **☒** (☉ **†** **☒** Nowe Miasto), **S** 1-kl. miesz.

Czyżki 2100 m w **††** Lwów **††** Winniki (☉ **†** **☒** Winniki)

†† powiat sądowy; **†** rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **††obw** sąd obwod.

- Demnia Wyżna w **☼** Stryj, **☼** Skole, **☼** **☼** (☼☼ Skole), **S** 4-kl. miesz. Kamieniołomy i kopalnia rudy Braci Grödel Denysów Mały i Wielki 2100 m w **☼** **☼** Tarnopol, **☼** 2 (☼☼ Denysów-Kupeczyńce **☼** Chodaczków). **S** 2-kl. miesz
- Dereniówka w **☼** **☼** Trembowla **☼** (☼ Trembowla **☼** Janów k. Trembowli)
- Derewlany w **☼** **☼** Kamionka Strumiłowa **☼** (☼ **☼** Busk, ☼☼ Krasne-Busk) **S** 1-kl. miesz.
- Dernów w **☼** **☼** Kamionka Strumiłowa (☼ **☼** Kamionka Strumiłowa) **S** 2-kl. miesz
- Długoszyń w **☼** Chrzanów, **☼** Jaworzno, **☼** (☼ **☼** Szczałkowa), **S** 2-kl. miesz.
- Dmytrów w **☼** Kamionka Strumiłowa **☼** Radziechów (☼ **☼** ☼☼ Cholejów) **S** 2-kl. miesz
- Dniestrzyk, teraz Manasterzec w **☼** Rudki **☼** Komarno (☼☼☼☼ Komarno).
- Dobcza w **☼** Jarosław **☼** Sieniawa (☼ **☼** Adamówka ☼☼ Jarosław) **S** 2-kl. miesz.
- Dobczyce **☼** 3400 m **m** **☼** Wieliczka, **☼** 3 **☼** (☼☼ Bochnia lub Wieliczka), **☼** **p**, **S** 5-kl. męsk. i 5-kl. żeń., szk. szewska, **lek** Nieć Julian, **not** Jaron Tomasz, **apt** 1, **targ** co 2 środy. Stowarzyszenie pożyczek i oszczędn. „Wzajemna pomoc”, Two kredytowe i oszczędności.
- Dobra w **☼** Jarosław **☼** Sieniawa (☼ **☼** Sieniawa ☼☼ Trynycja lub Jarosław) **S** 2 kl. miesz.
- Dobra 2100 m w **☼** Limanowa, **☼** Mszana Dolna, **☼** 3 **☼** ☼☼ **S** 2 kl. miesz.
- Dobromil **☼** **☼** 3820 m **m** **☼** 2 **☼** ☼☼ **brm** Antoni Tarczyński. **☼** pr. Tyszkowski Paweł, **star** Lange Józef, **☼** **p**, **S** 6-kl. m. i 6-kl. ż., **lek** Stangenhaus Aleks. (fiz.), Puchalski Stefan, Goldberg Herman, **not** Girzejowski Felician, **adw** Hawliczek Bogusław, Tygermann Izidor, Szamiński Bernard, Herz Ignacy, Necheles Paweł, **apt** 1, **inż** cyw Pragłowski Aleks. i Jaworowski Władysław, **jarm** 19 I, pierwszy poniedz. kwietnia, 25 VI, od 1 do 8 VIII, 26 X, **targ** co poniedz., Miejska kasa oszczędn., Two zaliczkowe, Two gospodarcze kredytowe „Narodni Dom”, Two zaliczkowe i kredytowe dla handlu i przemysł. Two dyskontowe, Two eskontowe i handlowe, Tartak parowy S. Lichtmana, Spółka gosp. mleczarska „Nadija”, Spółka gosp. dla zbytu bydła, Spółka asekuracji bydła „Ridna nywa”. Ruiny zamku Herburtów.
- Dobromirka 1300 m w **☼** Zbaraż **☼** Nowe Siolo (☼ **☼** ☼☼ Maksymówka)
- Dobropole w **☼** **☼** Buczacze, **☼** (☼) Chmielówka, **☼** Ossowce, ☼☼ Mikulińce-Strusów), **S** 2-kl. miesz.
- Dobrosin w **☼** **☼** Żółkiew, **☼** 1 **☼** ☼☼ **S** 1-kl. miesz.
- Dobrotwór 4000 m **m** **☼** **☼** Kamionka Strum], **☼** 1 (☼ Cholejów. ☼☼ Krystynopol), **brm** Jan Mudryk **S** 4-kl. miesz. **jarm** 19 I, 26 III, 8 V, 29 VI, 10 IX, 8 XI, 19 XII, **targ** co drugi poniedz. Gminna kasa pożyczek.
- Dobrowlany w **☼** Drohobycz, **☼** Medenice **☼** 1 **☼** ☼☼ **S** 2-kl. miesz.
- Dobrowlany w **☼** **☼** Kałusz (☼ **☼** ☼☼ Kałusz) **S** 2-kl. miesz.
- Dobrowody w **☼** **☼** Podhajce **☼** (☼ **☼** Monasterzyska) **S** 2-kl. miesz.
- Dobrzany w **☼** **☼** Gródek Jagielloński **☼** (☼ **☼** ☼☼ Gródek Jagielloński)
- Dobrzechów w **☼** **☼** Strzyżów, **☼** 3 **☼** ☼☼ **S** 1-kl. miesz.
- Dolina Wojniłowska w **☼** Kałusz **☼** Wojniłów (☼ Niegowce **☼** Wołników ☼☼ Kałusz) **S** 2-kl. miesz.
- Dolina **☼** **☼** 9852 m **m** **☼** 2 **☼** ☼☼ **brm** Kotłowski Stanisław dr., **☼** pr. Zaręmba Hipolit ks., **star** Głazowski Zenon, **☼** **p**. **S** 6-kl. m. i 6-kl. ż., 4 kl. miesz., 1-kl. miesz., 1 kl. miesz. **lek** Kraus Adam (fiz.), Kotłowski Stanisław, Kosterkiewicz Joachim, Jarecki Kazimierz, **not** Baczyński Roman, **adw** Dobrowolski Józef Fr. dr., Chmielewski Wincenty dr., Hausmann Mauryce dr., Lubliner Seweryn dr., Rubin Aleksander dr., **apt** 1, **jarm** 25 I, 15 II, 11 III, 15 IV., 13 V, 3 VI., 7 VII. 2 VIII, 9 IX, 14 X, 18 XI., 23 XII, **targ** co czwartku. Powiat. Kasa oszczędn., Bank dla handlu i przem. Doliński Zakład kredytowy, Przedsieb., Tartak i c. k. Saliny.
- Doliniany w **☼** **☼** Gródek k. Lwowa, **☼** (☼ **☼** ☼☼ Gródek k. Lwowa), **S** 1-kl. miesz.
- Doliniany z Równem 1650 m. w **☼** **☼** Rohatyn (☼ **☼** Psary, ☼☼ Pomonięta-Psary) **n gm** Naum Komar, **S** 2-kl. miesz., Two „Chłopski bank”.
- Doliny w **☼** **☼** Cieszanów (☼ **☼** ☼☼ Oleszyce)
- Dolna Wieś w **☼** **☼** Myślenice (☼ **☼** Myślenice ☼☼ Mszana Dolna), **lek** Łodziński Wiktor.
- Doleg w **☼** Brzesko, **☼** Radłów **☼** (☼ **☼** Zaborów, ☼☼ Słotwina), **S** 1-kl. miesz.
- Dolha Wojniłowska w **☼** Kałusz, **☼** Wojniłów **☼** (☼ Niegowce, **☼** ☼☼ Kałusz), **S** 2-kl. miesz.
- Dohopole w **☼** Kossów, **☼** Kutry (☼ **☼** Uścieryki, ☼☼ Zabłotów) **S** 2-kl. miesz.
- Dotzanka w **☼** **☼** Tarnopol, **☼** (☼ **☼** ☼☼ Tarnopol). **S** 2-kl. miesz
- Dotzyca, w **☼** **☼** Lisko, **☼** Baligród, **☼** (☼ **☼** Ciska ☼☼ Lisko)
- Domacyny w **☼** **☼** Tarnobrzeg **☼** (☼ **☼** ☼☼ Baranów) **S** 2-kl. miesz.
- Domaradz 3:00 m w **☼** **☼** Brzozów, **☼** 3 (☼ **☼** Brzozów, ☼☼ Iwonicz), **S** 2-kl. miesz.
- Domazyr w **☼** Gródek koło Lwowa, **☼** **☼**

☼ powiat sądowy; **☼** rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **☼** **☼** obw sąd obwod.

- Janów k. Lwowa, 1 (Janów k. Lwowa), **S** 1-kl. mieszz.
- Dominikowice w Gorlice (Kobyłanka Gorlice lub Biecz), **S** 2-kl. mieszz.
- Domosławice w Brzesko Zakliczyn (Zakliczyn Czychów, Gromnik) **S** 2-kl. mieszz
- Domosławice w Nisko Ulanów (Jarocin, Nisko)
- Dora 2400 m w Nadworna, Delatyn (Jaremcze), **S** 1-kl. mieszz.
- Dornfeld w Lwów Szczerzec (Szczerzec).
- Dorozów D. i G. 3000 m w Sambor Łąka (Łąka, Dobrowlany), **S** 1-kl. mieszz.
- Droginia w Myślenice, (Myślenice, Weliczka), **n. gm** Kępa Franciszek, **S** 1-kl. mieszz., **targ** w każdą pierwszą środę miesiąca
- Drohobycz** 34665 m m, 1-95 **brm kom. rząd.** Rajmund Jawerz, pr. Franciszek hr. Zamojski, **star** Seweryn Semler, **p.** S. wyż. gimn. Franciszka Józefa, wydz. 4-kl. m. pot. z 4-kl. posp. i 4-kl. wydz. ż. pot. z 4-kl. posp., etatowa męsz. 4 kl., etat. żeń. 4-kl., 4-kl. mieszz. i 3-kl. mieszz., **lek** Friedman Henryk, Lechowski Wiktor, Pelczar Zenon, Tigermann Emanuel, Wilder Izydor, Kozłowski Bronisław, Eliasiewicz Zygm., Hoffner Oskar, Bory Julian, Friedländer Emil, Klarfeld Ignacy, Mindes Joach., **not** Tokarski Stanisław, Janiszewski Władysław, **adv** Bergwerk Aleksander dr., Bernfeld Herman dr., Falk Dawid dr., Friedmann Józef dr., Fraenkel Marcelli dr., Gawlik Tomasz dr., Heimberg Salom. dr., Lauterbach Izrael, Landes Ludw. dr., Ochęduszek Franciszek dr., Pachtmann Mojżesz dr., Piechowicz Michał dr., Rapa-port Maurycy dr., Reiter Adolf dr., Rosenbusch Herman dr., Szajna Paweł Władysław dr., Schuster Ezechiel dr., Spitzman Leon dr., Taub Mordche Wolf dr., Taubenfeld Izydor dr., Tiegermann Marek dr., Tislowitz Ignacy dr., Wiesen-berg Wolf dr., Dunkelblau Hirsz dr., Fell Jakób dr., Herschdörfer Jonasz dr., Klein-berg Selig dr., Kreissberg Izydor dr., Liss Ignacy dr., Liss Maksymilian dr., Oleśnicki Jarosław dr., Segal Adolf dr., **apt** 3, **targ** co poniedziałku. Miejska Kasa oszczęd. Powiatowa Kasa pożyczkowa, Two zaliczkowe filia Banku austro-węgiersk., Two oszczędności i kredytu, Two „Zgoda“, Bank esk. i depoz., Bank dla handlu i przem. 8 rafinerji nafty, fabryka dachówek cementowych.
- Drohobyczka z Hutą w Przemysł Dubiecko (Dubiecko Przemysł lub Dynów) **S** 2-kl. mieszz.
- Drohojów z Zadąbrowiem w Przemysł (Radymno).
- Drohomyśl z Lipinką i Maziarnia w Jaworów Krakowiec (Hruszów Lubaczów) **S** 2-kl. mieszz.
- Drohowyże w Żydaczów, Mikołajów (Mikołajów) **S** 1-kl. mieszz **lek** Doboszyński Ludwik. Zakład sierot. Stacja ogierów rząd.
- Drużków Pusty 350 m w Brzesko (Rzogocina, Sołotwina).
- Drwina w Bochnia (Gawłówek Ujście Solne Bochnia) **S** 2-kl. mieszz.
- Dubiecko** 1800 m m Przemysł, 2 (Przemysł lub Dynów), **p.** **S** 2-kl. mieszz., **lek** Dobrzański Stefan, **not** Witoszyński Włodzimierz, **adv** Białogórski Eugenjusz dr., **apt** 1, **targ** co wtorku
- Dublany 850 m w Lwów, (Lwów) **n gm** Michał Tusznicki **S** 2-kl. mieszz., akadem. roln., szk. niż. rol., szk. gorzelnicza. **lek** Barącz dr. Kasa Reiffeisena.
- Dublany-Kranzberg w Sambor, Łąka (Halicz)
- Dubowce w Stanisławów Halicz (Halicz)
- Duka** 3400 m m Krosno, 2 (1wonicz) **brm** Brzękowski Stanisław, **p.** **S** 5-kl. m i 5-kl. **lek** Strycharski Jan, **not** Brzękowski Stanisław, **adv** Müller Witold Włodzimierz dr., Smulowicz Dawid dr., **apt** 1, **farm** 6 I, 25 II, 19 III, 25 V, 15 VI, 24 VI, 22 VII, 29 IX, 25 XI, 21 XII, **targ** co czwartku. Fabryka zapalek Mecheła Brusta, Browar, tartak, młyn i rafinerja nafty Adama hr. Męcińskiego, Two zaliczkowe, Two oszczędności i kredytu, Two eskontowe i handlowe, Two kredytowe dla handlu i przemysłu.
- Duliby w Bóbrka (Chodorów) Hrusiatycze Strzeliska Nowe Bóbrka-Chlebowice. **S** 2-kl. mieszz.
- Dunajec Czarny** m Nowy Targ, 3 (N. Targ) **brm** Jan Cikowski, **p.** **S** 4-kl. mieszz., **lek** Grodecki Franciszek, Bednarski Jan, **not** Struszkiewicz Michał, **adv** Popiel Juliusz dr., Rokach Samuel dr., **apt** 1, **farm** co drugi poniedziałek, **targ** przed św. Bożego Narodzenia i Wielkanocy. 2 instytucje kredytowe.
- Dunajów 2876 m m Przemysłany, (Szarukowski Antoni dr., **S** 4-kl. mieszz., **lek** Szarkowski Antoni, **farm** nast. dnia po M. B. Gromn., na ruskie śródpoście, poniedz. po rusk. przewodniej niedz. wielk., wtorek po rusk. ziel. św., 31. X. **targ** co wtorku. Spółka Oszczęd. i pożyczek. Ruska kasa

- „Samopomoc“. Kasa zaliczkowa. 2 fabryki kotłów parowych.
- Dupliska **m** **z** Zaleszczyki, **3** (**z** Zaleszczyki) **S** 1-kl. miesz.
- Dwernik **m** **z** Lisko, **z** Lutowska **2** (**z** Ustrzyki)
- Dwory **w** **z** Oświęcim **3** **z** **z** **S** 2-kl. miesz.
- Dydiatyczne **w** **z** Mościska **z** Sądowa Wisznia (**z** Sądowa Wisznia)
- Dydnia D. i G. **w** **z** Brzozów, **2** **z** (**z** Sanok), **S** 1-kl. miesz.
- Dyniska **w** **z** Rawa Ruska, **z** Uhnów **z** (**z** Uhnów) **S** 1-kl. miesz.
- Dynow **z** 3600 **m** **z** Brzozów, **2**, **z** **z** **brm** Andrzej Wolański **z** **p**, **S** 5-kl. miesz., **lek** Benoni Ferdynand, **Mang** Józef, **not** Marcinkiewicz Adam, **adm** Sosnowski Stanisław dr., **apt** 1, **jarm** 10 I, 3 II, 19 III, 14 IV, następnego dnia po Wniebowstąpieniu Pańskim, 14 VI, 25 VII, 9 VIII, 9 IX, 10 X, 5 XI, 6 XII, **targ** co czwartku. Two Zaliczkowe, Two kredytowe dla handlu i przemysłu, Two kredytowe, Two oszczędności i kredytu, Katolicka Kasa mieszczańska, Miejska Kasa pożyczkowa. Fabryka koszyk. W. Stankiewiczza.
- Dziębuki **w** **z** Żółkiew, **z** Kulików **1** (**z** Kulików, **z** Kulików-Mierzwica), **S** 2-kl. miesz.
- Dziedziłów **w** **z** Kamionka Strumiłowa **z** Busk (**z** Jaryczów **z** Barszczowice) **lek** Czerkawski Julian, **S** 2-kl. miesz.
- Dziewiętniki **w** **z** **z** Bóbrka (**z** Wybranówka) **S** 2-kl. miesz.
- Dziwin **w** **z** **z** Bochnia, (**z** Gawłówek, **z** Uście Solne, **z** Bochnia) **S** 2-kl. miesz.
- Dzików Stary 2100 **m** **z** Cieszanów, **z** Lubaczów **2**, (**z** **z** Oleszyce), **S** 2-kl. miesz., **lek** Hryniewiecki Jan **targ** w pierwszy poniedz. po pierwszym każd. mies. Kasa Reiffeisena
- Dzikowiec **w** **z** **z** Kolbuszowa, **z** Sędziszów, **S** 2-kl. miesz.
- Dźurków **z** Horodenka, **z** Obertyn **z** (**z** Obertyn **z** Turka k. Kołomyji), **S** 2-kl. miesz.
- Dzuryń **w** **z** **z** Czortków, **2**, **z** **S** 2-kl. miesz.
- Dźurów 4000 **m** **w** **z** Śniatyn, **z** Zabłotów (**z** Rożnów, **z** Zabłotów), Kopalnia węgla brunatnego
- Dźwiniacz **w** **z** **z** Bohorodczany (**z** **z** Sototwina **z** Stanisławów lub Nadwórna), **S** 2-kl. miesz. Kopalnie wosku ziemnego
- Dźwiniacz **w** **z** **z** Zaleszczyki **z** (**z** Dupliska, **z** Zaleszczyki)
- Dźwiniaczka **w** **z** Borszczów, **z** Mielnica **3** (**z** Mielnica **z** Iwanio Puste) **S** 2-kl. miesz.
- Dźwinogród **w** **z** **z** Bóbrka (**z** Stare Siolo) **S** 4-kl. miesz.
- Fehlbaeh **w** **z** Jaworów, **z** Krakowiec (**z** Krakowiec, **z** Wielkie Oczy, **z** Radymano)
- Felsztyn **m** **z** Stary Sambor, **z** Stara Sol **2** **z** **S** 4-kl. miesz.
- Filipkowiec **w** **z** Borszczów **z** Mielnica (**z** **z** Ujście Biskupie **z** Iwanio Puste) **S** 2-kl. miesz.
- Filipowice **w** **z** Chranów **z** Krzeszowice (**z** **z** Krzeszowice) **S** 2-kl. miesz. Kopalnie węgla kamiennego
- Filipowice 700 **m** **w** **z** Brzesko **z** Zakliczyn **z** (**z** **z** Zakliczyn, **z** Gromnik) **S** 1-kl. miesz.
- Firlejów **m** **z** **z** Rohatyn, **1** **z** (**z** Rohatyn) **S** 1-kl. miesz.
- Florynka **w** **z** **z** Grybów, (**z** **z** Grybów) **S** 2-kl. miesz.
- Fraga **w** **z** **z** Rohatyn, **z** (**z** Podkamięń, **z** Strzeliska Nowe, **z** Rohatyn), **S** 1-kl. miesz.
- Frydrychowice **w** **z** **z** Wadowice **z** (**z** **z** Wadowice)
- Frysztak **z** 1500 **m** **z** Strzyżów, **3** **z** **z** **brm** Jan Samolewicz **z** **p**, **S** 4-kl. miesz., **lek** Natter Wiktor, Spiegel Emil, **not** Kordaszewski Michał, **apt** 1, **jarm** co 2 czwartek na bydło i piody, Tow. zaliczkowe. Two kredytowe, Two oszczędności i kredytu.
- Gaje k. Lwowa **w** **z** Lwów, **z** Winniki **1** (**z** Barszczowice, **z** Gaje-Czyżyków) **S** 2-kl. miesz.
- Gaje-Czyżyków **w** **z** Lwów **z** Winniki **z** (**z** Gaje koło Lwowa **z** Barszczowice).
- Gaje Małe **w** **z** **z** Tarnopol **z** (**z** **z** Tarnopol)
- Gaje Roztockie **w** **z** **z** Brody **z** (**z** **z** Załozce, **z** Zborów) **S** 1-kl. miesz.
- Gaje Wielkie **w** **z** **z** Tarnopol **z** (**z** **z** Tarnopol) **S** 2-kl. miesz.
- Gaje Wyżne 2000 **m** **w** **z** **z** Drohobycz, **1** **z** **S** 1-kl. miesz.
- Gawłów Nowy **w** **z** **z** Bochnia, **3** (**z** **z** Bochnia), **S** 1-kl. miesz.
- Gawłówek **w** **z** **z** Bochnia (**z** **z** Bochnia) **S** 1-kl. miesz.
- Gawłuszowice **w** **z** **z** Mielec, **3** (**z** **z** Mielec), **S** 2-kl. miesz. Kasa Reiffeisena.
- Gdów 1900 **m** **z** **z** Wieliczka, **z** **z** Dobczyce **3** **z** (**z** **z** Kłaj) **brm** Kowal Paweł, **S** 4-kl. miesz., **apt** 1 (dom.) **targ** co druga środa. Kasa Reiffeisena.
- Gelsendorf-Komarów **w** **z** **z** Stryj (**z** **z** Stryj)
- Germakówka 2500 **m** **w** **z** Borszczów, **z** **z** Mielnica **3** **z** **z** Krzywce n. Sanem), **S** 2-kl. miesz.
- Gierzyce **w** **z** **z** Bochnia, **z** (**z** **z** Bochnia) **S** 1-kl. miesz.
- Gliniany **z** 4900 **m** **w** **z** Przemysłany, **1** **z**

z powiat sądowy; **z** rada powiatowa; **S** szkoły; **w** miasto; **w** wieś; **z** obw sąd obwod

- (~~555~~ Zadwórze lub Kurowie), **brm** Andrzeja Baltarowicz **†1 p.** **S** 4-kl. miesz., krajowy naukowy warsztat tkacki, **lek** Mendowski Włodzimierz, Moch Jan, Kümmermann Salomon, **not** Tokarski Stanisław, **adv** Lindenbaum Maurycy dr., Korkis Jakób dr., **apt 1, jarm** 15 II, 8 V, 8 XI, **targ** co wtorku. Bank ludowy. Bank zaliczkowy. Two zaliczkowe. Two kredytowe. Gminna fabryka dachówek, płyt cementowych i cegielnia.
- Glinna koło Lwowa w **†1** Lwów **†1** Szczerzec **☉** (**†** Nawarja ~~555~~ Glinna-Nawarja) **S** 1-kl. miesz.
- Glinna koło Zborowa w **†1** Zborów **☉** (~~555~~ Zborów)
- Glinna-Nawarya, w **†1** Lwów **†1** Szczerzec ~~555~~ (**☉** **†** Nawarja).
- Glinnik Maryamp. w **†1** Gorlice, **☉3** **†** ~~555~~ **S** 2-kl. miesz.
- Glińsko w **†1** Żółkiew, **☉1** ~~555~~ (**†** Żółkiew) **S** 2-kl. miesz.
- Gładyszów w **†1** Gorlice, **☉3** (**†** ~~555~~ Gorlice) **S** 1-ki. miesz., **lek** Świeżawski Leon
- Głęboczek w **†1** Borszczów, **☉** (**☉** **†** Jezierzany koło Czortkowa, ~~555~~ Jezierzany-Pilatkowce) **S** 2-kl. miesz.
- Głęboka w **†1** Sambor ~~555~~ (**☉** **†** Felsztyn)
- Głębokie w **†1** Sanok, **†1** Rymanów **☉** (**☉** **†** Rymanów), **S** 1-kl. miesz
- Głębowice G. i D. w **†1** Wadowice, **†1** Andrychów **☉** (**☉** Polanka Wielka, **†** Andrychów, ~~555~~ Oświęcim)
- Głogoców w **†1** Myślenice, **☉** (**☉** **†** Mogilany, ~~555~~ Podgórze), **S** 2-kl. miesz.
- Głogów **†1** 3100 m m **†1** Rzeszów, **☉3** **†** (~~555~~ Rzeszów), **†1 p, brm** Stanisław Kosciuszko **S** 5-kl. m. i 5-kl. **z. lek** Potok Hieronim, **not** Stanisław Tadeusz, **apt 1 targ** co poniedział. Powiatowe Two zaliczkowe, Two pożyczkowe i oszczędn., Two kupieckie kredytowe dla handlu i przem., Two handlowe i gospodarze „Mercur“.
- Gniewczyzna Łancucka w **†1** Przeworsk, **☉** (**☉** **†** ~~555~~ Przeworsk), **S** 2-kl. miesz.
- Gniłowodny w **†1** Podhajce, **☉** (**☉** **†** Wiśniowczyk, ~~555~~ Podhajce lub Mikułince-Strusów),
- Gnoj.ice w **†1** Jaworów **†1** Krakowiec (**☉** **†** Krakowiec ~~555~~ Jaworów lub Radymno) **S** 2-kl. miesz.
- Godowa w **†1** Strzyżów **☉** (**☉** **†** ~~555~~ Strzyżów nad Wisłokiem)
- Gogolów w **†1** Strzyżów, **†1** Frysztak **☉3** (**†** ~~555~~ Frysztak), **S** 1 kl. miesz.
- Golecowa w **†1** Brzozów **☉** Domanradz **†1** Jasienica **☉** (unowicz) **S** 2-kl. miesz.
- Gołogóry 3400 m w **†1** Złoczów, **☉1** (**†** Złoczów ~~555~~ Książ lub Złoczów), **n gm** Andrzej Gułaj, **S** 4-kl. miesz., szkoła fund. br. Hirseha, **lek** Łopatyński Jarosław,
- apt 1, jarm** na N. rok ruski, na św. P. M. Gromn., na 40 męcz., na Zwiast., po niedz. przew., na św. Jura, na Wniebowst., w 2 czwartek po B. Ciele, na św. Annę, na Przem. P. rusk., na św. Pokr., na św. Mich. rusk., na św. Andr. rusk. Kasa zaliczkowa. Two, Spółka pożyczk. „Własna pomoc“, Two pożyczk. „Nadzieja“, Związek kredytowy, Spółka oszczędności i pożyczek, Gminna kasa pożyczkowa
- Góra św. Jana 600 m w **†1** Limanowa **☉** (**☉** Szczyrzenie, **†** Mszana Dolna. ~~555~~ Bochnia lub Dobra)
- Górka nad Wisłą w **†1** Brzesko **†1** Radłów **☉** (**†** Szezurowa ~~555~~ Słotwina) **S** 1-kl. miesz.
- Gorlice **†1** 6942 m m, **☉3** **er**, **†** ~~555~~ **brm** Feliks Tarczyński dr., **pr.** Długosz Władysław, **star** Mitschka Tadeusz **†1 p, S** gimnazjum m., 3-kl. wyd. z., z 4-kl. posp., 6-kl. m. 4-kl. m. i 4-kl. z., pryw. sem. **z. lek** Frühling Marcei, Frydman Zenon (fiz.). Kohn Maksymilian, Sierankiewicz Józef, Żuławski Leon, Przesmycki Jan, **not** Meus Stefan, **adv** Męciński Celestyn emeryt, radca, Stern Maurycy dr., Blaustein Michał dr., Millet Leon dr., Dallet S. dr., Przybylski Bolesław dr., **apt 1, cyw geom** Fleischman Henryk, konopka Zdzisław. **jarm** w I wtorek każdego miesiąca **targ** co wtorku. Two zaliczkowe, Pow. Kasa Oszczędności, Bank dla handlu i przem., Kupieckie stowarz. oszczędn. i zaliczek, Two oszczędności i kredytu, Gorlicki Bank rykodzielników, Bank kupiecki, Fabryka mączki kościanej, superfosfatu i kleju stolarskiego Meilecha Lauba, Fabryka kwasu siarczanego Montan & Industrialwerke, przedtem J. D. Stark
- Górno w **†1** Kolbuszowa **†1** Sokółów k. Rzeszowa **☉** (**☉** **†** Sokółów koło Rzeszowa ~~555~~ Rzeszów), **S** 1-kl. miesz.
- Gorzyce w **†1** Tarnobrzeg, **☉3** (**†** ~~555~~ Nadbrzezie) **S** 2-kl. miesz Kasa Reiffeisena.
- Grab w **†1** Jasło **†1** Żmigród Nowy **☉** (**☉** Krempna **†** Żmigród ~~555~~ Jasło) **S** 1-kl. miesz.
- Grabie koło Bochni w **†1** Bochnia **†1** Wiśnicz **☉** Łapanów **†** Rzegocina ~~555~~ Bochnia) **S** 2-kl. miesz.
- Grabie koło Wieliczki w **†1** Wieliczka **☉** (**☉** Wieliczka **†** ~~555~~ Podłęże) **S** 2-kl. miesz.
- Grabiny w **†1** Ropczyce **†1** Dębica **☉3** **†** ~~555~~ **S** 1-kl. miesz.
- Grabno w **†1** Brzesko **†1** Wojnicz **☉** **†** Wojnicz ~~555~~ Bogumiłowice) **S** 2-kl. miesz.
- Grabowa w **†1** Kamionka Strum. **†1** Busk, **☉1** (**†** Busk, ~~555~~ Krasne-Busk), **S** 2-kl. miesz.
- Grabowiec 1600 m w **†1** Bohorodczany

Koncesjonowane reskrytem c. k. Ministerjum spraw
wewnętrznych z dnia 9. sierpnia 1908 r. l. 4.647

„WISŁA“

Ludowe Tow. Wzajemn. Ubezpieczeń
we Lwowie, ul. Wałowa 14. II. piętro

Przyjmuje do ubezpieczenia od ognia:

budynki, inwentarze martwe i żywe, rucho-
mości domowe, towary i zapasy oraz wszel-
kie ziemiopłody w słomie lub ziarnie, pod
≡ możliwie najdogodniejszymi warunkami ≡

„WISŁA“

ubezpiecza w Galicji, Wielkiem
Księstwie Krakowskiem, Buko-
winie i Śląsku

Do przyjmowania ubezpieczeń uprawnieni są agenci, wyka-
zujący się legitymacją. — Siedziby agentów po miastach
i gminach wsi parafialnych uwidoczniają godła agencyjne
(szyldy)

ZAŁOŻONA W ROKU 1863

ZAŁOŻONA W ROKU 1863

≡ PIERWSZA KRAJOWA PAROWA ≡
 FARBIARNIA I PRALNIA CHEMICZNA

Langier i Ska, Lwów

czyści chemicznie, apretuje i farbuje wszelkie materje jedwabne i wełniane, futra, nieprute i prute ubiory męskie, suknie damskie i dziecinne, uniformy, wojskowe i urzędnicze, portjery, firanki, dywany i t. p.

Specjalność: **Farbowanie piór strusich**
 i fantazyjnych na wszelkie modne kolory

KANTORY PRZYJĘCIA:

Lwów: Plac Smolki 4, — ul. Akademicka 8, — Sykstuska 35,
 Łyczakowska 22.

Pracownia we Lwowie w domu własnym, Janowska 38 A.

Wykonanie szybkie i dokładne :: Cenniki na żądanie bezpłatnie ::
 Przesyłki z prowincji załatwia się do 10 dni.

Rzeczywiście de Roquevell był ostatnim przedstawicielem rodu, w którym z pokolenia na pokolenie, z ojca na syna, wszyscy po kolei służyli wyłącznie w ministerstwie sprawiedliwości; wśród nich byli ludzie rzeczywiście utalentowani, którzy zajmowali wybitne stanowiska na tem polu.

Guibert miał wszelkie dane ku temu, aby zostać wybitnym przedstawicielem sprawiedliwości, to też rzecz można, iż jego prośba o dymisję była niejako sprzeniewierzeniem się tradycjom rodowym, zwłaszcza, że usuwał się dobrowolnie. Dziwnem w tem było to, iż de Roque-

vell, zdawało się, był przeznaczony siłą atawizmu, tylko do działalności sądowej, a nie innej.

Ze szczególnym zapałem oddawał się swym obowiązkom sędziego śledczego i, podając się do dymisji, tem samem czynił swoje dalsze istnienie bezcelowem, gdyż po za sferą swej specjalności, nie był w możności zająć się niczem.

— Zdaje mi się — mawiał — że, wychodząc z departamentu sprawiedliwości, straciłem duszę.

A gdy go pytano, dlaczego się podaje do dymisji, odpowiadał, że, pozostając

(C. d. str. 45)

Międzynarodowe przedsiębiorstwo handlowe, szczególnie z Rosją

N. KATZNER

Dom spedycyjny i komisowy

w Podwołoczyskach — Wołoczysku — Brodach — Radziwiłowie

uskutecznia szybko i fachowo przewóz i oclenia wszelkich posyłek

Dostarcza: wełny drzewnej, desek na skrzynki do jaj, wyrobów z kamienia porfirowego t. zw. trembowelskiego z własnych kamieniołomów oraz brusków i toczydeł dla kos i żniwiarek, węgla kamiennego, koksu i antracytu, herbaty rosyjskiej w oryginalnych paczkach, zaopatrzonych cesarską rosyjską rządową banderolą. — Adres: N. Katzner, Podwołoczyska. 3013

Zakład Gazowy Miejski

WE LWOWIE

poleca: KOKS Z NAJLEPSZYCH WĘGLI GAZOWYCH do celów kowalskich, opału centralnych ogrzewań etc. — AMONIAK CHEMICZNIE CZYSTY DLA APTEK. — MAŻ POGAZOWĄ (TER), wypróbowany środek do ochrony drzewnych materiałów budowlanych przeciw gniciu.

Zakład Gazowy Miejski we Lwowie

POLECA DO OPAŁU GAZEM:

KUCHNIE, PIECE KĄPIELOWE, APARATY techniczne i do rozprowadzania gorącej wody.

LOKAL WYSTAWOWY I DO SPRZEDAŻY W PASAŻU P. MIKOLASCHA.

URZĄDZENIA dla 3 płomieni świetlnych i 2 kuchennych przy użyciu zegarów automatycznych, wykonuje Zakład gazowy własnym kosztem.

Bliższych warunków można zasięgnąć w biurze Zakładu przy ul. Gazowej l. 28.

CENNIKI WYSYŁA SIĘ NA ŻĄDANIE — TELEFON Nr. 157

**Galiczyjskie Towarzystwo
Akcyjne Fabryki Papieru**

w Białej · Czańcu · Bielsku

dawniej

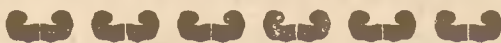
Bracia Fiałkowscy

Główny skład:

Lwów, ul. Teatralna l. 22

Posiada na składzie

Wszelkie gatunki papierów

Specjalność:

Papier bankowy „Galicja” i „Polonia”

HENRYK PERIER

PRACOWNIA RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKA

we Lwowie, przy ul. Piekarskiej l. 87
 nadto przy ulicy PIEKARSKIEJ l. 97 (przedtem SCHIMSER)

ELEKTRYCZNA SZLIFIERNIA GRANITÓW I PIŁA DO RZNIĘCIA WSZELKICH KAMIENI

2117

poleca

Roboty budowlane, kościelne i cmentarne .: Grobowce i pomniki ze wszystkich używanych kamieni, marmurów, granitów i labradorów .: Oryginalne rzeźby włoskie z marmuru karyjskiego .: Wielki wybór latarni grobowych z żelaza kutego RYSUNKI I KOSZTORYSY NA ŻĄDANIE — CENY NAJNIŻSZE

w służbie, czułby się jeszcze więcej bezdusznym. Nie wdawał się w objaśnienie przyczyn i postępowanie jego pozostało zagadką dla wszystkich. Mimo to jednak jednemu z jego znajomych udało się narzeczcie odgadnąć wszystko. Jakim sposobem — niewiadomo — dość, że zagadka została rozwiązana.

W początkach swej sądowej działalności de Roquevelle otrzymał pewnego razu dziwny list anonimowy następującej treści:

Ubrania z materji angielskich

dla najwybredniejszych Panów dostarcza
 w wykwintnem wykonaniu

IZAK H. LAUFER

Lwów, ul. Ruska, 20

Mundurki studenckie, Płaszczki i Peteryny sprzedają najtaniej.

•• Ulgi w spłatach wedle umowy. ••

„Szanowny panie! Ja i pan jesteśmy wybitnymi przedstawicielami dwóch kast, wrogich sobie i walczących z sobą od kilku pokoleń. Pańska kasta wydała słynnych sędziów, moja niemniej słynnych zbrodniarzy. Rozumie się, że pańska kasta odnosiła zawsze zwycięstwo w tej walce, dlatego, że wy jesteście wybrańcami losu, potomkami sprawiedliwego Abła, których Bóg ukochał, podczas gdy my jesteśmy potomkami nędznego Kaina, przez tego samego Boga wyklętymi.

„Powiedziałem sobie jednak, że to się skończy powinno i postanowiłem zemścić się na panu za wszystkich moich przodków, poddać pana takim zgrzyotom sumienia, jakich nie doświadczał żaden z moich przodków, skazanych przez waszych. Zmuszę pana do skazania na śmierć niewinnego człowieka. Mogłbym pana nie uprzedzać; ale uważam się za dostatecznie silnego, aby otwarcie wyzwać pana do walki; zwycięstwo moje będzie wskutek tego jeszcze świetniejsze, moja zemsta zupełniejsza, a moja radość większa. Teraz, szanowny panie, strzeż się pan!”

List ten wydał się Guibertowi czynem-warjata, to też nie zwrócił na niego naj-mniejszej uwagi. Wkrótce jednak przy-

REMIZY
KARETY ŚLUBNE
I POWOZY PRYWATNE

WYNAJMUJE SIĘ
W MIEJSKIM
KANTORZE ZAMÓWIEŃ
PRZY UL. SOBIESKIEGO L. 10

Szczególnie polecenia godne!

Najstarszy Dom bankowy w kraju.

Zabezpieczenie depozytów 6 milionów koron. Założenie Domu w roku 1839.

Prawnie dozwolone
pełnowartościowe losy.

Najlepsza lokacja oszczędności

Pewne dobre losy
z gwarancją państwową.

Kantor wymiany Domu Bankowego i wielkohandlowego

L. HERBER, Berno (Morawa, Austria)

we własnym domu Grosser Platz Nr. 3

poleca następujące losy do kupna:

👉 **Losy na spłaty miesięczne** 👈

z natychmiastowem niepodzielnem jedynem prawem gry na całą wygranę od dnia złożenia pierwszej raty miesięcznej. Na każdy z tych pełnowartościowych losów musi paść wygrana, która się kupującemu całkowicie należy.

500.000

wygrywa

Turecki los państwowy
400 frcs. i Serbski los
państwowy z r. 1888. Oba
losy wydajemy razem na
spłaty miesięczne po 8 k.
Oba te losy grają corocz-
nie w 9 ciągnięciach na

3 gł. wygrane po 400 000

3 " " " 200 000

1 " " " na 100.000

i wiele innych wygranych.

Każdy los musi wygrać.

Losy Tureckie są pewne,
ponieważ ciągnięcia i wy-
płaty wygranej odbywają
się pod kontrolą komisji
mocarstw europejskich.

Pierwszą ratę miesięczną
8 kor. nadesłać.

220.000

co roku wygrywają

3⁰/₀ losy c. k. uprzywile-
jowanego Towarzystwa
kredytowego ziemskiego
z roku 1889. Losy te wy-
dajemy na spłaty miesięcz-
ne po 8 k. Losy te grają co-
rocznie w 3 ciągnięciach na

1 gł. wygranę na 100.000

1 " " " 60.000

1 " " " 60.000

i wiele innych wygranych.

Losy te przynoszą 3⁰/₀
odsetek.

Każdy los musi wygrać.

Losy kredytowe są pewne
i w Austrii przez państwo
jako papiery pupilarne
uznane.

Pierwszą ratę miesięczną
8 kor. nadesłać.

335.000

wygrywają Los włoski

czerwonego krzyża, serbski los państwowy z r. 1888 i Los dobrego serca. Te 3 losy wydajemy razem na spłaty miesięczne po 3 kor. 50 hal.

Te 3 losy grają corocznie w 9 ciągnięciach na

1 gł. wygranę na 100.000

1 " " " 75 000

1 " " " 30.000

i wiele innych wygranych.

Każdy los musi wygrać.

Powyższe losy są pewne,
ponieważ wypłaty wygranej są pod kontrolą państwa zagwarantowane.

Pierwszą ratę miesięczną
3 kor. 50 hl. nadesłać.

4⁰/₀ państwowe losy Cisy z r. 1880. Spłaty miesięczne po 10 koron.

Rocznie 2 ciągnięcia z ogólną główną wygraną 360.000 koron.

Polecamy gorąco wszystkie powyższe losy, ponieważ przedstawiają wartość niezbędną w każdym domu. Firma nasza wypłaciła już niezliczone wygrane, dowód, jak korzystnym jest kupno losów.

Listę ciągnięć rozsyła się 8 dni po każdym ciągnięciu.

Pierwszą ratę miesięczną należy nadesłać przekazem pocztowym. Polecenia listowne załatwia się odwrotną pocztą.

Adres:

L. HERBER, Berno, GROSSER PLATZ NR. 3 (MORAWA, AUSTRIA).

Właścicielom losów już całkowicie spłaconych udzielamy pożyczek pieniężnych do pełnej wartości kursu, spłaconych w małych ratach miesięcznych.

U nas wypłacone wygrane ponad 10 milionów koron.

Kupno i sprzedaż przynoszących procenta rent państwowych, obligacji, listów zastawnych, akcji, losów, zagranicznych not bankowych po kursie dziennym. Polecenia giełdowe wypełniamy skrupulatnie. Polecenia listowne załatwia się odwrotną pocztą.

W jaki sposób otrzymuje się zdrową krew?

Powieściopisarz Dr. W. Teschen mówi: Czyja krew lekko przez żyły się toczy, ten jest zwykle zdrowy na duszy i ciele i czuje się szczęśliwym, bo zdrowie dodaje mu otuchy do życia i pracy.

Jeżeli krew jest niezdrowa, nie może przyjmować kwasorodu w dostatecznej ilości, a jeżeli go brakuje, natenczas może organizm tylko niedokładnie przerabiać otrzymane pokarmy, które zamiast przemieniania się w ciepło życia i siłę, obciążają bezużytecznie krew produktami rozkładowymi (kwasem moczowym itd.), czynią ją gęstą i leniwą, skutkiem czego powstają rozmaite cierpienia. Do chorób tych należą między innymi: brak apetytu, niestrawność, drażliwość, uderzanie krwi do głowy, brak energii, bezsenność, wysypki i wyrzuty, bóleści w krzyżach, podagra, reumatyzm, cukrzyca, otyłość, brak krwi, przeważna część chorób skórnych, choroby żółci, nerek i serca, wodna puchlina, próchnienie kości, hemoroidy, astma, duszność, ból głowy, zimne nogi, skłonność do kataru, zapalenie i zamulenie organów oddechowych i wiele innych cierpień.

W takim razie nie ma żadnego celu poszukiwanie siedliska cierpienia: cała krew musi być przeczyszczona, musi nastąpić gruntowna kuracja odświeżenia krwi.

Kto to zrozumie, temu bez wszystkiego wyjaśni się, dlaczego osiąga się przez użycie słynnego środka dr Schrödera „Renascin“ tak cudowne skutki. Tak np. pisze pewna pani Adamowska z Nawarji:

Serdeczne dzięki składam W. Panu za tak nieoceniony i uleczający Pański środek, który u mnie poskutkował w przeciągu sześciu tygodni. Dziś siąj mógłby mój żołądek żelazo trawić. Jestem teraz zdrowa i wesoła. Polecam każdemu, aby się do W. Pana udał. Stokrotnie Bóg zapłać. **Adamowska.**

Pan zarządca Teodor Jur z Suchej donosi nam także:

Najserdeczniej dziękuję W. Panu za Pański „Renascin“. Od 10 lat cierpiałem na bole żołądka, głowy, łamanie kości, byłem zupełnie bez humoru i ospały, tak, że liczyłem zupełnie, iż w krótkim czasie śmierć nastąpi. — Po użyciu 4 pudełek Pańskiego preparatu odzyskałem humor, zdrowie, zdrową cerę na twarzy i uregulowany stolec. Mogę dlatego każdemu Pański „Renascin“ polecić. Zamawiam dalsze 4 pudełka „Renascinu“.

Teodor Jur, zarządca.

Podobnych świadczeń napływa nam codziennie tysiące.

Za dobre skutki naszego środka pewnego i wypróbowanego ręczyć możemy. Próbę „Renascinu“ wysyłamy darmo, za dobroć jego gwarantujemy.

Prosimy pisać z żądaniem próby do Dra H. Schrödera, t. z. o. p., w Berlinie 35/Postfach D. 237. Do próby dołączamy broszurkę z pożytecznymi wskazówkami doktorskimi bezpłatnie i franko.

- Przemysłany, 400 Wolków), S 2-kl. miesz.
- Jankowa w Grybów, 1 Ciężkowice, 400 (☞ ☞ Bobowa)
- Jankowce k. Tarnopola w 1 Tarnopol, 400 (☞ Ithrowica, 500 Tarnopol)
- Janów k. Lwowa 1 3000 m m Gródek Jagielloński, 1 ☞ brm Baruch Geschwind., S 4-kl. m. i 4-kl. ż., lek Markl Józef, Schöps Ignacy, not Süsmann Löwner, adw Czemyreński Ignacy Karol dr., Schrenzel Zygmunt dr., apt 1, jarm 14 I, 14 III., 2 VI., 9 i 30 IX., 22 XI, targ co czwart. Kasa Reiffeisena, Bank dla handlu i przem. Two kredytowe dla handlu i przemysłu, Polska Kasa pożyczkowa.
- Janów k. Trembowli 2700 m m Trembowla, 1 Budzanów, 2 ☞ (500 Trembowla), S 3-kl. miesz., lek Bryliński Józef, targ co piątku, Zakład kredyt dla handlu i przemysłu
- Janowice k. Tarnowa w 1 Tarnów, 400 (☞ Zakliczyn, 400 Gromnik) S 1kl. miesz.
- Januszkowice w Pilzno 1 Brzostek (☞ ☞ Brzostek 400 Dębica) S 1-kl. miesz.
- Jaremeze 1010 m w Nadwórna, 1 Delatyn, 3 ☞ n gm B. Skrzyński S 1-kl. miesz. Kasa Reiffeisena, Miejscowość klimatyczna 525 mtr. nad poziomem morza.
- Jarhorów 1300 m. w Buczacz, 1 Monasterzyska, (☞ 400 Monasterzyska, ☞ Uście Zielone)
- Jarocin w Nisko, 1 Ulanów, 400 (☞ Ulanów, 400 Nisko) S 1-kl. miesz.
- Jarostaw 1 26300 m m 2 ☞ brm Dietzius Adolf dr., 2 pr. Marjan Lisowiecki dr., star Rawski Michał, S wyż. gimn., wyż. realn., wydz. 3-kl. m. poł. z 4-kl. posp. 5-kl. wydz. ż. poł. z 4-kl. pospolita, 5-kl. ż., 4-kl. m. im Mickiewicza 4 kl. posp. m. im. Czackiego i 4-kl. m. im. Konarskiego, 4-kl. ż. im. św. Kingi i 4-kl. ż. im. Anny Ostrogskiej, 2-kl. m. im. Staszica, państwowa szkoła przemysłowa dla przemysłu budowlanego, lek Czyżewicz Władysław (fiz.), Fechter Tadeusz, Puzon Roman, Orłowski Władysław, Trzaskowski Julian, Dietzius Adolf, Feldman Markus, Friedwald Abraham, Händel Anselm, Meisels Zygmunt, Rossberger Salo, Turzański Grzegorz, Turnheim Hersch, Spatz Maryan, Nacht Edmund, Ackerbauer Schmerl. not Waniek Karol, adw Blumenfeld Emil dr., Buchheim Dawid dr., Segal Maksym. dr., Rothstein Feliks dr., Wortman Jul. dr., Ueberall Emanuel dr., Luftschütz F. dr., Ressler R. dr., Meisels Jakób dr., Ettinger Maurycy dr., Stańko Michał dr., Stanecki Władysław dr., apt 3, komendy: 2 dywizja piechoty,
- dywizja kawalerji, 4 brygada piechoty, 5 brygada kawalerji, 90 brygada piechoty, obrony krajowej, załogi: 89/2 i 90/2 pułku piech., 8 pułku drag., 29 pułku artylerji polowej, 10 dyw. artylerji konnej, 34/3 pułk obr. kraj. cyw geom Weiss Stanisław, cyw inż Kopystyński Piotr, jarm po 8 dni 19 III, 13 VI, 15 VIII, na konie od 8—16 IX, targ co niedziarki i piątki, Kasa oszczędności, Filja Banku austro-węg., Pow. Two Zalicz., Zast. Banku kraj., Two eskontowe i zaliczkowe, Two „Merkur“, Two oszczędności i kredytu, Two kredytowe, Two dobrobyt, Związek oszczędności i kredytu, Two Samopomoc. Fabryka pierników i cukrów St. Gurgula, Fabryka wstążek Reifera i Sp. Fabryka północzoch i trykotów Landau i Ska. Fabryka trykotów Katarzyny Padura.
- Jaryczów Now. 3200 m m 1 Lwów, 1 ☞ (400 Barszczowice), brm Szymon Maślukiewicz S 4-kl miesz, lek Jan Gołąb apt 1, jarm 21 I, 31 III, 6 i 31 V, 16 VIII, 19 IX, 1 XI, 11 XII, targ co środy i piątki. Kasa zaliczkowa „Nadzieja“.
- Jasień w 1 Brzesko, 400 (☞ Brzesko, 400 Słotwina), S 2-kl. miesz.
- Jasień 2700 m w 1 Kałuż (☞ Perechińsko, 400 Rożniatów-Kreckowice)
- Jasienica 2400 m m 1 Brzozów, 3 ☞ (☞ Brzozów, 400 Iwoniec), S 2-kl. miesz., lek Misky Edward, jarm w czwartki po 10 II, 10 IV., 10 VI., 10 VIII., 10 X., 10 XII., targ co czwart. Kasa gminna pożyczk.
- Jasienica Solna w 1 Drohobycz (☞ Drohobycz ☞ Borysław) S 2-kl. miesz.
- Jasienica Zamkowa w 1 Turka nad Stryjem ☞ ☞ ☞
- Jasieniów Górny 2600 m w Kosów, 1 Zabie, 3 ☞ (400 Zabłotów) S 1-kl. miesz.
- Jasieniów Polny w 1 Horodenka, 400 (☞ ☞ Horodenka) S 2-kl. miesz.
- Jasiono w 1 Rzeszów, 1 Głogów, 2 ☞ (400 ☞ Rzeszów) S 1-kl. miesz.
- Jasionka Masiowa w 1 Turka nad Stryjem, 2 ☞ (☞ Turka nad Stryjem) S 1-kl. miesz.
- Jasionów k. Brzozowa w 1 Brzozów, 3 ☞ (☞ Brzozów, 400 Rymanów), S 1-kl. miesz.
- Jasionów k. Złoczowa w 1 Brody, 1 ☞ (☞ ☞ Zabłotów), S 1-kl. miesz.
- Jasionowce w 1 Złoczów, ☞ (☞ ☞ Złoczów) S 1-kl. miesz.
- Jaśkowice w Wadowice 1 Kalwarya, 400 (☞ ☞ Brzeźnica) Stacja klimatyczna i zakład wodolecznicy dra Władysława Grabowicza
- Jaślany w 1 Mielec, ☞ (☞ ☞ Padów), S 1-kl. miesz.

Jaśliska m **Sanok**, **Rymanów**, **3**
 (Dukla, **Wróblík-Rymanów**), **S**
 2-kl. miesz, **lek** Białkowski Władysław.
Jasło **brm** **10150 m m** **3 er**, **24**
brm **Józef Baranowski dr.** pr. Sro-
 czyński Tadeusz, **star** Łączynski Al-
 fred, **obw** pr. Władysław Kraczkie-
 wicz dr., S wyż. gimn., pryw. gimn. ż.,
 wydz. 3-kl. m. poł. z 4-kl. posp., 4-kl.
 posp. m., wydz. 6-kl. z połąc. z 4-kl.
 posp. ż., 4-kl. posp. ż., **lek** Szczepań-
 ski Włodzimierz, (fiz.), **Hiener** Aleksan-
 der, **Kadyi** Józef, **Macudziński** Wale-
 ryan, **Jaworowski** Mieczysław, **Meth**
Szymon, **Lanes** Salomon, **not** Michałek
Piotr, **Jarema** Kazimierz, **adw** War-
 chałowski Feliks dr., **Gabryszewski** Wło-
 dzimierz dr., **Wilusz** Jan dr., **Chwali-
 bóg** Władysław dr., **Steinhaus** Ignacy
 dr., **Baranowski** Józef Franciszek dr.,
Michnik Stanisław dr., **Kornhauser** Abrah-
 am dr., **Rosenbush** Henryk, **Wellfeld**
Fischel dr., **Dzianot** L. dr., **Kaczkowski**
Adolf dr., **Kulczycki** Kazimierz dr., **Ober-
 ländler** Natan dr., **apt 2**, **cyw inż** Skawski
Emeryk, **cyw geom** Schauer Edward,
jarm 7 I, **3 II**, **23 IV** **21 IX**, **2 XI**, **1. XII**,
targ co piątku, **Miejska** kasa oszczęd.,
Filia Banku austro-węgierskiego, **Tow.**
zaliczkowe **Two Kredytowe** dla handlu
 i przem., **Bank zaliczkowy**, **Two kredy-
 towe**, **Kasa rękodzielnicza**, **Parowa** fabry-
 ka wyrobów stolarskich **Schmindling**
 i **Ska**, **Miejska** fabryka wyrobów beto-
 nowych.

Jaśńska z Jeziorskiem 1450 m. w **Gró-
 dek Jagielloński**, **Janów k. Lwowa**, (**Brzuchowice**).

Jastrzębia w Grybów, **Ciężkowice**
 (**Ciężkowice**, **Boguniowice-
 Ciężkowice**) **S** 2-kl. miesz.

Jastrzębia w Sokal, (**Krystynopol**), **S** 2-kl. miesz.

Jaszczurowa 500 m w Strzyżów, **Frysz-
 tatk** (**Brzeziny**, **Frysztatk**
Ropczyce)

Jaszczurowa z Jamnikami 1050m. w
Wadowice, (**Mucharz**, **Skawce**)

Jawcze z Horodkowem 1450 m. w
Rohatyn, (**Rohatyn**, **Chodorów**
lub Psary)

Jawiszowice w Oświęcim, **S** 2-kl. miesz.

Jawora nad Stryjem w Turka nad
Stryjem

Jaworki w Nowy Targ **Krościenko**
nad Dunajcem (**Szczawnica**
Stary Sącz).

Jaworna Dolna i Górna 1800 m. w
Turka nad Stryjem, (**Turka**
nad Stryjem)

Jawornik Polski 1038 m m **Rzeszów**,
Tyczyn, (**Bachorz**), **brm** **Andrzej**
Jamrozik **szk** 4-kl. miesz., **lek** So-

powiat sądowy; **rada** powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **obw** sąd obwod.

larski **Juljan** w **Błażowej**, **jarm 24 II**,
Poniedziałek po niedzieli palmowej. **1 V**,
24 VI, **10 i 24 VIII**, **19 IX**, **Poniedziałek**
 po 1 niedzieli października, **1 XII**, **targ**
 co poniedz. **Kasa Reiffeisena**, **Gminna**
kasa pożyczkowa, **Kasa zaliczkowa**.

Jawornik Niebylecki 1150 m. w
Strzyżów, (**Niebylec**, **Strzyżów**)

Jawornik Ruski w Dobromil, **Birc-
 cza**, (**Ulucz**, **Dydnia**, **Sanok**)

Jaworów **10323 m. m** **1**
brm **Lachowicz Stan.** pr. **Szeptycki** **Jan**
hr., **star** **Mieczysław** **Tabeau**, **S** miejskie

gimn. **utrakwist** z **prawem publ.**, **wydz.**
3-kl. m. poł. z 4-kl. posp., **6-kl. ż. i 4-kl.**
miesz. z jęz. wykł. rusk., **9-kl. pryw. z.**
 z **prawem publ.** i **pryw. semin.** z **jęz. wykł.**
ruskim, **krajowy** **nauk.** **warsztat** **wyrobu**
zabawek, **miejska** **szkoła** **koronkarska**, **lek**
Orski **Jan** (fiz.), **Miszowski** **Stan.** **Kordyan**,
Jahr **Saul**, **not** **Wiesenberg** **Herman**, **adw**
Allerhand **Maksymilian** **dr.**, **Marynowski**
Zygmunt **dr.**, **Hibl** **Ludwig** **emer.** **radca**
sąd., **Siekieta** **Roman** **dr.**, **apt 1**, **jarm**
5 V, **1 VIII**, **27 X**, **13 XII**, **targ** **co** **poniedz.**

Kasa Reiffeisena, **Kasa zaliczkowa**, (**Filia**
Banku krajowego), **Two** **kredytowe** „**Nar-**
odnyj Dim“, **Związek** **kredytowy**, **Kasa**
pożyczkowa **i** **oszczęd.**

Jaworów w Kosów (**Soko-
 łówka k. Kosowa**, **Kosów**)

Jaworsko w Brzesko, **Wojnicz**, (**Porąbka**
Uszewska, **Słotwina**) **S**

1-kl. miesz.

Jaworzno **13164 m m** **Chrzanów**, **3**
brm **Broniowski** **Wład.** **S** 6-kl.

męż. i 6-kl. żeń., **4-kl. miesz.**, **2-kl. miesz.**
2-kl. miesz., **5-kl. niemiecka**, **lek** **Miszke**
Kazimierz, **Butzyński** **Kazimierz**, **Ney-**
mand **Emil**, **not** **Armatys** **Roman**, **adw**
Feldman **Maurycy** **dr.**, **Fruchthändler**
Chaim **dr.**, **apt 1**, **inż** **górn** **Machaczka**
Wacław, **targ** **co** **wtor.** **Two** **zaliczkowe.**

Związek **kredytowy** **dla** **handlu** **i** **przemysłu**,
Bank **komercyjalny**, **Powszechny** **zakład**
kredytowy, **Kopalnie** **węgla** **kamien-**
nego, **Fabryka** **bieli** **cynkowej**.

Jazłowiec 3940 m m **Buczacz**, **2**
brm **Pyszkwocze** **lub** **Buczacz**, **brm**
Kurjański **Jan**, **S** 6-kl. miesz., **lek** **Sok-**
kal **Majer**. **apt 1**, **targ** **co** **wtoroku** **Two**
kredyty **i** **oszczęd.**, **Spółka** **oszczęd.**
i **kred.**

Jazów Nowy w Jaworów (**Szkoła**)

Jazowsko w N. Sącz, **Stary Sącz**,
Stary Sącz, **S** 2-kl. miesz.

Fabryka **mebli** **giętych** **Michała** **Adera**

Jedlicze w Krosno, **S**
2-kl. miesz, **lek** **Tokarski** **Feliks**, **targ**
co **środ.**

Jędruszkowce 300 m. w **Sanok**, (**Nowosielec**
Gniewosz)

Jeleń z Borami **Chrzanów**, **Jaworzno**,

Kołodziany w Czortków, (z Jezierzany k. Czortk., Szmańkowczyki), **S** 2-kl. miesz.

Kołodróbka w Szeplówką 2150 m. w Zaleszczyki, (Sinków koło Korolówki, Uście Biskupie, Zaleszczyki) Kołodziejówka w Skalat, (Skalat)

Kołookolin 1350 m. w Rohatyn, Burzotyja, (Bukaczewce)

Kołomyja 42675 m. m 3 er. 106 brm Jan Kleski, pr. Jasiński Stan., **star** Pawlikowski Ferd. rad. nam., **obw**, pr. Antoni Wilecki radca dworu **S** wyż. gimn. z językiem wykł. polsk., wyż. gjan. z jez. wykł. rusk., zakład naukowo-wychowawczy SS. Urszulanek (liceum, gimnazjum żeńskie, 4-kl. szk. posp.), pryw. polskie semin. naucz. żeńsk., pryw. semin. naucz. męskie, c. k. szkoła zawodowa dla przemysłu drzewnego, kraj. szkoła garncarsko-kaflarska, kraj. szkoła szewska, wydz. ż. 5-kl. im. król. Jadwigi, wydz. ż. 3-kl. im. ces. Franciszka Józefa I. z 4-kl. posp., wydz. m. 3-kl. im. Kopernika z 4-kl. posp., wydz. m. 3-kl. im. Piramowicza, z 4-kl. posp., posp. 4-kl. m. im. Jachowicza, 4-kl. m. im. Karpńskiego, 4-kl. m. im. Kościuszki, 4-kl. m. im. Szewczenki, 4-kl. ż. im. Hoffmanowej, 4-kl. ż. im. św. Kingi, 4-kl. ż. im. Mickiewicza, 4-kl. ż. im. Henryka Sienkiewicza, 4-kl. miesz. im. św. Kazimierza, 4-kl. miesz. im. św. Mikołaja, 4-kl. miesz. im. św. Włodzimierza, 4-kl. miesz. im. ces. Elżbiety, **lek** Kozakiewicz Aleksander, Flecker Ożjasz, Allerhand Julian, Hullek Jakób, Jaworski Bolesław Jan, Kirschen Oskar, Kofler Maurycy, Lewicki Zenobiusz, Łuniewski Stefan, Maresch Bolesław, Milewski Tadeusz (fiz.), Ofte Jakób, Piaskiewicz Władysław, Rosenheck Salomon, Reder Emanuel, Terner Hersz, Rubinstein H., Sussmann Zygmunt, Chaniowa Józefa, **not** Teliżewski Konstanty i Kapko Józef, **adv** Jurkiewicz Maryan dr., Hrabar Stefan dr., Schorr Łazarz Samuel dr., Singer Sruł dr., Weissmann Karol dr., Schulbaum Kelos dr., Allerhand Leon Abr. dr., Dębicki Teofil dr., Dudykiewicz Włodzimierz dr., Haczewski Stanisław dr., Hullek Mojżesz dr., Jureczenko Bazyli dr., Kraśnicki Tadeusz dr., Landau Henryk Mikołaj dr., Milgrom Edward dr., Marmorosch Maurycy dr., Morawski Mieczysław emeryt. r., Schulbaum Leibisz dr., Hankiewicz Józef dr., Czauderna Jan dr., Funkenstein Leon dr., Gelbart Majer dr., Pragłowski Mieczysław dr., Trachtenberg Maksymilian dr., Waller Leon dr., Wiesolberg Simche dr., Zipser Łazarz dr., **apt** 4, **załoga** 1 bat. 24 pp., 3 bat. 36 p. obr. kraj. 3 szwad. 7 p. drag., zap.

powiat sądowy; rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **obw** sąd obwod.

kadra 9 p. dragonów. **cyw inż** Filous Emii, **jarm** 6 II, 24 IV, 15 VI, 3 i 28 VIII, 13 IX, 30 X, 18 XII, **targ** co poniedziałku i piątku, Fabryka dachówek Wilmmera i Ski, Rafnerya nafty, fabryka świec i parafiny J. S. Friedmanna i Ski, Fabryka świec i parafiny, rafnerya nafty E. Kriesa i P. Singera; Fabryka kamgarnu Samsona Hellera, Fabryka sukna i wyrobów wełnianych Jonasz Sägera, Kasa Oszczędności, Spółka handlowo-rolniczo-przem., Zakład kredytowy komercyjalny, Stow. kredyt. dla handlu i przem., Zyro Bank, Filia Banku austro-węg. Two zaliczk., Bank eskont. i komis. dla handlu i rolnictwa, Bank eskont. i kredyt., Bank handlowy i przemysłowy, Galic. Bank handlowy, Industr. stow. zaliczk. i oszcz. „Samopomoczc”, stow. kredyt. i oszcz. „Prut”, Two kredyt. i zaliczk. dla przemysł. i gospod. Związek kredyt. dla drobnego handlu, Unia kredytowa, Bank kredyt. „Merkur”. Kołtów 1300 m. w Złoczów, (Sasów, Złoczów)

Komańcza w Sanok, Bukowsko, **S** 2-kl. miesz.

Komarno 6143 m. m Rudki, (Komarno-Buczali) **brm** Adolf Metanomski, **S** pryw. gimn. realne, 5-kl. m. z otw. 6-tą i 5-kl. ż. z otw. 6-tą, **lek** Blauer Teodor i Tobiaszek Marjan **not** Karst Franciszek, **adv** Radlewski Franciszek dr., Peczerski Tomasz dr., Nussenblatt Fryderyk dr., **weter** Abe Krell, **apt** 1, **targ** co poniedz. Związek kredyt., Kasa zaliczk., Bank dla handlu i przemysłu, Two oszczędn. i kredytowe.

Komarów 1250 m. w Stanisławów (Halicz)

Komarów w Krzywda 1400 m. w Kolbuszowa (Majdan koło Kolbuszowy, Chmielów)

Komarówka w Buczacz, Monasterzyska, **S** 1-kl. miesz.

Kombornia w Krosno, (Korczyzna, Krosno) **S** 2-kl. miesz.

Komorowice, w Biała (Biała Batzdorf-Komorowice) **S** 4-kl. miesz.

Kończaki Nowe 900 m. w Stanisławów, Halicz, (Horodenka, Uście Zielone, Botszowce)

Konieczkowa 1200 m. w Strzyżów, (Niebylec, Strzyżów)

Konieczna w Gorlice, (Zdynia Gorlice)

Konina 1250 m. w Limanowa, Mszana Dolna, (Niedźwiedza, Mszana Dolna, Słotwina)

Konieczuch w Stryj, **S** 1-kl. miesz.

Konieczuchy 3000 m. m Brzeżany, 1 (Pomorzany, Złoczów) **S** 1-kl. miesz.

Koniuszki w **14** Rohatyn, **2** (**1** **2** Rohatyn) **S** 2-kl. miesz.

Koniuszki Siemianowskie w **14** Rudki, **1** (**1** **2** Rudki) **S** 1-kl. miesz.

Koniuszków w **14** Brody, **1** (**1** **2** Brody) **S** 1-kl. miesz.

Konopkówka w **14** Tarnopol, **14** Mikulińce, **2** (**1** **2** Mikulińce **14** Mikulińce-Strus w).

Końskie w **14** Brzozów, **2** (**1** **2** Mrzyglód, **2** Dydnia, **14** Sanok), **S** 1-kl. miesz.

Kopki i Chałupki 1500 m w **14** Nisko, **2** (**1** **2** Rudnik) **S** 2-kl. miesz.

Kopyczynie **14** 7259 m m **14** Husiatyn, **2** (**1** **2** **14** brm Manasterski Marian)

S 6-kl. męska i 6-kl. żeń., **lek** Wilsohn Ryszard, Safian Łukasz, Rosenbaum Ulrich, Siebner Natan, **not** Magoński Antoni, **adv** Mosler Arnold dr., Andermann Marek dr., Gelber Izrael dr., Bazar Bernard dr., **apt** 1, **targ** co śróde Gminna kasa pożyczkowa, Two zaliczkowe „Zoda”. Kasa zaliczkowa. Bank dla Ziemi.

Korczów w **14** Rawa Ruska, **14** Uhnów, **1** (**1** **2** **14** **S** 1-kl. miesz.

Korczyn z Osikowem 1250 m w **14** Sokal, (**1** **2** Jastrzębica, **2** **14** Krystynopol)

Korczyna 6300 m m **14** Krosno, **2** (**1** **2** **14** Krosno) **brm** Michał Miewoszew

S 5-kl. m. i 4-kl. ż., kraj. nauk. warszt. tkacki, **lek** Przystopski Jakób, **apt** 1,

jarm 15 I, 3 IV, 30 VIII, 1 XII. **targ** co piątku, Two tkackie. Kasa Reiffeisena.

Kormaniec w **14** Przemyśl **14** Niżankowice **2** (**1** **2** **14** Niżankowice).

Kernalowce 1700 m w **14** Sambor, **14** Łąka (**1** **2** Kranzberg, **14** Dublany-Kranzberg)

Korniec w **14** Kołomyja (**1** **2** **14** Korolówka koło Kołomyi) **S** 4-kl. miesz.

Korolówka w **14** Kołomyja, (**1** **2** **14** Kołomyja)

Korolówka k. Borszczowa 3600 m w **14** Borszczów, (**1** **2** **14** Zaleszczyki lub Borszczów) **n gm** Nusin Gelbard,

S 4-kl. miesz. i bar. Hirsza, **lek** Buchberg Mojżesz, **apt** 1, **targ** co czwartku,

Związek zaliczkowy i kredytowy, Two kredytowe.

Koropiec 7000 m w **14** Buczac, **14** Potok Złoty (**1** **2** **14** Niżniów), **n gm** Mielnik Michał **S** 4-kl. m., 4-kl. ż. i 4-kl. miesz.,

lek Mossoczy Stanisław, **targ** co wtorku. Gminna kasa pożyczk. Polska kasa Reiffeisena, Kasa cerkiewna. Two zaliczkowe „Własna pomoc”.

Koropuz w **14** Rudki, (**1** **2** **14** Rudki) **S** 2-kl. miesz.

Korościatyn w **14** Buczac, **14** Monasterzyska, (**1** **2** **14** Komarówka).

Korszów 2400 m w **14** Kołomyja, (**1** **2** **14** **S** 4-kl. miesz.

Korzelię w **14** Przemyślany, (**1** **2** **14** Firlejów, **14** Rohatyn), **S** 2-kl. miesz.

Korzenna w **14** Grybów, (**1** **2** **14** Grybów, **14** Nowy Sącz) **S** 1-kl. miesz.

Korzowa 850 m w **14** Podhajce, (**1** **2** **14** Toustobaby, **2** **14** Podhajce, **14** Bołszowce)

Kościelisko w **14** Nowy Targ. (**1** **2** **14** Zakopane, **14** Nowy Targ)

Kosienice w **14** Przemyśl, (**1** **2** **14** Radymno, **14** Jarosław lub Żurawica) **S** 2-kl. miesz.

Kosmacz 4100 m w **14** Kosów, (**1** **2** **14** Jabłonów, **14** Kołomyja) **S** 2-kl. miesz.,

lek Zatokal Rudolf. Kopalnia nafty.

Kośmierzyn **m** **14** Buczac **14** Potok Złoty (**1** **2** **14** Potok Złoty **14** Buczac) **S** 1-kl. miesz.

Kosów **14** 3100 m m (**1** **2** **14** Kołomyja lub Zabłotów, lub Wyznica (Bukowina) **14** pr. Rozwadowski Bolesław,

star posada opróżn., Hieronim Zahradnik kier., **S** 5-kl. m. i 5-kl. ż., kraj. nauk.

warstat tkacki, **lek** Baraniecki Roman, Kulakowski Roman, Nowestnik Jakób, **not** Ludkiewicz Jan, **adv** Karpiński Marian dr.,

Frenkel Lipa dr., Kulczycki Leon em. rad. **apt** 1. **cyw geom** Schloss Mendel, **jarm** (pod k. kal. rusk) we czwart. 1-go tygod. wielk. postu, we wtorek przed Wniebow.

P., 25 VIII, 11 X, **targ** co pon. i piąt. Fizykalno-dyetyetyczna lecznica dr. A. Tarnawskiego (we wsi Smolna pod Kosowem).

Kossów w **14** Czortków (**1** **2** **14** Białobóżnica **14** Białobóżnica-Kalinowszczyzna) **S** 2-kl. miesz.

Kossowy w **14** Kolbuszowa, (**1** **2** **14** Trzęsówka, **2** **14** Kolbuszowa, **14** Sędziszów) **S** 1-kl. miesz.

Koszlaki w **14** Zbaraż **14** Nowe Sioło, (**1** **2** **14** Nowesioło koło Podwoleczysk **14** Podwoleczyska) **S** 4-kl. miesz.

Koszytowie w **14** Zaleszczyki, **14** Tluste, (**1** **2** **14** Tluste) **S** 1-kl. miesz.

Kotuzów w **14** Podhajce, (**1** **2** **14** Wiśniowczyk, **14** Podhajce).

Kowalowa Dolna i Górna 1050 m w **14** Tarnów, **14** Tuchów, (**1** **2** **14** Ryglice, **2** **14** Jodłowa, **14** Tuchów)

Kowalówka w **14** Buczac **14** Monasterzyska (**1** **2** **14** Monasterzyska) **S** 2-kl. miesz.

Kozaczka w **14** Borszczów, **14** Mielnica, (**1** **2** **14** er, **2** **14** Iwanie Pusto)

Kozaczyzna 915 m w **14** Borszczów, (**1** **2** **14** Jezierzany koło Czortkowa, **14** Teresin lub Jezierzany-Pilatkowce) **n gm** Oleksa Szwediuk.

Koziary 6000 m w **14** Zbaraż, **14** Nowesioło, (**1** **2** **14** Nowesioło koło Podwoleczysk, **14** Podwoleczyska)

Koziłce w **14** Lwów, **14** (**1** **2** **14** Domażyr, **2** **14** Lwów 1) **S** 1-kl. miesz.

Kozłowa w **14** Stryl, **14** Skole, (**1** **2** **14** Tucholka, **14** Skole) **S** 1-kl. miesz.

Koziłinka w **14** Janów k. Lwowa, (**1** **2** **14** Janów k. Lwowa)

Kozłow 4900 m m **14** Brzeżany, **14** Ko-

zowa, **Jezierna** S 4-kl. miesz., **lek** Czepielewski Stan, **apt** 1, **targ** co czwart. Bank kredytowy dla handlu i przemysłu i 2 inne Zakłady kredytowe.

Kozowa 4700 m m **Brzeżany**, S 4-kl. m i 4-kl. **lek** Barban Chaim i Soenanik Stanisław, **not** Lewicki Włodzimierz, **adv** Fried Emil dr., Trzecieński Tadeusz, Giżowski Juliusz, emer. radca, **apt** 1, **jarm** 9 I, 20 II, w niedz. wstęp. tyg. rusk. postu, po św. Białowiszcz., w przewod. poniedz. ruski. 24 VI, 12 VII, 28 VIII, 21 IX, 8 XI, 4 XII, **targ** co wtorku

Kozówka 2300 m w **Tarnopol**, **Mikulincze**, **Soroko**, **Grzymalów**
Kozy 3700 m w **Biata**, S 4-kl. miesz.

Kraczkowa 2200 m w **Rzeszów**, **Łańcut** n. gm Jan Grzywec
S 1-kl. posp. Spółka oszczędności i pożyczek. Spółka Mieczarska.

Kraków 159.080 m (obejmuje niezależne przedtem gminy Ludwinów, Zakrzówek, Dębniki, Półwieś, Zwierzyniec, Czarna wieś, Nowawieś, Łobzów, Krowodrza, część Prądnika Białego i Czerwonego z Olszą po rzekę Białuchę, Grzegórzki, Dąbie i Płaszów (Dzielnic XXI.) **stoł** m w. Ks. Krakowskiego (por. Rozdział p. t. „Przewodnik po Krakowie“). c. k. **Inspektor poczt.** Marjan Biliński c. k. radca dworu **dyr** Stanisław Hickiewicz 2. Leopold Korytowski **dyr kol państw** Zborowski Włodzimierz, r. dw., kawal. ord. Lwa i Słońca, **kolej ces. Ferd.** naczelnik oddz. w Krakowie Potucek Waclaw, **prez miasta** dr. Juliusz Leo, prof. uniwers., poseł do Rady Państwa i na Sejm krajowy, Prezes Koła Polskiego pr. Dr. Skrzyński Stefan, **star** i del. namiest. Adam Fedorowicz dr. pr., radca dworu, kaw. ord. żel. kor. III. kl. podkom. ces., **kom** I. korp. jen. komendujący JE Feldmarszałek-porucznik Edward von Böhm Ermolli, 12 dyw. piechoty, dyw. kawalerji, 23 i 24 Brygada piechoty, 20 bryg. kawalerji, 1 bryg. artylerji polowej, 2 bryg. artylerji fortecznej, 46 dyw. piechoty, 19 bryg. obrony kraj., załogi: 13/3, 20/2, 56/3, 93/2, 100/2 pułk piechoty, 10 pułk dragonów, 3 pułk ułanów, 1 i 3 pułk artylerji polowej, 1 pułk haubic polowych, 1 dyw. artylerji konnej, 6 bat. artylerji fortecznej, 9 bat. pionierów, 1 dyw. pociągu, 16/3 pułk obrony kraj., 2 dyw. ciężkich haubic, **dyr pol** dr. Michał Flatau, **wyż.** kraj. prez. J. E. Hausner Witold, kaw. ord. Leop., wiceprez. Jarosław Uhr-Stebelski; **sąd** krajowy cywilny prez. Seidl Wilhelm, **Sąd karny** prez. Antoni Stawarski dr., **sąd** powia-

towy cywilny przeł. Hipolit Smolecki radca sądu, kraj. sąd powiatowy karny przeł. radca sądu kraj. Julian Walter dr., c. k. sąd przemysłowy radca sądu kraj. Windakiewicz Karol, **nadprokurator** star. prok. Wędkiewi z Władysław dr. pr., c. k. prokuratora państwa pierwszy prok. Roman Doliński, c. k. Dyrekcja okręgu skarbowego dyr. Władysław Pec dr., administracja podatków nacz. radca skarbu Józef Kurek, Ekspozytura c. k. Prokuratorji skarbu kier. st. r. dr. Rozwadowski Juwenal; c. k. Zakład powszechny dla badania środków spożywczych dyr. Odo Bujwid prof. uniw. Jag., Ekspozytura c. k. Dyrekcji budowy dróg wodnych star. radca bud. Jan Czerwiński, c. k. Kierownikwo regulacji Wisły nacz. radca bud. Ludwik Regiec, **górn. star.** vacat, **górn. urz. okr.** c. k. radca gór. Kazimierz Midowicz dr., **st. insp. przem.** Kremer Zigmunt. Główny urząd cłowy nacz. inspektor Edward Hamuliński, c. k. filialna kasa krajowa dyr. Stożek Teofil, c. k. główny urząd podatkowy nacz. Włodzimierz Jasiński, c. k. inspekcja leśna kier. radca leśny Wincenty Wobr, c. k. ewidencja katastru podatku gruntowego nadgeom. Rudolfa Bobrowski, c. k. Fabryka tytoniu dyr. dr. Karol Seeliger, urząd cechowniczy mjar i wag nacz. Stefan Czarnecki, c. k. urząd probierczy nacz. st. radca gór. Leonard Lepszy, Instruktor dla stowarzyszeń przemysłowych komisarz c. k. Nam. Witold Ostrowski, Izba handlowa i przemysłowa pr. Dattner Maurycy r. kom. kaw. ord. Franc. Józ. Izba notarialna prez. Edmund Klemensiewicz, izba adwokacka prez. dr. Koy Michał, izba lekarska zach.-gal. prez. dr. Schoengut Stefan, Archiwum kraj. aktów ziemsk. i grodzkich dyr. Smolka Stanisław, rad. dw. prof. Uniw. Jag., **konsyktorz książęco biskupi**, obrz. łuc. książę biskup Adam ks. Sapięha sufr. Izby panów i czł. Sejmu gal., bisk. czl. Nowak Anatol bis. Irenopolitański; **adv** 145 (nazwiska i adr. zob. „Przewodnik po Krakowie“), **not** Niemcewyski Franciszek, Klemensiewicz Edmund, Lipiński Lucyan dr. Lipowski Konstanty, dr. Strzewski Tadeusz, **lek** 287 (zob. „Przew. po Kr.), **apt** 19, **geom cyw** 4 (Przew. po Kr.), **inż bud** i **cyw** 8, **arch cyw** 3, **bud** 64, (Przew. po Kr.); Akademia umiejętności pr. J. E. hr. Tarnowski Stan. dr. filozofii profesor uniwersytetu tajny radca; **szkolnictwo**: „Uniwersytet Jagielloński“, „Akademia sztuk pięknych“ prywatne „Konserwatorium muzyczne“ dyr. dr. Władysław Żeleński, przyw. Instytut muzyczny, szk. państw. przem. dyr. dr. Bandrowski Ernest prof. Uniw. Jagiel.

powiat sądowy; **rada** powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **obw** sąd obwod.

(3 oddziały: budownictwa, mechaniczno-techniczny i chemiczno-techniczny), c. k. Akademia handl. z kursem 1-no rocznym dla maturzystów dyr. Kannenberg Józef c. k. dyr. gimn. wyż. kursa dla kobiet im. A. Baranieckiego dyr. dr. J. Rostański prof. uniw. Jagiellońskiego. Szkoła dla położnych, gimnazya wyższe: św. Anny, św. Jacka, III Sobieskiego gimn. IV, gimn. V, prywat. gimn. męskie St. Jaworskiego, gimn. prywat. żeńskie I i II, 2 prywat. licea żeńskie z progr. ginnaz. H. Strażyńskiej i H. Kaplińskiej, prywat. wyż. gimn. real. P. P. Urszulanek, wyż. szkoły realne I i II, seminar. naucz. męsk. i żeń., 3 prywat. sem. naucz. żeń., prywat. semin. naucz. żeń. T. S. L. im. Fr. Preisdanza i im. św. Rodziny; szk. wydz. męsk. 3-kl.: III. im. św. Mikołaja ul. Lubomirskiego 19, IV im. św. J. Kantego ul. Smoleńska 7, VII św. Floryana plac Matejki 11, XVI im. Franc. Józefa, ul. Dietłowska 70, XXVI prowiz, plac św. Ducha 2, XXXI 3-kl. wydz. męska i żeń. Półwieś, XXXIII 3-kl. wydz. m. Czarna wieś, szk. wydz. żeń. 3-kl.: 6-kl. szk. żeń. wydz. im. św. Scholastyki z 1 rocz. kursem robót kob. ul. św. Marka 34, IX 5-kl. szk. im. St. Konarskiego ul. Bernardyńska 7, XIII im. A. Mickiewicza ul. Studencka 11, XV im. Klem. Tańskiej ul. Miodowa 32, XVII im. ces. Elżbiety ul. Dietla 70, XVIII im. św. Anny ul. Topolowa 18, XX im. Zbigniewa Oleśnickiego Rynek Kleparski 18, XXXIV 3 kl. żeńska Nowa wieś, XXX 3-kl. wydz. męska i żeńska Dębniki, szkoły pospolite męskie 4-kl.: XXXV 4-kl. posp. męska Łobzów; XXXVI 4-kl. posp. męska Krowodrza; XXXVIII 4-kl. posp. męska i żeń. Grzegórzki, I św. Wojciecha pl. Biskupi, II im. św. Barbary Mały Rynek 4, V im. św. Kazimierza W. ul. Wąska, VIII im. św. Szczepana ul. Rajska 14, XI im. Dietla ul. Miodowa 32, XXI im. Wł. Jagiełły, pl. św. Ducha 20, XXIII im. H. Sienkiewicza ul. Miodowa 30, XXVI im. St. Jachowicza pl. św. Ducha, XXVII 4-kl. posp. męska im. J. Słowackiego Wolnica I, szkoły pospolite żeńskie 4-kl.: VI im. Czackiego pl. Wolnica-Ratusz, X im. św. Jadwigi ul. Kapucyńska 1, XII im. Piramowicza pl. Wolnica, XIV im. św. Saiomei ul. Poselska 8, XIX im. Tad. Kościuszki ul. Krupnicza 15, XXII im. Jana Długosza pl. Wolnica-Ratusz, XXV im. św. Kingi ul. św. Krzyża 21, XXVIII 4-kl. posp. żeńska Pędzichów 15, XXIX 4-kl. posp. miesz. Zakrzówek, XXXII 4-kl. posp. męska i żeń. Zwierzyniec, XXXVII 4-kl. posp. żeń. Krowodrza, XXXIX 4-kl. posp. miesz. Dąbie, XL 4-kl. posp. miesz. Ludwinów, 5 szkół przemysł. uzupełniających: przy pl. św.

Ducha, na Kleparzu, na Smoleńsku i na Kazimierzu. Nadto 22 szkoły prywat., 9 szkółek dziecięcych i 22 chajdery. Kasa oszczęd. m. Krakowa, Powiatowa kasa oszczędności, Filia Banku krajowego, Two wzajemnych ubezpieczeń, Bank galic. dla handlu i przemysłu, Filia Banku austro-węg., Filia c. k. uprz. gal. akc. Banku hipotecznego. Bank przemysłowy dla Czech i Moraw, Filia Zivnostenska Banka, Filia Centralnego Banku czeskich Kas oszczędności, Filia Banku zaliczkowego i kredytowego w Hradci Králové, Bank przemysłowo-budowlany, Akc. Towarz. bankowe „Mercur“, Filia Banku przemysłowego, Akc. Bank związkowy, Bank oszczędnościowy, Związek stow. zarobkowych, Filia powszechnego Banku obrotowego, krakowski Bank kredytowy, Jedność spółka handlowa, Two dla kredytu hipotecznego, Bank Związku narodow., Bank komercyjalny, Unia kredytowa, Bank ludowy, Ludowa Kasa zalicz., Two wzajemn. kredytu, Spółka fakturowa, Filia Banku Związkowego Wiedeńskiego, Bank ziemski, Filja Banku gal. przemysłowego, Spółka zaliczkowa, Spółka kredytowa, Two zaliczkowe Urzędników, Two zaliczkowe, Two kredytowe rękodzielników, Bank chrześcijański, Two kredytowe dla handlu i przemysłu, Bank polskiego Związku narodowego, Powszechny zakład kredytowy, Chrześc. tow. oszczędności i pożyczek, 19 towarzystw ubezpieczeń. Szpitali publicznych 4 i kliniki uniwersyteckie, prywatne: Zakład ortopedyczny dra Chlumsky'ego, Zakład Zanderowski, Lecznica związkowa, Dom Zdrowia, Dom zdrowia dla umysłowo chorych dra Karola Żuławskiego i inne. Zakładów i stowarzyszeń dobroczynnych 68 z tego 3 miejskie **jar**m na konie w pierwszej połowie marca i w pierwszej połowie września (bliższe terminy ogłaszane dziennikami) **tar**g co wtorki i piątki. (w Podgórzu), Fabryka wyrobów platerowanych i srebrnych M. Jarry, Stowarzyszenie przemysłowe dla wyrobu tow. żelaznych, Fabryka maszyn, kotłów par. i odlewnia żelaza L. Zieleniewskiego, Two akcyjne dla przem. chem. Fabryka wyrob. koszykarskich Z. Lauer, Iskra fabryka past do obuwia, Fabryka past do obuwia pod firmą Zacharski, Fabryka pokostu Baranowskiego, Fabryka farb Karmańskiego.

Krakowiec 1800 m m **Jaworów**, 1800 m m **Jaworów** lub Radymno), **brm** Lax Eljasz, **S** 4-kl. miesz. **lek** Polański Stanisław (fiz), **not** Bugiel Piotr, **adw** Nebenzahl Samuel dr., **Goldmann** Antoni dr., **apt** 1, **jar**m w 2-gi czwartek po rusk. Nowym Roku, w 2-gi czwartek

po Wielkiejnocy obrządku rusk., w 1-sze czwartki po 19 III i po 27 IX **targ** co czwartku. Kasa Reiffeisena Two kredytowe dla handlu i przemysłu, Two kredytowe „Zoria“

Kranzberg w Sambor, Łąka, (Dobry Dublany-Kranzberg) S 1-kl. miesz.

Krasieczyn m Przemysł, S 2-kl. miesz. Tartak parowy Władysława ks. Sapielhy

Kramarzówka w Jarosław Pruchnik, Pruchnik, Jarosław) S 2-kl. miesz.

Krasna w Nadwórna Delatyn, Łanczyn, Delatyn).

Krasna k. Peiranki 2200 m w Kałusz, Roźniatów-Krechowice, Perehińsko) S 2-kl. miesz.

Krasne 1300 m w Złoczów, S 1-kl. miesz.

Krasne k. Grzymałowa w Skałat, Grzymałów

Krasne z Hutą 1800 m w Skałat, Grzymałów, Touste, Grzymałów)

Krasne z Wulką 1600 m w Rzeszów, Rzeszów, Rzeszów lub Strazów).

Krasnosielce w Zbaraż, Zbaraż).

Krechów w Żółkiew, Głińsko) S 1-kl. miesz.

Krechowice 2000 m w Dolina, Roźniatów, S 2-kl. miesz.

Krępna w 1200 m. Jasio, Żmigród Nowy, Jasio), n gm Hryc Demianowicz S 1-kl. mieszana.

lek Roth Józef. Spółka oszczędności i pożyczek. Gminna. Kasa pożycz.

Krogulec 1550 m w Husiatyn, Kopyczyńce, Wasylkowce, Wasylkowce Dworzec) S 2-kl. miesz.

Królik Polski w Sanok, Rymanów, Rymanów, Wróblak-Rymanów).

Królik Wołoski w Sanok, Rymanów, Rymanów)

Królowa Polska w Grybów, Kamionka Wielka).

Królowka w Bochnia, Wiśnicz, Wiśnicz, Bochnia) S 4-kl. miesz. Kasa Reiffeisena

Kropiwna w Złoczów, Golegropy, Złoczów) S 1-kl. miesz.

Kropiwnik w Kałusz, Holiń, Wygoda) S 2-kl. miesz.

Krościenko k. Chyrowa w Dobromil, S 2-kl. miesz., **lek** Jaremkiewicz Michał

Krościenko nad Dunajcem 2000 m m Nowy Targ, Nowy Targ lub St. Sącz) **brm** Cwierniowicz Karol

S 4-klas. mieszana, **lek** Hammer-schlag Rudolf, **adw** Szymon Przybyło, **not** Stanisław Królicki, **apt** 1. **jarm** eo

powiat sądowy; rada powiatowa; S szkoły; m miasto; w wieś; powiat sąd obwod.

2-gi poniedz. Schron. letnie podgórskie, Szczały alkaliczno-słone. Two zalicz, Kasa oszczęd. i zaliczek.

Krościenko Wyżne 2600 m Krosno, Krosno) S 2-kl. miesz.

Krosienko Zaciełne w Przemysły, Kurowice, Przemysły), S 2-kl. miesz.

Krosna w Limanowa, Ujanowice, Limanowa, N. Sącz)

Krońca w Nowy Targ, Krościenko n. Dun., Czorzystyn, Nowy Targ)

Krosno 5590 m m, er, **brm** Jugendfein Jan Kanty dr., pr. Gorayski-Korezac August, **star** Zelechowski dr., S realna, seminarjum naucz.

m. z wykł. pols., 3 kl. wydz. m. połącz. z 4-kl. posp. 3-kl. wydz. z 4kl. posp. 6kl. m, i wydz. 6 kl. z., przyw. semin. naucz. z, kraj. szk. tkacka, **lek** Ja-siński Adam, Kocaj Aleksander I., Słaczka Antoni, (fiz.), Lewicki Zygmunt

dyrektor szpitala, Walsleben Teodor. **not** Przyłęcki Apolinary, **adw** Czajkowski Feliks dr., Jugendfein Jan Kanty dr., Pawłowski Robert dr., Kurzer Samuel dr., Wilusz Józef, Berkowicz Michał dr.,

cyw geom Tadeusz Słomski emeryt. radca bud. **apt** 2, **jarm** przez 3 dni

w poniedziałki: po N. roku, po Białej niedz., po św. Trójcy, po św. Ignacym Loj., po św. Szymonie i Judzie, po 1 września **targ** co poniedziałku. Miejska

Kasa oszczędności i Two zaliczk., Two bankowe Bank handlowo-przem., Spółka fakturowa Fabryka „Tkalnia mechaniczna Krosno“ i Fabryka nafty Fibicha i Stawiarskiego. Fabryka zegarów wie-zowych Michała Mięsołowicza. Two wy-robu i sprzedaży szat liturgicznych. Fabryka świec stearynowych.

Krotoszyn w Lwów, Winniki, Sichoń) S 2-kl. miesz.

Krowica Sama w Cieszanów, Lubaczów, Hruszów, Lubaczów) S 2-kl. miesz.

Krowica Hołodowska 1600 m w Cieszanów, Lubaczów, Krowica Sama, Hruszów, Lubaczów) S 2-kl. miesz.

Kruki w Oświęcim, Oświęcim).

Krukieniec 2000 m m Mościska, Mościska) **brm** Michał Czerwiński, S 2-kl. miesz., **lek** Kosz Kornel, **jarm** 18 I, 5 III, 23 IV, 23 VII, 13 X. Kasa Reiffeisena. Fabryka kleju stolarskiego i nawozów z kości Zyg-munta hr. Drohojowskiego.

Kruszelnica Rustykalna i Szlachecka 1600 m w Stryj, Skole, Synowódzko Wyżne)

Krosno 5590 m m, er, **brm** Jugendfein Jan Kanty dr., pr. Gorayski-Korezac August, **star** Zelechowski dr., S realna, seminarjum naucz. m. z wykł. pols., 3 kl. wydz. m. połącz. z 4-kl. posp. 3-kl. wydz. z 4kl. posp. 6kl. m, i wydz. 6 kl. z., przyw. semin. naucz. z, kraj. szk. tkacka, **lek** Ja-siński Adam, Kocaj Aleksander I., Słaczka Antoni, (fiz.), Lewicki Zygmunt

dyrektor szpitala, Walsleben Teodor. **not** Przyłęcki Apolinary, **adw** Czajkowski Feliks dr., Jugendfein Jan Kanty dr., Pawłowski Robert dr., Kurzer Samuel dr., Wilusz Józef, Berkowicz Michał dr.,

cyw geom Tadeusz Słomski emeryt. radca bud. **apt** 2, **jarm** przez 3 dni

w poniedziałki: po N. roku, po Białej niedz., po św. Trójcy, po św. Ignacym Loj., po św. Szymonie i Judzie, po 1 września **targ** co poniedziałku. Miejska

Kasa oszczędności i Two zaliczk., Two bankowe Bank handlowo-przem., Spółka fakturowa Fabryka „Tkalnia mechaniczna Krosno“ i Fabryka nafty Fibicha i Stawiarskiego. Fabryka zegarów wie-zowych Michała Mięsołowicza. Two wy-robu i sprzedaży szat liturgicznych. Fabryka świec stearynowych.

Krotoszyn w Lwów, Winniki, Sichoń) S 2-kl. miesz.

Krowica Sama w Cieszanów, Lubaczów, Hruszów, Lubaczów) S 2-kl. miesz.

Kruki w Oświęcim, Oświęcim).

Krukieniec 2000 m m Mościska, Mościska) **brm** Michał Czerwiński, S 2-kl. miesz., **lek** Kosz Kornel, **jarm** 18 I, 5 III, 23 IV, 23 VII, 13 X. Kasa Reiffeisena. Fabryka kleju stolarskiego i nawozów z kości Zyg-munta hr. Drohojowskiego.

Kruszelnica Rustykalna i Szlachecka 1600 m w Stryj, Skole, Synowódzko Wyżne)

Krosno 5590 m m, er, **brm** Jugendfein Jan Kanty dr., pr. Gorayski-Korezac August, **star** Zelechowski dr., S realna, seminarjum naucz. m. z wykł. pols., 3 kl. wydz. m. połącz. z 4-kl. posp. 3-kl. wydz. z 4kl. posp. 6kl. m, i wydz. 6 kl. z., przyw. semin. naucz. z, kraj. szk. tkacka, **lek** Ja-siński Adam, Kocaj Aleksander I., Słaczka Antoni, (fiz.), Lewicki Zygmunt

dyrektor szpitala, Walsleben Teodor. **not** Przyłęcki Apolinary, **adw** Czajkowski Feliks dr., Jugendfein Jan Kanty dr., Pawłowski Robert dr., Kurzer Samuel dr., Wilusz Józef, Berkowicz Michał dr.,

cyw geom Tadeusz Słomski emeryt. radca bud. **apt** 2, **jarm** przez 3 dni

w poniedziałki: po N. roku, po Białej niedz., po św. Trójcy, po św. Ignacym Loj., po św. Szymonie i Judzie, po 1 września **targ** co poniedziałku. Miejska

Kasa oszczędności i Two zaliczk., Two bankowe Bank handlowo-przem., Spółka fakturowa Fabryka „Tkalnia mechaniczna Krosno“ i Fabryka nafty Fibicha i Stawiarskiego. Fabryka zegarów wie-zowych Michała Mięsołowicza. Two wy-robu i sprzedaży szat liturgicznych. Fabryka świec stearynowych.

- Krużtowa Wyżna, w Grybów Grybów)
- Kryczka 1300 m w Bohorodeczany Sołotwina (Porony Sołotwina Stanisławów) **S** 1-kl. miesz.
- Kryg w Gorlice Biecz (Kobylanka Gorlice lub Biecz), **S** 2-kl. miesz.
- Krynica w Drohobycz, Medenice, (Medenica, Drohobycz).
- Krynica-Zdrój 1131 m w Nowy Sącz, Muszyna n gm kier. tymcz. zarządu Bronisław Dembiński **lek** Kmietowicz Franciszek, Ebers Henryk radca cesarski, **apt** 1, Zakład zdrojowy, szczywy przeważnie wapniowo i magno-wo-żelaziste. Kąpiele borowinowe. Zakład hydropatyczny, dyrektor zakładu dr. A. Biesiadzki, kierownik zakładu hydropatycznego dr. H. Ebers. W sezonie 20 lekarzy wolno praktykujących. Frekwencja przyjezdnych za r. 1911 — 9072 osób. Kasa zaliczkowa, c. k. Kasa prowentowa.
- Krynica Wieś w 1581 m. Nowy Sącz, Muszyna, (Krynica-Zdrój) **n gm** kierownik zarządu tymcz. Ilko Petryk **S** 2-kl. miesz. Two zaliczkowe „Nadzieja”.
- Krystynopol 3600 m. **m** Sokal, 1 brm Stanisław hr. Wiśniowski **S** 4-kl. miesz., **lek** Polański Jan, Pordes Salomon, **apt** 1, **jarm** 14 I, 5 V, w piątek po rusk. Wniebowstap. 13 VI 13 IX. Kasa Reiffeisena, Two kredytowe, Kasa zaliczkowa, Kasa handlowo-przemysłowa, Rуска Kasa.
- Krządka 3030 m. w Kolbuszowa (Majdan k. Kolbuszow, Chmielów) **n gm** Andrzej Pasek, **S** 2-kl. miesz. Gmina kasa pożyczkowa.
- Krze w Chrzanów (Trzebinia) Huta cynku
- Krzęcin w Podgórze, Skawina (Wielkie Drogi) **S** 1-kl. miesz.
- Krzeczowice w Przeworsk (Kańczuga) **S** 2-kl. miesz.
- Krzemienica w Łańcut, (Łańcut) **S** 2-kl. miesz.
- Krzyszów w Bochnia (Bochnia)
- Krzyszów w Targoszowem 2800 m w Żywiec, Ślemień (Lachowice Lachowice Dworzec)
- Krzyszowice 2265 m **m** Chrzanów, 3 brm Jan Nowaczyński, **S** 4-kl. miesz., szk. przemysł. **lek** Dura Józef i Walkowski Stanisław, **not** Krokowski Stanisław, **adv** Rzymkowski Feliks dr., Weinheber Efroim dr., Bannet Józef dr., **apt** 1, **cyt geom** Krzyżanowski Mikołaj, **targ** co poniedz. Two zaliczkowe, Spółka Oszczędności i pożyczek, Związek Bankowy, Two kredytowe, Bank kredytowy, Kasa Reiffeisena.
- Krzywaczka 1130 m w Mysłenice (Izdebnik, Radziszów), **n gm** Jakób Miętka, **S** 2-kl. miesz. Gmina kasa pożyczk. Kasa Reiffeisena, Two wzajemnej pomocy. Przemysł domowy: koszykarstwo.
- Krzyweca n. Sanem **m** Przemysł. 2-kl. miesz., **jarm** 13 I, 25 III, 31 VII, 18 XII.
- Krzyweze Górne 2000 m w Borszczów, Mielnica, (Germakówka) **S** 2-kl. miesz.
- Krzywe w Brzeżany, Kozowa 2 (Kozowa) **S** 1-kl. miesz.
- Krzywe w Kamionka Strumiłowa Radziechów (Oladów Radziechów) **S** 2-kl. miesz.
- Krzywe w Turka nad Stryjem Borynia (Zawadka k. Smorzego Tucholka Skole).
- Krzywe w Rawa Ruska (Kamionka Wołoska Kamionka-Lipnik)
- Krzyweńkie w Husiatyn (Tlnestęńkie Hadyńkowce) **S** 2-kl. miesz.
- Krzywice w Przemysłany Gliniany (Słowita Gliniany Kurowice).
- Krzywiec w Bohorodeczany Sołotwina (Sołotwina Stanisławów), **S** 1-kl. miesz.
- Krzyworównia 2500 m w Kosów Zabie (Jasieniów Górny Zabłotów)
- Krzyż w Tarnów, (Tarnów) **S** 2-kl. miesz.
- Książnice M. i W. w Bochnia, Niepotomice (Ktąj, Bochnia) **S** 2-kl. miesz.
- Kuczyce Szlach. w Sambor, (Sambor) **S** 2-kl. miesz.
- Kudryńce 2500 m w Borszczów Mielnica 3 (Mielnica Iwanie Puste) **S** 2-kl. miesz., **targ** co czwartku
- Kujdańce w Kołomyja (Kołomyja) **S** 2-kl. miesz.
- Kujdańce w Zbaraż (Małkymówka).
- Kulażkowce w Kołomyja Gwoździec (Gwoździec). **S** 4-kl. miesz i 2-kl. miesz.
- Kulaszne w Sanok Bukowsko (Turynka)
- Kul ków 4040 m **m** Żółkiew, 1 (Kulików-Mierzwina) **brm** komisarz rząd. Ludwik Pawłowski **S** 4-kl. miesz i 4-kl. żeń, **lek** vacat **not** Wesołowski Stanisław, **adv** Szwedzicki Bazyl dr., Pohorille Adolf dr., **apt** 1, **jarm** 15 I, 16 II. we wtorek przed ruską niedzielą kwietną, następných dni po rusk. Wnieb. Pańsk. po św. Junie, 29 VIII, 29 IX, 16 X, 9 XI, 20 XII. Kasa Reiffeisena Kasa pożyczkowa „Nadzieja”

- Laszki Zawiązane w **Ł** **Ł** Rudki, **Ł** 1 (Ł Krukienice, **Ł** Mościska) **S** 2-kl. miesz.
- Latacz w **Ł** Zaleszczyki, **Ł** Tłuste **Ł** 2 (Ł Uścieczko, **Ł** Buczacz lub Tłuste) **S** 2-kl. miesz., Gminna Kasa pożyczkowa
- Latoszyn w **Ł** Kopezycze, **Ł** Dębica (Ł Ł Dębica) **S** 1-kl. miesz.
- Lecówka w **Ł** Dolina **Ł** Roźniatów (Ł Ł Perehińsko **Ł** Roźniatów-Krechowice)
- Leksandrowa w **Ł** Bochnia **Ł** Wiśnicz (Ł Ł Wiśnicz **Ł** Bochnia). **S** 1-kl. miesz.
- Lelechówka w **Ł** Gródek Jagielloński, **Ł** Janów k. Lwowa **Ł** (Ł Ł Janów k. Lwowa)
- Leńcze-Górne w **Ł** Wadowice **Ł** Kalwaryja (Ł Ł Wadowice).
- Lesienice w **Ł** Lwów **Ł** Winniki **Ł** (Ł Ł Winniki) **S** 2-kl. miesz.
- Leśnica w **Ł** Wadowice **Ł** Kalwaryja Zebrzydowska (Ł Ł Kalwaryja Zebrzydowska Ł Ł Stronie).
- Leśniów 2000 m **Ł** **Ł** Brody, (Ł Ł Brody)
- Leśniowice 1200 m w **Ł** **Ł** Gródek Jagielloński (Ł Ł Białogóra Ł Gródek Jagielloński **Ł** Kamienobród)
- Leśniowice 1300 m w **Ł** Lwów **Ł** Szezerzec (Ł Ł Nawaryja Ł Ł Glinna Nawaryja) **S** 2-kl. miesz.
- Leśniówka w **Ł** **Ł** Krosno (Ł Ł Chorkówka **Ł** Krosno).
- Leszczańce w **Ł** Buczacz **Ł** Potok Złoty (Ł Ł Jazłowiec **Ł** Pyszkowce lub Buczacz).
- Leszczatów w **Ł** **Ł** Sokal (Ł Ł Tartałów, **Ł** Sokal)
- Leszczowate w **Ł** Lisko, **Ł** Ustrzyki D. (Ł Ł Ustrzyki D., Ł Ropienka) **S** 1-kl. miesz.
- Leszczyn 900 m w **Ł** Bóbrka **Ł** Chodorów (Ł Ł Strzeliska Nowe **Ł** Chlebowice lub Chodorów) **S** 2-kl. miesz.
- Leszczyna w **Ł** Bochnia **Ł** Wiśnicz (Ł Ł Trzciana k. Bochni Ł Ł Wiśnicz **Ł** Bochnia) **S** 2-kl. miesz.
- Leszczyny w **Ł** **Ł** Dobromil (Ł Ł Kalwaryja Paclawska Ł Ł Dobromil).
- Letnia 3000 m w **Ł** Drohobycz **Ł** Medenice (Ł Ł Medenice **Ł** Drohobycz) **S** 2-kl. miesz.
- Leżajsk** **Ł** 5300 m **Ł** **Ł** Łañcut, **Ł** 2 Ł **Ł** **Ł** Nowiński Bronisław, **S** 6-kl. m. i 6 kl. ż., kraj. szk. koszyk., przem. uzup. **lek** Howiecki Mateusz i Zawilski Stanisław, **not** Nowiński Bronisław, **adw** Grychowski Wiktor dr., Szczepeński Alojzy dr. Scheinbach Chaim dr., Berger Arnold Eljasz dr., **apt** 1, **jarm** 21 I, 23 IV, 9 V, 24 VIII, 14 IX, 4 X, 6 XII. **targ** co wtorki. Kasa Reiffeisena. Rzemieślniczolnicza Spółka pożyczkowa i oszczędności i filia Łañcuckiej Kasy zaliczk., Two kredytowe dla handlu i przemysłu,
- Two pożyczkowe i oszczędności, Bank kredytowy dla handlu i przemysłu, Two bankowe, Ludowy bank kredytowy, Spółka zabawkarska, Fabryka pieców kaflowych Stanisława Romańskiego, chrześ. Spółka kramarzy.
- Leżajskie Dolne i Górne w **Ł** **Ł** Jarosław, (Ł Ł i **Ł** Jarosław)
- Lgota 700 m w **Ł** Chrzanów **Ł** Krzeszowice (Ł Ł Trzebinia)
- Libiąż Mały w **Ł** **Ł** Chrzanów, **Ł** 3 **Ł** (Ł Ł Chrzanów) **S** 4-kl. miesz. Kopalnie węgla kamiennego
- Libiąż Wielki w **Ł** **Ł** Chrzanów, **Ł** 3 **Ł** (Ł Ł Chrzanów) **S** 2-kl. miesz.
- Libuchora 1350 m w **Ł** **Ł** Stryj **Ł** Skole (Ł Ł Tuchla Ł Ł Tuchla Dworzec)
- Libuchora 2360 m. w **Ł** **Ł** Turka nad Stryjem **Ł** Borynia (Ł Ł Wysocko Wyżne Ł Ł Smorze **Ł** Sianki lub Jabłonka Niżna), **S** 2-kl. miesz., Spółka oszczędności i pożyczek.
- Libuchowa w **Ł** **Ł** Stary Sambor (Ł Ł Ł Starzawa).
- Libusza Dolna i Górna w **Ł** Gorlice **Ł** Belz **Ł** (Ł Ł Lipinki) **S** 2-kl. miesz.
- Liczkowce **Ł** **Ł** Husiatyn (Ł Ł Husiatyn) **S** 2-kl. miesz.
- Limanowa **Ł** **Ł** 2180 m **Ł**, **Ł** 3 Ł Ł **Ł** **Ł** **Ł** Michał Janik, **Ł** pr. Zygmunt Mars, **star** Jan Ruebenbauer, **S** 5-kl. miesz., **lek** Gnoński Michał i Mieroszewski Kazimierz, **not** Galziński Stanisław, **adw** Młodzik Karol dr., Hammerschlag Jonasz dr., Głębocki Zygmunt dr., **apt** 1, **jarm** co 2 poniedział. Two zaliczkowe. Kasa Reiffeisena, Two kredytowe, Filia Bocheńskiej pow. Kasy oszczędności.
- Lipa w **Ł** **Ł** Dobromil, **Ł** Bircza, **Ł** 2 (Ł Bircza, **Ł** Przemysł) **S** 1-kl. miesz.
- Lipica Dolna 2400 m w **Ł** Rohatyn, **Ł** Bursztyn **Ł** **Ł** (Ł Bursztyn) **S** 2-kl. miesz., **lek** Gwozdecki Teofil
- Lipica Górna 2600 m w **Ł** **Ł** Rohatyn (Ł Ł Lipica Dolna Ł Ł Rohatyn) **S** 2-kl. miesz.
- Lipinki w **Ł** **Ł** Gorlice, **Ł** 3 Ł (Ł Biecz) **S** 2-kl. miesz.
- Lipna w **Ł** **Ł** Gorlice (Ł Ł Nieznajowa Ł Ł Gorlice).
- Lipnica w **Ł** **Ł** Kolbuszowa (Ł Ł Dzikowiec Ł Ł Raniżów **Ł** Sędziszów) **S** 2-kl. miesz.
- Lipnica Dolna w **Ł** **Ł** Bochnia **Ł** **Ł** Wiśnicz (Ł Ł Lipnice Murowana **Ł** Bochnia), **S** 2-kl. miesz.
- Lipnica Murowana 860 m **Ł** **Ł** Bochnia, **Ł** **Ł** Wiśnicz **Ł** 3 Ł (Ł Bochnia) **Ł** **Ł** **Ł** Schmidt Adam dr., **S** 2-kl. miesz., **lek** Schmidt Adam, **jarm** co 3 środe. Kasa Reiffeisena, Gminna kasa pożyczkowa
- Lipnica Wielka w **Ł** **Ł** Grybów, **Ł** **Ł** Ciężkowice **Ł** 3 (Ł Bobowa, **Ł** Nowy Sącz) **S** 2-kl. miesz.

- Lubomierz 1450 m w Linanowa, Mszana Dolna, Mszana Dolna, Niedźwiedź)
- Lubomierz w Bochnia Wiśnicz Łapanów Gdów. Bochnia) **S** 1-kl. miesz.
- Lubycza Kameralna w Rawa Ruska Lubycza Królewska).
- Lubycza-Królewska m Rawa Ruska, 1 Lubycza) **S** 1-kl. miesz., **lek** Gorner Izidor, Sternberg Józef, Fabryka patyczków do zapatek Alfreda Curio, Fabryka konserw Hermana Kaempfa.
- Lubzina w Ropczyce, Dębica, Ropczyce).
- Ludków w Jarosław Radymno Radymno).
- Ludwikówka 1000 m w Rohatyn, Bursztyn, Bursztyn-Demianów)
- Ludwikówka z Sołotwiną 1750 m w Dolina, Wełdzierz, Dolina)
- Ludwinów 2200 m w Podgórze, Podgórze) **S** 2-kl. miesz.
- Ludzimierz z Brzegami w Nowy Targ Nowy Targ).
- Lusowice w Dąbrowa, Dąbrowa), **S** 1-kl. miesz.
- Lusowice ze Świerzem w Chrzanów Chrzanów).
- Luteza 3000 m w Strzyżów, 3 Strzyżów n. Wisłok) **S** 2-kl. miesz.
- Lutowiska 3004 m m Wisko, 2 Ustrzyki) **brm** Antoni Serkowski, **S** 4-kl. miesz., **lek** Rawski Adam, Probst Jakób, **not** Czop dr., **apt** 1. Serkowski Antoni **jarm** (podł. kal. ruskiego) 16 I, 16 II, w środę śródompost., 6 V, nast. dni po Wniebowstąpieniu, po Zielonych Św., po Bożem Ciele, 13 VII, 20 VIII, 22 IX, 31 X, 20 XII, **targ** co czwartku, Two Zaliczkowe.
- Lwów, patrz Przewodnik po Lwowie.
- Łabowa w Nowy Sącz, 3 Grybów, Nowy Sącz), **S** 1-kl. miesz.
- Łącko 1870 m w Nowy Sącz, Stary Sącz, St. Sącz) n gm Pantaleon Lenartowicz, **S** 4-kl. miesz., **lek** Chwalibóg Henryk, **targ** co 3 czwartek. Kasa Reiffeisena. Gminna kasa pożyczkowa.
- Łączany w Oświęcim Zator Ryczów).
- Łączki w Strzyżów, Frysztak, 3 Frysztak) **S** 1-kl. miesz.
- Łączki Kucharskie w Ropczyce, Ropczyce).
- Ładańce w Przemysły, Przemysły lub Chlebowice-Bóbrka) **S** 2-kl. miesz.
- Ładyczyn w Tarnopol, Mikulińce, Mikulińce-Strusów) **S** 3-kl. miesz.
- Ładzin ze Zmysłówką w Sanok Rymanów Rymanów Wróblek-Rymanów).
- Łągiewniki 1000 m w Podgórze Podgórze)
- Łahodów w Przemysły Gliniany Podhajczyki k. Lwowa Krośienko) **S** 2-kl. miesz.
- Łąka w Rzeszów, Strazów Łańcut).
- Łąka Rustykalna w Sambor, 1 Kranzberg, Dorozów) **S** 2-kl. miesz., **lek** Dreifach Izaak, **not** vacat **apt** 1 **targ** co środy.
- Łąka Górna w Bochnia Wiśnicz Rzegocina Bochnia lub Limanowa) **S** 2-kl. miesz
- Łańcut 4986 m m 2 brm Cetnarski Jan, pr. Andrzej książę Lubomirski **star** Pohorecki Kazimierz **S** gimn. wyższe realne, 5-kl. m i 5-kl. ż., 5-kl. wydz. ż. SS. Boromeuszek, kraj. nauk. warszt. wyr. tkack., **lek** Fleszar Jan, Witkowski Edward (fiz.), **Arzt** Ignacy, **Szwarc** Jan **not** Orzakiewicz Gabryel, **adv** Szpunar Walenty dr., Dymidowicz Henryk dr., Herbst Aleksander dr., Borowicz Jan dr., Wassermann Gabriel dr., **apt** 1, **cyw** geom Reichard Franc., **załoga** 11 pułku huzarów, **jarm** nast. dnia po Trzech Król., po NMP. Grom., w środo-dop. poniedz. 2 dni, po Wniebowst. 13 VI, 13 VII, 24 VIII, na św. Annę, 1 niedz. po paźdz., 11 i 30 XI, **targ** co wtorek i piątku. Kasa zaliczkowa i oszczędności, Two kredyt., Two bankowe dla handlu i przemysłu, Galicyjski Bank Ziemiński, Bank komercyjny, Two dyskontowe, Spółka handlowo-wytwórcza, Powszechnie Two spożywcze.
- Łanczyn 3700 m w Nadwórna, Delatyn, Delatyn) **S** 4-kl. miesz., **lek** Pasiecznicki Eugenjusz **jarm** 8 I, 29 III (przez 8 dni), 24 VII, 4 XII przez 3 dni, **targ** co poniedz. i czwart.
- Łanowce 2420 w Borszczów Jezierzany k. Czortkowa Teresin lub Jezierzany-Pilatkowce) n gm Dmytro Stachów **S** 2-kl. miesz.
- Łany w Bóbrka Bóbrka-Chlebowice) **S** 2-kl. miesz.
- Łany w Lwów Szczerzec Szczerzec) **S** 1-kl. miesz.
- Łany w Stanisławów Halicz Delejów Dubowce).
- Łapejówka w Jarosław Jarosław Nisko lub Jarosław).
- Łapajówka w Kamionka Strumiłowa Kamionka Strumiłowa Lwów)
- Łapanów m Bochnia, Wiśnicz, 3 Gdów-Chorostowa, Bochnia) **brm** Piotr Ziółkowski **S** 4-kl. miesz., **lek** Gąsiorek Franciszek, **apt** 1, Spółka zbo-

- żowa rolnicza, **targ** co 3 pon. Kasa Reiffeisena.
- Łapczyca w **Bochnia**, **S** 2-kl. miesz.
- Łapszyn w **Brzeżany**, **S** 2-kl. miesz.
- Łastówki 1250 m w **Drohobycz**, **Podbórz**, **Turka nad Stryjem**
- Ławoczne w **Stryj**, **Skole**, **S** 1-kl. miesz. **lek** Deisenberg Adam.
- Ławryków 1650 m w **Rawa ruska**, **Dobrosin**, **Glinisko**
- Łazienki w **Rawa Ruska** **Niemirów** **Niemirów**
- Łazy w **Jarosław** **Radymno** **Radymno**, **S** 2-kl. miesz.
- Łazy Biegonieckie w **Nowy Sącz** **Stary Sącz** **Gródek nad Dunajcem** **Stary Sącz**.
- Łazy Dębowieckie w **Jasło** **Dębowice** **Jasło**.
- Łdziany w **Kałuż** **Krasna** **Petranka**, **Roźniatów**, **Roźniatów-Krechowice**.
- Łękawica k. Kalwarji w **Wadowice** **Klecza Górna**.
- Łękawica k. Rychwałdu w **Żywiec** **Sucha** **Rychwałd** **Żywiec**
- Łęki w **Brzesko** **Szczepanów** **Radłów** **Słotwina**, **S** 2-kl. miesz.
- Łęki k. Katów w **Nowy Sącz** **Tęgoborze** **Nowy Sącz**, **S** 1-kl. miesz.
- Łęki k. Kobylan w **Krosno** **Dukla** **Dukla** **Iwonicz**.
- Łęki Górne 2100 m w **Pilzno**, **Pilzno**, **Dębica**, **S** 2-kl. miesz.
- Łętowice m **Brzesko** **Wojnicz** **Bogumilowice**, **S** 2-kl. miesz.
- Łętownia k. Jordanowa 1960 m w **Myślenice**, **Jordanów**, **Jordanów** **n gm Józef Janiczak**, **szk** 2-kl. miesz. Kasa Reiffeisena
- Łętownia w **Nisko**, **Wola Zarczycka**, **Leżajsk**
- Łężyny w **Jasło** **Żmigród Nowy** **Żmigród Nowy** **Jasło**, **S** 2-kl. miesz.
- Łobozew w **Lisko** **Ustrzyki Dolne** **Ustrzyki Dolne**.
- Łodygowice 3000 m w **Żywiec**, **n gm Józef Kania**, **S** dwie 4-kl. miesz.
- Łodzinka w **Dobromil** **Bircza** **Bircza** **Przemysł**.
- Łojowa w **Nadwórna**, **Delatyn**, **Nadwórna**
- Łokieć w **Turka nad Stryjem** **Tarnawa Niżna** **Turka nad Stryjem**.
- Łomna w **Turka nad Stryjem**, **Turka nad Stryjem** **Ustrzyki Dolne** lub **Rozluź**, **S** 1-kl. miesz.
- Łonie w **Przemysły** **Łonogóry** **Przemysły** **Złoczów**.
- Łoniowa w **Brzesko** **Porąbka** **Uszewska** **Okocim** **Słotwina**, **S** 2-kl. miesz.
- Łopatyn 3420 m m **Brody**, **Radziechów** lub **Zablotce** **brm** Piotr Klimczuk **S** 4-kl. miesz., **not** Holzer Leon, **lek** Rosenbaum Leon, **adv** Lachawiec Tadeusz dr., **apt** 1, **jarm** w 1 dzień po rusk. Ziel. św., 12 VII, 28 VIII, 21 IX. i **targ** co 2 środe każdego miesiąca. Filia Twa zaliczkowego w Radziechowcie, Kasa Reiffeisena.
- Łopon w **Brzesko** **Wojnicz** **Wojnicz** **Bogumilowice**, **S** 2-kl. miesz.
- Łopuszanka Chomina w **Stary Sambor**, **Strzyki-Topolnica**, **S** 1-kl. miesz., **cyw inż** Rosenfeld Juliusz.
- Łopuszka Mała i Wielka 1900 m w **Kańczuga**
- Łopuszna w **Bóbrka** **Chlebowice** **Wielkie** **Bóbrka-Chlebowice**, **S** 2-kl. miesz.
- Łosiacz w **Borszczów**, **Skąta**, **S** 2-kl. miesz.
- Łosie w **Nowy Sącz** **Muszyna** **Łabawa** **Krynica** **Muszyna-Krynica**.
- Łososina Dolna w **Nowy Sącz** **Tęgoborze** **Marcinkowice**.
- Łososina Górna w **Limanowa**, **Limanowa**, **S** 1-kl. miesz.
- Łosniów z Zagórzem 3400 m w **Trembowla**, **Trembowla**
- Łowce w **Jarosław** **Radymno**, **S** 2-kl. miesz.
- Łowcza w **Cieszanów**, **Narol**, **Oleszyce**, **S** 2-kl. miesz.
- Łowców w **Tarnów**, **Tuchów**, **Tuchów**
- Łowcówek-Pleśna w **Tarnów**, **S** 1-kl. miesz.
- Łozina z Gurachem 1300 m w **Gródek Jagiełński**, **Janów koło Lwowa**, **Janów koło Lwowa**, **S** 2-kl. miesz.
- Łozowa w **Tarnopol** **Tarnopol**.
- Łubianki Niżne i Wyżne 3900 m w **Zbaraż**, **Zbaraż**, **Tarnopol** lub **Zbaraż**.
- Łubinka w **Tarnów** **Tuchów** **Janowice** **Zakliczyn** **Gromnik**.
- Łubno z Kazimierówką 2650 m w **Brzozów**, **Dynów**, **Dynów**.
- Łuczki w **Peczeniżyn** **Jabłonów** **Berezów Wyżny** **Jabłonów** **Kołomyja**.
- Łuczyc w **Sokal**, **Sokal**, **S** 1-kl. miesz.
- Łuczynce w **Rohatyn** **Putiatynce** **Rohatyn** **Puków** lub **Rohatyn**.

powiat sądowy; rada powiatowa; S szkoły; m miasto; w wieś; obw sąd obwod.

- Łudzimierz z Brzegami w **11** Nowy Targ, (☉ ☽ **11** Nowy Targ)
- Łuka Mała 2500 m w **11** Skalał, **11** Grzymałów, ☉2 (☽ Tarnoruda, **11** Grzymałów) **S** 2-kl. miesz.
- Łuka Wielka 2000 m w **11** Tarnopol, **11** Mikulińce, (☉ Myszkowce, ☽ **11** Mikulińce)
- Łukanowice w **11** Brzesko **11** Wojnicz (☉ ☽ Wojnicz **11** Bogumilowice).
- Łukawica w **11** Lisko (☉ ☽ Lisko **11** Lisko-Łukawica).
- Łukawica Niższa w **11** Stryj **11** Skole ☉ (☉ ☽ **11** Morszyn).
- Łukawica w **11** Limanowa, ☉3 (☽ **11** Limanowa)
- Łukawiec w **11** Cieszanów, **11** Lubaczów, ☉ (☉ **11** Wielkie Oczy, ☽ **11** Narol, **11** Radymno) **S** 1-kl. miesz.
- Łukowa w **11** Tarnów **11** (☉ ☽ Tarnów).
- Łukowe w **11** Lisko, ☉ (☉ ☽ **11** Lisko)
- Łukowica w **11** Nowy Sącz **11** Stary Sącz ☉ ☽ (**11** Stary Sącz)
- Łupków w **11** Lisko, **11** Baligród, ☉3 ☽ **11** **S** 1-kl. miesz.
- Łusina Zagórze w **11** Podgórze **11** Skawina (☉ ☽ **11** Swoszowice).
- Łustawice w **11** Brzesko **11** Zakliczyn nad Dunajcem (☉ ☽ Zakliczyn nad Dunajcem **11** Gromnik).
- Łużek Dolny w **11** Drohobycz (☉ ☽ Kranzberg **11** Dublany-Kranzberg).
- Łużek Górny w **11** Stary Sambor (☉ ☽ Spas ☽ Busowiska **11** Terszów-Spas).
- Łużna Dolna i Górna w **11** Gorlice ☉ (☉ ☽ **11** Wola Łużańska) **S** 2-kl. miesz.
- Łysa Góra w **11** Brzesko, **11** Wojnicz (☉ ☽ Porąbka Uszewska, **11** Słotwina), **S** 2-kl. miesz.
- Łysiec 2523 m m **11** Bohorodeczany, ☉2 ☽ (**11** Stanisławów), **brm** Schweiner Tomasz, **S** 5-kl. miesz., **lek** Sokal Józef Ber. dr., **apt** 1, **farm** 2 I, 11 II, 9 III, 6 V, 25 VI, 12 VII, 20 VIII, 27 X, 27 XI. Gmina chrześ. kasa pożyczkowa, Spółka Reiffeisena, Kasa pożyczkowa żydowska, „Two Dobroczynności”. Spółka pożyczkowa „Obszczestwo”.
- Łysina w **11** Żywiec **11** Sucha (☉ Rychwałd ☽ **11** Żywiec).
- Łytlątyn w **11** Brzeżany, ☉ (☽ **11** Potutory)
- Machliniec w **11** Żydaczów **11** Żurawno (☉ **11** Nowesioło k. Struja ☽ Sokołów k. Struja **11** Hnizdyczów-Kochawina).
- Machnów z Osikami, 1200 m w **11** Rawa Ruska, **11** Uhuów, (☉ **11** Lubyca Królewska, **11** Zielona Dworzec)
- Machnówek w **11** Sokal **11** Bełż (☉ Bełż ☽ **11** Korczów).
- Machów w **11** Tarnobrzeg ☉ (☉ ☽ Tarnobrzeg) **S** 1-kl. miesz.
- Maćkowiec 1550 m w **11** Przemysł ☉ (☉ **11** Kusienice, ☽ **11** Żurawica)
- Macoszyn w **11** Żółkiew, ☉ **11** (☽ **11** Żółkiew)
- Maczugi w **11** Jarosław, **11** Sieniawa (☉ **11** Zapałów, ☽ **11** Bobrówka, **11** Jarosław lub Przeworsk)
- Magdałówka w **11** Skalał, ☉ (☉ **11** Baworów, ☽ **11** Mikulińce, **11** Proszowa lub Kołodziejówka), **S** 2-kl. miesz.
- Magierów 3200 m m **11** Rawa ruska, **11** Niemirów, ☉1 (☽ **11** Dobrosin) **S** 3-kl. miesz. z dop. kurs., roln., **lek** Jaciów Mikołaj., **farm** 9 I, 15 II, 17 i 29 III, 5 V, 23 VI, 12 i 27 VII, 20 VIII, 21 IX, 30 X, 26 XI, 19 XII. Kasa Reiffeisena.
- Majdan w **11** Gródek Jagielloński **11** Janów koło Lwowa (☉ ☽ **11** Janów k. Lwowa)
- Majdan 2500 m m **11** Kolbuszowa ☉3 ☽ (**11** Chmielów lub Sędziszów) **n. gm** Józef Kwaśnik, **S** 4-kl. miesz., **lek** Mieczulski Antoni Stanisław **apt** 1, **targ** co poniedziałku, Kopalnie żwiru, Garbarnia, Gminna kasa pożyczk. Spółka kredytowa i pożyczek. Two zaliczkowe i kredytowe.
- Majdan Graniczny w **11** Nadwórna, **11** Delatyn, (☉ ☽ **11** Nadwórna, **11** Otynia)
- Majdan Pieniadzki 550 m w **11** Brody, **11** Zatońce, (☉ **11** Podhorce koło Złoczowa, ☽ **11** Pieniaki, **11** Złoczów) **S** 1-kl. miesz.
- Majdan Sieniawski 2200 m w **11** Jarosław, **11** Sieniawa, ☉2 ☽ (**11** Jarosław) **S** 2-kl. miesz.
- Majdan Średni 4500 m w **11** Nadwórna, **11** Delatyn ☉2 (☽ **11** Nadwórna, **11** Otynia) **S** 1-kl. miesz.
- Makow **11** 3406 m m **11** Myślenice, ☉ ☽ **11** **brm** Józef Kosman **S** 5-kl. miesz., krajowa szkoła haftarska **lek** Karaś Andrzej, Uhacz Błażej, **not** Pospoła Karol, **adw** Zembaty Zygmunt dr., Chodorowski Władysław dr., Lutwak Elias dr., **apt** 1, **farm** 29 I, 1 V, 7 VIII, 19 XI, **targ** co drugi czwartek. Związek handlowo-przemysłowy zjednoczonych haftiarek. Fabryka cegieł Józefa Kosmana i Ski, Stowarz. pożyczkowe „Wzajemna pomoc”, Spółka oszczędności i pożyczek (Reiffeisena).
- Maksymowice w **11** Sambor (☉ **11** Sambor ☽ **11** Biskowice).
- Maksymówka w **11** Zbaraż, ☉ ☽ **11** **S** 2-kl. miesz.
- Makuniów 1450 m w **11** Mościska **11** Sądowa Wisznia (☉ ☽ **11** Sądowa Wisznia)
- Maława w **11** Dobromil **11** Bircza (☉ **11** Lipa ☽ **11** Bircza **11** Przemysł).
- Małczyce w **11** Gródek Jagielloński **11** Janów k. Lwowa ☉ (☉ ☽ **11** Mszana koło Bartatowa) **S** 1-kl. miesz.
- Małowodny w **11** Podhajce **11** Wiśniowczyk

- (☉1 Ożomla, ☿ Jaworów, ☿ Sądowa Wisznia) **S** 2-kl. miesz.
 Myców w ☿ Sokal, ☿1 Bełz, ☉ (☿ Hulcze, ☿ Bełz)
 Mydlniki w ☿1 Kraków, ☉ ☿☿ (☿ Łobzów) **S** 1-kl. miesz
 Myscowa w ☿ Krosno, ☿1 Dukla, ☉ (☉ ☿ Żmigród, ☿☿ Jasło) **S** 1-kl. miesz.
 Myślachowice w ☿1 Chrzanów, (☉ ☿ ☿☿ Trzebinia) **S** 4-kl. miesz. Kopalnie węgla kamiennego.
Myślenice ☿1 2872 m m ☉3 ☿☿☿ (☿☿ Mszana Dolna lub Kalwarja) **brm** Klebert Edward, ☿ pr. Brzowski Kazimierz, **star** Trzaskowski Ludzimił, **S** gimn. 5-kl. męsk. i 5-kl. żeń., **lek** Kowalewski Edmund, (fiz.), Gałuszka Józef, Łódziński Wiktor, **not** Madeyski Poraj Roman, **adw** Adelman Emil dr., Klakurka Mikołaj dr., Stefański Tadeusz dr., Goldwasser Łazarz dr., **apt** 1, **cyw geom** Onsiałowski Bronisław, **targ** co drugi poniedz. Powiatowa Kasa Oszczędności. Two zaliczkowe, Powszechny Zakład kredytowy, Pierwsza kraj. fabryka kapeluszy, Spółka handl. „Niwa“.
 Mysłów w ☿1 Kalusz (☉ ☿☿ Wi-stowa ☿ Bednarów) **S** 2-kl. miesz.
 Mystków w ☿1 Grybów, ☉ (☉ Cieniawa, ☿ N. Sącz, ☿☿ Ptaszkowa) **S** 2-kl. miesz.
 Myszkońce w ☿ Tarnopol, ☿1 Mikulińce, ☉2 (☿ Mikulińce ☿☿ Mikulińce-Strusów) **S** 2-kl. miesz.
 Myszyn w ☿1 Peczenizyn, ☉ (☉ ☿ Jabłonów, ☿☿ Kołomyja) **S** 2-kl. miesz.
 Nadbrzezie w ☿1 Tarnobrzeg, ☉3 ☿☿☿ **S** 1-kl. miesz.
 Nadiataje 600 m w ☿ Żydaczów ☿1 Mikulińców (☉ ☿☿ Piaseczna).
 Nadolany 800 m w ☿ Sanok ☿1 Bukowsko (☉☿ Nowotaniec, ☿ Bukowsko, ☿☿ Dąbrówka)
 Nadorożna 1300 m w ☿1 Tlumacz, (☉ ☿ Tlumacz, ☿☿ Tlumacz-Palahicze)
Nadorna ☿1 7629 m m ☉2 ☿☿☿ **brm** Bodnar Mojżesz ☿ pr. Mandyczewski Kornel ks., **star** posada opróżniona, **S** 6-kl. m. i 6-kl. żeń. im arcyks Gizeli, szkoła koszykarska, **lek** Bibring Szymon, Cieszewski Władysław, Josse Jan (fiz.), **not** Ambross de Rechtenberg Eugeniusz, **adw** Markiewicz Wincenty dr., Łucki Michał dr., Abosch Arnold dr., Sanocki Iwan dr., **apt** 1, **jarm** 18 I, 18 III, 8 V, 24 VI, 15 VII, 6 VIII, 14 X, (przez 3 dni), 11 XII, **targ** co poniedz. i czwartku. Kasa Reiffeisena, Kasa zaliczkowa i 7 Banków handlowo-przem.
Nadyby-Wojutyce w ☿1 Sambor, ☉ ☿☿☿
Nadziejów (kol. niemiecka) w ☿1 Dolina (☉☿ Dolina ☿☿ Krechowice) **S** 4-kl. miesz.
Nagnajów w ☿1 Tarnobrzeg, ☉ (☉☿☿ Chmielów, ☿ Baranów), **S** 1-kl. miesz.
 Nagórzanka 2900 m w ☿1 Buczacz (☉ ☿☿☿ Buczacz) **S** 2-kl. miesz.
 Nagórzanka 1400 m w ☿1 Czortków (☉ ☿☿☿ Jagielnica)
 Nagórzany 1200 m w ☿ Zaleszczyki ☿1 Tłuste (☉ ☿ Uścieczko ☿☿ Tłuste)
 Nagorzany 500 m w ☿ Lwów ☿1 Szczerec (☉ Nawarya ☿☿☿ Glinna Nawarya)
 Nagoszyn w ☿ Ropczyce, ☿1 Dębica, ☉ (☉ ☿☿ Dębica) **S** 2-kl. miesz.
Nahaczów w ☿ Jaworów, ☿1 Krakowiec, ☉ (☿ Jaworów, ☿☿ Sądowa Wisznia lub Jaworów) **S** 2-kl. miesz.
 Nahorec Małe 1100 m w ☿1 Kamionka Strumiłowa (☉ Miatyn Nowy ☿ Busk ☿☿ Krasne lub Zadwórze)
 Nahorec Wielkie 550 m w ☿ Żółkiew, ☿1 Kulików (☉ Dzubulki ☿☿☿ Kulików).
 Nahujowice 2150 m w ☿1 Drohobycz (☉ ☿☿☿ Drohobycz)
 Nakoneczne (przedmieście Jaworowskie) 2236 m. w ☿1 Jaworów, ☉ (☉ ☿ Jaworów, ☿☿ Sądowa Wisznia lub Jaworów) **S** dwie 2-kl. miesz. i Kasa Reiffeisena, Spółka dla gospodarstwa i handlu.
 Nanowa 750 m w ☿ Dobromil, ☿1 Bircza (☉ ☿☿☿ Krościenko koło Chyrowa)
 Naprawa 1200 m w ☿ Myślenice, ☿1 Jordanów (☉ ☿☿ Jordanów)
 Narajów 2700 m m ☿1 Brzeżany, ☉1 (☿ Brzeżany, ☿☿ Brzeżany lub Potutory,) **S** 2-kl. miesz., **lek** Zaleski Kazimierz, **jarm** 18 I, 26 III, 6 IV, 14 V, 6 VII, 6 VIII, 26 IX, 3 XII, **targ** co piątku.
 Narol 2100 m m ☿1 Cieszanów, ☉2 ☿☿ (☿☿ Bełzec) **S** 4-kl. miesz, **lek** Sochacki Leon, **jarm** 19 III, 24 VIII, **targ** co czw. Kasa Reiffeisena. Przemysł domowy: szewstwo.
Nart-Nowy w ☿1 Nisko, ☉2 (☿ Kamień, ☿☿ Rudnik)
 Nastasów 3400 m w ☿ Tarnopol, ☿1 Mikulińce, ☉2, (☿ Mikulińce, ☿☿ Mikulińce-Strusów) **S** 4-kl. miesz. z dopeln. kursem roln.
 Nastaszczyn 1'00 m w ☿ Rohatyn ☿1 Bursztyn (☉ ☿ Bursztyn, ☿☿ Bursztyn-Demianów)
Nawarya m ☿ Lwów, ☿1 Szczerec, ☉ ☿☿☿ Glinna Nawarya, **S** 2-kl. miesz.
Nawojowa w ☿1 N. Sącz ☉3 (☿☿☿ Nowy Sącz). **S** 2-kl. miesz. Fabryka maszyn, odlewnia żelaza i metali Bei Kohut.
Nawsie Brzostockie 1050 m w ☿ Pilzno ☿1 Brzostek (☉ ☿ Brzostek, ☿☿ Dębica)
Nawsie Kołaczyckie 1000 m w ☿1 Jasio (☉ ☿☿☿ Kołaczyce, ☿☿☿ Jasło)
Nawsie koło Wielopola 2500 m w ☿1 Ropczyce (☉☿ Wielopole Skrzyńskie, ☿☿☿ Ropczyce) **S** 2-kl. miesz.

- Nazurna 800 m w **Kołomyja** **Gwoździec** (☉ ☽☽☽ Matyjowce ☽ Gwoździec)
- Nesterowce w **Złoczów**, **Zborów**, ☽ (☉ ☽☽☽ Jezierna) **S** 1-kl. miesz.
- Neterpińce 650 w **Złoczów** **Zborów** (☉ ☽ Olejów, ☽☽☽ Zborów)
- Nidek Dolny i Górny 1050 m w **Wadowice** **Andrychów** (☉ ☽☽☽ Andrychów)
- Niebieszczyzna w **Sanok** **Bukowsko** ☽ (☉ ☽ Prusiek, ☽ Bukowsko, ☽☽☽ Dobrówka).
- Niebylec 760 m m **Strzyżów**, ☉ (☽☽☽ Strzyżów nad Wisłokiem) **brm** **Wójciak Szymon**, **S** 2-kl. miesz., **jarm** 15 I, 1 IX, 1 XI, 28 XII, **targ** co pon.
- Niebyłów 2200 m w **Katusz** (☉ ☽☽☽ Porehińsko ☽☽☽ Krehowice) **S** 2-kl. miesz.
- Niechobrz 2750 m w **Rzeszów** ☽ (☉ ☽ Zgłobien. ☽ Boguchwała ☽☽☽ Rzeszów) **S** 4-kl. miesz., 1-kl. miesz.
- Nieczajna w **Dąbrowa** ☽ (☉ ☽ Radgoszcz ☽☽☽ Dąbrowa) **S** 2-kl. miesz.
- Niedzielska w **Brzesko**, **Radłów**, ☽ (☉ ☽ Szczurowa, ☽☽☽ Słotwina) **S** 2-kl. miesz.
- Niedzielska w **Chrzanów**, **Jaworzno** (☉ ☽☽☽ Jaworzno). Huta cynku i fabryka bieli cynkowej
- Niedzielska 600 m w **Przemysłany** (☉ ☽☽☽ Świrz, ☽☽☽ Przemysłany, ☽☽☽ Lwów lub Bóbrka-Chlebowice)
- Niedźwiada 2250 m w **Ropczyce** (☉ ☽☽☽ Łączki Gucharskie, ☽☽☽ Ropczyce)
- Niedźwiedz w **Limanowa**, **Mszana Dolna**, ☉3 (☽☽☽ Mszana Dolna) **S** 1-kl. miesz., **targ** co środy.
- Niedźwiedza w **Brzesko**, **Zakliczyn** (☉ ☽☽☽ Porąbka Uszewska, ☽☽☽ Słotwina) **S** 2-kl. miesz.
- Niegowce w **Katusz**, **Wojniłów**, ☉ (☽☽☽ Katusz) **S** 1-kl. miesz.
- Niegowice 500 m w **Bochnia**, **Niepołomice**, ☉2, (☽☽☽ Gdów, ☽☽☽ Klaj) **n gm** **Jan Długosz**, **S** 4-kl. miesz., **jarm** w 4 środę miesiąca, **Kasa Reiffeisena**.
- Nielepice 600 m w **Chrzanów** **Krzyszczowice** (☉☽☽☽ Rudawa ☽☽☽ Krzyszczowice)
- Niemców 1000m w **Kamionka Strumiłowa** **Radziechów** (☉ ☽☽☽ Radziechów ☽☽☽ Lwów lub Krasne)
- Niemirów** **3000 m m** **Rawa Ruska**, ☉1 ☽ (☽☽☽ Horyniec, Jaworów lub Rawa Ruska) **brm** **Skorupski Jan**, **S** 2-kl. miesz., **lek** **Pawłuk Bazyli**, **Elnor Markus**, **not** **Włodzimierz Nawrocki**, **adw** **Rosenberg Chaim dr.** **apt** 1. **jarm** 19 I, 8 XI, **targ** co czwartku. Zakład kąpiel. wód mineraln. siarczano-solno alkalicznych. Kąpiele zalecane przez lekarzy dla chorych na reumatyzm, choroby kobiece etc. **Kasa Reiffeisena**, **Kasa zaliczkowa gminy katolickiej Niemirów**, **Kasa kredytowa**, **Kasa „Proświta”**.
- Niemstów** w **Cieszanów** (☉ ☽☽☽ Cieszanów **Lubaczów** lub **Oleszyce**) **S** 2-kl. miesz.)
- Nienadówka** 3000 m w **Kolbuszowa** **Sokołów** koło **Rzeszowa** (☉ ☽☽☽ Sokołów koło **Rzeszowa** ☽☽☽ **Rzeszów**)
- Nienadówka** w **Rzeszów** ☽ (☉ ☽☽☽ **Jasionka**, ☽☽☽ **Rzeszów**)
- Nienowie** 1550 m w **Jarostaw** **Radymno** (☉ ☽☽☽ **Radymno**)
- Niepołomice** **4700 m m** **Bochnia**, ☉3 ☽ (☽☽☽ **Podgęże**), **brm** **Wimmer Władysław**, **S** 4-kl. m. i 4-kl. z., **lek** **Majewski Tadeusz dr.**, **not** **Grodyński Józef**, **adw** **Dobrzański Michał dr.**, **Baumfeld Adolf dr.**, **apt** 1. **jarm** w pierwszy wtorek każdego miesiąca, **targ** co wtór. **Stow. Oszczęd. i pożyczek**, **Parowa fabryka dachówek i cegły**.
- Niestanice** 1600 m w **Kamionka Strumiłowa** **Radziechów** (☉ ☽☽☽ **Chołojów** ☽☽☽ **Wola Chołojowska** lub **Jazienica**), **S** 2-kl. miesz.
- Nieszkowice Wielkie** w **Bochnia**, ☽ (☉☽☽☽ **Bochnia**, ☽☽☽ **Wiśnicz**) **S** 2-kl. miesz.
- Niewice** 1300 m w **Kamionka Strumiłowa** **Radziechów** (☉ ☽☽☽ **Toporów**, ☽☽☽ **Krasne**) **S** 2-kl. miesz.
- Niewistka** w **Brzozów**, ☉2 (☽☽☽ **Dyndnia**, ☽☽☽ **Sanok** lub **Dynów-Przeworsk**) **S** 1-kl. miesz.
- Niewoczyn** 1400 m w **Bohorodzany** (☉ ☽☽☽ **Bohorodeczany**, ☽☽☽ **Stanisławów**) **S** 1-kl. miesz.
- Nieznajowa** w **Gorlice**, ☉3 (☽☽☽ **Zmięgród**, ☽☽☽ **Gorlice**), **jarm** na rusk. **Wniebowst.** 13 VIII, 10 IX, 30 X.
- Nieznanów** 1800 w **Kamionka Strumiłowa** **Busk** (☉ ☽☽☽ **Chołojów**, ☽☽☽ **Lwów**)
- Nieznanowice** 500 w **Bochnia** **Niepołomice** (☉ ☽☽☽ **Niegowice**, ☽☽☽ **Gdów**, ☽☽☽ **Bochnia**)
- Niezwiska** 1900 m w **Horodenka**, **Obertyn**, ☉2 (☽☽☽ **Obertyn**, ☽☽☽ **Turka**) **S** 1-kl. miesz.
- Nikłowice** z **Dąbrową** 1560 m w **Mościska**, **Sądowa Wisznia**, ☉ (☽☽☽ **Sądowa Wisznia**) **n gm** **Mikołaj Baszak**, **S** 2-kl. miesz. **Gminna Kasa** póź.
- Nisko** **6000 m m** ☉3 **er**, ☽☽☽1, ☽☽☽☽ **brm** **Jan Bis**, ☽☽☽☽ pr. **Rudolf hr. Ressequier**, **star** **Dolnicki Seweryn**, **S** 5-kl. miesz., **uzup.** przemysł., **lek** **Ławrowski Włodzimierz**, **Loewy Alojzy**, (fiz.), **Parrecki Adolf**, **not** **Piela Piotr**, **adw** **Fey David dr.**, **Dzierżyński Franciszek dr.**, **Hennenfeld Pinkas dr.**, **geom cyw** **Stefan Albrecht**. **apt** 1. **załoga** 1 bat. 40 pp., **targ** co środę, **Kasa powiatowa oszczędności i pożyczek**, **Kasa Reiffeisena**, **Kasa oszczędności i pożyczek izraelska**. **Kasa Ludowa izraelska**.
- Niwiska** w **Kolbuszowa**, ☉3 (☽☽☽ **Rzochów**, ☽☽☽ **Sędziszów**) **S** 2-kl. miesz.
- Niwra** 1750 w **Borszczów** **Mielnica**

☽☽☽ powiat sądowy; ☽☽☽ rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; ☽☽☽ obw. sąd obwod

- (☉ ☉ Germakówka ☉ Krzyweze) **S** 2-kl. miesz.
- Nizankowice** **11 m** ☉ Przemysł, ☉ 2 ☉ **S** 4-kl. miesz., **lek** Ruczka Stanisław, **not** Radziszowski Franciszek **adv** Głębocki Jan dr. **apt** 1, **jarm** 16 I, 1 III, w poniedz. po św. Trójcy rusk., 26 IX, 18 XII, **targ** co srody.
- Niżborg Nowy** 2200 m w ☉ Husiatyn, **11** Kopyczyńce, ☉ 3, (☉ ☉ Kopyczyńce) **S** 2-kl. miesz.
- Niżniów** 4900 m m ☉ **11** Thumacz, ☉ 2 **er**, ☉ ☉ **brm** Piotr Gryzyn, **S** 4-kl. miesz., Kraj. Szkoła koszykarska, **lek** Laśkiewicz de Friedensfeld Alfred Ignacy, **apt** 1, **jarm** 19 I, 11 II, 29 III, 4 V, 24 VI, 6 VII, 13 VIII, 10 IX, 7 X, 20 XI, 3 XII, **targ** co poniedziałku, Kasa oszczędności „Zgoda”, Kasa Reiffeisena
- Noekowa** 1600 m w ☉ **11** Ropeczyce (☉ Wiśniowa koło Sędziszowa, ☉ ☉ Sędziszów)
- Nosów** 1600 m w ☉ **11** Podhajce (☉ Zawaków, ☉ Podhajce, ☉ ☉ Bolszowce lub Halicz)
- Nowa Góra** w ☉ Chrzanów, **11** Krzeszowice, ☉ (☉ ☉ Krzeszowice) **S** 2-kl. miesz.
- Nowa Grobla** w ☉ Jarosław, **11** Radymno, ☉ 2 ☉ ☉
- Nowawieś Narodowa** w ☉ **11** Kraków (☉ ☉ ☉ Łobzów) **S** 2-kl. miesz. **lek** Lewicki Roman.
- Nowe Miasto** 1200 m. m ☉ **11** Dobromil, ☉ 2 ☉ ☉ **brm** Marjan Freund **S** 4-kl. miesz., **targ** co czwartku **jarm** 11 XI. Kasa Reiffeisena, Związek kredytowy dla handlu, przemysłu i rolnictwa.
- Nowe Siolo** w ☉ **11** Cieszanów (☉ ☉ Cieszanów ☉ ☉ Lubaczów lub Oleszyce) **S** 2-kl. miesz.
- Nowosioło koło Podwoleczysk** **11** 7500 m m ☉ Zbaraż, ☉ 1 ☉ (☉ ☉ Podwoleczyska) **S** 1-kl. miesz, **lek** Drozdowski Włodzimirz **not** Michał Hordyński.
- Nowe Siolo** 750 m w ☉ Żółkiew **11** Kulików (☉ ☉ ☉ Kulików)
- Nowosioło koło Stryja** w ☉ Żydaczów, **11** Żurawno, ☉ 1 (☉ Żydaczów, ☉ ☉ Hnizdyczów-Kochawina) **S** 1-kl. miesz.
- Nowica D. i G.** 3200 m w ☉ **11** Kałusz, ☉ 2 ☉ (☉ ☉ Kałusz) **S** 1-kl. i 2-kl. miesz. Gminna Kasa pożyczkowa
- Nowiki** w ☉ **11** Zbaraż (☉ ☉ Iwańcażany ☉ ☉ Tarnopol) **lek** Zaleski Kazimierz.
- Nowojowa Góra** 1100 m w ☉ Chrzanów, **11** Krzeszowice (☉ ☉ ☉ Krzeszowice)
- Nowosielce Gniewosz** w ☉ **11** Sanok ☉ 2 ☉ ☉
- Nowosielce koło Żurawna** w ☉ Bóbrka **11** Chodorów ☉ ☉ (☉ ☉ Żurawno-Nowosielce) **S** 2-kl. miesz.
- Nowosielica** 2200 m w ☉ Sniatyn **11** Zabłotów (☉ ☉ ☉ Rożnów, ☉ ☉ Zabłotów)
- Nowosielica Niżna i Wyżna** 1300 m **11** Dolina (☉ ☉ ☉ Wygoda)
- Nowosiółka** 950 m w ☉ **11** Przemysłany (☉ ☉ Zadwórze ☉ ☉ Zadwórze dworzec)
- Nowosiółka** 3500 m w ☉ **11** Podhajce ☉ 2 (☉ ☉ Wiśniowczyk, ☉ ☉ Podhajce) **S** 2-kl. miesz.
- Nosiółka** w ☉ Borszczów **11** Mielnica ☉ (☉ ☉ ☉ Germakówka ☉ Krzyweze nad Sanem) **S** 1-kl. miesz.
- Nowosiółka Grzymałowska** 900 m w ☉ Skala **11** Grzymałów (☉ ☉ ☉ Touste ☉ ☉ Grzymałów)
- Nowosiółka Jazłowiecka** 1550 w ☉ **11** Buczacz (☉ ☉ ☉ ☉ Buczacz)
- Nowosiółka Koropiecka** 550 m w ☉ Buczacz **11** Potok Złoty (☉ ☉ ☉ Koropiec, ☉ ☉ Niżniów)
- Nowosiółka Kostiukowa** w ☉ **11** Zaleszczyki, ☉ (☉ ☉ Korolówka, ☉ ☉ Zaleszczyki lub Borszczów) **S** 2-kl. miesz.
- Nowosiółki Baligrodzkie** 600 m w ☉ Lisko **11** Baligród (☉ ☉ ☉ Hoczew, ☉ ☉ Lisko)
- Nowosiółki Gościinne** 1450 m w ☉ **11** Rudki (☉ ☉ ☉ ☉ Rudki) **S** 2-kl. miesz.
- Nowosiółki Kardynalskie** 650 m w ☉ Rawa Ruska **11** Uhnów (☉ ☉ ☉ ☉ Uhnów)
- Nowosiółki Liskie** 1450 m w ☉ Kamionka Strumiłowa, **11** Busk (☉ ☉ ☉ ☉ Zadwórze) **S** 2-kl. miesz.
- Nowotaniec** 850 m. m ☉ Sanok, **11** Bukowsko, ☉ 2 (☉ ☉ Bukowsko, ☉ ☉ Nowosielce-Gniewosz) **brm** Adolf Poźniak, **S** 3-kl. miesz. **targ** co srody, Gminna Kasa pożyczkowa.
- Nowy Sącz** ☉ **11** 24490 m m ☉ 3 **er**, ☉ ☉ **brm** Barbacki Władysław dr., ☉ kom. rządowy Bolesław Wittig, **star** Strzelbicki Mieczysław, **11** **obw** prez. Dobrowolski Józef, **S** 2 Wyż. Gimnazjum 7-kl. wydz. m. połąc. z 4-kl. posp. i 9-kl. wydz. z. połąc. z 4-kl. posp., m.: 5-kl., 4-kl., i 4-kl. przy kolon., ż.: 4-kl. i 4-kl. przy kolonii, prywatne Seminarium nauczycielskie żeńskie, prywatne gimnazjum żeńskie **lek** Nycz Henryk (fiz), Jasiński Jan, Salaban Leopold, Amelsen Moritz Kalman, Mohr Dawid, Plochocki Tadeusz, Silberman Leon, Zieliński Edward, Dudziński Jan, Siedlecki Jan, Kozaczko Adam, **not** Marynowski Jan, Paczoski Aleksander **adv** Barbacki Władysław dr., Chodaeki Juliusz dr., Ćwikowski Franciszek dr., Lewandowski Karol dr., Mannheim Leser dr., Dawid Kalman dr., Deutelbaum Jakób dr., Pasionek Emil dr., Körbel Maurycy dr., Siehrawa Roman dr., Silbermann Baruch dr., Sterkowicz Jan dr., Stuber Gustaw dr., Wędrychowski Władysław, Neuberger Adolf dr., Flis Stanisław dr., Syrop Herman dr., **apt** 3, **załoga**: 1 bat. 20 p. piechoty i 2 bat.

☉ poczta; ☉ składnica poczt.; ☉ telegrai; ☉ telefon; ☉ stacja kolejowa; ☉ starostwo;

32 pułku obr., kraj. **jarm** w 1 wtór. I-go, w 1 środę i czwart. po d. 19 III, w 1 środę i czwart. IX i w 1 wtorek XII, **targ** co wtorku i piątku. Miejska kasa oszcz., Kasa zaliczkowa, (zastępstwo Banku austro-węgierskiego) Bank mieszczesański, Two węg. Kasa fakturowa, Kasa udziałowa Kasa rękodź., Zastępstwo banku Austro węg. Two Wzaj. zalicz. i oszcz. Two eskontowe, Fabryka maszyn, wyrobów i konstrukcyi żelaznych Józefa Rossmanitha, Fabryka mydła i świec S. Künzler.

Nowy Targ 6500 m m 3 5 6 7 8 pr. Zduń Jan dr. **star** posada opóźniona, S 5-kl. męs. i 6-kl. żeń., gimnazjum miejskie, **lek** Bednarski Jan (fiz.), Langsam Guttman, Schein Herman, **not** Weigel Artur, **adv** Borowicz Józef Wojciech dr., Geissler Ernest dr., Nowotny Kazimierz dr., Styś Franciszek dr., Kohn Berl dr., Przybyło Szymon dr, **cyw inż** Karteria Eugeniusz, **apt** 1, **jarm** co 4 poniedział. Powiatowa Kasa oszczędności.

Nowy Zgórz w 6500 m m 3 5 6 7 8 (Zagórz)

Nozdrzec 1400 m w 6500 Brzozów 14 Dynów (Dynów)

Nuszcze w 6500 Złoczów, 14 Zborów, (Płuhów, 6500 Złoczów) S 1-kl. miesz.

Obertyn 5300 m m 6500 Horodenka, 1 (Turka) S 4-kl. miesz., **lek** Bujałski Maryan, **not** Kiełar Stanisław, **apt** 1, **jarm** 18 I, w ost. dzień po rusk. Zapust., 6 IV, 7 V, 24 VI, we wtorek po rusk. Ziel. św., w środopost. rusk., 13 VII, 1 i 18 VIII, 20 IX, 13 X, 9 XI, 12 i 29 XII, **targ** co czwart.

Obidza 1500 m w 6500 Nowy Sącz 14 Stary Sącz (Jazowsko, 6500 Stary Sącz)

Oblaszki w 6500 Chrzanów 6500 (Alwernia Bołecin).

Obroszyn 1200 m w 6500 Gródek Jagielloński (Bartałów 6500 Nawaryja dworzec 6500 Mszana) S 2-kl. miesz.

Ochotnica 5000 m w 6500 Nowy-Targ, 14 Króścienko, 3 (Łącko, 6500 St. Sącz) S 2-kl. miesz.

Ocieka z Wolą w 6500 Ropczyce, 6500 Ropczyce) S 2-kl. miesz.

Oczków w 6500 Żywiec, 14 Ślemień, 6500 Żywiec)

Odrawąż w 6500 Nowy-Targ, 14 Czarny Dunajec, 6500 Nowy Targ, 6500 Czarny Dunajec)

Odrzechowa 2200 m w 6500 Sanok, 6500 Zarszyn)

Odrzykoń 2700 m w 6500 Krosno, 6500 Krosno) S 2-kl. miesz.

Ohladów w 6500 Kamionka Strum., 14 Radziechów, 6500 Lwów lub Krasne), S 2-kl. miesz.

Okleśna w 6500 Chrzanów, 14 Krzeszowice, 6500 (Alwernia)

14 powiat sądowy; 6500 rada powiatowa; S szkoły; m miasto; w wieś; 14 obw sąd obwod.

Okniany 1800 m w 6500 Tłumacz 6500 Tłumacz-Palańcze)

Okno koło Grzymałowa 2000 m w 6500 Skalał, 14 Grzymałów. 2 (Grzymałów, 6500 Grzymałów lub Skalał), S 2-kl. miesz.

Okno koło Horodenki w 6500 Horodenka 6500

Okocim w 6500 Brzesko, 6500 15 (Słotwina), S 2-kl., miesz. Spółka oszczędności i pożyczek.

Okopy Magierowski 450 m. w 6500 Rawa Ruska (Magierów 6500 Dobrosin dworzec)

Okopy z Kozaczówką 800 m. w 6500 Borszczów 14 Mielnica (Kozaczówka, 6500 Iwanie Puste) S 1-kl. miesz.

Okrajnik 550 m w 6500 Żywiec 14 Ślemień (Rychwałd 6500 Żywiec)

Okulice w 6500 Bochnia 6500 Gawłów Nowy 6500 Uście Solne 6500 Bochnia) S 2-kl. miesz.

Olchowa 900 m w 6500 Ropczyce (Sędziszów)

Olchowce 1305 m w 6500 Sanok 6500 Sanok) n gm Bazyli Kopij, S 2-kl. miesz.

Olchowice w 6500 Borszczów 14 Mielnica (Mielnica 6500 Iwanie Puste) S 2-kl. miesz.

Olchowczyk 1400 m w 6500 Husiatyn (Husiatyn)

Olchowice 850 m w 6500 Brzeżany (Brzeżany 6500 Lwów lub Potutory) S 1-kl. miesz.

Olchowice 900 m w 6500 Horodenka (Czernelica 6500 Horodenka) S 1-kl. miesz.

Olejów w 6500 Złoczów, 14 Zborów, 6500 Zborów) S 1-kl. miesz. Towarzystwo kredytowe.

Olejowa-Korolówka w 6500 Horodenka (Horodenka 6500 Horodenka Dwór).

Olesko 4120 m m 6500 Złoczów, 6500 1 (Ożydów), **brm** Stefan Pryjmak S 4-kl. miesz., z dop. kurs. roln. kraj. szkoła koszyk., **lek** Laufer Maurycy, **not** Witkiewicz Emil, **adv** Seemann dr. Gottlieb Emanuel dr., **apt** 1, **jarm** 16 II, 14 IV, 21 V, 6 VI, 20 IX, 7 i 20 XI, 18 XII, **targ** co wtorku. Filia zło-czowskiej Kasy zaliczkowej, Spółka koszykarska, Spółka wyrobu guzików.

Oleśno w 6500 Dąbrowa, 6500 Dąbrowa) S 4-kl. miesz.

Olesza 3200 m w 6500 Tłumacz, 6500 Tłumacz-Palańcze), S 2-kl. miesz.

Oleszów w 6500 Tłumacz, 6500 2 6500 S 1-kl. miesz.

Oleszyce 3000 m m 6500 Cieszanów, 14 Lubaczów, 6500 1 6500 **brm** Józef Zaleski, S 4-kl. miesz. z dop. kurs. roln., **lek** Mildner Józef, **apt** 1, **jarm** co mie-

- siąc po ruskiem święcie w środy (12 rocznie), **targ** co środę. Spółka kredytowa i oszczędności, Stowarzyszenie kredytowe, Spółka oszczędności „Samopomoc” Olpiny D i G. 3000 m **m** **11** Jasto, **13** (1 Biecz), **S** 2-kl., miesz., **lek** Łopaczyński Eugeniusz, **targ** co 2 czwart. Inżynier górniczy Rogawski Kwiryn.
- Olszanica koło Ustrzyk Dolnych w **11** Lisko, **2** **13** **S** 2-kl. miesz.
- Olszanica w **11** Złoczów, **1** (1 Skwarzawa, **13** Złoczów)
- Olszany w **11** Przemyśl, **2** (1 Kra-siczyn, **13** Przemyśl) **S** 1-kl. miesz.
- Olszowa w **11** Brzesko, **11** Zakliczyn, (1 Palesnica, 1 Zakliczyn, **13** Gromnik)
- Olszówka w **11** Limanowa **11** Mszana Dolna **1** (1 13 Zaryte).
- Olszyny w **11** Brzesko, **11** Wojnicz, **1** (1 13 Wojnicz, **13** Bogumiłowice) **S** 2-kl. miesz.
- Olszyny w **11** Gorlice **11** Biecz (1 Ol-piny 1 13 Biecz) **S** 2-kl. miesz.
- Ortyniec w **11** Sambor **11** Łąka **1** (1 13 Łąka **13** Dorozów).
- Oryszkowce w **11** Husiatyn **11** Kopy-czyńce (1 13 Kopyczyńce) **S** 2-kl. miesz.
- Orzechówka w **11** Brzozów (1 13 Jasienica **13** Iwonicz) **S** 2-kl. miesz.
- Osiek koło Żmigrodu 1000 m **m** **11** Jasto, **11** Żmigród Nowy, **13** (1 13 Żmigród, **13** Jasto) **brm** Jan Kraczonek, **S** 2-kl. miesz., **jarm** co czwart. Gminna Kasa pożyczkowa. Spółka oszczędności i pożyczek.
- Osiek 3200 m w **11** Biała, **11** Kęty, **13** (1 13 Oswięcim) **n gm** Maciej Kłeczczar **S** 4-kl. miesz. Spółka oszczędności i pożyczek.
- Osielec w **11** Myślenice, **11** Jordanów, **13** (1 13 13 13) **S** 2-kl. miesz.
- Oskrzysiniec w **11** Kołomyja (1 13 13 Kołomyja) **S** 2-kl. miesz.
- Ostawy Białe 2800 m w **11** Nadwórna, **11** Delatyn, (1 13 13 Delatyn) **S** 1 kl. miesz.
- Osobnica 2500 m w **11** Jasto, **1** (1 13 13 13 Jasto) **S** 2-kl. miesz.
- Ossowce w **11** Buczacz, **2** (1 13 13 Buczacz) **S** 1-kl. miesz.
- Ostaple 3200 m w **11** Skalat, **11** Gzyma-łow, **2** (1 13 13 Grzymałow) **n. gm** Gadzicki Józef, **S** 4-kl. miesz. z kursem koszyk. Kasa Reiffoiseana. Gminna Kasa pożyczkowa.
- Ostrów w **11** Sokal, **11** Bełz, **1** (1 13 13) **S** 2-kl. miesz.
- Ostrów w **11** Bóbrka **11** Chodorów (1 13 13 Boryniec) **S** 2-kl. miesz.
- Ostrów koło Przemyśla w **11** Prze-myśl **1** (1 13 13 Przemyśl) **S** 1-kl. miesz.
- Ostrów w **11** Lwów, **11** Szczerzec, **13** (1 13 13 Szczerzec)
- Ostrów-Berezowica w **11** Tarnopol, **13** (1 13 13 Ostrów koło Tarnopola)
- Ostrów koło Radymna w **11** Jarosław **11** Radymno (1 13 13 Radymno) **S** 2-kl. miesz.
- Ostrów koło Tarnopola w **11** Tarnopol, **13** (1 13 13 Ostrów-Berezowica).
- Ostrowczyk w **11** Trembowla (1 13 13 Trembowla) **S** 1-kl. miesz.
- Ostrowiec w **11** Kołomyja, **11** Gwoździec, **13** (1 13 13 Gwoździec) **S** 2-kl. miesz.
- Ostrowsko w **11** Nowy Targ, **1** (1 13 13 Nowy Targ) **S** 1-kl. miesz.
- Ostrowy Tuszowskie w **11** Kolbuszowa, **1** (1 13 Trzęsówka, 1 Majdan Kolbuszowski, **13** Sędziszów) **S** 2-kl. miesz.
- Ostrusza w **11** Grybów **11** Ciężkowice (1 13 Ciężkowice, **13** Bogoniowice-Ciężkowice) **S** 2 kl. miesz.
- Oświęcim **11** 11140 m **m** **13** (1 13 13 **brm** Roman Mayzel star pos. opróżniona, kierownik Wykowski Ludwik, **S** 6-kl. m. i 6-kl. ż., Zakład rzemieślniczo-naukowy księży Salezjan 4-kl. gimn. księży Salezjanów, **lek** Hanakowski Włodzimierz, Schlank Maurycy, Słósarczyk Antoni, Wechsler Leopold Lewi, Przeworski Jau, **wet** Thur Dawid, **adw** Gąsiorowski Ludwik dr., Goldberg Maurycy dr., Bałanda Wiktor dr., **not** Gorączko Marcei, **apt** 2, **jarm** w pierwszy i drugi czwartek każdego miesiąca, **targ** co czwartki, Two oszczędności i pożyczek, Bank handlowy i komercyalny, Związek kredytowy, Fabryki cechy Antoniego Smieszka i księżny Ogińskiej, Fabryka asfaltu i papy dachowej Emila Kuźnickiego, Fabryka dachówek cementowych Kapst & Schnitzer i Marcin Krzemień
- Ottynia **11** 4900 m **m** **11** Tlumacz, **2** (1 13 13) **S** 4-kl. miesz., **lek** Pertak Maryan, Scherp Daniel, **not** Strocki Aleksander, **adw** Blumenblatt Izidor dr., **apt** 1, **jarm** 16 I, 2 II, 8 V, 11 VII. 6 VIII, 20 X, **targ** co wtorku, Fabryka maszyn i kotłów parowych, urządzenia gorzelni, młynów, tartaków i t. p. E. Bretta i Ski
- Ottyniowice w **11** Bóbrka **11** Chodorów (1 13 13 Chodorów) **S** 2-kl. miesz.
- Otwinów w **11** Dąbrowa, **11** Żabno, (1 13 13 Siedliszowice, **13** Tarnów)
- Ożomla w **11** Jaworów, (1 13 13 Sa-dowa Wisznia) **S** 1-kl. miesz.
- Ożydów 2100 m w **11** Złoczów, **11** Olesko, (1 13 13) **S** 2-kl. miesz.
- Paczółtowice w **11** Chrzanów, **11** Krzeszowice, **1** (1 13 13 Krzeszowice) **S** 1-kl. miesz.
- Padew Narod w **11** Mielec, **13** (1 13 13) **S** 3-kl. miesz. z dopeln kurs. roln.
- Pakoszówka w **11** Sanok, **1** (1 13 13 Jurowiec, 1 13 13 Sanok), **S** 1-kl. miesz.

Plotyca w **Brzeżany** **Kozowa** **Denysów** **Denysów** Kupczyńce) **S** 2-kl. miesz.

Plowe w **Kamionka Strumiłowa** **Radziechów** **Radziechów**) **S** 2-kl. miesz.

Pluhów w **Złoczów**, **Zborów**, **Zarwanica**) **S** 1-kl. miesz.

Poburzany w **Kamionka Strumiłowa** **Busk** **Busk** **Krasne-Busk**) **S** 2-kl. miesz.

Poczapy w **Złoczów** **Białokamień** **Złoczów**) **S** 1-kl. miesz.

Podbereż w **Dolina** **Bolechów** **Bolechów**) **S** 2-kl. miesz.

Podbereże w **Lwów** **Winniki** **Winniki**) **S** 2-kl. miesz.

Podborce w **Lwów**, **Winniki**) **S** 2-kl. miesz.

Podbuż 3960 m m **Drohobycz**, **Sambor**, n gm vacat **S** 4-kl. miesz., **lek** vacat **not** Bernhaut Dawid **adw** Buxbaum Mechel dr., Bahhaut Dawid dr., **targ** co wtorku, Gminna Kasa pożyczkowa; Kasa sieroca.

Podczerwone w **Nowy Targ**, **Czarny Dunajec**, **Czarny Dunajec**, **Nowy Targ**)

Poddubce w **Rawa Ruska**, **Uhnów**, **Zielona koło Rawy Ruskiej**)

Podegrodzie w **Nowy Sącz**, **Stary Sącz**, **Nowy Sącz**, **St. Sącz**) **S** 2-kl. miesz.

Podgorze 22920 m m **brm** Franciszek Maryewski, **star** Bodnar Stanislaw, **S** Wyż. gimn., **węskie**: 5-kl. wydz. ż. połączona z 4-kl. ż. im. H. Sienkiewicza, **prowizoryczna** wydz. ż. im. Słowackiego, 4-kl. ż. im. Urszuli Kochanowskiej, 4-kl. ż. im. król. Kingi, 4-kl. ż. im. Dąbrówki, wydz. m. połączona z 4-kl. m. im. Tad. Kościuszki, **prowiz.** 3-kl. wydz. m. połącz. z 4-kl. m. im. Konarskiego, 4-kl. m. im. Kopernika, 4-kl. m. im. Długosza, **szkółka** przemysł. **uzup.** kursa ceramiczne, **lek** Aronsohn Samuel, **Dembowski** Mieczysław (fiz.), **Goldberger** Izaak, **Glassner** Rubin Selig, **Kepler** Paweł, **Pańciewicz** Izidor, **Pisek** Hirsch, **Świątek** Wincenty, **Smorągiewicz** Kazimierz, **Piórko** Adam, **Bobrowski** Emil, **not** Sporn Julian, **adw** Aronsohn Jakób dr., **Chajes** Adolf dr., **Feuereisen** Izidor dr., **Oberländer** Salomon dr., **Emilewicz** Józef dr., **Schiff** Dawid dr., **Ferber** Edward dr., **Górski** Józef dr., **Feuereisen** Leopold dr., **Westfried** Jakób dr., **apt** 2, **jarm** w czwartą środę każdego miesiąca, **targ** co wtorku i piątku. Miejska kasa oszczędności i Two zaliczkowe, „Wzajemna pomoc”, Two kredytowe, Two bankowe, **Walcoznia** żelaza, **Fabryka** wyrobów druczianych, **Fabryka** wyrobów żelaznych, **Fabryka** produktów

chemicznych (sody) B. i W. Libanów. **Wapienniki** i **fabryka** cementu.

Podhajce 6500 m m **brm** Stobiecki Franciszek, pr. Lityński Edmund, **star** posada opróżniona

S 5-kl. m i 6-kl. ż., **lek** Choróbski Stanisław, **Lubowiecki** Julian (fiz.), **Landau** Arnold, **Salpeter** Michał, **Neuman** Wolf, **not** Jaremuwicz Portfry, **adw** Hrab Tadeusz dr., **Finkel** Adolf dr., **Lehman** Albin dr., **Schwager** Rudolf dr., **apt** 1, **jarm** 13 I, 11 II, w śródo-p. russk., w poniedziałek po 1 niedz. po Wielkiejnocy russk., na **Wniebowst.** russk., 11 VII, 27 VIII, 26 IX. 30 X, 20 XI, 18 XII, **targ** co czwart. **Podolska** fabryka maszyn i narzędzi rolniczych oraz odlewnia żelaza i bronzu **Michałowskiego**, **Kwiatkiewicza** i **Ski**

Podhajczyki 2000 m w **Kołomyja**, **Gwoździec**, **Podhajczyki** Dworzec, **Kołomyja**)

Podhajczyki koło **Lwowa** w **Przemysłany**, **Gliniany**, **Kurovice**)

Podhajczyki Dworzec w **Kołomyja**, **Gwoździec**, **Kołomyja**) **S** 2-kl. miesz.

Podhajczyki **Justynowe** w **Trembowla** **Trembowla**) **S** 2-kl. miesz.

Podhorec koło **Stryja** w **Stryj**, **Skole**, **Stryj**, **Wierczany** lub **Stryj**) **S** 1-kl. miesz.

Podhorec koło **Złoczowa** 2100 m w **Złoczów**, **Zborów**, **Sassów**, **Złoczów**) **S** 2-kl. miesz.

Podhorki w **Kaluż** **Kaluż**) **S** 2-kl. miesz.

Podhorodce w **Stryj** **Skole**, **Schodnica**, **Boryslaw**) **S** 1-kl. miesz.

Podhorodyszcze w **Bóbrka** **Bóbrka**, **Romanów** **Bóbrka** **Bóbrka-Chlebowice**) **S** 2-kl. miesz.

Podjarków w **Przemysłany**, **Mikołajów** koło **Gajów** **Kurowice**) **S** 2-kl. miesz.

Podkamień k. **Brodów** 3400 m m **Brody**, **Załoźce**, **er** **Brody**) **S** 4-kl. miesz., z kurs. roln. dop. **lek** Ustrzycki Julian, **not** posada nieobsadz. **apt** 1.

Podkamień k. **Rohatyna** m **Rohatyn**, **Rohatyn**) **S** 2-kl. miesz., **apt** 1, **targ** co wtorku.

Podlasy w **Biała**, **Kęty**, **Kozy**)

Podtęże w **Bochnia**, **Niepołomice** **Niepołomice**) **S** 2-kl. miesz.

Podliski **Mate** w **Lwów**, **Lwów**) **S** 1-kl. miesz.

Podmiechale 2600 m w **Kaluż**, **Kaluż**) **S** 4-kl. miesz.

Podniestrzany w **Bóbrka** **Chodorów** **Chodorów**) **S** 2-kl. miesz.

zef, **S** 4-kl. miesz. **lek** Przybylski Stanisław, **not** Müller Emil, **adw** Schohr Samuel dr., **apt** 1, **jarm** 21 I, 26 VII, **targ** co czwartku. Two oszczędności i kredytu. Two eskontowe i zaliczkowe, Ruskie Two kredytowe.

Prusiek w **gm** **1** Sanok (**gm** Nowosielce-Gniewosz **gm** Dąbrówka)

Prusy w **gm** **1** Lwów, **gm** 1 (**gm** Barszczowice, **gm** Podborce) **S** 2-kl. miesz.

Prusy w **gm** Sambor, **gm** **1** Łąka, **gm** (**gm** Kocmyrzów)

Przeciszów 2800 m w **gm** Oświęcim, **gm** **1** Zator, **gm** **1** **gm** Władysław Sanak, **S** 1-kl. miesz. Spółka oszczędności i pożyczek.

Przeclaw **m** **1** Mielec, **gm** **1** Radomyśl, **gm** **1** **brm** Sadowski Adam, **S** 4-kl. miesz., 1-kl. miesz., **lek** Jasiński Władysław **targ** co środy. Kasa Reiffensona i Gminna Kasa pożycz., Spółka oszczędności i pożyczek.

Przedbórz w **gm** **1** Kolbuszowa (**gm** Kolbuszowa **gm** Sędziszów) **S** 1-kl. miesz.

Przedmieście Dolnoleżajskie w **gm** **1** Jarosław (**gm** Jarosław)

Przedmieście Dynowskie w **gm** Brzozów **gm** **1** Dynów (**gm** Dynów)

Przedmieście Niemirowskie w **gm** Rawa Ruska **gm** **1** Niemirow (**gm** Niemirow **gm** Jaworów lub Horyniec)

Przedmieście Sędziszowskie w **gm** **1** Ropczyce (**gm** Sędziszów)

Przeźnina Duchowna w **gm** Kraków, **gm** **1** Liszki, (**gm** Czernichów, **gm** Kraków) **S** 2-kl. miesz.

Przemysł **gm** **1** 55000 m **m** **1** **gm** 57 **brm** Franciszek Doliński dr., **gm** pr. Sapięha Wład. ks., **star** Kieszkowski Bogusław r. dw., **gm** **1** **obw** prez. Chyliński Kajetan, rad. dw., wice-prez. Kafliński Walerjan dr., **S** 2 **wyż gimn** z wykład. polskim, **wyż gimn** II. z wykład. rusk., **Sem naucz** ż. z jez. wykład. polsk. i rusk., 3-kl. wydz. m. połącz. z 4-kl. im. św. Stanisława Kostki, 3-kl. wydz. m. włącznie z 4-kl. lud. m. im. ces. Franciszka Józefa, 4-kl. lud. im. Konarskiego, 4-kl. lud. im. św. Jana Kantego, 4-kl. lud. m. im. św. Stanisława Kostki, 5-kl. wydz. żeń. pol. z 4-kl. posp. im. św. Jadwigi, 4-kl. posp. ż. im. Konarskiego, 3-kl. wydz. ż. pol. z 4-kl. posp. ż. im. Franciszka Józefa, 5-kl. wydz. ż. pol. z 4-kl. posp. (pryw. z prawem publ.) im. św. Scholastyki, 4-kl. miesz. im. Adama Mickiewicza, 4-kl. miesz. im. Henryka Sienkiewicza, wojskowa 3-kl szkoła ludowa z jez. wykł. niem. **lek** Acht Abraham, Blech Bernard, Dmochowski Stefan, Doliński Maryan, Ehrlich Hugo, Filimowski Ludwik, Frauenglas M., Grabscheid Moj., Kaczurba Feliks, Kanz Os-

kar, Katz M., Keller Dawid, Kutna Samuel, Mannheim Zygm., Michalik Franc., Oler Michał, Peters Józef (fiz.), Pordes Majer, Reich Salomon, Rościszewski Erazm, Schäffer Franciszek, Schächter Samuel, Słęk Franciszek, Smolarski Zygmunt, Springer Konstanty, Susswein Julian, Szyszowski Michał, Turnheim Saul, Trybulec Franciszek, Wojtowicz Julian, **not** Heyda Józef, Krupiński Jan Kanty, **adw** Angerman Stan. dr., Amiesen Adolf, Aschkenazy Alojzy, Bethauer Oswald dr., Bleicher Józef dr., Błazowski Włodz. dr., Brodheim Dawid dr., Czajkowski Wład. dr., Czerlunczakiewicz Cyryl dr., Dawid Maurycy dr., Dawid Maks dr., Dobrzański Józef dr., Doliński Franciszek dr., Ehrlich Salomon dr., Eichhorn Fryderyk dr., Gangberg Wilhelm dr., Gans Bernard dr., Gelber Adolf dr., Glanz Jakób dr., Gottlieb Fryderyk dr., Heller Aron dr., Margulies Izyder dr., Nord Emil dr., Probstein Leon dr., Rast Ozyasz dr., Goldfarb Joachim dr., Hass Daniel dr., Herzig Bertold dr., Kowski Wacław dr., Kormosz Teofil dr., Liebermann Herman dr., Lichtbach Moritz dr., Löwenthal Izaak dr., Mantel Eliasz dr., Mantel Józef dr., Mendrochowicz Leon dr., Mester Jakób dr., Mester Henryk dr., Niemezyński Jan dr., Palch Józef dr., Peiper Leon dr., Pordes Wiktor dr., Rawicz Józef dr., Reich Kalman dr., Rosenbach Wilhelm dr., Schächter Abr. dr., Schwarz Michał dr., Smutny Fryd. dr., Scheinbach Józef dr., Schorr Adolf dr., Tarnawski Leonard dr., Tauber Izajasz dr., Zahajkiewicz Włodzimierz dr., Żupnik Leon dr., **apt** 6, **kom** 10 korp. 24 dyw. piechoty, 47 i 48 Brygada piech. 10 Brygada artylerji polowej, 45 dyw. obr. kraj., 89 Bryg. obr. kraj., 45 dyw. polnych haubic obr. kraj., Żalogi: 9/2, 10/3, 45/2, 77/2 pułk. piech., 6 pułk. dragonów, 28 i 30 pułk. artylerji polowej, 10 pułk. haubic polowych, 3 dyw. ciężkich haubic, 3/2 pułk. artylerji polowej, 10 i 11 bat. pionierów, 10 dyw. pociągu, **cyw inż** Majerski Stanisław, Lempiecki Jan, **cyw geom** Gawroński Ludwik, Kasiewicz Adam, **jarm** 13 I, 6 IV, 6 VII, **targ** co poniedziałku i piątku. Towarz. zaliczkowe rolne. Kasa zaliczkowa rzemieślników i rolników. Fabryka białizny i pralni parowa Löwentala i Rothmana, Fabryka parowa wyrobów stolarskich i parkietów M. Bystrzyckiego. Młyn parowy Alfreda Frenkla i Ski. Fabryka pióropuszu Weissmana. Cegielnia parowa St. Rutkowskiego. Tartak parowy M. Bystrzyckiego. Pracownia elektro-techniczna Wowczaka Adama. Pracownia rzeźbiarsko-stolarska Ferdyn. Majerskiego. Przemyska Kasa oszczędności, Ru-

Reichau w **☼** Cieszanów, **†** Lubaczów, (☉ ☼ Lubaczów)
 Reichsheim w **☼** **†** Mielec, ☉ (☼ ☉ Chorzelów, ☼ Mielec)
 Rekliniec w **☼** Żółkiew **†** Mosty Wielkie ☉ (☉ ☼ Mosty Wielkie, ☼ Żółkiew)
 Reniów w **☼** Brody, **†** Zażoźce, ☉ (☉ ☼ Zażoźce, ☼ Zborów) **S** 1-kl. miesz.
 Rodatyce 2860 m w **☼** **†** Gródek Jagielloński, ☉ **1** ☼ (☼ Gródek Jagielloński), **n gm** Antoni Lechowicz **S** 4-kl. miesz. Kasa Reiffeisena.
 Rogi w **☼** Krosno, **†** Dukla, ☉ (☉ ☼ Miejsce Piastowe, ☼ Iwoniec) **S** 2-kl. miesz.
 Rogóżnik w **☼** **†** Nowy Targ, ☼ (☉ ☼ Nowy Targ)
 Rogóżno w **☼** **†** Łańcut, ☉ **2** ☼ (☼ Łańcut) **S** 1-kl. miesz.
 Rogóżno w **☼** **†** Jaworów (☉ ☼ Jaworów) **S** 2-kl. miesz.
 Rohatyn **☼** **†** 7664 m **m** ☉ **1** ☼ **brm** Ignacy Rosołowski, ☉ pr Krzczunowicz Aleks., **star** Rettinger Zygmunt, **S** gimn przyw. 6-kl. m. i 6-kl. ż, gimn. miejskie utrakw., gimn przyw. ruskie. **lek** Szaynowski Władysław, Schaff Zygfryd, Terlecki Antoni, Stein Maurycy, **not** Długoszowski Stanisław, **adw** Pawlikowski Kazim. dr., Schauder Samuel dr., Zeghäuser Herman dr., Katz Ferd. dr. Weidmann Józef dr., Schärf Pinkas dr. Babiuk Michał dr., Fichmann Maurycy dr., **apt 1**, **jarm** 19 I, 15 II, 1 III na bydło i konie, 19 VI, 26 VII, 27 IX, **targ** co środę i piątku Spółka poz., Two handl., Two kred. i oszczędn., Zakład komerc. dla h. i przem., Powiat Two zaliczkowe, Two „Ruska Kasa“, Bank rolniczo-przemysłowy.
 Rokiciny w **☼** **†** Nowy Targ, ☼ (☉ Raba Wyżna, ☼ Chabówka) **S** 1-kl. miesz.
 Rokietnica D. i G 2400 m w **☼** Jarosław, **†** Pruchnik, ☉ (☉ Kozienice, ☼ Jarosław, ☼ Żurawica) **S** 2-kl. miesz.
 Rokitno w **☼** Gródek Jagielloński **†** Janów koło Lwowa (☉ ☼ Brzuchowice) **S** 2-kl. miesz.
 Rolów w **☼** Drohobycz **†** Medenice (☉ ☼ Dobrowlany) **S** 2-kl. miesz.
 Romanów w **☼** **†** Bóbrka, ☉ **1** (☼ Bóbrka, ☼ Bóbrka - Chlebowice) **S** 4-kl. miesz.
 Romanówka w **☼** **†** Tarnopol, ☉ (☼ Maksymówka dw., ☼ Borki wielkie)
 Romaszówka w **☼** **†** Czortków (☉ ☼ Dżuryń) **S** 2-kl. miesz.
 Ropa 2800 m w **☼** **†** Gorlice, ☉ **3** (☼ Grybów, ☼ Gorlice lub Grybów) **n. gm** Józef Korzeń, **S** 2-kl. miesz.
 Ropczyce **☼** **†** 3700 m **m** ☉ **3** ☼ **brm** Bursztyn Władysław, ☉ pr. Tomasz hr. Romer, **star** posiada opróżniona kierownik Heller **S** 5-kl. m. i 5-kl. ż,

lek Żukotyński-Sas Franc. (fiz.), Brand Leon, **not** Grzegorz Lisowski, **adw** Alwin Maurycy dr., Krise Bruno dr., Marowski Stefan dr., **apt 1**, **cyw geom** Kozłowski Stefan, **jarm 7 I**, w pierw. poniedz. wielk. postu, w poniedz. po niedz. przewodn., we wtorek po Ziel. św., 22 VII, 14 IX, 28 X, 9 XII, **targ** co poniedz. Powiatowa kasa oszczędności, Two wzajemnego kredytu, Two dla wspólnego kredytu
 Ropica Polska w **☼** **†** Gorlice (☉ ☼ Gorlice) **S** 2-kl. miesz.
 Ropica Ruska w **☼** **†** Gorlice, ☉ **3** (☼ Gorlice) **S** 2-kl. miesz.
 Ropienka Dolna i Górna w **☼** **†** Lisko, ☉ **2** ☼ (☼ Olszanica) **S** 1-kl. miesz.
 Rosenberg w **☼** Lwów **†** Szczerzec (☉ ☼ Szczerzec)
 Rosochacz w **☼** **†** Czortków (☉ ☼ Jagielnica) **S** 2-kl. miesz.
 Rosochacz w **☼** Kołomyja **†** Gwoździec (☉ Winogród ☼ Gwoździec) **S** 2-kl. miesz.
 Rosochowaciec w **☼** Podhajec **†** Wiśniowczyk ☉ (☉ Słoboda Złota ☼ Denysów ☼ Słoboda Teofipolka) **S** 1-kl. miesz.
 Rosulna 2400 m w **☼** Bohorodczany, **†** Sołotwina, ☉ **2** (☼ Sołotwina, ☼ Stanisławów), **n. gm** Michał Steblecki, **S** 1-kl. miesz., **jarm** 30 I, 22 III, 11 IX, 14 XI, 13 XII, Gminna Kasa pożyczk. Spółka oszczędności i pożyczek syst. Reiffeisena
 Równe koło Dukli w **☼** Krosno, **†** Dukla ☉ **3** ☼ (☼ Iwoniec) **S** 2-kl. miesz.
 Róża w **☼** **†** Pilzno ☉ (☉ ☼ Czarna koło Pilzna) **S** 2-kl. miesz.
 Różanka w **☼** Strzyżów **†** Fryszak ☉ (☉ Wielopole Skrzyńskie ☼ Ropczyce) **S** 1-kl. miesz.
 Różanka N. w **☼** Stryj, **†** Skole, ☉ (☉ Sławsko, ☼ Tuchla)
 Rożanówka w **☼** Zaleszczyki, **†** Tłuste, ☼ (☉ ☼ Tłuste)
 Rozdół 4660 m **m** ☼ Żydaczów, **†** Mikołajów, ☉ **1** ☼ (☼ Mikołajów - Drohowyże) **brm** Czarny Jan, **S** 5-kl. m. i 5-kl. ż., **lek** Rawski Taćdeusz, Jabłonowski Stanisław **apt 1**, **jarm** 19 III, 16 VII, 29 XI, **targ** co poniedziałku, Two zaliczkowe
 Rożdżałów 1450 m w **☼** **†** Sokal, ☉ (☉ Witków Nowy, ☼ Tartaków, ☼ Sokal)
 Rozdziele w **☼** **†** Gorlice, ☉ (☉ ☼ Lipinki, ☼ Biecz) **S** 2-kl. miesz.
 Rozembark w **☼** Gorlice **†** Biecz (☉ ☼ Biecz) **S** 2-kl. miesz.
 Rozłucz w **☼** **†** Turka nad Strjem ☉ (☉ Jasienica Zamkowa ☼ Jawora).
 Rożniatów **†** 5000 m **☼** Dolina, ☉ **2** ☼ (☼ Krechowice) **brm** Piotr Wołoszynowicz, **S** 4-kl. męska i 4-kl. żeńska, **lek** Bard

† powiat sądowy; ☉ rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **†** obw sąd obwod.

Aron, Sekanina Jan, **not** Łuczakowski Stanisław, **adw** Wasserman Salomon dr., Safier Szymon dr., Feuer Izidor dr., **apt** 1, **jarm** w śr. środop., we wtór. po Ziel Św. wedle obrz. rz. kat., 15 I, 10 II, 3 V. 13 VII, 14 VIII, 22 IX. 20 X. 22 XI, **targ** co środy, Kasa Reifeisena, Komercyjalny bank kredytowy, Bank dla handlu i przemysłu, Bank kredytowy, Kupiecki zakład kredytowy.

Rożniatów w **✠** Jarosław (**☉** **☿** Zarzeczce koło Jarosławia, **☿** Nisko lub Jarosław).

Różnów 6700 m **m** **✠** Sniatyn, **✠** Zabolotów, **☉** **☿** (**☿** Zabolotów) **S** 2-kl. miesz., **targ** co czwartku.

Różnów nad Dunajcem 150⁰ m **w** **✠** Nowy Sącz **☉** (**☉** Gródek nad Dunajcem **☿** Nowy Sącz)

Rożubowice w **✠** Przemysł **✠** Niżankowice (**☉** **☿** **☿** Pikulice).

Rozwadów **✠** 3000 m **m** **✠** Tarnobrzeg, **☉** **er** **☿** **S** 4-kl. miesz, **lek** Hochstim Adolf, Radziński Karol, **not** Miąsik Ludwik, **adw** Jezierski Józef dr., Isenberg Józef dr., **apt** 1, **targ** co wtorku.

Rozwadów nad Dniestrem 1800 m **w** **✠** Żydaczów **✠** Mikołajów nad Dniestrem **☉** (**☉** Drohowyże **☿** Mikołajów nad Dniestrem **☿** Mikołajów-Drohowyże).

Rozwożany w **✠** Przemysłany **✠** Gliniany (**☉** **☿** Gliniany **☿** Zadwórze lub Kurowice) **S** 2-kl. miesz.

Ruda Brodzka w **✠** Brody **✠** Łopatyn **☉** (**☉** **☿** **☿** Zabolotce) **S** 1-kl. miesz.

Ruda Kameralna w **✠** Brzesko **✠** Zakliczyn (**☉** Pałenica **☿** Zakliczyn **☿** Gromnik) **S** 1-kl. miesz.

Ruda Kochanowska w **✠** Jaworów **✠** Krakowiec (**☉** **☿** Krakowiec **☿** Jaworów lub Radymno).

Ruda Krechowska w **✠** Żółkiew (**☉** **☿** **☿** **☿** Glinisko).

Ruda Różaniecka w **✠** Cieszanów, **☉** **☿** (**☿** **☿** Oleszyce) **S** 2-kl. miesz., **jarm** 13 I i 6 VII.

Rudawa w **✠** Chrzanów, **✠** Krzeszowice, **☉** **☿** (**☿** **☿** Krzeszowice) **S** 2-kl. miesz.

Rudawka koło Birezy w **✠** Dobromil **✠** Bircza (**☉** **☿** **☿** Bircza **☿** Przemysł).

Rudawka Jaślińska w **✠** Sanok **✠** Rymanów (**☉** **☿** Odrzechowa **☿** Komańcza **☿** Zarszyn).

Rudawka koło Nanowej w **✠** Dobromil (**☉** **☿** **☿** **☿** Krościenko koło Chyrowa)

Rudenko Lackie i Ruskie w **✠** Brody **✠** Łopatyn (**☉** **☿** Łopatyn **☿** Zabolotce) **S** 1-kl. miesz.

Rudki **✠** 316 m **m** **☉** **☿** **☿** **brm** Bieniedzki Adolf, **pr** hr Skarbek Aleksander, **star** Kudelski Bolesław **S** 6-kl. m. i 6-kl. **sz.**, krajowa szkoła koszykarska, **lek** Śniezek Ludwik, Głowiński Wincenty **not** Kawiński Eugenjusz **adw**

Kohn Józef dr., Dorman Alojzy dr., Krebs Samuel, **apt** 1, **jarm** 2 VII, 15 VIII, 8 IX, **targ** co wtorku. Towarzystwo zaliczkowe, Two kredyt. dla handlu i przem., Powiatowa Kasa Oszczędności.

Rudnik nad Sanem **✠** 3200 m **m** **☿** Nisko **☉** **☿** **☿** **brm** Franciszek Zagaja **S** 5-kl. miesz., Semin. naucz. męskie, **lek** Hernich Franciszek, **not** posada nieobsadzona **apt** 1, **targ** co czwartku, Two kredytowe dla handlu i przemysłu, Kasa zaliczkowa i oszczędności, Bank dla handlu i przemysłu

Rudnik w **✠** Myślenice, **☉** (**☉** **☿** Izdebnik, **☿** **☿** Kulwarya) **S** 2-kl. miesz.

Rudniki **m** **✠** Sniatyn, **✠** Zabolotów, **☉** **☿** (**☿** **☿** Widynów), **S** 1-kl. miesz.

Rudniki w **✠** Podhajce **☿** (**☉** **☿** Litwinów)

Rudnik w **✠** Żydaczów **✠** Mikołajów **☉** (**☉** **☿** **☿** Piaseczna).

Rudno w **✠** Chrzanów, **✠** Krzeszowice, (**☉** **☿** Tenczynek, **☿** **☿** Alwernia, **☿** **☿** Krzeszowice lub Regulice) **S** 2-kl. miesz. Kopalnie węgla kam.

Rudolowice w **✠** Jarosław **☉** (**☉** **☿** **☿** Jarosław)

Rudy-Rysie w **✠** Brzesko, **☉** (**☉** **☿** **☿** Słotwina)

Rumno 2600 m **w** **✠** Rudki, **✠** Komarno, (**☉** **☿** **☿** Komarno)

Rungury w **✠** Peczeniżyn, **☉** (**☉** **☿** **☿** Peczeniżyn), **S** 1-kl. miesz., Gminna Kasa pożyczkowa

Ruska Wieś (połączona z gminą Rzeszów) w **✠** Rzeszów, (**☉** **☿** **☿** Rzeszów)

Rybaszowice w **✠** Biała **☉** (**☉** **☿** **☿** Łodygowice **☿** **☿** Biała) **S** 4-kl. miesz.

Rabna 2300 m **w** **✠** Kraków, **✠** Liszki, (**☉** **☿** **☿** Przegonia Duchowna, **☿** **☿** Czernichów, **☿** **☿** Kraków) **S** 4-kl. miesz.

Rybotoyce **m** **☉** **☿** **☿** Dobromil, **☉** **☿** (**☿** **☿** Dobromil) **brm** Górski Stanisław dr., **S** 4-kl. miesz., **lek** Górski Stanisław, **jarm** 12 VII, 14 IX, 10 XII, **targ** co wtorku

Rycerka Dolna i Górna 3750 m **w** **✠** Żywiec, **✠** Miłowka, (**☉** **☿** **☿** **☿** Rajeza)

Rychwałd 1400 m **w** **✠** Żywiec, **✠** Słemień, **☉** **☿** (**☿** **☿** **☿** Żywiec) **n. gm** Józef Szczotka, **S** 1-kl. miesz., kraj. nauk. warsztat tkacki

Ryczów w **✠** Oświęcim, **✠** Zator, **☉** **☿** **☿** **S** 2-kl. miesz.

Rydoduby w **✠** Czortków (**☉** **☿** **☿** **☿** Białobóżnica **☿** **☿** Białobóżnica-Kalinowszczyzna) **S** 2-kl. miesz.

Ryglice 2800 m **m** **✠** Tarnów, **✠** Tuchów **☉** **☿** (**☿** **☿** **☿** Tuchów) **S** 2-kl. miesz.

lek Agatstein Józef **targ** co 2 środy.

Rymanów **✠** 4200 m **m** **✠** Sanok, (**☉** **☿** **☿** **☿** Wróblík - Rymanów) **brm** Biały Jan, **S** 5-kl. męs. i 4-kl. żeń., **not** Czop Mauryey, **adw** Janota Kazimierz dr.,

- Gottlieb Schaja dr., Flamm Herman dr., **lek** Bielecki Ignacy, Siegel Zysmunt, **apt** 1, **jarm** 25 I, 5-go dnia po Wielkiej nocy, 10 VIII, 30 XI, **targ** co poniedziałku Zakład zdrojowo kąpielowy, szczawa słono-alkaliczna, jod i brom zawierająca. Towarzystwo zaliczkowe, Two kredyt. dla handlu i przem., Chrześcijańska kasa dla rzemieśln. i rolników, Two oszcz. i kredyt.
- Rysie Rudy w **Brzesko**, **S** 2-kl. miesz.
- Rytro w **Nowy Sącz**, **S** 2-kl. miesz.
- Rzeczyca Długa 1200 m w **Tarnobrzeg**, **S** 2-kl. miesz.
- Rzędzianowice w **Mielec**, **S** 1-kl. miesz.
- Rzegocina w **Bochnia**, **S** 2-kl. miesz. Kasa Reiffeisena.
- Rzemięń w **Mielec**, **S** 2-kl. miesz.
- Rzepiennik Biskupi w **Gorlice**, **S** 2-kl. miesz.
- Rzepiennik Strzyżowski w **Biecz**, **S** 2-kl. miesz.
- Rzepiennik Strzyżowski 2000 m w **Gorlice**, **S** 2-kl. miesz. **targ** co środy.
- Rzepińce w **Buczacz**, **S** 2-kl. miesz.
- Rzepniów w **Kamionka Strumiłowa**, **S** 2-kl. miesz.
- Rzęsna Polska w **Lwów**, **S** 2-kl. miesz. Fabryka posadzek, wełny drzewnej i tartak parowy Józefa Rosnera
- Rzęsna Ruska w **Lwów**, **S** 2-kl. miesz.
- Rzęsna Polska, **Lwów**
- Rzeszów **23690 m**, **S** 2-kl. miesz. **brm** Jabłoński Stanisław dr., pr. Jędrzejowicz Stan, **star** Żurawski Leliwa Roman **obw** prez. Dobrowolski Józef rad. dw., wice-prez. Aleksanderski Józef Borowiecki **S** wyż. gimn. I i wyż. gim. II, sem. naucz. m. z wykład polsk., 6-kl. wydz. z. polącz. z 4-kl. pospol. i kurs. nauki rob. ręcz. kob. im. św. Scholastyki, 4 kl. im. ces. Elżbiety, 3-kl. wydz. m. z 4-kl. posp. im. Mickiewicza, 4-kl. wydz. z. im. św. Jadwigi, 4-kl. z. im. Kl. Hoffmanowej i 4-kl. m. im. St. Konarskiego, 4-kl. z. im. Duchyńskiej, 4-kl. m. im. Sienkiewicza, 4-kl. m. im. Franciszka Józefa 4-kl. z. im. ces. Elżbiety, pryw. seminaryum z., pryw. gimn. z., szkoła mleczarska, **lek** Bujniwiec Jakób, Elsnr Jakób Hirsch, Fiałkowski Wojciech, Herz Manes, Jabłoński Stanisław, Kraus Herman, Köppel Henryk, Zagórski Adam, Danielski Jan (fiz.), Teller Józef, Nieć Teofil, Schaitter Ignacy, Strasser
- Fischel Efroim, Dornfest Izidor, Kronfeld Herman, **not** Machowski Mikołaj, Goy-ski Kazimierz, **adv** Dzierżyński Jan dr., Dziunott Bolesław, em. radca. Wincenty Daniec dr., Fröhlich Jakób dr., Kanner Natan dr., Kahane Wolf dr., Jeszkowski Władysław dr., Weinberg Gottfryd, Wilusz Kazimierz dr., Hochfeld Wilhelm dr., Holzer Mojżesz dr., Koppel Otto em. rad., Hanasiewicz Henryk dr., Krogulski Roman dr., Locker Herman dr., Piliński Włodzimierz dr., Reich Samuel dr., Reiner Izidor dr., Różycki Leon dr., Wachtel Mordche dr., Zangen Baruch dr., Herzhaft Leon dr., Pelzling Marek dr., Weinberg Gottfried dr., Schaufel Józef dr., Silber Joahim dr., Sołtysik Kazimierz dr. **apt** 4, **pow** kom. uzup. 2 bat 40 p. p., załoga 6 p. ulanów, 3 bat. 17 p. obr. kraj., **cyw geom** Iranek Edward, Mildner Józef, Siciński Roman, **cyw inż** Holzer Ludwik, Hołubowicz Kazimierz, Tekielski Mateusz Tadeusz, Emilewicz Piotr **jarm** 19 III, 23 IV, wielki **jarm** na konie szlach. rasy 3-dniowy, 2 XI, 21 XII **targ** co wtorku i piątku. Miejska kasa oszczędności, Two zaliczkowe, Bank zaliczkowy, Filia Banku austro-węgierskiego, Filia Krakowskiego Twa Wzaj. Ubezpieczeń.
- Rzezawa w **Bochnia**, **S** 2-kl. miesz.
- Rzochów m **Mielec**, **S** 2-kl. miesz.
- Rzuchowa w **Tarnów**, **S** 1-kl. miesz.
- Rzyki w **Wadowice**, **S** 2-kl. miesz.
- Sadki 1450 m w **Zaleszczyki**, **S** 2-kl. miesz.
- Sadka w **Koszyłowe**, **S** 2-kl. miesz.
- Sądowa Wisznia **4700 m**, **S** 5-kl. miesz., **lek** Puza Marceli, Lewinter Adam (lek. okr.), **not** Döller Ludwik, **adv** Landau Julian dr., Kahane Jakób dr., **apt** 1, **jarm** 1 I, w 2 dzień Ziel. św. gr. kat., 26 VII, 20 IX, **targ** tygod. co środy.
- Sadzawka w **Nadwórna**, **S** 2-kl. miesz.
- Sambor **20000 m**, **S** 2-kl. miesz. **brm** Steermann Józef dr., pr. Sozański Feliks, **star** Kieszkowski Bogusław rad. nam., **obw** prezyd. Gołgowski Józef Bogumił, wice-prezydent posada opróżniona **S** wyż. gimn. im. arc. Elżbiety, sem. naucz. m. z wykład. polskim i ruskim wydz. 4-kl. m. poź. z 4-kl. posp. i 4-kl. wyd. z. pol. z 4-kl. posp. lud. 4-kl. m. i 4-kl. z., **lek** Biegelmajer Alfred, Braun Alfred, Chrzyszczewski Wojciech, Ciuk Aleksander, Ruczka

S powiat sądowy; **S** rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **obw** sąd obwod.

Siedliska w **Przemyśl**, **S** 1-kl. miesz.
 Siedliska Bogusz w **Pilzno**, **Brzostek**, **Brzostek**, **Dębica** **S** 2-kl. miesz.
 Siedliska koło Rawy Ruskiej w **Rawa Ruska**
 Siedliszowice w **Dąbrowa**, **Żabno**, **Żabno** **S** 1-kl. miesz.
 Sieklówka Dolna w **Jasło**
 Sielec w **Tarnobrzeg**, **Sobów** **S** 1-kl. miesz.
 Sielec Betzki 3780 m w **Sokal**, **Parchacz**, **Krystynopol** **n gm Jan Madejski** **S** 2-kl. miesz. Spółka oszczędności i pożyczek. Tartak Młyn.
 Sielec Bienkowski 2836 m. w **Kamionka Strumiłowa**, **Dobrotwór**, **Kamionka Strumiłowa**, **n gm Semko Demeryna**, **S** 2-kl. miesz. i dwie 1-kl. miesz. Kasa Reiffeisena, Gminna kasa pożyczkowa.
 Siemakowce w **Kołomyja**, **Matyjojce** **S** 2-kl. miesz.
 Siemakowce w **Horodenka**, **Horodenka**, **Horodenka-Jakóbowka** **S** 2-kl. miesz.
 Siemikowce w **Podhajce**, **Wiśniowczyk**, **Podhajce**, **Denysów-Kupeczyce**
 Sieniawa 5000 m **Jarosław**, **Jarosław** lub **Tryńcza** **brm Władysław Łańcucki** **S** 6-kl. m. i 5-kl. ż., **lek Teufel Salomon**, **not Wilczek Stanisław**, **adw Marszał Jan dr.**, **Schneebaum Dawid dr.**, **Kühnberg Adolf dr.** **apt 1**, **jarm 2 I, 4 IV, 24 VI, 20 XI**, **targ** co czwartku Two zaliczkowe.
 Sieniawa w **Nowy Targ**, **Sieniawa Dworzec**, **Chabówka**
 Sieniawa Dworzec w **Nowy Targ**, **Chabówka**
 Sienków w **Kamionka Strum**, **Radziechów**, **Radziechów**, **S** 1-kl. miesz.
 Siennów w **Przeworsk**, **Zarzecze**, **Jarosław**
 Siepietnica w **Jasło**, **Biecz**
 Siepraw 2800 m w **Wieliczka**, **Dobczyce**, **Świątniki Górne**, **Podgórze**
 Sierosławice w **Bochnia**, **Bochnia**
 Siersza Wodna 1080 m. w **Chrzanów**, **Trzebinia** **ngm Marcin Kurek**, **S** 4-kl. miesz. **lek Sermak Karol**, **cyw geom i aut inż gorn Tadeusz Cehak**, kopalnie węgla kamiennego.
 Sikorzycze w **Dąbrowa**, **Żabno**, **Wietrzychowice**, **Siedliszowice**, **Słotwina** **S** 2-kl. miesz.
 Sinków koło Korolówki 2400 m w **Zaleszczyki**, **Kasperowce**,

Okno na Bukowinie lub Zaleszczyki), **n gm Mikołaj Bzowy**, **S** 2-kl. miesz. Gminna Kasa pożyczkowa.
 Skąta 5600 m **Borszczów**, **er**, **S** 5-kl. miesz., **lek Seidner Abraham**, **Bartel Józef**, **apt 1**, **targ** co czwart.
 Skąta 6000 m **brm Ehrlich Arnold dr.**, **pr. Michał hr Baworowski**, **star** posada opróżniona, **S** 5-kl. m. i 5-kl. ż., **lek Janikiewicz Stanisław (fiz.)**, **Gottfried Karol dr.**, **Gottfried Maurycey**, **not Szołginia Emil**, **adw Ehrlich Arnold dr.**, **Wiszniewski Władysław apt 1**, **targ** co wtorku. Kasa Reiffeisena, Kasa pożyczkowa, Two powiat. oszczędności, Zakład kredytowy dla handlu i przemysłu, Gminna kasa poż. Two Zaliczkowe i kredytowe
 Skawce w **Wadowice**, **Mucharz** **S** 1-kl. miesz.
 Skawica 2000 m w **Myślenice**, **Maków**, **Zawoja**, **Maków** **S** 2-kl. miesz.
 Skawina 2040 m **Podgórze**, **brm Jan Kotulski** **S** 5-kl. m. i 5-kl. ż. **lek Nawrat Stanisław**, **Maszewski Stanisław**, **not Peszkowski Bronisław**, **adw Sehwarz Emil dr.**, **Eichenbaum Stanisław dr.**, **cyw inż Szupek Gustaw**. **apt 1**, **targ** co czwartku, Two pożyczkowe i oszczędności, Fabryka cykorji **Henryka Franka** **Synowie**. Fabryka wyrobów szamotowych i kamionkowych.
 Skniłów w **Złoczów**, **Krasne dworzec**
 Skniłów z Dąbrową w **Lwów**, **Kulparków**, **Lwów**
 Skole 8285 m **brm Artur Kazimierz Madejski** **star Porth Stanisław** **S** 4-kl. miesz., **lek Michalski Wiktor**, **Mironowicz Kornel**, **Eichel Eustachy**, **Sokal lek pow**, **not Madejski Artur Kazimierz**. **adw Petruszewicz E. dr.**, **Geller Jakób**, **dr. Gabel Izaak dr.**, **Spritzer Adolf dr.**, **Rares Bernard dr.**, **Maneles Natan dr.** **apt 1**, **jarm 12 I, 13 II**, w środop. gr. k., 5 V, w wtorek po ruskich Zielonych świętach, 24 VI, 14 VII, 12 VIII, 8 IX, 13 X, 6 XI i 15 XII. **targ** co wtorku, Kasa Reiffeisena, Gminna Kasa pożyczkowa, Kasa zadatkowa „Werchowyna“, Two zaliczkowe i eskontowe, Two kred. Kamieniołomy gminne. Fabryka zapalek **Ch. H. Lipschütza**. Fabryka sody krysz. **Sterna i Rothenberga**.
 Skołoszów w **Jarosław**, **Radymno**, **Radymno** **S** 3-kl. miesz.
 Skołyszyn w **Jasło**, **S** 2-kl. miesz., kraj szk. koszykarska. **lek Czyszczan Tadeusz**
 Skomielnia Biała w **Myślenice**, **Jordanów**, **Chabówka** **S** 2-kl. miesz.

powiat sądowy; **rada powiatowa**; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **obw** sąd obwod.

- Skorodyńce w **☼** **†** Czortków (☉ ☼
Zwiniacz **☼** Białobóżnica-Kalinowszczyzna) **S** 2-kl. miesz.
- Skoryki w **☼** Zbaraz, **†** Nowe Siolo, ☉**2**
(☼ **☼** Podwołoczyska) **S** 1-kl. miesz.
- Skwiatyn w **☼** **†** Borszczów, ☉**3** (☼ Korolówka, **☼** Borszczów) **S** 1-kl. miesz.
- Skowierzyn w **☼** Tarnobrzeg ☉**1** Rozwadów ☉ (☉ ☼ **☼** Zbydniów)
- Skrzydlna 1009 m w **☼** Limanowa, **†** Mszana Dolna, ☉**3** (☼ Dobra, **☼** Bochnia lub Dobra) **ngm** Alojzy Piękos, **S** 2-kl. miesz., **targ** co 2 czwart.
- Skwarzawa 2300 m w **☼** **†** Złoczów, ☉**1** ☼ **S** 2-kl. miesz.
- Ślawsko w **☼** Stryj, **†** Skole, ☉**2** **☼** (☼ Ławocznie) **S** 1-kl. miesz.
- Ślemień 2000 m w **☼** Żywiec, ☉**3** (☼ Jeleśnia, **☼** Żywiec) **S** 2-kl. miesz., **not**, Pospoła Karol, **adv** dr. Geschwind Piotr, **targ** co 2 poniedziałek.
- Śloboda Rungurska w **☼** **†** Peczeniżyn ☉**3** **☼** (☼ Peczenizyn) **S** 4-kl. miesz.
- Śloboda-Teofipolka w **☼** Buczacz, **†** Kozowa **☼** (☉ ☼ Śloboda Złota).
- Śloboda Złota koło Tarnopola w **☼** Brzeżany, **†** Kozowa, ☉**2** (☼ Mikulińce, **☼** Śloboda Teofipolka) **S** 2-kl. miesz.
- Ślobódka Dżuryńska w **☼** **†** Czortków (☉ ☼ **☼** Dżuryń) **S** 2-kl. miesz.
- Ślobódka Konkolnicka w **☼** Rohatyn, **†** Bursztyn, ☉ (☼ **☼** ☼ Bołszowce)
- Ślobódka Leśna w **☼** **†** Kołomyja, ☉**3** (☼ Turka k. Kołomyi, **☼** Kołomyja) **szk** 2 kl. miesz.
- Ślupnice Królewskie w **☼** **†** Limanowa, ☉ (☉ ☼ **☼** Tymbark)
- Ślotwina w **☼** **†** Brzesko, ☉**3** ☼ **apt** 1, Słowita w **☼** Przemysły, **†** Gliniany, ☉**1** (☼ Gliniany, **☼** Kurowice) **S** 2-kl. miesz.
- Ślupiec Mały i Wielki w **☼** **†** Dąbrowa, ☉**3** (☼ **☼** Szczucin,) **S** 2-kl. miesz.
- Śmęgorzów w **☼** **†** Dąbrowa, ☉ (☉ ☼ Dąbrowa, **☼** Dąbrowa lub Olesno) **S** 1-kl. miesz.
- Śmodna w **☼** **†** Kosów (☉ ☼ Kosów **☼** Zabłotów lub Wyźnica na Bukowinie) **lek** Tarnawski Apolinary.
- Smorze **m** **☼** Stryj, **†** Skole, ☉**2** ☼ (☼ Skole lub Turka nad Stryjem lub Ławocznie) **S** 1-kl. miesz., **jarm** 8 III, 2 VI, 4 i 30 VII, 16 VIII, 9 i 24 IX, 28 X, 18 XI, 19 XII, każdy po 2 dni.
- Śniatyn **☼** **†** 12500 m **m** ☉**3** **er** ☼ **☼** **brm** Michał Niemczewski, **☼** pr. Moysa Rosochacki Stefan, **star** Lewicki Piotr, **S** realn. (7 kl.), 3-kl. wydz. m. poł. z 4-kl. posp., 6-kl. lud. ż., **lek** Krok Jakób, Mehrer Izidor, Werner Karol (fiz.), Margulies Aron, Kuśnierczyk Piotr, **not** Bosakowski Jan, **adv** Goldstaub Salomon dr. Markussohn Hersz Samuel dr., Rosenheck
- Wilhelm dr., Ziemia Wiktor dr., **apt** 1, **jarm** w środop., na Ziel. św., na św. Eliasza na św. Jana Chrz., na Nar. M. P. (podł. kal rusk.), **targ** co pon., środy i piątki, Powiatowa Kasa oszczędności, Miejska kasa oszcz., Ruska kasa pożyczek „Prut“.
- Śnietnica w **☼** **†** Grybów, ☉**3** (☼ **☼** Grybów) **S** 1-kl. miesz.
- Śobniów w **☼** **†** Jasko (☉ ☼ **☼** Jasko) **S** 2-kl. miesz.
- Sobolów w **☼** Bochnia, **†** Wiśnicz, ☉ (☉ **☼** Bochnia, ☼ Chrostowa) **S** 1-kl. miesz.
- Sobolówka 2750 m w **☼** Złoczów, **†** Oleśko (☉ ☼ Białykamień, **☼** Złoczów)
- Sobotów w **☼** Stanisławów, **†** Halicz, ☉ (☉ ☼ Wojniłów, **☼** Bukaczowiec lub Martynów) Kasa Reiffeisena
- Sobów w **☼** **†** Tarnobrzeg, ☉ **☼** (☉ ☼ Tarnobrzeg) **S** 2-kl. miesz.
- Sokal **☼** **†** 11600 m **m** ☉**1** **er** ☼ **☼** **brm** Eugeniusz Wyszczawski, **☼** pr. Juiusz hr. Tarnowski, **star** Kaliniewicz Miecz., **S** gimn. m. sem. naucz. m. z wykł. polsk. i rusk., 3-kl. wydz. m. poł. z 4-kl. posp., 4-kl. miesz., 7-kl. ż. i 4-kl. ż., 4-kl. ruska i 2-kl. miesz. **lek** Jarecki Piotr (fiz.), Jajus Miron, Weigel Eugeniusz Urech Marek, **not** Kuryś Jan dr., **adv** Filipowski Walery dr., Wejda Władysław dr., Fraenkel Samuel dr., Wolfram Szymon, Leniński Piotr dr., Auerbach Salomon, Bund Jerzy dr., **apt** 1, **cyw** **geom** Lech Jan, **jarm** 17 I, 24 II, 23 IV, 18 VII, 8 IX, 4 X, 2 i 21 XI, 12 i 18 XII, **targ** co poniedz. na bydo i wszelkie artykuły. Miejska kasa oszczędności, Two zaliczkowe, Two kredytowe
- Sokole w **☼** Kamionka Strumilowa **†** Busk (☉ ☼ Toporów **☼** Ożydów lub Krasne-Busk) **S** 2-kl. miesz.
- Sokoliki w **☼** Turka nad Stryjem **†** Borynia (☉ ☼ **☼**)
- Sokolniki w **☼** **†** Lwów (☉ ☼ **☼** Lwów) **S** 2-kl. miesz.
- Sokolniki w **☼** **†** Tarnobrzeg, ☉ (☉ ☼ **☼** Nadbrzezie), **S** 1 kl. miesz.
- Sokolów k. Rzeszowa **†** 4890 m **m** **☼** Kolbuszowa, ☉**2** ☼ (☼ Rzeszów) **brm** Koziarz Józ., **S** 6-kl. m. i 6-kl. ż., **lek** Bukowski Marjan i Mayzel Tadeusz, **not** Rampelt Karol, **adv** Sulerzycki Junosza Władysław dr. i Komito Abraham dr. **apt** 1, **jarm** 7 I, 26 III, 30 VI, 25 VII, 14 IX, 18 X, **targ** co środy. Kasa zaliczkowa, Kasa dla handlu i przemysłu, Kasa Reiffeisena
- Sokolów k. Stryja **m** **☼** **†** Stryj, ☉ ☼ (☼ Stryj) **S** 1-kl. miesz.
- Sokolówka w **☼** **†** Bóbrka, ☉**1** (☼ Bóbrka, **☼** Bóbrka-Chłobowice) **S** 2-kl. miesz.
- Sokolówka k. Ożydowa 2600 m w **☼** Złoczów, **†** Oleśko, ☉**1** (☼ **☼** Ożydów) **S** 1-kl. miesz.

- liezkowy, Filia banku Austro-węg., Bank mieszczański, Polska Kasa pożyczkowa, Spółka ziemiska, Ekspoz. Gal. banku hipoteczn.
- Stańkowa w **†** Kałusz **⊠** (⊠ ⊠ ⊠ Kałusz) **S** 2-kl. miesz.
- Stańkowo w **†** Bóbrka **†** Chodorów (⊠ Brzozdowce ⊠ ⊠ Borynicze) **S** 2-kl. miesz.
- Starasól **†** 1500 m **m** **†** Stary Sambor, **⊠** 2 (⊠ Chyrów (11 km), Stary Sambor (7 km) lub Felsztyn (7 km)) **brm** Piotr Osławski, **S** 4-kl. miesz., **lek** vacat **not** Bazylewicz Edmund **adw** Rauch Zygmunt dr., **jarm** 2 I, 25 V. 28 IX, **targ** co piątku. Spółka oszczędności i pożyczek (Reiffeisena)
- Stara Wieś w **†** Brzozów **⊠** (⊠ ⊠ Brzozów **⊠** Sanok lub Zarzsyn) **S** 2-kl. miesz
- Stara Wieś w **†** Rawa Ruska **⊠** (⊠ ⊠ Kamionka-Jaipnik) **S** 1-kl. miesz.
- Stare-Bystre w **†** Nowy Targ, **†** Czarny Dunajec, **⊠** (⊠ Czarny Dunajec, ⊠ Nowy Targ, **⊠** Nowy Targ lub Czarny Dunajec)
- Staremiasto w **†** Łańcut, **⊠** (⊠ ⊠ Leżajsk) **S** 2-kl. miesz, **jarm** 24 VI, **targ** co wtorku.
- Staresioło 2900 m w **†** Cieszanów, **†** Lubaczów, **⊠** (⊠ ⊠ Oleszyce) **S** 4-kl. miesz.
- Staresioło w **†** Bóbrka, **⊠** 1 ⊠ **S** 2-kl. miesz.
- Staromiejszczyzna 1460 m **†** Skałat **†** Podwoleczyska **⊠** (⊠ ⊠ Podwoleczyska)
- Staroniwa w **†** Rzeszów **⊠** (⊠ ⊠ Rzeszów)
- Starunia 2500 m w **†** Bohorodczany, **†** Sołotwina, **⊠** (⊠ Sołotwina, **⊠** Stanisławów) **S** 1-kl. miesz. Kopalnie wosku ziemnego.
- Stary Sącz **†** 4537 m **m** **†** Nowy Sącz, **⊠** **brm** Aleksander Pawlikowski **S** 5-kl. m., 3-kl. wydz. ż. pot. z 4-kl. posp., sem. naucz. m., kraj. nauk. war. szewsk., przemysł. uzup., **lek** Pawlicki Teodor, Karas Tadeusz, Gawelkiewicz Leopold, **not** Obmiński Florjan, **adw** Seuchter Edward em. rad. sądu, Szayer Edward dr., Stampfl Marian dr., **jarm** co 2-gą środę, w razie przypadającego święta dnia następnego, 1-szy w roku 1913 — 8 stycznia Towarzystwo zaliczkowe, Towarzystwo kredytowe dla handlu przemysłu, Kasa Reiffeisena.
- Stary Sambor **†** 4760 m **m** **⊠** 2 ⊠ **brm** Rogoda Adam, **†** pr. ks. Grzegorz Wasylkiewicz, **star** Adolf Piasocki **S** 6-kl. męzka i 6-kl. żeńska, szkoła przemysłowa uzupełniająca, **lek** Soniewicki Teodor (fiz.), Salzmann Joachim, Starachowicz Jan **not** Lubo-
- miejski Lubomir **adw** Jarema Józef dr., Landau Arnold dr., Łużecki Julian dr., Arnold Leon dr., **apt** 1. **jarm** 24 VI. przez 14 dni, **targ** co wtorku. Kasa zaliczkowa. Powiatowa Kasa oszczędn. Two kredytowe dla handlu i przemysłu, Powiatowe Two kredytowe ruskie. rzystwa „Sokół“.
- Starzawa Dworzec **†** Dobromil, **⊠** (⊠ ⊠ Starzawa k. Chyrowa)
- Starzawa koło Chyrowa w **†** Dobromil, **⊠** 2 ⊠ **S** 1-kl. miesz.
- Starzawa koło Mościsk w **†** Mościska, **⊠** (⊠ ⊠ Mościska) **S** 2-kl. miesz.
- Starzyska Dwór w **†** Jaworów **⊠** (⊠ ⊠ Szkló)
- Starzyska-Szkló w **†** Jaworów, **⊠** (⊠ ⊠ Szkló)
- Staszówna w **†** Gorlice, **⊠** (⊠ ⊠ Ciężkowice, **⊠** Bogoniowice-Ciężkowice) **S** 2-kl. miesz.
- Stawczany w **†** Grodek Jagielloński, **⊠** (⊠ Bartatów, **⊠** Mszana lub Stawczany z Dąbrówką, ⊠ Stawczany z Dąbrówką) **S** 4-kl. miesz.
- Stawczany z Dąbrówką w **†** Grodek Jagielloński ⊠ **⊠** (⊠ Bartatów)
- Stebne w **†** Kosów, **†** Kutry, **⊠** (⊠ Dothopole, ⊠ Uścierzyki, **⊠** Zabłotów)
- Stebnik 2400 m w **†** Drohobycz **⊠** 1 (⊠ Truskawice, **⊠** Bolechowiec-Neudorf lub Drohobycz) **n gm** Eljasz Dmytrow, **S** 2-kl. miesz., **lek** Węclewski Tadeusz. Gminna Kasa pożyczkowa.
- Stecowa 3400 m w **†** Śniatyn, **⊠** (⊠ ⊠ Śniatyn) **S** 2-kl. miesz.
- Stobierna 2100 m w **†** Rzeszów, (⊠ Jasionka, ⊠ Sokółów koło Rzeszowa, **⊠** Rzeszów)
- Stojanów 3186 m **m** **†** Kamionka Strum., **†** Radziechów, **⊠** 1 ⊠ (⊠ Sokal lub Krasne-Busk) **brm** Pilipiec Andrzej **S** 4-kl. miesz. z dop. kurs. roln., **targ** co 2 wtorek.
- Stoki w **†** Bóbrka (⊠ ⊠ Bóbrka **⊠** Bóbrka-Chlebowice) **S** 2-kl. miesz.
- Straszęcin w **†** Ropczyce, **†** Dębica, **⊠** (⊠ ⊠ Grabiny) **S** 1-kl. miesz.
- Stratyn **m** **†** Rohatyn, **⊠** 1 (⊠ Rohatyn) **S** 2-kl. miesz.
- Strażów w **†** Łańcut **⊠** 2 **⊠** (⊠ Łańcut)
- Steptów w **†** Kamionka Strumiłowa (⊠ Żelechów Wielki ⊠ Kamionka Strumiłowa) **S** 2-kl. miesz.
- Stojańce w **†** Mościska **†** Sądowa Wisznia **⊠** (⊠ ⊠ Chorośnica) **S** 1-kl. miesz.
- Stronie w **†** Wadowice, **†** Kalwarya, **⊠** (⊠ Kalwarya)
- Stróża w **†** Myślenice **⊠** (⊠ ⊠ Myślenice **⊠** Mszana Dolna) **S** 1-miesz.
- Stróże w **†** Brzesko **†** Zakliczyn (⊠ ⊠ Zakliczyn **⊠** Gromnik) **S** 2-kl. miesz.

Stróże W. w   Grybów, 3, **S** 2-kl. miesz.

Stróżówka w   Gorlice (Gorlice) **S** 2-kl. miesz.

Strusów 4000 m **m**   Trembowla, 2   Mikulińce - Strusów) **brm** Eugeniusz Gache, **S** 2-kl. miesz. **lek** Lewicki Roman, Hrazdilek Edward **apt** 1, **targ** co czwartku, Kasa oszczędn. i pożyczek, Kasa „Własna Pomoc“. Kasa Reiffeisena. Gminna Kasa pożyczkowa.

Strutyn Niżny w   Dolina,   Roźniatów   Roźniatów - Krechowice) **S** 4-kl. miesz.

Strutyn Wyżny w   Dolina   Roźniatów (Strutyn Niżny   Roźniatów - Krechowice) **S** 2-kl. miesz.

Stryhańce w   Tłumacz,   Tyśmienica, 2 (Jezupol) **S** 1-kl. miesz.

Pierwsza galicyjska fabryka farb S. Pieńcowskiej, J. Mystowskiego i Ski

Stryj   30950 m **m** 1 **er**   **brm** Juliusz Falk dr., pr. Onyszkiewicz Adam, **star** Czepielewski Emil,

 obw pr. Misiński Marceł dr, **S** 2 gimnazjum główne i samodzielna filia, prywatne seminaryum żeńskie, pryw. gimnazjum męskie, pryw. gymn. żeńskie, szkoła 3-kl. wydziałowa męska

połączona z 4-kl. szkołą pospolitą Adama Mickiewicza, 3-kl. żeńska połączona z 4-kl. szkołą pospolitą Królowej Jadwigi, 4-kl. męska Jana Kochanowskiego, 4-kl. męska Króla Sobieskiego, 4-kl. męska Jana Długosza, 4-kl. męska Tadeusza Czackiego, 4-kl. żeńska Juliusza Słowackiego

4-kl. żeńska św. Elżbiety, 4-kl. żeńska św. Kingi, 2-kl. męska św. Mikołaja, **lek** Peczenik Leon dr., Serkowski Bolesław (powiatowy fizyk), Dolnicki Cyryl lekarz powiatowy, Czarnecki Julian dr. miejski lekarz, Lippel Jakób dr., Kiczales Józef dr., Lów Aron dr. miejski lek., Chalbazany Dyonizy dr., Sołtysik Mieczysław dr. prymaryusz szpitala, Chuderski Franciszek dr., sekund, szpitala Hopfen S. dr., Jackel Julian Linsker dr., Herz dr. lekarz prakt., Rosenberg Nachman, Schindler Izydor, **adv** Abend Zygmunt dr., Fruchtmann Henryk dr., Kalitowski Hieronim dr., Pozniak Aleksander emeryt. radca sąd. Schindler Norbert dr., Weiss Ożjasz dr., Wurzel Juljusz dr., Byk Henryk dr., Lindenbaum Ludwik dr., Bylina Franciszek Józef dr., Markus Henryk dr., Polturak Emil dr., Aichmüller Włodzimierz dr., Rabinowicz Jakób dr., Falk Juliusz dr., Rosenmann Jakób dr., Fichner Nason dr., Kaleta Edmund dr., Schiff Norbert dr., Wandel Sebastjan dr., Kocowski Cyprian em. rad. sąd., Sternhell Samuel dr., Goldstern Henryk dr., Harasynow Antoni dr., Singer Karol dr., Goldberg

Salomon dr., **not** Matkowski Stanisław Wiesenberg Abraham, **apt** 3, **załoga** 1 bat. 9 pułku piech., 3 bat 33 p. obr. kraj., **cyw inż** Meisner Jan, **jarm** od 8—15 V, od 15—22 VIII, od 7—20 IX., od 6—13 XII, **targ** co czwartki.

Kasa oszczędności miasta Stryja, Towarzystwo zaliczkowe, Towarzystwo zaliczkowe i kredytowe „Kaufmännischer Credit-Werein“, Bank dla handlu i przemowy, Ruska „Kasa zadatkowa“, Tartak parowy Braci Grodłów, Tartak parowy i młyn Seliga Boraka, Fabryka żelaza i narzędzi wiertniczych Perkins Mac Intosh i Perkins, Ślusarnia i lejarnia żelaza Jana Wehrsteina, Fabryka maszyn rolniczych i górniczych, odlewnia żelaza i metalu A. J. Benzera. Fabryka zapalek J. Lipschütza. Fabr. beczek (akc.Tow.)

Stryjówka w   Zbaraz,   Zbaraz)

Stryśzów w   Wadowice,   Kalwarya, 3   **S** 2-kl. miesz.

Strzałki w   Bóbrka (Bóbrka   Bóbrka Chlebowice) **S** 2-kl. miesz.

Strzelce Małe w   Brzesko   Radłów   Szczurowa   Sołotwina) **S** 1-kl. miesz.

Strzelce W. w   Brzesko,   Radłów,   Szczurowa,   Sołotwinu) **S** 4-kl. miesz.

Strzeliska Nowe 2700 m **m**   Bóbrka,   Chodorów, 1   Bóbrka-Chlebowice lub Chodorów) **S** 4-kl. z dop. kurs roln., **lek** Chwistek Bronisław, **apt** 1, **jarm** 19 I, we wtorek po rusk. Ziel. św. 29 VIII, w 2 dzień po Zapr. Chr. i Maryi do Kośc., **targ** co poniedział.

Stryśszyn w   Gorlice   Biecz (Biecz) **S** 2-kl. miesz.

Strzylice w   Horodenka (Horodenka-Jakóbowka) **S** 2-kl. miesz.

Strzyłki z Lisicą w   Stary Sambor,   Sambor, (Łopuszanka Chomina, Strzyłki-Topolnica)

Strzyżów nad Wisłok.   2500 m **m** 3   n. gm Wojciech Malanek **S** 6-kl. miesz. **star** posada opróżn. **lek** Kurasiewicz Józef (fiz.), Patryn Józef, Taub Samuel, **not** Holzer Zygmunt, **adv** Ueberal Jakób dr., Schornstein Henryk **apt** 1, **jarm** w poniedziałek po 3 Królach 8 II, w poniedziałek. zap., w poniedział. przed środop., w poniedz. po W. Nocy, 8 V. 25 VII, 14 VIII, 8 IX, 21 X., 6 i 25 XI, **targ** co wtorku. Two zaliczkowe i kredytowe

Stubno w   Przemysł, 2 (Medyka) **S** 2-kl. miesz.

Subotów w   Kałusz, (Wojniłów,   Martynów) Kasa Reiffeisena Sucha 4200 m **m**   **brm** Antoni Pawluszkievicz,

  powiat sądowy;   rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś;   **obw** sąd obwod.

- targ** co środy. Kasa Reiffeisena Gminna Kasa pożyczkowa.
- Szezurowa 2200 m **m** Brzesko, ¹ Radłów, ³ (Slotwina) **S** 4-kl. mies., **lek** Grzybczyk Stanisław, **apt** 1, **jarm** co 3 ezwartek. k. mies.
- Szezurowice 1726 m **m** Radziechów, ¹ Łopatyn, ² (Brody) **brm** Konrad Stroczyński, **S** 2-kl. mies., **lek** Zasaeki Stanisław, **jarm** 7 I, 24 VI, 14 IX, **targ** co wtorku, Spółka dla przemysłu drzewnego, Spółka oszczędności i pożyczek Reiffeisena.
- Szczutków w Cieszanów ¹ Lubaczów (Lubaczów) **S** 2-kl. mies.
- Szczyglice w Kraków ¹ Liszki (Balice Zabierzów).
- Szczylniki w Bochnia ¹ Niepołomice (Brzezie Kłaj Podłęże).
- Szczyrzyce w Limanowa, ³ (Dobra, Bochnia lub Dobra)
- Szczytowiec w Zaleszczyki, (Kasperowce, Zaleszczyki) **S** 1-kl. mies.
- Szebnice w Jasło (Morderówka) **S** 2-kl. mies.
- Szeparowce w Kołomyja (Kołomyja) **S** 2-kl. mies.
- Szerzyny w Jasło (Olpiny Skolyszyn Bi-cz) **S** 2-kl. mies.
- Szeszerowice w Mościska ¹ Sądowa Wisznia, (Dydiatycze Sądowa Wisznia).
- Szklary w Rzeszów, ¹ Tyczyn, (Jawornik Polski, Błażowa)
- Szklary w Sanok ¹ Rymanów (Rymanów Wróblík-Rymanów).
- Szko w Jaworów, ¹ (Starzyska-Szko) **S** 1-kl. mies.
- Szlachcińce w Tarnopol (Tarnopol).
- Szlachtowa w Nowy Targ ¹ Krościenko nad Dunajcem (Szczawnica Stary Sącz lub Nowy Targ).
- Szmańkowiec w Czorków (Szmańkowczyki) **S** 2-kl. mies.
- Szmańkowczyki w Czortków, ³ **S** 1-kl. mies.
- Szołomyja w Bóbrka (Staresioło) **S** 2-kl. mies.
- Szówsko w Jarosław, (Jarosław, Wiązownica) **S** 2-kl. mies.
- Szulhanówka w Czorków (Jagielnica) **S** 2-kl. mies.
- Szumłany Małe w Brzeżany (Brzeżany Hinowice) **S** 1-kl. mies.
- Szumłany Wielkie w Podhajce (Bybło Podszumlanice Bolszowce)
- Szuparka w Borszczów (Korolówka koło Borszczowa Zaleszczyki lub Borszczów) **S** 2-kl. mies.
- Szutrowińce w Zaleszczyki ¹ Truste (Uścieczko Truste)
- Szwęjków w Podhajce (Monasterzyńska) **S** 2-kl. mies.
- Szydłowce w Husiatyn (Husiatyn) **S** 2-kl. mies.
- Szylły w Zbaraż (Nowesioło koło Podwołoczysk Podwołoczysk)
- Szymbark w Gorlice, (Gorlice) **S** 2-kl. mies.
- Szynwald w Tarnów, ³ (Tarnów) **S** 1-kl. mies.
- Szyperki w Nisko ¹ Ulanów (Jarocin Nisko)
- Szypowce w Zaleszczyki ¹ Truste (Truste).
- Tadanie 1000 m w Kamionka Strumitowa (Kamionka Strumitowa) **S** 2-kl. mies.
- Tamanowice w Mościska, ¹ (Krukienice, Mościska) **S** 1-kl. mies.
- Tapin 750 m w Jarosław ¹ Radymno (Kosienice Radymno Żurawica)
- Targanica 2200 m w Wadowice ¹ Andrychów (Andrychów)
- Targowica 1700 m w Tłumacz ¹ Ottynia (Ottynia)
- Targowica Polna 2200 m w Horodenka, ³ (Horodenka) **S** 2-kl. mies.
- Targowisko 1200 m w Bochnia ¹ Niepołomice (Kłaj) **S** 2-kl. mies.
- Targowiska w Krosno, ³ (Miejsce Piast, Iwoniec) **S** 2-kl. mies.
- Tarnawa 850 m w Bochnia ¹ Wiśnicz (Łapanów Rzegocina Bochnia) **S** 1-kl. mies.
- Tarnawa 800 m w Dobromil (Dobromil)
- Tarnawa Dolna i Górna 2200 m w Wadowice, (Zembrzyce, Makow, Skawce) **S** 2-kl. mies.
- Tarnawa Niżna w Turka nad Strzajem, ² (Młaki, Turka nad Strzajem)
- Tarnawce 950 m w Przemysł (Krasieczyn Przemysł)
- Tarnawka 800 m w Strzaj ¹ Skole (Ławoczne)
- Tarnawka koło Borszczowa 600 m w Borszczów (Jezierzany koło Czortkowa Jezierzany-Pilatkowce) **S** 1-kl. mies.
- Tarnawka 1200 m w Przeworsk (Kańczuga)
- Tarnawka 400 m w Sanok ¹ Rymanów (Rymanów)
- Tarnobrzeg ¹ 5.00 m ³ **er** **brm** Jan Kolasiński **pr.** Horodyński Zbigniew, **star** Przybyśławski Wincenty, **S** 7-kl. realna, 6-kl. mieszana, 2-kl. przemysłowa uzupełniająca, **lek** Ryszard Urbanik dyrektor szpitala powszechnego Wincenty Kuź-

¹ powiat sądowy; ² rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; ¹ obw sąd obwod.

niar, Momidłowski Waleryan (fizyk), Verständig Elias, **not** Rużamski Antoni, **adw** Surowiecki Antoni dr., Reben Wolf dr., Maurycy Goldgart dr. Molet Ojjasz dr., **apt** 1, **cyw geom** Henryk Stary, **jarm** w 1 środę po świętej Trójcy, w 1 środę po Narodzeniu Najświętszej Maryi Panny w 1 środę po św. Szymonie i Judzie **targ** co środę. Towarzystwo zaliczkowe, Powiatowa kasa oszczędności, Bank Kredytowy, Spółk. kasa oszczędności Reiffeisena, Powszechny zakład kredytowy, Kupieckie Two eskontowe, Two handlowe-przemysłowe, Two rolniczo-przemysłowe, Two rolnicze okręgowe, Gminna fabryka cegieł, Browar parowy, gorzelnia i rafinerje wódek Żdziszława hr. Tarnowskiego.

Tarnogóra 700 m w Nisko (Sarzyna)

Tarnopol 35000 m m er 60 komisarz rządowy Czesław Trembałowicz dr., pr Korytowski Juliusz hr., **star** Romuald Noel, r. nam., **obw** pr. Kozicki Włodzim. wicepr. Onyszkiewicz **S** dwa wyż. gimn. z wykł. polsk. wyż. gimn. z wykł. rusk., wyż. realn., sem. naucz. z jez. wykł. polsk. i rusk., dwie wydz. 3-kl. ż., poł. z 4-kl. posp., wydz. 3-kl. m. poł. z 4-kl. posp., 4-kl. posp. m. 4-kl. I i 2-kl. II posp. ż. **lek** Altman Zygmunt, Ekhard Józef, Frisch Juliusz, Hordyński Dobjesław, Gold Jakób, Grabowski Al., Kowenicki Waleryan, Leiblinger Izydor, Lustig Herman, Michalik Józef (fiz), Münzer Maks, Ochsenhorn Herman, Pilecki Zyg., Rosenfeld Maurycy Karol, Weissberg Zyg., Witoszyński Włodz. Rappaport Samuel, Rehan Leop, Topolnicki Józef, Birkenfeld Chaim, Isterewicz Stefan, Szeląg Józef, **not** Biliński Tadeusz dr. i Waydowski Teofil, **adw** Blaustein Józef dr., Blemmer Izak dr., Csilik Bronisław dr., Czykaluk Stanisław dr., Demant Nuchin dr., Feiles Karol dr., Glogier Stanisław dr., Horowitz Jakób dr., Hołubowicz Izydor dr., Jampoler Salomon dr., Landes Izrael dr., Leiblinger Zygmunt dr., Mantel Jonasz i Rudolf dr., Marienberg Maksymilian dr., Nussbrecher Wiktor dr., Nussbaum Natan dr., Parnass Józef dr., Pohorecki Stanisław dr., Promiński Kazimierz dr., Rapaport Aleksander dr., Rosen Joachim dr., Rosenfeld Simche dr., Schwarz Herman dr., Segal Herman dr., Sigal Elias Abraham dr., Steinhardt Izydor dr., Waldmann Izrael dr., Weissnicht Izaak dr., Zlatkies Dawid dr., **apt** 4, **załoga** 3 bat. 15 pp., i 2 p. drag, **jarm** 2 I, 14 II, w środop. obrz. rusk., w poniedz. po rusk. W. Nocy, 24 VI, 26 VII, 18 VIII, 26 IX, 20 XI, **targ** co środy. Kasa Oszczędności miasta Tarnopola, Filia Banku

austro-węg., Filia Banku hipotecznego, Bank powiatowy, Bank kredytowy.

Tarnoruda 800 m w Skalał, (500 Podwoleczyska) **S** 1-kl. miesz, **n gm** Józef Łukasiewicz.

Tarnów 38000 m m er 64 brm dr. Tadeusz Tertil pr. Ks. dr. Michał Żygułiński, **star** Reiner Antoni radca dworu **obw** pr. Doliński Sas Stanisław radca dworu., wicepr. Biegański Karol dr., **S** dwa wyż. gimn., wyż. szk. real., sem. naucz. m. z wykł. polsk., 3-kl. wydz. m., 5-kl. wydz. ż. 3-kl. wydz. ż. z posp., 5-kl. m., dwie 4-kl. m., dwie 4-kl. ż., 2-kl. ż., szkoła ogrod., krajowa szkoła kupiecka, 4-kl. ludowa PP. Urszulanek, liceum PP. Urszulanek, **lek** D. Ader Anzelm dr., Dziukowski Zygmunt dr. lek. pow., Ebersohn Maurycy dr., J. Fränkel dr., Fürbek Leon dr. lek. kolej. i Kasy chor., Fobus Izrael dr., Abraham Kalisz dr., Kobowski Seweryn dr., Langer Stanisław, dentysta, Ozimek Stanisław lekarz więzienny, Pilzer Herman dr., II lekarz miejski, Rogalski Włodzimierz dr. dyrektor szpitala powszechnego, Rozwadowski Kazimierz, Schalit Edward, dentysta, Schönfeld dentysta. Schützer Leon dr., Silbirger Józef, Kazimierz Stronczak dr., sekundaryusz szpitala powszechnego, Szatkowski Alojzy, lekarz Kasy chorych, Trammer Abraham dr., Waleczyński Józef dr., naczelny lekarz miejski Zbiegniewicz Jan dr., Wodniecki dr., (dentysta) **wet** Samet Emil wet. miej., Szydłowski Zenon, st. wet. powiatowy, Steindl, st. weter. wojskowy, **not** Bujnowski Tytus i Vayhinger Adolf, **adw** Apfelbaum Ignacy dr., Bober Herman dr., Borgenicht Juliusz dr., Brilland Mateusz dr., Dresner Izrael dr., Ehrenfreund Henryk dr., Fink Adolf dr., Fischler Herzel dr., Flaum Izydor dr., Folner Tadeusz dr., Funkelstern Emil dr., Gafeci Junosza Bronisław dr., Glaser Ludwik dr., Goldberg Jakób dr., Goldhammer Elias dr., Heller Herman dr., Hochberg Wilhelm dr., Malawski Alojzy dr., Mütz Herman dr., Niemirowski Zygmunt dr., Offer Józef dr., Oberleder Mojżesz dr., Emil z Psar Psarski dr., Pflugreisen Abr. dr., Rappaport Edward dr., Ringelheim Adolf dr., Ringelheim Teodor dr., Salz Aron dr., Salomon Fobus dr., Simche Elias dr., Simche Maurycy dr., Tertil Tadeusz dr., Traum Józef dr., Żmigród Aleksander dr., **apt** 4, **załoga** 2 bat. 57 pp., 2 p. ufan. i 1 bat. 32 p. obr. kraj, kom. 11 bryg. kawaleryi, **cyw inż** i **geom** Lewkowicz Herman, Rypuszyński Janusz, **inż kult ziemi** Henryk Skapski, **jarm** w 1 pon. I, 3 II, przez 8 dni, 30 III przez 8 dni,

- 28 IV, w 2 poniedziałku, V, w 2 poniedziałku, VI, 22 VII, przez 8 dni, 2 poniedziałku, VIII, 14 IX przez 8 dni, 2 poniedziałku, X, 2 poniedziałku, XI, 2 poniedziałku, XII, na konie 18 III, przez 8 dni, 28 IV (zakup. remont dla armii) i 14 IX, **targ** co wtorku i piątku. Miejska Kasa oszczędności, Zakład zastawniczy fund. podupadłych mieszczan, Filia Banku austro-węg., Ekspoz. Wiedeńskiego Banku związkowego, Two zaliczkowe, Two kredytowe dla handlu i przemysłu, Two eskontowe, Tarnowskie Two bankowe, Powożeczny zakład kredytowy, Bank rękodzielniczy, Związek kredyt. dla drobnego handlu i przemysłu, Ajencya krakowsk. Tow. ubezp. od ognia, gradu i na życie Związek kredytowy dla drobnego handlu i drobnego przemysłu, Tartak i cegielnia parowa na Rudach, Fabryka dachówek „Konstancja“ E. ks. Sanguszki, Pierwsza gal. fabryka pilników, odlewnia żelaza i fabryka maszyn rolniczych Braci Bartik, Browar E. ks. Sanguszki, Warsztat mechaniczno-słusarski Karola Dudzińskiego, Gorzelnia Eust. ks. Sanguszki w Krzyżu. Rafinerya wódek i rozolisów Schwanenfelda, Młyny parowe Szancera i Sp., Fabryka cykoryi Wittmayer Fast i Safer, Miejska Fabryka gazu, Kallarnia Guzika i Kołodziejskiego, Fabryka świec Lichtblaua, Fabryka świec Graua, Fabryka cukierków Izraelowicza
- Tarnowica** leśna w **☼** **☼** Nadwórna, **☉** 2 **☼** **S** 1-kl. miesz.
- Tarnowica** Polna w **☼** **☼** Tlumacz, **☉** **☼** Tlumacz, **☉** **☼** Tlumacz-Palubicze)
- Tarnowiec** w **☼** **☼** Jasto, **☉** 3 **☼** **☼** **☼** (☼ Jasto) **S** 2-kl. miesz.
- Tartaków** 2000 m **m** **☼** **☼** Sokal **☉** 1 **☼** **☼** Sokal lub Stojanów) **brm** Smereczkański Stanisław **S** 4-kl. miesz., **lek** Maciejowicz Stefan **apt** 1, **jarm** 4 II, 30 III, 30 X, 16 XII, **targ** co drugi wtorek, Kasa pożyczkowa imienia J. Kuźniewicza, Gminna Kasa pożyczkowa, Two kredytowe.
- Tartarów** w **☼** **☼** Nadwórna, **☉** **☼** **☼** (☼ Mikuliczyn)
- Tatary** 1100 m w **☼** Sambor **☼** Łąka (☉ Łąka ☼ Kranzberg **☼** Dorozów)
- Tatarynow** 1550 w **☼** Rudki **☼** Komarno (☉ ☼ **☼** Komarno)
- Taurów** 3700 m w **☼** Brzeżany, **☼** Kozowa, **☉** (☉ ☼ Kozłów, **☼** Jezierna) **S** 4-kl. miesz.
- Tęczyn** 1400 m w **☼** **☼** Myślenice (☉ ☼ Lubień **☼** Myślenice koło Kalwaryi)
- Tęgorz** w **☼** **☼** Nowy Sącz, **☉** 3 (☼ N. Sącz) **S** 2-kl. miesz.
- Tejsarów** 1100 m w **☼** **☼** Żydaczów (☉ ☼ **☼** Bilcze Wolica)
- Tekucza** 1400 m w **☼** **☼** Peczeniżyn (☉ ☼ Jabłonów **☼** Kotomyja lub Soporów)
- Telacze** 1300 m w **☼** **☼** Podhajce **☉** (☉ Litiatyn ☼ **☼** Potutory)
- Teleśnica** Oszarwowa 800 m w **☼** Lisko **☼** Ustrzyki Dolne (☉ ☼ **☼** Ustrzyki Dolne)
- Temerowce** 550 m w **☼** Stanisławów **☼** Halicz (☉ Btudniki ☼ **☼** Italicz)
- Temeszów** 600 m w **☼** **☼** Brzozów (☉ ☼ **☼** Dydnia **☼** Sanok)
- Tenczynek** 1790 m w **☼** Chrzanów **☼** Krzeszowice, **☉** 4 (☼ **☼** Krzeszowice) **n gm** Dudek Marcin **S** 4-kl. miesz. Kopalnie węgla kamiennego.
- Tenetiński** 700 m w **☼** Rohatyn **☼** Bursztyn (☉ **☼** Martynów Nowy ☼ Bukaczowce **☼** **☼** Martynów)
- Teniąska** 1250 w **☼** **☼** Rawa Ruska (☉ **☼** **☼** Lubicza Królewska ☼ Rawa Ruska)
- Teodorówka** 1200 m w **☼** Krosno **☼** **☼** Dukla (☉ ☼ **☼** Dukla **☼** **☼** Iwonicz)
- Teodorshof** 500 m w **☼** Żółkiew **☼** **☼** Kulków (☉ **☼** Dzibułki ☼ **☼** Żółtańce **☼** **☼** Kulków)
- Teofilówka** Kuliczowska w **☼** Brzeżany, **☼** **☼** Kozowa, **☼** (☉ ☼ Kozowa) **S** 1-kl. miesz.
- Teresin** w **☼** **☼** Borszczów **☼** (☉ ☼ **☼** Borszczów)
- Terka** w **☼** Lisko, **☼** **☼** Baligród, **☉** 2 (☼ **☼** Baligród, **☼** **☼** Lisko)
- Terszów** z Zawadką w **☼** Stary Sambor, **☼** **☼** Sambor, (☉ **☼** **☼** Terszów-Spas, **☉** ☼ **☼** Spas).
- Terszów-Spas** w **☼** Stary Sambor, **☼** **☼** Sambor, **☼** (☉ ☼ **☼** Spas)
- Tiapecze** w **☼** Dolina **☼** **☼** Bolechów (☉ ☼ **☼** Bolechów) **S** 2-kl. miesz.
- Tlucznię Górny** w **☼** **☼** Wadowice, **☉** (☉ ☼ **☼** Brzeźnica)
- Tlumacz** **☼** **☼** 6184 m **m** **☉** 2 ☼ (☼ **☼** Tlumacz, **brm** Howurka Antoni dr., zastępca Burezyński Piotr **☼** pr. Stanisław Oroszenyi-Bohdanowicz **star** Stanisławski Rola Edmund, **S** wyższe gimn. 6-kl. m. i 6-kl. ż., szkoła przemysłowa kowalsko-kołodziejska, szkoła dla gospodyń wiejskich **lek** Howurka Antoni, Olszański Tadeusz, Małaczynski Roman (fiz), **not** Dolais Władysław, **adv** Orłowski Stan. dr., Letz Maksymilian dr., Makuh Jan dr., Szankowski Marjan dr., Lauterbach Teofil dr., **apt** 1, **targ** co środy. Two kredytowe i oszczędności, Związek „Samopomoc“ Two Przemysłowe dla handlu przemysłu i gospodarstwa. Związek kredytowy dla drobnego handlu i przemysłu Powiatowa Kasa oszczędności, Spółka oszczędności i pożyczek, Two zaliczkowe i kredytowe, Kasa pożyczkowa „Ika“, Powiatowa Kasa oszczędności, Kasa Sełańska.
- Tlumaczyk** w **☼** **☼** Kołomyja **☉** **☼** (☉ ☼ **☼** Kołomyja) **S** 4-kl. miesz.

☼ powiat sądowy; **☼** rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **☼** **☼** obw sąd obwod.

Źłuste 4500 m m **Zaleszczyki**, **brm** Albin Elias, **S** 4-kl. miesz., **lek** Jeger Izaak, Ginreiner Michał (lek. okr.), **not** Ruxer Marcell, **adw** Safr Józef dr., Bleicher Emil dr., **apt** 1, **targ** co czwartek. Kasa Reiffeisena, Bank Kredytowy ziemski

Źłusteńka w **Husiatyn**, **Probuzna**, **Hadyńkowiec** **S** 2-kl. miesz.

Toki 2500 m w **Zbaraż**, **Nowe Sióło** **S** 2-kl. miesz.

Tołszczów w **Lwów**, **Winniki** **S** 2-kl. miesz.

Tomaszów w **Katusz** **Wojniów** **S** 2-kl. miesz.

Tonie w **Kraków** **Zielonki** **Łobzów** **S** 1-kl. miesz.

Topolnica w **Stary Sambor** **Lopuszanka-Chomina**, **Strzyżki-Topolnica**, **lek** Kędziński Władysław.

Toporów 6000 m m **Brody**, **Łopatyn** **brm** dr. Michał Belzowski, **S** 4-kl. miesz., **lek** Belzowski Michał, **apt** 1, **jarm** w 2 czwartek każdego miesiąca targ co drugi czwartek, Kasa Reiffeisena, Russka Kasa Wzajemna Pomoc. Two zaliczkowe „Nadzieja“.

Toporówce 1950 m w **Horodenka** **Targowica Polna**, **Śniatyn**, **Horodenka**

Torskie w **Zaleszczyki**, **Źłuste** **S** 2-kl. miesz.

Touste 2000 m m **Skalał**, **Grzymałów** **S** 4-kl. miesz., **lek** Ausobsky Józef, **targ** co środy

Toustobaby 2295 m w **Podhajce** **Monasterzyska** **n. gm** Listwan Mikołaj, **S** 2-kl. miesz. Gminna kasa pożyczkowa.

Trędowacz w **Źłoczów** **Olshanzica**, **Skwarzawa**, **Źłoczów**

Trębrowla 9390 m m **brm** vacat, zast. Jan Chruszczewski, pr. Gromnicki Jan, **star** Rudnicki Z., **S** gimn. m., wydz. m., pol. z 4-kl. posp., 5-kl. z. i 4-kl. m., szkoła koszykarska, **lek** Karpiński Stanisław (fiz.), Deutsch Zygm., Harmatij Grzegorz, Chodynicki Jan, **not** Bernhard Karol, **adw** Zarzycki Włodzimierz dr., Blaustein Józef dr., Frisch Adolf dr., Jasiński Stan. radca em., Feuerstein Dawid dr., **załoga** 32 bat. strzelców poln. i 2 p. dragonów, **apt** 1, **jarm** 6 i 16 VII, **targ** co wtorku Powiatowa Kasa oszczędności i Kasa Reiffeisena. Kamieniołomy miejskie.

Tróścianiec w **Brzeżany** **Potutory** **Bożyków** **S** 2 kl. miesz.

Tróścianiec Wielki w **Brody** **Założce** **Olejów** **Zborów** **S** 2-kl. miesz.

Truskawiec 1600 m w **Drohobycz** **S** 2-kl. miesz., **apt** 1, (w sezonie) **Zdrojowisko** posiada źródła siarczane, źródła słone, źródła słono-gorzkie, zdrojyszczy alkalicznej, borowinę i muł siarczany i słony, **lek** dr. Zenon Pelczar, dr. Krzyżanowski, dr. Tadeusz Praschil, Gerus Kazimierz. Kasa Reiffeisena, Kasa zaliczkowa.

Trybuchowce w **Buczacz** **S** 2-kl. miesz.

Trybuchowce w **Husiatyn** **Horodnica** **Husiatyn** **S** 2-kl. miesz.

Tryńcza w **Przeworsk** **Sieniawa** **S** 2-kl. miesz.

Trzciana m **Bochnia**, **Wiśnicz** **S** 1-kl. miesz., **jarm** 26 III, 18 VII, 30 IX, 11 XI, **targ** co wtorku

Trzciana koło Bochni w **Rzeszów**, **S** 1-kl. miesz.

Trzcianica w **Jasło** **S** 2-kl. miesz.

Trzebieńcycze w **Oświęcim** **Zator** **Raba Wyżna** **Zator**.

Trzebinia 1300 m w **Chranzów** **S** 4-kl. miesz., **lek** Dobrzyński Kazimierz i Skórkowski Wacław, **apt** 1, **jarm** w poniedz. po 3 Kr., w pon. po M. B. Grom., w poniedz. po niedz. biał., 23 IV, 8 V, 29 VI, w poniedz. po św. Jakóbów, 25 VIII, 21 IX, w poniedz. po św. Katarzynie, 21 XII, **targ** co środy. Huta cynku. Fabryka armatur, pomp, odlewnia żelaza i metali inż Karola Rudolphiego i Ski

Trzebinia w **Myślenice** **Myślenice**, **Kalwarya**

Trzebinia w **Żywiec** **Zywiec**

Trzeboża 2300 m w **Kolbuszowa**, **Sokołów k. Rzeszowa** **Sokołów k. Rzeszowa**, **Rzeszów** lub Łańcut) **ngm** Michał Kraska **S** 2-kl. miesz., Gminna Kasa pożyczkowa, Kasa Reiffeisena.

Trzebronia w **Myślenice** **Myślenice** **Mszana Dolna** lub **Kalwarya**.

Trzemańska 1600 m w **Myślenice** **Bochnia** lub **Kalwarya** **S** 2 kl. miesz.

Trześniów w **Brzozów**, **Wróbblik Szlach.**, **Besko**, **Rymanów** **S** 2-kl. miesz.

Trzęsówka w **Kolbuszowa** **Sędziszów** **S** 1-kl. miesz.

Tuchla w **Stryj**, **Skole** **S** 1-kl. miesz.

Tucholka w **Stryj**, **Skole** **Skole** **S** 1-kl. miesz.

- Tuchów** 2500 m m **Tarnów** 2-3-5-5
S 4-kl. miesz., **lek** Starachowicz Jan, **not** Arlet Jan, **adv** Agatstein Albert dr., Ignatowski Stanisław Maryan dr., **apt** 1, **targ** co poniedziałek
- Tuczapy** w **Jaworów** (Rozdatyczne Gródek Jagielloński) **S** 2-kl. miesz.
- Tuczemy** w **Jarosław** (Radymno) **S** 2-kl. miesz.
- Tudorkowice** w **Sokal**, (Uhrynów, Sokal)
- Turbia** 2000 m w **Tarnobrzeg**, (Rozwadów) (Rozwadów), **S** 1-kl. miesz.
- Turka** nad **Stryjem** 10950 m m 2-3-5-5 **brm** dr. Maksymilian Landes, pr. ks. Pruchnicki Michał, **star** posiad. opóźn., **S** pryw. gimn. żeńskie 5-kl. męska i 5-kl. żeńska dwie 3-kl. miesz. **lek** Zadurowicz Emil, Ożga Jan dr., Jüngst Waclaw dr., Reich Szymon, Pa-lester Henryk, **not** Daniłowicz Michał, **adv** Lubinger Izaak dr., Lewicki Emil dr., Sochocki Jan dr., Berlestein Dawid dr., Strauch Samuel Dawid dr., Landes Ma-kSYMILIAN dr., **cyw** inż. Adam Dunin, **apt** 1, **jarm** 11 i 12 I, 13 i 14 II, w poniedziałek i wtorek 4 tygodnie przed ruską Wielkanocą, w czwartek i piątek przed ruskimi Zielonymi Świętami, 10 i 11 VII, 24 i 25 VIII, 18 i 19 IX, 11 i 12 X, 22 i 23 XI, **targ** co środy. Powiatowe towarzystwo zaliczkowe. Ka-sa Reiffeisenowska. Towarzystwo kredo-tywne dla handlu i przemysłu, Towa-rzystwo eskontowe, Towarzystwo kredo-tywne „Samopomoc”, Spółka oszczędn.
- Turka** w **Kołomyja**, (Gwoździec) 3-5-5 **S** 4-kl. miesz.
- Turylce** w **Borszczów**, 2-3-5-5 (Skala) **S** 1-kl. miesz.
- Turyńka** 2900 m w **Zółkiew**, 1-5-5 (Zółkiew) **S** 2-kl. miesz.
- Turza** w **Gorlice**, (Biecz) (Rze-piennik Strzyżowski) (Ciężkowice) (Gromnik) **S** 2-kl. miesz.
- Turza** W. 3090 m w **Dolina**, (Sokołów) (Rachin lub Stryj) n gm Pańko Kalin-u **S** 4-kl. miesz. Gminna Kasa pożyczkowa.
- Turze** w **Brody**, (Łopatyn) (Toporów) (Krasne-Busk) **S** 1-kl. miesz.
- Turze** ze **Zworem** 2500 m w **Stary Sambor**, 2-3-5-5 (Łopuszanka-Cholina, Strzyki-Topolnica) **S** 1-kl. miesz.
- Tustanowice** 14000 m m 1-5-5 (Drohobycz) (Wolanka) (Borysław) **brm** Spitzman Jakób **S** dwie 4-kl. miesz. polskie i dwie 2-kl. miesz. ruskie **lek** Lichtgarn Dawid, **wet** Chotiner Leopold Kasa pożyczkowa rustykalna Kasa Rei-feisenowa, Two kredytowe.
- Twierdza** 1050 m w **Mościska**, (Sa-dowa Wisznia), (Chorońnica) (Mościska) n gm Jan Orfin, **S** 2-kl. miesz.
- Tyczyn** 3260 m m 1-5-5 (Rzeszów) (Rzeszów) **brm** dr. Jan Solecki, **S** 5-kl. miesz., **lek** Solecki Jan, Bernfeld Leon, **not** Arlet Jan, **adv** Sochanek Aleksander dr., Strowski Prus Bolesław dr., Idziński Józef dr., **apt** 1, **jarm** 2 i 25 I, 4 i 26 III, 3 V, w piątek po Bożem Ciele, 22 VII, 17 VIII, 28 X, 25 XI, **targ** co poniedziałek. Kasa spółkowa oszczędności i pożyczek, Kasa zaliczko-wa i pożyczkowa, Two oszczędności dla handlu i przemysłu.
- Tylież** 1300 m m 1-5-5 (Nowy Sącz) (Muszyna) (Krynica) (Muszyna-Krynica), n gm Eljasz Senko, **S** 2-kl. miesz. rusk. i 1-kl. miesz. polsk. **targ** co 2 czwartek.
- Tyلمانowa** 2000 m w **Nowy Targ**, (Krościenko nad Dunajcem) (Łącko lub Krościenko nad Dunajcem, St. Sącz) **S** 2-kl. miesz.
- Tymbark** 1100 m m 1-5-5 (Limanowa) (Kapiurkiewicz Piotr), **S** 3-kl. miesz., **lek** Maurer Zdzisław, **apt** 1, **targ** co 2 poniedziałek. Kasa Reiffeisena
- Tymowa** w **Brzesko**, 2-3-5-5 (Okocim, Stotwina) **S** 2-kl. miesz.
- Tyniec** (Podgórze) (Skawina) (Skawina) **S** 2-kl. miesz.
- Tyrawa** Wołoska m 1-5-5 (Sanok) (Załuz) **S** 1-kl. miesz., **jarm** 16 VI, **targ** co środy.
- Tysmienica** 10140 m m 1-5-5 (Tumacz) (Piotr Wołoszek) **S** 6-kl. męska i 6-kl. żeńska, dwie 2-kl. miesz., **lek** Blumenblatt Leon, Sakler Elias, **not** Jan Bauman, **adv** Weih-rauch Leon dr., Mann Józef dr., **apt** 1, **jarm** 3 II, we czwartek pierwszego ty-godnia postu ruskiego, we czwartek przed niedzielą Palmową obrz. gr. kat. we czwartek przed Zielonemi świętami obrz. gr. kat., 2 VIII, 28 IX, 22 XI, 20 XII, **targ** co poniedziałku, Towa-rzystwo kredytowe „Jedność”, Towa-rzystwo zaliczkowe „Wnara”, Bank dla handlu i przem., Bank dla kredytu i esk., Gminna Kasa pożyczkowa, Towarzystwo „Zgoda”.
- Tysmieniczany** 2200 m w **Stanisławów** 2-3-5-5 n gm Mikołaj Chimej **S** 2-kl. miesz.
- Tyszkowce** 3000 m w **Horodenka** (Okno k. Horodenki) (Horodenka) **S** 2-kl. miesz.
- Udnów** w **Zółkiew**, (Kulików) (Kulików-Mierzwica).
- Uherce** w **Lisko**, (Sanok) (Lisko) **S** 2-kl. miesz.
- Uherce** Niezabitowskie w **Gródek**

powiat sądowy; rada powiatowa; **S** szkoły m miasto; w wieś; obw sąd obwod.

- Jagielloński (☉ ☼ Czerlany 555 Gródek Jagielloński).
- Uherce Wieniawskie w ☼ ☼ Rudki (☉ ☼ Rudki).
- Uherce Zaplatyńskie w ☼ ☼ Sambor (☉ ☼ Sambor).
- Uhersko w ☼ ☼ Stryj. ☉ 1 (☼ Stryj 555 Uhersko-Dobrzany) S 1-kl. miesz.
- Uhnów ☼ 4252 m m ☼ Ruwa Ruska, ☉ 1 (☼ brm Jau Dorożyński, S 3-kl. m z plan. 4-kl. i 3. kl. ż. z plan. 4-kl., lek Ożerowski Stanisław, not Burzyński Konstanty, adw Sierociński Konstanty dr., Witz Zygmunt dr., Kronik Marek, apt 1. jarm 20 I, 2 III, 28 V, 15 VI, 13 VII, 20 IX, 30 X, targ co piątku. Ruska Kasa, Towarzystwo zaliczkowe
- Uhryń Dolny w ☼ ☼ Czortków (☉ ☼ Szańkowczyki) S 2-kl. miesz.
- Uhryń Niżny i Wyżny w ☼ ☼ Nowy Sącz (☉ Łabowa ☼ Krynica 555 Muszyna-Krynica).
- Uhrynow w ☼ ☼ Sokal, ☉ 2 (☼ Sokal) S 2-kl. miesz.
- Uhrynow Dolny, Górny i Szlachecki w ☼ ☼ Stanisławów (☉ ☼ Stanisławów).
- Uhrynow Średni i Stary w ☼ ☼ Kałusz (☉ Nowica ☼ Kałusz).
- Ujanowice 350 m w ☼ ☼ Limanowa, ☉ 3 (☼ Limanowa, 555 N. Sącz lub Limanowa) n. gm Stach Józef, S 2-kl. miesz., lek Orzeł Józef
- Ujazd w ☼ ☼ Bochnia ☼ Wiśnicz (☉ Trzciana koło Bochni ☼ Rzegocina 555 Bochnia).
- Ujsoły w ☼ ☼ Żywiec ☼ Milówka ☉ (☉ ☼ Raj za)
- Ulanów ☼ 3800 m m ☼ Nisko, ☉ 2 (☼ Rudnik. Sanem) brm Jan Kopyto, S 5-kl. mieszana. lek Reik Jakób, not Dziegiełowski Bolesław, adw Weber Marek dr., apt 1, targ co poniedziałku Chrześcijańska kasa zaliczkowa i oszczędności, Kasa pożyczkowa przemysłowców i rękodzielników, Two zaliczkowe i oszczędności, Zakład kredytowy dla handlu i przemysłu.
- Ułaszowce 2300 m m ☼ ☼ Czortków, ☉ 3 (☼ Czortków) S 4-kl. miesz., jarm od 24 czerwca do 12 lipca
- Ułazów w ☼ ☼ Cieszanów ☉ (☉ Dziaków Stary ☼ Cieszanów 555 Oleszyce) S 2-kl. miesz.
- Ułecz w ☼ ☼ Brzozów, ☼ ☼ Dynów ☉ 2 (☼ Dydnia, 555 Sanok) S 1-kl. miesz., targ co czwart.
- Urmań w ☼ ☼ Brzeżany, ☉ (☼ ☼ Pomorzany, 555 Złoczów) S 1-kl. miesz.
- Urycz 1280 m w ☼ ☼ Stryj, ☼ ☼ Skole ☉ (☉ Podhorodec, ☼ Schodnica 555 Stryj)
- Urzejowice w ☼ ☼ Przeworsk 555 (☉ ☼ Przeworsk)
- Uście Biskupie 2400 m m ☼ Borszczów, ☼ ☼ Mielnica, ☉ 3 (☼ Iwanie Puste), S 4-kl. miesz., jarm co 2 wtór. waln. jarm., naprz. z Mielnicą
- Uście Ruskie m ☼ ☼ Gorlice, ☉ 3 (☼ Grybów, 555 Gorlice) n. gm Mikołaj Humecki S 1-kl. miesz., jarm 20 I, 16 II w pierw. środę rusk. w. postu, w środę środop. rusk., w środę przed Wielk. rusk. 6 V, we wtorek po ruskich Zielonych świętach, 13 VII, 29 VIII, 22 IX, 14 X, 22 XI, 23 XII.
- Uście Solne m ☼ ☼ Bochnia, ☉ 3 (☼ Bochnia) brm Gadowski Franciszek, S 4-kl. miesz., lek Zakaszewski Witold, jarm co 3 tygodnie, Kasa Reiffaisena.
- Uście Zielone 2400 m m ☼ Buczac, ☼ ☼ Monasterzyska ☉ 2 (☼ Komarówka) S 2-kl. mieszana, lek Schmetterling Adolf apt 1, jarm 12 I, 21 III, 5 V, 6 X, 3 XII, targ co czwart. Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu
- Uścieczko 2600 m w ☼ Zaleszczyki, ☼ ☼ Tłuste ☉ (☼ Worwolińce lub Tłuste) n. gm Paweł Huculak, S 1-kl. miesz., lek Hendrychowski Tadeusz lek. okr., targ co środy.
- Uścieryki w ☼ ☼ Kosów, ☼ ☼ Kuty ☉ 3 (☼ Zabłotów) S 2-kl. miesz
- Ustrzyki Dobre ☼ ☼ 4440 m m ☼ Lisko, ☉ 2 (☼ S 4-kl. mieszana, lek Höttler Nathan i Lenartowicz Roman, not Pszyk Mikołaj, adw Reisner Dawid dr., Unterricht Dawid dr., apt 1. jarm 2 I, 4 IV, 8 VII, 4 X, targ co środy. Towarzystwo zaliczkowe, Two dla handlu i przemysłu, Rafinerya nafty Towarzystwa naftowego. Rafinerya nafty Frankel i Henig Tartak parowy Feller & Datner
- Ustvanowa w ☼ ☼ Lisko, ☼ ☼ Ustrzyki Dolne 555 (☉ Olszanica ☼ Ustrzyki D.) S 2-kl. miesz.
- Uzew w ☼ ☼ Brzesko, ☉ 3 (☼ Okocim, 555 Słotwina) S 2-kl. miesz.
- Uzsnia w ☼ ☼ Złoczów ☼ Olesko ☉ (☼ ☼ Sassów 555 Złoczów).
- Uwiń w ☼ ☼ Brody, ☼ ☼ Łopatyn ☉ 1 (☼ Mikołajów k. Brodów, 555 Brody) S 1-kl. miesz.
- Uwiśla w ☼ ☼ Husiatyn ☼ ☼ Kopyczyńce (☉ ☼ Chorostków) S 2-kl. miesz.
- Wadowice ☼ ☼ 7471 m m ☼ ☼ er ☼ ☼ brm Opydo Franc. dr., ☼ ☼ pr. Łuszekiewicz Marek, star Pogłódowski Antoni, ☼ ☼ obw pr. Bujak Franciszek dr., S wyższe gimn., 9-kl. wydz. żeń. 6-kl. wydz. m., 4-kl. posp. ż. i 4-kl. posp. m., lek Bukowski August, Opydo Franciszek, Bąkowski Tadeusz (fiz.), Żędzia-

- nowski Stanisław, Moskała Jan, Węzlerka August, **not** Nartowski-Trzaska Teofil Julian i Hann Robert, **adv** Hoffmann Romuald dr., Daniel Izydor dr., Korn Józef dr., Wachsmann Izydor dr., Krokowski Konrad dr., Zimmerspitz Apolinary dr., Wodziński Włodzimierz dr. **apt** 2, **załoga** 1 bat. 56 pp., **cyw geom** Buchowiecki Jan, Tytko Józef, Kottik Mieczysław, **jarm** w 1 czwartek każdego miesiąca **targ** co czwartku Fabryka papieru pakowego i tektur Feliksa Romaszka, Fabryka obuwia sukiennego Rottera Fabryka kafi, Fabryka dachówek i rur drenowych, Stolarnia związkowa, Powiatowa kasa oszczędności, Katolickie Two Kredytowe, Two zaliczkowe kupeów.
- Wadowice Górne w **☼** Mielec, **☼** Radomyśl **☼** (☼ Radomyśl, **☼** Czarna) **S** 1-kl. miesz.
- Waksmund 950 m w **☼** **☼** Nowy Targ **☼** (☼ **☼** Nowy Targ)
- Walawa 800 m w **☼** **☼** Przemysł **☼** (☼ **☼** Żurawica)
- Wał Ruda 650 m w **☼** Brzesko **☼** Radłów **☼** (☼ **☼** Radłów **☼** Bogumiłowice) **S** 1-kl. miesz.
- Wampierzów 2050 m w **☼** Mielec, **☼** Radomyśl koło Tarnowa (☼ Wadowice Górne **☼** Radomyśl koło Tarnowa, **☼** Czarna) **S** 2-kl. miesz.
- Waniowiec w **☼** **☼** Sambor **☼** (☼ **☼** Sambor).
- Waniów 850 m w **☼** Sokal **☼** Belz **☼** (☼ **☼** Belz)
- Wańkowa 800 m w **☼** **☼** Lisko (☼ **☼** Olszanica)
- Wąnkowice 600 m w **☼** **☼** Rudki (☼ **☼** Rudki **☼** Koniuszki Siemianowskie).
- Wapowce 800 m w **☼** **☼** Przemysł (☼ **☼** Przemysł **☼** Krasieczyn)
- Wara 1150 m w **☼** Brzozów **☼** Dynów (☼ Niewistka **☼** Dynów **☼** Sanok lub Dynów-Przeworsk)
- Waręż m **☼** Sokal, **☼** Belz **☼** (☼ **☼** Belz) **brm** Maćkiewicz Jakób, **S** 4-kl. miesz., **lek** Komorowski Cezar, **apt** 1, **jarm** 15 II, 26 III, 8 IV, 8 V, 22 V, 24 VI, 24 VIII, 20 IX, 8 XI, 20 XII. Spółka oszczędności i pożyczek
- Warwarzyńce 2150 m w **☼** **☼** Trembowa (☼ **☼** Strusów **☼** Mikulińca-Strusów).
- Warzyce w **☼** **☼** Jasło, **☼** (☼ **☼** Jasło) **S** 2-kl. miesz.
- Wasiuczyn 1400 m w **☼** **☼** Rohatyn (☼ **☼** Knihinicze **☼** Chodorów **☼** Psary lub Chodorów)
- Wasylkowce 2600 m w **☼** **☼** Husiatyn, **☼** **☼** **☼** **S** 2-kl. miesz.
- Wasylów 800 m w **☼** **☼** Husiatyn (☼ **☼** Kociubińczyki **☼** **☼** Husiatyn)
- Wasylów w **☼** Rawa Ruska, **☼** Uhnów **☼** (☼ **☼** Korczów) **S** 2-kl. miesz.
- Węgierka w **☼** Jarosław, **☼** Pruchnik, **☼** (☼ **☼** Pruchnik, **☼** Jarosław) **S** 2-kl. miesz.
- Węgierska Górka 474 m w **☼** Żywiec, **☼** Miłowka **☼** **☼** n gm Antoni Kerth, **S** 4-kl. miesz., **lek** Nowak Władysław, Huta żelaza, Akcyjnie Two dla przem. chem.
- Węgliska 700 m w **☼** **☼** Łańcut (☼ **☼** Rakszawa **☼** Żoźnia **☼** Łańcut)
- Węglówka w **☼** **☼** Krosno **☼** (☼ **☼** Krosno)
- Węglówka 1200 m w **☼** Wieliczka, **☼** Dobczyce **☼** (☼ **☼** Kasina Wielka **☼** Myślenice, **☼** Bochnia lub Kalwarya)
- Węgrzce 600 m w **☼** **☼** Kraków (☼ **☼** Prądnik Czerwony **☼** Kraków)
- Weinbergen 800 m w **☼** Lwów **☼** Winniki (☼ **☼** Winniki **☼** Lwów)
- Weissenberg (Białogóra) w **☼** **☼** Gródek Jagielloński (☼ **☼** Gródek Jagielloński, **☼** Kamienobród)
- Weleśniów 800 m w **☼** Buczacz **☼** Monasterzyska (☼ **☼** Monasterzyska)
- Weldzisz 2800 m m **☼** **☼** Dolina, **☼** **☼** **☼** Dolina lub Wygoda) **S** 3-kl. miesz., **brm** Taub Izrael Józef, **lek** Jabłonowski Eugeniusz, **jarm** 10 I, 18 III, 12 VI, 29 VIII, 8 XI, Odlewnia żelaza i metali, zakład mechaniczny, fabryka armatur, łopaty, urządzenia tartaków Mozesza Gottlieba
- Werbiaż Niżny i Wyżny 3000 m w **☼** **☼** Kołomyja **☼** (☼ **☼** Kołomyja) **S** 2-kl. miesz.
- Werchobuż 1050 m w **☼** Złoczów **☼** Oleśko (☼ **☼** Sassów **☼** Złoczów)
- Werchrata w **☼** **☼** Rawa Ruska, **☼** **☼** **S** 1-kl. miesz.
- Wereszyca w **☼** Gródek Jagielloński **☼** Janów k. Lw. (**☼** **☼** Wereszyca-Wiszenka **☼** **☼** Janów k. Lw.)
- Wertelka 750 m w **☼** Brody **☼** Założce (☼ **☼** Założce **☼** Zborów)
- Weryń 900 m w **☼** Żydaczów **☼** Mikołajów (☼ **☼** Mikołajów nad Dniestrem)
- Wesoła 2600 m w **☼** Brzozów **☼** Dynów **☼** (☼ **☼** Barycz **☼** Błażowa **☼** Iwoniecz lub Rzeszów) **S** 2-kl. miesz.
- Wesołów 800 m w **☼** Brzesko **☼** Zakliczyn (☼ **☼** Zakliczyn **☼** Gronnik)
- Wetlina 959 m w **☼** Lisko **☼** Baligród (☼ **☼** Kalnica **☼** Dwernik **☼** Lisko lub Cisna)
- Wiatowice 600 m w **☼** Bochnia **☼** Niepołomicze (☼ **☼** Niegowiec **☼** Gdów **☼** Bochnia) **S** 1-kl. miesz.
- Wiązowa 1000 m w **☼** **☼** Żółkiew (☼ **☼** Żółkiew)
- Wiązownica w **☼** Jarosław, **☼** Sieniawa

☼ powiat sądowy; **☼** rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **☼** obw sąd obwod.

- 2-kl. miesz. **S** 2-kl. miesz.
 Two dla wyrobów koszykarskich
 Wicyń w **S** 1-kl. miesz.
 Wiczyń w **S** 1-kl. miesz.
 Widaczków 400 m w **S** Rzeszów **S** Ty-
 czyn **S** Jawornik **S** Tyczyn
 Wiedelka 2300 m w **S** Kolbuszowa, **S**
 Głogów, **S** Rzeszów **S** 2-kl.
 miesz.
 Widynów w **S** Śniatyn, **S** **S** **S**
 Żalucze)
 Wieczysta w **S** Kraków, **S** **S** **S**
 Kraków)
Wieliczka **S** 7200 m **S** **S** **S** 15
brm Franciszek Aywas **S** pr. Win-
 ter Emanuel, **star** Szczerbiński Bo-
 lesław, **S** 3-kl. wydz. m. pol. z 4-kl
 posp., wydz. 3-kl. ż., pol. z 4-kl. posp.,
 4-kl. posp. męska, 4-kl. posp. żeńska,
 szk. realna, niższa szkoła garniczo-
 wa, uzupełn. przemysł., **lek** Kownacki Józef (fiz.),
 Ziemiński Maryan Antoni, Spitzel Ja-
 kób, Kazalik Mieczysław, Stroka Roman,
not Winter Emanuel, **adv** Friedberg
 Gwido dr., Łuszczkiewicz Michał dr., Ho-
 rowitz Maurycy dr., **apt** 1, **jarm** w każdy
 pierwszy poniedziałek w mies., **targ** co
 czwartku, na bydło co drugi poniedz. Ko-
 palnia soli. Towarzystwo rolnicze okrę-
 gowe. Powiat. kasa oszczędności, Bank
 dla handlu i prz. myślu.
Wielka Wieś, w **S** Brzesko **S** Wojnicz
S Wojnicz **S** Bogumiłowice) **S**
 2-kl. m. esz.
Wielkie Drogi w **S** Wadowice, **S** Kal-
 warya **S** **S** **S** klasy ekspoz.
Wielkie Oczy 2000 m **S** Jaworów, **S**
Krakowiec **S** **S** Radymno) **S**
 4-kl. żeńs. i 4-kl. męs., **lek** Sieniewicz
 Michał, **jarm** 16 II, 20 IV, 30 X, 24
 XII, **targ** co środy.
Wielkopole 1450 m w **S** Gródek Jagiel-
 loński, **S** Janów k. Lwowa **S** **S**
 Janów k. Lwowa) **S** 2-kl. miesz.
Wielogłowy w **S** Nowy Sącz, **S** **S**
 Nowy Sącz) **S** 2-kl. miesz.
Wielopole Skrzyńskie m **S** Ropczyce,
S **S** Ropczyce) **S** 2-kl. miesz.
lek Kolasinski Alfons
Wielowieś w **S** Tarnobrzeg **S** **S**
 Nadbrzezie)
Więprz koło Andrychowa w **S** Wado-
 wice **S** Andrychów **S** **S** **S**
 Andrychów).
Więprz koło Żywca w **S** Żywiec **S**
 Żywiec)
Więciany koło Sędziszowa w **S** Rop-
 czyce **S** **S** Sędziszów).
Wierchomla w **S** Nowy Sącz **S** **S**
 Piwniczna)
Wierczany w **S** Stryj **S** **S**
Wierzbiąż Niżny w **S** Sokal, **S** Beż
S **S** Moszków)

- Wiśniowa koło Sędziszowa w **†** Ropczyce, **†** Sędziszów **targ** co 2 czwartek.
- Wiśniowa k. Dobczyce 1780 m w **†** Wieliczka, **†** Dobczyce **†** Kasina Wielka **†** Kasina Wielka lub Bochnia **S** 4-kl. mieszk.
- Wiśniowa n. Wisokiem w **†** Strzyżów, **†** Frysztak **†** Wiśniowa **S** 1-kl. mieszk.
- Wiśniowczyk (ze Szczepanówka) w **†** Przemysłany, **†** Gologóry, **†** Przemysłany, **†** Złoczów
- Wiśniowczyk z Hołodówka **†** 3400 m **m** Podhajce, **†** Podhajce lub Mikulince - Strusów **brm** Mogilnicki Jan, **S** 4-kl., mieszk., **lek** Glücksman Stanisław, Sobiesohn Efroim, **not** Kuryś Piotr, **apt** 1, **targ** co wtorku. Kasa Reiffeisena. Two kredytowe
- Wisłowa w **†** Kałusz, **†** Kałusz **S** 2-kl. mieszk.
- Wiszenka 4000 m w **†** Gródek Jagielloński, **†** Janów k. Lwowa, **†** Magierów, **†** Wereszyca-Wiszenka **S** 1-kl. mieszk., **lek** Klęsk Roman.
- Wiszniów koło Żurawna 1000 m w **†** Rohatyn, **†** Bursztyn **†** Bukaczowce lub Żurawno-Nowosielce **S** 1-kl. mieszk.
- Witków Nowy 2185 m **m** Kamionka Str., **†** Radziechów, **†** Radziechów **brm** Piotr Więkowski, **S** 4-kl. mieszk., kr. nauk. war. szews., **lek** Łopaczyński, **targ** co drugi czwartek, Gminna kasa pożyczkowa, Kasa Reiffeisena. Two zaliczkowe.
- Witkowiec 600 m w **†** Tarnobrzeg, **†** Rozwadów **†** Chwałowice, **†** Radomyśl nad Sanem, **†** Zbydniów lub Czarna **S** 1-kl. mieszk.
- Witryłów w **†** Brzozów, **†** Dynów **†** Mrzygłód, **†** Dydnia, **†** Sanok **S** 2-kl. mieszk., Gminna Kasa pożyczkowa
- Witwica w **†** Dolina, **†** Bolechów, **†** Bolechów **S** 1-kl. mieszk., **lek** Nowak Józef.
- Wodna w **†** Chrzanów **†** Wodna (Siersza Wodna) **S** 2-kl. mieszk.
- Wodniki w **†** Stanisławów, **†** Maryampol, **†** Dubowce **S** 2-kl. mieszk.
- Wojakowa 936 m w **†** Brzesko **†** Drznków Pusty **†** Rzegocina **†** Słotwina-Brzesko lub Nowy Sącz) **n gm** Jakób Helmecki, **S** 2-kl. mieszk., Spółka oszczędności i pożyczek Reiffeisena.
- Wojciechowice w **†** Przemysłany, **†** Przemysłany, **†** Wolków lub Bóbrka-Chlebowice **S** 1-kl. mieszk.
- Wojnicz **†** 1826 m **m** Brzesko, **†** Bogumiłowice **brm** Nodzyński Karol **S** 5-kl. mieszk., szkoła przemysł. uzup., **lek** Łowczowski Wiktor, **not** Grechowiec Zygmunt, **geom ewid** Bronisław
- Ożarski, **apt** 1, **jarm** co 3 poniedziałek **targ** co poniedziałku, Towarzystwo zaliczkowe, Gminna kasa pożyczkowa, Kasa Reiffeisena.
- Wojniłów **†** 3270 m **m** Kałusz, **†** Kałusz lub Martynów) **brm** Semen Korol **S** 4-kl. mieszk., **lek** Jastrzębski Julian, **not** Dziedziński Aleksander, **adw** Reiser Eljasz dr., Nadel Abraham dr., **apt** 1, **jarm** 15 I, w 4 śróde Wielk. postu gr. kat., 8 IV, 6 i 7 V, (na bydło), 13 VII i 20 VIII na tow. kram., 22 IX, 5 XII **targ** co czwartek, Two kredytowe dla rolnictwa, handlu, przemysłu i rękodzielni, Kasa Reiffeisena
- Wojniłów w **†** Rohatyn **†** Bursztyn **†** Bukaczowce).
- Wojtkowa **m** Dobromil, **†** Bircza, **†** Ropienska, **†** Kroszcienko k. Chyrowa) **brm** Jan Kruk, **S** 2-kl. mieszk.
- Wojtowa w **†** Gorlice, **†** Biecz, **†** Lipinki, **†** Biecz **S** 2-kl. mieszk.
- Wojutyce 2300 m w **†** Sambor, **†** Nadyby-Wojutyce) **S** 2-kl. mieszk.
- Wola Batorska w **†** Bochnia **†** Niepołomice, **†** Podłęże **S** 2-kl. m., i 2-kl. ż.
- Wola Jakubowa w **†** Drohobycz **†** Dobrowlany **S** 2-kl. mieszk.
- Wola Justowska w **†** Kraków, **†** Kraków) **S** 1-kl. mieszk.
- Wola Filipowska w **†** Chrzanów **†** Krzeszowice **†** Krzeszowice) **S** 2-kl. mieszk.
- Wola Łużańska w **†** Gorlice, **†** Gorlice) **S** 1-kl. mieszk.
- Wola Małnowska w **†** Mościska **†** Krakowice **†** Radymno lub Jaworów).
- Wola Michowa w **†** Lisko, **†** Baligród **†** Łupkow) **S** 2-kl. mieszk.
- Wola Przemysłowska w **†** Brzesko **†** Radłów **†** Zaborów **†** Słotwina) **S** 2-kl. mieszk.
- Wola Radłowska w **†** Brzesko **†** Radłów **†** Radłów **†** Bogumiłowice) **S** 2-kl. mieszk.
- Wola Radziszowska **m** **†** Myślenice. **†** Radziszów, **†** Skawina) **S** 2-kl. mieszk.
- Wola Ranizowska 3900 m w **†** Kolbuszowa, **†** Sokołów koło Rzeszowa, **†** Ranizów, **†** Rzeszów) **S** 4-kl. mieszk.
- Wola Rusinowska w **†** Kolbuszowa **†** Majdan koło Kolbuszowa **†** Chmielów lub Sędziszów) **S** 2-kl. mieszk.
- Wola Zaderawacka w **†** Dolina **†** Bolechów **†** Sokołów koło Stryja **†** Stryj) **S** 2-kl. mieszk.
- Wola Zarzycka 3500 m w **†** Łańcut, **†** Leżajsk **†** Leżajsk) **S** 2-kl. mieszk.
- Wolanka w **†** Drohobycz, **†** Boryslaw **†** Drohobycz, **†** Lehman Alojzy, **Lightgarn** Dawid.

- Wołczkowce 2800 m w **S** ¹ Śniatyn, ³ Zabłotów) **S** 2-kl. miesz.
- Wołcze w **S** ¹ Turka nad Stryjem **×** (¹ Turka nad Stryjem **+** Łomna) **S** 2-kl. miesz.
- Wołczuchy w **S** ¹ Gródek Jagielloński, **×** (¹ Rodatycze, **+** Gródek Jagielloński) **S** 2-kl. miesz.
- Wolica w **S** ¹ Stryj **+** Bilcze-Wolica)
- Wolica Baryłowa w **S** Kamionka Strumilowa ¹ Radziechów **×** (¹ Seńków, **+** Mikołajów koło Brodów **+** Radziechów) **S** 1-kl. miesz.
- Wołków w **S** ¹ Przemysłany **×** (**+** Przemysłany).
- Wołkowce koło Dźwinożrodu w **S** Borszczów, ¹ Mielnica **×** (**+** Mielnica **+** Iwanie Puste) **S** 1-kl. miesz.
- Wołkowce koło Borszczowa w **S** ¹ Borszczów **+** (**+** Borszczów) **S** 1-miesz.
- Wołkowyja w **S** Lisko, ¹ Baligród **×** (**+** Baligród, **+** Lisko)
- Wołoszcza w **S** ¹ Sambor **×** (¹ Łąka Rustyk, **+** Kranzberg, **+** Dorozów)
- Wołowiec w **S** ¹ Gorlice **×** (¹ Gładyszów, **+** Gorlice)
- Worochna w **S** Nadworna, ¹ Delatyn, ³ **+** **S** 1-kl. miesz.
- Worona w **S** Tłumacz, ¹ Ottynia **×** (**+** Markowce, Ottynia) **S** 1-kl. miesz.
- Worwolińce w **S** Zaleszczyki, ¹ Tluste **+** (**+** Tluste)
- Woźniki w **S** ¹ Wadowice **×** (**+** Wadowice)
- Wróblík Szlach. w **S** Sanok, ¹ Rymanów **×** (**+** Rymanów) **S** 1-kl. miesz.
- Wróblowice w **S** Drohobycz ¹ miesz. nice (**+** Dobrowlany) **S** 2-kl. Mede-
- Wrzawy w **S** Tarnobrzeg. ¹ Rozwadów **×** (**+** Nadbrzezie)
- Wulka Mazowiecka w **S** Rawa Ruska ¹ Uhnów **×** (¹ Hujcze **+** Kamionka Lipnik **+** Kamionka Wołoska) **S** 2-kl. miesz.
- Wybranówka m **S** ¹ Bóbrka, ¹ **+** **+** **brm** Sołtys Jan, **S** 2-kl. miesz., **lek** Dortort Chuna (okr.). **apt dom 1, targ** co środy, Kasa Reiffeisena, Gminna Kasa pożyczkowa
- Wyciąże w **S** ¹ Kraków **×** (**+** Pleśszów **+** Czyżyny) **S** 2-kl. miesz.
- Wyczółki w **S** Buczacz. ¹ Monasterzycka **+** (**+** Monasterzycka)
- Wydna G. w **S** ¹ Brzozów, **×** (**+** Dydnia, **+** Sanok) **S** 2-kl. miesz.
- Wyganka Dolna i Górna w **S** ¹ Czortków **×** (**+** **S** 1-kl. miesz. **lek** Wągrowski Karol.
- Wygoda koło Radziechowa w **S** ¹ Brody **×** (**+** Radziechów, **+** Brody)
- Wygoda Wielka ¹ Dolina, ¹ **+** **S** 1-kl. miesz., **lek** Kłaften Józef.
- Wysocko w **S** Jarosław ¹ Radymno (**+** Surochów) **S** 2-kl. miesz.
- Wysocko Wyżne 2672 m w **S** ¹ Turka, ¹ Borynia **×** (**+** Borynia, **+** Turka n Stryjem lub Jabłonka Niżna) **n. gm** Mikołaj Wysocki, **S** 1-kl. miesz. **jarm** dwudniowe 20 I, 21 III, 19 V, 25 VI, 26 VII, 11 VIII, 1 IX, 5 X, 22 X, 6 XI, 1 XII, Kasa Reiffeisena
- Wysoka w **S** Rzeszów ¹ Głogów **×** (**+** Głogów **+** Rzeszów)
- Wysowa 3700 m w **S** ¹ Gorlice, ³ (**+** Nowy Sącz, **+** Gorlice) **S** 1-kl. miesz., Zakład zdrojowo-kąpiel.; posiada szczywy słono-bromo-jodowo-żelaziste, szczywy alkaliczno-żelaziste, szczywę alkaliczną z żelazem. Lekarz zakładowy dr. Jan Oźga.
- Wyszczka 700 m w **S** ¹ Borszczów **×** (**+** Borszczów)
- Wyszczur w **S** ¹ Przemysł, **×** (**+** Żurawica)
- Wyszenka w **S** Gródek Jagielloński, ¹ Janów k. Lw., ¹ (**+** Magierów **+** Wereszyca-Wiszenka).
- Wyżne w **S** ¹ Strzyżów **×** (**+** Czudec) **S** 2-kl. miesz.
- Wyżniany w **S** Przemysłany, ¹ Gliniany. **×** (**+** Kurowice), **S** 2-kl. miesz.
- Wzdów w **S** ¹ Brzozów, ² (**+** Besko, **+** Zarszyn) **S** 1-kl. miesz.
- Zabawa w **S** Brzesko ¹ Radłów (**+** Radłów **+** Bogumiłowice) **S** 2-kl. miesz.
- Zabie ¹ 9300 m w **S** Kossów, ³ (**+** Worochta lub Wyżnica) **n gm** Jan Dutczak **S** 1-kl. miesz., **lek** Henryk Millgram, Jakób Newestiuk **not** Adam Ważny **adw** Neweliński, emer. radca sądu, Bank przemysłowy, Kasa gminna, Kasa Reiffeisena.
- Zabierzów 1350 m m **S** ¹ Kraków, ³ **+** **brm** Czuber Józef **S** 4-kl. miesz Kasa Reiffeisena
- Zabierzów łożo Niepołomic w **S** Bochnia: ¹ Niepołomic, ³ **+** Podłęże, **S** 2-kl. miesz
- Zabierzów k Rzeszowa w **S** ¹ Rzeszów **×** (**+** Rzeszów)
- Zabłędza w **S** Tarnów ¹ Tuchów (**+** Tuchów)
- Zabłocie 3490 m. w **S** ¹ Żywiec **+** **n gm** Robert Schröter **S** 4-kl. miesz. **lek** Blumenfeld Joahim, Skórski Włodzimierz, dyrektor szpitala powsz. w Żywcu, **adw** Broder Leon dr., Junger Maurycy dr.
- Zabłocie koło Żywca w **S** ¹ Żywiec **×** (**+** Żywiec).
- Zabłotce w **S** Jarosław ¹ Radymno (**+** Radymno)
- Zabłotce k. Brodów w **S** ¹ Brody, ¹ **+** **S** 1-kl. miesz.

- Zabłotów 4200 m m Sniatyn 2 S 2-kl. miesz., lek Neuberger Zygmunt, not Schapira Józef Adolf, adv Bartz Władysław dr., Erdheim Pinkas dr., apt 1, jarm 18 I, 11 II, 6 IV, 5 V, 11 VII, 10 i 28 IX, 7 XI, 12 XII, targ co wtorku.
- Zabno 1610 m m Dąbrowa 3 S 4-kl. miesz., lek Przybyszowski Wilhelm, not Machowicz Kazimierz, adv Hubert Zdzisław dr., Agatstein Ignacy dr., apt 1, targ co drugi poniedz Kasa Reiffeisena i 3 Kasy eskontowe Twa zaliczkowego.
- Zabno nad Sanem w Tarnobrzeg 1 Rozwadów 2 Radomyśl nad Sanem 2 Zbydniów 1 S 1-kl. miesz.
- Zaborów w Brzesko, Radłów 3 S 2-kl. miesz.
- Zaczernie w Rzeszów, Głogów 2 Rzeszów 2
- Zaczarów 1600 m w Buczacz 1 Monasterzyska 2 Uście Zielone 2 Krościatyn lub Komarówka 1 S 2-kl. miesz.
- Zadniszówka 2600 m w Skalat 1 Podwoleczyska 2 Berger Eljasz.
- Zadwórze w Przemyślany, Gliniany 1 S 2-kl. miesz.
- Zagóreczko w Bóbrka 1 Chodorów 2 Chodorów 1 S 2-kl. miesz.
- Zagórz 2840 m w Sanok 2 Józef Balowski, S 4-kl. miesz., lek Jan Puzdrowski, targ co środy. Kasa Reiffeisena, Gminna kasa pożyczkowa, Two kredytowe dla handlu i przemysłu.
- Zagorzany w Gorlice, Biecz 3 S 2-kl. miesz. Rafinerya nafty hr. Skrzynskiego, Rafinerya nafty Gal karpackiego Twa naftowego, przedtem Borghelm i Mac Garvey
- Zagórze w Chrzanów 2 Babice koło Alwerni, Chrzanów, Alwernia-Regulice 1 S 2 kl. miesz.
- Zagórze koło Kańczugi w Przeworsk 2 Manasterzyska 2 Kańczuga 2
- Zagórzycze w Ropczyce 2 Sędziszów 1 S 2-kl. miesz.
- Zagorzyn w Nowy Sącz, Stary Sącz 2 Łącko, Stary Sącz 1 S 2-kl. miesz.
- Zahajpól w Kołomyja 1 Gwoździec 2 Matyjowce 1 S 2-kl. miesz.
- Zakliczyn n. Dunajcem 1300 m m Brzesko, 3 S 4-kl. miesz. poł. z dop. kurs. roln., lek Dunajowicz Zygmunt, not Stropiński Ludwik, apt 1, jarm co 3 poniedziałku.
- Zakomarze w Złoczów 2 Olesko 2 Olesko 2 Ożydów 1
- Zakopane 7980 m w Nowy Targ, 3 er 3 n. gm Wojciech Rój, S 5-kl. m i 5-kl. ż., szkoła koronarska, szk. przem. drzewnego, lek Chramiec Andrzej, Gaik Jan, Piasecki Eugenjusz, Gawlik Jan, Dłuski Kazimierz, Dłuska Marya, Zychon Józef, Brzeziński Edward, Czaplicki Zdzisław, Wieselman Jakób, Januszowski A., Kasprzycki T., Kraszewski Wacław, Różecki Józef, Wojczyński Marjan, Morawski Kazimierz, Wislocki Jan, Beaurain Karol, Wilczyński Henryk, weter Kottoński Janusz, apt 1, targ od 15 VI do 15 IX co wtorku z resztą co drugi wtorek Stacya klimat. 837 m. ponad poziomem morza położona. Zakład wodoleczniczy dra Chramca, Zakład wodoleczniczy dra Chwistka, Sanatorium dla chorych piersiowych, dyrektor dr. Kazimierz Dłuski, Sanatorium dla chorób piers. dra Maryana Hawranka. Klinika chirurgiczna dra Gawlika. Fabryka tekstur i masy drzewnej hr. Zamoyskiego. Kasa zaliczkowa, Kasa Reiffeisena.
- Zalas 1618 m w Chrzanów 1 Krzeszowice 2 Tenczynek 2 Krzeszowice 1 n gm Ignacy Suślik, S 2-kl. miesz., Spółka oszczędności i pożyczek Reiffeisena.
- Zalasowa 2200 m w Tarnów 1 Tuchów 2 Ryglice 2 Tuchów 1
- Zalesie w Czortków 2 Szańkowczyki 1 S 2-kl. miesz.
- Zalesie Biskupie w Borszczów 1 Mielnica 2 Germakówka 1 S 2-kl. miesz
- Zaleszczyki 5001 m m 3 er 2 S 2-kl. miesz. dr. Izidor Blutreich pr. Cieński Tad, star Veltzé Jan, S przyw. gimn. realne seminarjum naucz. m., z wykł. pols. i rusk., 6-kl m. i 6-kl. ż., lek Blutreich Izydor, Grudzewski Bernard, Hinze Roman, Reischer Ignacy, Rosen Abraham, Sołowski Jan, not Łapicki Emil adv Stefanowicz Roman dr., Schauer Łazarz dr., Wagschall Hersch dr., apt 1, załoga 1 batalion 58 pułku piechoty, szwadron 2 p. dragonów, jarm na bydło 4 I, 4 III, 4 V, 10 VII, 4 X, 4 XII, targ co czwartku, Powiatowa kasa pożyczkowa, Mieszczańska kasa pożyczkowa, Kasa pożyczkowa „Pomoc”. Załokie w Drohobycz, 1 Podbuż 2 Podbuż, Sambor 1 S 1-kl. miesz.
- Zalęcze 7300 m m Zborów, 2 Zborów 2 S 4-kl. miesz., i 2-kl. miesz. lek Landesberg Chaim Mojżesz, Rager Izydor, not Bodakowski Strniślaw, adv Futy-ma Eugeniusz dr., Pudles Wilhelm

- Zboiska w **Łwów**, (Łwów-Podzameze) **S** 2-kl. miesz.
- Zbora w **Kałuż** (Zawadka koło Kałuża) **S** 2-kl. miesz.
- Zborów** 5660 m **m** 1-**er** **brm** nie wybrany, **star** Krasuski Władysław **S** 5-kl. miesz., **lek** Baczyński Eustachy (fiz.), Skórski Marian, Sturm Leon, Petersiel Józef, **not** Zubek Józef, **adv** Wacyk Eugeniusz dr., Nagler Dawid dr., Piątkiewicz Rościśław dr., Hausinger Ojzjasz dr., **apt** 1, załoga 13 p. ułanów, **jarm** 2 I, 20 II, 5 IV, 10 IV, 8 i 22 V, 10 VII, 2 i 21 VIII, 28 IX, 27 X, 27 XI, **targ** co wtorku. Towarzystwo handlowe. Kasa zaliczkowa „Nadzieja“, Bank zaliczkowy, Two zaliczkowe, Two pożyczkowe i oszczędności, Kasa kredytowa, Spółka pożyczkowa, Związek kredytowy, Two kredytowe „Wira“.
- Zborowice w **Grybów** **1** Ciężkowice (Ciężkowice) **S** 2-kl. miesz.
- Zbydnów w **Tarnobrzeg**, **1** Rozwadów **S** 2-kl. miesz.
- Zbyszyce w **N. Sącz**, **3** (N. Sącz) **S** 1-kl. miesz. **jarm** 12 I, 14 II, 19 III, 25 IV, 16 V, 24 VI, 26 VII, 25 VIII, 21 IX, 18 X, 25 XI i 23 XII.
- Zdunya w **Gorlice** (Gorlice).
- Żdżary w **Ropczyce**, **1** Sędziszów).
- Zdziarzec w **Mielec**, **1** Radomyśl (Zassów, Radomyśl k. Tarnowa, Czarna) **S** 1-kl. miesz.
- Zebrzydowice w **Wadowice**, **1** Kalwarya, (Kalwarya) **S** 2-kl. miesz., **lek** Nikliborc Jan, **apt** 1
- Żegiestów w **Nowy Sącz** **1** Muszyna (Żegiestów-Kapiele).
- Żegiestów Kapiele w **Nowy Sącz**, **1** Muszyna **S** 1-kl. miesz. Zakład zdrojowo kąpielowy. Szczawa wapniowo-magnezyowo-żelazista. Lekarz zakładowy dr. Tymoteusz Piotrowski.
- Zelczyna w **Podgórze**, **1** Skawina (Wielkie Drogi)
- Żelechów Wielki w **Kamionka Str.**, Żetemiańska w **Stryj**, **1** Skole (Tuchla)
- Zembrzyce 2200 m w **Wadowice**, **3** (Skawce) **S** 2-kl. miesz.
- Żerostawice w **Wieliczka** **1** Dobczyce (Łapanów Gdów Bochnia).
- Żezawa w **Zaleszczyki** (Duplińska Zaleszczyki Dźwiniacz-Żezawa)
- Zgłobień w **Rzeszów**, **2** (Rzeszów)
- Zgorsko w **Mielec** (Radomyśl, Czarna)
- Zielona w **Rawa R.**, **1** Uhnów **1**
- Zielona k. Nadwórny **1** Nadwórna (Nadwórna)
- Zielonka w **Kolbuszowa** **1** Sokolów koło Rzeszowa (Raniżów Rzeszów)
- Zielonki w **Kraków** (Kraków)
- Zimna Woda w **Łwów** **1** **S** 2-kl. miesz.
- Złoczów** 13234 m **m** 1-**er** **brm** Gold Józef dr., pr. Schnell Oskar **star** Leszczyński Adam Eugenjusz, kaw. ord. Fr. J. i ck. podkomorzy **1** **obw** pr. Zwiślocki Eugenjusz, rad. dw. wice-pr. Żyborski Jacek **S** wyż. gimn., 3-kl. wydz. m. poł. z 4-kl. posp. i 3-kl. wydz. ż. poł. z 4-kl. posp., **lek** Bendel Zygmunt, Gold Józef, Heyne Bolesław, Skrowaczewski Paweł, Jarosz Władysław, Paulo Aleksander, Zaleski Eustachy, Münz Samuel Nathan, Gawlikowski Stanisław. **adv** Alter Bernard dr., Drohomirecki Jan dr., Eidelberg Ithamar dr., Epstein Mateusz dr., Rubczyński Stanisław dr., Grosskopf Jakób dr., Hessel Mojżesz dr., Wanio Aleksander dr., Roth Józef dr., Sternhell Leon dr., Kitaj Izaak dr., Halpern Leon dr., Kolaczkowski Eugeniusz dr., Mittelman Izaak dr., Rothenberg Leon dr., Rożankowski Longin, em. radca, Wichañski Jan, emeryt. radca, Wiśniewski Władysław dr., **not** Meleszkiewicz Jan, Sawicki Michał, **apt** 3, **cyw** geom Gluziński Eugeniusz, załoga 1 bat. 80 pp., 13 p. ułanów, i 3 bat. 35 pułk obr. kraj., **targ** co poniedziałku, **jarm** 20 I, 13 II, w środop. gr. kat., 7 V, pierw. dnia po gr. kat. Ziel. Św., 2 VIII, 13 IX, 8 i 28 XI, 22 XII. Two zaliczkowe. Kasa zalicz. Two kred., Two wzaj. pomocy, Kasa zaliczkowa fundacyi barona Hirscha. Bank galicyjski „Samopomoc“, Miejska Kasa Oszczędności.
- Złota w **Brzesko** **1** Zakliczyn (Czchów Slotwina) **S** 2-kl. miesz.
- Złotniki 2200 m w **Podhajce**, Wiśniowczyk **2**, (Wiśniowczyk, Podhajce lub Mikulińce-Strusów), **S** 2-kl. miesz.
- Zmigród N. **1** 2700 m **m** **Jasło**, **3** (Jasło) **brm** Leon Karciński, **S** 4-kl. miesz., **lek** Zawisza Antoni, Szwarc Jan, **not** Dębicki Ignacy Józef, **adv** Dybaś Stanisław dr., Rappaport Marek dr. **apt** 1 **jarm** we wtorek przed 2 II, na środopięcie, przed 23 IV, 24 VI, 25 VII, 15 X, 13 XII, **targ** co poniedziałku, na byłdo co drugi poniedziałek Two zaliczkowe, Two kredy. dla handlu i przem. Two oszczędności i kredytu.

1 powiat sądowy; **2** rada powiatowa; **S** szkoły; **m** miasto; **w** wieś; **1** **obw** sąd obwod.

ROZDZIAŁ XII. PRZEWODNIK PO LWOWIE.

KILKA DAT O LWOWIE.

Lwów, stolica Galicji, leży na 49,05 100' szer. i 41,0 42' wsch. dł. Powstanie swe zawdzięcza Lwów ruskiemu księciu Danile, który tu na stokach góry oddał zamkowej zwanej, w miejscu mniej więcej jak dziś kamienna grota zbudował drewniany zamek obronny i oddał go synowi swemu Lwu, skąd bierze swój początek nazwa „Lwigród“. Zamek ten, zburzony niebuwem przez Tatarów, ks. Lew odbudował na nowo, umocnił i uczynił go swą rezydencyą. — U stóp tego zamku na „podgrodziu“ które stanowiło właściwe miasto, poczęła się osiedlać ludność, najpierw małopolska, później niemiecka (kupcy i rzemieślnicy), żydowska, tatarska i ormiańska. Pierwotny Lwów więc rozciągał się przeto na dzisiejszem przedmieściu żółkiewskiem, gdzie znajdują się najstarsze cerkwie ruskie jak św. Mikołaja, Onufrego, Paraskewii, kościółek św. Jana Chrzyciela, będący świadectwem, że już za ruskich czasów osiadła tu ludność polska i kościół Maryi Śnieżnej, około którego gromadzili się Niemcy, stanowiący osobną gminę na prawie niemieckiem.

Prawdziwy rozkwit Lwowa poczyna się dopiero z chwilą przejścia pod panowanie polskie za Kazimierza Wielkiego (1349). Zamek książąt ruskich, zdobyty przez niego, a zniszczony przez dwukrotny najazd Litwinów, opustoszał a z nim razem i miasto. Kazimierz Wielki przeniósł je niżej, ponad Pełtew, na miejsce dzisiejszego śródmieścia, otoczył je murami i wałem, a dla obrony zbudował dwa zamki: Zamek Wysoki, na szczycie góry zamkowej i Zamek Niski w miejscu, gdzie dziś szkoła przemysłowa i część teatru hr. Skarbka. W owych czasach miał Lwów charakter przeważnie niemiecki. Kazimierz Wielki dyplomem z 17. czerwca 1356 nadał miastu rozległą autonomię, na podstawie prawa magdeburskiego, uwalniając je z pod jurysdykcji swoich starostów i udzielając swobodę innym narodowościom rządzenia się w mieście swojemi prawami, również swobodę wszelkim wyznaniom. Położenie Lwowa, jako punktu pośredniczącego między handlem Wschodu i Zachodu, rzutkość i energiczna przedsiębiorczość jego mieszkańców, zwłaszcza Ormian, ważyących się na dalekie, a niebezpieczne wyprawy handlowe do Kili, i dalej w kraje tureckie, aż do Persyi, sprawiły, że miasto szybko wzrastało. Napływało tu wiele obcych narodowości, zatrzymujących swe tradycyjne prawa i urzędnienia. To też napotykamy tu: Sa-

racenów, Żydów, Ormian, Greków, Persów, Anglików, Tatarów i Niemców. Lwów staje się targowiskiem światowem. Prawo składu (*ius depositori*) nadane mu przez królów polskich zmuszało każdego kupca zdążającego na Zachód do zatrzymania się tutaj i wystawienia swoich towarów na sprzedaż, aby w nie przedewszystkiem kupcy lwowscy mogli się zaopatrzyć. Stąd też cały handel wschodni do Polski, Gdańska i na zachód przechodził wyłącznie przez Lwów. Na znane — w całej Europie prawie — jarmarki lwowskie, spieszyli kupcy z Persyi, Turcy i Arababii, a Rzeczpospolita wenecka utrzymywała w wiekach średnich swoich agentów we Lwowie, o czem świadczy herb wenecki, skrzydlaty lewek zachowany po dziś dzień na kamienicy w Rynku l. 14.

Umiał też Lwów być wdzięcznym za rozliczne przywileje, jakimi go obdarzali królowie polscy, a przywiązanie swe do Rzeczypospolitej opłacił nieraz drogą, nie tylko uszczerbkiem swych bogactw, które tu nagromadzone były w wielkiej obfitości, ale także krwią i życiem swych obywateli. Turcy i Tatarzy, Kozacy i Wołosi i Rosyanie, doświadczyli na własnej skórze skutków dzielności i patriotyzmu polskiego mieszczan lwowskich.

W ten sposób wytrzymało miasto straszną nawałę kozacko-tatarską w r. 1648 pod wodzą Chmielnickiego i Tuhaj beja, w r. 1655 po bohatersku odparło najazd Kozaków i Moskali pod wodzą również Chmielnickiego i Buturlina, w r. 1672 najstraszniejsze oblężenie tureckie pod wodzą Kapudana Baszy. Były to czasy straszne dla Rzeczypospolitej, kiedy wszystko zdawało się w gruzy rozpadać, a ruskie kraje morzem krwi sphywały i luną pożaru. Lwów sam jeden trwał na straży porządku, trwał przy wierności dla królów polskich. To też w całej Rzeczypospolitej grzmiała chwała jego mieszczaństwa, a król Jan Kazimierz wyniósł wszystkich obywateli do stanu szlacheckiego.

Ośmnaste stulecie rozpoczęło upadek Lwowa. Zdawało się, że z ustaniem napadów tatarskich, Lwów będzie mógł odetchnąć swobodniej, lecz niestety król szwedzki Karol XII. popierając zbrojnie wojewodę poznańskiego, Stanisława Leszczyńskiego, na tron polski, wywołał długą wojnę, która skończyła się zwycięstwem Lwowa w r. 1704 i straszną jego klęską. Wojsko zabierało mieszkańcom pieniądze, klejnoty i kosztowności, Or-

nianom ze sklepów towary wschodnie, ze spiżarni żywność, a z kościołów droższe sprzęty.

Klęska ta była nadto wielką dla Lwowa, by ją mógł znieść, nie tracąc znaczenia i dobrobytu. Co tylko było zamożniejsze, to uchodziło z miasta w obawie ciągłych napadów, okupów i kontrybucyj; najmądrzejsi mieszcianie zeszedli na nędzarzy w ścisłem tego słowa znaczeniu. Handel, który tak kwitł dawniej, upadł, i szukał sobie innych dróg i został nędzny i mały w rękach wyłącznie żydowskich, miasto się wyludniło, zakłady naukowe nie mogły powstawać, ani istniejące należycie się rozwijać. I mimo, że nastąpił okres pod względem wojennym spokojniejszy, nie podnosiło się miasto, bo nie było drugiego Kazimierza Wielkiego, któryby umiejętną ręką, z korzyścią dla państwa i poddanych, dźwigał miasta, ani dynasty Jagiellonów, by rozpoczęte dzieło małże rozwijała.

Tak się skończył świetnie rozpoczęty dziejów miasta Lwowa okres polski, a rozpoczął się okres obecny.

Przy pierwszym podziale Polski (1772) dostał się Lwów pod panowanie austriackie. Dawne wolne miasto rzeszypolskiej polskiej zamieniono w stolicę nowej prowincji austriackiej i to po długich deliberacjach, gdyż pierwotnie rząd austriacki, chociaż Jarosław uczynił stolicą Galicji. Miejsce dawnych uprzywilejowanych urzędów zastąpił nowy urząd administracyjny, wprowadzony przez cesarza Józefa II. (1784). Zniesiono 28 klasztorów i kościołów, a budynki ich obrócono na cele publiczne i państwowe. System germanizacyjny, wykonywany z brutalnym naciskiem w całym kraju, nie oszczędził też i Lwowa. Napłynęły setki „cywilizatorów“, którzy kraj ten uważali za ziemię obiecana, a stali się dlań istną plagą egipską, przybył teatr niemiecki, popierany przez sfery rządowe (1776), założono niemiecki uniwersytet (1787).

Żywsze zajęcie wywołał dopiero ruch, poprzedzający wypadki roku 1846, zakończony jednak wcieleniem Rzeszypolskiej krakowskiej do monarchii austriackiej. Cesarz Feadynand I. przybiecując ludom Austrii konstytucyję i zwołuje Sejm konstytucyjny do Wiednia r. 1848.

Na wieść o tem postanowieniu i pod wrażeniem prądów, które przebiegały wówczas całą Europę, zawrzało miasto pełnem życiem. Zorganizowano gwardyę narodową i wybrano radę narodową. Gdy jednak Sejm konstytucyjny nie dokonał zamierzonego dzieła, poczęto ścieśniać nadane swobody, rozwiązywać rady narodowe, co wywołało znowu wielkie rozją-

trzenie umysłów. Otuchy do oporu dała wiadomość, że Węgry ciągną na Wiedeń. Wśród tego rozdrażnienia przyszło 1. listopada 1848 r. do bójki między wojskiem, a gwardyą narodową. Dowodzący generał Hamerstein kazał ustawić na górze koło pałacu arcybiskupiego i na Wysokim Zamku działa i skierować je na miasto. Powstała krwawa walka uliczna, wojsko cesarskie zwyciężyło, a Lwów został zbombardowany. Wskutek rzuconych rakiet i granatów spaliło się wiele budynków, zniszczono także wieżę ratusza obecnego i bogatą bibliotekę uniwersytecką mieszczącą się w dawnym kościele potrynitarskim, dziś obróconym na cerkiew św. Ducha.

Odetchnął Lwów swobodniej dopiero z chwilą wprowadzenia nowego statutu miejskiego, opartego na zasadach autonomii gminnej (14. października 1870 r.). Odtąd rozpoczął się też stały a szybki rozwój Lwowa, który już dziś śmiało stanąć może w rzędzie poważniejszych miast europejskich.

Liczba mieszkańców i domów od tej pory, a więc w ciągu trzydziestu lat, prawie potroiła się (w r. 1869 mieszkańców 87.109, domów 2.545 — dziś 296.113 mieszkańców i przesyła 5.394 domów; ulice i place w przeważnej części uregulowane, w śródmieściu prawdziwie wielkomiejskie, mnóstwo wspaniałych gmachów, publicznych i prywatnych, piękne ogrody i plantacje, bogato uposażone biblioteki i muzea, teatry i sale koncertowe, szkolnictwo, dzięki ofiarności gminy, rozwinięte znakomicie. Miasto przerzynają w różnych kierunkach linie tramwajów: konnego i elektrycznego, tworzące wyborne arterye komunikacyjne, Pełtew w znacznej części pokryta, w głównych ulicach przeprowadzona kanalizacja, zaprowadzono wodociągi, miejski zakład elektryczny, miejską gazownię i rzeczną — wszystko urządzone na stopę europejską.

Lwów jest obecnie siedzibą najwyższych władz rządowych i autonomicznych, oraz trzech arcybiskupów (obr. rzym.-kat., grecko-kat. i orm.-kat.), posiada w swych murach uniwersytet, szkołę politechniczną, akademię weterynarską, akademię handlową (od jesieni roku 1899), szkołę lasową, gimnazyów (z tych jedno ruskie i jedno niemieckie), gimnazya żeńskie (prywatne), dwie szkoły realne, szkołę przemysłową, seminarjum nauczycielskie: męskie i żeńskie, szkołę kadecką (od jesieni r. 1899), konserwatorium muzyczne, oraz cały szereg szkół wydziałowych, ludowych i liceów.

GODNE WIDZENIA WE LWOWIE.

Kościoły.

Katedra metropolitalna łać. położona w środku miasta, zbudowana w stylu gotyckim, z obu stron bocznych zabudowana kaplicami posiada z lewej strony wieżę 64 m. wysoką z nasadą w stylu rococo. Fundamenta pod tę świątynię założony w r. 1350 król Kazimierz Wielki. Ściany kościoła i sklepienia pokryte freskami w XVIII. w. Wewnątrz ołtarz, przed którym Jan Kazimierz r. 1656 złożył śluby wiekopomne. Przebudowana i przerobiona z końcem XVIII. w. przez arcybiskupa Sierakowskiego zatraciła katedra swój pierwotny charakter. Mimo to zachowało się w niej wiele cennych zabytków, jak między innymi kaplica Kampianowska z botatymi rzeźbami i popiersiami słynnych burmistrzów Lwowa dra Pawła i Marcina Kampianów, pomnik Stanisława Żółkiewskiego, ojca hetmana i w i.

Kaplica Ogrójcowa, zwana Boimów, osobno stojąca po prawej stronie przy absydzie katedry, zasługuje na uwagę, jako piękny pomnik sztuki renesansowej. Założona około roku 1609 przez Jerzego Boima. Wewnątrz piękny ołtarz, rzeźbiony z kamienia, na którym widać ślady polichromii.

Kościół OO. Jezuitów (św. Piotra i Pawła), założony w roku 1610 w stylu barocco. Na sklepieniu nawy środkowej, freski malowane przez Jana Ecksteina w r. 1750. Ołtarze obite blachą miedzianą, z których jeden, Matki Boskiej niedawno oczyszczono.

Katedra obrz. ormiańskiego. Założona pierwotnie z drzewa w r. 1390 następnie wykończona z kamienia w r. 1457. Całość okazuje łączenie gotyckie z założeniem bizantyjskiem oraz stare wzory ormiańskie. Absyda bowiem jest wzorowana na kościele Arni w Armenii. Plac przed kościołem wyłożony nagrobkami Ormian lwowskich. Za absydą kolumna koryncka dźwiga posąg św. Krzysztofa z r. 1736.

Kościół Bożego Ciała OO. Dominikanów. Założ. pierwotnie z drzewa w r. 1270. Po spaleniu odbudowany z kamienia i cegły w r. 1749 przez hetmana wielkiego koronnego Józefa Potockiego. Budowa

zewnątrzna w stylu rococo, o słupach jońskich, nad którymi wznosi się tympanon z napisem; „Soli Deo Honor et Gloria“. Godny widzenia jest posążek alabastrawy „Matki Boskiej z dzieciątkiem Jezus“, który uniósł Jacek Odrowąż z Kijowa przed Tatarami w r. 1401. Jestto najdawniejszy pomnik rzeźby religijnej we Lwowie. W kaplicy bocznej św. Dominika widzimy pomnik alabastrawy hr. Józefa Borkowskiej dzieło Bertela Thorwaldsena z wypuklorzeźbą geniusza śmierci, prowadzącego do mety postać kobiety, wstrzymanywaną przez geniusza życia. W klasztorze jest biblioteka bogata w dzieła i rękopisy.

Cerkiew Przeobrażenia (ul. Krakowska) poświęcona w r. 1906, dawniej kościół Trynitarzy a później Akademia i Biblioteka uniwersytecka. Po pożarze 1848 r. stał pustką poczem w ostatnich latach XIX. wieku darował cesarz Fr. Józef mury te Rusinom na cerkiew. Przeróbka ta trwała kilkanaście lat.

Cerkiew Wniebowzięcia N. M. P. zwana Wołoską od gospodarzy włoskich. Jest to piękna budowa ciosowa o trzech kopułach na zewnątrz z pilatrami. Wieżę, najpiękniejszą we Lwowie w stylu odrodzenia, fundował słynny Grek z Kandyi i patrycyusz lwowski Konstanty Korniakt. Zbudował zaś ją Paweł Rzymianin, Włoch architekt lwowski przy końcu XVI w.

Kościół św. Andrzeja OO. Bernardynów. Kościół założony w roku 1464, po spaleniu odbudowany kosztem Jerzego Mniszka, wojewody sandomierskiego w roku 1660. Styl renesansowy z piękną fasadą. W głównym ołtarzu srebrna trumna z relikwiami bł. Jana z Dukli. Przed kościołem wznosi się na kolumnie korynckiej posąg bł. Jana z Dukli, postawiony w roku 1649 na pamiętkę oswobodzenia miasta od oblężenia Chmielnickiego i Tuhaj Beja, hana tatarskiego.

Kościółek PP Klarysek dawniej kościół Niepok. Poczęcia Maryi Panny z klasztorem PP. Bernardynek był pierwotnie kaplicą św. Anny, przy której mieszkało kilkanaście zakonnic III. reguły św. Franciszka. W r. 1606 został na tem miejscu zbudowany kościół staraniem Jadwigi

SŁOWO POLSKIE

największy polityczny dziennik polski wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumeraty kwartalnie: we Lwowie kor. 6.— z dostawą dwukrotną do domu kor. 7.80, z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8.— rocznie kor. 32.— z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9.50 — rocznie kor. 38.

Mniskowej wojewodzianki sandomierskiej, a w r. 1749 klasztor znacznie rozszerzony ale już w r. 1782 zniesiony i przemieniony na komorę celną. W r. 1898 z okazji swego 50 jubileuszu wstąpienia na tron ces. Fr. Józef I. pozwolił składowi tytoniu przerobić napowrót na kościół. W tym celu dobudowano do tego kościółka bramę od str. ul. Łyczakowskiej.

Kościół św. Michała OO. Karmelitów fundowany w r. 1634 przez Aleksandra z Ostroroga ks. Zaslawskiego. Wewnątrz pomnik generała Józefa Dwernickiego, postawiony w r. 1864, dłuta Parysa Filipiego i pomnik z czarnego marmuru Piotra Branickiego z r. 1762.

Kościół ofiarowania N. M. P. założony w r. 1644 przez Jakóba Sobieskiego, kasztelana krakowskiego, a za gorliwym przyczynieniem się Jana Sobieskiego

Kościół Wszystkich Świętych PP. Benedyktynek murowany w r. 1595, posiada wieżę z atyką w stylu odrodzenia.

Kościół św. Jana Chrzyciela u stóp Wysokiego Zamku, pierwotnie założony w r. 1234 przez towarzyszy Jacka Odrowąża. Odnowiony w drugiej połowie XIX. w. otwiera się tylko dwa razy do roku.

Cerkiew św. Mikołaja zbudowana na miejscu dawniejszej w r. 1623 posiada kilka obrazów i szczytki dawnego ikonu-stasu archeologicznej wartości.

Kościół św. Marcina założony w r. 1630.

Kościół św. Wojciecha z roku 1606. W wieku XV. podczas straszliwej zarazy jeden z mieszczan lwowskich grzebał w tem miejscu zmarłe na zarazę swe dzieci. Za nim poszli inni. Później ze składek stanął tu kościółek, a w roku 1606 w dniu św. Wojciecha za pozwoleniem ówczesnego arcybiskupa lwowskiego ks. Zamoyskiego, odprawiono tu pierwszą mszę św. Skasowany przez ces. Józefa I. służył ten kościółek na prochnownię, a dopiero w r. 1906 wykupiony od wojskowości za staraniem ks. kan. Słórsza i na nowo poświęcony, został oddany do użytku pobożnych.

Katedra ob. gr. kat. pod wezwaniem „św. Jerzego“ wystawiona w r. 1292 dla Bazylianów, następnie przebudowana w r. 1746 przez Atanazego Szepetyckiego biskupa lwowskiego. Cerkiew ta w kształcie krzyża greckiego, w stylu rococo z kopułą o zaakragłonych rogach. Od frontu terasa schodowa z posągami papieży, na atyce posąg św. Jerzego na koniu. W kaplicy prawej obraz „Matki Boskiej trembowelskiej“ malowany na drzewie, przeniesiony w r. 1673 z Trembowli.

W budowie olbrzymich rozmiarów wspa-

niały kościół św. Elżbiety na pl. Solarni, wzniesiony będzie ze składek staraniem śp. arcyb. Morawskiego i ks. arcyb. Bilczewskiego.

Piękniejsze gmachy publiczne i budynki prywatne.

W środku rynku stoi ratusz, którego budowę rozpoczęto w r. 1827 w miejsce dawniejszej starożytnej budowy z r. 1597, która runęła. Na czterech rogach rynku stoją studnie z wielkimi kamiennymi rezerwoarami, ozdobione kamiennymi posągami bóstw mitologicznych. Okružające rynek kamienie niemal wszystkie trypiatrowe, są budynkami dawnymi. Większa część tych domów ma tylko trzy okna, bo nie wolno było dawniej mieszczanom w rynku stawiać większych budynków.

W górnej stronie rynku, znajduje się kamienica (liczba 6) wykonana z ciosu w r. 1580 w której przemieszkiwał często król Jan III.

Stary pałac arcybiskupi l. 9, wystawiony w r. 1634. W nim to dawniej gościł kilkakrotnie królów polscy, tutaj zmarł także król Michał Wiśniowiecki. Przy ulicy Teatralnej znajduje się okazały gmach, dom narodny ruski, przerobiony z klasztoru OO. Trynitarzy, znieśiony w r. 1784, a w r. 1849 przez cesarza darowany „Matcy ruskiej“. Przy ulicy Czarnieckiego widzimy pałac namiestnikowski i budynki c. k. Namiestnictwa, projekt F. Księżarskiego z godną uwagą klatką schodową, wykonaną przez prof. Marconiego. Wchodząc w ul. Batorego widzimy nowy pałac sprawiedliwości, okazały budynek o pięknej architekturze. Uniwersytet założony przez cesarza Franciszka Józefa w dawnym klasztorze Trynitarzy. W ul. Kopernika znajduje się pałac hr. Romana Potockiego w stylu renesansu francuskiego. Postępując w górę ul. Kopernika widzimy po prawej stronie pałac księcia Sapiehy w stylu francuskim. Przy ul. Sapiehy naprzeciw kościoła św. Maryi Magdaleny znajduje się kompleks pięknych will, zbudowanych na miejscu zwanem „Kastelówką“. Naprzeciw Kastelówki wznosi się gmach Politechniki, wybudowany w r. 1877 podług planu prof. Zacharjewicza. Wewnątrz aula ozdobiona podwójnymi korynckimi słupami, podpierającymi belkowanie, nad którem wznosi się wyższa część z karytydami, tworząc pola, w których mieszczą się obrazy, podług kartonów Mattejki malowane, a przedstawiające „postęp ludzkości“. Przy ulicy Słowackiego, okazały budynek, w którym mieści się Dyrekcya poczt i telegrafów. Gmach sejmowy wykonany w roku 1881 podług

planu J. Hochbergera. Jest to budynek dwupiętrowy w bogatym stylu renesansowym. Na szczycie atyki umieszczona grupa przedstawia „Geniusza ojczyzny“. Dwie boczne figury siedzące wyobrażają Wisłę i Dniestr. U wejścia przed frontem gmachu ustawione są dwie grupy, dłuta Teodora Rygiera, przedstawiające „Oświatę“, i „Pracę“. W sali recepcyjnej, z której wychodzi się do logii, umieszczony jest słynny obraz „Unia“, pędzla Jana Matejki. Z budynków prywatnych zasługuje na uwagę pałac hr. Gołuchowskiego, przy ul. Mickiewicza i hr. Siemieńskiego na ul. Piekarskiej.

Na rogu ul. Jagiellońskiej i Karola Ludwika znajduje się okazały gmach „Kasy oszczędności“ według projektu prof. Zacharjewicza. Dom inwalidów przy ulicy Kleparowskiej l. 23, zbudowany według planów słynnego architekta Teofila Hauscena (twórca gmachu parlamentu austriackiego). Gmach szkoły normalnej, w pobliżu kościoła św. Anny w stylu średniowiecznym z cegły. Nowy teatr na placu Gołuchowskiego, zbudowany według nagrodzonego na konkursie planu dyr. Gogolewskiego. Następnie gmachy Kasyna narodowego, Kliniki, Hotel George'a i Paźa Mikolascha.

Najpiękniejsze ulice i place.

Ul. Karola Ludwika z wspaniałymi hotelami, plac Maryacki, (na którym stał pomnik Adama Mickiewicza według nagrodzonego na konkursie projektu Antoniego Popiela), ul. Akademicka, ul. Trzeciego Maja, ul. Mickiewicza, ul. Kraszewskiego, ul. Krasickich, ul. Zygmuntowska, l. Batorego, ul. Pańska, ul. Halicka, ul. Jagiellońska, ul. Kopernika i wiele innych.

Warte zwiedzenia zakłady typograficzne Słowa Polskiego, za zgłoszeniem się do Administracji.

Ogrody i parki.

Park na Wysokim Zamku z kopcem „Unii Lubelskiej“, usypanym na pamiątkę 300-nej rocznicy Unii; z Wysokiego Zamku i z Kopca wspaniałe widoki na całe miasto; u stóp zamku stawy Kiselki, na prawo od wejścia na zamek, góra piaszkowa, zwana Łysą, dalej lasek Lonszańówka; park Stryjski, czyli im. Kilińskiego (dojazd tramwajem elektrycznym); Park Łyczakowski (dojazd tramwajem elektrycznym); Ogród strzelecki (ze strzelnicą miejską, własność Tow. strzeleckiego); Ogród miejski (pojezuicki) w środku miasta; Wały hetmańskie (wzdłuż ul. Karola Ludwika); Ogród botaniczny, przy uniwersytecie; Wały gubernatorskie, przed gmachem namiestnictwa; liczne plantacje w środku miasta; plac powystawowy (za nim tor wycigowy Cetnera), gdzie

wścigi konne odbywają się co roku pod koniec czerwca, i tor wycigowy cyklistów, dawne boisko gimnastyczne „Sokolów“ podczas wystawy r. 1894. Dokoła miasta Corso.

Wystawy, muzea, biblioteki.

Nieustająca wystawa wyrob. przemysłu krajowego otwarta codziennie w domu niegdyś Biesiadeckich przy placu Hallickim. Wstęp wolny w poniedziałek, czwartek i piątek. W inne dni 10 ct.

Nieustająca wystawa zjednoczonego Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w gmachu Muzeum przemysłowego, otwarta od godz. 10 rano do godz. 5 po południu.

Miejska galeria obrazów otwarta została w roku 1907. Tymczasowo w gmachu Muzeum przemysłowego.

Muzeum przemysłowe miejskie otwarte codziennie (z wyjątkiem poniedziałków) od 9 rano do 3 po południu (w niedzielę i święta od godz. 10—1).

Muzeum miejskie przemysłowe posiada bardzo cenne zbiory. Na uwagę zasługują zbiory tkanin, haftów ludowych, zbiory porcelany wyrabianej dawniej w Polsce. Pomiedzy okazami z ceramiki, znajdują się okazy nadzwyczaj rzadkie i może obecnie jedyne ze znanych. W wystybulu powóz, tryumfalny z XVIII. w. arcybiskupów lwowskich.

Zakład narodowy im. Ossolińskich. Biblioteka otwarta od godz. 9—2 z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych. Gabinet monet i medali polskich otwarty nadto we wtorki i piątki także od godz. 3—6 po południu.

Muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie, ul. Teatralna l. 18. Muzeum otwarte z wyjątkiem fery wakacyjnych: w środy i soboty od godz. 11—3, w niedzielę od godz. 9—1. Wstęp bezpłatny. Muzeum posiada jeden z najznakomitszych w świecie zbiorów ornitologicznych.

Miejskie archiwum i muzeum historyczne w gmachu ratusza.

Muzeum Lubomirskich wraz z gabinetem broni znajduje się we wschodniej części Zakładu narodowego im. Ossolińskich.

Instytut stauropigiański przy ul. Ruskiej.

Biblioteka uniwersytecka w nowym gmachu przy ul. Mochnackiego, ozdobiona malowidłami art. malarza Makarewicza.

Biblioteka politechniczna.

Biblioteka Pawlikowskich (ul. Trzeciego Maja), zawiera cenny zbiór rycin i sztychów.

Biblioteka Baworowskich (ul. Sykstańska).

Biblioteka Poturzycka (ul. Kurkowa).

Pomniki

Posąg Matki Boskiej, dłuta Haulmana z r. 1862, w r. 1905 odrestaurowany i ustawiony na studni monumentalnej przy placu Maryackim. — Kolumna bł. Jana z Dukli przed kościołem OO. Bernardynów, wzniesiona w r. 1649, odrestaurowana w r. 1861. — Hetmana Stanisława Jabłonowskiego, na wałach hetmańskich z 17-go stul. odrestaurow. w r. 1860. — Króla Jana Sobieskiego, dzieło Tadeusza Barącza, na wałach Hetmańskich odsł. w r. 1898. — Aleksandra hr. Fredry dłuta Leonarda Marconiego na pl. Akademickim, odsł. staraniem Koła lit. art. w r. 1897. — Jana Kilińskiego dłuta Juliana Markowskiego, odsł. w r. 1892. — Kornela Ujejskiego dłuta Tadeusza Popiela przy ul. Akademickiej, odsł. w r. 1891. — Biust Króla Jana III. w ogrodzie strzeleckim, dłuta Tadeusza Barącza. — Agenora hr. Gołuchowskiego w ogrodzie Pojezuickim dłuta Cypriana Godebskiego, odsł. w r. 1901. — Kolumna Adama Mickiewicza dzieło Antoniego Popiela na pl. Maryackim, odsł. w r. 1905. — Bartosza Głowackiego w parku Łyczakowskim dłuta Juliana Markowskiego, odsł. w r. 1906. — Jana Śniadeckiego w instytucie mineralog. chem. przy ul.

Długosza. — Obelisk pośw. pamięci Teofila Wiśniowskiego wzniesiony w parku Wiśniowskiego w r. 1895.

Wiele pięknych pomników znajduje się na cmentarzu Łyczakowskim.

Wycieczki w okolicy Lwowa.

Lasek cesarski (Lonszanówka), — Zo-fiówka. — Żelazna woda, — Pohulanka (lasek Węglińskiego), — Cetnarówka, — Czartowska skała, — Park Teofila Wiśniowskiego, — Lasek Krzywezycki, — Marjówka, — Dublany.

Dalsze wycieczki: Brzuchowice, — Zinna Woda, — Pustomyty, — Lubień wielki, — Winniki, — Janów, — Żółkiew. Do tych miejscowości, będących stacyami kolejowemi kursują w lecie pociągi spacerowe.

Kluby i kasyna.

Koło literacko-artystyczne w pasażu Mikolascha; Kasyno miejskie ul. Akademicka; Strzelnica; Kasyno narodowe ul. Mickiewicza; Kasyno ziemiańskie; Kasyno ruskie w Domu narodnym; Związek naukowo-literacki, Zimorowicza 9; Kasyno oficerskie ul. Fredry; czeska „Beseda“; „Towarzyskość“; Kasyno izraelskie; Kasyno urzędnicze, Rynek 10.

LWOWSKIE PARAFJE OBRZĄDKU RZYM. KAT.

Ordynariat metropolitalny obrz. łac. we Lwowie mając na względzie obecny terytorjalny rozwój miasta, oraz fakt, że powstała nowa parafia Łacińska, dokonał nowego rozgraniczenia parafji lwowskich obrządku łacińskiego. Obszar miasta Lwowa przydzielono do następujących parafji:

I. Parafia Archidiekańska obejmuje ratusz wraz z południową i zachodnią stroną Rynku, a granica jej ciągnie się dalej ulicą Krakowską od Rynku aż do jej przecięcia z ulicą Skarbkowską, stąd zwraca się ulicą Skarbkowską (do ulicy Hetmańskiej), ulicą św. Stanisława, stąd ulicą Rzeźnicką i Jagiellońską do placu Smolki, stąd ulicą Kościuszki (aż do jej przecięcia się z ulicą 3-go Maja), stąd ulicą 3-go Maja ku ulicy Słowackiego, ulicą Słowackiego i Ossolińskich, ulicą Chorażczyzny wraz z placem Dąbrowskiego aż do wylotu tej ulicy ku ulicy Akademickiej, stąd ulicą Akademicką do placu Marjackiego (łącznie z hotelem George'a), obejmuje cały plac Marjacki do zachodniego wylotu placu Halickiego i całą ulicę Wałową aż do rogu ulicy Halickiej, a dalej środkiem ulicy Wałowej ciągnie się aż do zbiegu ulic Bernardyńskiej z ulicą Serbską, stąd zaś ulicą Serbską aż do Rynku.

II. Parafia Bożego Ciała (OO. Dominikanów). Granice tej parafji obejmują wschodnią i północną część Rynku (z wyłączeniem ratusza), wschodnią stronę ulicy Krakowskiej do zachodniego wylotu ulicy Strzeleckiej, południową stronę ulicy Strzeleckiej, i placu Strzeleckiego, Podwale między ulicą Szkarpową a Ruską (wraz z północną częścią wałów Gubernatorskich i budynkiem II gimnazjum) wreszcie północną część ulicy Ruskiej od Podwala do Rynku.

III. Parafia Najświętszej Panny Marii Śnieżnej objęta jest ulicą Źródłaną od jej zbiegu z wałem kolejowym, stąd ulicą Szpitalną aż do wschodniego wylotu ulicy Kazimierzowskiej, stąd ulicą Kazimierzowską (do północnego wylotu ulicy Rzeźnickiej), ulicą Rzeźnicką, (do ulicy św. Stanisława), ulicą św. Stanisława, od jej rogu ulicą Karola Ludwika łącznie z gmachem Teatru miejskiego, ulicą Skarbkowską (aż do jej przecięcia z ulicą Krakowską), stąd ulicą Krakowską (do rogu ulicy Kamińskiego), ulicą Strzelecką i placem Strzeleckim (ul. Szkarpową) od placu Strzeleckiego do ulicy Czarnieckiego (ulicą Czarnieckiego do zachodniego wylotu ul. Karmelickiej). ulicą Karmelicką wraz z placem Fran-

ciszkańskim stąd ulicą Kurkową (do ul. Unji Lubelskiej), ulicą Unji Lubelskiej i Teatyńską (do rogu ul. św. Wojciecha), ulicą św. Wojciecha i ulicą Zniesienia, od wschodniego krańca ulicy Zniesienia linią prostą do zbiegu ulicy Teatyńskiej z drogą Kisielki, a od tego punktu linią prostą przez Wysoki Zamek do zbiegu ulic Tatarskiej i Zamkowej, dalej ulicą Tatarską i wałem c. k. kolei państwowej aż do zbiegu z ulicą Źródlaną.

IV. Parafia św. Marcina objęta jest ulicą Źródlaną, o ile ta ulica jest położona za wałem c. k. kolei państwowej, stąd ku wschodowi wałem kolejowym i ulicą Tatarską, od wschodniego wylotu tej ulicy przecina w linii prostej Wysoki Zamek aż do zbiegu ulicy Teatyńskiej z drogą Kisielki, a od tego punktu ciągnie się ku wschodowi w linii prostej aż do wschodniego krańca ulicy Zniesienia; pozatem obejmuje nadto gminy polityczne: Zniesienie, Zamarstynów, Hołosko Wielkie i Hołosko Małe.

V. Parafia św. Antoniego objęta jest ulicą św. Wojciecha, stąd ulicą Teatyńską (do jej zbiegu z ulicą Unji Lubelskiej), ulicą Unji Lubelskiej, stąd ulicą Kurkową do placu Franciszkańskiego, ulicą Franciszkańską (do jej zbiegu z ulicą Łyczakowską), ulicą Łyczakowską (od rogu ulicy Żulińskiego do ulicy Skrzyńskiego), ulicą Skrzyńskiego i od rogu ulicy Rzeźbiarskiej ulicą Piekarską (aż do jej zbiegu z ulicą św. Piotra), ulicą św. Piotra, o ile graniczy z cmentarzem Łyczakowskim, obejmuje dalej cały cmentarz Łyczakowski i osady Cetnerówkę, Mazorówkę i Jałowiec, a nadto gminę polityczną Krzywczyce.

VI. Parafia św. Andrzeja (OO. Bernardynów) graniczy północną swą częścią z Mazorówką i cmentarzem Łyczakowskim, a od zbiegu ulic św. Piotra i Piekarskiej ciągnie się wzdłuż ulicy Piekarskiej do rogu ulicy Rzeźbiarskiej, stąd ulicą Skrzyńskiego do ulicy Łyczakowskiej, ulicą Łyczakowską (od rogu ulicy Skrzyńskiego do zbiegu ulic Żulińskiego i Franciszkańskiej), ulicą Franciszkańską, Karmelicką, Ruską, Serbską, Wałową (od rogu ulicy Bernardyńskiej aż do zbiegu ulicy Wałowej z ulicą Halicką), linią prostą wzdłuż ulicy Halickiej od jej przecięcia ulicą Wałową do północnego wylotu ulicy Batorego, a od tej linii zwraca się na zachód środkiem placu Halickiego aż do północnego wylotu ulicy Akademickiej, dalej wzdłuż ulicy Akademickiej, ulicy Fredry, stąd ulicą Batorego (aż do zachodniego wylotu ulicy Kochanowskiego), stąd ulicą Pańską i Zieloną, a dalej drogą Sichow-

ską, obejmując Pasieki Halickie, Pasieki Łyczakowskie i Mayerówkę.

VII. Parafia św. Mikołaja jest objęta drogą Sichowską, ulicą Zieloną, ulicą Batorego (od zbiegu ulic Kochanowskiego i Pańskiej do wschodniego wylotu ul. Fredry), ul. Fredry, ul. Akademicką (od pl. Akademickiego do wschodniego wylotu u. Chorażczyzny), ul. Chorażczyzny, ul. Cytadelną, stąd linią prostą ku południowi przez górę Wronowskich do wschodniego krańca stawu Pełczyńskiego, drogą łączącą ulicę Pełczyńską przez ulicę Obertyńską z północnym wylotem ulicy Herburtów, ulicą Herburtów, obejmując szkołę kadecką i park Kilińskiego aż do rogatki Stryjskiej, poczem ciągnie się wzdłuż ulicy Stryjskiej aż do linii granicznej między miastem Lwowem, a gminami politycznymi Kulparkowem i Kozielnikami.

VIII. Parafia św. Łazarza obejmuje zakład starców i kalek św. Łazarza wraz z osobami, mającymi w nim stałe pomieszczenie, względnie zamieszkanie.

IX. Kapelanja w szpitalu powszechnym obejmuje zabudowania szpitala powszechnego, szpitalika św. Zofii i budynki kliniczne wraz z osobami pozostającymi w nich na pielęgnacji, względnie stałe w nich zamieszkałymi.

X. Parafia św. Marji Magdaleny jest objęta drogą Stryjską poza rogatką Stryjską, a drogą oddzielającą park Stryjski i szkołę kadecką od Wulki; ciągnie się do ulicy Herburtów, ulicą Herburtów, obejmuje cały staw Pełczyński z pływalnią wojskową od wschodniego krańca tego stawu przecina w poprzek ulicę Pełczyńską w linii prostej przez górę Wronowskich do południowego wylotu ulicy Cytadelnej, ulicą Cytadelną, Ossolińskich, Słowackiego, ulicą Trzeciego Maja (od ogrodu Jezuickiego do ulicy Kościuszki), stąd ulicą Kościuszki do placu Smolki, stąd ulicą Mickiewicza do placu św. Jerzego łącznie z zabudowaniami gr. kat. Katedry św. Jerzego, przez plac św. Jerzego, do ul. św. Teresy, ulicą św. Teresy, od ulicy św. Teresy przecina ulicę Leona Sapiehy do ulicy Polnej, ulicą Polną aż do granicy gminy miasta Lwowa, obejmując nadto gminę polityczną Kulparków

XI. Parafia św. Anny jest objęta ulicą Źródlaną, począwszy od granicy miasta Lwowa, ulicą Szpitalną, Kazimierzowską (od wylotu ul. Rzeźnickiej), ul. Rzeźnicką, stąd Jagiellońską do placu Smolki, stąd ulicą Mickiewicza do placu św. Jerzego, przez plac św. Jerzego do ulicy Szeptyckich, ulicą Szeptyckich do ulicy Szumlańskiego, ulicą Szum-

łańskiego do ulicy Gródeckiej, ulicą Gródecką w górę do ulicy Królowej Jadwigi, ulicą Królowej Jadwigi do ulicy Dekerta, ulicą Deker-ta, ulicą Trauguta do ulicy Na Błonie, stąd ulicą Na Błonie do ulicy Biało-horskiej, dalej granicami głównego dworca kolejowego wzdłuż ulicy Biało-horskiej i ulicy Błonie Janowskie do granic gminy miasta Lwowa.

XII. Parafia św. Elżbiety jest objęta ulicą Polną, począwszy od granic miasta Lwowa, ulicą św. Teresy, ulicą Szeptyckich do ulicy Szumlańskiego, ulicą Szumlańskiego do ulicy Gródeckiej, stąd

ulicą Grodecką do ulicy Królowej Jadwigi, ulicą Królowej Jadwigi do ulicy Dekerta, stąd ulicą Dekerta, ulicą Trauguta do ulicy Na Błonie, ulicą Na Błonie do ulicy Biało-horskiej i obejmuje cały główny dworzec kolejowy, ulicę Bogdanówkę i przysiółki Lewandówkę i Kosterówkę, należące do gminy politycznej Biało-horszcze.

Zwraca się uwagę, że o ile w tym podziale wymieniono nazwę ulic i placów jako granice parafii, biegnie linja graniczna między sąsiednimi parafiami środkiem placu lub ulicy względnie części ulicy.

KAPITUŁA METROPOLITALNA OBRZ. ŁAC. WE LWOWIE.

(Konsystorz Metropolitalny obrządku łacińskiego zobacz str. 97).

Pracaci.

Infułat proboszcz kapituły: Lewicki Rudolf, dr teol., prałat dom. Jego Świątob., kaw. ord. żel kor. III kl.

Infułat dziekan kapituły: Lenkiewicz Zygmunt, dr. teol., kaw. ord. żel. kor. III kl. deleg., ordyn. do c. k. Rady szk. kraj., prał. dom. Jego Świątob., radca kons., egzam. pros.

Kustosz kapituły: ks. Zenon Lubomęski, prałat dom. Jego Świątob., radca kons., egz. pros., dziekan miejski

Scholastyk kapituły: ks. Andrż. Świsterski, radca kons., egz. pros., dziekan miejski.

Kanonicy gremialni: Hryniewiecki Karol, arcyb. pergeński in. p. i., radca kons., egzam. pros.; Lubomęski Zenon, prałat dom. Jego Świątob., radca kons., egzam. pros.; ks. Bandurski Władysław, dr. fil. biskup sufragan, ks. dr. Słószarz Jan, radca kons., egzam. pros.; Świsterski Andrzej, szambelan pap., radca kons., egz. pros., wicedziek. miejsk.; Zajchowski

Józef, prałat domowy Jego Świątob., radca kons. egzam. pros.; Bilski Wiktor.

Kanonicy honorowi: Pawłowski Zygmunt, dziekan i prob. kołomyjski; Schmidt Józef, kaw. ord. Franc. Józ., dziekan i prob.w Czerniowcach; Ollender Ludwik, prob. św. Marii Madgaleny we Lwowie; Podolski Edward, szambelan pap., prob. św. Marcina we Lwowie; Piaskiewicz Józef, prob. i dziekan stanisławowski, Jaszowski Błażej, prof. uniw., radca kons., egzam. pros., Puchalski Wawrzyniec, dziekan glińskiego i proboszcz w Wyżnianach, Zaremba Hipolit, dziekan i prob. doliniański, Czajkowski Wincenty, proboszcz w Złoczowie.

Kancelarja. Kancelerz: Kiernik Edward, Notariusz: Pomersbach Marjan, kooperator przy kościele N. P. M. Śnieżnej, Protokolant: Szymd Gerard koop. przy kościele N. P. M. Śnieżnej.

3 kancelistów, 1 kursor.

MAGISTRAT KRÓL. STOŁ. MIASTA LWOWA.

Biurowie prezydjalne.

Prezydent: Józef Neumann.

I. Wiceprezydent: Dr. Tadeusz Rutowski.

II. Wiceprezydent: Dr. Leonard Stahl.

III. Wiceprezydent: Dr. Tobiasz Aschkenase.

Szef biura prezydjalnego i Sekretarz Rady: sekretarz Magistratu Kazimierz Kleczeński.

Dyrektor Magistratu: Karol Jakubowski.

Zast. dyrektora: Dr. Ksawery Fiszer.

Szefowie Departamentów.

Dep. I. (finansów i zarząd dóbr miejskich) st. radca i zast. dyrektora Boleśław Ostrowski.

Dep. II. (dochodów niestałych i spraw szynkarskich) st. radca Józef Zawistowski.

Dep. III. (budownictwa dróg i plan-tacji) st. radca Spirzydion Bańkowski.

Dep. IV. (wojskowy i konskrypcyjny) st. radca Jan Chęciński.

Dep. V. (przemysłowy) radca Józef Kwiatkowski.

Dep. VI. (szpitale, areszty i ubodzy) radca Władysław Hofmokl.

Dep. VII. (podatki) radca Mieczysław Majewski.

Dep. VIII. (szkół, wyznań, kościołów, fundacji) radca Danielski Tadeusz.

Dep. IX. (sanitarny i targowy) radca Czesław Pawłowski.

Dep. X. (ewidencji meldunkowej i taks wojskowych) radca Marcichowski Jan.

Dep. XI. (dobroczynny) st. radca Aleksander Ostrowski.

Dyrektor m. izby obrachunkowej: Wiktor Chrzanowski.

Kierownik m. urzędu budowniczego: st. radca Winc. Gorecki.

Naczelnik m. biura statyst.: dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański.

Naczelnik m. biura pracy: Edmund Kolbuszowski.

Archiwaryusz miejski: dyrektor dr. Aleksander Czołowski. Archiwaryusz Franciszek Jaworski.

Fizyki miejski: dr. Wiktor Legeżyński.

St. weterynarz miejski: Aleksander Gottlieb.

Chemik miejski: Mieczysław Dunin-Wąsowicz. Asyst. Dr. Henryk Ruebenbauer.

Syndyk miejski: dr. Aleksander Pomianowski, zast. Dr. August Ploder.

Inspektor lasów miejskich: Roderyk Schupp.

Naczelnik kasy miejskiej: Eugeniusz Hordyński.

Komendant m. straży pożarnej: Józef Żytny.

Dyrektor gazowni miejskiej: Adam Teodorowicz.

Dyrektor wodociągów: Stan. Aleksandrowicz.

Dyr. tramwaju elektr.: Józef Tomicki.

Ekspedyt Magistratu: kierownik st. komisarz manip. Stanisław Elektorowicz.

Protokół podawczy i Registratura, kierownik: st. oficyał Bronisław Jakubowski.

Komisariaty dzielnie miasta.

Komisariat śródmieścia: (ul. Wąłowa 1. 29). *Kierownik:* Bronisław Brej-

ter. Komisariat dz. I.: (Chorażczyzna 22) *Kierownik:* Jerzy Niemczynowski st. oficyał. *Komisariat dz. II.:* (ul. Krasickich 12) *Kierownik:* Józef Szeremeta. *Komisariat dz. III.* (ul. Zamarstynowska 1. 22 A) *Kierownik:* Ludwik Homme. *Komisariat dz. IV.:* (ul. Łyczakowska 1. 89) *Kierownik:* Matauschek Juliusz.

Lokale komisariatów oznaczone są czerwonymi latarniami.

Miejskie okręgi sanitarne.

I. Żółkiewskie i Zamarstynowskie. Dr. Tadeusz Litwinowicz (ul. Żółkiewska 1. 71). *II. Łyczakowskie i Piekarskie.* Dr. Emil Elektorowicz (ul. Łyczakowska 101). *III. Zielone i Stryjskie.* Dr. Frankowski Walery (ul. Pańska 1. 27). *IV. Chorażczyzna i Wulka.* Dr. Serbeński Walery plac Dąbrowskiego 4). *V. Nowy Świat Bajki.* Dr. Kazimierz Wernicki (ul. Kopernika 42 b). *VI. Bogdanówka i Kleparowskie.* Dr. Eugeniusz Dolniński (ul. Gródecka 1. 16). *Śródmieście i Nadpeltwie.* Dr. Kazimierz Jaszczurowski (ul. Grodzickich 1. 2). Okulista Dr. Kicki (ul. Trybunalska 1. 6).

Rada szkolna okręg. m. Lwowa.

Rada szkolna okręg. m. Lwowa (Ratusz II. piętro od południa) *Przewodniczący:* Neumann. Zast. ks. dr. Jaszowski Błażej, del. Metropolji łac.; *Członkowie:* Czerszyk, Bąkowska Marja, del. naucz.; Dr. Diamand, deleg. Zboru izrael.; Ihnatowicz Jan, z Rady m.; Dr. Janik Michał, z Rady m.; Franciszek Paczora c. k. insp. szk. okręg. deleg. naucz.; Jan Kamiński c. k. insp. szk. okręg., Nowosielski Michał; Dr. Piasecki Eug., del. Rady m.; Tadeusz Danielski, radca Magistratu; ks. Wołcz Walenty, dyr. Sem., deleg. Rady szk. kraj.; deleg. Rady szk. kr. i gr. kat. ks. Dawydiak, del. Metropolji gr. kat.

Biuro c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej: Nowosielski Michał c. k. insp. szk. okręg., Paczora Franciszek c. k. inspektor szk. okręg., Kamiński Jan c. k. insp. szk. okręg., Sołtys Tadeusz st. komisarz Mag., Eder Bronisław, komisarz Magistratu.

KTO poszukuje posady, zajęcie, roboty, lekcji, dzierżawy, kupna nieruchomości, kto potrzebuje nauczyciela, urzędnika, oficjalisty, kto ma cokolwiek do sprzedania lub wydzierżawienia; — osiągnie swój cel najszybciej, umieszczając anons w drobnych ogłoszeniach najpoczytniejszego dziennika w „Słowie Polskiem“.

Takie ogłoszenie opłaca się po 6 halerzy za każdy wyraz, najmniej 60 halerzy. Należytość najdogodniej nadsyłać przekazem pocztowym. Celem bezzwłocznego wydrukowania, należy na kuponie napisać tekst ogłoszenia, ewentualnie powołać się na wysłany list.

Dzieła z Czasopisma z Ilustracje

i wogóle wszelkie roboty w zakres drukarstwa wcho-
dzące wykonywa najszybciej i po możliwie niskich cenach

Drukarnia Słowa Polskiego

we Lwowie, ulica Zimorowicza l. 11 = 15.

MIEJSKA ELEKTROWNIA WE LWOWIE.

Miejska elektrownia dostarcza prądu elektrycznego do celów oświetlenia i przemysłowych w ulicach, w których znajdują się kable.

Wybór rodzaju prądu należy wyłącznie do kompetencji elektrowni.

2) Połączenia domów z siecią kabli, aż do złącza domowego wykonuje miejska elektrownia na koszt odbiorcy za opłatą K. 250.— wliczając w to kabel do 3 m. od linii regulacyjnej. W razie gdy złącze domowe cofnięty jest ponad 3 m. od linii regulacyjnej, liczy miejska elektrownia po 8 K. za każdy metr bieżący kabla.

Jeżeli zgłaszający się odbiorca nie jest właścicielem danej realności, winien się wykazać zezwoleniem właściciela.

Połączenie od sieci kablowej, aż do złącza wraz ze skrzynką złączową pozostaje własnością elektrowni.

3) Urządzenia wewnętrzne od złącza domowego począwszy, mogą być wykonywane tylko przez koncesjonowaną firmę instalacyjną. Urządzenia takie przed założeniem zbada elektrownia, załączy je i ustawi miernik tylko w takim razie, jeżeli urządzenie będzie odpowiadało warunkom i przepisom bezpieczeństwa związku elektro-techników.

Za badanie urządzenia i ustawienie miernika każdy odbiorca prądu elektrycznego uiszcza przy zgłoszeniu należność w kwocie 20 K.

Cena prądu. Podstawę do obliczania kosztów dostarczanego prądu stanowi kilowat-godzina wskazana przez miernik.

Cennik I.

1) Zasadnicza cena za prąd dostarczony :

a) za 1 kilowat-godzinę do oświetlenia i celów gospodarczych hal. 60.

b) za 1 kilowat-godzinę do celów przemysłowych . . . . . hal. 25

Prąd dla celów przemysłowych nie może służyć do wytwarzania światła, ani dla celów gospodarczych.

Za prąd dostarczony do celów gospodarczych przynajmniej elektrownia odpowiednią zniżkę w drodze układu.

Cennik II.

2) Urządzenia o sprawności wyższej niż 10 kilowatów mogą być obliczane na żądanie odbiorcy zapomocą mierników dla taryfy podwójnej.

Przy taryfie podwójnej cena pobieranaego prądu wynosi :

a) za 1 kilowat-godz. dzien. i nocną h. 40

b) „ 1 „ wieczorną „ 70

Po cenach wieczornych t. j. po 70 hal. oblicza się prąd zużyty :

w listopadzie, grudniu i styczniu od 4 godz. popoł. do 9 wieczorem;

w październiku i lutym od 5 do 9 w.;

w wrześniu i marcu od 6 do 9 w.;

w kwietniu, maju i sierpniu od 7 do 9 w.;

W miesiącach czerwcu i lipcu, bez ograniczenia czasu w innych miesiącach w czasie nie objętym powyżej wymienionymi godzinami wieczornymi, oblicza się prąd przy taryfie podwójnej po 40 hal. za pobraną 1 kilowat-godzinę.

Cennik III.

3. Oświetlenie klatek schodowych.

Właściciele domów, którzy wprowadzą prąd z miejskiej elektrowni i doprowadzą przewody własnym kosztem od złącza domowego do wszystkich mieszkań

położonych przy danej klatce schodowej, opłacają cenę ryczałtową za oświetlenie przez cały rok od zmroku do godziny 10 wieczorem wraz z kosztami miernika: za 1 lampkę 16-świecową kor. 20 rocznie. za 1 „ 25-świecową „ 30 „

Od ryczałtowej opłaty wykluczone są lampy poza klatkami schodowymi i bramami wjazdowymi.

Gdyby miernik kontrolujący wykazał, że czas użycwania lamp ryczałtowych w jednym roku przekroczył 1644 godzin nadmiar zużytego prądu zostanie pofizyczny po 60 hal. za 1 kilowat-godzinę.

Kupcy i przemysłowcy używający lamp łukowych dla oświetlenia wystaw zewnątrz sklepów od strony chodnika miejskiego, korzystają z prawa do rabatu na całych fakturach miesięcznych w stosunku 5% za pierwsze dwie lampy łukowe stale zewnątrz używane. Rabat ten podwyższa się o 10% za każdą dalszą, w ten sposób używaną lampę łukową, nie może jednak przekroczyć 100%.

Przy dostawach prądu dla większych zakładów przemysłowych o zużyciu rocznym conajmniej 40.000 kilowat-godzin, a także przy dostawie prądu do ładowania akumulatorów, zwłaszcza gdy dana będzie możliwość ograniczenia lub zaniechania poboru prądu w godzinach wieczornych (od 4 do 9 wiecz.) elektrownia zawrze osobne umowy z zastosowaniem szczególnych warunków.

Elektrownia miejska posiada trzy typy mierników:

a) dla taryfy zasadniczej. b) dla taryfy podwójnej, c) dla kontroli klatek schodowych.

Typ miernika i miejsce jego ustawienia oznacza elektrownia.

Za mierniki dla prądu pobieranego według cennika I. czynsz mies. wynosi:

Sprawnosć zegara:

poniżej 1/3 kilowata (8 żarówek)	K	—50
do 1 „ (9—16 „)	„	1.—
„ 2 „ (17—32 „)	„	2.—
„ 3 „ (33—50 „)	„	2.50
„ 5 „ (51—83 „)	„	3.—
„ 10 „ (84—166 „)	„	4.—
powyż. 10 „ (167 w górę)	„	5.—

Za mierniki dla taryfy podwójnej (cennik II.) czynsz miesięczny wynosi bez względu na wielkość urządzenia 5 koron.

Czynsze za mierniki pobiera elektrownia za każdy miesiąc, chociażby miernik w danym miesiącu nie był w użyciu.

§ 8 Gdyby miernik źle wskazywał lub stanął, zużycie prądu za cały czas niedziałania miernika zostanie obliczone z przecięcia spotrzebowania dotychczasowego albo następnego,

Gdyby zaszła wątpliwość, co do dokładnych wskazań miernika, elektrownia bada go na pisemne wezwanie odbiorcy.

Jeżeli badanie wykaże różnicę większą niż 5% na niekorzyść odbiorcy, koszty badania ponosi elektrownia, a wykazaną różnicę kosztów zużycia prądu potrąci odbiorcy za ostatni miesiąc, licząc od daty pisemnej reklamacji.

Jeżeli miernik okaże się dokładnym w granicach 5% odbiorca opłaci koszt badania kor. 10.

Elektrownia wysyła na żądanie i koszt odbiorców monterów do skutecznego naprawek w razie przerwy w oświetleniu, lub w ruchu motorów. Robót większych i instalacji elektrownia się nie podejmuje.

10. Należności za dostarczony prąd i mierniki jak również za robociznę i inne przedmioty — płatne są do rąk umundurowanych i w legitymacje z fotografią, opatrzonych inkasentów elektrowni, albo też przez pocztową kasę oszczędności.

Rachunki za prąd i mierniki przedkładane będą przez elektrownię w zasadzie w formie miesięcznych zawiadomień.

Rachunki za robociznę i dostarczone przedmioty przedkłada elektrownia stałym odbiorcom w formie obliczeń w odstępach kwartalnych lub półrocznych.

Zalegający z opłatą zostaną upomnieni pisemnie, w razie zaś nieuiszczenia należności, po upływie 8 dni od daty upomnienia, nastąpi przerwanie dopływu prądu i ściągnięcie należności w drodze przymusowej.

Za ponowne załączenie prądu przerwawanego z powodu niezapłacenia rachunku pobierze elektrownia należność w kwocie kor. 3.

Reklamacje co do policzonych kwot i co do wskazań miernika, o ile zostaną pisemnie wniesione, będą z całą gotowością załatwione przez elektrownię — nie powstrzymują one jednak zapłaty policzonej należności i nie wpływają na postępowanie przy jej egzekwowaniu.

11. Elektrowni przysługuje prawo nadzoru i kontroli urządzeń odbiorców i w tym celu przyłączone umundurowanym i w legitymacje opatrzonym funkcjonaryuszom elektrowni prawo wstępu do wszystkich części mieszkań i zakładów, w których znajdują się urządzenia elektryczne.

13. Elektrowni przysługuje prawo bezwzględnego wyłączenia prądu:

1) w razie, jeżeli odbiorca przedsięwzięnie w urządzeniu jakiegokolwiek bądź zmiany bez zawiadomienia elektrowni;

2) w razie, jeżeli wskutek złego utrzymania i nienależytego obchodzenia się z urządzeniami elektrycznymi grozi niebezpieczeństwo zaburzenia w urządzeniu samem i sieci kablowej;

3) jeżeli rachunki przedłożone odbiorcy nie zostaną w przeciągu ośmiu dni od dnia upomnienia w całości wyrównane i

4) jeżeli funkcjonaryuszom elektrowni;

zostanie wzbroniony wstęp do miernika i urządzeń elektrycznych;

5) jeżeli odbiorca wytworzy sam prąd elektryczny lub pobiera go od kogo innego prócz elektrowni.

Elektrownia nie odpowiada za skutki przerwania lub czasowego niedostarcze-

nia prądu i zastrzega sobie prawo odmówienia połączenia w razie, gdyby tego wewnętrzne warunki wymagały.

7. Jeżeli odbiorca pragnie zaniechać poboru prądu, winien o tem zawiadomić elektrownię pisemnie przynajmniej 8 dni naprzód.

MIEJSKA KOLEJ ELEKTRYCZNA WE LWOWIE.

Plan sieci.

Rogatka Zamarstyn. Gabryjelówka

Objaśnienia: Wozy miejskiej kolei elektrycznej są oznaczone literami, które wskazują linie, po których kursują. Granice sekcji oznaczone pismem grubszym.

H Wozy oznaczone znakiem H kursują w kierunkach uwidoczniionych aa bocznych tablicach.

HG Hetmańskie Wały, ul. Karola Ludwika, ul. Zamarstynowska, Dworzec Podzamcze, ul. Żółkiewska, Gabryjelówka.

HR jak wyżej (HG), lecz tylko do rogatki Zółkiewskiej.

HZ Hetmańskie Wały, pl. Krakowski, narożnik ul. Balonowej, ul. Zamarstynowska, rogatka Zamarstynowska.

KD Szkoła przemysłowa, Kilińskiego Park, ul. św. Zofji, ul. Zyblikiewicza, ul. św. Mikołaja, ul. Bałowej, Teatr Miejski, ul. Kazimierzowska, Koszarzy Ferdynanda, ul. Gródecka, Dworzec Główny.

LD Złoczaków - Park, ul. Złoczakowska, Kościół św. Antoniego, Rynek, Hetmańskie Wały, ul. Kopernika, Politechnika, ul. Leona Sapiehy, Dworzec Główny.

LJ Narożnik ul. Piotra, Złoczakowski cmentarz, ul. Zielona, ul. Wagilewicz,

pl. Bernardyński, Teatr Miejski, ul. Kazimierzowska, Kościół św. Anny, Rogatka Janowska.

LU ul. 29-go Listopada, ul. Andrzeja Potockiego, ul. Śniadeckich, ul. Kopernika, Hetmańskie Wały, Rynek, ul. Kurkowa, ul. Unji Lubelskiej, Wysoki Zamek.

Ceny biletów.

1 Sekcja bez przesiadania I kl. 10 h., II kl. 8 hal. — 2, 3 lub 4 sekcje z prawem do jednorazowego przesiadania I kl. 20 hal., II kl. 14 hal. — Bilety robotnicze ważne tylko do 7-ej godziny rano II kl. 1 sekcja 6 hal., 2, 3 lub 4 sekcje 8 hal.

Bilety abonamentowe miesięczne: 1 sekcja I kl. 7 kor., II kl. 5 kor., na wszystkie linje I kl. 12 kor., II kl. 9 kor.

Bilety abonamentowe roczne: na wszystkie linje I kl. 120 kor., II kl. 90 kor.

Bilety powrotne miesięczne: dla kształcącej się młodzieży I kl. 1 sekcja K 2.50, 2, 3 lub 4 sekcje K 3.50.

MIEJSKI ZAKŁAD GAZOWY WE LWOWIE.

Gazownia miejska we Lwowie dostarcza gaz do oświetlenia i do celów technicznych (gotowania, ogrzewania motorów i t. p.), w obrębie sieci rurociągów ulicznych.

Zgłoszenia o dostawę gazu lub wykonanie urządzeń należy wnieść pisemnie do dyrekcji gazowni, posługując się formularzem, który gazownia wydaje bezpłatnie. O zmianach pomieszkania i o zaprzestaniu używania gazu donieść należy pisemnie gazowni, inaczej odpowiada konsument za szkodę, jakąby gazownia poniosła.

Gazownia zastrzega sobie wyłączne prawo wykonania, naprawy i utrzymania połączenia głównego rurociągu z budynkami aż do gazomierza. Urządzenia wewnątrz budynków poza gazomierzem wykonywa gazownia lub prywatni koncesjonowani instalatorowie. Instalacje gazowe muszą odpowiadać przepisom prawnym (rozp. min. z d. 18 lipca 1906 r. l. 176 Dz. u. p.).

Koszta połączenia z rurociągiem głównym, wewnętrznych urządzeń, również jak koszt naprawy i utrzymania tych połączeń i urządzeń ponosi zamawiający. Rurociąg uliczny na terytorjum gminnem pozostaje własnością gminy m. Lwowa.

Każde urządzenie gazowe, jak i wszelkie naprawy lub zmiany mają być pisemnie zgłoszone za pośrednictwem gazowni magistratowi m. Lwowa, jako władzy politycznej pierwszej instancji. Zgłoszenia takie (wolne od stempla), wygotowane w dwóch egzemplarzach, mają zawierać szkic urządzenia z podaniem wymiarów użytych rur, oznaczeniem płomieni, aparatów technicznych, wraz z wykazem potrzebnych gazomierzy.

Zatwierdzenie urządzeń nie pociąga za sobą odpowiedzialności gminy ani gazowni miejskiej za prawidłowe funkcjonowanie instalacji na przyszłość.

Połączenia nowych urządzeń gazowych z rurociągiem ulicznym od 1 marca do 15 listopada wykonywa gazownia w ciągu 6 tygodni, zaś od 15 listopada do końca lutego tylko o ile na to wpływy atmosferyczne pozwolą.

Gazownia dostarcza urządzenie odcinające gazomierzy, oznacza miejsce do ustawienia, wielkość i rodzaj teżoż. Użycie niedostarczonych przez gazownię gazomierzy jest niedozwolone. Konsument podług wskazówek gazowni powinien zabezpieczyć gazomierze od wpływów atmosferycznych, zamarznięcia i rdzewienia.

za wynajęcie gazomierzy opłaca się czynsz miesięczny, płatny jednocześnie z należnością za gaz.

Czynsz miesięczny za gazomierz:

3	płomienne	38	halarzy	60	płomienne	180	halarzy
5		45		80		225	
10		68		100		255	
20		90		150		375	
30		120		200		450	
50		150					

Konsumentem wolno nabywać gazomierze na własność. Naprawa gazomierzy, będących własnością prywatną, uskutecznia się na koszt właściciela zegara.

O uszkodzeniu gazomierza, nie funkcjonowaniu tegoż lub też o innych spostrzeżonych brakach należy natychmiast zawiadomić gazownię.

Dostęp do gazomierzy dozwolony jest w każdym czasie funkcjonariuszom gazowni, którzy winni wykazać się na żądanie strony odpowiednią legitymacją.

W razie mylnego funkcjonowania liczydła, gazomierza lub też całkowitego niewskazywania spotrzebowanego gazu, obliczenie za czas pewny następuje podług uznania dyrekcji gazowni; oblicza się takie zużycie gazu, jakie wskazywał gazomierz w roku ubiegłym w tym samym czasie, lub też przeciętną cyfrę spotrzebowania gazu w miesiącu, poprzedzającym przerwę, i w następnym po wymianie gazomierza.

Cena gazu.

Gaz do oświetlenia oblicza się po cenie 26 hal. za metr sześcienny, przy większym odbiorze udziela gazownia następującego opustu:

przy odbiorze roczn. od 5000 do 6999 m³ 1 h
 " " " " 7000 " 9999 m³ 2 h
 " " " " powyżej 10000 m³ 3 h
 od każdego metra sześciennego.

Gaz, służący wyłącznie do oświetlenia schodów, pracowni fabrycznych i rzemieślniczych, o ile te nie są zarazem lokalami sprzedaży, jeżeli jest mierzony zapomocą odrębnych gazomierzy, liczy się po 20 h. za jeden metr sześcienny.

Gaz do gotowania, motorów, pieców kąpielowych, jak i do celów technicznych, liczy się po 16 hal. za 1 m³.

Z gazomierzem dla gazu do motorów można za wiedzą gazowni połączyć jeden płomień do oświetlenia, który spotrzebowuje nie więcej jak 150 litrów gazu na godzinę. Dozwolonem jest za wiedzą dyrekcji gazowni połączyć 3 płomienie świetlne z gazomierzem dla gazu technicznego za roczną dopłatą 5 kor. od każdego płomienia.

Wyplata przypadającego rabatu konsumentom następuje za cały rok w lutym roku następnego.

Utrzymanie urządzeń gazowych.

Kurki od gazomierzy powinny być w czasie nieużytkowania gazu zamknięte. W razie zepsucia urządzenia należy za wiadomości gazownię lub koncesjonowanego instalatora.

Do lokali, w których czuć uchodzenie gazu, nie wolno wchodzić z otwartym światłem. Aż do czasu usunięcia wadliwości należy natychmiast przewietrzać odnośną ubikację, otwierając drzwi i okna, gazomierz należy bezzwłocznie zamknąć.

Wstrzymanie dostawy gazu.

Gazowni przysługuje prawo wstrzymania dalszej dostawy gazu na czas trwania następujących przeszkód:

1. Gdyby w urządzeniu gazowym lub przewodach uskuteczono samowolne zmiany bez poprzedniego zawiadomienia.

2. Gdyby przy rewizji gazomierzy stwierdzono umyślne uszkodzenie gazomierza, liczydła lub też użytkowanie gazu z pominięciem gazomierza.

3. Gdyby przy zegarach automatach stwierdzono naruszenie pieczęci gazowni na skrzynce, przeznaczonej do zbierania pieniędzy, a konsument nie zawiadomił o tem zaraz gazowni.

4. Gdyby konsument wzbronił dostępu do gazomierza funkcjonariuszom gazowni, posiadającym odpowiednie upoważnienia.

5. Gdyby konsument nie uiszczał w sposób przepisany należności za gaz, a zwłoka trwała 8 dni od powtórnego przedłużenia rachunku.

6. Gdyby urządzenie gazowe nie odpowiadało obowiązującym przepisom lub gdyby próba urządzenia stwierdziła, że jest wadliwe lub zagraża publicznemu bezpieczeństwu.

7. Konsumentom, którzy dopuszczają się rozmyślnej nierzetelności w poborze gazu wolno odmówić raz na zawsze prawa do dalszego poboru. Tacy konsumenci mogą być pociągnięci do odpowiedzialności cywilnej, a ewentualnie karnej.

Dostawa gazu z zegarami automatycznymi

po cenie 20 halerzy za 714 litrów.

Gazownia miejska urządza instalacje gazowe do oświetlenia i gotowania w mieszkaniach, pracowniach i t. p. pod następującymi warunkami:

Gazownia dostarcza pięciopłomienny gazomierz automatyczny, rurociąg doprowadzający i wewnętrzny, lampy wiszące lub ścienne, kuchenkę, jak również wszelkie przybory do oświetlenia światłem żarowym w zwykłym wykonaniu.

Do oświetlenia wyłącznie i w lokalach, których wartość czynszowa roczna nie dochodzi 300 kor., instalacji z zegarami automatycznymi nie urządza się. Gazowni

przysługuje nadto prawo nieprzyjęcia zgłoszeń bez podania przyczyn, wolno jej też żądać gwarancji odbioru minimalnej ilości 200 metrów sześciennych gazu w ciągu roku. W razie mniejszego zapotrzebowania najemca zapłaci za brakującą ilość po 20 hal. za każdy niezutyty metr³ gazu.

Dostarczone urządzenie najmuje się obowiązując się utrzymać w stanie dobrym, do użytku przydatnym. Koszt napraw, zawinionych przez najemcę ponosi tenże. Wymiany przyborów, jak: palniki, siatki żarowe, cylindry i t. p. dokonane będą na rachunek konsumenta.

Bez wiedzy i zezwolenia gazowni nie wolno najmującemu dokonywać żadnych zmian w urządzeniach gazowych, nie wolno też przy opuszczeniu mieszkania oddawać ich do użytku komu innemu.

O ewentualnych uszkodzeniach urządzeń i wypożyczonych przyborów należy bezzwłocznie zawiadomić gazownię.

Najmuje się odpowiada za oddane mu do użytku urządzenia aż do chwili rozwiązania umowy, ponosi również wszelkie koszty ewentualnych procesów, któreby dyrekcja gazowni była zmuszoną prowadzić dla ochrony swoich praw do wypożyczonych przedmiotów.

Najmującemu wolno wynajęte urządzenia, wyjąwszy gazomierza automatycznego, odkupić za osobną umową.

Wykonywanie urządzenia gazowego, jak i wszelkich napraw przysługuje wyłącznie zakładowi gazowemu. Dostęp do urządzeń automatycznych dozwolony jest funkcjonariuszom gazowni w każdym czasie.

Gazownia miejska dostarcza gaz u cenie 20 hal. za 714 litrów. Funkcjonariusz gazowni, podejmujący pieniądze, w automacie zebrane, winien wykazać się osobną legitymacją. Przy obliczaniu należności za gaz miarodajnym będzie spotrzebowanie, wykazane przez liczydło. Brakującą należność winien konsument uiszczyć zaraz przy przedłożeniu rachunku.

Zamawiający obowiązany jest do poboru gazu przynajmniej przez 6 miesięcy. Po upływie tego czasu pobór może być wypowiedziany pisemnie dyrekcji gazowni miejskiej na 30 dni naprzód. Po upływie tego terminu wolno gazowni zabrać gazomierz i przyrządy, a w razie uznania także rurociąg.

Sprzedaż koksu, mazi i amoniaku.

Obecna cena koksu wynosi loco gazowni koron 4 za 100 kg., z dostawą kor. 4.40 za 100 kg. Koks dostawia się do domów przy odbiorze najmniej 5 cetnarów. Sprzedaż mazi i amoniaku odbywa się w gazowni w godzinach biurowych od 8—12 przed południem i od 3—6 po południu. Numer telefonu 157.

OPLATY POGRZEBOWE I CMENTARNE MIASTA LWOWA.

Na podstawie uchwał 10 sierpnia i 3 wrześ. 1912, ustanawia się następujące opłaty pogrzebowe i cmentarne na rzecz funduszu gminy.

Cmentarz łyżczakowski podzielony jest na trzy rejonu. Pierwszy rejon obejmuje frontową część cmentarza od strony ul. św. Piotra. (Pierwszy rejon przeznaczony jest tylko pod pomniki, grobowce, arkady i katakomby). Drugi rejon obejmuje środkowy pas przez całą szerokość cmentarza i dzieli się na dwa podziały, a to na rejon IIa, do którego należą frontowe pasy ziemi przy drogach cmentarnych, i rejon IIb, do którego należą środkowe części pól. Trzeci rejon obejmuje tylną część cmentarza od strony ul. Cetnarowskiej i Mazurówki i dzieli się na dwa podziały, a to na rejon IIIa, do którego należą frontowe pasy ziemi przy drogach, i rejon IIIb, do którego należą środkowe części pól.

Cmentarz janowski podzielony jest na dwa rejonu. Pierwszy obejmuje frontowe pasy ziemi przy drogach i ścieżkach. Drugi rejon obejmuje środkową część pól.

I. Za oględziny zwłok: od osoby zamożnej we Lwowie zmarłej kor. 2, od osoby niezamożnej we Lwowie zmarłej 60 gr. Za oględziny zwłok sprowadzonych do Lwowa celem pogrzebania 100 kor. Za oględziny zwłok ze Lwowa przewieźć się mających 50 kor.

II. Tytułem pokładnego za pogrzebanie na cmentarzu: od zwłok osoby dorosłej kor. 6, od zwłok dziecka do lat 14 kor. 3. Od opłaty należności ustęp I i II uwalnia urzędowe potwierdzenie ubóstwa osoby zmarłej lub jej rodziny.

III. Za nienaruszenie grobu ziemnego po upływie pierwszego dziesięciolecia w okresach 10-letnich na cmentarzu: 1) łyżczakowski za każdy 10-letni okres: w I rejonie 60 kor., w II rejonie 30 kor., w III rejonie 20 kor., 2) janowski za każdy 10-letni okres w I i II rejonie 10 kor.

IV. Za wybór miejsca pod grób ziemny 1. na cmentarzu łyżczakowskim: w IIa w miejscach frontowych, to jest przy drogach cmentarnych 30 kor., w IIb rejonie, to jest w środku pola 25 kor., w IIIa rejonie w miejscach frontowych, to jest przy drogach cmentarnych 20 kor., w IIIb rejonie, to jest w środku pola 15 kor.; 2. na janowskim cmentarzu: w I rejonie w miejscach frontowych, to jest przy drogach cmentarnych 20 kor., w II rejonie, to jest w środku pola 10 kor.

V. Za pozwolenie wymurowania grobowca: 1. na cmentarzu łyżczakowskim za każdy jeden metr kwadratowy zajętej powierzchni gruntu w I rejonie 200 kor., w IIa rejonie przy drodze 150 kor., w IIb rejonie w środku pola 100 kor.,

w IIIa rejonie przy drodze 60 kor., w IIIb rejonie w środku pola 50 kor. — 2. na janowskim cmentarzu za każdy jeden metr kwadratowy zajętej powierzchni gruntu: w I rejonie przy drodze 60 kor., w II rejonie w środku pola 40 kor.

Jako najmniejszą powierzchnię pod grobowiec na obu cmentarzach ustanawia się 5 metrów kwadratowych. Przy budowie obszerniejszych grobowców nad 5 metrów kwadratowych część metra kwadratowego ziemi zająć się mającej pod grobowiec liczy się przy wymiarze opłaty za cały metr.

VI. Za pozwolenie postawienia pomnika nad grobem ziemnym: na łyżczakowskim cmentarzu za każdy jeden metr kwadratowy zajętej pod pomnik powierzchni gruntu: w I rejonie 150 kor., w IIa rejonie przy drodze 100 kor., w IIb rejonie w środku pola 60 kor., w IIIa rejonie przy drodze 40 kor., w IIIb rejonie w środku pola 30 kor. 2. na janowskim cmentarzu za każdy jeden metr kwadratowy zajętej pod pomnik powierzchni gruntu: w I rejonie przy drodze 50 kor., w II rejonie w środku pola 30 kor.

Jako najmniejszą powierzchnię ziemi pod pomnik na obu cmentarzach ustanawia się 2 metry kwadratowe. Przy budowie pomników obszerniejszych część metra kwadratowego ziemi zająć się mającej pod pomnik liczy się przy wymiarze opłaty za cały jeden metr kwadratowy.

VII. Za uprawnienie ustawienia ławeczki lub krzesła ogrodowego na łyżczakowskim lub janowskim cmentarzu 1. przed grobem ziemnym (przed mogiłą) ustanawia się opłatę, równającą się połowie taksy za wybór miejsca pod grób ziemny, zastosowany do cmentarza i rejonu; 2. przed pomnikiem ustanawia się opłatę, równającą się całej opłacie za jeden metr kwadratowy taksy pomnikowej, zastosowanej do cmentarza i rejonu; 3. przed grobowcem ustanawia się opłatę, równającą się całej opłacie za jeden metr kwadratowy taksy grobowcowej, zastosowanej do cmentarza i rejonu.

Na ławeczkę lub krzesło nie wolno zająć więcej niż jeden metr kwadratowy.

VIII. Za zmianę cmentarza: Od zwłok chować się mających w grobie zwykłym na cmentarzu janowskim lub innym, jeżeli pochowane będą na cmentarzu łyżczakowskim — 80 kor.

IX. Konduktowe opłaty: 1. Za muzykę przy pogrzebie 40 kor. 2. Za karawan czterokonną 80 kor. 3. Za karawan sześciokonną 120 kor. 4. Za przewodnika na koniu przy cztero lub sześciokonnym karawanie 10 kor. 5. Za rydwan na wieniec 30 kor. 6. Za podzwonne 1 kor.

WSKAZÓWKI DLA UDAJĄCYCH SIĘ NA AUDJENCJE WE LWOWIE.

U Marszałka krajow. codzień od godz. 12—2 z wyjątkiem wtorku i piątku.

U c. k. Namiestnika co srody i niedziele od godz. 12, dla urzędników co wtorki.

U Prezydenta Trybunału apelacyjnego codzień od 12—1 z wyjątkiem wtorków.

U Prezesa Wydziału kraj. (wicemarszałka) codzień od godz. 1—2 z wyjątkiem wtorków i piątków (dni sesyjne).

U Wice-prezydenta c. k. kraj. Dyr. Skarbu od godz 12—1.

U Naczelników Sądu krajowego cywilnego, karnego, sądów powiatowych miejsko-delegow.: SS. I., II., III., u Nadprokuratora i prokuratora państwa codziennie od godz. 12—1 (z wyjątkiem wtorków).

U Dyrektora kolei codziennie od 12—1.

U Prezydenta Miasta Lwowa codz. od 12—1.

Taryfa dorożek we Lwowie ważna od 1 kwietnia 1910	Fiaker Landau		Dorożka parokonna				Dorożka jednokonna					
	dzień		dzień		noc		dzień		noc			
	K.	h.	K.	h.	K.	h.	K.	h.	K.	h.		
Za jazdę do i od dworca głównego i Łyczakowskiego . . .	2	40	2	60	1	60	1	80	1	20	1	40
— do i od dworca Podzamcze . . .	2	—	2	20	1	20	1	40	1	—	1	10
— na bałe publiczne i z bałów . . .	2	40	2	40	2	—	2	—	1	40	1	40
— do cmentarzy w dzień zaduszny . . .	2	—	2	—	1	60	1	60	1	20	1	20
— za jazdę zwykłą bez zatrzymywania . . .	1	—	1	30	—	90	1	10	—	60	—	80
— na czas za pierwsze pół godziny . . .	1	60	2	—	1	20	1	40	1	—	1	20
— — za każdy następny kwadrans . . .	—	70	—	80	—	50	—	60	—	40	—	50
— spacerową za pierwsze pół godziny . . .	2	—	2	20	1	80	2	—	1	40	1	40
— — za każdy następny kwadrans . . .	1	—	1	10	—	80	1	—	—	50	—	50
— do rzeźni, na Zamek, Pohulanke, boisko Sokola, do stawu Kamińskiego . . .	1	80	2	—	1	20	1	40	1	—	1	20
— na plac powystawowy . . .	2	—	2	—	1	60	1	60	1	20	1	20
— do rogatek . . .	2	—	2	20	1	60	1	80	1	20	1	40
— do i od toru Cetnera . . .	5	40	6	60	4	40	5	40	3	20	4	20

KASA CHORYCH KRÓL. STOŁ. MIASTA LWOWA.

Z dniem 1. stycznia 1902 r. weszła w życie zmiana kategorii opłat w myśl reskryptu c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 7. marca 1901 r. L. 21431.

Dla okręgu administracyjnego gminy miasta Lwowa przyjęto „zwykły zarobek“ dzienny w następujących kwotach i kategoriach, poniżej których robotników w Kasie chorych ubezpieczać nie wolno.

A. Dla członków płci męskiej.

I. Kategoria: Bezpłatni pracownicy młodociani i wolontariusze 0-70 K

II. Kategoria: Robotnicy młodociani . . . 1-—

III. Kategoria: Zarobnicy dzienni i pomocnicy w przemyśle . . . 1-40

IV. Kategoria: Robotnicy zawodowi, jako to: cegielnicy, farbiarze, fryzjerzy, kołkarze, kominiarze, szewcy, koszykarze, lakiernicy, malarze, ogrodnicy, parasolnicy, szczotkarze, szklarze, szmuklerze, tkacze, woźnice, nadto laboranci i słudzy przemysłowi, posługacze publiczni, służba tramwajowa, mundanci, dyurniści, chórzystki teat. i nrowizoryczna służba rzadowa . 2-—

V. Kategoria: Robotnicy zawodowi a to: introligatorzy, kelnerzy, blacharze, cieśle, piekarze, pomocnicy handlowi, krawcy, kuśnierze, muzykanci szynkowni, rze-

źnicy, młynarze, asystenci aptekarscy i inne nie wymienione w niniejszym statucie zawody . . . 2-60

VI. Kategoria: Murarze, ślusarze, kowale, zegarmistrze, złotnicy, rytownicy, optycy, cukiernicy, stolarze, bednarze, tokarze, tapiczerzy, siodlarze, rymarze . . . 3-40

VII. Kategoria: Urzędnicy, koncypienci adwokacy i notar., kierownicy, aktorowie, artyści i muzycy, aptekarze, drukarze, kamieniarze, rzeźbiarze, maszyniści, mechanicy, monterzy, buchalterzy, korespondenci, rysownicy, sztukaterzy 4-—

E. Dla członków płci żeńskiej.

Kategoria a): Robot. młodoc. 0-60

Kategoria b): Zarobnice dzienne 1-—

Kategoria c): Pomocnice przemysłowe a to w cegielni, w fabrykach cukrów, tutek, w modniarstwie, krawiectwie, przy muzykach, w pralni, w handlu i drukarni, siedziarki sklepowe i pomocnice w innych zawodach, nadto mundantki i dyurnistki . . . 1-60

Kategoria d): Robotnice ukwalifikowane, a to: chórzystki, retuszerki, pomocnice handlowe, kelnerki, krawczyni, kucharki przemysłowe, modniarki, wyrabiające kwiaty i krawatki . . . 2-—

Kategoria e): Urzędniczki, buchalterki, kierujące, korespondentki, artystki 3—

Za pomocników młodocianych uważa się te osoby (zatrudnione), które 18 roku życia nie przekroczyły i uzdolnienia fachowego jeszcze nie uzyskały.

P. T. Pracodawcy opłacać będą jak dotąd, połowę tej kwoty, która przypada na pracujących.

Z powodu powyższych zmian, jak również dla lepszej ewidencji członków, wydał Zarząd Kasy chorych m. Lwowa nowe książeczki legitymacyjne dla wszystkich ubezpieczonych z pouczeniem, że bez książeczek legitymacyjnych Kasa chorych zgłoszeń chorych bezwarunkowo przyjmować nie będzie.

Przydzieleni do odpowiednich kategorii ubezpieczenia będą:

W kategorii	Opłacać miesięcznie		W razie choroby pobierać dziennie		W razie śmierci na koszt pogrzebu	
	K	h.	K	h.	K	h.
I.	—	42	—	42	14	—
II.	—	60	—	60	20	—
III.	—	84	—	84	28	—
IV.	1	20	1	20	40	—
V.	1	56	1	56	52	—
VI.	2	04	2	04	68	—
VII.	2	40	2	40	80	—
a	—	36	—	36	12	—
b	—	60	—	60	20	—
c	—	96	—	96	32	—
d	1	20	1	20	40	—
e	1	80	1	80	60	—

Instrukcja dla członków w razie choroby

1. Członek kasy powinien natychmiast po zachorowaniu albo oświadczyć, albo przez posłaną w tym celu osobę, w Kasie chorych chorobę zgłosić. W tym celu należy wykazać się książką legitymacyjną i podać w biurze adres mieszkania i adres pracodawcy. Zgłoszenia w Kasie przyjmuje się od g. 8 rano do 6 wieczorem, w niedzielę i święta do 12 w południe. Chorym niezdolnym do pracy, których zgłoszenie nastąpiło w godzinach popołudniowych, dzień w którym zgłoszenie nastąpiło nie będzie policzonym.

2. Opieki udzieli choremu ten lekarz, którego mu biuro przeznaczy. Tylko w ra-

zie zachorowania po godz. 6 wieczorem lub w święta i niedziele po południu, może chory zgłosić się bez uwiadomienia biura do któregokolwiek z lekarzy kasy, wymienionych na ostatniej stronie. Na drugi dzień rano należy chorego w kasie zgłosić.

3. Chory, który może sam iść do lekarza, udać się winien albo między g. 9 a 1 przed południem do ambulatorium kasy, albo od g. 3 do 5 do tego lekarza, do którego go biuro przeznaczy. Kartki obłożnie chorych zanieśe zgłaszający chorego do tego lekarza, który jest na kartce wymieniony. Kto wezwie lekarza do siebie, mimo, że może sam pójść do niego, zapłaci kosztą wizyty i karę za marnowanie czasu i trud lekarza.

4. Chory, który się nie stosuje do poleceń lekarza, traci prawo do pomocy z kasy.

5. Chory powinien się poddać kontroli z kasy wysłanej i udzielić kontrolorowi wyjaśnień.

6. Symulanci tj. tacy, którzy udając chorobę, wprowadzają kasę w błąd, pociągnięci będą do odpowiedzialności sądowo-karnej.

7. Chory, niezdolny do pracy, może tylko za zezwoleniem lekarza wychodzić z domu i to w godzinach, które lekarz wyznaczy. Zezwolenie to pisemne powinien chory zostawić w domu, aby się kontrolor mógł przekonać, że ono rzeczywiście istnieje.

8. Niezdolnym do pracy należy się zasiłek z kasy. Celem otrzymania tego zasiłku, powinien chory zgłosić się do lekarza, który wystawi świadectwo niezdolności do pracy. Świadectwo to potwierdzi pracodawca, zaręczając podpisem własnoręcznym i pieczęcią, że pracujący istotnie nie był w zajęciu. Tak fałszowanie podpisu pracodawcy jak i potwierdzenia pracodawcy niezgodne z istotnym stanem rzeczy jest oszustwem.

Po potwierdzeniu świadectwa przez pracodawcę należy się zgłosić do biura kasy, gdzie nastąpi wypłata zasiłku, jeżeli kontrola nie wykáže potrzeby wstrzymania wypłaty.

O takich wstrzymanych zasiłkach rozstrzygnie zarząd kasy, a w razie gdyby członek odmową zasiłku lub innego świadczenia czuł się pokrzywdzonym, winien w ciągu dni 14 zgłosić się do sądu polubownego.

Jeżeli lekarz orzeknie, że chory jest zdolnym do pracy, powinien członek wrócić do zajęcia, bo nie ma prawa do zasiłku. W razie gdyby to orzeczenie lub inne zarządzenie lekarza ordynującego wydawało się choremu niesłusznym, winien się odwołać do naczelnego lekarza, który w tym celu urzęduje w kasie chorych od 11—12 codziennie.

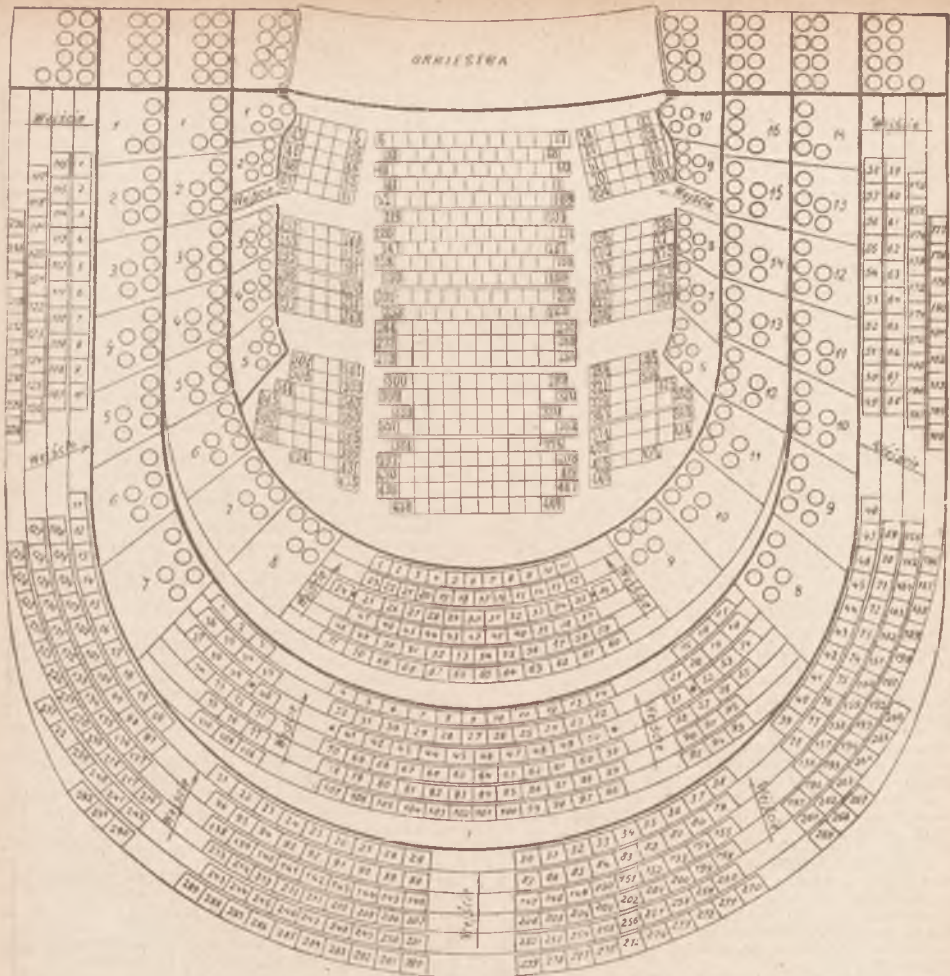

L. porz.	PRZEDMIOTY	Stopa wymiaru	Opłata walutą koronową											
			Podatek konsum.			Dodatek nadzw.			Opł. gm. i kraj.	Razem				
			K	h	1/100	K	h	1/100		K	h	1/100		
	lone, wędzone i marynowane, sala- mi i inne kiełbasy	100 kg.	3	12	—	62	4	2	58	—	5	32	4	
	Uwaga. Od bydłał zabitych, którym tylko pojedyncze części, jak głowa lub nogi, odjęte zostały, wniesioną być ma opłata podług taryfy za całą sztukę przypadającą.													
17	Drób: indyki, pantary, gęsi, kaczki, kapłony i t. p.	i szt.	—	11	—	02	2	—	08	—	—	21	2	
18	Kury (t. j. koguty, kury i kurczęta), tudzież gołębie	2 szt.	—	04	—	—	8	—	03	—	—	07	8	
19	Zwierzyna: jelenie	1 szt.	2	10	—	42	—	—	147	—	—	3	99	
20	Dziczyna: dziki od 17 kg. i wyżej, tudzież danielę	"	—	1	58	—	31	6	1	11	—	3	—	6
21	Dziczyna: warchlaki, sarny, dzikie kozy	"	—	53	—	10	6	—	37	—	—	1	—	6
22	Dziczyna: zajęce	"	—	11	—	02	2	—	08	—	—	21	2	
23	Rozrąbana zwierzyna wszelkiego ro- dzaju	100 kg.	3	74	—	74	8	2	62	—	—	7	10	8
24	Dzikię ptactwo: bażanty, głąszce, cie- trzewie	i szt.	—	21	—	04	2	—	15	—	—	40	2	
25	Jarząbki, pardwy i kamionki, czyli kuropatwy górskie, dzikie gęsi, dro- pie, dzikie kaczki (z wyjątkiem ku- rek zielononogich), słonki, kuropat- wy i dzikie gołębie	"	—	11	—	02	2	—	08	—	—	21	2	
26	Kurki wodne i zielononogie (nurki), bekasy, krzyki, dubelty i kulony	"	—	04	—	—	8	—	03	—	—	07	8	
27	Kwiczoty, przepiórki i wszelkie inne drobne ptactwo do jedzenia	1 tuzin	—	04	—	—	8	—	03	—	—	07	8	
28	Ryby i skorupiaki wyraźnie nie wy- mienione z morza, rzek, potoków, jezior i stawów, świeże, solone, wē- dzone i marynowane; rybia ikra (ka- wior), w oliwie układane sardele i sardynki	100 kg.	3	74	—	74	8	2	62	—	—	7	10	8
29	Ryby rzeczne, pospolite ryby morskie, tj. kalamari, kospetoni, rase, sgom- beri, sippe, tonine, sztokfisz, flon- dry, płaszczyki, kabiliony (klipfisz), kolcobrzuchy, bokopływy, śledzie, bretlingi, sardele, piklingi, tudzież raki, ślimaki, żaby, ostrygi, pająki i raki morskie	"	—	1	24	—	24	8	—	87	—	2	35	8
30	Ryż	"	3	74	—	74	8	1	88	—	—	6	36	8
31	a) Mąka ze zboża, ziemniaków i owo- ców strączkowych wszelkiego ro- dzaju, grysik, krupy jęczmienne i per- łowe, owsiana kasza, krajowe sago, kasza tatarszana (hreczana), pszono i wszelkie krupy, krochmal, puder, chleb i wszelkie pieczywo; nastę- pnie ciasta, pierniki, placki i suchary	"	—	62	—	12	4	—	16	—	—	90	4	
	b) Chleb razowy i owsiany	"	—	32	—	06	4	—	09	—	—	47	4	
32	Zboże chlebne, t. j. pszenica, orkisz czyli szpelt, kukurudza, żyto, zboże mieszane w ziarnie, tatarska (hre- czka)	"	—	48	—	09	6	—	09	—	—	66	6	

L. porz.	PRZEDMIOTY	Stopa wymiaru	Opłata walutą koronową											
			Podatek konsum.			Dodatek nadzw.			Opł. gm. i kraj.			Razem		
			K	h	¹ / ₁₀	K	h	¹ / ₁₀	K	h	¹ / ₁₀	K	h	¹ / ₁₀
	Uwaga. Dopokąd opłata od zboża chlebnego przy młynie się nie uiszcza, zastosować się należy do istniejących w tej mierze przepisów (okólnik gub. z 11 marca 1832. l. 15.089).													
33	Owies w ziarnie	100 kg.	50			10			13			73		
34	Siano bez różnicy, również mieszanka jako pasza dla bydła, słoła, siewka, otręby (grys), mierzwa	"	20			04			06			30		
	Uwaga. Zboże w kłosach uważać należy jako słołe.													
35	Jarzyny i warzywa, t. j. jarmuż, kalafior, szparagi, groch zielony, bób, ogórki	"	38			07	6		09			54	6	
36	Owoce świeże, do których należą także wszelkie jagody do pożywienia służące (porzeczki, maliny i t. p.); świeże figi, kasztany, orzechy, melony i kawony	"	74		14	8		20			108	8		
37	Owoce suszone, konfitury, konserwy, (powidła)	"	150			30			75			255		
38	Masło świeże i solone, smalec bydlęcy i gęsi, stearyna, świece łojowe, sparmacetowe, stearynowe, parafinowe	"	374			74	8		95			543	8	
39	Łój surowy, topiony i oczyszczony (Elain), również tłuszcz z kości i z łap, czyli racic wygotowana, parafina, gliceryna, wosk ziemny i naftowy	"	312			62	4		95			469	4	
40	Smalec wieprzowy i sadło, tłuszcz do smarowania, słonina i szpik	"	250			50			63			363		
41	Mydło zwyczajne, pachnące i olejkami zaprawiane	"	450			90		113			653			
42	Ser bez różnicy	"	282			56	4		72			410	4	
43	Jaja	100 szt.	11			02	2		03			16	2	
44	Wosk bielony i niebielony, świece woskowe i wszelkie wyroby z wosku	100 kg.	938		187	6		313			1438	6		
45	Olej konopny, lniany i rzepakowy	"	312			62	4		70			453	4	
46	Wszelkie inne oleje palne, roślinne, także oliwa, olejek migdałowy, mاکowy, orzechowy, palmowy i kokosowy, benzyna	"	312			62	4		79			453	4	
47	Drzewo opałowe twarde: bukowe, dębowe, jaworowe, jasionowe, wiązowe, żywiczne i jałowcowe (smolaki)	1 m ³ .	16			03	2		04			23	2	
48	Drzewo opałowe miękkie: brzoźowe, olchowe, osikowe, lipowe, topolowe, wierzby, drzewo szpilkowe i gałęziaki	"	10			02			03			15		
49	Węgle drzewne	100 kg.	12			02	4		04			18	4	
50	Węgle mineralne i koks	"	07	2		01	4		02			10	0	

Uwaga. Artykuły wprowadzone do miasta w tak małej ilości, iż podatek konsumpcyjny od tychże łącznie z dodatkiem gminnym nie wynosi 5 halerzy, wolne są od opłaty.

Ceny miejsc w Teatrze miejskim we Lwowie (od 1. września 1911).

Ilość	RODZAJ	CENY PO:									
		Dramat		Opera		Operetka		Popołudn. dramatu		Sobotnie popularna	
		K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
7	ŁOŻE w parterze	15	.	24	.	22	.	1	.	6	.
5	" na 1-szem piętrze, gabinetowe	18	.	26	.	24	.	13	.	8	.
8	" " " " boczne	16	.	24	.	22	.	11	.	6	.
2	" " 2-giem " " prosceniowe	16	.	24	.	22	.	11	.	6	.
14	" " " " boczne	10	.	15	.	14	.	7	.	4	.
2	" " 3-ciem " " prosceniowe	9	.	12	.	11	70	5	80	3	.
21	FOTELE w parterze od Nr. 1-22	5	.	6	.	6	.	3	.	2	.
34	" " " " " 23-65	4	.	5	40	5	40	2	80	1	80
44	" " " " " 66-119	3	60	5	.	5	.	2	60	1	60
54	" " " " " 120-174	3	.	4	20	4	.	2	20	1	40
64	" " " " " 175-238	2	30	3	50	3	20	1	70	1	20
46	" " " " " 239-284	1	80	3	.	2	80	1	60	1	.
60	" " " " " 285-344	1	60	2	60	2	60	1	40	.	90
114	" " " " " 345-458	1	30	2	.	2	.	1	.	.	80
7	FOTELE na 1-szem piętrze od Nr. 1-11	5	.	6	.	6	.	3	.	2	40
25	" " " " " 12-36	2	50	4	50	4	.	2	20	1	.
35	" " " " " 37-71	1	60	3	.	2	50	1	30	1	20
17	FOTELE na 2-giem " " " 1-17	1	80	3	20	3	.	1	50	1	80
93	" " " " " 18-110	1	40	2	20	2	.	1	10	.	50
150	KRZESŁA na 3-ciem piętrze w 1szym rzędzie i naprz. sceny	1	.	1	50	1	40	.	90	.	30
84	" " " " " boczne	.	60	1	.	.	80	.	50	.	.
58	" " " " " przy scenie	.	50	.	80	.	70	.	40	.	.

Za garderobę dopłaca się w parterze, na I. i II. balkonie po 20 hal., na III. balkonie po 10 hal. od osoby
 Opłata na cele dobroczynności gminy wynosi: od 2 K. i wyżej po 20 hal., od 5 K. i wyżej po 50 hal.,
 od 10 K. i wyżej 1 K.

NOWE ULICE MIASTA LWOWA,

którym nadano nazwy w latach 1906—1912.

- Anczewskich**, przecznicą między ul. Sadownicką a Polną (Dz. II).
- Andrzeja Hr. Potockiego** dawniej Krzyżowa (boczna Leona Sapiehy, Dz. II).
- Asnyka**, łącząca ul. Pańską i Klonowicza, (Dz. I).
- Berka Joselowicza** dawniej Berka (Słoneczna boczna Dz. III).
- Białohorska**, boczna od Janowskiej ponad most kolejowy, w stronie wsi Białohorszczce.
- Bojowa**, łączy ulicę św. Marcina z ulicą Ogrodniczą od strony Złotego Mostu.
- Bolesława Chrobrego**, łączy ulicę Andrzeja Potockiego z ulicą Murarską.
- Bonifratrów**, pierwsza przecznicą między ul. Hoffmana (Dz. IV).
- Dunin Borkowskich**, dawniej Błotna, między ul. Polną a 29 Listopada (Dz. II).
- Brygadzka**, łączy ul. Karną z ulicą Słoneczną.
- Bułgarska**, łączy ul. Pelczyńską z ul. Obertyńską.
- Cechowa**, łączy ulicę Słoneczną z ulicą Gazową.
- Chmielowskiego Piotra**, dawn. Gołębia.
- Chocińska**, boczna od Gródeckiej do Niemcewicza. (Dz. II).
- Czachowski**, przecznicą między ulicą Rycerską a ulicą Trauguta.
- Częstochowska**, między ulicą Kordeckiego a ulicą Świętokrzyską.
- Czwartaków**, łączy ulicę Pod Stoczkiem z ulicą Szymonowiczów.
- Czysta**, łączy ulicę Widok z ulicą Kadecką.
- Daniłowiczów**, łączy ulicę Duninów Borkowskich z ul. Polną, obok szkoły im. Sienkiewicza.
- Dobrzańskiego Jana**, łączy ulicę Łyczakowską z ulicą Pijarów.
- Dojazd Łyczakowski**, dojazd do dworca kolejowego na Łyczakowie.
- Domagaliczów**, boczna Ochronek (Dz. I).
- Dylewskich**, proste przedłużenie ulicy Kadeckiej koło szkoły kadeckiej.
- Gliniańska**, przecznicą między Łyczakowską a Piekarską (Dz. IV).
- Gołaba Andrzeja**, trzecia przecznicą między ul. Hoffmana a Głowińskiego (Dz. IV).
- Goldmana Bernarda**, łączy ulicę Janowską z ulicą Pilichowską.
- Górska**, przecznicą między ul. Widok a ulicą Godzimira Małachowskiego.
- Grecka**, łączy ul. Pelczyńską z ulicą Obertyńską.
- Grochowska**, pierwsza boczna od ul. 29 Listopada.
- Groszajera**, łączy ulicę Andrzeja hr. Potockiego z ulicą Murarską.
- Grunwaldzka**, boczna od Sadownickiej do 29 Listopada (Dz. II).
- Hennigowa**, boczna Łyczakowskiej, (Dz. IV).
- Herbertów**, boczna ul. Kadeckiej (Dz. I).
- Hetmana Tarnowskiego**, boczna między ul. Zieloną a św. Jacka (Dz. I).
- Japońska**, łączy ul. Głęboką z ul. 29. Listopada.
- Jasna**, łączy ul. Zieloną z ul. Kochanowskiego.
- Kąpek**, łączy ul. Zyblikiewicza z ul. Jabłonowskich.
- Kadyego**, łączy ulicę Piekarską z ulicą Pijarów.
- Karpieka**, pierwsza przecznicą między Królewską a Kordjana, równoległa do Zielonej.
- Kasztelańska**, między ul. Grodecką a Niemcewicza (Dz. II).
- Konopickiej Marii**, przecznicą między ulicą Łyczakowską a ulicą Pijarów.
- Kordjana boczna**, od Zielonej do połączenia z ul. Królewską.
- Kosynierska**, między ulicą Kadecką a ulicą Wulecką, koło kaplicy.
- Kotlarewskiego J.**, łączy ulicę Leona Sapiehy z ulicą Sykstuską.
- Kozielecka**, boczna od ulicy Stryjskiej poza torem Cetera.
- Krasieńskiego Zygmunta**, boczna od ulicy Hetmana Tarnowskiego.
- Królewska**, łączy ulicę Zieloną z ulicą Zygmunta Krasieńskiego.
- Kuszeusza Samuela**, boczna od ulicy Młynarskiej przez plac Starej Rzeźni do ulicy Zamarynowskiej.
- Łozińskiego Władysława**, łączy ulicę Romanowicza z ulicą Batorego.
- Lubomirskich**, boczna od ulicy Piastów.
- Magazynowa**, boczna od ulicy Bema.
- Mała**, boczna od Słodowej, obok kościoła św. Antoniego (Dz. IV).
- Małachowskiego Godzimira**, łączy ulicę Czytą z ulicą Otwartą.
- Michalskiego Michała**, łączy ulicę Zieloną z ulicą Kochanowskiego.
- Miejska**, boczna od ulicy Bogdanówka.
- Modrzejowskiej Heleny**, przecznicą między ulicą Grunwaldzką a ulicą Szymonowiczów.
- Oberynska**, od mostu przy ul. Zyblikiewicza obok Stawów Pienińskich (Dz. I).
- Obwodowa**, druga boczna od ulicy 29 Listopada.
- Ogrodowa**, pierwsza przecznicą od ul. Sadownickiej do Gipsowej (Dz. II).
- Okólskiego Szymona**, łączy ulicę Murarską z ulicą 29 Listopada.
- Orzeszkowej Elży**, druga przecznicą od ul. Sadownickiej do Gipsowej (Dz. II).
- Ostrołęcka**, łączy ulicę Andrzeja Potockiego z ulicą 29 Listopada.
- Otwarta**, łączy ulicę Widok z ulicą Dylewskich.
- Pochyla**, przecznicą od ulicy Kadeckiej do ulicy Świętokrzyskiej.
- Pod Stoczkiem**, łączy ulicę Andrzeja Potockiego z ulicą Murarską.
- Powinnościowa**, boczna od ulicy Bema.
- Pszczelna**, boczna górnej Łyczakowskiej.
- Reya Mikołaja**, trzecia przecznicą między ul. Hoffmana a Głowińskiego (Dz. IV).
- Romanowicza Tadeusza**, dawniej Ścieżkowa łącząca ul. Fredry z ul. Zyblikiewicza (Dz. I).
- Rybicka**, boczna od ulicy Kochanowskiego.
- Sądowa**, boczna od ulicy Grodeckiej obok arcezdów miejskich.
- Senatorska**, przecznicą między ul. Romanowicza a ul. Batorego (Dz. I).
- Sierpowa**, łączy ul. Zieloną z ul. Torosiewiczów
- Sodowa**, łączy ulicę Andrzeja hr. Potockiego z ulicą Zdrowie.
- Szczytowa**, przecznicą między ulicą Kosynierską a ulicą Czystą.
- Jakuba Strzeżenie**, przecznicą między ul. Długosza a Zyblikiewicza (Dz. I).
- Styczeńowa**, boczna od ulicy Snopkowskiej, obok szkoły przemysłowej.
- Szaszkiewiczza**, boczna od ul. Kotlarewskiego.
- Szedzku**, boczna Janowskiej (Dz. II).
- Terejurska**, boczna od ulicy Kleparowskiej.
- Wandy**, przecznicą między ulicą Rycerską a ulicą Kordeckiego,
- Warnieńczyka Władysława**, ulica, otaczająca boisko sokole przy ulicy Ceternowskiej.
- Warsztatowa** łączy ul. Rycerską z ul. Kordeckiego.
- Warzywna**, przecznicą między ulicą Widok a ulicą Godzimira Małachowskiego.
- Widok**, łączy ul. Kosynierską z drogą Wulecką.
- Wierzbowa**, między ul. Ponińskiego a ul. św. Zofii.
- Wojtowska**, boczna od ulicy Łyczakowskiej ku dworcowi kolejowemu.
- Wolności**, między ulicą Janowską a parkiem Wiśniewskiego.
- Wołoska**, łączy ulicę Jabłonowskich z ulicą Snopkowską.
- Wolynska**, łączy ulicę Żółkiewską przez ulicę Nowej Rzeźni z Pełtwią.
- Wspólna**, przecznicą między ulicą Widok a ulicą Godzimira Małachowskiego.
- Zaciszna**, boczna Trauguta (Dz. II).
- Zbaraska**, boczna między ulicą Sadownicką a Polną (Dz. II).
- Zaścinnek**, łączy ulicę Styczeńową z ulicą Snopkowską.
- Zdrowie**, boczna od ul. Na Bajkach.
- Zgody pl.** u zbiegu ul. Murarskiej z ul. Japońskiej.
- Złota**, od ul. Kleparowskiej do cmentarza izraelickiego.
- Żyżyńska**, poza szkołą przemysłową, równoległa do ulicy Snopkowskiej.

WYKAZ ALFABETYCZNY

ULIC, DRÓG, PLACÓW, OGRODÓW, CMENTARZY ITP.

- Ul. **Adamowa**. Do r. 1871 Żółkiewska boczna. Z ul. Żółkiewskiej do Gabryelówki (Dz. III.).
- Ul. **Akademicka**. Do r. 1871 po lewym brzegu zasklepionej w r. 1890 Petłwi: ul. św. Jana niższa, po prawym: ul. św. Jana wyższa. Z pl. Maryackiego do pl. Akademickiego (Dz. I.).
- Pl. **Akademicki**. Do r. 1871 pl. św. Jana. U wylotu ulic: Akademickiej, Fredry i św. Mikołaja (Dz. I.).
- Ul. **Alembeków**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Szpitalną z ul. Kotlarską (Dz. III.).
- Ul. **Św. Anny**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Kazimierzowską z ul. Jachowicza (Dz. II.).
- Ul. **Św. Antoniego**. Powstała z początkiem XIX. wiekn. Od ul. Łyczakowskiej do ul. Kurkowej. (Dz. IV.).
- Ul. **Arciszewskiego**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Weteranów z ul. Inwalidów (Dz. III.).
- Ul. **Arsenańska**. Do połowy XVIII. w. ul. Krzywe Koło; do połowy XIX. w. ul. Dominikańska wąska; do r. 1871 ul. Zbrojowni wąska. Z ul. Podwałde do pl. Dominikańskiego (Śródm.).
- Ul. **Badenich**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Matejki z ul. Ujejskiego Korneła (Dz. II.).
- Ul. **Na Bajkach**. Do r. 1871 ul. Standowska boczna. Łączy ul. Sadownicą z ul. Krzyżową (Dz. II.).
- Ul. **Balonowa**. Powstała i otrzymała nazwę w połowie XIX. w. Z ul. Żółkiewskiej do ul. Zamarynowskiej (Dz. III.).
- Ul. **Barska**. Otwarta i nazwana w r. 1888. Łączy ul. Grodecką z ul. Krótką (Dz. II.).
- Ul. **Batorego**. Do połowy XVIII. w. ul. Garbarska; do r. 1871 ul. Halickiego przedmieścia; do r. 1885 ul. Halicka (przedłużenie). Od pl. Halickiego do ul. Pańskiej (Dz. I.).
- Ul. **Beisera Mojżesza**. Do r. 1871 ul. Mary Śnieżnej boczna; do r. 1885 ul. M. siężna. Między ul. Rybią a ul. Czackiego (Dz. III.).
- Ul. **Bema Józefa**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1885. Z ul. Grodeckiej do ul. Janowskiej (Dz. II.).
- Pl. **Bema Józefa**. Otwarty i nazwany w r. 1885. Przy ul. Bema (Dz. II.).
- Ul. **Benedyktyńska**. Powstała z początkiem XIX. w. Od pl. Strzaleckiego do pl. Benedyktyńskiego (Dz. III.).
- Pl. **Benedyktyński**. Powstał z początkiem XIX. w. U wylotu ulic: Benedyktyńskiej, Czackiego i Szkarpowej (Dz. III.).
- Ul. **Berka**. Do r. 1871 ul. Słoneczna boczna. Z ul. Słonecznej do ul. Źródlanej (Dz. III.).
- Ul. **Bernardyńska**. Powstała z początkiem XIX. w. Do r. 1871 ul. Bernardyńska wyższa lub Bernardyńska przecznica. Między ul. Sobieskiego a ul. Wałową (Śródm.).
- Pl. **Bernardyński**. Powstał z początkiem XIX. w. po zniesieniu fortyfikacji kasztoru OO. Bernardynów, do którego przytyka i łączy się z pl. Halickim i wylotami ul. Serbskiej, Czarnieckiego, Piekarskiej i Pańskiej (Śródm.).
- Ul. **Bernsteina Marka**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Od ul. Kazimierzowskiej do ul. Rappaporta (Dz. III.).
- Bieloska** właścicielce Belloskia. Folwark za rogatką, przy drodze Sichowskiej (Dz. I.).
- Ul. **Bieloskiego Augusta**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1892. Od ul. Chorażczyzny ku ul. Krętej (zamknięta) (Dz. I.).
- Ul. **Biliskich**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1892. Łączy ul. Grodecką z ul. Polną (Dz. I—II.).
- Ul. **Blaclarska**. Złożeniem się XIV. w. Do r. 1871 ul. Żydowska + ul. Rуска boczna + ul. Dominikańska boczna. Łączy ul. Boimów z ul. Ormiańska. (Śródm.).
- Ul. **Na Błonie**. Do r. 1871 Droga na Błonie Janowskie. Z ul. Grodeckiej na ul. Janowską. (Dz. II.).
- Błonie Janowskie**. Za dworcem głównym kolei państwowej ku Biłohorszczy (Dz. II.).
- Ul. **Błotn.** Nazwana z początkiem XIX. w. Między ul. Polną a ul. 29. Listopada (Dz. II.).
- Ul. **Boczkowskiego Kaspra**. Nowo otwarta nazwana w r. 1892. Od ul. Grodeckiej ku ul. Kordeckiego (Dz. II.).
- Ul. **Boczna**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1896. Z ul. Brajerowskiej ku ul. Krasickich (zamknięta) (Dz. II.).
- Bobnarówka**. Folwark za rogatką stryjską. (Dz. I.).
- Bogdanówka**. Osada za rogatką grodecką ku drodze Lubieńskiej (Dz. II.).
- Ul. **Bogusławskiego**. Do r. 1871 ul. Kościokiego. Z ul. Łazarza do ul. Pełczyńskiej (Dz. I.).
- Ul. **Boimów**. Złożeniem się XIV. w. Do początku XIX. w. ul. Zarwańska lub Serwańska; do r. 1871 ul. Kapitałna + ul. Wekslarska + ul. Żydowska; do r. 1888 ul. Wekslarska. Łączy ul. Teatralną z ul. Za Zbrojownią (Śródm.).
- Ul. **Bóżnicza**. Do r. 1871 ul. Sznagoci. Z ul. Żółkiewskiej do pl. Targowica zbożowa (Dz. III.).
- Ul. **Brajerowska**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Kazimierzowską z ul. Mikiwiecza (Dz. II.).
- Ul. **Pod Bramką**. Do r. 1871 ul. Mikołajska boczna. Z ul. Żółkiewskiej do ul. Smerekowej (Dz. III.).
- Pl. **Castrum** (czytaj: Kastrum). Powstał z początkiem XIX. w. Między ul.: Teatralną, Łuk. sińskiego Wał. i Hetmańska. Obecnie zabudowany gmachem Muzeum przemysł. m. (Śródm.).
- Ul. **Cebulna**. Do r. 1871 ul. Cebulanka + ul. Chasidim przecznica. Z pl. Krakowskiego do ul. Bożniczej (Dz. III.).
- Cesarzki Łasek**. Do r. 1780 Lonszanówka. Na wzgórzach od Zniesienia powyżej ul. Piaskowej i Leśnej (Dz. IV.).
- Cetnerówka**. Folwark za cmentarzem Łyczakowskim przy ul. Cetnerowskiej (Dz. IV.).
- Ul. **Cetnerowska**. Do r. 1871 ul. Łyczakowska boczna. Z ul. Łyczakowskiej do Cetnerówki (Dz. IV.).
- Ul. **Chodkiewicza**. Łączy ul. Krzyżową z Nabielazą (Dz. II.).
- Ul. **Chodorowskiego**. Do r. 1871 ul. Łyczakowska boczna. Od ul. Wronowskich do ul. św. Łazarza (Dz. I.).
- Ul. **Chorażczyzna**. Powstała z początkiem XIX. w. Do r. 1871 ul. Chorażczyzna wyższa + ul. Chorażczyzna niższa. Od ul. Krzywej do ul. Ossolińskich (Dz. I.).
- Ul. **Chrzanowskięj**. Nowo otwarta w r. 1896. Łączy ul. Sapięhy Leona z ul. Kopernika (Dz. II.).
- Ul. **Cielna**. Powstała około r. 1880. Do r. 1871 ul. Chorażczyzna ślepa. Z pl. Dąbrowskiego Waclawa ku ul. Ossolińskich (Dz. I.).
- Ul. **Ciowa**. Do r. 1871 ul. Cielna. Między ul. Czarnieckiego a ul. Piekarską (Dz. IV.).
- Pl. **Celny**. Do r. 1871 pl. Celny. Przy ul. Czarnieckiego (Dz. IV.).
- Ul. **Cmentarna**. Z ul. Szeptyckiego do cmentarza Grodeckiego (Dz. II.).
- Cmentarze:**
- **Grodecki**. Złożony przy końcu XVII. w., zamknięty w r. 1875 i w znacznej części dziś niesiony. Wstęp z ul. Szeptyckiego. (Dz. II.).
  - **Janowski**. Złożony w r. 1888. Przy ul. Janowskiej (Dz. II.).
  - **Łyczakowski**. Złożony przy końcu XVI. w. Wstęp z ul. św. Piotra (Dz. IV.).
  - **Paparówka**. Złożony w XVII. w. za

- knięty w r. 1856 i dziś prawie zniszony. Przy ul. Zamkowej (Dz. III)
- **Stryjski**. Założony z początkiem XIX. w., samknięty w r. 1888. Przy ul. Stryjskiej. (Dz. I).
- **Zydowski stary**. Założony w XIV. w. zamknięty w r. 1855. Między ul. Kłaparowską, Meiselsa, Szpitalną i Rappaporta (Dz. II).
- **Zydowski nowy**. Założony w r. 1855. Przy ul. Pilichowskiej w ośrodku średnim sąsiedztwie z cmentarzem Janowskim (Dz. II).
- Corso** (czytaj Korsó). Droga obwodowa w około miasta, rozpoczęta w r. 1889 i dotąd w części zrobiona, mianowicie od ul. Łyczakowskiej przez Park Łyczakowski, skąd pójdzie przez Cetnerówkę, Pohulanekę, Snopków, Żelazną wodę, połączy się z już urządzonym Corsem w Parku Kilińskiego; przejdzie dalej przez ul. Wulecką, Issakowicza, Krzyżową lub Bajki, stąd wejdzie w ul. na Błonie, pójdzie ul. Janowska, gruntami Pilichowskimi, przez Górę Wiśniowskiego ku miastu, w dalszej zaś odnodze ul.; Kłaparowską, Weteranów, obok wata kolejowego przez ul. Zamarsztynowską, Objazd, przetnie ul. Żółtkiewską i Tatarską, stoikiem Wysokiego Zamku, Droga Kiselki podnóżem Lwiej Góry, przez Cesarski Lasek, gruntami na stokach wzgórz Łyczakowskich do ul. Łyczakowskiej. Długość jego wynosić będzie około 25 klm. (Dz. I—IV).
- Ul. Cytadeli**. Do r. 1871 ul. Biblioteki. Z ulicy Ossolińskich ku Cytadeli (Dz. I).
- Ul. Czackiego**. Do r. 1871 ul. Benedyktynska przecznica. Z pl. Benedyktynskiego do Starożytnego Rynku (Dz. IV).
- Ul. Czarna**. Do r. 1871 ul. Starozakonna boczna. Od ul. Starozakonnej do pl. św. Teodora. (Dz. III).
- Ul. Czarnieckiego**. Do r. 1871 pl. Arcybiskupi, Pańska wyższa. Od pl. Bernardyńskiego do ul. Teatyńskiej. (Śródm. I. IV.)
- Ul. Dąbrowskiego Henryka**. Do r. 1885 ul. Cegielińska. Łączy ul. Stryjską z ul. Puławskiego (Dz. I).
- Pl. Dąbrowskiego Wacława**. Do r. 1885 ul. Chorażczyzny. Przy ul. Chorażczyzny (Dz. I).
- Ul. Pod Dębem**. Powstała około r. 1850. Łączy ul. Słoneczną z ul. Źródłaną (Dz. III).
- Ul. Dekerta**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1894. Od ul. Kościopalmi ku ul. Bema (Dz. II).
- Ul. Długosza**. Do r. 1885 ul. Kurnicka. Z ul. św. Mikołaja do ul. Supińskiego (Dz. I).
- Ul. Dojazdowa**. Z ul. Głowackiego do Bema. (Dz. II).
- Ul. Dominikańska**. Założeniem i nazwą sięga początku XV. wieku jako ul. Bożego Ciała. Z Rynku do pl. Dominikańskiego (Śródm.)
- Pl. Dominikański**. Przed kościołem OO. Dominikanów (Śródm.)
- Ul. Domisa**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Między ul. św. Teresy a ul. Szeptyckich (Dz. II).
- Pl. Św. Duch**. Powstał z początkiem XIX. w. Między ul. Teatralną a Hetmańską (Śródm.)
- Ul. Duninów Borkowskich**. Z ul. Hoffmana (Dz. IV).
- Ul. Dwernickiego Józefa**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Od ul. św. Zofii do ul. Snopkowskiej (Dz. I)
- Ul. Działyskich**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Grodecką z ul. Szeptyckich (Dz. II).
- Ul. Dzieduszyckich**. Z ul. Teatralnej do szkoły im. Mickiewicza (Śródm.)
- Ul. Franciszkańska**. Powstała i otrzymała nazwę z początkiem XIX. w. Od ul. Łyczakowskiej do ul. Kurkowej (Dz. IV).
- Ul. Fredry**. Do r. 1871 ul. św. Mikołaja. Od ul. Batorego do pl. Akademickiego (Dz. I).
- Ul. Frydrychów**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1898. Łączy ul. Lelewela z ul. Kalcą (Dz. I).
- Ul. Furmańska**. Do r. 1871 ul. Kapelusznicza. Od ul. Karola Ludwika do ul. Kazimierzowskiej (Dz. II)
- Ul. Na Gabryelówce**. Z ul. św. Marcina do ul. Adamowej (Dz. III).
- Ul. Gazowa**. Powstała i otrzymała nazwę około r. 1860. Od ul. Słonecznej do zakładu wyrobu gazu (Dz. III).
- Ul. Gęsia**. Do r. 1871 ul. Wązka. Od ul. Kazimierzowskiej do pl. Rzeźni (Dz. II).
- Ul. Gipsowa**. Do r. 1871 ul. Kanonierska. Od ul. Sapięchy Leona do ul. na Bajkach (Dz. II).
- Ul. Głęboka**. Do r. 1871 ul. Kanonierska. Od ul. Sapięchy Leona do ul. na Bajkach.
- Ul. Głowackiego Bartosza**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1892. Między ul. Grodecką a ul. Dekerta (Dz. II).
- Ul. Głowińskiego**. Do r. 1871 ul. Szpitalna. Między ul. Łyczakowską a ul. Piekarską obok Szpitala powszechnego (Dz. IV).
- Ul. Gołębia**. Do r. 1871 ul. Garncarska boczna. Od ul. Mochnackiego Maurycego do ul. Kalczej (Dz. I).
- Pl. Gołuchowskich**. Powstał z początkiem XIX. w. a nazwany w r. 1885. Między ul. Karola Ludwika, Kazimierzowską, Hetmańską i Wałami Hetmańskimi (Śródm.)
- Góry :**
- **Franciszka Józefa**. Do roku 1861 Wysoki Zamek Plantacye i spacery między ul. Teatyńską a ul. Zamkową. Wstęp główny s ul. Teatyńskiej, boczne z ul. Klasztornej i Zamkowej (Dz. III).
- **Lwia Góra** stożkowa w części skopana i świeżo zalesiona przy ul. św. Wojciecha od wsi Zniszenia (Dz. IV).
- **Wisniowskiego Teofila**. Od XIV. w. do r. 1895 Góra trzeciana. Przy ul. Kłaparowskiej. (Dz. II).
- **Wronowskich**. Do r. 1672 Góra Szomberka; do wieku XIX. Tureckie szańce. Między ul. Kopernika, Pełczyńską, Mochnackiego Maurycego, Kalcą i Cytadelą (Dz. I).
- **Wysoki Zamek**. Szczyt góry Franciszka Józefa, gdzie kopiec Unii Lubelskiej (Dz. III).
- Ul. Gosiewskiego**. Do r. 1871 pl. Sakramentyński lub Sakramentek. Między ul. Sakramentek a ul. Kochanowskiego (Dz. IV).
- Ul. Grodecka**. Dawniej Droga lub Szlak Grodecki. Od ul. Kazimierzowskiej do rogatki Grodeckiej (Dz. II).
- Ul. Grodzickich**. Do r. 1856 tj. do rozebrania starej kamienicy Augustynowiczowskiej między ul. Ormiańską a ul. Skarbowską; ul. Ormiańska boczna; do r. 1871 ul. Ormiańska poprzeczna. Z Rynku do pl. Strzeleckiego (Śródm.)
- Ul. Grosswajera**. Łączy ul. Nabelaka z Krzyżową (Dz. II).
- Ul. Grottgera Artura**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1892. Łączy ul. Łyczakowską z ul. Franciszkańską (Dz. IV).
- Pl. Gwardyi Narodowej**. Do r. 1898 pl. Franciszkański. Między ul. Kurkową, Karmelicką i Franciszkańską (Dz. IV).
- Ul. Halicka**. Założeniem i nazwą sięga XIV. w. Z Rynku do pl. Halickiego (Śródm.)
- Pl. Halicki**. Powstał i otrzymał nazwę przy końcu XVIII. w. Między ul. Halicką, Wiatową, Batorego i pl. Bernardyńskim i Maryackim (Śródm.)
- Passaż Hausmana**. Otwarty i nazwany w r. 1895. Przechód publiczny przez realności 1. 43 ul. Karola Ludwika, 1. 3 ul. Trzeciego Maja, 1. 4 ul. Sykstuska (Dz. II).
- Ul. Hausnera Ottona**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Między ul. Łyczakowską a ul. Pijarów (Dz. IV).
- Passaż Hermanów**. Z ul. Słonecznej (Dz. III).
- Ul. Hetmańska**. Powstała po rozebraniu murów miejskich przy końcu XVIII. w. Do roku 1871 ul. Karola Ludwika wyższa. Od placu Maryackiego wzdłuż Wałów Hetmańskich do pl. Gołuchowskich (Śródm.)
- Ul. Hoffmana Opata**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Łyczakowską z ul. Piekarską (Dz. IV).

- Ul. **Iswaldów**. Do r. 1871 ul. Pod Dębem. Między ul. Kleparowską a ul. Źródłana (Dz. IV).
- Ul. **Ks. Isakowicza**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Krzyżową z drogą Wulecką (Dz. II).
- Ul. **Jabłonowskich**. Do r. 1871 ul. Jabłonowskiego. Od ulicy Zielonej do ulicy Stryjskiej (Dz. I).
- Ul. **Jachowicza**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1838. Między ul. Bernsteina Marka a ul. Kleparowską (Dz. II).
- Ul. **Sw. Jacka**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1898. Od ul. Jabłonowskich do ul. Zielonej (Dz. I).
- Ul. **Jadwigi Królowej**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1898. Łączy ul. Grodecką z ul. Kordeckiego (Dz. II).
- Ul. **Jagiellońska**. Do r. 1871 ul. Jeznicka. Od ul. Karola Ludwika do pl. Smolki (Dz. II).
- Ul. **Jatowice**. Przedmieście za rogatką Łyczakowską (Dz. II).
- Ul. **Sw. Jana**. Do r. 1871 Sieniaszyczyna wyższa. Od Starego Rynku do ul. Lwiej. (Dz. III).
- Ul. **Janowska**. Dawniej Droga lub Szlak Janowski. Od ul. Kazimierzowskiej do rogatki Janowskiej (Dz. II).
- Ul. **Sw. Józefa**. Łączy ul. Słodową z ul. Kurkową (Dz. IV).
- Ul. **Sw. Józefata**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1898. Z ul. Grodeckiej do ul. Szeptychkich. (Dz. II).
- Pl. **Sw. Jura**. Do początku XIX. w. pl. Pod św. Jurem. U wylotu ul.: Mickiewicza, Karpińskiego, Ujejskiego, Szeptychkich i Piotra Skargi (Dz. II).
- Justkowicka**. Młynie nazywana Jusgladówka. Przedmieście za rogatką Stryjską (Dz. I).
- Ul. **Kadecka**. Łączy ul. Pełczyńską z ul. Stryjską (Dz. I).
- Ul. **Kalecza**. Nazwa XV. w. sięgająca. Od ul. Zimorowicza do ul. Gołębiej (Dz. I).
- Ul. **Kamienna**. Powstała i otrzymała nazwę około r. 1865. Między ul. Batorego a ul. Pańską (Dz. I).
- Ul. **Kamińskiego**. Do r. 1871 ul. Mała Krakowska. Między ul. Krakowską a ul. Teatralną (Śródm.)
- Ul. **Kampana**. Otwarta i nazwana w r. 1868. Łączy ul. Zieloną z ul. Kochanowskiego (Dz. I).
- Ul. **Kapielna**. Do r. 1871 ul. Kisielki. Z ul. Żółtkiewskiej do Zakładu wodoleczniczego (Dz. III).
- Ul. **Kapitulny**. Powstał i otrzymał nazwę z początku XIX. w. po zniesieniu murów, otaczających katedrę. Między Ryńkiem, ul. Halicką i Teatralną (Śródm.)
- Ul. **Karaicka**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1898. Od ul. Żółtkiewskiej ku Podzamczu. (Dz. III).
- Ul. **Karmelicka**. Powstała i otrzymała nazwę z początku XIX. w. Od ul. Czarnieckiego do ul. Franciszkańskiej (Dz. IV).
- Ul. **Karna**. Do r. 1871 ul. św. Anny boczna. Od ul. Kazimierzowskiej do ul. Szpitalnej (Dz. I).
- Ul. **Karola Ludwika**. Powstała przy końcu XVIII. w. Do r. 1871 ul. Karola Ludwika niższa. Od pl. Maryackiego do pl. Gołuchowskich (Dz. II).
- Ul. **Karpińskiego**. Do r. 1871 ul. Sacré Coeur. Łączy pl. św. Jura z ul. Leona Sapieży. (Dz. II).
- Kastelówka**. Część miasta nowo zabudowana między ul. Krzyżową, Lenartowicza i drogą Wulecką (Dz. I).
- Ul. **Kazimierzowska**. Do r. 1871 ul. św. Anny. Od pl. Gołuchowskich do ul. Krasickich (Dz. II).
- Ul. **Kilńskiego**. Do r. 1871 ul. Wązka. Łączy ul. Teatralną z ul. Hetmańską (Śródm.)
- Ul. **Sw. Kingi**. Z ul. Żółtkiewskiej do ul. św. Marcina (Dz. II).
- Droga **Kisielki** (prywatna). Założona w r. 1871. Od ul. Teatyńskiej, stokiem góry Lwiej do Zakładu Kisielki (Dz. III).
- Ul. **Klasztorna**. Do r. 1871 Droga Klasztorna. Z ul. Teatyńskiej za Górę Franciszka Józefa (Dz. III).
- Ul. **Kleinowska**. Do r. 1871 ul. Sykstuska boczna. Między ul. Sykstuską a ul. Kraszewskiego (Dz. II).
- Ul. **Kleparowska**. Dawniej Droga Kleparowska. Od ul. Janowskiej do granicy miasta (Dz. II).
- Ul. **Klonowicza**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Między ul. Kochanowskiego a ul. Piekarską (Dz. IV).
- Ul. **Kochanowskiego Jana**. Od w. XVII. do r. 1885 ul. Na Rurach. Od ul. Pańskiej, przy t. zw. Kręconych słupach do ul. Pohulanki (Dz. I i IV).
- Ul. **Kohnowska**. Do r. 1871 Kościelna boczna. Z ul. Benedyktyńskiej do pl. Strzeleckiego. (Dz. III).
- Ul. **Kołatąja**. Do r. 1871 ul. Pobrygiąka; do r. 1885 ul. Bryzgiąka. Z pl. Smolki do ul. Kazimierzowskiej (Dz. II).
- Ul. **Kopalna**. Do r. 1871 ul. Łomu. Z ul. Łyczakowskiej do łomów kamieni (Dz. IV).
- Ul. **Kopernika**. Od XV. w. Droga lub Szlak Sokolniczy, Sokolnicki; w XVIII. w. ul. Sokolnicka; od początku XVIII. w. do r. 1871 ul. Szeroka + Łazarza. Od ul. Karola Ludwika do drogi Wuleckiej (Dz. I i II).
- Ul. **Kopcewa**. Powstała i otrzymała nazwę w r. 1871. Z ul. Teatyńskiej na Kopiec Unii Lubelskiej (Dz. IV).
- Kopiec Unii Lubelskiej**. Zaczęty w r. 1869 na szczycie góry Wysokiego Zamku. Na pamiętek trzeciobsetnej rocznicy Unii Polskiej z Litwą w Lublinie 1569 r. (Dz. IV).
- Ul. **Koralnicka**. Do r. 1871 ul. Rzepińskiego. Z pl. Akademickiego do ul. Zimorowicza (Dz. I).
- Ul. **Kordeckiego**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1891. Łączy pl. Bema Józefa z ul. Na Błonie (Dz. II).
- Ul. **Korniaktów**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1885. Między ul. Krakowską a ul. Teatralną (Śródm.)
- Kortumówka**. Folwark z ogrodem, w którym mieści się Strzelnica wojskowa. Wejście od ul. Kleparowskiej (Dz. II).
- Ul. **Korzeniowskiego Józefa**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Z ul. Alembeków do ul. Berka (Dz. III).
- Ul. **Kościelna**. Powstała z początkiem XIX. w. Z pl. Krakowskiego na pl. Strzelecki (Dz. III).
- Ul. **Kościpalni**. Do r. 1871 ul. Grodecka boczna. Łączy ul. Krótką z ul. Świętokrzyską (Dz. II).
- Ul. **Kościszki**. Powstała z początkiem XIX. w. Do r. 1871 ul. Fresnela. Z pl. Smolki do ul. Sykstuskiej (Dz. II).
- Ul. **Kotarska**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1885. Łączy ul. Szpitalną z ul. Berka (Dz. II).
- Ul. **Krakowska**. Założeniem sięg XIV. w. Do połowy XV. w. ul. Tatarska. Z Rynku do pl. Krakowskiego (Śródm.)
- Pl. **Krawski**. Powstał z początkiem XIX. w. Między ul.: Krakowską, Żółtkiewską, Teatralną i pl. Gołuchowskich (Śródm.)
- Ul. **Krasiecki**. Do r. 1871 ul. Krasieckiego. Łączy ul. Kazimierzowską z ul. Mickiewicza. (Dz. II).
- Kraszczyu**. Folwark. Do r. 1881 Krottorówka. Przystęp z ul. Snopkowskiej (Dz. I).
- Ul. **Kraszewskiego**. Otwarta i nazwana w r. 1879. Łączy ul. Słowackiego z ul. Kleinowską (Dz. II).
- Ul. **Krawiecka**. Do r. 1871 ul. Wałowa boczna. Między ul. Sobieskiego a ul. Wałową (Śródm.)
- Ul. **Kreta**. Do r. 1871 ul. Hoffrańska. Z pl. Maryackiego do placu Dąbrowskiego Wacława (Dz. I).
- Ul. **Krótką**. Do r. 1871 ul. Grodecka boczna. Z ul. Grodeckiej do ul. Na Błonie (Dz. II).
- Ul. **Krupiarska**. Do r. 1871 ul. Krupnicza boczna. Od ul. Łyczakowskiej ku Krzywezyon (Dz. IV).
- Ul. **Krzywa**. Do r. 1871 ul. Krzywa + ul. Słowa. Łączy pl. Halicki z ul. Chorążczyzny (Dz. I).

- Ul. Krzywczyska.** Powstała w połowie XIX. w. Od ulicy Łyczakowskiej ku Krzywczynom. (Dz. IV).
- Ul. Krzyżowa.** Do r. 1871 ul. Standowskiej. Od ul. Sapiehy Leona ku Kulparkowu (Dz. II).
- Ul. Kubasiowicza.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1892. Z ul. Grodeckiej do ul. Szeptyckich (Dz. II).
- Droga Kulparkowska.** Od rogatki Grodeckiej do Kulparkowa (Dz. II).
- Ul. Kurkowa.** Do r. 1871 ul. Strzelnicka. Łączy ul. Czarnieckiego z ul. Leśną (Dz. IV).
- Ul. Lelewela.** Do r. 1871 ul. Garnarska niższa; do r. 1895 ul. Ogrodowa. Z pl. Akademickiego do ul. Gołębiej (Dz. I).
- Ul. Lemartowicza.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Kopernika z ul. Krzyżową (Dz. II).
- Ul. Leśna.** Do r. 1871 ul. Ślepa. Z ul. Słodowej ku Zniesieniu (Dz. IV).
- Ul. Leżyczynskiego króla.** Łączy ul. Krótką z Świętokrzyską i na Błonie (Dz. II).
- Ul. Lindego.** Do r. 1871 ul. Kowalska. Z ul. Kopernika do ul. Krętej (Dz. II).
- Ul. 29 Listopada.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1892. Łączy ul. Na Bajkach z ul. Błotną (Dz. II).
- Droga Lubieńska.** Do r. 1871 część Bogdanówki. Za rogatką Grodecką (Dz. II).
- Ul. Lwia.** Do r. 1871 ul. Sieniaszczyzna niższa. Ze Star. Rynku do ul. Sieniaszczyk (Dz. III).
- Ul. Łęckiego Eliasza.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1893. Łączy ul. Sapiehy Leona z ul. Chrzanowskiej (Dz. II).
- Ul. Łamana.** Do r. 1871 ul. Krzywa. Z pl. Rzeźni do ul. Łaziennej (Dz. III).
- Ul. Św. Kazarza.** Do r. 1881 ul. Cytadeli. Z ul. Kopernika do Cytadeli (Dz. I).
- Ul. Łazienna.** Do r. 1871 ul. Łaźni. Z pl. Rzeźni do ul. B. zniżczej (Dz. III).
- Ul. Łukasńskiego Waleryana.** Powstała około r. 1840. Do r. 1871 ul. Castrum, do r. 1895 ul. Technika. Z ul. Teatralnej do ul. Hetmańskiej (Śródm.)
- Droga Łukiewicza.** Do r. 1871 ul. Onderki. Łączy ul. Dwernickiego z ul. św. Zofii (Dz. I).
- Ul. Łyczakowska.** Od XV. do połowy XVIII. w. Droga Gliniańska; do r. 1871 ul. Łyczakowska wyższa i niższa. Od ul. Czarnieckiego do rogatki (Dz. IV).
- Ul. Machabenszów.** Do r. 1871 ul. Synagogi boczna. Łączy ul. Owocową z ul. Bożniczą. (Dz. II).
- Ul. Maczna.** Do r. 1871 ul. Kropnicza wyższa. Z ul. Łyczakowskiej ku kamieniołomom (Dz. IV).
- Majerówka.** Folwark za rogatką Łyczakowską (Dz. IV).
- Ul. Maleckiego Antoniego.** Nowo otwarta w r. 1836, nazwana w r. 1892. Z ul. Zimorowicza ku ul. Lelewela (Dz. I).
- Ul. Św. Marcina.** Do r. 1871 ul. Na korytach; do r. 1895 ul. Korytna. Z ul. Żółtkiewskiej do granicy Zamarstynowa (Dz. III).
- Ul. Św. Marja.** Nazwana w r. 1871. Łączy ul. Długosza z ul. Zyblikiewicza (Dz. I).
- Ul. Marszałkowska.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Słowackiego i ul. 3 Maja z ul. Mickiewicza (Dz. II).
- Pl. Marynicki.** Powstał z początkiem XIX. w. Do r. 1871 pl. Ferdyndanda. Między ul. Akademicką, Kopernika, barona Ludwika, Hetmańska, Teatralną i pl. Halickim (Śródm.)
- Ul. Maryi Magdaleny.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Między ul. Krzyżową a ul. Nabelaka (Dz. II).
- Pl. Maryi Snieżnej.** Powstał w XVIII. w. Między ul.: Rybia, Beisera, Snieżną i Kościelną (Dz. II).
- Ul. Matejki.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1885. Łączy ul. Mickiewicza z Kleinowską (Dz. I).
- Ul. Mzurówka.** Od ul. Ceterowskiej ku folwarkowi Ceterówka (Dz. III).
- Ul. Meisela.** Do r. 1871 ul. Kleparowska boczna. Między ul. Szpitalną i ul. Kleparowską (Dz. III).
- Ul. Św. Michała.** Do r. 1871 ul. Fresnela ślepa lub boczna; do r. 1895 ul. Mydlarska. Z ul. Kościuski ku ul. Słowackiego (zamknięta) (Dz. II).
- Ul. Mickiewicza.** Do końca XVIII. w. droga Świętojurska; do połowy XIX. w. ul. Cesarzka; do r. 1871 ul. św. Jura. Z pl. Smolki do pl. św. Jura (Dz. II).
- Pasaż Mikołajsha.** Z ul. Kopernika do ul. Krętej (Śródm.)
- Ul. Św. Mikołaja.** Do r. 1871 ul. Akademicka lub Uniwersytecka. Z pl. Akademickiego do ul. Zyblikiewicza (Dz. I)
- Ul. Miłkowskiego Zygmunta.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Od ul. Kochanowskiego ku ul. Piekarskiej (zamknięta) (Dz. IV).
- Ul. Miodowa.** Do r. 1871 ul. Słoneczna przecznica + ul. Miodosytni. Z ul. Zamarstynowskiej do ul. Słonecznej (Dz. III).
- Ul. Misyonarska.** Do r. 1871 ul. Zamarstynowska boczna. Z ul. Żółtkiewskiej do ul. Petkowej (Dz. III).
- Pl. Misyonarski.** Do r. 1871 Targowica końska lub pl. Pomisyonarski. Między ul. Zamarstynowską i ul. Słoneczną (Dz. III).
- Ul. Młynarska.** Do r. 1871 ul. Podzamecka. Półkolem z ul. Zamarstynowskiej do ul. Zamarstynowskiej (Dz. III).
- Ul. Moniuszki.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1892. Między ul. Szopena a ul. Brajerowską. (Dz. II).
- Ul. Mochneckiego Maurycego.** Do końca XVIII. w. Kalecza góra; do r. 1871 ul. Garnarska wyższa; do r. 1895 ul. Garnarska. Z pl. Akademickiego do ul. Supińskiego. (Dz. I)
- Ul. Murarska.** Do r. 1871 ul. Standowskiego. Łączy ul. Na Bajkach z ul. Szymonowiczów. (Dz. II).
- Ul. Nabelaka.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Od ul. Krzyżowej ku drodze Waleckiej (Dz. II).
- Ul. Niecała.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1899. Z ul. Brajerowskiej ku ul. Krasicich, zamknięta (Dz. II).
- Ul. Niemcewicz.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Od ul. Bema ku ul. Kościelni (zamknięta) (Dz. II).
- Ul. Nikorowicza.** Do r. 1895 ul. Maryi Magdaleny. Od ul. Sapiehy do ul. Ujejskiego Korneła (Dz. I).
- Ul. Nowa.** Łączy ul. Głęboką z ul. Krzyżową (Dz. II)
- Ul. Nowej Rzeźni.** Od ul. Zborowskiej (Dz. I).
- Ul. Objazd.** Nazwana w r. 1874. Łączy ul. Żółtkiewską z ul. Zamarstynowską wzdłuż toru kolejowego (Dz. III).
- Ul. Obozowa.** Od ul. Poleczyńskiej (Dz. I).
- Ul. Ochonek.** Do r. 1871 ul. Piekarska niższa. Od ul. Sakramentek do ul. Kochanowskiego (Dz. IV).
- Ul. Ogórkowa.** Do r. 1871 ul. Zamkowa przecznica. Między ul. Studzienną a Podzamcze (Dz. III).
- Ogrody:**
- **Botaniczny.** Przy uniwersytecie, między ul. św. Mikołaja i Długosza (Dz. I).
  - **Imwalidów.** Z ul. Imwalidów (Dz. II).
  - **Miejski lub Jezuński.** Do r. 87. Pojezuński. Między ul. Marszałkowską, Mickiewicza, Matejki, Kraszewskiego, Słowackiego i 3 Maja (Dz. I).
  - **Sirzelecki lub Sirzelnicza.** Przy ul. Kurkowej (Dz. IV).
- Ul. Ormiańska.** Założeniem i nazwą sięga X V. w. Do końca XVIII. w. ul. Ormiańska wyższa + Akademicka. Od ul. Teatraln. j. do klasztoru OO. Dominikanów zamknięta (Śródm.)
- Ul. Orzechowa.** Do r. 1871 ul. Żółtkiewska boczna. Od ul. Żółtkiewskiej do ul. Podzamcze (Dz. III)

- Ul. Ossolińskich.** Powstała z początkiem XIX. w. Do r. 1871 ul. Ossolińskich + ul. Seminarska. Między ul. Kopernika a ul. Chorażczyzny (Dz. I).
- Ul. Owocowa.** Do r. 1871 ul. Chlebowa. Łączy ul. Smoczą z ul. Cebuliną (Dz. III).
- Ul. Panielska.** Powstała w połowie XIX. w. Łączy ul. Zamarstynowską z ul. św. Marcina (Dz. III).
- Ul. Pańska.** Powstała z początkiem XIX. w. Do r. 1871 ul. Pańska niższa + ul. Zbożowa. Od pl. Bernardyńskiego do ul. Zyblikiewicza (Dz. I + IV).
- Parki:**
- **Kilińskiego.** Założony w r. 1857. Wejście od ul. Stryjskiej, Pułaskiego i Poniatowskiego (Dz. I).
  - **Łyczakowski.** Założony w r. 1892. Wejście od ul. Łyczakowskiej i Cetnerowskiej (Dz. IV).
- Droga Pasieczna.** Do r. 1871 droga Na Pasięki i Cetnerówkę. Za rogatką Łyczakowską do Pasięk (Dz. IV).
- Pasięki halickie.** Do r. 1871 Pasięki Miejskie. Od drogi Pasiecznej do drogi Siechowskiej (Dz. I).
- Pasięki Łyczakowskie.** Do r. 1871 Pasięki miejskie. Od drogi Pasiecznej ku Majerówce (Dz. IV).
- Ul. Paulinów.** Do r. 1890 ul. Piaskowa. Z ul. Łyczakowskiej do ul. Piaskowej (Dz. IV).
- Ul. św. Pawła.** Nazwana w r. 1871. Łączy ul. Piekarską z ul. św. Piotra (Dz. IV).
- Ul. Pełczyńska.** Do r. 1871 ul. Pływalni. Łączy ul. Zyblikiewicza z drogą Wulecką (Dz. I).
- Ul. Pełtewa.** Do r. 1871 ul. Pełtwi lub za Rzeźnią. Od pl. Rzeźni do ul. Kleparowskiej (Dz. III).
- Ul. Piaskowa.** Do r. 1871 ul. Lonszanówki. Między ul. Stodową a ul. Paulinów (Dz. IV).
- Ul. Piastów.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1898. Od ul. Balonowej do ul. Panielskiej (Dz. III).
- Ul. Piekarska.** Do końca XVII. w. ul. Tembrzycka. Z pl. Bernardyńskiego do ul. św. Piotra (Dz. IV).
- Ul. Pieszna.** Do r. 1871 ul. Ślepa. Od pl. Benedyktynskiego do szkarpów wzgórzy (zamknięta) (Dz. III).
- Ul. Płarów.** Do r. 1871 ul. Szpitalna boczna. Od ul. Głowińskiego do ul. Cetnerowskiej (Dz. IV).
- Ul. Pilichowska.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1892. Od ul. Janowskiej do Cmentarza żydowskiego (Dz. II).
- Ul. Piniarska.** Do r. 1871 ul. Mikołajska. Ze Starego Rynku do ul. Pod Bramką (Dz. III).
- Ul. św. Piotra.** Do r. 1871 ul. Cmentarna + ul. św. Piotra i Pawła. Łączy ul. Łyczakowską z ul. Kochanowskiego (Dz. IV).
- Ul. Podgórna.** Do r. 1871 część Sieniawszczyzny. Od Starego Rynku ku ul. Spadzistej (zamknięta) (Dz. III).
- Ul. Podkolejowa.** Do r. 1871 ul. Grodecka boczna przed rogatką. Za rogatką Grodecką ku Błoniom Janowskim (Dz. II).
- Ul. Podwale Waleryana.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1885. Z pl. Smolki do ul. Brajerowskiej (Dz. II).
- Ul. Podwale.** Powstała z początkiem XIX. w. Do r. 1871 ul. Zbrojowni wyższa i niższa + pl. Zbrojowni Śródm.
- Ul. Podzamecz.** Do r. 1871 ul. Żółkiewska boczna po za dworcem. Z ul. Żółkiewskiej do ul. Studziennej (Dz. III).
- Ul. Pohulanka.** Od ul. Kochanowskiego przez lasy Węgliński do ul. Zielonej (Dz. I).
- Ul. Pola Wincentego.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Między ul. Zieloną i ul. Kochanowskiego (Dz. I).
- Ul. Polna.** Do r. 1871 ul. Cmentarna boczna. Od ul. Sapiehy Leona do ul. Błotnej (Dz. II).
- Ul. Pompierska.** Do r. 1871 pl. Miodosytni. Z ul. Miodowej do ul. Młynarskiej (Dz. I).
- Ul. Poniatowskiego.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1885. Z ul. św. Zofii do Parku Kilińskiego (Dz. I).
- Ul. Ponidzkiego Wincentego.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1835. Z ul. św. Zofii do Parku Kilińskiego (Dz. I).
- Przemiarłki.** Grunt miejski, przy drodze Stryjskiej, przeznaczony pod szkołę kadetów. (Dz. I).
- Ul. Przerwana.** Do r. 1871 ul. Słoneczna boczna III. Między ul. Słoneczną a ul. Pełtewą (Dz. III).
- Ul. Pułaskiego.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1885. Z ul. św. Zofii do Parku Kilińskiego (Dz. I).
- Ul. Raclawicka.** Nowo otwarta i nazwana w r. 189. Łączy ul. św. Zofii z ul. Poniatowskiego. (Dz. I).
- Ul. Rahozy Michała.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1898. Z ul. Szepcyrskich do ul. Polnej (Dz. II).
- Ul. Rappaporta.** Do r. 1871 ul. Okopiska. Łączy ul. Szpitalną z ul. Kleparowską (Dz. III).
- Ul. Rejtana.** Do r. 1871 ul. Jezuicka boczna. Między ul. Jagiellońską a ul. św. Stanisława (Dz. II).
- Ul. Za Rogatką.** Od ul. Grodeckiej ku ul. Polnej (Dz. II).
- Ul. Ruska.** Założeniem i nazwą sięga XIV. w. Z Rynku do ul. Podwale (Śródm.)
- Ul. Rybia.** Do r. 1871 ul. Maryi Śnieżnej. Z pl. Maryi Śnieżnej do Starego Rynku (Dz. III).
- Ul. Rycerska.** Nowo otwarta i nazwana w r. 1898. Łączy ul. Kościopalni z ul. Na Błonie (Dz. I).
- Rynek.** Założeniem obszarem i nazwą sięga połowy XIV. w. (Śródm.)
- Rynek Stary.** Do r. 1871 pl. Rybi lub Nowej Bożnicy. Między ul. Żółkiewską, Czackiego, Rybia, Lwią i Piniarską (Dz. III).
- Ul. Rzeźbiarska.** Do r. 1871 ul. Gliniańska wyższa. Z ul. Łyczakowskiej do ul. Skrzyńskiego (Dz. IV).
- Ul. Rzeźnia.** Do r. 1871 ul. Rzeźni. Od ul. Kazimierzowskiej do pl. Rzeźni. (Dz. III).
- Pl. Rzeźni.** Nazwany w połowie XIX. w. Między ul. Rzeźnią, Łazienną, Pętkową i Wagową (Dz. III).
- Ul. Rzeźnička.** Powstała i otrzymała nazwę około r. 1840. Łączy ul. Jagiellońską z ul. Kazimierzowską (Dz. II).
- Ul. Sadownicza.** Do r. 1871 ul. Ogrodnicza. Od ul. Sapiehy Leona do Wulki (Dz. II).
- Ul. Sakramentek.** Do r. 1871 ul. Sakramentynska. Od ul. Piekarskiej do ul. Gosiewskiego. (Dz. IV).
- Ul. Sapiehy Leona.** Do r. 1886 ul. Nowy Świat. Od ul. Kopernika do ul. Grodeckiej (Dz. I).
- Ul. Sawy.** Do r. 1871 ul. Krótka. Między ul. Kurkowa a ul. Unii Lubelskiej (Dz. IV).
- Ul. Schodowa.** Do r. 1871 Sieniawszczyzna boczna. Z ul. Sieniawskiej do ul. Zamkowej. (Dz. III).
- Ul. Szeźkowa.** Nazwana w r. 1871. Od ul. Fredry do ul. Zyblikiewicza (Dz. I).
- Ul. Serbska.** Do r. 1871 ul. Szkołca + ul. Różana + ul. Benedyktynska niższa. Z Rynku do pl. Bernardyńskiego (Śródm.)
- Droga Siechowska.** Za rogatką Siechowską (Dz. I).
- Ul. Sieniawska.** Do r. 1871 Sieniawszczyzna wyższa. Od ul. św. Jana do ul. Klasztornej (Dz. III).
- Ul. Sienkiewicza Henryka.** Dawniej Kręta. Do r. 1871 ul. Hoffmanna. Z pl. Maryckiego do pl. Dąbrowskiego Wacława (Dz. I).
- Ul. Na Skalce.** Do r. 1871 ul. Jabłonowskich boczna. Między ul. Jabłonowskich a ul. Zyblikiewicza (Dz. I).
- Ul. Szarbkowska.** Powstała z początkiem XIX. w. po zniesieniu warowych murów i baszt. Do r. 1871 ul. Krakowska boczna + Teatralna + Ormiańska niższa. Z pl. Gólnichowskich do ul. Podwale (Dz. I).
- Ul. Skargi Piotra.** Do r. 1871 ul. św. Jura boczna; do r. 1885 ul. Piwowska. Z pl. św. Jura do ul. Grodeckiej (Dz. II).
- Ul. Skrzyńskiego.** Do r. 1871 ul. Gliniańska.

- wyższa. Z ul. Łyczakowskiej do ul. Piekarskiej (Dz. IV).
- Ul. **Ślodowa**. Do r. 1871 ul. Lonszanówki. Z ul. Łyczakowskiej do ul. Piekarskiej (Dz. IV).
- Ul. **Sponeczna**. Otrzymała nazwę w połowie XIX. w. Z ul. Szpitalnej do ul. Pod Dębem (Dz. III).
- Ul. **Słowackiego**. Do r. 1871 ul. Pałacowa Łączy ul. Kopernika z ul. Trzeciego Maja (Dz. II).
- Ul. **Smerekowa**. Do r. 1871 ul. pod Smerekiem. Ze Starego Rynku do ul. Zamkowej (Dz. III).
- Ul. **Smocza**. Do r. 1871 ul. św. Teodora. Z pl. Krakowskiego do ul. Starotandetnej (Dz. III).
- Pl. **Smolki Franciszka**. Do r. 1871 pl. Jeznicki; do r. 1885 część ul. Jagiellońskiej, Między ul. Jagiellońską, Mickiewicza i Kołłątaja (Dz. II).
- Ul. **Śniadeckich**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1892. Od ul. Sapięhy Leona do ul. Krzyżowej (Dz. II).
- Ul. **Śnieżna**. Do r. 1871 ul. Benedyktyńska. Z pl. Maryi Śnieżnej do pl. Benedyktyńskiego (Dz. III).
- Ul. **Snopkowska**. Do r. 1871 ul. Żelaznej wody lub Gilówka. Z ul. św. Zofii do folwarku Snopkowa (Dz. I).
- Snopków**. Folwark za linią akcyzową przy ul. Snopkowskiej (Dz. I).
- Ul. **Sobiechyzyna**. Do r. 1871 ul. św. Wojciecha boczna. Od ul. św. Wojciecha do Strzelnicy (zamknięta).
- Ul. **Sobieskiego**. Powstała przy końcu XVIII. w. po zniesieniu w tym miejscu dawnych murów fortyfikacyjnych i baszt. Do r. 1871 ul. Nowa. Z pl. Maryackiego do ul. Podwale (Śródm.).
- Ul. **Sokola**. Do r. 1871 ul. św. Anny; do r. 1881 ul. Słusarska. Między ul. Chorażczyzny a ul. Zimorowicza (Dz. I).
- Ul. **Solarni**. Nazwana w r. 1871. Z ul. Grodeckiej do ul. Szeptyckich (Dz. II).
- Ul. **Spadzista**. Do r. 1871 ul. Krzywa zamczana. Z ul. Zamkowej do ul. Smerekowej (Dz. III).
- Ul. **Św. Stanisława**. Otrzymała nazwę z początkiem XIX. w. Z ul. Karola Ludwika do ul. Rzeźnickiej (Dz. II).
- Ul. **Starotandetna**. Do r. 1871 ul. św. Teodora boczna. Z ul. Żółkiewskiej do pl. św. Teodora (Dz. III).
- Ul. **Starozakonna**. Do r. 1871 ul. Chssidim. Z pl. Targowica zboża do ul. Smoczej (Dz. III).
- Ul. **Staszca**. Do r. 1871 ul. Chorażczyzna boczna. Między ul. Chorażczyzny a ul. Zimorowicza (Dz. I).
- Ul. **Stroma**. Do r. 1871 ul. Żółkiewska boczna II. Z ul. Żółkiewskiej przez tor kolejowy do ul. Zamkowej (Dz. II).
- Ul. **Stryjska**. Do r. 1871 Trakt lub Droga Stryjska. Od ul. Zyblikiewicza do rogatki Stryjskiej (Dz. I).
- Ul. **Strzelecka**. Do r. 1871 ul. Drzewna Z pl. Strzeleckiego do ul. Krakowskiej (Śródm.).
- Pl. **Strzelecki**. Do r. 1871 Targowica drzewa opałowego. Między ul. Podwale, Grodzickich, Strzelecka, Kościelną i ul. Benedyktyńską (Śródm.).
- Ul. **Studzienne**. Do r. 1871 ul. Zamkowa boczna I. Z ul. Żółkiewskiej do dworca kol. Podzamcze (Dz. III).
- Ul. **Supińskiego**. Do r. 1886 ul. Wąwozowa. Od ul. Pełczyńskiej do Góry Wronowskiej (Dz. I).
- Ul. **Świętokrzyska**. Do r. 1871 ul. Janowska boczna. Z ul. Janowskiej do ul. Na Błonie.
- Ul. **Sykstuska**. Do końca XVIII. w. Droga Sykstowa lub do Sykstówki. Z ul. Karola Ludwika do ul. Sapięhy Leona (Dz. II).
- Ul. **Szajnochy**. Do r. 1871 ul. Sykstuska boczna. Między ul. Sykstuską a ul. Kopernika (Dz. II).
- Ul. **Szewczeni**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Łączy ul. Kochanowskiego z ul. Zieloną (Dz. I).
- Ul. **Szeptyckich**. Do r. 1885 ul. Cmentarna. Z pl. św. Jura przez ul. Sapięhy Leona obok zam. Cmentarza grodeckiego do ul. Bilińskich (Dz. II).
- Ul. **Sakarpowa**. Otrzymała nazwę w połowie XIX. w. Z pl. Benedyktyńskiego do ul. Teatyńskiej (Dz. III).
- Ul. **Szklarska**. Do r. 1871 ul. Żydowska boczna. Z ul. Boimów ku ul. Raskiej (zam.) (Śródm.).
- Ul. **Szkołna**. Do r. 1871 Na korytach boczna. Z ul. Żółkiewskiej do ul. św. Marcina (Dz. III).
- Ul. **Szopena**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1883. Z ul. Podlewskiego ku ul. Kazimierzowskiej (zamknięta) (Dz. II).
- Ul. **Szpitalna**. Do r. 1871 ul. Cmentarna żydowska. Z ul. Kazimierzowskiej do ul. Weterana (Dz. II i III).
- Ul. **Szumiańskich**. Otwarta nowo i nazwana w r. 1885. Z ul. Grodeckiej do ul. Szeptyckich (Dz. II).
- Ul. **Św. Szymona**. Do r. 1871 ul. Starej poczty. Między ul. Batorego a ul. Krzywą (Dz. I).
- Ul. **Szymonowiczów**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1883. Między ul. Sadownicą a Droga Wuleką (Dz. II).
- Ul. **Tańskiej Klementyny**. Od ul. Akademickiej (Dz. I).
- Targowice** :
— **bydła**. Przy wylocie ul. Słonecznej za wałem kolejowym (Dz. II).
— **konńska**. Patrz pl. Misyjonarski (Dz. III).
— **zbożowa**. Do r. 1871 pl. Solskich. Przy ul. Słonecznej (Dz. III).
- Ul. **Tatarska**. Do r. 1874 ul. Żółkiewska boczna. Z ul. Zamarstynowskiej wzdłuż toru kolejowego do ul. Zamkowej (Dz. III).
- Ul. **Teatralna**. Do r. 1780 ul. Franciszkańska + ul. Grodzka; do r. 1871 ul. Długa. Z pl. Maryackiego do pl. Krakowskiego (Śródm.).
- Ul. **Teatyńska**. Do r. 1871 ul. Czerwonego klasztoru. Od ul. Klasztornej po drogę kisielki (Dz. II i IV).
- Ul. **Technicka**. Nazwana w r. 1885. Między ul. Kleinowską a ul. Ujejskiego Kornela (Dz. II).
- Pl. **Św. Teodora**. Powstał i otrzymał nazwę z początkiem XIX. w. Między ul. Pełtawną, Węglaną i Wesolą (Dz. III).
- Ul. **Św. Teresy**. Do r. 1871 ul. Nowego Świata boczna. Z pl. św. Jura do ul. Sapięhy Leona (Dz. II).
- Ul. **Thacka**. Powstała i otrzymała nazwę w połowie XIX. w. Z ul. Zamarstynowskiej do ul. św. Marcina (Dz. I).
- Ul. **Torosiewicz**. Do r. 1871 ul. Laskowskiego. Między ul. Zieloną a ul. Kochanowskiego (Dz. I).
- Ul. **Trangutta**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1895. Między ul. Kościopalni a ul. Na Błonie (Dz. II).
- Ul. **Trybunalska**. Złożeniem się XIV. w. Do XVIII. w. ul. Szewska, następnie ul. Jeznicka; do r. 1871 ul. Dykasteryalna. Z Rynku do ul. Teatralnej (Śródm.).
- Pl. **Trybunalski**. Do r. 1871 pl. Dekasteryalny. Między ul. Teatralną a Trybunalską (Śródm.).
- Ul. **Trzeciego Maja**. Do r. 1871 ul. M. jera, do r. 1885 ul. Majorowska. Z ul. Jagiellońskiej do ul. Słowackiego (Dz. II).
- Ul. **Turecka**. Od ul. Pełczyńskiej (Dz. I).
- Ul. **Uboez**. Do r. 1871 ul. Łyczakowska wyższa boczna III. Z ul. Łyczakowskiej ku ul. Krupiańskiej (zamknięta) (Dz. IV).
- Ul. **Ujejskiego Kornela**. Do r. 1871 ul. Maryi Magdaleny; do r. 1893 ul. Lipowa. Z pl. św. Jura do ul. Sykstuskiej (Dz. II).
- Pl. **Unii Brzeskiej**. Nowo otwarty i nazwany w r. 1898. Między ul. Szeptyckich i ul. Polna (Dz. II).
- Ul. **Unii Lubelskiej**. Do r. 1871 ul. Czerwoną Z ul. Kurkowej do ul. Teatyńskiej (Dz. IV).
- Ul. **Wagilewicz**. Do r. 1871 ul. Wagilewicz. Między ul. Kochanowskiego i ul. Zieloną (Dz. I).
- Ul. **Wagowa**. Nazwana w r. 1871. Z pl. Rzeźni do ul. Słonecznej (Dz. III).
- Ul. **Walowa**. Powstała i otrzymała nazwę z początkiem XIX. w. Z pl. Maryackiego do ul. Podwale (Śródm.).

Wąły:

- **Gubernatorskie**. Założone około r. 1820 na miejscu dawnych wałów. Do r. 1860 Wały wyższe. Między ul. Czarnieckiego i Podwale (Śródm.).
- **Hetmańskie**. Założone przy końcu XVIII w. na miejscu dawnych wałów. Do r. 1863 Wały niższe. Między ul. Hetmańska, Karola Ludwika i pl. Marysokim (Śródm.).
- Ul. Wązka**. Nazwana w r. 1822. Z ul. Łyczakowskiej ku ul. Piekarskiej (zamknięta).
- Pl. Wekslarski**. Do r. 1871 pl. Żydowski. Przy ul. Sobieskiego (Śródm.).
- Ul. Weceża**. Do r. 1871 ul. Chasidim przecznica. Z ul. Starozakonnej do placu św. Teodora (Dz. III).
- Ul. Weteranów**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1885. Między ul. Źródłaną a ul. Kleparowską (Dz. III).
- Ul. Węgłana**. Nazwana około r. 1860. Z ul. Starozakonnej do ul. Pełtawnej (Dz. III).
- Węglanogianek**. Między ul. Poblanki, po za browarem do ul. Zielonej (Dz. I).
- Ul. Wiatrakowa**. Do r. 1871 Piaśki Łyczakowski. Od ul. Łyczakowskiej do Parku Łyczakowskiego (Dz. IV).
- Ul. Wilezów**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1898. Z ul. Panieńskiej do ul. Tkackiej (Dz. III).
- Ul. Winiwolskich**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1892. Między ul. Sadownicką a ul. Na Bajkach (Dz. II).
- Ul. Wodna**. Do r. 1871 ul. Źródłana boczna. Między ul. Źródłaną a ul. Szpitalną (Dz. III).
- Ul. św. Wojciecha**. Nazwana w XVII w. Z ul. Teatylskiej do ul. Zniesienia (Dz. IV).
- Droga Wólcza**. Z ul. Kopernika na Wulkę (Dz. I).
- Wólka**. Część miasta między ul. Stryjską i drogą Wólecką (Dz. I).
- Ul. Wronowska**. Do r. 1871 ul. Ubogich. Od ul. Kopernika do ul. Chodorowskiego (Dz. I).
- Ul. Wybranowickiego generała**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1898. Między ul. Zamarstynowska a ul. Młynarską (Dz. III).
- Ul. Zaczekiewna**. Do r. 1871 ul. Raska Wązka. Między ul. Blacharską a ul. Podwale (Śródm.)

- Ul. Zacharywiewa**. Łacny ul. Leona Sapiehy z Karpińskiego (Dz. II).
- Ul. Zakątna**. Nazwana w r. 1871. Z pl. św. Teodora do ul. Pełtawnej (Dz. III).
- Ul. Zamarstynowska**. Do r. 1871 Murawna mosty. Z ul. Żółkiewskiej do wai Zamarstynowa (Dz. III).
- Ul. Zamknięta**. Do r. 1871 ul. Grodecka ślepa. Od ul. Grodeckiej ku ul. Mickiewicza (Dz. II).
- Ul. Zankowa**. Do r. 1871 część Sieniawoszczyzny. Od ul. Klasztornej w około góry Franciszka Józefa do ul. Kpielnej (Dz. III).
- Ul. Zamejskiego Jana**. Nowo otwarta i nazwana w r. 1885 Łacny ul. Zieloną z ul. Kochanowskiego Jana (Dz. I).
- Ul. Zborowska**. Do r. 1871 ul. Zborowszczyzny. Między ul. Żółkiewską a ul. św. Marcina (Dz. III).
- Ul. Za Zbrojownią**. Do r. 1871 ul. Zbrojowni boczna, do r. 1885 ul. Żydowska boczna. Od ul. Sobieskiego do ul. Podwale (Śródm.).
- Ul. Zielona**. Do XVIII w. Droga wólecka. Z ul. Pańskiej do Drogi Siechowskiej (Dz. I).
- Ul. Złemiskowskiego**. Od ulicy Badenich (Dz. II).
- Ul. Zimorowicza**. Do r. 1871 ul. Chorążczyzna niższa. Od ul. Akademickiej do ul. Kascezej (Dz. I).
- Ul. Zniesienia**. Nazwana w r. 1871. Od ul. św. Wojciecha ku Zniesieniu (Dz. IV).
- Ul. Św. Zofii**. Do r. 871 Żofińska. Od ul. Stryjskiej do granicy miasta (Dz. I).
- Ul. Żółtyka**. Z ul. św. Zofii (Dz. I).
- Ul. Żółtkiewska**. Do końca XVIII w. Trakt lub Droga Wolyńska z pl. Krakowskiego do rogatki Żółtkiewskiej (Dz. III).
- Ul. Źródłana**. Nazwana z początkiem XIX w. Od ul. Szpitalnej do granicy miasta (Dz. III).
- Ul. Żulińskiego Tadeusza**. Do r. 1871 ul. Gliniańska niższa, do r. 1885 ul. Gliniańska. Między ul. Łyczakowską a ul. Piekarską (Dz. IV).
- Ul. Zyblikiewicza Mikołaja**. Do r. 1898 ul. Stryjska. Od ul. Pańskiej do ul. Stryjskiej (Dz. I).
- Ul. Zygmuntońska**. Do r. 1871 ul. Pocztowa nowa. Między ul. Mickiewicza a ul. Grodecką (Dz. II).

NOWE ULICE

którym nadano nazwy w latach: 1906, 1907 i 1909.

- Ul. Anczewskich**, przecznica między ul. Sadownicką a Polną (Dz. II).
- Ul. Andrzeja Hr. Potockiego** dawniej Krzyżowa (boczna Leona Sapiehy, Dz. II).
- Ul. Asnyka**, łącząca ul. Pańską i Klonowicza, (Dz. I).
- Ul. Berka Joselowicza** dawniej Berka (Stonieczna boczna Dz. III).
- Ul. Białohorska**, boczna od Janowskiej ponad most kolejowy, w stronie wsi Białohorszcze (Dz. II).
- Ul. Bonifratrów**, pierwszą przecznica między ul. Hoffmana (Dz. IV). [Na pamiątkę dawnego klasztoru, założonego w r. 1659 przez Jana Sobieskiego. Zadaniem tego klasztoru było utrzymanie szpitali dla żołnierzy polskich]
- Ul. Chocimska**, boczna od Grodeckiej do Niemcewicza. (Dz. II). [Na pamiątkę zwycięstw odniesionych w r. 1621 i 1673 nad potęgą turecką pod Chocimem].
- Ul. Chmielowskiego Piotra**, dawn. Gołębia.
- Ul. Dmzin-Borkowskich**, dawniej Błotna, między ul. Polną a 29 Listopada (Dz. II).
- Ul. Domagaleczów**, boczna Ochronek (Dz. I). [Rozżyna mieszczńska lwowska, z którą wiąże się historia powstania cudownego obrazu Np. Maryi w katedrze, przed którym Jan Kazimierz składał pamiętne śluby].
- Ul. Gliniańska**, przecznica między Łyczakowską a Piekarską (Dz. IV).
- Ul. Gołąba Andrzeja**, trzecia przecznica między ul. Hoffmana a Głowińskiego (Dz. IV).
- Ul. Grunwaldzka**, boczna od Sadownickiej do 29 Listopada (Dz. II) na pamiątkę zwycięstwa pod Grunwaldem 1419 r.
- Ul. Henninga**, boczna Łyczakowskiej, między I. orz. 69—79 (Dz. IV).
- Ul. Herbutów**, boczna ul. Kadeckiej (Dz. I).
- Ul. Hetmana Tarnowskiego**, boczna między ul. Zieloną a św. Jacka (Dz. I) [Na cześć Jana Tarnowskiego, hetmana w. koronnego, zwycięcy pod Obertynem itd.].
- Ul. Jacoba Strzemicz**, przecznica między ul. Długosza a Zyblikiewicza (Dz. I). [Na cześć pierwszego arcybiskupa lwowskiego].
- Ul. Kasztelańska**, między ul. Grodecką a Niemcewicza (Dz. II). [Na pamiątkę staropolskiego urzędu Kasztelanów].
- Ul. Malin**, boczna od Słodowej, obok kościoła św. Antoniego (Dz. IV).
- Ul. Obertyńska**, od mostu przy ul. Zyblikiewicza obok Stawów Panieńskich (Dz. I). [Na pamiątkę zwycięstwa pod Obertynem w roku 1563 nad hospodarem wotolskim].
- Ul. Ogrodowa**, pierwsza przecznica od ul. Sadownickiej do Gipsowej (Dz. II).
- Ul. Orzechowej Elizy**, druga przecznica od ul. Sadownickiej do Gipsowej (Dz. II).
- Ul. Reya Mikołaja**, trzecia przecznica między ul. Hoffmana a Głowińskiego (Dz. IV).
- Ul. Romanowicza Tadeusza**, dawniej Siczekowa, łącząca ul. Fredry z ul. Zyblikiewicza (Dz. I).
- Ul. Sanatorska**, przecznica między ul. Romanowicza a ul. Batorego (Dz. I). [Na pamiątkę dygnitarzy duchownych i świeck. w Polsce].
- Ul. Szwedzka**, boczna Janowskiej (Dz. II).
- Ul. Zacisza**, boczna Trągutnia (Dz. II).
- Ul. Zbarazka**, boczna między ul. Sadownicką a Polną (Dz. II).

ROZDZIAŁ XIII. PRZEWODNIK ADRESOWY PO LWOWIE.

WYKAZ ADWOKATÓW, APTEK, ARCHITEKTÓW, CHIRURGÓW,
GEOMETRÓW, INŻYNIERÓW, LEKARZY, NOTARYUSZY, TŁUMACZY
SĄDOWYCH I WETERYNARZY.

Adwokaci.

- Adamowski Agenor, Chorążczyzna 12
 Agopowicz Mikołaj, Podlewskiego 1
 Allerhand Mojżesz, Jagiellońska 22.
 Altschiller Nuchem Juda, Podlewskiego 10
 Ambes Maurycy, Kraszewskiego 3
 Apperman Majer Marjan, Podlewskiego 9
 Aschkenase Tobiasz, Kopernika 21.
 Aszkanazy Salomon, Mickiewicza 10
 Auerbach Leon, Akademicka 16
 Argasiński Karol, Słowackiego 8
 Bałaban Leon, Krasickich 9
 Bałaban Wincenty, Sykstuska 52
 Berger Ozyasz, Brajerowska 6
 Bieliński Stanisław, Trzeciego Maja 2
 Bilik Mikołaj, Kraszewskiego 21
 Birnbaum Henryk, Sykstu-ka 34
 Blumenfeld Bruno, Bielowskiego 5
 Błażewski Bronisław, Batorego 32
 Both Benno, Kościuszki 18
 Brauner Józef, Jagiellońska 6
 Brendel Aron Adolf, Jagiellońska 24
 Brill Leon, Sykstuska 25
 Bromberg Gustaw, Kopernika 19
 Buber Rafał, Kościuszki 4
 Buchstab Salomon, Podlewskiego 3
 Bund Salomon (senior), Mickiewicza 22
 Bund Salomon (junior), Brajerowska 20
 Burstin Teofil, Kościuszki 1 a
 Cetnarski Lubin, Kościuszki 18
 Chiger Mojżesz, Szajnochy 6
 Czarnik Kazimierz, Sobieskiego 4
 Czerny Karol, pl. Bernardyński 10
 Czeszer Edwin, Teatralna 7.
 Czeszer Leon, Słowackiego 18
 Dawid Benjamin, pasaż Fellerów
 Deiches Adolf, Kazimierzowska 28
 Deryng Stanisław, Jagiellońska 7
 Diamand Jakób, Halicka 1
 Dobiecki Stanisław, pl. Bernardyński 12a
 Dobrzański Jan, Chorążczyzny 20
 Dogilewski Mojżesz, Kościuszki 3
 Dwernicki Tadeusz, Halicka 21
 Dziedzic Wojciech, Kościuszki 20
 Dziędzielewicz Antoni, Jagiellońska 8
 Dawydiak Eugeniusz, Krakowska 7
 Ewin Filip, Błacharska 8
 Epstein Oswald, pl. Maryacki 7
 Eck Leon, pl. Smolki 1
 Fechtdegen Marcelli Jakób, pl. Smolki 3
 Fedak Stefan, Sykstuska 48
 Feigenbaum Henryk, pl. Maryacki 7
 Feiles Izidor, Trzeciego Maja 13.
 Feld Izaak, pl. Kapitulny 3
 Fell Izidor Natan, pl. Maryacki 7
 Fell Marek, Słowackiego 16
 Feuerstein Stanisław, pl. Smolki 3
 Finkler Marek, Kołtątaja 5
 Fischer Antoni, Czarnieckiego 12
 Fischer Aron, Słowackiego 18
 Flaeschner Szymon, Kołtątaja 10
 Flecker Chaim Ozyasz, Kazimierzowska 37
 Flecker Leon, Brajerowska 12
 Freilich Abraham, Kopernika 26
 Frenkel Stefan, Akademicka 23
 Fried Max, Jagiellońska 11 a
 Garfein Stanisław, Sykstuska 17
 Geist Stanisław, Podlewskiego 6
 Ginsberg Aleksander Emil, Sobieskiego 12
 Glaser Ludwik, Sykstuska 40
 Godlewski Włodzimierz, pl. Maryacki 7
 Goldberg Dawid, Sykstuska 37
 Goldberg Jakób, Kraszewskiego 1.
 Goldhammer Abraham, Kościuszki 14
 Gorecki Tadeusz, Fredry 6
 Górnicki Franciszek, Kościuszki 18
 Grabowicz Władysław, Kościuszki 4
 Grek Michał, Kraszewskiego 7
 Gross Salomon, Podlewskiego 3
 Gruder Leon Ludwik, Kopernika 24
 Grünberg Natan Józef, Jagiellońska 7
 Grzesik Stanisław, Batorego 30
 Grünhaut Henryk, Kościuszki 14
 Hahn Abraham, Hetmańska 6
 Hausman Aleksander, Pasaż Hausmana 6
 Herbst Aleksander, Podlewskiego 3
 Herbst Jakób Zygmunt, Gródecka 62
 Herzig Józef, Trzeciego Maja 17
 Heschels Dawid J., (star.) Kościuszki 22
 Heschels Dawid J., (mł.) Podlewskiego 9
 Hibner Samuel, Sobieskiego 9
 Hlavaty Oktawian Karol, 3 Maja 5
 Hofmoki Stanisław, pl. Maryacki 7
 Hordyński Włodzimierz, Mochnackiego 36
 Horowitz Jakób, Brajerowska 3
 Horwath Adam, Akademicka 26
 Hubicki Emil, Zyblikiewicza 29
 Hulles Dawid, Kościuszki 1 a
 Hulles Maurycy, Kościuszki 1 a
 Howikowicz A. Fr., Rynek 43
 Herschthal Samuel, Kołtątaja 2
 Iwasieczko Włodz., pl. Bernardyński 2
 Jaglarz Franciszek, Słowackiego 16
 Jarosławski Grzegorz, pl. Bernardyński 12a
 Jasinicki Włodzimierz, Krakowska 17
 Jaśiński Franciszek Pańska 2
 Jekes Leon, Unii, Lubelskiej 15
 Jerich Józef, Słowackiego 6
 Jonas Izaak, Kopernika 18
 Kahane Mojżesz, Brajerowska 11 a
 Kahane Henryk, Brajerowska 3
 Kamiński Edmund, Szopena 5
 Kamiński Marek Karol, Szopena 5
 Kaner Mojżesz, III-go Maja 17
 Karlsbad Ludwik, Kopernika 24

- Kasperek Jan, Wałowa 9
 Kibitz Józef, Szopena 3
 Kiernig Franciszek, Dwernickiego 14
 Klarfeld Henryk, Sykstuska 25
 Klarfeld Leon, Krasickich 8
 Kmiciekiewicz Jan, Kościuszki 16
 Kobylański Maryan, 3-Maja 21
 Koch Dawid, pl. Kapitulny 3
 Koffler Benedykt, Podlewskiego 7
 Kohl Izaak, Kościuszki 8
 Kolischer Leon, Batorego 30
 Komarnicki Jan, Sykstuska 27
 Korytko Stanisław, Łyczakowska 3
 Kosiński Adam, Kraszewskiego 3
 Koss Jan, Teatralna 6
 Königsberger Schabse, Sykstuska 34
 Kraus Alojzy, pl. św. Ducha 3
 Kraus Maksymilian, Kopernika 5
 Kreps Arnold, Brajerowska 20
 Kroch Ozyasz Emanuel, Sykstuska 3
 Krygowski Kazimierz, Bourlardy 3
 Kuczkiwicz Jan, Wałowa 25
 Kuliński Wiktor, Wałowa 3
 Kwiatkowski Ferdynand, Pańska 2
 Karpuszek Adam, Podlewskiego 1
 Langer Adolf, Kraszewskiego 3
 Landau Julian, Krasickich 18
 Landau Max Norbert, Sykstuska 17
 Landes Abraham, Krakowska 14
 Landes Ludwik, Romanowicza 11
 Landesberg Józef, Szopena 8
 Langer Adolf, Kraszewskiego 3
 Langner Roman, Pańska 2
 Lau Ignacy, Kilińskiego 1
 Laub Mayer Izrael, Jagiellońska 15
 Lauer Juliusz, Bielowskiego 6
 Laufer Jakób, Kopernika 16
 Lehm Frojim, Bernsteina 7
 Leistyna Naftali, Karola Ludwika 29
 Leser Zygmunt, Sykstuska 17
 Lewicki Konstanty, Podwaie 7
 Lewicki Maksymilian, Wałowa 23
 Lewin Juliusz, Łukaszyńskiego 4
 Lieberman Arnold, Brajerowska 6
 Lilienthal Józef, pl. Bernardyński 2
 Liptay Maksymilian, Trzeciego Maja 5
 Lisiewicz Aleksander, Kopernika 20
 Lisiewicz Zygmunt, Kopernika 20
 Lityński Jan, Ormiańska 8
 Löwenherz H., Kopernika 21
 Loewenstein Natan, Trzeciego Maja 13
 Luft Dawid, Trybunalska 6
 Luft Emanuel, Sykstuska 2
 Lutwak Anzelm, Trzeciego Maja 21
 Łaz Kazimierz, pl. Bernardyński 9
 Łękowski Marceli, Kopernika 12
 Łoziński August, Karola Ludwika 1
 Łuczkiwicz Kazimierz, Friedrichów 9
 Łysiak Aleks. Tymot., Ormiańska 19
 Madfes Salomon, Wałowa 11
 Majewski Władysław, Ossolińskich 4
 Mańkowski Tadeusz, Karola Ludwika 1
 Marynowski Tomasz Adam, Batorego 34
 Mayer Aleksander, Fredry 4
 Mayer Józef Henryk, Kościuszki 3
 Mehrer Ludwik, Sykstuska 29
 Mendrochowicz Fryderyk, Sykstuska 30
 Menkes Adolf, Kościuszki 2
 Michalewski Bronisław, pl. Maryacki 10
 Michejda Władysław, Zyblikiewicza 15
 Mikuliński Karol Jan, Szopena 5
 Mildwurm Izrael, Jagiellońska 12
 Mochnacki Włodzimierz, Grodzickich 4
 Morawiecki Józef, Bourlardy 4
 Morgenroth Zygmunt, Kraszewskiego 19
 Müller Antoni Marcin, Karola Ludw. 7
 Nagel Karol, Jagiellońska 12
 Nussbrecher Chaim, 3-Maja 13
 Nussbrecher Samson, Sykstuska 17
 Obmiński Stanisław, Wałowa 13
 Ochrymowicz Włodz., Ruska 20
 Oleśniuk Jarosław, Rynek 43
 Olbert Karol, Kołtątaja 5
 Oleśnicki Eugeniusz, Zimorowicza 20
 Oleśnicki Jarosław, Rynek 43
 Ostzewski Witold, pl. Halicki 14
 Ostaszewski Bronisław, Teatralna 7
 Pająk Józef, Kraszewskiego 13
 Panesch Michał, Lenartowicza 23
 Paneth Marceli, Pasaż Hausmana 6
 Paneth Seweryn, Kościuszki 3
 Parnas Józef, Trzeciego Maja 19
 Parnas Emil, Hetmańska 22
 Pawęcki Emil, Skarbkowska 19
 Ploder August, Szopena 5
 Podlaszecki Karol, Kochanowskiego 18
 Pohl Samuel, Kościuszki 2
 Pokorny Bruno Jan, Akademicka 17
 Pomianowski Aleksander, Ratusz
 Prinz Łazarz, 3-go Maja 2
 Pordes Pinkus, Kościuszki 5
 Proch Adolf, Sykstuska 29
 Rabner Ludwik, Podlewskiego 5
 Rabner Natan, Akademicka 16
 Rappaport M., Kraszewskiego 1
 Rappaport S. Sch., Kazimierzowska 45
 Rares Adolf, Pasaż Fellerów
 Rauch Józef, Hetmańska 22
 Rechen Henryk, Podlewskiego 6
 Rechen Wilhelm, Sykstuska 2
 Rechen Rudolf, Sykstuska 2
 Reich Jakób, Jagiellońska 17
 Reich Leon, Halicka 21
 Reis Albert, Tańskiej 1
 Reiss Izaak, Sykstuska 33
 Reiss Salomon, Podlewskiego 8
 Reiter Eugeniusz, Kopernika 3
 Ringel Michał, Wałowa 11
 Roński Emil, Rynek 4
 Róg Władysław, pl. Bernardyński 10
 Rosenbaum Maurycy, Kopernika 30
 Rosenberg Wilhelm A., Brajerowska 4
 Rosengarten Juliusz, Sykstuska 15
 Rosenkranz Leon, Pasaż Hausmana 6
 Rosmarin Józef, Brajerowska 5
 Rosmarin Adolf Abraham, Kołtątaja 4
 Roth Emanuel, Hetmańska 24
 Roth Maurycy, Słowackiego 14
 Roth Wilhelm, Kraszewskiego 1
 Rothstein Izrael, Jagiellońska 4

- Röhr Ludwik, Romanowicza 3
 Sandauer Juliusz, Jagiellońska 17
 Schaff Szymon, Hetmańska 22
 Schapira Marcelli Ignacy, Sykstuska 37
 Schenk Jan, Fredry 7
 Schier Aleksander, Kopernika 28
 Schleicher Peisech (Filip), Jagiellońska 11a
 Schneck Benjamin, Akademicka 8
 Schönbach Izaak, Kościuszki 6
 Schönfeld Mayer, Sykstuska 37
 Schrätzer Zygmunt, Grodzickich 6
 Schreiber Dawid, Brajerowska 7
 Schrenzel Maks, Brajerowska 15
 Selzer Józef, Sykstuska 36
 Selzer Jakób, Szymona 1
 Seyfarth Ludwik, Akademicka 17
 Sienkiewicz Teodor, Chorążczyzna 7
 Silberstein Abr. Hersch, Karola Ludwika 31
 Skałkowski Mieczysław, Asnyka 1
 Sokal Klemens, Kościuszki 4
 Sokal Maksymilian, Kazimierzowska 26
 Sokal Rubin, Sykstuska 8
 Solański Edward, Klonowicza 16
 Sołowij Władysław, Fredry 4
 Sommerstein Salomon, Jagiellońska 12
 Sowilski Henryk, Bourlarda 1
 Srokowski Teofil, Sienkiewicza 3
 Stahl Jakób Leib, Teatralna 16
 Stahl Abraham Juda, Pasaż Hausmana 6
 Stand Ozyasz, Jagiellońska 16
 Starosolski Włodzimierz, Kopernika 14
 Steinberger Jakób, Pasaż Hausmana 6
 Stenzel Edward Karol, Sokoła 1
 Strzemiński Jan, Akademicka 14
 Szeib Henryk, Wałowa 2
 Szeliga Miecz. Wojcich, Bourlarda 3
 Szorr Arnold, Kazimierzowska 47
 Szuchiewicz Mikołaj, Sykstuska 48
 Szurlej Stanisław, Fredry 9
 Teicher Juliusz, Jagiellońska 16.
 Tenner Bernard, Słowackiego 16
 Till Artur, Pańska 4
 Thuneier Kornel, Kopernika 5.
 Trusiewicz Włodz., Wrónowskich 15
 Trybalski Gustaw, Potockiego 38.
 Tucki Włodzimierz, Szopena 5
 Tyger Celestyn, Hetmańska 22
 Ułam Józef, Trzeciego Maja 11
 Ungar Wiktor, Kopernika 15
 Unger Stanisław, Akademicka 12
 Vogel Aleksander, Słowackiego 8
 Waldman Saul, Niecała 6
 Wasser Dawid, Gródecka 11
 Wasser Ozyasz, Kościuszki 6
 Wasserberger Leon, pl. Maryacki 7
 Wassung Michał, pl. Maryacki 9
 Wein Ignacy, Kraszewskiego 5
 Weinberg Salomon, Sykstuska 12
 Weiss Aron, Szopena 3
 Weiss Kiwa, Kopernika 30
 Weissglas Selig, Karola Ludwika 35
 Weismann Ozyasz, Podleńskiego 10
 Weisstein Michał, Pańska 25
 Weitz Kalmen, Karola Ludwika 5.
 Werfel Dawid, Ossolińskich 15
 Westreich Józef, 3-Maja 10
 Więctaw Teofil, Halicka 21.
 Witkowski Kazimierz, Trzeciego Maja 21
 Wittlin A., Bielowskiego 5.
 Wittlin Baruch (jun.) Słowackiego 6
 Wittlin Salomon, Chorążczyzny 6
 Wolf Leon, Sykstuska 42
 Woynarowski Feliks Józef, Małeckiego 7
 Wróblewski Józef, Sobieskiego 4
 Wyrostek Michał, Kopernika 12
 Zaderecki Michał, Kołłątaja 1
 Zagórski Stanisław, Sykstuska 52
 Zając Teodozy, pl. Dąbrowskiego 2.
 Zbyszewski Stanisław, Krasickich 8.
 Zeiler Herman recte Hersch Leib, Pasaż Hausmana 6
 Zetterbaum Maks., Brajerowska 8
 Zgórski Alfred Jakób, Pańska 4
 Zion Leon, Kopernika 12
 Zion Łazarz, Trzeciego Maja 10
 Zipper Gerschon, pl. Smolki 1
 Zoref Filip, Sykstuska 28

Apteki.

Śródmieście.

Apteka pod Węgierską Koroną, pl. Bernardyński l. 1, właściciel i odpowiedzialny zarządca Dr. Jan Piepes-Poratyński.

Apteka pod Złotym Jeleniem, Rynek 29, właściciele: Józef Pineles i Juliusz Brettl, odpowiedzialny zarządca Józef Pineles.

Apteka pod Srebrnym Orłem, ul. Krakowska 23, właściciele: Herman i Apollonia Rubel i Artur Feuerstein, odpowiedzialny zarządca: Herman Rubel.

Apteka obwodowa, ul. Grodzickich l. 2, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Karol Sklepiński.

Apteka pod Złotym Orłem, ul. Halicka l. 5, właściciele: spadkobiercy śp. Jana Wewiórskiego, odpowiedzialny zarządca: Dr. Ludwik Wewiórski.

Apteka ul. Hetmańska l. 8, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Antoni Groblewski.

Dzielnica I.

Apteka pod Aniołem Stróżem, ul. Pańska l. 14, właściciel: Karol Düll, odpowiedzialny zarządca: Leon Zuckermann.

Apteka pod Złotą Gwiazdą, ul. Kopernika l. 1, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Marjan Krzyżanowski.

Apteka pod św. Duchem, ul. Akademicka 28, właściciel: Karol Pilewski, dzierżawca i odpowiedzialny zarządca: Dobrzański Władysław.

Apteka pod św. Zofią, ul. Zyblikiewicza l. 50, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Edmund Madeyski.

Dzielnica II.

Apteka pod Opatrznością Boską, ul. Ka-

- rola Ludwika 23, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Jakób Beiser.
- Apteka pod Barankiem, ul. Leona Sapiehy 21, właściciele: spadkobiercy sp. Edwarda Brücknera, odpowiedzialny zarządca: Włodzimierz Sarkisiewicz.
- Apteka pod Temidą, ul. Sykstuska l. 36, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Fryderyk Dewech.
- Apteka pod Złotym Lwem, ul. Kazimierzowska 26, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Szymon Hay.
- Apteka pod Archaniołem, ul. Gródecka l. 79, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Mieczysław Łazowski.
- Apteka pod „Hygieą”, ul. Gródecka 30, właściciel: Emil Jezierski, dzierżawca i odpowiedzialny zarządca: Baruch Scheinbach.
- Apteka pod Koleją, Bogdanówka 1, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Jan Łopatyiński.
- Dzielnica III.
- Apteka pod Złotym Słoniem, ul. Żółkiewska 4, właściciele: Adolf Aschkenazy i dr. Salomon Weinberg, odpowiedzialny zarządca: Adolf Aschkenazy.
- Apteka pod Białym Orłem, ul. Słoneczna l. 1, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Szymon Kajetanowicz.
- Apteka pod Nadzieją, ul. Żółkiewska 61, właściciel: Dr. Tytus Zarzycki, odpowiedzialny zarządca: Jan Żarzycki.
- Apteka pod Zgodą, ul. Zamarstynowska l. 38, właściciel: spadkobiercy bł. p. Aleksandra Oberharda, zarządca: Henryk Wohl.
- Dzielnica IV.
- Apteka pod Rzymskim Cesarzem Tytušem, ul. Łyczakowska l. 3, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Antoni Ehrbar.
- Apteka pod Sokółem, ul. Łyczakowska l. 45, właściciel i odpowiedzialny zarządca: Jan Lisowski.
- Architekci-Inżynierowie**
- Członkowie Koła Architektów polskich we Lwowie.
- Baecker Łucjan, inspektor szkoły przemysłowej, Szkoła przemysłowa — Jarosław
- Batycki Adam, architekt, Polna 7
- Bauer Tadeusz, c. k. inżynier, Janowska 11 a
- Bisanz Gustaw, profesor politechniki, Potockiego 72
- Broniewski Alfred, c. k. radca budownictwa, Na Skałce 1
- Budkowski Antoni, architekt, Kobierzyn
- Cybulski Juliusz, architekt, Potockiego 28
- Czerny Maciej, inżynier miejski, Ratusz
- Czerwiński Eugeniusz, architekt, Lindego 9
- Derdacki Władysław, docent politechniki, Sapiehy 2
- Dobrzański Zygmunt, architekt, Franciszkańska 19
- Dobrzycki Karol, inżynier miejski, Magistrat
- Filasiewicz Stanisław, architekt, Piekarska 3
- Gorecki Wincenty, dyrektor m. u. bud., Kadecka 8
- Grzymalski Wiesław, architekt, Sakramentek 32
- Hauff Antoni, c. k. starszy inżynier, Łyczakowska 5
- Hornung Józef, architekt, Cicha 3
- Hornung Franciszek, architekt, Chodkiewiczza 9
- Janowski Józef, docent politechniki, Rynek 3
- Jaworski Edward, st. inżynier miejski, Magistrat
- Kamieniobrodzki Alfred, architekt, Kopernika 48
- Kamieniobrodzki Adolf, architekt, Chrzanowskiej 11
- Kędziński Ignacy, architekt, Sykstuska 19
- Klimczak Władysław, architekt, Kobierzyn
- Korajski Jakób, architekt, św. Łazarza 4
- Krzyczkowski Dionizy, prof. szk. przem., Dwernickiego 28
- Kuhn Adolf, radca budownictwa, Małeckiego 6
- Lewiński Jan, profesor politechniki, Potockiego 58
- Lewiński Zbigniew, architekt, Sykstuska
- Łuzecki Michał, st. inżynier miejski, Magistrat
- Meissner Karol, architekt, Kadecka 9
- Minkiewicz Witold, profesor szk. przem., Lenartowicza
- Mostowski Tadeusz, prof. szk. przem., Rynek 3
- Dr. Obmiński Tadeusz, prof. politechniki, Badenich 3
- Opolski Adam, architekt, Sykstuska 19
- Osiński Marjan, docent politechniki, Murarska 31
- Pawluć Bolesław, architekt, św. Marka 16
- Piller Adolf, architekt, Dwernickiego 9
- Piotrowski Stanisław, architekt, Murarska 31
- Podhoroński Włodzimierz, architekt, Sobieskiego 4
- Ramułt Ludwik, architekt, Potockiego 49
- Rawski Wincenty, architekt, Potockiego 61
- Rawski Kazimierz, c. k. st. inżynier, 29 Listopada 42
- Richtmann Karol, inżynier, 29 Listopada 26
- Sadłowski Władysław, prof. politechniki, Fridrichów 10
- Sopuch Reiner, c. k. st. radca budown., Namiestnictwo
- Sosnowski Józef, architekt, Potockiego 38
- Świerczyński Kazimierz, c. k. inżynier, Zyblikiewicza 23

- Tarczałowicz Jan, insp. szk. przem., Na-
bielaka 18
Telatycki Tadeusz, architekt, J. Strzemię 11
Teodorowicz Mieczysław, c. k. inżynier,
Zacharjewicza 9
Teodorowicz Kazimierz, architekt, Zie-
miańkowskiego 3
Topolnicki Adam, c. k. radca budown.,
Zybliekiewicza 42
Ulejski Stanisław, architekt, Kopernik 42b
Warteresiewicz Aleksander, c. k. inżynier,
Namiestnictwo
Weiss Adolf, profesor szk. przem., Na
Skalce
Wolański Witołd, architekt, Magistrat
Wróbel Tadeusz, architekt, Obozowa 4
Zacharjewicz Alfred, radca budownictwa,
Issakowicza 3
Zieliński Tadeusz, architekt, Kobierzyn

Architekci cywilni.

- Chołoniewski Stanisław, Badenich 9
Doliński Jan, prof. szk. przem., Dwer-
nickiego 22

Izba inżynierska we Lwowie.

Członkowie:

Rz. up. inżynierowie cywilni

dla wszystkich zawodów technicznych.

- Hubl Ludwik, Kraków
Kędzierski Zygmunt, c. k. radca budo-
wnictwa, Lwów, Ochronek 4a
Reiniger Juliusz, c. k. radca budownictwa,
Lwów, Leona Sapiehy 45
Uderski Edward, Kraków

Rz. up. cywilni inżynierowie budowy

dla wszystkich zawodów technicznych
z wyjątkiem działu budowy maszyn i ar-
chitektury.

- Aleksandrowicz Stan., Lwów, ul. św. Zo-
fji 44

- Angerman Kludjusz, Boguchwała
Barański Emil, geom. cyw., Przemyśl
Blaim Seweryn, Lwów, Mikołaja Reja 5
Blauth Dr. Jan., inżynier kultury, Lwów,
Jakoba Strzemię 9

- Brejter Wilibald, Lwów, Sykstuska 50
Brosch Robert, Tarnów
Czernik Maksymilian, Kamionka Strum.
Dutkowski Franciszek, c. k. radca bud.
geom. cyw., Bochnia

- Dydyński Włodz., geom. cyw., Truskawiec
Dziakiewicz Włodz., Kraków

- Fleischl Antoni, Lwów, 3-Maja 7

- Filous Emil, Kołomyja

- Goebel Robert, Złoczów

- Gołab Franciszek, Lwów, Bonifratrów 4

- Gorecki Konrad, Kraków

- Górecki Wincenty, Lwów, Magistrat

- Górski Kazimierz, geom. cyw., Nowy Sącz

- Grzybiński Jan, Kraków

- Jasiński Sas Zygmunt, kawaler Orderu

- Franciszka Józefa, c. k. radca Rządu,
Lwów, Dworzec

- Jaworowski Lubicz Władysław, radca ce-
sarski, geom. cyw., Dobromil

- Kolbuszowski Michał, Kołomyja

- Kopystyński Piotr, Jarosław

- Krobicki Rozprza Leon, geometra cyw.,

- Lwów, Pańska 18

- Kühnel Artur, geom. cyw., Lwów, Głę-
boka 6

- Lauer Wolf, Kraków

- Libański Edmund, geom. cyw., Lwów,

- Obertyńska 8

- Łempicki Jan, geom. cyw., Przemyśl

- Machalski Maurycy, Lwów, Zacharjewi-
cza 7

- Mehl Samuel, Podgórze

- Meissner Jan, Stryj

- Mianowski Ludwik, Lwów, Piekarska 48

- Pietraszkiewicz Ksawery, Kraków

- Pohoryles Henryk, Lwów, pl. Leona Sa-
piehy 3

- Pomianowski Karol, Lwów, Kadecka 14

- Pragłowski Aleksander, Nowe Miasto

- Reich Mojżesz, Tarnów

- Richtman Karol Zygmunt, 29 Listopada 28

- Rybak Teodor, Tarnopol

- Rypuszyński Janusz, Tarnów

- Ryszkowski Seweryn, geom. cyw., Kraków

- Skawski Emeryk, geom. cyw., Jasło

- Słomski Tomasz, c. k. radca bud., geom.

- cyw., Krosno

- Stoński Kajetan, Lwów, Dąbrowskiego 6

- Świerzyński Stanisław, Kraków

- Szczepański Kazimierz, geom. cywilny,

- Lwów, Chorażczyzna 8

- Szomek Wilhelm, geom. cyw., Sanok

- Wierzbicki Leon, geom. cyw., Stanisławów

- Wirstlein Bronisław, geom. cyw., Dro-
hobycz

- Zieliński Zygmunt, Jasło

- Zieliński Zygmunt, Jasło

- Rz. up. cywilni inżynierowie dla bu-
dowy maszyn

dla działu mechanicznego, włącznie z bu-
dynkami stojącymi w bezpośrednim zwią-
zku z urządzeniem maszyn.

- Bielski Zygmunt, Sokal

- Blauth Feliks, Drohowszczyzna

- Krynicky Julian, Lwów, Sadownicka 33

- Miński Kazimierz, Borysław

- Plinkiewicz Kazimierz, Przemyśl

- Salz Maksymilian, Tarnopol

- Wasilewski Zygm., Borysław

- Zieleniewski Edmund, Kraków

Rz. up. cywilni Architekci

dla wszelkich budynków prywatnych i pu-
blicznych tak zwyczajnie, jak i artysty-
cznie wykonac się mających i budowli
monumentalnych.

- Chołoniewski Stan., Lwów, Badenich 9

- Cybulski Juliusz, Lwów, Andrzeja Poto-
ckiego 38

Derdacki Władysław, Lwów, Leona Sapiehy 2
 Kędzierski Ign., Lwów, Sykstuska 19
 Kuhn Adolf, c. k. radca budownictwa, Lwów, Sakramentek 10
 Majerski Stanisław, Przemyśl
 Zubrzycki Sas Jan Dr., Kraków

Rz. up. cywilni geometrzy

dla wszelkich robót mierniczych.

Albrecht Stefan, Nisko
 Barczewski Wincenty, Lwów, Tarnowskiego 4
 Baumann Stanisław, Sanok
 Breycha Jan, Stryj
 Brzeziński Adam, Lwów, Łyczakowska 5
 Chowaniec Józef, Lwów, Kurkowa 2
 Deyczakowski Franc. Edmund, Tarnów
 Franca Mieczysław, Myślenice
 Giercuszkiewicz Antoni, Nowy Sącz
 Gumowski Józef, inżynier kultury, Kraków
 Jaworski Franciszek, Brody
 Jedyńkiewicz Władysław, em. c. i k. podpułkownik, Tarnów
 Kablak Michał, Nowy Targ
 Kinel Ignacy, Lwów, Unii Lubelskiej 7
 Konopka Zdzisław, Gorlice
 Kraskowski Jan, Żółkiew
 Krzyżanowski Mikołaj Wacław, Krzeszowice
 Kusiba Sylwester, Kołomyja
 Niewiadomski Prus Maciej, Brzesko
 Piotrowski Wilhelm, Lwów, Hoffmana Opata 14
 Rapf Stefan, Sanok
 Schayer Edward, Jasło
 Scheininger Adolf, Brzesko
 Skąpski Bolesław, Kraków
 Śniadowski Marcei, Lwów, Krasickich 10
 Vacek Jakób, Drohobycz
 Warchałowski Zdzisław, Lwów, Grotgera 1
 Wilenko Józef, Drohobycz
 Wojtan Władysław, Lwów, Leona Sapiehy 103
 Zadorecki Józef, Brody
 Zeimer Schaje, Drohobycz

Rz. up. inżynierowie górniczy

dla pomiarów i robót górniczych (zamianowani na mocy rozp. Ministerstwa rolnictwa z dnia 23. maja 1872 l. 5420).
 Kostkiewicz Kazimierz, Jasło
 Syrczyński Leon, Lwów, Wronowska 3

Budowniczości.

Avin Józef, Sykstuska 16
 Bałaban Jakób, Gmach Skarbka
 Bauer Bronisław, Janowska 11 a
 Boublik Karol, kurkowa 5
 Breiter Wacław, Sykstuska 50
 Cybulski Julian, Potockiego 38
 Cadek Józef, Rzeszów
 Doliński Jan, Obozowa 6

Dobrzański Zygmunt, Franciszkańska 19
 Dembiński Wojciech, Nabelaka 27
 Dromirecki Józef, Szeptyckich 8
 Fedorski Zygmunt, Fredry 6
 Fränkel Marek, Bernsteina 4
 Grossfeld Adolf, Murarska 30
 Houzvic Jarosław, Potockiego 47
 Hornung Józef, Leona Sapiehy 22
 Jarymowicz Emil, Chodkiewicza 5
 Kamieniobrodzki Kazimierz, Łyczaków 27
 Karasiński Jan, Leszczyńskiego 25
 Kasler Ferdynand, Kochanowskiego 11 a
 Kędzierski Zygmunt, Ochronek 4 a
 Kopaczek Ludwik, Zamarstynów
 Kopniak Bronisław, Żółkiewska 34
 Korajski Jakób, Łazarza 4
 Kowalczuk Michał, Potockiego 96
 Kroch Salomon, Sapiehy 35
 Krzanowski Stanisław, Kurkowa 38
 Krzyczkowski Dionizy, Dwernickiego 28
 Kubisz Władysław, Zamoyckiego 16
 Kuhn Adolf, Sakramentek 10
 Kucki Antoni, Pohulanka 8
 Lewicki Filemon, Sapiehy 39
 Lewiński Jan, Potockiego 58
 Lewiński Zbigniew, Sykstuska 56
 Litwinowicz Władysław, Zyblikiewicza 29
 Maciątek Maksymilian, Gliniańska 3
 Majerski Stanisław, Przemyśl
 Martula Rudolf, Długosza 34
 Meissner Karol, Kadecka 17
 Mostowski Tadeusz, Rynek 3
 Müller Czesław, Romanowicza 12
 Noworyta Jan, pl. Bilczewskiego 10
 Oborski Eugeniusz, Zyblikiewicza 35
 Olszewski Stanisław, Łazarza 6
 Opolski Adam, Sykstuska 19
 Orlean Henryk, Podlewskiego 9
 Piller Adolf, Jagiellońska 5
 Pinkerfeld Julian, Torosiewicza 9
 Podhorodecki Włodzimierz, Sobieskiego 4
 Rawski Wincenty, Potockiego 61
 Richtman Karol, 29 Listopada 47
 Riemer Salomon, Zyblikiewicza 31
 Reiss Leopold, Akademicka 26
 Rozmus Jan, Cetnerowska 9
 Sawczak Włodzimierz, Zyblikiewicza 24
 Salver Henryk, Tkacka 12
 Scheller Jakób, Zyblikiewicza 2
 Schulz Jan, Żółkiewska 50
 Skawiński Edward, Sapiehy 2
 Sliwiński Hipolit, Kadecka 6
 Śmiałowski Antoni, Potockiego 60
 Sofer Adolf, Kilińskiego 3
 Sosnowski Józef, Potockiego 52
 Strobl Marcin, Supińskiego 42
 Świdorski Jan, Głęboka 4
 Szulman Walery, Mikołaja 10
 Tabaczyński Ludwik, pl. Bema 4
 Tarczałowicz Jan, Zakopane
 Tarnawiecki Piotr, Tarnowskiego 26
 Teodorowicz Kazimierz, Zacharjewicza 5
 Turkowski Karol, Zbarzka 4
 Ulam Michał, Kilińskiego 3
 Ulejski Stanisław Kopernika 42 a

Weiss Adolf Wiktor, Na Skאלce 1
 Wittmann Adolf, Kościuszki 5
 Veltze Ludwik, Poniatowskiego 10
 Zacchi Arystodem, Tarnopol
 Zacharjewicz Alfred, Kopernika 3
 Zaremba Henryk, Kochanowskiego 3
 Zychowicz Edmund, Romanowicza 7

Chirurdzy.

Beschloss Manisch, Żółkiewska 30, tel. 1029
 Gabel Hilary, Sobieskiego 24
 Kreiner Emanuel, Strzelecka 2 tel. 2015/II
 Kurzer Lazar, Żółkiewska 45
 Mark Salomon, pl. Maryacki 8

Dozorczyynie i dozorecy chorych

kótrzy ukończyli miejską szkołą pielęgnarską w r. 1906, lub szkołę utrzymywaną od r. 1895—1900 kosztem Wydziału kraj. i Stowarzyszenia Czerwonego krzyża we Lwowie.

Abrysowska Mikołajka, Sykstuska 39, SS. służeb. gr. kat.
 Borowiak Katarzyna, Słodowa 6, SS. służeb. rz. kat.
 Gadomska Marya, Murarska 7
 Górnicka Aleksandra, Kurkowa 53
 Grün Aniela, Pijarów 11 a
 Gułycz Franciszka, Piekarska 81 (akusz.)
 Hańkiewicz Eugenia, Łyczakowska 7
 Haselnuss recte Quer Józef, Kotlarska 3
 Hirsch Gabryela, pl. Strzelecki 10
 Idec Bronisława, Zielona 4 (akusz.)
 Kłapińska Antonina, Janowska 46 (akusz.)
 Korman recte Przyślak Teresa, Heninga 11
 Krzulewicz Katarzyna, Traugota 7a (ak.)
 Kryłowska Marya, Rynek 36 (akusz.)
 Kuroczko Marya, Słowackiego 16
 Moroz Petronela, 29 Listopada 4
 Mostowy Marya, Żółkiewska 133 (akusz.)
 Polniakowska Kazim., Polna 10
 Radomski Józef, Karmelicka 6
 Szurma Ignacja Eudoksja, Sykstuska 39, SS. służeb. gr. kat.
 Wac Rozalja, Bema 8
 Zadzielska Karolina, Polna 7 (akusz.)
 Zagiczek Marja, Nabelaka 7 (akusz.)

Nieegzaminowani.

Aschkenaze (Halpern) Matel, Czackiego 10
 Bank Dawid Alter, Jakóba Hermana 14
 Borecki Piotr, Mickiewicza 22
 Gelberg Izrael, Zamarstynowska 3
 Hescheles (Rand) Samuel, Rzeźnicka 7
 Kolbe Julia Kazimiera, Boimów 48
 Łopuch Paulina, Gliniańska 12
 Łopużyński Antoni, Pijarów 44
 Maisner Marja, Ochronce 5
 Pajączek Michał, Kochanowskiego 71
 Pakusz Jan, pl. Strzelecki 3
 Palinger Filip, Brajerowska 10
 Percin Klara, 29 Listopada 11
 Rogalski Franciszek, Ossolińskich 19

Scharfberg Leon, Szpitalna 52
 Starmach Marja, Gródecka 31
 Terlecka (Sawczyc) Barbara, Boimów 4
 Wiśniewska Józefa, Boczkowskiego 15
 Zwirn recte Singer Dawid, Rappaporta 7b

Geometryz.

Barczewski Wincenty, Wagilewiczka 1
 Chowaniec Józef, Kurkowa 2
 Mięśowicz Albin, Żulińskiego 7
 Piotrowski Wilhelm, Mickiewicza 10
 Śniadowski Marceł, pl. Gołuchowskich 1
 Szczepański Kazimierz, Pańska 1a
 Warchałowski Zdzisław, Grottgera 1
 Wojtan Władysław, Leona Sapiehy 103

Inżynierowie budowy.

Aleksandrowicz Stanisław św. Zofji 44
 Blaim Seweryn, Łyczakowska 63
 Dr. Blauth Jan, J. Strzemię 9
 Dziakiewicz Włodzim., Młynarska 5
 Dzieblewski Walerjan, pl. Dąbrowskiego 8
 Dziubanuk Józef, Krakowska 7
 Fleischl Antoni, 3 Maja 7
 Gołąb Franciszek, Bonifratrów 4
 Górecki Wincenty, Kadecka 8
 Jägerman Józef, Mochnackiego 26
 Krobicki Rozprza Leon, Pańska 16
 Libański Edmund, Obertyńska 6
 Machalski Maurycy, Zacharjewicza 7
 Maślanka Marcin, Sadownicka 37
 Mianowski Ludwik, Piekarska
 Pomianowski Karol, Puławskiego 14
 Richtman Karol, 29 Listopada 28
 Rychnowski Franc., Chorążczyzna 15
 Stroński Kajetan Marc., Jabłonowskich 18
 Syroczyński Leon, Wronowskich 3
 Szczepański Kazimierz, Pańska 11a

Inżynierowie budowy maszyn.

Łodziński Radwan, Piekarska 36

Lekarze.

Aleksiewicz Andrzej, Grottgera 5
 Allerhand Henryk, dentysta, Wałowa 11, tel. 2152/II ord. od 9—12 i od 3—5 pop.
 Andruszewski Mieczysław, pl. Akademicki 2
 Antoniewicz Włodz., Tarnowskiego 12
 Atlas Karol, Kochanowskiego 9
 Arnold Wincenty, Jacka 14
 Aschenazy Zygmunt, Mikołajka 11
 Auerbach Emanuel, Krakowska 14.
 Balicki Stanisław, Sadownicka 29
 Bałaban Teodor, Wałowa 7
 Barański Emil, św. Antoniego 5
 Barański Antoni, Chorążczyzna 24
 Barański Bogdan, Łyczakowska 46
 Barącz Roman, Teatralna 11
 Bardecki Grzegorz, Sapiehy 19
 Baumbach Ludwik, Piekarska 36
 Bądzyński Stanisław, 29 Listopada 67

- Beck Adolf, Asnyka 1
 Bednarski Adam, Akademicka 5
 Beigel Adolf, Zielona 29
 Begleiter Henryk, Kopernika 5
 Bereznicki Jan, Podwale 7
 Berezowski Kazimierz, Kraszewskiego 23
 Berstein Jakób, Słowackiego 16,
 Berger Henryk, Sykstuska 8
 Berger Mieczysław, Sykstuska 15
 Bernadzikowski Szymon, Supińskiego 3
 Bett Maksymilian, Kazimierzowska 39
 Bieglmayer Adolf, Zyblikiewicza 42
 Bielatowicz Marjan, Szpital św. Zofji
 Biełkowski Bogumił, dentysta, Kościuszki
 8, ord. od 9-1 i od 3-6.
 Biezer Rubin, Kołtątaja 10
 Bikeles Gedan, Rynek 43
 Bikeles Mardechai Elias, Kurkowa 9
 Blumenfeld Antoni, Tańskiej Hoffmanno-
 wej 1
 Bocheński Kazimierz, Akademicka 21,
 Bodnar Gustaw, Klinika położnicza
 Bohosiewicz Teodor, Jagiellońska 7
 Borzęcki Władysław Antoni, Wałowa 25
 Biliński Antoni, Gliniańska 2
 Breiter Rudolf, Akademicka 14
 Brill Marcin, pl. Akademicki 4
 Brillowa Olga, pl. Akademicki 4
 Brodowski Władysław, Piekarska 52
 Brzeski Jan, Akademicka 3
 Bund Marek, Zamarstynowska 50.
 Burzyński Alfred Emanuel, Słowackiego
 18, tel. 1186
 Bylicki Władysław, Bielowskiego 5.
 Celewicz Ambroży, Hausnera 10
 Chajes Józef, Jagiellońska 24
 Chomin Antoni, Na Skałce 1
 Czaczkowski Józef, spec. chorób skórnych
 i wener. Zimorowicza 12, ord. od 3-5.
 Czubalski Franciszek, Piekarska 52
 Czarnik Stanisław Jakób, Łyczakowska 9
 Czernecki Wincenty, dentysta, Bielow-
 skiego 1 ord. od-1 i od 3-5 pop.
 Czernecki Władysław, Bielowskiego 1
 Czyżowski Władysław, Gródecka 99
 Czyżewicz Adam. Cłowa 2, tel. 175
 Dąbrowski Stefan, Piekarska 52
 Damm Albert, Ruska 16
 Damański Emanuel, Gródecka 81.
 Danielski Zygmunt, spec. chorób płuc,
 gardła, krtani i nosa, pl. Strzelecki 12,
 ord. od 3-5.
 Dattner Józef Saul Hugo, Jagiellońska
 16, tel. 1022/VI
 Daum Ludwik, Romanowicza 5, tel. 942
 Dekański Stanisław Sas, Sapiehy 61
 Dębicki Klemens, Kopernika 42 b
 Diaczek Stanisław, Kulparków 132
 Diamand Zygfryd, spec. chorób kobiecych
 i akuszer, Sykstuska 17, tel. 1646, ord.
 od 3-5.
 Doliński Eugeniusz Tadeusz, Gródecka
 16, tel. 660
 Dorożyński Jakób, św. Antoniego 3
 Edelschein Adam, Krupiarzka 2
 Ehrlich Dawid, spec. chorób wewn. Ko-
 pernika 12, tel. 811, ord. od 3-5 pop.
 Elektrowicz Emil, Łyczakowska 101.
 Feld Maurycy, Koralnicka 1
 Felauer Marja, Mikołaja 15
 Fels Israel, Słoneczna 1, tel. 722
 Festenburg Edward Gerard, Dominikań-
 ska 4
 Feuerstein Izidor, Sienkiewicza 3, tel. 1307
 Feuerstein Leon, Kopernika 12, tel. 2059/VI
 Feuerstein Neuman Nachman, Gródecka 1
 Fibich Stanisław, Franciszkańska 14
 Filewicz Jan, Mikołaja 18
 Franke Marjan, Wałowa 29, tel. 1124
 Frankowski Walery, spec. chorób wewn.
 i dzieci, Pańska 27, tel. 660
 Friedmann Maurycy, Zimorowicza 6
 Frisch Józef, Pasaż Hausmanna 8
 Fuchs-Reichowa Franciszka, Jachowicza
 15, tel. 1493
 Fuchs Stanisław, pl. Marjacki 9, tel. 1155
 Gabel Wilhelm, Gródecka 87, tel. 2098/II
 Gabryszewski Antoni, Batorego 38, tel.
 1020
 Gąsiorowski Napoleon, Kr. Warneńczy-
 ka, tel. 2006/II
 Gajewski Stefan, Akademia weterynarii
 Gembarzewski Zygmunt, Winc. Pola 1
 Gemski Wolf, Szpital izraelski
 Gerstler Józef, Dominikańska 2
 Gerus Kazimierz, Senatorska 4
 Gięłczyński Wiktor, Klinika dzieci
 Gizelt Adolf, Winc. Pola 10
 Glużyński Antoni, Pańska 18, tel. 673
 Glużyński Lesław, Akademicka 15, tel.
 178
 Glićker Izaak, Słowackiego 6, tel. 786
 Głowacki Bolesław, Batorego 24
 Głowiński Wincenty, A. Gołaba 11 a
 Goldstein Naftali, spec. chorób skórnych
 i wener. Rejtana 4
 Gostyński Józef, kraszewskiego 19
 Gottwald Leopold, Romanowicza 5
 Grabowski Mieczysław, Kochanowskiego
 44 a
 Gracka Józef, Asnyka 15, tel. 2066/II
 Graf Józef, Żółkiewska 29, tel. 209
 Grek Jan, Pijarów 4
 Grelński Adam Tadeusz, Fredry 7, tel.
 978
 Gross Karol, Boimów 5
 Gruder Leon, Sokoła 3
 Gröbel Mendel, Pijarów 6
 Haisig Karol, Ochronek 3
 Haiban Henryk, Kraszewskiego 5, tel. 838
 Hamburger Józef, Dom inwalidów
 Handwerker Salomon, Kościuszki 24
 Helfer Getzel, Wałowa 9, tel. 1766
 Herman Maksymilian, Pańska 3, tel. 1290
 Hermelin Elias, Sykstuska 2, tel. 772
 Hescheles Izidor Eisig, Słowackiego 3,
 tel. 2068/VIII
 Hojnacki Władysław, Słowackiego 2

- Hołobut Teofil, Piekarska 52
 Hołodyński Jerzy, Szpital powszechny
 Hornowski Józef Stanisław, Piekarska 52
 Hornung Karol, 29 Listopada 44 a. tel. 2107/VI
 Hückel Julian, Głęboka 10
 Igel Henryk, Gmach teatru hr. Skarbka
 Jakubowski Karol, Sienkiewicza 3, tel. 1602
 Jakowicki Władysław, Klinika położnicza
 Janda Franciszek, Zielona 6
 Janiłek Rudolf, Sienkiewicza 5
 Jankowski Wiktor, dentysta, Hetmańska 10, ord. od 9 3 i od 3-6.
 Jaszczurowski Kazimierz, Grodzickich 2, tel. 660
 Jaworski-Dybuś August, Wałowa 25, tel. 1060
 Jedlička Michał, Klinika chirurgiczna
 Jurasz Antoni, Czarnieckiego 4
 Juda Maurycy, Żółkiewska 55
 Kaczorowski Bronisław, Chorążczyzna 22
 Kaczyński Stanisław, Gliniańska 10
 Kapper Ferdynand, pl. Bernardyński 2, tel. 2037/VIII
 Karchezy Eugeniusz, Koralnicka 4
 Kasperek Julian, Kochanowskiego 5
 Kasprzycki Tadeusz, Akademicka 21
 Katzner Leon, Karola Ludwika 35
 Kicki Tytus, Trybunalska 6
 Kielanowski Bolesław, Gmach hr. Skarbka tel. 660
 Kikinger Edward, pl. Bernardyński 2 a, tel. 952
 Kobryński Włodzimierz, Rynek 41
 Kocyzkiewicz Marjan, Supińskiego 2,
 Kołaczkowski Habdank Adam Zygmunt,
 Chorążczyzna 18
 Konarek Józef, Piekarska 57
 Konopacki Mieczysław Ferdynand, Piekarska 52
 Korman Jakób, Grodzickich 1, tel. 2027
 Kościński Franciszek, Batorego 38, tel. 697
 Kossak Leon, Czarnieckiego 28
 Kostka Alfred, Piekarska 52
 Kotiers Zdzisław, spec. chorób skórnych i wener. Zielona 6, ord. od 2-4.
 Kowalski Edmund, Zamojskiego 8
 Kramarzyński Mieczysław, Łyczakowska 46
 Krasucki Kazimierz, pl. Biłczewskiego 3
 Kretz Isucher Ber, Sykstuska 56
 Kruszyński Kazimierz, Zimorowicza 5, tel. 1363
 Kruszyński Władysław, Chorążczyzna 6, tel. 2072/II
 Krygowski Tadeusz, Rynek 30
 Krzyżanowski Kalikst, Zyblikiewicza 50
 Kucharski Riotr, pl. Akademicki 2
 Kućera Paweł, Łyczakowska 133, tel. 1374
 Kuhn Adolf, Grottgera 10
 Kulczycki Aleksander, Zyblikiewicza 43
 Kwiatkiewicz Stanisław, Zyblikiewicza 12
 Lachowicz Zdzisław, Czarnieckiego 24
 Landau Fryderyk Salomon, Hetmańska 24, tel. 141
 Lateiner Emil, Kopernika 7
 Lauerstein Lazar, Akademicka 8, tel. 1228
 Lauterstein Wilhelm, Pańska 16
 Legeżyński Wiktor, św. Michała 8, tel. 659
 Lehmann Samuel, Rzeźnicka 14
 Lenartowicz Jan Tadeusz, spec. chorób skórnych i wener Akademicka 21
 Leńko Zenon, Asnyka 1, tel. 2058/VI
 Leszczyński Skarbek Roman Józef Kolasanty, Wałowa 23, tel. 1325
 Lewandowski Kazimierz, pl. Halicki 7
 Lewicki Stanisław, Łyczakowska 3
 Lewin Adolf, Gródecka 74, tel. 1543
 Lickendorf Ignacy, Piekarska 4
 Lilien Norbert, Trzeciego Maja 10, tel. 394
 Link Ignacy, Małeckiego 2
 Lipski Kazimierz, Obozowa 4
 Litwinowicz Orest Jerzy, Akademicka 5
 Litwinowicz Tadeusz, Żółkiewska 73, tel. 660
 Longschamps de Berier Bronisław, L. Sapiehy 10
 Löw Abraham, Gródecka 54, tel. 2055/VIII
 Ludwig Stanisław, Akademicka 14
 Łaba Roman, Pijarów 4
 Łukasiewicz Włodzimierz, Sykstuska 43
 Machek Emanuel, Akademicka 11
 Mahl Fryderyk, Pańska 17 a
 Majewski Adam, Dwernickiego 3, tel. 189
 Majewski Tadeusz, Sakramentek 18
 Margulies Maksymilian, Pańska 21
 Marischler Juliusz, Chorążczyzna 16, tel. 783
 Markowski Zygmunt, Piekarska 40
 Markowski Józef, Piekarska 52
 Mars Noga Antoni, Akademicka 23, tel. 610
 Mayer Abraham Józef, Jagiellońska 7
 Mayer Józef, Wałowa 3
 Mazanek Ignacy, Sapiehy 16
 Mehrer Henryk, św. Michała 3, tel. 180
 Meisels Juliusz kierownik instytutu rentgenowskiego, 3 Maja 11, tel. 1108, ord. od 12-1 i od 3-6.
 Meisels Samuel, Sykstuska 35, tel. 1153
 Merunowicz Józef, Zyblikiewicza 6, tel. 986
 Meschel Józef, Sykstuska 3
 Mintz Ignacy, Kopernika 3, tel. 1144
 Mikołajski Szczepan, Śniadeckich 6, tel. 2048/VI
 Mischke Tadeusz, dentysta, Kościuszki 8 ord. od 9 11 i od 3-6.
 Modrakowski Jerzy Leopold, Piekarska 52
 Mossing Stanisław, c. i k. szkoła kadetka
 Moszkowicz Jakób, Akademicka 28
 Müller Emil, Mączna
 Münzer Jakób, Podlewskiego 6, tel. 1419
 Nientowski Janusz, lek. szpit. powsz., Mikołaja 15, ord. od 3-5
 Notz Juliusz Jakób, pl. Bernardyński 11
 Nowotny Jarosław, Gołaba 11
 Nowicki Witold Walerjan, Piekarska 52
 Oberländer Samuel, spec. chorób skórnych i wener. pl. Smolki 1, tel. 307 ord. od 2-4
 Obmiński Ksawery, Sapiehy 5

- Obtułowicz Ferdynand, Trzeciego Maja 21
tel. 406
- Opieński Jan, Domagaliczów 4
- Offe Fany, Zakład położniczy
- Ogórek (Panek) Flora Mira, spec. chorób
wewn. i kobiecych, Senatorska 5, tel.
494 ord. od 11—12 i od 3—4 pop.
- Orzechowski Kazimierz, Kraszewskiego
15, tel. 1517
- Ostrowski Tadeusz, św. Józefa 3
- Owczarski Jakób, Piekarska 39, tel. 477
- Ozarkiewicz Eugeniusz, Podwale 7
- Paklikowski Bronisław, Łyczakowska 5
- Pańczyszyn Marjan, Piekarska 52
- Panek Kazimierz, Senatorska 5, tel. 494
- Papée Jan, spec. chorób skór. i wener.
Asnyka 3, tel. 1567, ord. od 12—1 i od 3—4
- Penzias Maurycy, Rynek 27, tel. 886
- Pfau Ascher, Żółkiewska 26, tel. 1117/11
- Pfau Lippe Chanania, Sykstuska 16, te-
lefon 281
- Piasecki Eugeniusz, Trzeciego Maja 2,
tel. 1232
- Pietrzycki Ignacy Antoni, Łyczakow-
ska 24
- Pilewski Oskar, spec. chorób p. 88
Zielona 6, tel. Mała 4
3—5 pop. rad., Dunin-Borkowskich 11a
- Pisek Wilek Antoni, Grunwaldzka 11
758 Karol, Trauguta 10
- Podlewski Jan, Janowska 79
- Podkowiński Antoni, Trauguta 10
- Podiak Jakób, Głęboka 12
- Podgórski Józef, Kleparów 63
- Penacek Kajetan, Zniesienie, Wesoła 379
- Skawiński Franciszek, Denartowicza 3
- Smoleński Kazimierz, Ząbkiewiczza 13
- Sołtykiewicz Jan, Żółkiewska 96
- Szymański Andrzej, Zniesienie
- Zawiłski Józef, Leżajsk.

Notarjusze.

- Groblewski Zygmunt, Teatralna 11
- Krokowski Wiktor, Hetmańska 10
- Kukawski Leopold, Teatralna 7
- Nartowski Bronisław, 3-go Maja 2
- Onyszkiewicz Józef, Teatralna 6
- Łuszczyński Włodzimierz, Jagiellońska 4
- Zawadzki Władysław, pl. Marjacki 10

Tłumacze sądowi.

- Język angielski:** Dr. Unger Stan., Aka-
demicka 12
- Język czeski:** Aleks. Barylak, Halicka 21
- Język francuski:** Karol Listowski, radca
rządu, Dyrekcja kolei. Koniński Kazi-
mierz, Grodzickich 4
- Język hebrajski:** Appel Efroim, Kleparow-
ska 10. Hammer Benjamin, Bernsteina 5
- Język rosyjski:** Czuruk Bolesław, pl. Aka-
demicki 1. Zmudzki Wacław, Gołąba 11a
- Język włoski:** Listowski Karol. Koniński
Kazimierz, Grodzickich 4
- Rencki Roman, Romanowicza 5, telefon
583
- Rentschner Bernard, Krakowska 16
- Rittigstein Herman, Łukasieńskiego 4, te-
lefon 2125/IV
- Riwczes Filip, Łyczakowska 24a, telefon
2006/VIII
- Rosner Ignacy, plac Dąbrowskiego 1. 4
- Rosner Jan, Batorego 9
- Roth Abraham, Żółkiewska 14
- Rothfeld Jakób, Pańska 3
- Rubin Aron, Skarbkowska 7, telefon
1426
- Ruff Salomon, Słowackiego 8, telefon
677
- Rump Henryk, Żulińskiego 1
- Rydygier Antoni, Mickiewicza 14, telefon
1102
- Rydygier Ludwik, Wętego Pola 10
1102, Wętego Pola 10
1102, Wętego Pola 10
1102, Wętego Pola 10
- Sabat Dominik, Żółkiewska 67
- Sabat Władysław, Kochanowskiego 67
- Sarabowski Miecz., Kochanowskiego 67
- Habacher Ferdynand, Łyczakowska 66
- Haydukiewicz Józef, Franczkańska 15
- Herasymowicz Dyonizy, Żulińskiego 6a
- Hołubut Teofil, Piekarska 52
- Kałkowski Józef, Kurkowa 17
- Koczorowski Got. Rogala, Zdrowie 15a
- Kozłowski Władysław, Tarnowskiego 12
- Kretzcycki Włodzim., Kochanowskiego 10c
- Kruczyk Paweł, Kochanowskiego 70
- Królikowski Stanisław, Akademija weter.
Kochanowskiego 67
- Kruczkowski Sylwester, pl. Bernard. 3
- Krüger August, Sykstuska 16
- Krynicky Stanisław. Św. Józefa 4
- Krzyształowicz Adam, Rzeźnia miejska
- Lang Henryk, Kochanowskiego 60
- Lubliner Leon, Łyczakowska 10
- Lukas Jan, Królowej Jadwigi 4
- Luska Franc., Hetmana Tarnowskiego 6
- Markowski Zygmunt, Piekarska 40
- Maryniarczyk Kazimierz. Klonowicza 3
- Michelini Humbert, Kochanowskiego 83
- Murawowski Stanisław, Rzeźnia miejska
- Palka Józef, Na Skałce 1
- Panek Kazimierz, Akademicka 24
- Pilch Antoni, Żulińskiego 6a
- Piskorski Jan, Piotra Skargi 2
- Plączek Adam, Żółkiewska 83
- Ponicki Franciszek, Lelewela 8
- Proskurnicki Anatol, Pełczyńska 4
- Przestalski Tadeusz, Koszary ulanów
obrony krajowej Nr. 1
- Przybykiewicz Stanisław, Wagilewicz 2
- Rhein Józef, Magdaleny 6
- Röhrenscheff Ludwik, Pańska 27
- Sidełko Seweryn, Hoffmana 26
- Szpilman Józef, Akademia weterynarji
- Terlecki Eugeniusz Adolf, Łyczakow-
ska 16
- Tuček Antoni, Wincetego Pola 1
- Zörner Ferdynand, Gródecka 31

PRZEWODNIK ADRESOWY.

Administr. podat., pl. Cłowy 1, tel. 265
 — Fundacji hr. Skarbka, Gmach skarb.
 Akademia handlowa, Skarbkowska 39,
 tel. 733
 — rolnicza, Dublany, tel. 713
 — weterynarji, Kochanowskiego 33, tel.
 121
 Ambulatorjum kliniki ocznej, bezpłatnie,
 Szpital główny od 10—12 rano
 — dentylistyczne, ul. Ossolińskich 11, tel.
 1337
 — chorób nerwowych (prof. dr. Halba-
 na), Hausnera 9, tel. 1022
 Akcyjne łow. budowy maszyn i wago-
 nów, Kościuszki 22
 Archiwum miejskie, w ratuszu
 — OO. Dominik., w ich klasztorze
 — OO. Karmelitów, w ich klasztorze
 — aktów grodzkich i ziemskich, w kla-
 sztorze OO. Bernardynów
 — Wydziału kraj., w gmachu Sejm.
 — map katastralnych, Łyczakowska 2
 — stauropigialne, Ruska 5
 Arcybiskupstwo obrz. rz. kat., Czarnie-
 ckiego 32
 — obrz. gr. kat., pl. św. Jura 5
 — obrz. orm., Ormiańska 9
 Apelacja, Batorego 1
 Areszt policyjny, Jachowicza 6
 Areszt garnizonowy, Zamarstynowska
 Arsenał królewski, Podwale 5
 — miejski, Podwale 13
 — Sieniawskich, Lipowa
 Asekuracja Krakow. Tow. wzaj. ubezp.,
 Trzeciego Maja 16, tel. 229
 — Pierwszego ogólnego Tow. urz. austr.
 węg., Kopernika 18
 — „Allianz“, pl. Bernardyński 2 a
 — „Atlas“, Karola Ludwika 31, tel. 1419
 — od szkód elementarnych, Kościuszki 22
 — Pierwsze austr. Tow. ubezp. od wy-
 padków, Jagiellońska 3, tel. 679
 — „Beamten-Verein“, pl. Maryacki 10
 — „Dniestr“, Ruska (własny gmach)
 — „Dunaj“, pl. Smolki 4
 — „Fenix“, Trzeciego Maja 11 a
 — „Foncieri“, Batorego 33
 — „Generali Assicurazioni“ w Tryeście,
 Kopernika 5, tel. 468
 — „Germania Nowojorska“, Sykstuska 38
 — „Gizela“, Kilińskiego 1
 — „Globus“, Brajerowska 8
 — „Gresham“, Akademicka 3
 — „Janus“, pl. Maryacki 10.
 — „New Jork“, Wałowa 2
 — „La Royal Belge“, Mickiewicza 3
 — „Riunione Adriatica di Sicurta“, plac
 św. Ducha 3
 — „Slavia“, Kopernika 15 a
 — „The Gresham“, Kopernika 21
 — Tow. ubezpieczeń przeciw włamaniu
 i kradzieży“, Trzeciego Maja 2, tel. 557

Asekuracja. Węgierskie Pierwsze Tow. po-
 wszechne Hetmańska 22, tel. 752
 — „Wojskowa“, Jagiellońska 20
 — „Victoria“, Kościuszki 1 a
 — „Zakład ubezp. od wypadków robotn.
 Galicji i Bukowiny“, Brajerowska 16
 — „Zakład wiedeński ubezp. na życie
 i rentę“, Kopernika 28
 — „Tow. wzaj. ubezp. urzęd. prywat.“,
 zakład ustawowy emerytalny zastęp-
 czy, Tańskiej 3.

Banki i Instytucje finansowe.

Akcyjny Bank Hipoteczny, pl. Halicki
 15, tel. 1
 — Bank Związkowy, pl. Smolki, tel. 651
 Bank Austro-węgierski, 3-go Maja 9,
 tel. 50
 — Budowlany, Akademicka 12, tel. 1375
 Gal. Bank ludowy, Sykstuska 19
 — Handlowy, Akademicka 3
 — Krajowy, Kościuszki 11, tel. 55
 — Lwowski, Wałowa 11
 — Melioracyjny 3 Maja 21, tel. 497
 — Przemysłowy 3-go Maja 19, tel. 1580
 — Rolniczy, Jagiellońska 15, tel. 56
 — dla ubezpieczeń i przemysłu, pl. Smol-
 ki 4
 — Zaliczkowy, Hetmańska 10, tel. 173
 — Dniester, Podwale 7
 Gal. Kasa Oszczędności, Karola Lud. 15
 — Bank Kupiecki, Kopernika 3, tel. 1239
 — Bank Ziemski, Batorego 32, tel. 1425
 — Towarzystwo dyskontowe, Karola Lu-
 dwika 33, tel. 998
 Kasa pożyczkowa tow. pensyjnego, Tea-
 tralna 23
 Kraj. Tow. Kredyt. urzędniw., Ruska 3
 Lwowskie Tow. Bankowe, Jagiellońska 24
 — Tow. Dyskontowe, Kościuszki 5, tel. 919
 — Tow. Zaliczkowe, Batorego 24
 Pomoc Kredytowa Kopernika 12
 Powiatowe Tow. zaliczkowe, Mochna-
 ckiego 4
 Pragcki Bank Kredytowy, Kar. Ludwika
 29, tel. 937
 Sojuz (Związek), Rynek 10
 Spółka Fakturowa, Kopernika 22, tel. 1006
 — Kredytowa Budowniczych, Teatral-
 na 11
 Tow. eskontowe i zaliczkowe, Gołucho-
 wskich 7
 — Kredytowe Ziemskie, Karola Ludwi-
 ka 1, tel. 215
 — Oszczędn. i kredytowe urzędników
 i służb. kol., Szopena 6
 — Wzajemnego Kredytu (Krakowskie),
 3-go Maja 16
 — Wzajemnego kredytu, Teatralna 1
 — Zaliczkowe gal. urzędników państw.,
 Skarbkowska 5

Tow. Zaliczkowe urzęd. pocztowych, Kopernika 9
 Unia Kredytowa Kar. Ludwika 35
 Ustredni Banka Confralky, bank czeskich kas oszczęd., Halicka 21, tel. 1008
 Wiedeński Bank Związkowy, Jagiellońska 3 tel. 57
 Zakład Kredytowy dla Handlu i Przemysłu, Kościuszki 7, tel. 2
 — Kred. dla urzęd. i wojsk., pl. Marjacki 10
 Związek Kredytowy, pl. Bernadyński 1
 — Przedsiębiorców gorzeln. roln., Kościuszki 7, tel. 924
 Żywnostenska Banka, Bank Przemysłowy dla Czech i Morawii. 3-go Maja 2, Tel. 1164

Bankowe domy i kantory wymiany.

Jonasz Maurycy, 3-go Maja 7, tel. 219
 Kitz i Stoff, Karola Lud. 11, tel. 145
 Litwald M. i Synowie, Karola Ludwika 25, tel. 418
 Rohatyn i Ulam, Sykstuska 8, tel. 367
 Schellenberg August i Syn, Karola Ludwika 1, Tel. 58
 Schütz i Chajes, pl. Marjacki 7, tel. 520
 Sokal i Lilien, Hetmańska 12, tel. 26
 Bazar krajowy, Akademicka 14
 Bazary miejskie (targowice), pl. Krakowski i pl. Bernadyński
 Biblioteka Ossolińskich (Zakład narodowy im. Ossolińskich), Ossolińskich 2
 — Uniwersytecka, Mochnackiego 5
 — hr. Wł. Dzieduszyckiego, Kurkowa 17
 — słuchaczy prawa, Zimorowicza 22
 — hr. Wiktora Baworowskiego, Ujejskiego 3
 — Pawlikowskich, 3-go Maja 5
 — politechniczna, gmach Politechniki
 — Tow. prawniczego, Kościuszki 18
 — Tow. nauk. im. Szewczenki, Czarnieckiego 26
 — „Narodnego Domu“, Teatralna 22
 — Gminy wyznaniowej izrael., św. Stanisława 5
 Biuro korespondencyjne (filia wiedeńskiego), Czarnieckiego 10
 — pracy miejskie, Ossolińskich 15
 — agencji dzienników Olszewskiego, Kiłńskiego 1
 — dzien. Buchstaba, Karola Ludwika 31
 — agencji dzienników Sokołowskiego, Pasaż Hausmana 6 i ul. Karola Ludwika 2
 — informacyjne kolejowe, Pasaż Hausmana (w agencji Sokołowskiego — zarazem sprzedaż biletów kolej. i kart okrężnych)
 — kolejowe — reklamacyjne, (Izba handlowo-przemysłowa) Akademicka 17
 — solne Wydziału kraj. Kościuszki
 — dzienników i ogłoszeń, M. Brücka, Sykstuska 27

Biuro informacyjne o stosunkach kredytowych „Confidentia“, Karola Ludwika 5
 Centralna stacja kolei elektrycznej, Pełczyńska 2
 Cerkiew św. Paraskewii (Praksedy), przy ul. Żółkiewskiej, fundowana przez gospodarów wołoskich w r. 1664
 — seminarjum ruskiego, Kopernika
 Cerkiew św. Jura, przy pl. św. Jura, zbudowana przez ks. Lwa, założyciela Lwowa, między rokiem 1770 a 1282
 — św. Mikołaja, przy ul. Żółkiewskiej, nieznannej fundacji, obdarowana przywilejami przez ks. Lwa 1292
 — wołoska, przy ul. Ruskiej, fundowana przez gospodarów wołoskich, Jeremiasza, Pawła i Szymona w r. 1629
 — św. Piotra i Pawła, przy ul. Łyczakowskiej, dawniej kościół z klasztorem księży Paulinów
 — św. Onufrego z monasterem OO. Bazylianów, przy ul. Żółkiewskiej, fundował w r. 1517 Konstanty ks. Ostroróg
 — nowa Przeobrażenia P. (dawniej kościół i klasztor OO. Trynitarzy), Krakowska
 — orjentalna, Franciszkańska 9
 Cytadela, Kopernika i Pełczyńska
 Czerwony klasztor, koszary, Teatyńska 7
 Czytelnia katolicka, Czarnieckiego 1
 — kobiet, Klonowicza 7
 — akademicka, Senatorska
 — „naukowa“, Akademicka 3
 — H. Altenberga, ul. Hofmanowej 1
 — rzemieślnicza T. S. L., Ossolińskich 11
 — i wypożyczalnia książek im. Rawity Gawrońskiego T. S. L., Krasickich 8
 — im. Wincentego Pola, Czarnieckiego 1
 — Koła Jeża T. S. L., Szeptyckich 68
 — im. Emilii Plater, ul. Ormiańska (szkoła m. im. Piramowicza)

Czasopisma.

Asekuracyjno-ekonomiczny rocznik, Bol. Lewicki, 3-go Maja 16
 Bartnik postępowy, Dr. T. Ciesielski, Pełczyńska 5 a
 Gal. Tow. aptekarskiego, Zdzisław Zawalkiewicz w Kamionce Str., administracja; Lwów, Mikołaja 15
 Dziennik lwowski, Karol Jakubowski, Ratusz
 Dziennik policyjny, dyr. policji
 Dziennik Polski, dr. K. Ostaszewski, Sochoła 1
 Eos, dr. St. Witkowski, Uniwersytet
 Gazeta niedzielna. ks. Adam Wesoliński, Wałowa 31
 Gazeta urzędnicza, Tadeusz Kościuk, Ochronek 10
 Głos lekarski, dr. Szczepan Mikołajski, Śniadeckich 6
 Gazeta Lwowska, Adam Krechowicki, Czarnieckiego 10

- Gazeta Handlowa, Wiktor Chajes, plac Marjacki 7
- Gazeta kościelna, ks. dr. Adam Pechnik, Sykstuska 64
- Gazeta ludowa, Jan Dąbski, Chorażczyzny 18
- Goniec, ladeusz Opiola, Sokoła 1
- Czasopismo urzędników prywatnych, Tańskiej 2
- Das Tagblatt (żarg. żyd.), dr. Kleinmann, Podlewskiego 3
- Gazeta Narodowa, Dr. Aleksander Vogel, Słowackiego 8
- Gazeta Związkowa, Tadeusz Radomski, Krasickich 7
- Gazeta młynarska, Teodor Lauruk, Młynarska 3
- Głos, Józef Hudec, Kopernika 24
- Haŭczanyn, Iwan Pelech, Ruska 3
- Hodowca drobiu, dr. St. Fibich, Kochanowskiego 33
- Hromadzkij Hołos (ruskie), Michał Pawlik, Lindego 7
- Kol Mach-Sikc Hadach, Osias Wolf, Słoneczna 27
- Kosmos, prof. dr. Radziszewski, Uniwersytet
- Kurjer Lwowski, B. Wyslouch, Chorażczyzna 31
- Kwartalnik historyczny, dr. M. Semkowicz, Ossolineum
- Lud, Fischer Adam, Ossolińskich
- Lwowianka, Samuel Barącz, Łyczakowska 3
- Łowiec, Albert Mniszek, Jagiellońska 3
- Machsike Hadas, J. I. Mergosches, Karola Ludwika 29
- Mały Świątek, Anna Lewicka, ul. Lelewela
- Miesięcznik gal. Tow. ochrony zwierząt, dr. Józef Limbach, pl. Bernardyński 7
- Monitor, Ernest Breiter, Podwale 7
- Muzeum, dr. Bol. Mańkowski, ul. Batorego 34
- Nasz Kraj, ul. Chorażczyzny 5
- Nadzieja; Karola Ludwika 1
- Nafta, dr. Stefan Bartoszewicz, Kraszewskiego 1
- Narodna Czasopys, dod. do Gazety Lwowskiej, Adam Krechowiecki, Czarnieckiego 12
- Narodne Słowo, A. Weretelnik, Akademicka 8
- Nowe Mody, Księgarnia Altenberga
- Ognisko druk., Juljan Obirek, ul. Piekarska 18
- Odrodzenie, Juljusz Starkel, N. Ulmer, pl. Smolki 4
- Pamiętnik literacki, dr. Stefan Bernacki, Ossolineum.
- Przegląd higieniczny, dr. M. Grabowski, Kochanowskiego 31
- Przewodnik nauk i lit., dod. do Gazety Lwowskiej, Adam Krechowiecki, Czarnieckiego 12
- Przegląd, L. Masłowski, Sykstuska 45
- Przegląd narodowy, St. Biega, Zimorowicza 15
- Przegląd prawa i administracji, dr. Ernest Till, Pańska 4
- Przegląd weterynarski, prof. St. Królikowski, Kochanowskiego 33
- Przewodnik gimnastyczny, dr. Stanisław Korytko, Zimorowicza 8
- Przegląd urzędniczy, E. Dorożecki, Kurkowa 10
- Przewodnik pożarniczy, Antoni Szczerbowski, Piekarska 26
- Prykarpackaja Ruś (moskalof.) dr. Jan Hryniewiecki, Szajnochy 3
- Reforma administracyjna, dr. Władysław Gawański, Karmelicka 4
- Rodzina i Szkoła, Mikołaj Haraszkiewicz, Piekarska 14
- Rolnik, Jan Paygert, Karola Ludwika 3
- Ruslan, Ossolińskich 11
- „Samopomoc“, Józef Wolf, Jagiellońska 31
- Słowo Polskie, Zygmunt Wasilewski, Zimorowicza 15, tel. 541
- Smigus, Aleksander Miłski, Akademicka 10
- Sylwan, St. Sokołowski, Zyblikiewicza 10
- Szkoła, Ludwik Pierzchała, Friedrichów 7
- Techniczne, organ polit. związku, Wiktor Sypniewski
- Teka, Antoni Gałusza, Dom akadem.
- Tygodnik ilustrowany, Biuro Sokołowskiego
- lekarski, prof. Sieradzki, Piekarska 52 (Adm. Sykstuska 8)
- Wiek Nowy, Bronisław Laskownicki, Krzywa 8
- Wędrowiec, św. Zofii 40
- Wschód, dr. Daw. Schreiber, Krasickich 9
- Zarzewie, Tadeusz Michciński, Mikołaja 18
- Związek, Narcyz Ulmer, pl. Smolki 4
- Depozyt rządowy, Teatralna 12
- Dom Akademicki, Senatorska
- karny (Brygidki) dla mężczyzn, Kazimierzowska 23
- dla kobiet (M. Magd.), Ujejskiego 3
- ubogich (im. św. Łazarza), Wronowskich 2
- inwalidów, Kleparowska, założony w roku 1839
- Dom narodny (ruski), Teatralna 22, zbudowany w r. 1857
- dla nieuleczalnych chorych im. Biłińskiego, Biłińskich
- dla podupadłych literatów im. Domsa, św. Teresy
- dla ziemian, Gródecka 56
- techników, Issakowicza 5
- opieki dla służb św. Zyty, Blacharska 2
- Drukarnia Słowa Polskiego, Zimorowicza 11—15, tel. 740

Dworzec budowniczy miejski, Zielona 12
 Dyrekcja Skarbowa kraj., pl. św. Du-
 cha 1

- skarbowa powiat., pl. Cłowy 1
- poczt i telegr., Słowackiego
- dóbr państw., Chorążczyzna 17—19
- ruchu kolei państw., Krasickich
- policji, Mickiewicza 12 i Brajerowska
 boczna 3

Dyrekcja miejskiej kolei elektrycznej,
 Wulecka 2

— c. k. budowli wojsk., Wałowa 16

Gazownia miejska, Gazowa.

Gimnazjum akademickie wyższe (ruskie),

- Leona Sapiehy (filia) i Dom narodny
- II. wyższe (niemieckie), Podwale
- III. wyższe Franc. Józefa I., Batorego 5
- IV. wyższe, Ujejskiego
- filja IV. gimn. Chocimska
- V. wyższe Młynarska
- VI. wyższe, Łyczakowska 37
- VII. wyższe, ul. Sokoła
- filia VII gimn., gmach OO. Bernardy-
 nów
- VIII. wyższe, ul. Czarneckiego 8.

Hotele:

Pierwszorządne:

- „Austria“, Batorego, 12—14
- „George'a“ (Zorza), pl. Maryacki 1
- „Imperial“, Trzeciego Maja 3
- „Europejski“, pl. Marjacki 4
- „Francuski“, pl. Marjacki 5

Drugorzędne:

- „Viktorja“, Hetmańska 8
- „City“, Karola Ludwika 11
- „Wanda“ Trybunalska 4
- „Metropol“, Pańska 1
- „Krakowski“, pl. Bernardyński 8
- „Warszawski“, pl. Bernardyński 5
- „Bristol“, Karola Ludwika 19
- „Garni“, Stadtmüller L., Krakowska 9
- „Sans souci“, Szajnochy 5
- „Savoy“, Sobieskiego 7

Trzeciorzędne:

- „Szwajcarski“, Batorego
- „Belle-vue“, Karola Ludwika
- „Pod trzema koronami“, Trybunalska 10
- „Royal“, pl. Gołuchowskich 3

Inspektorat miar i wag, Kopernika 54
 — przemysłowy, Kopernika 42 a

Instruktor stow. przem., dr. Hofmokl
 Zielona 6.

Institut Stauropigiański we Lwowie przy
 ul. Ruskiej, w roku 1543 założony
 jako bractwo cerkiewne, istniał do
 roku 1585, w r. 1586 został zorgani-
 zowany przez antiocheńskiego patry-
 jarchę Joachima, zaś w r. 1787 przez
 cesarza Józefa II. zatwierdzony

- seminarzystek, Kurkowa
- seminarzystów, Leona Sapiehy 33
- „Zorza“, im. Stanisława Wyspiańskiego,
 dla uczniów szkół lwowskich, ul.
 Kochanowskiego 35 b

Institut wychowawczo-naukowy dr. Sza-
 meda, Hoffmana boczna 9

— OO. Zmartwychwstańców dla młodzieży
 szkolnej, Piekarska 57

Izba adwokacka, ul. Grodzickich 1
 — handlowa i przem., Akademicka 17
 — zaleceń B. Makarewicza, Cicha 1

— kupiecka, Sykstuska 17
 — notarialna, Hetmańska 10
 — inżynierska, Zimorowicza 9 (Towarz.,
 politechn.)

— lekarska wschodnio-galic., Domini-
 kańska 11

— rękodzielnicza, ratusz

Kahał, Bernsteina 12

Kasa główna krajowa, pl. św. Ducha

- oszczędności gal., Karola Ludwika 15
- chorych, powiatowa, Mochneckiego
- chorych m. Lwowa, Brajerowska 8
- chorych „Wzajem. Pom.“, Pańska
- chorych drukarzy, Piekarska 18
- chorych murarzy, cieśli i kamienia-
 rzy, Skarbkowska 23
- chorych szewców, Ossolińskich 6
- chorych ślusarzy, Skarbkowska 27
- chorych krawców, krawczyń i ku-
 śnierzy, Lindego 2
- chorych doróżkarzy i posługaczy,
 Skarbkowska 5

— chorych „Zgoda“, Skarbkowska 16

— chorych stolarzy, Halicka 10

— chorych krawców majstrów, Ratusz,

— chorych masarzy i mydl., Ormiańska

— chorych kupców i młodzieży handlo-
 wej, Czarneckiego 1

— chorych introligatorów, Ormiańska 4

— fakturowa, Jagiellońska 6

Kaplica OO. Zmartwychwstańców, Pie-
 karska 45

— Sióstr Miłosierdzia pod wezwaniem
 św. Wincentego, przy ul. Klasztornej

Kierownictwo budowy kolei państwo-
 wych, Akademicka 28

Klinika na Łyczakowie, w sąsiedztwie
 szpitala powszechnego

Komenda gen., pl. Bernardyński 6

— miejscowa (Platz-Commando), Wało-
 wa 16

— obrony krajowej, Piekarska 6

Komenda pompierów, strażnica, pl. Strze-
 lecki

Koszary żandarmerji, Leona Sapiehy 1

Komisariaty miejskie:

Śródmieście, pl. Strzelecki 5

I. dzielnica, Koralnicka 4

II. „ Krasickich 8

III. „ Objazd 8

IV. „ Łyczakowska 89

Konsulat angielski, prof. R. Załoziecki,
 A. Potockiego 39

— duński, Alfred Zacharjewicz, ul. Issa-
 kowicza 3

— francuski, pl. Bernardyński 2 a, konsul
 Erazm Świerczewski

- Konsulat niderlandzki, Trzeciego Maja 21, K. Witkowski
- niemiecki, Kochnackiego 19, konsul Gwido von Reden
- rosyjski, A. Potockiego, Jakób Egzemplarski
- Konsystorz łaciński, Czarneckiego 32, arcybiskupstwo lwowskie fundowane w r. 1361 w Haliczu; r. 1441 przeniesione do Lwowa
- grecko-katolicki, biskupstwo lwowskie należało do metropolii kijowskiej, w r. 1806 wywyższono je na samoistną metropolię halicką, pl. św. Jura 5
- Konsystorz ormiański, Ormiańska 9, czas założenia biskupstwa ormiańskiego we Lwowie nie da się dokładnie oznaczyć, jednakże już z początkiem XIV. wieku mieli Ormianie swego arcybiskupa we Lwowie
- Kapiele św. Anny, Akademicka 10
- Dymeta, Zamarstynów
- Kisielki (łazienki), Żółkiewskie
- Korporacje, Ratusz II. p.
- Korporacja szewców, Ormiańska 31
- ślusarzy i kowali, karbkowska 27
- stolarzy, Halicka 10 i Ratusz
- malarzy pokojów, szyldów, lakierników i farbiarzy, ykstuska 10

Kościoty.

- z klasztorem OO. Franciszkanów, pierwotnie Kapucynów, przy ul. i placu Franciszkańskim, fundowała w r. 1709 Zofia Sieniawska, kaszt. krakowska, w r. 1787 oddany Franciszkanom
- Wszystkich Świętych (PP. Benedyktynek) plac Benedyktynski, fundował w r. 1505 Adam Saparowski
- z klasztorem PP. Sakramentek przy ul. Sakramentek, pierwotnie wybudowany w r. 1718 przez Franciszka Cetera, wojewodę smoleńskiego, terazniejszy kościół fundowali: król Stanisław Leszczyński, Mikołaj Wyżycki, arcybiskup lwowski i Helena Czetwertyńska (w. r. 1735)
- św. Kazimierza (siostr Miłosierdzia) przy ul. Klasztornej, pierwotnie kościół i klasztor OO. Reformatów, fundowała w r. 1600 Katarzyna Daniłowiczowa, wojewodzina ruska; przebudowany w r. 1666 przez Mikołaja Bieganowskiego, kasztelana kamienieckiego
- św. Piotra i Pawła (OO. Jezuitów) przy pl. św. Ducha, fundowali w r. 1610 Elżbieta z Gostomskich i Prokop Sieniawski, wielki marszałek koronny
- św. Jana Chrzciciela przy starym Rynku, zbudowany w r. 1250, prawdopodobnie przez towarzyszków św. Jacka Odrowąża (Dominikanina) w roku 1233
- Kościół seminarjum łacińskiego, przy ul. Czarneckiego, pierwotnie z klasztorem PP. Karmelitanek bosych, fundowali w r. 1664 Teofila z Daniłowiczów i Jakub Sobieski, wojewoda podolski, rodzice króla Jana III,
- Jerztor PP. ercanek, przy pl. św. Jerzego, fundowali w r. 1844 arcyksiążę d'Este i arcybiskup lwowski Franciszek de Paula Pisek
- św. Zofii, przy ul. św. Zofii, fundowała w r. 1814 Zofia Handlowa, obywatelka m. Lwowa
- dom Opatrzności dla sierót płci żeńskiej, Zgromadzenia P. P. Szarytek, przy ul. Leona apiehy, fundowały ks. Jadwiga Sapieżyna i hr. Zuzanna Ożarowska w r. 1854
- z klasztorem PP. Franciszkanek, od nieustającej adoracji Najśw. Sakramentu, przy ul. Kurkowej
- z klasztorem PP. Bazylianek przy ul. Zyblikiewicza 14 - 16
- katedralny obrz. łac. Budowa rozpoczęta w XV w., skończona w r. 1479 Obok kaplica Boimów, fundowana w r. 1600 przez obywatela lwowskiego Pawła Boima.
- katedralny obrz. ormiańskiego, zbudowany w XV w. Obok kościoła dawny cmentarz
- N. P. Śnieżnej, przy ul. Śnieżnej, zbudowany pierwotnie z drzewa przez niemieckich kolonistów około r. 1340, po spaleniu się odbudowany w r. 1530
- Bożego Ciała (OO. Dominikanów), przy pl. Dominikańskim, fundowany w roku 1370 przez Lwa, księcia halickiego, przebudowany w r. 1775 pod kierownictwem generała de Witte, komendanta fortecy Kamieńca.
- św. Mikołaja, przy ul. św. Mikołaja, pierwotnie kościół OO. Trynitarzy, fundował Mikołaj Strzałkowski, podskarbi żydaczowski w r. 1694
- Marji Magdaleny, przy ul. Leona Sapiehy, pierwotny kościół z klasztorem OO. Dominikanów, fundowała w roku 1600 Anna Pstrokońska; w r. 1787 zamieniony na parafialny.
- św. Antoniego z Padwy, przy ul. Łyczakowskiej, pierwotnie kościół i klasztor OO. Franciszkanów, fundował w r. 1618 January Antoni książę Wiśniowiecki, kasztelan krakowski, w r. 1783 zamieniony na parafialny po zniesieniu klasztoru
- św. Marcina, przy ul. św. Marcina, pierwotnie kościół z klasztorem OO. Karmelitów, reguły Bawarskiej (Obserwantów) budowany w r. 1684, zamieniony na parafialny w r. 1787
- św. Andrzeja z klasztorem OO. Bernardynów przy ul. Bernardyńskim.

- fundował w 1464 Jędrzej Odrowąż wojewoda podolski; po spaleniu odbudowali go w r. 1660 Jerzy Mniszek, wojewoda podolski, Jan Zamoyski i Stanisław Żółkiewski
- Kościół św. Anny, ul. Gródecka, w r. 1507 fundowany przez cech krawców; w r. 1671 król Michał Korybut Wiśniowiecki oddał go Augustynom, którzy dobudowali klasztor, w r. 1810 po zniszczeniu klasztoru zamieniony na parafialny
- św. Łazarza, przy ul. Kopernika, fundowany w r. 1618 przez arcybryactwo różańcowe
- św. Michała (Zaślubienie Najśw. Marii Panny) z klasztorem OO. Karmelitów (Obserwantów), przy ul. Czarneckiego, pierwotnie Karmelitów bosych, fundowali w r. 1633 Aleksander z Ostroga Zasławski i Aleksander Kurapatwa, w r. 1774 oddany był Reformatom, zaś w r. 1788 obecnym zakonnikom
- Kościół Klarysek, zniesiony po objęciu Galicji przez rząd austriacki, w r. 1890 przebudowany i odnowiony, przeznaczono go dla młodzieży szkolnej, ul. Łyczakowska
- św. Wojciecha, na ul. tej samej nazwy na wzgórzach Lonszanówki zbudowany w r. 1906 przez mieszczan lwowskich. Skasowany przez ces. Józefa I. służył kościółek na prochownię i dopiero w r. 1906 wykupiono go od wojkowości i na nowo poświęcono.
- Zboru ewangelickiego, ul. Zielona, niegdyś kościół św. Urszuli, zbudowany w r. 1678 przez Stanisława Jabłonowskiego, hetmana wielkiego koronnego dla OO. Dominikanów obserwantów, w r. 1781 odstąpiony gminie ewangelickiej
- Koszary artylerji w t. zw. Czerwonym klasztorze (dawniej OO. Teatynów), Teatynska
- artylerji (im. ces. Ferdynanda), Gródecka 5
- piechoty (Heumarktkaserne), Kurkowa
- piechoty, Zamarstynowskie, dawniej klasztor księży Misjonarzy, sprowadzonych do Lwowa przez arcybiskupa Mikołaja Wyżycznego w r. 1744
- Koszary piechoty, Jabłonowskich
- policyjne, Kazimierzowska 30
- furgonów, Żółkiewska i Jabłonowskich
- obrony krajowej (Landwehr), Jabłonowskich
- kawalerji, Zborowskich i Łyczakowska
- stacji transportowej, Gródecka 8
- Krajowy Związek przemysłowy, pl. Smolki 3
- Sekcja botaniczno-rolnicza, Zyblikiewicza 32 a
- Kuchnia ludowa, Błacharska 1
- Księgarnie;**
- Księgarnia H. Altenberg, pl. Marjacki 15, tel. 148
- Gubrynowicz i Syn, pl. Kapitulny, tel. 2039/2
- Polska, Akademicka 2, tel. 865
- Seyfarta Gustawa, Rynek
- Zienkowicza i Chęcińskiego, Teatralna 1, tel. 1234
- Saniszewskiego Stanisława, Wałowa 9
- Laboratorium chemiczne szkoły politechnicznej, pl. św. Jura
- bakterjologiczne Włodzimirskiego, ul. Jagiellońska 18
- chemiczne na Wszechnicy, Długosza 6
- Lecznica lwowska powszechna, Lindego 5
- Żaźnia miejska imienia i fundacji Romana Duchńskiego, pl. Wacława Dąbrowskiego 5
- św. Anny, Akademicka 10
- parowa, Za Zbrojownią 7
- parowa centralna, Kotlarska 6
- rzymska, Kollataja 8
- turecka, Szpitalna 5
- Magistrat w Ratuszu
- „Macierz polska“, Gmach sejmowy
- Magazyn prowiantów wojskowych, Janowska 3
- Muzeum Lubomirskich w Zakładzie narodowym im. Ossolińskich
- miejskie im. króla Jana III. Rynek (kamienica Sobieskiego)
- Muzeum przemysłowe, ul. Teatralna
- fizykalne, na Wszechnicy
- mineralogiczne, geologiczne, geognostyczne, z biurem fundacji hr. Borkowskiego i biblioteką podręczną na Wszechnicy
- im. Dzieduszyckich, Teatralna 8
- szkolne, św. Mikołaja 21
- stauropigialne, Błacharska 12
- Namiestnictwo, Czarneckiego 3
- Oddział hydrograficzny c. k. Namiestnictwa, Namiestnictwo
- Obserwatorium astronomiczne, na Politechnice
- „Ognisko kobiet“, Brajerowska 14
- Ochronka chrześcijańska małych dzieci, z zakładem niemowląt, założona w r. 1840, zorganizowana 20 grudnia 1858, rozdzielona na 4 filie
- I. Staszica 5
- II. Bema
- III. Zamarstynowska
- IV. Ochronek
- Ochrona podatników, Sienkiewicza 5
- Odwach główny, pl. św. Ducha
- Ogród (pojezuicki) miejski, Kraszewskiego, Trzeciego Maja, Marszałkowska, Mickiewicza i Matejki
- botaniczny, ul. św. Mikołaja
- strzelecki, ul. Kurkowa

Patronat rękodziel i drobnego przemysłu, Mickiewicza 1

Piekarnia wojskowa, Janowska 3

Policja konna, Kazimierzowska 30

Poczta główna, słowackiego

Filie: 1. centralny Dworzec, 2. dworzec Podzamcze, 3. Namiestnictwo, 4. pl. Akademicki 5, 5. Skarbkowa 5, 6. Kazimierzowska 28, 7. Wałowa 14, 8. Kleparowska, 9. ul. Grottgera 4, 10. Zyblikiewicza 35, 11. Wydział krajowy (podczas Sejmu), 12. Głęboka 1, 13. Jałowiec, 14. Bogdanówka, 15. pl. Bema, 16. ul. Gosiewskiego

Politechnika, Leona Sapiehy

Poliklinika powszechna, Lindego 5

Pływalnia wojskowa, Pełczyńska

Postugacze publiczni:

Gawlikowski, Wałowa 11 a.

Meyer, pl. Bernardyński 3

Jakubiczka Józef, Krzywa 2

Tuszyńska Stanisława, Akademicka 12

Stow. postugaczy, Chorażczyzna 5

Haubold, pasaż Mikołascha

Przytulisko dla drobnych sierót im. św. Józefa, Piekarska 56

— dla niemowląt Dzieciątka Jezus, Paulinów 5

Prochownia artylerji, za rogatką Janowską

Prokuratorja państwa, Batorego 3

— skarbu (Fiskus) Ormiańska 13

Rada szkolna krajowa, w gmachu Namiestnictwa

— szkolna miejscowa, w gmachu ratuszowym

— szkolna okręgowa (powiatowa), Trzeciego Maja 8

— powiatowa lwowska, Kochnackiego 4

Ratusz w Rynku, zbudowany w r. 1837

Rzeźnia miejska, na Gabrjelówce

Sąd krajowy (oddział dla spraw cywilnych i handlowych), Teatralna 13

— krajowy (oddział karny), Batorego 1

— powiatowy sek. I, Jagiellońska 14

— powiatowy sek. II, i III, Kazimierzowska 34

— powiatowy dla spraw karnych, Kazimierzowska 34

— wyższy kraj. (Apelacja), Batorego 1

Sąd przemysłowy, ul. Kurkowa

Seminarjum dla chłopców, Teatyńska 4, fundował w roku 1840 Franciszek de Paula Pistek, arcybiskup lwowski

— grecko-katolickie, Kopernika 36, dawniej kościół z klasztorem Dominikanek, zbudowała Teofila z Leszczyńskich ks. Wiśniowiecka 1792 r.; oddany na seminarjum roku 1783. — Seminarjum nowe, zbudowane na miejscu ogrodu seminarzyckiego, Kopernika i Sykstuska

— łacińskie, Czarnieckiego 30

— nauczycielskie męskie, Kalcza 5

Seminarjum nauczycielskie żeńskie, Sakramentek 7

Starostwo lwowskie, Trzeciego Maja 8

Stacja dla spostrzeżeń meteorologicznych i magnetycznych z warsztatem fizykalno-mechanicznym, na Wszechnicy — ratunkowa, w Strażnicy pożarnej, pl. Strzelecki

Staw Pełczyński (Pływalnia wojskowa), ul. Pełczyńskich, urządził gen. kawalerji Henequin hr. Fresnel von Curel w r. 1820

— Kisielki, Żółkiewskie, u stóp Wysockiego Zamku

— „Morskie Oko“, przy drodze Wuleckiej

— „Switez“, na Wulce

— Kamińskiego („Żelazna Woda“), Snopkowska

— Sobka, przy drodze Wuleckiej

Stawy Panińskie (łow. łyżwiarskie), Pełczyńska.

Stowarzyszenia.

Adwokatów fundusz wsparć, Grodzickich 1

Aptekarskie, Grodzickich 2

Gal. Tow. aptekarzy, Pańska 22, (prezes Walery Włodzimirski)

Artystów sceny polskiej, gmach teatralny

Akademicka Pomoc, Zyblikiewi

Stow. Białego Orła, Wałowa 29

Blindenverein (izr.), Trzeciego Maja 10

Beseda czeska, Karola Ludwika 5

Besida ruska, Rynek 10

Bartosza Głowackiego, Rzeźbiarska 5

Beth Jehuda (izr.), tow. dobroczynności, Geśia 39

Bratnia pomoc słuchaczy Wszechnicy ul. Senatorska

Bratnia pomoc słuchaczy Politechniki, Technika

Bratnia Pomoc chrz. pom. gosp. szynk., pl. Strzelecki 2

Bratnia pomoc kuchmistrzów „Zgoda“, ul. Chorażczyzna 1. 11

Stow. Budowniczych, Teatralna 11

Centralny Związek galic. przemysłu fabrycznego, Akademicka 17

Tow. chowu koni, A. Potockiego (dom p. Ulaszyna)

— Chowu drobiu, Kochanowskiego 33

— Chowu królików, Wulka

Circolo Italiano, pl. Marjacki 10

Chór „Hejnał“, Akademicka 13

— „Gęźba“, Chorażczyzny 5

„Czerwony Krzyż“ mężczyzn i dam, w gmachu Namiestnictwa

Czytelnia akademicka, ul. Senatorska

Czytelnia T. S. L. im. Borelowskiego, pl. Solarni 4

Czytelnia T. S. L. im. B. Goldmana, Słowaczna 21

- Czynna miłość bliźniego, Rynek 18
 Dom narodny, Teatralna 22
 Dom Opatrzności, św. Piotra 37
 Dom podrzutków, ul. Paulinów
 Dom opieki dla sług, Blacharska 2
 Drużyny Bartoszwowe, Lenartowicza 21
 Stow. Domu studentek, Zielona 2
 — „Druh“ (ruskie akadem.) ul. Teatralna 16
 — Drukarzy „Ognisko“, Piekarska 18
 — Dziennikarzy polskich, Pasaż Mikolascha
 — Djetarjuszów i urzędników Galicji, gmach hr. Skarbka
 Echo, towarzystwo śpiewackie, gmach hr. Skarbka
 Eleuterja, Sykstuska 40
 Emanah, izrael. mł., 3-go Maja 10
 Erec Izrael, Tow. dla kolonizacji, Karola Ludwika 39
 Ethos, Uniwersytet
 Stow. Esperanto, Lindego 5
 — Filologiczne, Uniwersytet
 — Fryzjerów pomocników, ul. Marji niższej 5
 — Gal. Tow. gospod., Karola Ludwika 3
 — Gal. Tow. leśne, Mochnackiego 11
 — Gal. Tow. łowieckie, Mickiewicza 5
 — Gal. izr. ochrony drobnych kupców, Karola Ludwika 11
 — Geselligkeit, Sykstuska 42
 — Ginekologiczne, Akademicka 14
 — „Gospoda“, stow. czeladzi murarskiej, Łyczakowska
 — „Gwiazda“, stowarzyszenie rzemieślnicze, Franciszkańska 7
 — Hachmuses Orchim, Asylverein izr., Kotlarska 8
 — Historyczne, Uniwersytet
 — Israel, Wohlthätigkeits-Verein, Gródecka 30
 — Jad Charusim (izr.), stow. zapomogowe rzemieślnicze, Bernsteina 11
 — Jedność, stow. robotn. katol., Rynek 18
 — św. Józefa z Arymatei, parafia NPM. Śnieżnej
 — „Judea“ (żyd.), Gródecka 9
 — Kasyno miejskie, Akademicka 13
 — Kasyno narodowe, Mickiewicza 6
 — Kasyno urzędnicze, Rynek 9
 — Kasyno wojskowe, Fredry 3
 — Kasyno ziemiańskie, 3-go Maja 19
 — Kasyno ruskie, Dom narodny
 — Kasyno izraelickie, Kraszewskiego 1
 — Lwowski Klub cyklistów i motorzystów, Sykstuska 23 (Domiczek)
 — Złub Miłośników sztuki fotograficznej, Zielona 22
 — Klub narodowy, pasaż Mikolascha
 — Klub polsko-węgierski, Sykstuska 29
 — Klub maszynistów, Gródecka 83
 — Kolonja lecznicza w Rymanowie, ul. św. Mikołaja 21
 Stow. Kolejarzy galicyjskich, Kopernika 15
 — Koło aptekarzy lwowskich (Gal. Tow. aptekarskie), Pańska 22
 — Koło literacko-artystyczne, Pasaż Mikolascha
 — Związek okręgowy T. S. L., pl. Dąbrowskiego; Prezes: dr. Ernest Adam, wiceprezes: dr. Walery Serbeński, sekretarz: dr. Felicjan Skórski, skarbnik: dr. Izydor Schenker
 — Biblioteka Związku Okręgowego T. S. L., ul. Trzeciego Maja 5, dr. Jan Piepes-Poratynski, dr. Julian Opieński
 T. S. L. Koło Pań, ul. Zielona 2
 — im. Asnyka, Skarbowska 21
 — Akademickie, Senatorska (Dom akademicki)
 — im. Jeża, pl. Dąbrowskiego 3
 — im. Kościuszki, pl. Dąbrowskiego 3
 — im. Goldmana, Sykstuska 33
 — im. Głowackiego, Zielona 13
 — im. Wypiańskiego, Mikołaja 18
 — IX Robotnicze posiada 2 czytelnie: jedną na Wulce, druga im. Borelowskiego, chwilowo zawieszona; zapisywać się można u prezesa p. Mieczysława Twardowskiego, Batorego 30
 — im. Emilji Plater wraz z czytelnią w szkole męskiej im. Piramowicza ul. Ormiańska 23; zapisywać się można bądź w czytelnii w niedzielę w godzinach rannych, bądź u przewodniczącej p. Michaliny Broniewskiej, Zimorowicza 1
 — im. Mickiewicza świeżo założone; zapisywać się można u prezesa VI okręgu, p. Mieczysława Paszkudzkiego, ul. 29 Listopada 66, „Zadorówka“
 — Koło dramatyczne, Sykstuska 9
 — Koło panien opiekujących się dziećmi zaniedbanymi, Batorego 8
 — Koło techniczne T. S. L., Gmach Politechniki
 — Koło muzyczne, gmach hr. Skarbka
 — Tow. literackie im. A. Mickiewicza, Zimorowicza 11—15
 — Sólka rolnicze, Kopernika 11
 — Kopernika, przyrodnicze tow. polskie, Długosza 1
 — Krawców, Sykstuska 33
 — Kuchnia ludowa, Blacharska 1
 — Kuchnia ludowa izraelicka, Kotlarska 8
 — Kupców i przemysłowców, plac Kapitulny
 — Kupców i młodzieży handlowej, Czarneckiego 1
 — Kupców i młodzi. handl. (izr.), Kazimierzowska 7
 — Kupców chrześc. i drobnych, Ormiańska 20
 — Lakierników i malarzy, Sykstuska 10
 — Ludoznawcze, Uniwersytet
 — Lekarzy galic., Dominikańska 11
 — Liga pomocy przemysłowej, Pańska 11

- Stow. Lutnia, Gmach Skarbkowski
 — Lwowski klub miłośników Wysokiego Zamku, Krasickich 22
 — Żyźwiarskie, Pełczyńska 3
 — Macierzy polskiej, Gmach Sejmowy
 — Matycy ruska, Ruska 3
 — Metalowców, Ossolińskich 8
 — Muza (ruskie), Podwale 9
 — Muzyczne, Chorażczyzna 7
 — Muzyki kolejowej. Dworzec czerniowiecki
 — Myśliwych im. św. Huberta, Sykstuska 58 a
 — Nauczycieli i nauczycielek szkół lud. miejsk., Friedrichów 5
 — Nauczycieli szkół wyższych, Małeckiego 5
 — Nadzieja, głuchoniemych, Franciszkańska 7
 — Nauczycielek i urzędniczek, Brajerowska 14
 — Ochrony zwierząt, pl. Bernardyński 7
 — Ochrony prawnej podatników, Sienkiewicza 5
 — Oficjantów pocztowych Galicji, Ossolińskich 6
 — Ognisko kobiet, Brajerowska 14
 — Ognisko, stow. druk. lwow., Piekarska 18
 — Ognisko, stow. żydow. akad., Krasickich 18
 — Ogniu (obecnie Związek robotników budowlanych) Ossolińskich 15
 — Opieka nad więźniami uwolnionymi Batorego (Prokuratorja)
 — Opieka nad terminatorami, Śnieżna 5
 — Oszczędności kobiet, św. Mikołaja 11
 — Oświaty ludowej, Kopernika 7
 — Osnowa (ruskie), Sykstuska 33
 — Pań miłos. im. św. Wincentego a Paulo, Czarnieckiego 32
 — Pedagogiczne polskie, Friedrichów
 — Piekarskich czeladników, Berka 21
 — Piekarzy galic. i bukow., Kamińskiego 3
 — Piotra Skargi, Teatralna 3
 — Politechniczne, Zimorowicza 9 (dom własny)
 — Pomocników handl., Lindego 9
 — Pomoc wzajemna kupców i mł. handl. Czarnieckiego 1
 — Pomoc wzajemna urzęd. pryw., Klementyny Tańskiej 3 (Tow. wzaj. ubez. urz. pryw.) Zakład ustawy emerytalnej zastępczy.
 — Pomoc wzajemna urzędników pocztowych, Kopernika 9
 — Pomoc wzaj. kapłanów archidiecezji lwow., Zofji 13
 — Pomoc wzaj. służby kolei galic., Barska 5
 — Praca, stow. rębaczy, pl. Strzelecki 16
 — Praca kobiet, pl. Smolki 5
 — Proświta (ruskie), Rynek 8
- Stow. Przyjaciół sztuk pięknych, Teatralna 19, gmach Muzeum przemysłowego
 — Przyjaźń, stow. katol. robotn., Kopernika 8
 — Prawnicze, Teatralna 13 (Sąd cyw.)
 — Ratunkowe, pl. Strzelecki 5a
 — Rodzina, Rynek 18
 — Rygorozantów izr., Mrasickich 15
 — św. Salomei, Gródecka 2
 — Skała, Mickiewicza 28
 — Sługarzy, Skarbkwowska 27
 — Sług pod wezw. św. Zyty, Błacharka 2
 — Sokół „Macierz“, Zimorowicza 3
 — Sokół II., zeptyckich 68
 — Sokół III., szkoła św. Marcina
 — Sokół IV., szkoła św. Antoniego
 — Sokół, ochot. straży pożarnej, Ratusz
 — Sokół ruski, Ruska 20
 — Towarz. Zabaw Ruchowych, ul. Lindego 8 (boisko własne za rogatką stryjską)
 — Spółka przyborów szkolnych, Pańska 21
 — Strzeleckie, Kurkowa 25
 — Stow. izr. podupadłych kupców i przemysłowców, Hetmańska 6
 — Szkoła pomocnicza rusk. naucz., Ormiańska 3
 — Szczera przyjaźń, 3-go Maja 17
 — Szykarzy i kawiarzy, pl. Strzelecki 2
 — Krajowe Towarz. naftowe, Kraszewskiego 1
 — Kraj. Związek producentów ropy, pl. Marjacki 7
 — Związek bruttovcwów, pl. Marjacki 7
 — Tow. pom. dla biednej ludn. żyd. w Galicji, Iowackiego 18
 — Uczestników powstania z r. 1863, Ossolińskich 11
 — „Unia“, Kolałataja 1
 — Urzęd. poczt., Kopernika 9
 — Urzędników i sług m. Lwowa, plac Strzelecki 2
 — Urzędników kancel. władz polit. i polic., Sobieskiego 3
 — Urzędników podatkowych, Sobieskiego 3
 — Urzędników techniczno-leśnych, Chorażczyzna 17
 — Sądowych urzęd. kancelar., Sobieskiego 3
 — Weteranów wojsk. im. Arcyksi. Rudolfa, Ochronek 1
 — Weterynarskie, Namiestnictwo
 — Właściciele realności, Łyczakowska 3
 — Wincentego a Paulo (męskie), Czarnieckiego 1
 — Wspólność, Franciszkańska 7
 — Wydawnicze, Zimorowicza 15
 — Wzajemna Pomoc słuch. Politechniki, Zofji Chrzanowskiej 11a
 — Wzajemna Pomoc majstrów szewskich, Kopernika 8

- Stow. Zawodowe i zapomogowe urz. adwokackich i notarialnych, Krakowska 26
- Zawodowe ogrodników, A. Potockiego 50
- Zgoda, robot. stolarskich, Skarbkowska 16
- „Zjednoczenie“ stow. kształcącej się młodz. pol., pl. Marjacki 4
- Związek akadem., pl. Smolki 5
- Związek Kółek rolniczych, Kopernika 11
- Związek ochotn. straży pożarnych, Piekarska 26
- Związek młynarzy w Galicji, Sykstuśka 33
- Związek polskich tow. Sokolich, ul. Sokola
- Związek polskich artystów - malarzy, Leona Sapiehy 8
- Związek stow. Zarobkowych i gospod. pl. Smolki 3
- Związek koleżeński byłych seminarzystek lwowskich i nauczycielek, Klonowicza 7
- Związek rodzicielski, szkoła im. Mickiewicza
- Związek katol. tow. dobroczynności, Dąbrowskiego 9
- Związek naukowo-literacki, Klub narodowy
- Związek przemysłowy, pl. Smolki 3
- Związek chrześcijańsko - narod., Pańska 11
- Związek introligatorów, ul. Ormiańska 30
- Zyty św. stowarzyszenie sług, Blacharska 2
- Życie, Teatralna 1
- Strzelnica miejska, Kurkowa 25, Tow. strzelców miejskich, zostało zawiązane przez mieszczan w r. 1445
- Superintendentura wyzn. augsburskiego i helweckiego, Zielona 7
- Synagoga żydowska starowierców, Sobieskiego 51
- żydowska postępową, pl. „Stary Rynek“ (Krakowskie), zbudowana w roku 1844
- szkoła języków obcych Fr. Konrada, Pańska 14
- gospodarstwa lasowego, Zyplikiewicza
- ewangelicka, ul. Kochanowskiego
- malarzka, M. Harasimowicza, ulica Stryjska
- stenografii, R. Polińskiego, szkoła im. Kościuszki
- położnych przy szpitalu powszechnym
- przemysłowa, Snopkowska
- wydziałowa żeńska im. król. Jadwigi, Akademicka 9 (od 1. września 1906 r. zamieniona na 6-klasowe liceum)
- wydziałowa żeńska im. Elżbiety, połączona z 4-kl. szkołą pospolitą, Zielona 10
- Szkoła wydziałowa żeńska, im. św. Anny, połączona z 4-kl. pospolitą, obok kościoła św. Anny, Kazimierzowska 36
- wydz. żeńska im. Czackiego, połączona z 4-kl. pospolitą, Alembeków 11
- 4-kl. męska im. św. Anny, obok kościoła św. Anny, Kazimierzowska 36,
- wydziałowa męska im. św. Antoniego, połączona z 4-kl. pospolitą, ul. Głowińskiego
- 4-kl. żeńska wydziałowa im. św. Antoniego, Łyczakowska 36
- 6-kl. męska połączona z 4-klas. im. Czackiego, pl. Gołuchowskich 9
- 4-kl. męska im. Elżbiety, Zielona 10
- 4-kl. żeńska im. Issakowicza, ul. św. Kingi
- wydziałowa męska im. Konarskiego, połączona z 4-kl. pospolitą, Leona Sapiehy 55
- 4-kl. żeńska im. Kl. Tańskiej, ul. Jabłonowskich
- wydziałowa męska im. Kordeckiego połączona z 4-kl. pospolitą, ul. Kordeckiego
- 4-kl. męska im. Tadeusza Kościuszki, pl. Czarnieckiego 1
- 3-kl. wydziałowa męska im. Mickiewicza, połączona z 4-kl. pospolitą, ul. Teatralna 15
- 4-kl. męska im. Marji Magdaleny, — Leona Sapiehy 11
- wydziałowa męska im. św. Marcina, połączona z 4-klas. pospolitą, ul. św. Kingi
- 4-kl. męska im. Piramowicza, Ormiańska 23
- męska im. Sienkiewicza, ul. Polna
- 7-kl. męska im. Staszica, Skarbkowska 36
- wydziałowa męska im. Sobieskiego, połączona z 4-kl. pospolitą, pl. Misjonarski
- 7-kl. żeńska im. Konarskiego, Leona Sapiehy 55
- 4-kl. żeńska im. Tadeusza Kościuszki, Zamknięta 9
- 6-kl. żeńska im. Mickiewicza, ul. Teatralna 15
- 4-kl. żeńska im. św. Marji Magdaleny, Leona Sapiehy 11
- 7-kl. żeńska im. św. Marcina, Korytna (św. Marcina 6)
- 6-kl. żeńska im. Piramowicza, Wałowa 9
- żeńska im. M. Reja, Gołuchowskich 9
- żeńska im. Sienkiewicza, Polna 8
- żeńska im. Sobieskiego, plac Gołuchowskich 9
- 6 kl. żeńska im. Staszica, Podwale 15
- miesz. im Szaszkiewicza, ul. Skarbkowska 26
- 4 kl. mieszana im. św. Zofji, ul. św. Zofji 12

- Szkoła 3 kl. mieszana im. św. Mikołaja, na Pasiekach 18
- 2 kl. mieszana im. Zimorowicza, Kopalna 10
- 4 kl. męska im. Żółkiewskiego, ul. Obertyńska
- 4 kl. żeńska im. Żółkiewskiego, ul. Krasieckich.
- Szkoły prywatne z prawem publiczności:
- Gimnazjum żeńskie i seminarjum Zofji Strzałkowskiej z 4 kl. pospolita, Pańska 16
- 5 kl. żeńska wydziałowa, połączona z 4 kl. pospolita, PP. Benedyktynek obrz. lac., pl. Benedyktyński 2
- 5 kl. wydziałowa, połączona z 4 kl. pospolita, SS. Sakramentek, ul. Sakramentek
- 6 kl. wydziałowa, połączona z 4 kl. pospolita, Serca Jezusowego, Karpińskiego 2
- izrael. m. i żeńska im. Kohna, ul. św. Stanisława
- 4 kl. pospolita z Liceum z prawem szkół rządowych, Wiktorji Niedziałkowskiej, Kopernika 20
- 6 kl. wydziałowa żeńska z 4 kl. pospolita w Liceum M. Zagórskiej, Piekarska 14.
- 4 klasowa kolejowa mieszana, Dojazd kolei
- 5 kl. męska ewang. z 7 kl. żeńską, Kochanowskiego 16
- 5 kl. żeńska Ruskiego Tow. pedag., ul. Mochnackiego 12
- 6 kl. wydziałowa z 4 kl. pospolita Zakładu nauk. wych. Nazaretanek, Unji Lubelskiej 9
- 4 klasowa pospolita z 3 kl. wydziałową Zakładu wychowaw.-nauk. św. Teresy, Sapiehy 20
- 5 kl. wydziałowa z 4 kl. pospolita „Notre Dame“ (niem.), Ochronek 8
- Liceum (niem.) F. Dittner, Wałowa 25
- 7 kl. żeńska z 3 letnim kursem uzupełniającym Anieli d'Endel, Akademicka 12
- 4 kl. pospolita m. św. Józefa (Braci szkolnych) niem., Mochnackiego 8
- 4 kl. posp. żeńska im. Felicji z Wasilewskich Boberskiej (Olgi Filipi), Zimorowicza 3
- Gimnazjum żeńskie Tow. pryw. gimn. żeńskiego im. Juliusza Słowackiego, ul. Pańska
- Gimnazjum męskie im. A. Mickiewicza (dyr. dr. Petelenz), Senatorska.
- Seminarjum żeńskie (pr. z prawem publ.) M. Rychnowskiej, Chorażczynna 15
- Szkoły prywatne bez prawa publiczności:
- 4 kl. pospolita św. Heleny, Janowska 42
- Szkoła 1 kl. św. Kazimierza, Kłasztorna 2
- izr. głuchoniemych, Kotlarska 10
- głuchoniemych, chrześcijańska, Łyczakowska 35
- ciemnych, św. Zofji 13
- Szkoły muzyki i śpiewu:
- Instytut muzyczny, Rynek 15
- fortepianu, Dunin Jadwigi, Teatralna 23
- Lwowskie liceum muzyczne, plac Marjacki 10
- fortepianu, Morwitzówniej Adolfiny Pańska 16
- fortepianu, Abler Sal., ul. Jagiellońska 17
- fortepianu, Laureckiej Janiny, Kochanowskiego 10
- fortepianu Heleny Horny, Łyczakowska 58
- fortepianu, Seja Izydora, ulica Kampana 7
- Pauliny Lachner Kościeleckiej, Akademicka 24
- muzyki, prof. Teodora Pollaka, Karola Ludwika 7
- muzyki i śpiewu, Heleny Ottawowej, Teatralna 16
- Wygnańskiego J. P., ul. Grodzickich 2
- Konserwatorium galic. Tow. muzycz. Chorażczynna 7
- śpiewu, Dąbrowskiej, Cicha 3
- śpiewu, Zofji Kozłowskiej, ul. Asnyka
- gry na cytrze, Gonia Ida, ul. Halicka 10
- śpiewu, deklamacji i dramaturgji, Władysława Baracza, byłego dyrektora teatru hr. Skarbka, Akademicka 6
- Szpital powszechny krajowy (Pijary), Głowińskiego 3 (Łyczakowska)
- dla obłąkanych, na Kulparkowie
- św. Zofji, dla dzieci, Głowińskiego 3
- Klinika chorób dziecięcych obok szpitalika św. Zofji
- dla nieuleczalnych, Kurkowa
- Szpital siostr Miłosierdzia z kaplicą św. Wincentego a Paulo, Teatyńska 6
- wojskowy garnizon, Łyczakowska 26
- wojskowy filjalny, w domu Inwalidów
- izraelski, Rappaporta 2
- Tabula krajowa miejska, Teatralna 13
- Tandeta, przy ul. Słonecznej
- Teatr miejski na placu Gołuchowskich
- Telefoniczna główna stacja w gmachu Dyrekcji poczt
- Tow. dla handlu, przemysłu i rolnictwa, Romanowicza 3
- gospodarskie, Karola Ludwika 3
- Uniwersytet, Mikołaja 4
- Urząd (miejski) akcyzowy (ekspozytura), pl. Cłowy 1
- cechowań (Stempel-Amt) i wymiany złota i srebra (Smelz-Amt), plac Cłowy 1

Urząd cechowniczy miar i wag, Koper-
nika 54

— cłowy, pl. Clowy 1

— depozytów sądowych, Teatralna 13

— loteryjny krajowy, Ormiańska 26

— podatkowy główny, Hetmańska 18
(pl. św. Ducha)

— wymiaru należyłości, Teatralna 21

— sprzedaży stempli i magazynu tytoniu,
pl. Clowy 1

— map katastralnych, Łyczaków 2

— metrykalny izrael., Kazimierzowska 62

Waga miejska na pl. Solskich

Władze wojskowe:

— Brygada artylerji (Artillerie-Brigade)
Wałowa 16

— Brygada kawalerji, konnicy, (Kaval-
lerie-Brigade), Pańska 23

— Dywizja piechoty (Infanterie-Truppen-
Division), Wałowa 16

— Dywizja kawalerji (konnicy), (Kaval-
lerie-Truppen-Division), Wałowa 14

— Dywizja trenu (Train-Division), Żół-
kiewska 62

— Generalny szef sztabowy (General-
stabs-Chef), pl. Bernardyński 6

— Komenda korpuśna (Kospskommando),
pl. Bernardyński 6

— Komenda trenu (Trainregimentskom-
mando), Pańska 13

— Komenda placu (Platzkommando), Wa-
łowa 16

— Komenda obrony krajowej (Landwehr-
kommando), Ochronek 4

— Komenda oddziału budownictwa wojs-
kowego, (Banabteilung des Militär-
territorialkommando), Wałowa 16

— Komenda Brygady obrony krajowej
(Landwehrinfanterie-Brigadekomman-
do), Ochronek 4

— Komisja asenterunkowa remont. (Re-
mont.-Assent.-Kommission), ul. Zie-
lona 41

— Oddział rachunkowy (Rechnungsab-
teilung), pl. Bernardyński 6

— Oddział wojsk straży policyjnej (Milit.-
Polizeiwachabt.), Kazimierzowska 30

— Referent w sprawach wojskowych
(Justitzreferent), pl. Bernardyński 6

— Sąd garnizonu (Garnisonsgericht), Za-
marstynowska 9

Władze wojskowe:

— Sąd obrony kraj. (Landwehrgericht),
Kurkowa 9

— Szef biura sanitarnego (Sanitätschef),
pl. Bernardyński 6

— Urząd parafialny wojskowy (Militär-
Pfarramt), Wałowa 16

Wydawnictwo polskich książek szkolnych
w Zakładzie narodowym im. Ossoliń-
skich, Ossolińskich 2

— ruskich książek w gmachu Namiest-
nictwa

Wydział krajowy, Marszałkowska

Wydział powiatowy, Mochnackiego 4

Wystawa nieustająca Tow. przyjaciół
sztuk pięknych, gmach miej. Muzeum
przemysłowego, ul. Teatralna

Zakład ciemnych, fundował w r. 1850
Wincenty Zaremba Skrzyński, św. Zo-
fji 13

-- narodowy Ossolińskich, ul. Ossoliń-
skich 2

— dla chłopców pod wezwaniem św. An-
toniego, założony w roku 1850 przez
ś. p. Kaliksta Orłowskiego, ks. Anto-
niego Manasterskiego i ś. p. Honoratę

hr. Borecką, Kurkowa 31

— miejski dla sierót dziewcząt im. Marji
Walerji, Jabłonowskich 3

— naukowo - wychowawczy głuchonie-
mych, Łyczakowska 35

— naukowo - wojskowy, St. Dobrowol-
skiego, Podleńskiego 9

— naukowo-przygotowawczy Karola Na-
skały Nahlika, Piekarska 37

Zakład naukowo-wojskowy Adolfa Korn-
bergera i Karola Moscheniego, Mił-
kowskiego 2

— naukowo - wychowawczy połączony
z internatem dla uczenic szkół śred-
nich p. Józefy Czarnowskiej, pl. Ma-
rjacki 10

— naukowy Marji Bielskiej, Krzyżowa 11

— osieroconych chłopców izraeličkih,
Janowska 36

— sierót miejsk. chłopców im. cesarza
Franciszka Józefa, Zielona 7

— sierót żeńskich pod wezwaniem św.
Heleny, ul. Sakramentek

— wychowawczy dla chłopców orniań-
skich, założył ś. p. dr. Torosiewicz
w r. 1864, ul. Sakramentek 5

— dla nieuleczalnych, im. Bilińskich, ul.
Kilińskich

— dla obłąkanych, na Kulparkowie, tel.
nr. 611

— elektryczny miejski, Wulecka 2, tel.
nr. 769

— gazowy miejski, ul. Gazowa 28, tel.
157

— pogrzebowy miejski, Sobieskiego 16,
tel. 217

— wodociagowy miejski, pl. Strzelecki
nr. 5 a, tel. 738

Dom pracy pod godłem „Opatrzność“,
ul. św. Piotra i Pawła.

Przytulisko dla niemowląt im. Dzieciątka
Jezus, Paulinów 5.

Dom sierot, Gródecka 2.

Instytut ubogich chrześcijan, (prez. ks.
arcyb. Bilczewski),

Towarzystwo dam dobroczynności, Tea-
tralna 3

Chrześcijańska ochronka małych dzieci.

Galicyski stanowy zakład sierot dla
dzieci.

Zakład sierot przy klasztorze SS. Miło-

sierdzia u św. Kazimierza (wychowuje 60 dziewcząt).

Zakład dla sług, Słodowa 10.

Przytulisko dla dzieci im. św. Józefa.

Zakłady lecznicze.

Zakład krowiankowy prof. Barańskiego, Chorażyczyna 24

— ortopedyczny docenta chirurgji uniwersyteckiego dra A. Gabryszewskiego, Batorego 38

— leczniczy „Dom Zdrowia“ dra K. Soleckiego, Łyczakowska 107

— dla chorób psychoneurotycznych dra Jana Świątkowskiego, Lwów, „nad Żelazną wodą“

— okulistyczny dra Burzyńskiego, Słowackiego 18

— gimnastyki leczniczej i masażu, dra Eug. Piaseckiego, ul. Trzeciego Maja 2

— położnictwa, prof. Czyżewicza, Pijarów 4

Zakład gimn. szwedzkiej, dra J. Dukiety, Słowackiego 16

Zakład bakterjologiczny i röntgenograficzny, dra Silbersteina, Sykstuska 34

— krowiankowy, prof. Pawła Kretowicza, Kochanowskiego 52 a

— dra Majewskiego, ul. Św. Zofji

— Marjówka koło Lwowa

— dra Woytkowskiego, zakład wodoleczniczy i pensjonat dla leczących się, ul. Kapielna (staw Kisielki)

— dra Kowalskiego (zakład kąpielowy św. Anny, Akademicka 10)

Zakłady zastawnicze:

— Oddział zastawniczy Banku hipotecznego, pl. Halicki 15

— Oddział zastawniczy Wied. Banku Zw. Jagiellońska 3

— Bank ormiański, Ormiańska 7

— zastawniczy akcyjny, Karola Ludwika 3

Żandarmerja, ul. Leona Sapiehy 1. 1

Zbór izraelski, Bernsteina 12

Związek kredytowy urzędników, Sobieskiego 3

Związek centralny dla przemysłu fabrycznego, Akademicka 17

Zakład powszechny pensyjny, Podlewskiego 5

WSKAZÓWKI DLA UDAJĄCYCH SIĘ DO WIEDNIA NA AUDYENCYE.

JEksc. minister spraw wewnętrznych: I. Wipplingerstrasse 11. Audyencye: codziennie w południe od godziny 12—2, jeżeli niema konferencyi ministrów.

JEksc. minister sprawiedliwości: I. Schillerplatz 4. Audyencye: w środę i niedzielę o godzinie 10 przed południem.

JEksc. minister skarbu: I. Himmelfortgasse 8. Audyencye: w niedzielę o godzinie 3 po południu.

JEksc. minister wyznań i oświaty: I. Minoritenplatz 7. Audyencye: w środę i sobotę od godziny 10—3.

JEksc. minister handlu: I. Postgasse 8. Audyencye: w poniedziałek i czwartek po godzinie 10.

JEksc. minister rolnictwa: I. Liebiggasse 5. Audyencye: w środę i w sobotę o godzinie 10 $\frac{1}{2}$ przed południem.

JEksc. minister dla Galicyi: Maksymilianstrasse 14. Audyencye: w poniedziałek od 11 przed południem.

JEksc. Minister spraw zewnętrznych i cesarskiego domu: I. Ballhausplatz 1.

Audyencye codziennie od godz. 1 do 2 $\frac{1}{2}$, jeżeli niema konferencyi ministrów.

JEksc. minister wspólnego skarbu: Johannessgasse 5. Audyencye: po zgłoszeniu codziennie w południe.

JEksc. minister wojny: I. Am Hof 17. Audyencye: we wtoreki i piątki w południe od godziny 12—1, jeżeli niema konferencyi ministrów.

JEksc. minister dla obrony krajowej: 1. Herrengasse 7. Audyencye: we wtoreki i piątek po zgłoszeniu od godziny 1—2.

JEksc. minister kolei: Nibelungengasse 4.

Najwyższy trybunał państwa (Staatsgerichtshof): Wiedeń I, Schillerplatz 4. Najwyższy trybunał administracyjny: Wiedeń I, Herrengasse 23.

Departament dróg, mostów i budowli wodnych dla Galicyi i Bukowiny: Wiedeń I, Salvatorgasse 12.

Departament dla kanałów i budowlin wodnych: Wiedeń I, Dratgasse 4.

Najwyższy trybunał sądowy i kasacyjny: Wiedeń I, Schmerlinplatz 10.

Barwy wytygów i wypustek w uniformach rozmaitych gałęzi służby państwowej.

Barwa amarantowa: Prezydent ministrów i ministrowie.

Barwa ciemno-zielona: urzędnicy biura ministerjalnych, Trybunału państwa, Trybunału administracyjnego i Najw. Trybunału rachunkowego.

Barwa buraczkowa: urzędnicy podlegający ministerstwu spraw wewn. i ministerstwu obrony kraj.

Barwa pomarańczowa: urzędnicy, podle-

gający ministerstwu handlu i ministerstwu kolei państw.

Barwa niebieska: urzędnicy, podlegający ministerstwu sprawiedliwości.

Barwa jasno-zielona: urzędnicy, podlegający ministerstwu skarbu.

Barwa niebieska: urzędnicy, podlegający ministerstwu oświaty i wyznań.

Barwa brązowa: urzędnicy, podlegający ministerstwu rolnictwa.

ROZDZIAŁ XIV. POCZTA, TELEGRAF, TELEFON.

A. POCZTA.

Adres. Każda przesyłka pocztowa musi być opatrzona dokładnym adresem odbiorcy i miejsca przeznaczenia. Do większych miast należy wymienić ulicę, numer domu i bliższe oznaczenie mieszkania. Na przesyłkach wysyłanych za granicę, wymienić należy kraj, powiat lub gubernię. Zwykłe przesyłki listowe „poste restante“ wolno adresować pojedynczemi literami lub liczbami. Adres na polecanych przesyłkach może być pisany atramentem, atramentowym ołówkiem, litografowany lub drukowany, jednak musi być dokładny. Na zwykłych przesyłkach może być pisany także zwykłym ołówkiem. Druki, próbki i wzory należy oznaczyć takie napisem: „Druki“, „Próbki“, „Wzory“

Waga listów i pism w Austrii, do Węgier, Bośni, Hercegowiny i do Niemiec może wynosić do 250 gr. Listy i pisma do innych państw nie mają ograniczenia co do wagi. Druki, pisma perjodyczne i gazety w Austrii, do Węgier, Bośni, Hercegowiny i do Niemiec mogą ważyć do 1 kg a do innych państw do 2 kg. Próbki i wzory mogą ważyć do 350 gr. Złożone przesyłki tj. razem druki i próbki w jednej przesyłce w Austrii do Węgier, Bośni, Hercegowiny i do Niemiec mogą ważyć do 350 gr. a do innych państw do 2 kg. Waga listów pieniężnych może wynosić najwyżej 250 gr. Listy wartościowe nie mają ograniczenia co do wagi. Pakiety poczt. mogą ważyć 3, względnie 5 kg., zaś frachty pocztowe do 50 kg.

Objętość przesyłek listowych w Austrii, do Węgier, Bośni, Hercegowiny i Niemiec nie jest ograniczona. Do innych państw nie może przenosić 45 cm. Objętość druków w formie rulonów może wynosić do 75 ctm. długości, a 10 ctm. średnicy; zaś próbki, wzory mogą mieć 30 cm. długości, 20 ctm. szerokości, 10 ctm. wysokości, a w formie rulonów 30 ctm. długości i 15 ctm. średnicy. Karty koresp. mogą mieć 14 ctm. długości, a 9 ctm. szerokości. Pakiety i frachty pocztowe w Austrii, do Węgier, Bośni, Hercegowiny i Niemiec co do objętości nie mają żadnego ograniczenia.

Przedmiot. Na listach zwykłych i polecanych przedmiotu zwykle się nie podaje. Na wszystkich innych przesyłkach, oraz na dotyczących adresach przesyłkowych podać należy dokładnie przesłany przedmiot. Artykuły spożywcze i gorące

napoje do Krakowa i Lwowa podaje się według rodzaju, wagi, ilości i jakości drobiu lub innego ptactwa, rodzaju i ilości liirów gorących napojów tj. spirytusu, wódki, wina i t. p. Przedmioty wysyłane za granicę muszą być bliżej oznaczone i opisane.

Wartości nie podaje się na przesyłkach listowych tj. na zwykłych i polecanych listach, kartach korespondencyjnych, próbkach, wzorach, gazetach i czasopismach. Na listach pieniężnych i frachtach podaje się wartość w koronowej walucie. Na listach wartościowych i pakietach pocztowych za granicę wysyłanych podaje się wartość we frankach. Przy zamianie liczy się 1 K. po 1 fr. 4 centymy, a 1 rubel po 2 fr. 66 centim. Wartość losów i obligacji podaje się według kursu. Podana kwota nie powinna przewyższać rzeczywistej wartości przesyłki.

Opakowanie i opieczętowanie. Listy i pisma przesyła się w zamkniętych kopertach. Druki, gazety, czasopisma przesyła się pod opaską lub w otwartych kopertach. Próbki i wzory wysyła się w otwartych kopertach, torebkach, pudełkach i t. p. Płyny, tłuszcze i proszkowe towary przesyła się w zakorkowanych flaszkach lub blaszanych pudełkach. Przedmioty szklane i flaszki pakuje się do mocnych skrzynek wypełnionych trocinami lub słomą. Płyny wolno również przesyłać w beczkach i blaszankach. Pieniądże papierowe i dokumenty wartościowe przesyła się w kopertach sporządzonych z mocnego papieru lub płótna. Pieniądże papierowe i metalowe w większej ilości pakuje się w płótno, worki, skrzynki lub beczki. Materje wartościowe jak jedwabne, koronki itp. pakuje się w nieprzemakalne płótno lub w skrzynki. Przedmioty mniejszej wartości pakuje się w mocny papier. Przedmioty wartościowe pakuje się w płótno lub skrzynki. Listy pieniężne i pakiety z podaną wartością pieczętuje się mocnym lakiem i wyraźną pieczęcią.

Adres przesyłkowy. Do każdego pakietu podaje się adres przesyłkowy opatrzony tym samym adresem odbiorcy, jaki na pakiecie podano. W Austrii, do Węgier, Bośni i Hercegowiny do pakietów używa się krajowych adresów przesyłkowych, zaś do zagranicznych pakietów używa się zagranicznych adresów przesyłkowych. Pod jednym adresem przesyłko-

wym wolno wysłać do tego samego adresata trzy pakiety. Jednak z jednym adresem przesyłkowym nie wolno przysyłać pakietów wartości poniżej 100 kor. i wyżej 100 kor., pakietów workowych i luźno idących, pakietów opłatnych i nieopłatnych. Przy przesyłkach do Włoch dodaje się do każdego pakietu osobny adres przesyłkowy. Do pakietów za granicę wysyłanych, oprócz adresu przesyłkowego dodaje się deklaracje cłowe i statystyczne. Deklaracje statystyczne dodaje się również do pakietów wysyłanych do Węgier.

Listy zwykłe, dworcowe i awiza kolejowe. Listy zwykłe mogą być opłacone lub nieopłacone. Jednak listy adresowane do urzędów, uwolnionych od opłaty, muszą być przez nadawcę opłacone.

Listy dworcowe. Adresat za miesięczną opłatą 10 kor. może odbierać listy lub gazety od nadawcy wprost na dworcu kolejowym z pewnego oznaczonego pociągu. Listy takie muszą pochodzić od jednego i tego samego nadawcy.

Awiza kolejowe, noty kolejowe itp. przesyła się do adresatów pocztą. Zarząd kolejowy awiza kolejowe opłaca sześciuhalerzowymi markami i tę opłatę zalicza odbiorcy do zapłaty. Urzędy pocztowe doręczają awiza kolejowe za potwierdzeniem odbioru w książce awizowej.

Listy pilne (express), Jeżeli nadawca sobie życzy, aby list został zaraz po przyjeździe doręczony adresatowi, ma być adresowany do kładnie t. j. zawierać imię i nazwisko, tudzież mieszkanie adresata (ulica i numer) oraz nadawca powinien dopisać na kopercie u dołu: „doręczyć zaraz przez umyślnego pośtańca“ (Express). Listy pilne w porze nocnej, pomiędzy godziną 10 wieczór a 6 rano, wcale nie są doręczane, jeżeli zaś nadawca życzy sobie, żeby list taki był i w nocy doręczonym, to musi to na liście uwidocznic, słowami: „i w nocy doręczyć“ (auch nachts zustellen). Na odwrotnej stronie listu musi być adres nadawcy napisany.

Listy pilne mogą być polecione lub nie i muszą być opłacone a opłata wynosi 30 h., oprócz opłaty zwykłej za list, jeżeli zaś adresat mieszka w miejscu nie należącym do okręgu doręczeń, natenczas za każde 7½ kilometra odległości od urzędu pocztowego, ma dopłacić pośtańcowi w Austro-Węgrzech 1 kor., z czego odrzaca się już zapłacone 30 h.; jeżeli zaś adresat nie chce przypadającej kwoty dopłacić, natenczas nie doręcza mu się tego listu, lecz zwraca się do miejsca nadania z uwagą, że adresat do-

płaty uiścić nie chciał. Należytość uiszcza się przyklepianiem marek odpowiedniej wartości. Listów w miejscu doręczyć się mających jako „Express“ posyłać nie można. Należytość expresową muszą nawet i wszelakie urzędy opłacać.

Karty korespondencyjne służą do pisania mniejszych doniesień. Przednia część karty służy wyłącznie do napisania adresu odbiorcy i nadawcy. Na odwrotnej stronie karty pisze się korespondencję. Jednak w Austrii, do Węgier, Bośni i za granicę na kartkach z widokami może być użyta połowa przedniej lewej części karty do korespondencji.

Karty korespondencyjne mają być opatrzone napisem „Karta korespondencyjna“. W wewnętrznym obrocie Austrii wolno wysyłać karty korespondencyjne również bez napisu. Karty, które mają być wysyłane jako druki za opłatą 3 h., muszą być opatrzone napisem „Druki“. Na takich kartkach napis „Karta korespondencyjna“ musi być opuszczony lub przekreślony.

Karty z widokami opatrzone napisem „Druki“, na których umieszczono korespondencję niedozwoloną na drukach, wykluczone są od przesłania. Karty z przyczepionymi próbkami i wzorami, mogą zawierać doniesienia tylko przy próbkach dozwolone. Karty korespondencyjne może nadawca sam sporządzać, jednak takie karty muszą się zgadzać z urzędowymi co do rozmiarów i jakości papieru. Karty sprzeciwiające się powyższym przepisom uważa się, jak niedopłacone listy.

Druki. Za zniżoną opłatą wolno przysyłać pocztą listową: druki, fotografie, rysunki, plany, nuty itd. sporządzone za pomocą druku, litografii lub w inny mechaniczny sposób. Pisma, piórem lub maszyną napisane i w mechaniczny sposób odbite, a co najmniej w 20 egzemplarzach nadane, można również za zniżoną opłatą wysyłać. Jednak zwykłych pism maszyną do pisania sporządzonych, po zniżonej opłacie przysyłać nie wolno. Z drukami, po zniżonej opłacie przesyłanymi, nie wolno wysyłać listów, ani żadnej korespondencji. Podane poniżej notatki jako nie mające charakteru korespondencji wolno na drukach umieszczać, a mianowicie:

1. Firmę i mieszkanie nadawcy.
2. Dzień nadania i podpis nadawcy.
3. Na zaproszeniach i wezwaniach podanie nazwiska zaproszonego, dzień, miejsce i cel zebrania.
4. Na kartach wizytowych przesłanie pozdrowienia, życzenia, podziękowania najwyższej w 5-ciu słowach.

5. Podkreślić drukowane słowa w celu zwrócenia uwagi. Przekreślić lub podkreślić w cennikach zamówione przedmioty.
6. Zmienić cyfry lub wypisać nazwiska agentów w cennikach.
7. Poprawić błędy drukarskie w korektach lub drukach.
8. Dodać rękopisy do korektur.
9. Dołączyć rachunek do druków.

Z napisem „Druki“ po niższej opłacie nie wolno przysyłać drukowanych kart upominających lub rachunków, w których treści pisano ręką datę konta i zapadłą kwotę. Nadawcze urzędy w razie spostrzeżenia, mają takie przesyłki zwracać nadawcy jako niedozwolone. Również oddawcze urzędy mają je zwracać do nadawców z podaniem przyczyny. G. D. R. 1905 Nr. 36.

Druki, w których oprócz powyżej wspomnianych dopisków umieszczono korespondencję, są wykluczone od przesyłki pocztą, a zatem kartki ilustrowane z napisem „Druki“, na których korespondencję umieszczono, wykluczone są od przysyłania pocztą.

Gazety, cenniki, katalogi itp. W Austrii i Węgrzech mogą redakcje, księgarze, fabrykanci, kupcy i inni przedsiębiorcy wysyłać gazety, druk, cenniki, katalogi itp. za zniżoną opłatą, jeżeli te druki:

1. Regularnie są wydawane (najmniej cztery razy do roku) i na pocztę nadawane.

2. Jeżeli oznaczone są jako druki periodyczne. (Oznaczenie, podanie terminu wydawania itp.) Gazety i druki wydawane więcej razy tygodniowo i jako periodyczne pisma oznaczenie opłaca się bez względu na wagę jedną 2 h. marką gazetową. Czasopisma i druki wydawane raz tygodniowo, a co najmniej 2 razy miesięcznie, opłaca się aż do wagi 250 gr. 2 h. marką gaz. Jeżeli waga egzemplarza 250 gr. przewyższa, płaci się za każde następne 100 gr. po jednej 2 h. marce gazetowej. Czasopisma i druki, rzadziej niż dwa razy w miesiącu wydawane, opłaca się za każde 100 gr. jedną marką gazetową po 2 h. Czasopisma, wydawane rzadziej niż 4 razy do roku, opłaca się jako zwykłe druki. Gazety, czasopisma, których waga 1 kg. od numeru przekracza muszą być jako pakiety wozowe (frachty) nadane. Czasopisma bez dodatków pomiędzy Austrią a Węgrami, wolno nadawać tylko do 500 gr. Marki gazetowe służą do opłaty gazet i czasopism tylko w Austrii i do Węgier. Do innych państw gazety i czasopisma muszą być opłacane zwykłymi markami pocztowymi. Reklama

o brakujące gazety itd. wysyła się bezpłatnie wprost do redakcji w otwartych kopertach.

Opłata za *dotatki do gazet* w Austrii, Bośni i Hercegowinie wynosi za każdy dodatek do 10 gr. $\frac{1}{8}$ h., do 20 gr. $\frac{3}{8}$ h., do 30 gr. 1 h. — waga dodatku dozwolona jest tylko do 30 gr.; ułamki halerza zaokrągla się na całego halerza. Do Węgier zaś opłata wynosi za każde 100 sztuk do wagi 25 gr. — 1 kor. Waga dodatku do Węgier nie może 250 gr. przekraczać.

Próbki i wzory można wysyłać za opłatą zniżoną. Do próbek i wzorów wysyłanych za zniżoną opłatą nie wolno dołączać pism ani korespondencji. Poniżej podane notatki, jako nie mające charakteru prywatnej korespondencji wolno umieszczać na próbkach i wzorach:

1. Podpis nadawcy, podanie firmy, adresu, znaku handlowego i fabrycznego.
2. Podanie ceny, ilości, wagi, miary.
3. Podanie pochodzenia, czasu zbioru, rodzaju, nazwiska hodowcy przy nasionach.

Dokumenty. W Austrii, do Węgier, Bośni i Hercegowiny niema zniżonej opłaty od przesyłek dokumentów. Dokumenty, tj. pisma, akta sądowe, rachunki, listy frachtowe, nuty pisane, rękopisy i t. p. wolno wysyłać po zniżonej opłacie do zagranicznych krajów. — Do dokumentów za zniżoną opłatą przesyłanych nie wolno dołączać pism ani korespondencji.

Rekomendacje. Listy, karty korespondencyjne, druki, gazety, próbki, wzory i dokumenty można nadawać jako polecane za rewersem lub książką nadawczą.

Na polecanych przesyłkach musi być podany dokładny adres odbiorcy. Przesyłki adresowane pojedynczemi literami lub cyframi nie mogą być rekomendowane. Adres na polecanych przesyłkach pisze się atramentem. Może on być także drukowany, litografowany lub pisany atramentowym ołówkiem. Polecane przesyłki można nadawać za rewersem zwrotnym. Polecane przesyłki muszą być przez nadawcę opłacone. Wyjątkowo do Niemiec wolno polecane przesyłki nadawać nieopłacone.

Doniesienie o doręczeniu. Nadawca poleconego listu w obrocie wewnętrznym w Austrii, może zażądać, by o nadejściu tegoż listu, do miejsca przeznaczenia, powiadomiony został. Za takie urzędowe powiadomienie, musi nadawca z góry zapłacić oprócz zwykłej opłaty i rekomendacji, jeszcze dodatkowa pole-

żytość w kwocie 25 hal. — na liście zaś należy oznaczyć litery R. E.

Przekazy pocztowe wystawia się w walucie kraju przeznaczenia np. w Austrii do Węgier, Bośni, Hercegowiny i Czarnogóry w koronach i halerczach, do Francji, Monako, Szwajcarii, Włoch we frankach i centimach, do Niemiec w markach i fenigach, do Rosji w rublach i kopiejkach itd. W Austrii urzędy pocztowe obliczają obce waluty na przekazach podane według stałego kursu na koronową walutę i przyjmują na przekazy pieniędże tylko w koronowej walucie. Waluty i kwota, do jakiej przekazy można wysyłać, podane są w taryfie przekazów. Do wystawiania przekazów w Austrii, do Węgier, Bośni i Hercegowiny używa się krajowych blankietów, a w obrocie zagranicznym, zagranicznych blankietów przekazowych. Na odcinkach przekazów do Anglii, Ameryki i do Rosji nie wolno umieszczać żadnej korespondencji. Telegraficzne przekazy w Austrii wolno wysyłać do wszystkich urzędów pocztowych. Na przekazach, adresowanych do urzędów pocztowych, gdzie niema telegrafu, podaje się obok urzędu pocztowego także oddawczą stację telegrafu rządowego, nie kolejowego. Do Węgier, Bośni i Hercegowiny przyjmuje się telegraficzne przekazy tylko do miejsc, gdzie są stacje telegrafu. Telegraficzne przekazy można wysyłać do Anglii, Belgii, Bułgarii, Danii, Egiptu, Francji, Monako, Luksemburgu, Holandji, Niemiec, Norwegii, Portugalii, Rumunii, Szwecji, Szwajcarii, Serbii, Tunisu i Włoch.

Termin ważności przekazów ograniczono w obrocie z krajami europejskimi na 1 miesiąc, z a e u r o p e j s k i e m i na 5 miesięcy, po upływie miesiąca wpłaty.

Zlecenia pocztowe służą do ściągania dłużnych kwot za pośrednictwem urzędów pocztowych. Do wystawienia zlecenia używa się blankietów z napisem „Zlecenie pocztowe”, w którym należy podać dokładny adres wysyłającego i adres dłużników. Dłużną kwotę należy podać w zleceniu i w dokumencie, w walucie kraju przeznaczenia. Jako dokumenty mogą być uważane: rachunki, przekazy kupieckie, weksle, papiery dłużne, kwity, kupony itp. Za pomocą jednego zlecenia można wysłać dokumenty dłużne do pięciu dłużników. Kraje, do których wolno wysyłać zlecenia są: Austria, Bośnia, Hercegowina 1000 K, Belgia 1000 Fr. Egipt 1000 Fr., Francja, Monako, Algier 1000 Fr., Holandia 480 gld. hol., Luksemburg 1000 Fr., Niemcy 800 Mk., Norwegia 720 kor.

skand., Rumunia 1000 Lei, Szwecja, Dania 720 kor. skand., Szwajcarya 1000 Fr., Turcja 1000 Fr., Serbia 1000 Fr., Włochy 1000 Fr. Zlecenia adresuje się do urzędów pocztowych oddawczych i nadaje jako polecane przesyłki. W uwadze zlecenia, które ma być zaraz zwrócone, obok podanego dnia zapłaty pisze się notatkę: „natychmiast zwrócić“ (sofort retour). Oddawcze urzędy ze ściągniętej kwoty zlecenia potrącają opłatę od przekazu i należytość za ściąganie od każdego dłużnika po 10 h., a resztę przekazem odsyłają nadawcy.

Listy pieniężne można przysyłać w Austrii do Węgier, Bośni, Hercegowiny, Niemiec, Grecji, Szwajcarii i Turcji. W listach pieniężnych wolno przysyłać pieniądze papierowe i metalowe, papiery wartościowe i dokumenty. Listy pieniężne mogą ważyć 250 gr. Wysokość wartości listów pieniężnych nie jest ograniczoną. W Austrii, do Węgier, Bośni i Hercegowiny można nadawać listy pieniężne prywatne z banknotami austriackimi celem urzędowego przeliczenia i opieczętowania przez urząd pocztowy. Listy pieniężne do innych państw mają być przez nadawcę zapakowane. Listy pieniężne można posyłać także jako pilne (Express), należytość 30 hal.

Listy wartościowe można wysyłać do Anglii, angielskich kolonii, Argentyny, Belgii, Bułgarii, Cejlonu, Chili, Danii, Egiptu, Francji, Kamerunu, Luksemburgu, Hiszpanii, Holandji, Norwegii, Portugalii, Rumunii, Rosji, Szwecji, Szwajcarii, Serbii, Tanguer, Tripolisu, Tunisu, Turcji i Zanzibaru. W listach wartościowych wolno przysyłać pieniądze papierowe, wartościowe papiery i inne dokumenty papierowe.

W listach wartościowych nie wolno przysyłać: monet, złotych, srebrnych i metalowych wyrobów, drogich kamieni, przedmiotów ocleniu podlegających i zabronionych losów. Listy wartościowe nie mają ograniczenia co do wagi. Listy wartościowe muszą być przez nadawcę opieczętowane. Wartość listów wartościowych podaje się we frankach i centimach.

Papiery i frachty pocztowe. Przesyłki wozowe do 3 względnie 5 kłgr. wagi nazywają się „pakietami pocztowymi“ (colis postaux), przesyłki zaś wozowe od 5-ciu aż do 50 kłgr wagi nazywają się frachtami pocztowymi. W pakietach i frachtach nie wolno przysyłać: przedmiotów łatwo zapalnych, gryzących płynów, dynamitu, prochu strzelniczego, kapsli, zapafek, ogni sztucznych, fosforu, siarki, sady i innych łatwo zapalnych przed-

miotów. Do Niemiec nie wolno wysyłać kiełbas i mięsa w hermetycznie zamkniętych naczyniach. Jednak wędliny w całości i niesiekane, jak szynkę, wędzonkę itp. pakowane w koszach lub płótno, wolno do Niemiec wysyłać. W pakietach pocztowych do Węgier i za granicę wysyłanych nie wolno przysyłać korespondencji.

Przesyłki powziątkowe, za które urząd pocztowy przyjmuje na siebie obowiązek ściągnięcia kwoty przez nadawcę oznaczonej i wypłacenia ściągniętej kwoty nadawcy, zowią się „powziątkowemi“ (Nachnahme).

a) Listowe przesyłki można przysyłać za powziątkiem do następujących krajów: Austria, Węgry, Bośnia, Hercegowina do 1000 Koron, Belgia 1000 Fr., Chili 200 Pesos, Francja, Monaco, Algier 1000 Fr. Holandja 500 Guld. hol., Japonia 400 Jen, Luksemburg, 1000 Fr, Niemcy 800 Mrk., Norwegia 720 kroner skand, Szwecja 720 kron. skand., Szwajcaria 1000 Fr., Tunis 1000 Fr, Turcja 1000 Fr. Włochy 1000 Fr.

b) Pakiety pocztowe: Austria, Węgry, Bośnia, Hercegowina 1000 K, Belgja 1000 K, Dania 1000 K, Egipt 1000 K, Finlandja 500 K, Francja 1000 K, Holandja 1000 K, Hiszpania 1000 K, Luksemburg 1000 K, Bułgaria 500 K, Madeira 500 K, Niemcy 1000 K, Norwegia 1000 K, Portugalia 500 K, Rumunia 500 K, Grecja 1000 K, Szwecja 1000 K, Szwajcaria 1000 K, Serbia 1000 K, Tripolis 1000 K, Tunis 500 K, Turcja, Włochy 1000 K, Ameryka Zjedn. Stany 1000 K.

c) Frachty pocztowe: Austria, Bośnia, Hercegowina 1000 K, Anglia 1000 K, Belgja 1000 K, Czarnogóra 1000 K, Dania 500 K, Francja 1000 N, Grecja 500 K, Holandja 1000 K. Luksemburg 1000 K, Niemcy 1000 K, Norwegia 1000 K, Portugalia 500 K, Rumunia 500 K, Szwecja 1000 K, Szwajcaria 1000 K, Ameryka półn. Stany Zjedn. 1000 K.

Na przesyłkach listowych podaje nadawca w górnej części przesyłki swój dokładny adres, poniżej adresu kwotę powziątku w walucie kraju przeznaczenia n. p. do Niemiec w markach i fenigach, wreszcie podaje się adres odbiorcy i miejsce przeznaczenia. W miejscu przeznaczenia po doręczeniu przesyłki potrąca się z kwoty powziątkowej opłatę od przekazu i należytość 10 h. za ściąganie, a resztę odsyła się nadawcy przekazem. Przesyłki listowe i pakiety powziątkowe bez wartości do 250 gr. nadaje się jako polecane przesyłki powziątkowe. Do pakietów i frachtów powziątkowych dodaje się adres przesyłkowy,

z dołączonym przekazem powziątkowym. Kwotę powziątku na przekazie podaje nadawca zawsze w koronach i halerczach, poniżej kwoty powziątku podaje nadawca swój własny adres. Przesyłki powziątkowe należy oznaczyć napisem „Powziątek“ (Nachnahme Remboursement) Obok napisu „powziątek“ pisze się kwotę powziątku, oraz adres nadawcy, jakoteż dokładny adres odbiorcy i miejsce przeznaczenia. Kwota powziątku nie oznacza wartości przesyłki.

Nadawanie przesyłek. Zwykle przesyłki listowe wrzuca się do skrzynek listowych. Przesyłki za rewersem nadaje się w urzędzie pocztowym. Przesyłki polecane, przekazy, listy pieniężne i pakiety można nadawać za pomocą książki nadawczej. Książki nadawcze mniejsze kosztują po 40 h., a większe po 60 h. Książki nadawcze urządzone są do kopiowania. W celu otrzymania kopii wkłada się pomiędzy pierwszą a drugą kartkę książki papier indygowy, za pomocą którego odbija się kopię oryginalnego pisma. Do pisania w książce używa się ołówka atramentowego. Odwrotna strona kopii służy do nalepiania rewersów nadawczych pojedynczych przesyłek. W książce wpisuje się za każdym razem przekazy na osobnej kartce, a inne przesyłki stosownie według oddziałów nadawania także na osobnych kartach. Za pomocą książki wolno również pojedyncze przesyłki nadawać.

Telegramy nadaje się bez rewersu nadawczego. Rewers nadawczy na telegram na żądanie wydaje się za opłatą 10 h.

Przesyłki do nadania i wysłania przeznaczone mają być odpowiednio spakowane, opieczętowane i potrzebniemi dokumentami zaopatrzone. Jeżeli przesyłki mają być oblepione markami, ma nadawca marki na listach, przesyłkach listowych, przekazach i na adresach przesyłkowych w przepisaniem miejscu sam nalepić. Nadawca na podstawie dowodu nadania, lub książki nadawczej ma prawo żądać reklamacji, względnie wynagrodzenia zagubionej przesyłki.

Doręczanie przesyłek. Zwykle przesyłki listowe doręcza się adresatom lub ich domownikom bez potwierdzenia odbioru i bez legitymacji. Przesyłki za rewersem nadane, doręcza się za potwierdzeniem odbioru adresatowi lub jego pełnomocnikowi. Przesyłki „poste restante“ obowiązany jest adresat sam w urzędzie pocztowym odbierać.

Legitymacja. Adresat osobiście nieznanym obowiązany jest wylegitymować się tj. wykazać tożsamość swojej osoby za

pomocą paszportu, karty legitymacyjnej, karty przynależności, książki służbowej, robotniczej, podatkowej, wojskowej, legitymacji kolejowej itp. Daty legitymacji, oraz miejsce wydania teje, mają być na rewersie oddawczym zanotowane.

Poręczenie. Jeżeli adresat nie ma legitymacji, może być przesyłka doręczoną także za poręczeniem tożsamości odbiorcy. Świadek, poręczający tożsamość osoby, ma podpisać na rewersie odbiorczym swoje imię i nazwisko i dodać pod swym podpisem notatkę: „jako świadek“.

Pełnomocnictwo. Adresat może do odbioru swych przesyłek upoważnić inną osobę. W tym celu obowiązany jest wystawić tej osobie pełnomocnictwo. Do wystawienia pełnomocnictwa używa się druku nr. 64, który na poczcie bezpłatnie otrzymać można. Podpis adresata na pełnomocnictwie może być legalizowany notarialnie, sądownie lub przez urząd pocztowy. Pełnomocnictwo i legalizacja podpisu adresata na pełnomocnictwie pocztowym są wolne od stempla. Pełnomocnictwa muszą być złożone w urząd pocztowym i tychże nie zwraca się adresatom. Przesyłki do 100 K. wartości w razie nieobecności adresata lub jego pełnomocnika może listonosz doręczyć domownikom adresata. Jeżeli adresat zastrzegł sobie odbiór przesyłek do 100 K., lub gdy na przesyłce w adresie podano notatkę „do własnych rąk adresata“, doręczą się również przesyłki poniżej 100 K. wartości tylko samemu adresatowi lub jego pełnomocnikowi.

Przesyłki za rewersem zwrotnym doręcza się samemu adresatowi lub jego pełnomocnikowi. Przesyłki listowe zwykłe i polecone, nadeszłe po śmierci adresata, doręcza się jego rodzinie. Jednak pisma urzędowe, nadeszłe po śmierci adresata, zwraca się do miejsca nadania.

Pisma cywilne sądowe podlegają w miejscu opłaty 6 h., a pisma sądów zamiejscowych do 50 gr. 10 h., a nad 50 gr. 20 h. Pisma sądowe karne doręcza się bezpłatnie. Pisma sądowe w sprawach karnych za niebieskim rewersem zwrotnym doręcza się adresatom do własnych rąk. Pisma sądowe w cywilnych sprawach za rewersem zwrotnym żółtym lub niebieskim doręcza się adresatowi lub jego pełnomocnikowi, Pisma sądowe za rewersem białym w sprawach cywilnych i karnych doręcza się adresatowi, a w razie jego nieobecności także jego domownikom.

Niedoręczone pisma w sprawach karnych z podaniem powodu zwraca się zaraz do dotyczących sądów. zaś pisma

sądowe w sprawach cywilnych pozostawia się 14 dni w urządzie pocztowym, gdzie mogą być przez adresata odebrane.

Opłata za doręczenie. Za doręczenie przesyłek obowiązany jest adresat opłacić:

za przekaz z kwotą do 1000 K	6 h.
za list pieniężny do 1000 K	. 10 h.
za list pieniężny nad 1000 K	. 20 h.
za pakiet do 5 kgr.	. . . 10 h.
za pakiet nad 5 kgr.	. . . 20 h.

Jeżeli jest więcej pakietów od tego samego adresata, opłaca się za najcięższy pakiet 20 h., a za wszystkie dalsze po 10 h. Za doręczenie awiza na nadeszły list pieniężny lub pakiet opłaca się 4 h. Jeżeli więcej posyłek do jednego listu frachtowego należy, to awizo pobiera się za każdą posyłkę z osobna.

Za oclenie lub interwencję przesyłki podlegającej opłacie akcyzowej, opłaca się po 20 h. Za oclenie i doręczenie pakietu pocztowego opłaca się 25 h.

Opłata skrytki pocztowej. Adresat może zastrzedz sobie odbiór przesyłek w urzędzie poczt. Oświadczenie zastrzeżenia odbioru przesyłek ma wystawić na druku nr. 66., który w urzędzie poczt. może otrzymać. Za odbieranie przesyłek listowych obowiązany jest adresat opłacać miesięcznie po 2 korony, zaś wraz z przekazem 3 korony.

Za odbieranie pakietów w urzędzie pocztowym opłaca się miesięcznie po 6 Koron. Adresat, który płaci skrytkowe od pakietów, ma prawo żądać bezpłatnie skrytki na listy i przekazy pocztowe.

Oprócz tej opłaty obowiązany jest adresat opłacić za każdy awizowany adres przesyłkowy po 4 h. za każdą do 48 godzin po zaawizowaniu nieodebraną przesyłkę, należytość składową od każdej przesyłki 5 h.

Pocztowe kasy oszczędności. Niemal wszystkie pocztowe urzędy austriackie przyjmują wkładki począwszy od 1 kor., na które wydają bezpłatnie książeczki. Kwoty wyżej 2 kor., procentuje się według stopy 3%. Wkładki do wysokości 40 k. można podjąć natychmiast w jakimkolwiek urzędzie pocztowym, wyższe zaś wkładki wolno odebrać tylko za asygnowaną urzędu kas pocztowych oszczędności w Wiedniu, dokąd należy wrzód wypowiedzenie przestać. Celem ułatwienia zebrania kwot mniejszych niż 1 k., służą karty oszczędności po 10 h., na które częściowo nalepia się zwykłe znaczki pocztowe, które nie mogą być dziurkowane, lecz zupełnie czyste, a gdy wartość ich wyniesie 1 kor., przyjmuje się je jako gotówkę i wydaje książeczkę kasy oszczędności. Na wkładkę zwyż 100

kor. wydaje centralny zarząd kas pocztowych w Wiedniu potwierdzenie, które winno się zachować, a gdyby takowe nie nadeszło, należy je reklamować.

Jednej osobie nie wolno mieć więcej jak jedną książeczkę kasy oszczędności, również wkładka nie może przenosić 1000 kor.

Nowe rozporządzenia, które weszły w życie z dniem 1 października 1904. Normalna waga listów zagranicznych zostaje podwyższona. Portorium wynosić będzie 25 hal. za pierwsze 20 gramów, a 15 h. za każde następne 15 gramów. Można też będzie z góry frankować odpowiedź na listy zagraniczne z wyjątkiem Czarnogóry, Rosji, Portugalii, Serbii. Mianowicie sprzedawane będą tak zwane kupony na odpowiedź (*Antwortschein, Couponsréponse*) i ktoś wysyłając naprzykład list do Anglii, dołączy do niego ów kupon, odbiorca zaś listu w Anglii wymienia go sobie w urzędzie pocztowym na zwykłą markę pocztową wartości 25 h. i zafrankuje nią odpowiedź. Kupony

te sprzedaje urząd pocztowy po 25 hal. za sztukę.

Zeszytiki z markami pocztowymi. Dla wygody Publiczności tak podróżującej jak letników, wydane zostały zeszytiki z markami pocztowymi i tak: 3 arkuszyki marek po 5 h., 1 arkuszyk marek po 10 h. Każdy arkuszyk posiada 6 marek. Cena tegoż zeszytiku wynosi 1 kor. 52 hal.

Marki na cele dobroczynne. Wedle rozporządzenia Ministerstwa handlu wolno na stronie adresowej listów i kart korespondencyjnych przyklepać t. zw. marki na cele dobroczynne, marki narodowe, Towarzystwa Szkoły ludowej itp. Karty takie odąd nie będą traktowane jako listy i będą wolne od opłaty uzupełniającej.

Również drukowane kartki prywatnego nakładu, odpowiadające wielkością i formą kartkom korespondencyjnym, podlegać będą odąd opłacie jak druki; należy jednak napis „karta korespondencyjna“ lub „karta pocztowa“ przekreślić, a natomiast napisać: „D r u k“.

Taryfa przekazów pocztowych.

Przy nadawaniu opłata na przekazy wynosi:

do **Austrii i Węgier** do 20 K 10 h, do 100 K 20 h, do 300 K 40 h, do 600 K 60 h, do 1000 K 100 h. — Do **Bośni i Hercegowiny** do 50 K 20 h, do 100 K 30 h, do 300 K 60 h, do 600 K 90 h, do 1000 K 150 h. — Do **Czarnogóry, Serbii i c. k. urzędów poczt. w Turcyi i na Krecie** do 50 K 20 h, do 100 K 40 h, do 300 K 80 h, do 600 K 120 h, do 1000 K 200 h. — Do **Niemiec i Luksemburgii** do 40 K 20 h, za każde dalsze 20 K 10 h. — Do **Anglii i Rosji** za każde 25 K 25 h. Do **innych krajów** związku poczt. za każde 50 K 25 h.

Taryfa przesyłek listowych.

Kraj przeznaczenia	Listy		karty poczt.		Druki		Próbki i wzory		Dokumenty		rekomen.	zwr. rec.
	h	h	h	h	h	h	h	h	h			
Austria, Węgry, Bośnia, Hercegowina, ks. Lichtenstein, Niemcy . .	do 20 g.	10		do 50 g.	3							
			5	" 100 "	5		do 250 g.	10	niedo-			
	do 250 g.	20		" 250 "	10		do 350 g.	20	dozwolone	25	25	
				" 500 "	20							
				" 1000 "	30							
Czarnogóra . . .	za każde 20 g.	10	5	za każde 50 g.	5		za każde 50 g. najmniej	5	niedo-	25	25	
								10	zwolone			
Serbja	za każde 20 g.	10	5	za każde 50 g.	5		za każde 50 g. najmniej	5	za każde 50 g. najmniej	5	25	25
								10				
Wszystkie inne kraje zagranicz. związku poczt. .	do 20 g. za każde dal. 20 g.	15	10	za każde 50 g.	5		za każde 50 g. najmniej	5	za każde 50 g. najmniej	5	25	25
								10		25		

Taryfa listów pieniężnych. Taryfa pakietów poczt. (do 3 wzgl. 5 kg.).

War- tość Koron	Zwykłe		Liczone		Zwy- kłe
	Austro-Węgry				
	do 75 kilm.	nad 75 kilm.	do 75 kilm.	nad 75 kilm.	Bośn. Herce- go- wina
	h a l e r z y				hal.
100	30	54	ważne		71
300	36	60	w Austrii		77
600	36	60	i Węg.		82
900	42	66	nad 1000 K		93
1200	48	72	60	84	104
1500	54	78	69	93	115
1800	60	84	78	102	126
2100	66	90	87	111	137
2400	72	96	96	120	148
2700	78	102	105	129	159
3000	84	108	114	138	170
3300	90	114	123	147	181
3600	96	120	132	156	192
3900	102	126	141	165	203
4200	108	132	150	174	214
4500	114	138	159	183	225
4800	120	144	168	192	236
5100	126	150	177	201	247
5400	132	156	186	210	258
5700	138	162	195	219	269
6000	144	168	204	228	280
za dalsze					
300	6	6	9	9	11

Kraj przeznacze- nia	Droga wysłańia przez	Opłata od wagi		Dozwolona wartość	Opłata od wart. za 300 fr.	Dozwolony powziętek	Ilość deklaracji	
		Waga kigr.	za zwyżajnie					Dozwolony powziętek
			za szczygłnie sperrgłt					
		hal.	frank					h.
Anglia i Irlandya . . .	Niemcy	5 5	250	—	10000	25	—	2
Argentyna . . .	Włochy	5 5	325	—	—	—	—	2
Belgia . . .		5 5	150	225	nieogr	15	1000	3
Brazylia . . .	Tryest	5 5	386	411	—	—	—	2
Bułgarya . . .		5 5	175	—	—	—	500	2
Ceylon, Col. . .	Tryest	5 5	290	315	nieogr	15	1000	2
Chili . . .	Hamburg	5 5	450	675	1250	25	—	2
Chiny . . .	Hamburg	5 5	350	525	12500	25	—	2
Cypr . . .	Tryest	5 5	146	171	nieogr	15	1000	2
Dania . . .		5 5	150	225	—	15	1000	2
Egipt . . .	Tryest	5 5	150	225	3000	20	1000	2
Finlandya . . .	Szwecya	3 3	325	—	50000	35	500	2
Francya, Monaco . . .		5 5	150	225	5000	15	1000	2
Grecya . . .	Tryest	5 5	200	—	—	—	—	5
Hiszpania . . .		5 5	225	—	—	—	—	3
Holandya (Niderlandy) . . .		5 5	150	—	1000	15	1000	2
		5 5	350	—	—	—	—	2
Kanada . . .	Anglia	5 5	550	—	—	—	—	2
		5 5	750	—	—	—	—	2
Kolumbia . . .	Genua	5 5	325	—	500	25	—	2
Kostaryka . . .	Włochy	5 5	275	—	—	—	—	2
Korsyka . . .		5 5	200	290	5000	30	1000	2
Luksemburg . . .		5 5	125	190	10000	15	1000	2
Madeira . . .	Hamburg	5 5	275	—	500	25	500	2
Madagaskar . . .	Niemcy	5 5	375	—	500	30	—	2
Meksyk . . .	Hamburg	5 5	350	—	—	—	—	2
Montenegro . . .		5 5	100	150	nieogr	10	1000	2
Norwegia . . .	Hamburg	5 5	175	265	—	25	1000	2
Persya . . .	Rosya	5 5	275	—	500	30	—	6
Portugalia . . .	Niemcy	5 5	275	—	500	—	—	2
Rosya . . .		5 5	175	—	120000	10	—	2
Rumunia . . .		5 5	125	175	nieogr	10	500	2
Serbia . . .		5 5	100	150	nieogr	10	1000	2
Szwajcarya . . .		5 5	100	150	nieogr	10	1000	2
Szwecya . . .		5 5	250	340	—	20	1000	3
Turcya c. k. urzędy: Durazzo, Janina, Preveza, Skutari, San Giovanni di Medua, St. Quaranta przez Tryest		5 5	100	150	nieogr	20	1000	2
Adryanopol i Konstantyn.	Tryest	5 5	125	190	—	20	1000	2
	Konstanza	5 5	125	190	—	25	1000	2
	Konstanza	5 5	175	265	—	35	1000	2
Inne miejsca	Tryest	5 5	125	190	—	20	1000	2
Włochy . . .		5 5	125	—	1000	10	1000	2

Taryfa prowizji od powziętków.

Austro-Węgry, Bośnia, Hercegowina, Czarnogóra, Serbia		Niemcy, Hiszpania, Portugalia, Szwajcarya i Turcya p. Tryest		Turcya przez Semlin i inne państwa	
Powz.	Prow.	Powz.	Prow.	Powz.	Prow.
Kor.	hal.	Kor.	hal.	Kor.	hal.
24	12	12	12	20	20
28	14	14	14	40	40
32	16	16	16	60	60
36	18	18	18	80	80
40	20	20	20	100	100
44	22	22	22	120	120
48	24	24	24	140	140
52	26	26	26	160	160
56	28	28	28	180	180
60	30	30	30	200	200
64	32	32	32	220	220
68	34	34	34	240	240
72	36	36	36	260	260
76	38	38	38	280	280
80	40	40	40	300	300
84	42	42	42	320	320
za dalsze K					
4	2	2	2	20	20

Wyciąg ze statystycznego spisu cłowego. (Cyfra oznacza ten numer, który należy podać w deklaracji statystycznej). Agrest, małyny, morele, poziomki, wiśnie i brzoskwinie nr. 54; bawełniane wyroby białe 353, kolorowe 351; bielizna bawełniana 478; lniana 479; buciki skórkowe 567; chleb 184; ciasta i cukierki 206; drób 108; dziczyzna 107; fotografie 115; gruszkki, jabłka, śliwki świeże 55; suszone 56; instrumenta smyczkowe 906; jaja 117; jedwabne matery 457a; jelita 143; druki, kalendarze i książki nieoprawne 1111; książki poprawne 1110; kwiaty zrywane 72; kwiaty sztuczne 459; lniane

plótno 389; masło 146; mięso 188; miód pszczelny 120; nuty 1113; obrazy (Staloryty i t. p.) 1115; obrazy malowane ręką 1117; okulary, optyczne wyroby 897; pióra gęsie i kacze 140; pieniądze srebrne: korony 894a, guldeny 894b, inne 894c, pieniądze złote: korony 893a, inne 893b, perfumy 1097; raki 111; ryby 109; ser 191; smalec 148a; słonina 148b; srebrne kosztowności 927; wino w baryłkach 175; w butelkach 176; wosk 122; wędliny 190; wilocypydy 871; zegarki złote 911; pozłacane 912; srebrne 913; posrebrzane 914; inne 915; złote kosztowności 926.

LISTONOSZE WIEJSZY.

Czynności służbowe listonosza wiejskiego polegają na przepisaniu zbieraniu i doręczaniu przesyłek poczty listowej i wozowej w obrębie przydzielonego mu okręgu i na przyjmowaniu wkładek pocztowej kasy oszczędności.

Listonosz wiejski ma wyznaczone, kiedy wychodzić ma z urzędu, jaką odbywać drogę, kiedy przychodzić do poszczególnych miejscowości i jak długo w nich się zatrzymywać.

Listonosz wiejski ma przed odejściem pobrać z urzędu i wziąć z sobą odpowiedni zapas kopert i marek listowych, kart korespondencyjnych, blankietów przekazowych i innych, formularzy i kopert na zlecenia pocztowe, książeczek wkładkowych i kart pocztowej kasy oszczędności, deklaracji cłowych, adresów przesyłkowych i podatkowych cedułów płatniczych. Znaczkki te sprzedawać wolno tylko po nominalnej cenie. Ma także pobrać w urzędzie odpowiedni zapas zielonych blankietów telegraficznych i sprzedawać je partjom po 2 hal. za blankiet.

W miejscowościach okręgu doręczeń listonosza wiejskiego, które wyznaczy Dyr. poczty i telegrafów, umieścić należy skrzynki listowe o ile możliwości tam, gdzie już jest sprzedaż znaczków pocztowych.

Listonoszowi wiejskiemu wyznacza się miejscowości i lokale, w których ma wykonywać czynności urzędowe.

Urząd pocztowy wydaje listonoszowi wiejskiemu, o ile w wyjątkowych wypadkach nie postanowiono inaczej, następujące przedmioty do doręczenia:

a) zwykle i polecane listy prywatne i urzędowe, karty korespondencyjne, gazety, przesyłki pod opaską i przesyłki z próbkami, recepty zwrotne, pisma wiadomości i telegramy nadeszłe pocztą;

b) listy pieniężne z wartością do 1000 koron, przekazy pocztowe i powziętkowe, przekazy pocztowej kasy oszczędności do 1000 koron, oraz przekazy zleceń pocztowych bez względu na wysokość mającej być ściągniętą kwoty;

c) przesyłki, których pojedyncza waga

nie przewyższa 3 klg., a wartość 1000 koron i jeżeli łączna waga przedmiotów przeznaczonych do zabrania nie przekracza 10 klg. O nadejściu pozostałych przesyłek pocztowych należy jednak zaawizować strony, ażeby ci adresaci, którzy nie chcą czekać na doręczenie ich w dniu następnym, mogli je sami odebrać w urzędzie pocztowym;

d) awiza na wszystkie przeważające 3 klg. przesyłki, które według powyższych przepisów nie mogą być doręczone i awiza kolejowe;

e) korespondencyje i przesyłki pocztowej kasy oszczędności, a wreszcie

f) dokumenty zleceń pocztowych bez względu na wysokość kwot ściągnąć się mających.

Listonosz wiejski zbierać ma podczas swoich chodów, celem oddania w urzędzie, następujące przedmioty:

a) listy zwykle i polecane, przesyłki pod opaską i przesyłki z próbkami, karty korespondencyjne, telegramy i zlecenia pocztowe;

b) zapieczętowane listy pieniężne do 1000 kor. pojedynczej wartości;

c) wpłaty na przekazy pocztowe 3 1000 koron;

d) pakiety do pojedynczej wagi 3 klg. i wartości do 1000 kor., jeżeli łączna waga zabranych pakietów nie przewyższa 10 klg., zaś cięższe tylko w miarę możliwości § 15);

e) wkładki na książeczki pocztowej kasy oszczędności i na dowody złożenia w obrocie czekowym do 1000 kor. na jedną książeczkę i jeden dowód złożenia.

Należytości za doręczenie: a) przekazów pocztowych i wypłat pocztowej kasy oszczędności oraz za listy z podaną wartością 10 h., b) za przesyłkę poczt. 15 h., c) za awizowanie listu lub przesyłki pocztowej 3 h.

Za zbieranie przesyłek polecanych, przekazów pocztowych, listów z podaną wartością i przesyłek poczt., opłaca się oprócz porta i innych opłat 15 h. za przesyłki poczt., zaś za inne przesyłki 5 h.

Za zbieranie wkładek pocztowej kasy oszczędności ponad 10 kor. i wszystkich wkładek na dowody złożenia w obrocie czekowym ściągają się należytość 5 hal.

Od opłaty tych należytości nie może być nikt uwolniony.

Za zbieranie i doręczanie listów, przesyłek pod opaską i przesyłek z próbkami, kart korespondencyjnych, telegramów i wkładek oszczędnościowych poniżej 10 kor. nie należy ściągąć żadnej należytości, tak samo jak i za zbieranie korespondencyj i wolnych od porta przesy-

łek w obrocie pomiędzy pocztową kasą oszczędności a stronami.

Zbieranie listów niepoleconych, przesyłek pod opaską, przesyłek z próbkami, kart korespondencyjnych i telegramów odbywa się przez wypróżnianie skrzynek listowych (§ 13), lub przez przyjmowanie ich z rąk nadawców podczas chodu służbowego względnie zatrzymania się w lokalu ekspedycyjnym.

Przyjmowanie listów poleconych i innych przesyłek podlegających dalszym urzędowym czynnościom odbywa się z reguły w lokalach ekspedycyjnych.

B. TELEGRAF.

Ogólne przepisy. Depesze dopuszczalne są do wszystkich miejscowości. — Gdzie stacyi telegraficznej niema, tam może być depesza z ostatniej stacyi telegraficznej przesłana pocztą lub posłańcem.

Tajemnice treści depesz są, jak najciszej zachowywane. Wyjątek stanowią depesze adresowane do osób popadłych w konkurs lub poszukiwanych przez sądy karne. W takich wypadkach są one doręczane nie adresatom, lecz masie konkursowej względnie sądom.

Depesze na żądanie nadawcy mogą być doręczane otwarte, albo też tylko do rąk własnych adresata. Znać należy RO, jeśli telegram ma być wręczony otwarty. Zaś MP, gdyby depesza miała być tylko do rąk własnych adresata oddana. Depesze do urzędów, sądów i t. p., które podlegają osteplowaniu, nadawać należy bez stempla, stemple zaś same muszą być przesłane pocztą przed upływem 8 dni, podając, że służą one do telegramu następującej treści (należy powtórzyć w liście tekst depeszy).

Depesze należy redagować zwięźle i jasno, oprócz tego należy zachować następujące przepisy:

1. Depeszę należy pisać na specjalnych blankietach sprzedawanych we wszystkich urzędach pocztowych i telegraficznych po 2 hal. atramentem o ile możności najczytelniej polskimi literami.

2. W adresie depeszy wymienić imię i nazwisko adresata, charakter, miejsce zamieszkania, ulicę i nr. domu, w końcu miejsce przeznaczenia. (Jeśli adresat nie mieszka w stołecznem lub ważniejszym mieście — oznaczyć kraj).

3. Podpis może być skrócony, lub też zupełnie nie wymieniony.

Telegramy mogą być pisane pismem zwykłym lub szyfrowane. Za zwykle pismo uważa się telegramy, pisane w języku polskim, ruskim, angielskim, niemieckim, bułgarskim, czeskim, duńskim, francuskim, greckim, hebrajskim, hiszpań-

skim, holenderskim, iliryjским, kroackim, łacińskim, norweskim, ormiańskim, portugalskim, rosyjskim, rumuńskim, serbskim, szwedzkim, tureckim, węgierskim lub włoskim, jednakowoż używać należy zwykłych głosek (liter) łacińskich z wyjątkiem telegramów w języku niemieckim.

Telegramy szyfrowane składać się mogą z cyfr lub głosek, mogą być częścią treści tajemnej, jednakowoż muszą się składać podówczas wyłącznie z głosek łacińskich lub cyfr arabskich.

Opis depesz. Nadawca lub odbiorca albo też upoważniony przez nich, może żądać przed upływem 8 miesięcy od miesiąca nadania wierzytelnego odpisu depeszy. Należytość za opis telegramu wynosi za każde 100 wyrazów 50 hal.

Opłata za telegramy. Depesze nadawać należy na specjalnych blankietach, sprzedawanych we wszystkich urzędach pocztowo-telegraficznych po cenie 2 hal. za sztukę.

Wszystko, cokolwiek nadawca napisze, bywa do telegramu wliczone i taksowane z wyjątkiem znaków pisemnych, jak: kropka, przecinek, średnik, znak zapytania i t. p. Za jedno słowo liczą się wyrazy złożone najwyżej z 15 głosek. (S c h r i f t z e i c h e n). Wyrazy, składające się z większej ilości liter, liczą się za dwa słowa. Wyjątek stanowią (tylko w adresie) nazwiska miast, krajów i t. p., które, bez względu na ilu się składają liter, są liczone za jeden wyraz. Ściąganie wyrazów, nie używane w zwykłej mowie, nie jest dozwolone. Każda grupa liczb złożona z 5 cyfr liczy się za jedno słowo; pojedyncze głoski, dodane do liczb, a także punkty, przecinki, łączniki, dzielące liczby, liczą się również za cyfrę. Znak podkreślenia (U n t e r s t r e i c h u n g s z e i c h e n), cudzysłów lub nawias liczą się za jedno słowo. W telegramach szyfrowanych liczy się 5 znaków, liter lub cyfr za jedno słowo. Opłata oblicza się zawsze najmniej za 10 słów.

Za nadawane telegramy do miejscowości w obrębie monarchii austro-węgierskiej i do Rzeszy niemieckiej opłaca się po 6 hal. za każdy wyraz, najmniej jednak 60 hal. Zagranicę opłaca się oprócz należytości za każde słowo jeszcze takse ogólną od każdej depešy w wysokości 60 hal.

Należytość uiszcza się przy nadaniu telegramu w gotówce lub markach, nalepiając takowe na blankiecie telegraficznym w oznaczonym miejscu po lewej stronie, a receptis otrzymuje nadawca

tylko na wyraźne żądanie za dopłatą 10 h.; urzędy otrzymują takowe bezpłatnie. Za telegramy, nadawane na stacjach kolejowych w miejscowościach, gdzie znajduje się rządowy urząd telegraficzny, opłaca się o 2 h. więcej od słowa. Z miejsc, w których niema urzędu telegraficznego można telegramy przesyłać pocztą do najbliższego urzędu telegraficznego, a należytość za takowe uiszcza się w markach, przyklepiając je na blankiecie telegraficznym.

TARYFA ZA TELEGRAMY W MONARCHII AUSTRO-WĘG. I ZAGRANICĘ.

D o	taksa ogólna	za jedno słowo	D o	taksa ogólna	za jedno słowo
W Austro-Węgrzech oraz do Bośni i ks. Liechtenstein (najmniej 60 h.	—	6	Niemiec	—	6
Anglii	60	23	Norwegii	60	28
Belgii	60	16	Portugalii	60	29
Brazylii Pernambuco	—	4.88	Rumunii	60	7
Rio de Janeiro	—	5.64	Rosji europejskiej	60	24
Bułgarji	60	14	Rosji azjatyckiej	—	85
Czarnogóry	60	8	Z Galicji do guberni Besarabskiej, Kieleckiej, Podolskiej, Wołyńskiej, Lubelskiej i Radomskiej	60	16
Danii	60	18	Serbii	60	8
Francji, Korsyki i Monaco	60	16	Stanów Zjednoczon. półn. Ameryki Nowy York	—	1.70
Gibraltaru	60	29	Chicago	—	2.—
Grecji przez Tryest, a to:			Szwajcarji	60	8
1. Wyspy Korfu	60	19	Szwecji	60	21
2. Łąd stały i wyspy Euboa i Paros	60	24	Tripolisu	60	67
3. Wyspy greckie inne	60	27	Tunisu	60	26
Holandji	60	16	Turcji europejskiej	60	28
Hiszpanii	60	25	Turcji azjatyckiej i do wysp	60	39
Luxemburgu	60	18	Włoch	60	14
Malty	60	33	Wysp Kanaryjskich	60	85
Marocco	60	41			
Monako	60	16			

Długość słowa ustanowiona na 15 liter (5 cyfr). Blankietki telegraficzne sprzedaje się po 2 halery za sztukę.

Taryfa za telegramy w miejscu (lokalne) została zniesioną i oblicza się obecnie telegramy miejscowe podług zwykłej taryfy.

Telegramy kolacyonowane (Collationirte Depeschen). Ponieważ wszystkie urzędy telegraficzne nie mogą być połączone bezpośrednio z sobą, przez co i telegramy, przechodzące przez różne stacje, łatwo podpaść mogą opuszczeniu lub przekręceniu pojedynczego wyrazu, zaprowadzone są „Telegramy kolacyonowane“; każdy urząd telegraficzny, odbierając taki telegram, obowiązany jest przed dalszym wydaniem tegoż powtórzyć w całej osnowie stacyi telegraficznej, od której otrzymał takowy. Taksa za kolacyonowany telegram jest o $\frac{1}{4}$ część należytości większą od zwykłego. n. p. je-

żeli telegram zwykły o 16 słowach kosztuje 96 h., to kolacyonowany kosztuje 1 K. 20 h., t. j. 96 + 24 h. Przed adresem pisze się TC.

Telegramy naglące (Dringende Depeschen). Nadawca takiego telegramu osiąga tę korzyść, że telegram jego przed wszystkimi innymi telegramami prywatnymi musi być odtelegrafowany i doręczony. Należytość za telegram naglący równa się potrójnej należytości zwykłego telegramu. Przed adresem telegramu naglącego pisze się D.

Można również nadawać telegramy naglące z zapłaconą odpowiedzią. Wtedy

odpowiedź zostaje odtelegrafowaną, bezwzględnie po doręczeniu urzędowi telegraficznemu. Takie depesze znaczą się RPD, jeśli odpowiedź ma być złożona z 10 wyrazów. Jeżeli jest spodziewana odpowiedź z więcej jak 10 wyrazów, należy napisać RPD... (w miejsce wydrukowanych punktów liczbę słów, n. p. RPD15).

Telegramy przesyłane poza obręb urzędu telegraficznego. Telegramy do miejsc, nie połączonych siecią telegraficzną, mogą być wysyłane od najbliższej stacji poczta lub umyślnym posłańcem, stosownie do tego, jak nadawca telegramu w oryginale tegoż zarządził dalsze doręczenie. Za doręczenie telegramu umyślnym posłańcem do miejscowości poza siedzibą urzędu telegraficznego należy się osobna opłata stosownie do odległości. Opłatę tę może uiścić albo adresat albo nadawca. Jeśli nadawca życzy sobie uiścić należyłość posłańca, winien złożyć odpowiedni depozyt w stacji nadawczej. Urząd telegraficzny oddawczy powiadamia w drodze pocztowej względnie telegraficznej stację nadawczą o wysokości przypadającej należyłości posłańczej, poczem nadwyżkę zwraca się nadawcy. Telegramy takie oznaczają się XPP, względnie XPT, jeśli zawiadomienie ma nastąpić w drodze telegraficznej. W tym drugim wypadku należy złożyć oprócz depozytu należyłości za telegram o 5 słowach (w Austrii 60 hal.).

Jeżeli telegram z jakichkolwiek powodów adresatowi nie może być doręczony, powiadamia o tem urząd oddawczy stację pierwotną, a względnie nadawcę telegramu bezpłatnie.

Telegramy z kilkoma adresami. Jestto telegram o jednej treści do kilku osób w tej samej miejscowości, lub do jednego adresata w kilku mieszkaniach (ulicach, hotelach). Należyłość za taki telegram równa się takież za jedną zwykłą depeszę, za dalsze zaś adresy lub oznaczenia płaci się po 50 h. za każde 100 lub mniej słów.

Przy telegramach nagłych dopłata za każdy adres takich depesz wynosi od 100 wyrazów 1 koronę.

Telegramy z opłaconem powiadomieniem

o doręczeniu (Empfangsanzeige). Nadawca może żądać, by mu telegraficznie doniesiono dzień i godzinę, kiedy nadany telegram doręczony został adresatowi, za co płaci prócz zwykłej taksy za nadaną depeszę telegramu jeszcze dodatkową należyłość za telegram o 10 słowach, t. j. o 60 h. więcej. Przed adresem pisze się PC.

Telegram z zapłaconą odpowiedzią. (Depesche mit bezahlter Antwort). Nadawca może, jeśli żąda od adresata odpowiedzi, opłacić takową przy nadaniu, jednakże nie więcej niż za 30 słów. Przed adresem takiego telegramu należy napisać „odpowiedź zapłacona“ (Antwort bezahlt) lub RP. Jeżeli odpowiedź ma być nad 10 słów, musi być wyraźnie zaznaczona: RP (ilość) słów. Odbiorca otrzymuje równocześnie z telegramem asygnatę (blankiet czerwony) na odpowiedź bezpłatną o zapłaconej ilości słów, ważną przez 6 tygodni i mogącą służyć w którymkolwiek urzędzie telegraficznym do bezpłatnego nadania telegramu. Gdyby odpowiedź zawierała więcej słów, niż opłacono przy nadaniu telegramu pierwotnego, dopłaca się nadwyżkę nieopłaconych słów bez doliczenia taksy zasadniczej. W razie nie użycia asygnaty, zwraca się zapłaconą za odpowiedź kwotę, jeśli ta asygnata przedłożoną zostanie c. k. Dyrekcji poczt i telegrafów w przeciągu 3 miesięcy.

Telegram zwykły (gewöhnliche Depesche), który nie wymaga nic więcej, prócz przesłania na miejsce przeznaczenia i doręczenia adresatowi

Wycofanie nadanego telegramu jest dopuszczalne w takim wypadku, jeśli nie została jeszcze depesza z miejsca nadania zatelegrafowana; wtedy zwraca się zapłaconą kwotę po potrąceniu z niej 25 hal. Jeżeli jednak telegram został już odtelegrafowany, można skasować go za dodatkową opłatą.

Zwrotu zapłaconej taksy za depeszę można żądać wtedy, jeśli z winy urzędu telegraficznego nie została ona doręczoną, lub gdy doręczono ją później, aniżeliby mógł przyjść list poczta.

URZĘDY POCZTOWE I TELEGRAFICZNE NA BUKOWINIE.

Litera T. oznaczone są urzędy pocztowe, połączone z telegrafem.

Arbora, Banilla rus, Bajaszhestie, Berhometh n. Seretem T. Bojan TK, Boroutz, Bossance, Bukszoja, Borkut, Borgoprud, Czerepkoutz K, Czerniowce KT, Czudin T, Dawidendy, Dolhopole, Dorna Watra, Dorna Kandreny T, Draczynetz, Frassin, Firntenthal, Fratantz, Gurahumora T, Hadikfalva TK, Hatna, Hliboka K, Illi-

szesztie, Ispas, Itzkany TK, Izwor T, Jakobeny TK, Kaczyka T, Kodobestie, Komena, Kapukodroluj, Korapczin, Klimantz T, Kimpolung T, Kirlibaba T, Kotzman T, Kaczurmare K, Kocerurnik, Kupka, Łuzan K, Łopuchna, Mardzina, Mazanajestie, Mihoweni, Molodyja, Milieszoutz K, Nepolokoutz KT, Nowosieli-

ca K, Okna, Pojanastampi, Piżoritta, Putilla T, Radowce KT, Rarancze, Rostoki, Sadagóra KT, Seletyn, Sereth KT, Sintoutz, Solka T, Stanestie, Stawczany, Stulpikany S, Suczawa TK, Szczerboutz,

Storożynetz T, Ttraża, Tereblestie, Theodorestie, Terescheny, Toporouts, Unterwików, Uście putilla, Waleputna. Wana, Waszkoutz, Wiśnicz nad Czeremoszem TE, adowa, Zastawna, Żuczka, Żurny

TELEFON.

Abonament. Kto chce zostać abonentem telefonicznym, powinien wnieść do Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie pisemne podanie, zaopatrzone marką stempłową na 1 K., z prośbą o urządzenie telefonu.

W podaniu tem należy oświadczyć:

a) że na wypadek przyjęcia poddaje się wszystkim tym przepisom, które określają każdorazowo stosunek prawny pomiędzy Zarządem poczt i telegrafów a abonentami telefonicznymi;

b) że obowiązuje się objąć abonament przynajmniej na jeden rok, względnie jeżeli się rozchodzi o stacyę sezonową, przynajmniej na jeden sezon; (w razie, jeżeli koszty urządzenia będą zbyt wielkie, zastrzega sobie Zarząd poczt i telegrafów prawo żądania od uczestnika, by zobowiązał się do zatrzymania abonamentu przez pewną minimalną ilość lat względnie sezonów);

c) do jakiego celu służyć ma zgłoszona stacya telefoniczna, t. zn. czy do rozmów z miejscowymi i pozamiejscowymi abonentami i nadawania i odbierania telegramów, czy też tylko do tych dwóch ostatnich celów; (stacye telefoniczne, mające służyć tylko do rozmów międzymiastowych i do nadawania telegramów lub do obydwu celów, dopuszczalne są tylko w sieciach telefonicznych o najwyższej 200 uczestnikach, dlatego abonenci we Lwowie i Krakowie nie potrzebują w tym kierunku żadnego oświadczenia składać);

d) w jakich ubikacjach ma być umieszczony aparat, t. zn. czy w mieszkaniu (telefon mieszkaniowy), czy w kancelaryi, lub innej do wykonywania zawodu służącej ubikacji (telefon zakładowy); (o dopuszczalności urządzenia telefonu w mieszkaniu dla celów domowych i towarzyskich rozstrzyga wyłącznie Dyrekcyja poczt i telegrafów);

e) czy żądana stacya telefoniczna ma być połączona z centralnem biurem za pomocą osobnego czy wspólnego przewodu.

W hotelach, kawiarniach i większych biurach są stacye telefoniczne o wspólnych przewodach niedopuszczalne.

Do podania należy dołączyć pisemne pozwolenie właściciela realności, w której stacyę telefoniczną ma się urządzić — o ile proszący sam nim nie jest — na ustawienie na niej stojaków, konsoli itp.

potrzebnych do przeprowadzenia przewodu. — Pozwolenie to musi być udzielone zupełnie bezinteresownie. Potrzebnego formularza udziela bezpłatnie Dyrekcyja poczt i telegrafów.

O przyjęciu lub nieprzyjęciu proszącego rozstrzyga Dyrekcyja poczt i telegrafów samoistnie i może go oddalić bez podania powodów.

Nadawanie i odbieranie fonogramów. Podobnie jak do nadawania i odbierania telegramów może każdy abonet używać swej stacyi telefonicznej także i do nadawania i odbierania fonogramów.

W tym celu należy złożyć w miejscowym c. k. Urzędzie pocztowo-telegraficznym depozyt pieniężny w odpowiedniej wysokości. Jeżeli jednak abonent poprzednio złożył już taki depozyt dla nadawania i odbierania telegramów za pośrednictwem telefonu, to nie wymaga się już więcej złożenia osobnego depozytu za fonogramy.

Fonogram jest to wiadomość lub korespondencyja, którą abonent przesyła ze swej stacyi telefonicznej do centralnego biura, a biuro to przesyła ją dalej do adresata już jako pismo przez posłańca lub pocztę. W pierwszym wypadku na zielonym blankiecie, w drugim zaś jako zwykły list lub list kartkowy, albo też jako kartkę korespondencyjną.

Należność za nadany fonogram wynosi 10 halery jako taksa zasadnicza i 1 hal. od każdego słowa. Prócz tego zalicza się nadawcy osobno porto pocztowe, jeżeli fonogram ma się przesłać dalej pocztą. Za fonogramy zamieszczone t. z. takie, których adresaci mieszkają poza obrębem danego miasta, jednakże jeszcze w okręgu doręcznej miejscowości c. k. Urzędu telegraficznego, oblicza się należność posłańcą podług urzędowej taryfy wynagrodzenia.

Za zwykły papier i kopertę liczy się 2 hal.

Fonogramy odbierać mogą abonentci od osób, które albo a) nadają odnośną wiadomość pisemnie wprost w publicznej mównicy lokalnej sieci telefonicznej, albo b) przesyłając ją pocztą do centralnego biura telefonicznego jako list lub kartkę korespondencyjną.

a) Chcący nadać w publicznej mównicy fonogram do abonenta miejscowej sieci telefonicznej, otrzymuje bezpłatnie

za zgłoszeniem się zielony blankiet i pi-sze na nim fonogram zupełnie w ten sam sposób, jak telegram.

Należytość za taki fonogram wynosi 10 h. jako taksa zasadnicza i 1 h. za każde słowo. Należytość tę uiszczą nadawca zaraz przy nadaniu.

Publiczna mównica odtelefonuje taki fonogram natychmiast wprost do abonenta, do którego jest adresowany.

b) Nadchodzące od osób trzecich do centralnego biura w drodze pocztowej fonogramy dla abonentów miejscowej sieci telefonicznej muszą być adresowane do tegoż biura i być zaopatrzone w górny lewym rogu napisem „fonogram”. Opłatę pocztową, tudzież należytość za fonogram uiszczą nadawca znaczkami pocztowymi, z których pierwszą nalepia na kopercielistu, drugą zaś na samymlście.

Biuro centralne otwiera fonogram i od-telefonuje treść jego abonentowi, do którego jest adresowany. Niedokładnie adresowane lub nienależycie ofrankowane fonogramy doręcza się adresatom w zwykłej drodze pocztowej.

Jakkolwiek fonogram taki po odtelefo-nowaniu go abonentowi uważa się za prawidłowo doręczony, to jednak na żą-danie abonenta może mu być wydany oryginał, który się przesyła jako wolny od opłaty list.

Oprócz fonogramów, o których była mowa powyżej, a) i b), można nadawać w publicznych mównicach także fono-gramy do osób, które nie są abonentami miejscowej sieci telefonicznej. Fonogram taki, napisany na zielonym blankiecie, odtelefonuje publiczna mównica do centralnego biura a biuro to posyła go dalej pocztą lub posłańcem adresatowi.

Za takie fonogramy opłaca nadawca należytości wymienione powyżej.

Nadawanie i odbieranie telegramów. Sta-cyi abonentowych rządowych sieci tele-fonicznych używać można za poprze-dniem zgłoszeniem i złożeniem osobnego depozytu pieniężnego w odpowiedniej kwocie także do nadawania i odbierania telegramów, nadeszłych dla abonentów do c. k. Urzędu telegraficznego.

Telegramy nadane telefonicznie ekspe-dydują się natychmiast po odebraniu tak samo, jak gdyby były nadane przy okien-ku miejscowego c. k. Urzędu telegra-f.

Należytość za pośrednictwo telefonu wynosi 10 halerzy za każdy telegram w drodze telefonicznej nadany lub ode-brany bez względu na ilość słów. Rozu-mię się jednak samo przez się, że za tele-gram telefonicznie nadany uścić należy oprócz tego takse wedle obowiązującej taryfy telefonicznej.

Należytość za pośrednictwo tudzież taksy za nadane telefonicznie telegramy

kredukuje c. k. Zarząd poczt i telegra-fów uczestnikom sieci telefonicznej do końca dotyczącego miesiąca. Na zabez-pieczenie tych należytości składa się, jak wyżej wspomniano, depozyt w miej-scowym c. k. Urzędzie pocztowo-telegra-ficznym. Z końcem każdego miesiąca przesyła tenże c. k. Urząd uczestnikowi odnośny rachunek udziałowy, który musi być do 10. nast. miesiąca wyrównany.

W razie, gdyby abonent w ciągu mie-siaca przekroczył wysokość złożonego depozytu, wówczas zarządza się jego podwyższenie o odpowiednią kwotę. C. k. cywilne i c. i. k. wojskowe władze i urzę-dy nie składają żadnego depozytu.

Za należyte telefoniczne nadanie lub odebranie telegramu nie bierze się żadnej odpowiedzialności.

Abonentom, którzyby nie wyrównali do 10 następnego miesiąca rachunków udziałowych za miesiąc poprzedni, lub nie uczynili zadość wezwaniu central-nego biura telefonicznego o podwyższe-nie depozytu przekroczonego w ciągu miesiąca, zastanowi się telefoniczne po-średniczenie w nadawaniu i odbieraniu telegramów a ostatni niezapłacony ra-chunek udziałowy pokryje się z depozytu.

Przesyłanie telegramów na międzymia-stowych liniach telefonicznych jest nie-dopuszczalne.

Jeżeli abonent życzy sobie wydania receptu na nadany przez telefon tele-gram, winien o tem uwiadomić bezpo-średnio po dyktowaniu telegramu cen-tralne biuro, które go objaśni, gdzie i w jaki sposób recepty ma podjąć.

Opłaty. Za abonentowe stacye telefoni-czne opłacają abonenci roczną należytość abonamentową.

Należytość ta jest bonifikacją za wy-budowanie i konserwację przewodu, za normalne urządzenie stacyi telefonicznej, konserwację aparatu i za używanie go do rozmów w obrębie miejscowej sieci telefonicznej (z wyjątkiem publicznych mównic). Za dostarczenie i konserwację aparatów pomocniczych, za używanie stacyi telefonicznej do nadawania i odbie-rania telegramów i fonogramów, do roz-mów z miejscowymi publicznymi mó-wnicami i do rozmów międzymiastowych opłaca się osobne należytości.

Należytość abonamentową oblicza się według rozmiaru sieci telefonicznych, według tego, do jakiego rodzaju rozmów telefon jest używany i według stopnia używania, t. zn. przeciętnej ilości wołań w jednym dniu. Przeciąg czasu używa-nia stacyi telefonicznej wpływa na wy-miar należytości abonamentowej tylko przy stacyach sezonowych.

Należytość ta wynosi rocznie według następującej taryfy:

W grupie sieci	Dla sieci o liczbie uczestników	W obrębie miejscowości zresztą w obrębie promienia o długości	W klasie taryfy						
			A	B	C	D	E	F*)	
			dla przewodów osobnych				ze stacjami pomieszkaniowymi	dla po- łowy	dla ćwierci
			bardzo silnym		siłnym				
			r u c h u			przewodów wspólnych			
K o r o n									
I.	ponad 20.000	6 kmtr.	500	400	300	240	180	100	
II.	od 5 001 do 20.000	4 "	400	320	240	200	145	85	
III.	od 2.001 do 5.000	3 "	320	260	200	170	120	70	
IV.	od 501 do 2.000	2 "	260	215	170	145	100	60	
V.	od 201 do 500	1½ "	215	180	145	130	90	55	
VI.	do 200	1 "	180	150	120	115	80	50	

*) Abonament ćwierci przewodu wspólnego jest dopuszczalny tylko dla stacji telefonicznych w mieszkaniach (klasa taryfy F).

Stacje telefoniczne zakładowe (dla celów zawodowych) o przewodach pojedynczych zalicza się do klas taryfy A, B i C podług stopnia ich używania a mianowicie w ten sposób, że do klasy C przychodzą stacje, które w ciągu roku najwyższej 3.000 razy, do klasy B 3.001 do 6.000 razy, do klasy A zaś 6.001 do 12.000 razy zawołały centralne biuro w celu rozmowy. Jeżeli maximum wołań klasy A zostanie przekroczone, ma Zarząd poczt i telegrafów prawo zażądać od uczestnika, by wziął w abonament jeszcze jedną stację.

Stacje telefoniczne w mieszkaniach (telefon mieszkaniowy) o przewodach osobnych, mogą mieć w roku własnych wołań najwyższej 2.400 a jeżeli cyfrę tę przekrocza, przenosi się je do odpowiedniej klasy telefonów zakładowych.

Przy obliczaniu liczby wołań nie uwzględnia się wołania w celu przeprowadzenia rozmowy międzymiastowej jakoteż wołań, które nie doprowadziły do rozmowy z powodu zajęcia linii wołań abonenta.

Uczestnicy, którzy sądzą, że stacje swych o osobnych przewodach nie będą używać w tym stopniu, jaki jest przepisany dla klas A, B, C i D, mogą zgłosić połowę abonamentu telefonu zakładowego lub pół albo ćwierć abonamentu telefonu mieszkaniowego o wspólnym przewodzie. W takich razach używają dwie wzglę-

dnie cztery stacje jednego wspólnego przewodu. Rzeczą jest Zarządu poczt i telegrafów zebrać potrzebną ilość partnerów do uzupełnienia liczby stacji dla każdego zgłoszonego wspólnego przewodu i rozdzielić ich pomiędzy pojedyncze linie, z drugiej zaś strony przysługuje mu prawo odmówić wybudowania wspólnego przewodu.

Dodatek do należytości abonamentowej pobiera się za stacje telefoniczne, które leżą poza obrębem miejscowości dalej aniżeli 1 km., licząc od centralnego biura telefonicznego, a mianowicie: za każde 100 metrów do następnych 5 km. w linii powietrznej (druga strefa) po 3 K., zaś za dalsze 5 km. (trzecia strefa) po 10 K., za każde 100 metrów lub część tychże. Uczestnicy, którzy zapłacą koszty budowy linii, przypadające na trzecią strefę, placą w tej strefie po 3 K. za każde 100 metrów. Takie same zniżenie w trzeciej strefie jest ważne także dla stacji telefonicznych już istniejących.

Za linie o jeszcze większych długościach (czwarta strefa), jakoteż za linie takie we wszystkich strefach, których budowa napotyka na szczególne trudności jak przejście przez rzekę, konieczność użycia kabli podmorskich, prowadzenie linii przez bezdrożne lub górskie okolice, albo jeżeli linia dla jakichś względów miejscowych nie może być wybudowana systemem normalnym, wymierza się na-

leżytość abonamentową na podstawie obopólnej umowy.

Za stacje telefoniczne (tylko w grupie VI.), które mają służyć wyłącznie tylko do nadawania i odbierania telegramów albo do rozmów międzymiastowych albo ewentualnie do obydwu celów, opłaca się roczną należyciść abonamentową w kwocie 80 K.

Stacje takie mogą być urządzone także tam, gdzie dotychczas nie ma sieci telefonicznej. W strefie drugiej, trzeciej itd. pobiera się za takie stacje dodatki wymienione powyżej.

Za stacje półroczne czyli sezonowe, które w roku nie dłużej jak przez sześć miesięcy bez przerwy są w użyciu, wynosi należyciść abonamentowa 60 proc. normalnej kwoty, przypadającej podług odnośnej klasy taryfy; ewentualne dodatki (powyżej) pobiera się natomiast w całej wysokości.

Za stacje uboczne o pośrednim połączeniu z centralnym biurem, urządzone w tym samym budynku co stacja główna, jeżeli ich niema więcej jak trzy, pobiera się należyciść abonamentową w kwocie 40 K. rocznie. Za każdą dalszą stacją uboczną ponad trzy w tym samym budynku wynosi ta należyciść 80 K. rocznie. Jeżeli jednak stacja uboczna znajduje się poza budynkiem mieszczącym stację główną tak, że koniecznem jest wybudowanie przewodu zewnętrznego, pobiera się do powyższej należyciści abonamentowej roczny dodatek po 8 K. za każde 100 metrów (lub część tychże) odległości stacji ubocznej w linii powietrznej od stacji głównej, najmniej jednak 10 K. O ile odległość w linii powietrznej pomiędzy stacją główną i uboczną przechodzi do trzeciej lub czwartej strefy, mają zastosowanie przepisy podane powyżej.

Przy przewodach wspólnych (towarzyskich) są stacje uboczne niedopuszczalne.

Za stacje telefoniczne urządzone dla c. k. cywilnych i c. k. wojskowych władz i urzędów, należące do klasy taryfy A, B i C opłaca się tylko 50 proc., zaś za takie same stacje telefoniczne w klasie E, tudzież za stacje, o których mowa powyżej tylko 70 proc. normalnej należyciści abonamentowej. Za stacje telefoniczne w klasie A, B i C urządzone dla innych publicznych (krajowych lub gminnych) urzędów opłaca się również tylko 50 proc., zaś za stacje telefoniczne w tych samych klasach dla instytucyj ogólnemu dobru służących 70 proc. normalnej należyciści abonamentowej, jeżeli o znizenie takie zostanie wniesione podanie.

Za stacje uboczne przyznaje się c. k. cywilnym i c. k. wojskowym władzom i urzędom, jakoteż innym publicznym

(krajowym albo gminnym) urzędów 50 proc. znizenie należyciści abonamentowej rocznych 40 K., zaś instytucjom humanitarnym zniża się należyciść do 70 proc. Od należyciści abonamentowej rocznych 30 K. za stacje uboczne (powyżej) niema znizenia. Tak samo niema znizenia od dodatków do należyciści abonamentowej.

Za stacje telefoniczne, którym przyznano znizenie należyciści stacyjnej i załączenie przed ogłoszeniem rozporządzenia z dnia 22. grudnia 1906 (Dz p. p. część CXIII. z dnia 28. grudnia 1906 pod nr. 254), pobierać się będzie i nadal tylko pojową nowej należyciści abonamentowej; wyjęte są z tego atoli te stacje uboczne, za które przypada do opłaty należyciść abonamentowa w kwocie 30 K.

Za pierwsze półrocze uczestnictwa za czas począwszy od dnia otwarcia nowo urządzonej stacji telefonicznej do końca pierwszego półrocza opłaca się tylko proporcjonalną część należyciści abonamentowej a to w przeciagu 14 dni po oddaniu stacji do użytku.

Za dalszy czas uczestnictwa planą jest należyciść abonamentowa w dwóch półrocznych równych ratach z góry, a mianowicie w pierwszej połowie miesiąca stycznia i lipca.

W wyjątkowych wypadkach może c. k. Dyrekcyja poczt i telegrafów zezwolić na kwartalne uiszczanie należyciści abonamentowej.

Gdyby uczestnik nie uiszcł należyciści telefonicznej w przeciagu 14-dniowego terminu płatności, c. k. Dyrekcyja poczt i telegrafów wypowie mu dalszy abonament, a zaległą należyciść abonamentową ściągnie w drodze sądowej.

Wypowiadać można abonament telefonu tylko na pół roku naprzód, licząc od 1. stycznia lub 1 lipca.

Zmiana w osobie abonenta t. z. przeniesienia prawa używania telefonu z dotychczasowego abonenta na trzecią osobę jako na nowego abonenta danej stacji telefonicznej nastąpić może pod warunkiem, jeżeli:

a) pomiędzy obydwoma osobami zachodzi stosunek następstwa prawnego jak n. p. z mocy kupna, dzierżawy, najmu itp.;

b) jeżeli aparat pozostaje nadal w dotychczasowym lokalu;

c) jeżeli dotychczasowy abonent i nowy abonent złożą pisemną deklarację, mocą której pierwszy zrzeknie się telefonu, drugi zaś go obejmie na siebie;

d) jeżeli nowy abonent złoży pisemną deklarację, mocą której podda się wszelkim przepisom i rozporządzeniom, które co do prawnego stosunku między c. k. Zarządem poczt i telegrafów a uczestnikami sieci telefonicznych będą każdoraznie obowiązujące i już obowiązujące;

e) jeżeli w opłacie należności abonamentowej nie nastąpi żadna przerwa i nowy abonent zobowiąże się wyrównać wszelkie ewentualne zaległości dotychczasowego abonenta.

Okoliczność co do punktu a) należy udowodnić prawomocnymi dokumentami w oryginale lub w uwierzytelnionym odpisie.

W razie śmierci abonenta przechodzą jego prawa i obowiązki ipso facto na jego spadkobierców i tak długo mają moc prawną, dopóki spadkobiercy nie wypowiedzą abonamentu po myśli przepisu powyżej zawartego.

Cały przewód telefoniczny, jakoteż dostarczone aparaty pozostają własnością c. k. Zarządu poczt i telegrafów.

Rozmowy na liniach międzymiastowych. Oprócz lokalnych sieci telefonicznych istnieją, nadto w Galicji także międzymiastowe linie telefoniczne.

Międzymiastowe linie telefoniczne są to także linie telefoniczne, które łączą ze sobą dwa lub więcej centralnych biur albo dwie lub więcej sieci telefonicznych, urządzonych w dwóch lub więcej różnych miejscowościach, a więc pod międzymiastową rozmową telefoniczną rozumie się rozmowę prowadzoną przez dwie stacje telefoniczne, z których każda należy do innej, t. j. w innej miejscowości urządzonej sieci telefonicznej.

Można zatem rozmawiać albo a) z centralnymi biurami i abonentami obcych sieci telefonicznych, albo b) z osobami umyślnie w tym celu zaproszonymi do publicznej mównicy obcej sieci telefonicznej.

Należność za rozmowy międzymiastowe oblicza się według czasu trwania rozmowy i długości linii. Jednostką, wedle której oblicza się czas trwania rozmowy, jest niepodzielny czas trzech minut.

Żadna rozmowa z wyjątkiem rozmów państwowych nie może trwać dłużej jak przez trzy jednostki. Przeciagnąć rozmowę poza trzy minuty do sześciu minut wolno tylko wtedy, jeżeli strona przed wejściem do celi telefonicznej opłaciła z góry podwójną takse, lub jeżeli abonent zapowiadając rozmowę, czas jej trwania z góry oznaczył na sześć minut.

Rozmowy międzymiastowej będącej w toku, nie wolno pod żadnym warunkiem przerwać, nawet wtedy, gdyby właśnie zgłoszono rozmowę pilną a rozmowa prowadzona była zwykłą.

Osoby, nie mające telefonu, mogą rozmawiać na międzymiastowych liniach telefonicznych tylko za pośrednictwem publicznych mównic i to albo a) z abonentami obcych sieci telefonicznych, albo b) z osobami nie mającymi telefonu, lecz

zaproszonymi w tym celu do publicznej mównicy obcej sieci telefonicznej.

W pierwszym wypadku należy się udać do miejscowej publicznej mównicy i kupiwszy także odpowiednią kartę do rozmowy telefonicznej, postąpić sobie jak opisano powyżej, w drugim zaś należy wpiery zaprosić interesowaną osobą do publicznej mównicy i to albo listownie, albo awizem telegraf. lub telefonicznem.

Rozmawiający w publicznej mównicy, o ile jest zapraszającym, opłaca przypadające należności w gotówce przed rozpoczęciem rozmowy i to bez względu na to, czy jest abonentem danej sieci telefonicznej, czy też nie.

Spisy abonentów telefonicznych innych prowincyj austriackich dla celów ruchu międzymiastowego są do nabycia za cenę kosztów w miejscowym c. k. Urzędzie pocztowo-telegraficznym.

Rozmowy z miejscowymi publicznymi mównicami. Abonent chcący rozmówić się z publiczną mównicą lokalnej sieci telefonicznej względnie z osobą, mającą się zjawić w tejże publicznej mównicy, musi wpiery zaprosić tę osobą do rozmowy.

Zaproszenie przesyła się z reguły w formie t. zw. awiza telefonicznego, które się uważa za fonogram.

Abonent woła tedy centralne biuro i zapowiada n. p.: „Awizo telefoniczne, x słów, na kartce korespondencyjnej“ i dyktuje następnie adres i treść.

Manipulantka telefoniczna pisze dyktowane awizo i oddaje je następnie do ręczenia. Awizo takie brzmiałoby u. p. jak następuje: „Wielmożny Fedorowicz, Lwów Lenartowicza 8, Zechciej Pan zjawić się dziś o godz. 6, popołudniu w publicznej mównicy ul. Skarbkowska w celu rozmowy. Dobrzyniecki“.

Należność za awiza telefoniczne równa się należnościom za fonogramy.

Adresat, otrzymawszy awizo telefoniczne, zgłasza się o oznaczonej godzinie w publicznej mównicy telefonicznej i wylegitymowawszy się niem żąda połączenia z zapraszającym abonentem. Po uzyskaniu połączenia przeprowadza z nim rozmowę w zwykły sposób.

Należność za rozmowy opłaca zawsze zapraszający, t. z. w tym wypadku abonent, zaproszony partner koresponduje bezpłatnie. Należność ta wynosi za każde 3 minuty 20 h.

Publicznych mównic może także każdy t. zn. i nieabonent używać do następujących celów:

a) do rozmów z miejscowem centralnem biurem telefonicznem za opłatą 20 h za każde 3 minuty rozmowy;

b) do rozmów z abonentami miejscowej sieci telefonicznej pod warunkami wymienionymi pod a);

c) do rozmów z innym publicznymi mównicami tej samej sieci telefonicznej, przyczem należytość za rozmowę opłaca zapraszający;

d) do nadawania telegramów, przyczem za odfonowanie telegramu do głównego c. k. Urzędu telegraficznego opłaca nadawca 10 h.;

e) do nadawania fonogramów, wreszcie

f) jeżeli publiczna mównica, zapomożą międzymiastowych linii telefonicznych ma połączenie z innymi sieciami telefonicznymi, także do rozmów na tych liniach międzymiastowych z centralnymi biurami, ze stacyami abonentowymi i z publicznymi mównicami tych innych sieci telefonicznych.

Używanie stacji abonentowych. Abonenci telefoniczni mogą używać swoich stacji do następujących celów:

a) do rozmów tefonicznych z abonentami tej samej sieci telefonicznej;

b) do nadawania i odbierania telegramów;

c) do nadawania i odbierania fonogramów;

d) do rozmów telefonicznych z publicznymi mównicami telefonicznymi tej samej sieci telefonicznej;

e) do rozmów telefonicznych na międzymiastowych liniach telefonicznych z abonentami i publicznymi mównicami innych sieci telefonicznych, będących w połączeniu z miejscową siecią telefoniczną i

f) do odbierania dat oficjalnych notowań (kursów) giełdy wiedeńskiej jakoteż przepowiedni pogody.

Każdemu abonentowi pozostawia się wyraźnie do woli używanie swych stacji telefonicznych do któregośkolwiek z powyższych celów.

POCZTOWE KASY OSZCZĘDNOŚCI.

Urząd pocztowych kas oszczędności ma siedzibę w Wiedniu, lecz wszelkie czynności tegoż załatwiają wszystkie urzędy pocztowe w monarchii austro-węg., pełniące obowiązki kas zbiorczych (Sammelstellen).

Kto chce złożyć pierwszą wkładkę do pocztowej kasy oszczędności, udaje się do urzędu pocztowego, składa tam kwotę, podzieloną przez 100, najmniej zaś 1 K, a urząd pocztowy zapisuje kwotę tę w książeczce wkładkowej, opiewającej na podane imię, potwierdza odbiór złożonej kwoty i wydaje książeczkę. Na książeczkę otrzymaną może właściciel każdego czasu sam lub przez kogo innego składać dalsze wkładki w każdym urzędzie pocztowym, gdyż książeczka pocztowej kasy oszczędności nie jest ograniczoną, tylko do pewnego oznaczonego miejsca; nikt nie może jednakże posiadać więcej nad jedną książkę na swoje imię.

Wkładający otrzymuje po złożeniu wkładki najpóźniej do dni 14 potwierdzenie na złożoną kwotę z urzędu pocztowego kas oszczędności z Wiednia, gdyby zaś takowe nie nadeszło, lub zaszła w niem omyłka, powinien we własnym interesie natychmiast zawiadomić o tem urząd pocztowych kas oszczędności w Wiedniu. Na książeczki pocztowej kasy oszczędności nie może nikt nabywać prawa zastawu. Gdyby właścicielowi zaginęła książeczka pocztowej kasy oszczędności, takowej nikt inny zrealizować nie może.

Każdy właściciel książeczki może sobie obrać przy pierwszej wkładce dowolne źródło, które własnoręcznie na kontra-

kwicie zapisuje i takowe zawsze jest obowiązany pamiętać. Godłem tem może być jakikolwiek wyraz, łatwy do zapamiętania.

Aby ułatwić oszczędzanie kapitału mniejszemi nawet kwotami od 1 K, zaprowadzone są pocztowe karty oszczędności. Są to kartony białe, z wyciśniętą 10 h. marką pocztową, sztuka po 10 h.; gdy się nalepi na nim jeszcze dziewięć marek pocztowych po 10 h., przedstawia karton ten podówczas wartość 1 K i może być zaraz lub kilka razem, najwięcej zaś trzy w jednym tygodniu, złożony w urzędzie pocztowym w celu wpisania kwoty 1 K a względnie 3 K do książeczki pocztowej kasy oszczędności.

Oprocentowanie złożonych wkładek po 3 proc. od sta rozpoczyna się 1 lub 16 każdego miesiąca w miarę tego, czy wkładka przed 1-szym lub 16-tym została złożoną. Jeżeli wkładka złożoną została 29, oprocentowanie rozpoczyna się dopiero od 1 następnego miesiąca, jeżeli zaś między 1 a 16, natenczas od 16 tegoż miesiąca. Z końcem grudnia każdego roku zostają obliczone procenty, na które każdy właściciel książeczki otrzymuje najwyżej po roku od czasu złożenia pierwszej wkładki od urzędu pocztowych kas oszczędności czerwoną kartkę (Zinsen-Anweisung), z którą ma się udać w przeciągu dwóch miesięcy do któregośkolwiek urzędu pocztowego w celu wpisania procentów do książeczki. Po upływie tego terminu winien książeczkę odesłać do urzędu pocztowego kas oszczędności do Wiednia, który po wciągnięciu procentów do książeczki takową zwraca właścicielowi.

Jeżeli kwota złożona przewyższa 2000 K, może właściciel żądać zakupienia papierów państwowych.

Jeżeli książka wkładkowa zostanie zapisana, winien właściciel odesłać ją do urzędu pocztowych kas oszczędności do Wiednia, wraz z książeczką do wypowiedzeń (żółtą), a otrzyma bezpłatnie nową z przeniesioną ogólną kwotą z książeczki zapisanej.

Jeżeli właścicielowi zaginie książka wkładkowa, winien natychmiast powiadomić o tem urząd pocztowy, złożyć 20 h. w markach pocztowych i podać dokładny adres, godło i o ile możności kwotę, złożoną na zagubioną książeczkę.

Wypowiedzenie i wypłata odbywać się może w dwojaki sposób, a mianowicie; a) wypowiedzenie przez urząd pocztowych kas oszczędności w Wiedniu; b) wypowiedzenie i wypłata do kwoty 40 koron w krótkiej drodze przez urząd zbiorczy pocztowych kas oszczędności.

1. Właściciel może każdego czasu żądać zwrotu części lub całej złożonej przez niego kwoty. Książeczka żółta, którą otrzymuje w urzędzie pocztowym przy pierwszej wkładce, służy do każdorazowego wypowiedzenia. Z książeczki tej wydziera się jedną kartkę, a wypięwszy ją wedle szematu, wkłada się do żółtej koperty (Kündigung) i wysyła do Wiednia jako list zwykły bez opłaty. Urząd pocztowych kas oszczędności przysyła właścicielowi kwotę wypowiedzianą asygnatą (Zahlungsanweisung), z którą tenże po należytem podpisaniu i z książeczką wkładkową udać się ma do urzędu pocztowego, gdzie następuje wypłata wypowiedzianej i wyasygnowanej kwoty bezzwłocznie. W książeczce wkładkowej podniesioną kwotę urząd pocztowy odpisuje. Wypłata do 2 koron może nastąpić tylko w wypadku, jeżeli cała złożona kwota nie przynosi 2 K, jednakowoż musi być ostatnie potwierdzenie na złożoną wkładkę.

2. Wypłata w krótkiej drodze kwoty od 2 do 40 K następuje w każdym urzędzie pocztowym. Podówczas wypełnia właściciel kartkę z żółtej książeczki wypowiedzeń, jak pod 1 i zgłasza się z tą należycie wypełnioną i podpisaną kartką oraz z ostatniem potwierdzeniem złożonej kwoty i książeczką wkładkową do najbliższego urzędu pocztowego, gdzie po sprawdzeniu tożsamości osoby i podpisu urząd wypłaca kwotę wypowiedzianą a w książeczce wkładkowej odpisuje podjętą kwotę. Cała złożona kwota nie może być w krótkiej drodze wypowiedziana i podjęta.

Kapitał jednego wkładającego nie może przewyższać jako wkładki i skapitalizowane procenta kwoty 2000 kor. Jeżeli

oszczędzona kwota jednego wkładającego przewyższa sumę 2000 K, wzywa się go do umniejszenia swego oszczędzonego kapitału. Gdyby w ciągu następującego miesiąca po tem wezwaniu nie zmniejszono kapitału, kupuje się w drodze urzędowej papier rentowy za taką kwotę, która zredukuje należną sumę do 2000 K, co najmniej jednakowoż w wysokości 400 K, wedle dziennego kursu. Kupione obligacye pozostają w przechowaniu urzędu, a wkładający otrzymuje książkę rentową. Wkładki można także składać do wysokości 1000 K za pośrednictwem większych listonoszów na każdą książeczkę wkładkową. Wkładki do 10 K są wolne od opłaty, powyżej 10 kor. opłaca się większemu listonoszowi 10 h. Urząd pocztowych kas oszczędności przyjmuje także do zrealizowania kupony austriackich papierów państwowych i zapisuje kwotę uzyskaną na korzyść wkładającego po potrąceniu 2 hal. od kuponu jako należność manipulacyjną.

Każdy właściciel książeczki może upoważnić osobę drugą do odbioru pieniędzy. W tym celu należy na przeznaczonym do tego blankiecie wymienić imię i nazwisko osoby, którą do podjęcia upoważnienia, umieszczając zarazem godło (Lo sun g s w o r t) i własnoręczny podpis. Osoba, upoważniona do podjęcia, otrzymuje podówczas mającą się wypłacić kwotę z okazaniem powyższego upoważnienia, książki wkładkowej i asygnaty. Jeżeli właściciel nie miał żadnego godła, naten czas podpis musi być stwierdzony przez urząd gminny, parafialny, notaryalny lub sąd. Chorym potwierdza lekarz ordynujący.

Obrót czekowy i przejściowy (Clearing-Verkehr).

Udział w obrocie czekowym przysługują każdemu po złożeniu pewnego zasadniczego wkładu i równocześnie otwierają się mu rachunek bieżący.

Zawiadomienia o wkładkach i zwrotach uskuteczniają się za pomocą wyciągów z rachunków, które są wysyłane codziennie właścicielowi rachunku po przeprowadzeniu rachunkowym.

Kto chce przystąpić do obrotu czekowego, powinien zgłosić się na druku Nr. 37, który otrzymać może w każdym urzędzie pocztowym bezpłatnie i żądać od urzędu pocztowej kasy oszczędności w Wiedniu przysłania książki czekowej wraz z odpowiednią ilością pokwitowań odbiorczych, wysyłając równocześnie należną kwotę 3 K za książkę czekową i po 1 h. za każde pokwitowanie odbiorcze; urzędowi przysługuje jednak prawo odmówić żądaniu temu bez podania powodów.

Zasadniczy wkład wynosi 100 K i należy go złożyć w ciągu miesiąca po zezwoleniu na przyjęcie do obrotu czekowego, w przeciwnym razie rachunek zostaje skreślony.

Zasadniczy wkład pozostaje w urzędzie kasy oszczędności tak długo, dopóki właściciel rachunku bierze udział w obrocie czekowym. Wkładem zasadniczym w ciągu tego czasu nie można rozporządzać, a w razie wystąpienia z obrotu jest on zwrócony za 15-dniowym wypowiedzeniem.

Wkładki obrotu czekowego mogą być uskutecnione za pośrednictwem:

1) poświadczenia złożenia przekazu pocztowego, 2) przez uznawanie z inkasów i interesów wekslowych.

Wypłaty. Rozporządzenie własnością, uskutecznia się przez wystawienie czeku; tylko małe odpisy urzędu pocztowej kasy oszczędności oraz saldowania rachunków mogą w razie życzenia następować bezpośrednio.

Rozporządzać można tylko tą kwotą, którą ostatni wyciąg z rachunków — po odrąceniu zasadniczego wkładu — wykazuje jako własność. Czeki z poprawkami, przekreśleniami i uwagami nie mogą być realizowane. Właściciel rachunku może polecić zapisanie otrzymanego czeku w swoim rachunku na dochód, lecz powinien to zaznaczyć na odwrotnej stronie czeku, stwierdziwszy swym podpisem i odesłał do urzędu pocztowej kasy oszczędności.

Za pośrednictwem czeku mogą być także uskutecnione wypłaty osobom zamieszkałym na Węgrzech lub zagranicą, gdy na odwrotnej stronie czeku znajdują się następujące wyrazy:

„Dla wystawienia przekazu dla... w.... czek ten podpisuje się i odsyła do urzędu pocztowej kasy oszczędności w Wiedniu. Kwota może być wypłaconą w austrowęg. walucie, w markach lub frankach.

Jeżeli przekazanie kwoty ma się odbyć za telegraficznym przekazem, należy to wyraźnie zaznaczyć na czeku.

Właściciele rachunków mogą uskutecznić wypłaty wzajemnie, wysyłając do urzędu pocztowej kasy oszczędności czek, na odwrotnej stronie którego umieszczone są wyrazy:

„Na dochód rachunku Nr...., nazwisko w.. i podpis. — W tych wypadkach kwoty z jednego rachunku się odpisuje do drugiego dopisuje i obydwoh właścicieli rachunków o tem się zawiadamia,

Jeżeli właściciel rachunku chce, żeby wszystkie dla niego wystawione czeki były zapisane na dochód jego rachunku, gdyby nawet nie były zaopatrzone w powyższą uwagę, powinien zawiadomić

urzędu poczt. kasy oszczędn. o przystąpieniu do obrotu przejściowego (Clearing).

Jeżeli czek wystawiony dla właściciela rachunku, przystępującego do obrotu przejściowego, ma być wyjątkowo nie na jego korzyść zapisany, ale jako gotówka wypłacony, wystawiający czek powinien to wyraźnie zaznaczyć na odwrotnej stronie słowami:

„Poza obrębem obrotu przejściowego⁴. Urząd pocztowej kasy oszczędności przyjmuje weksle, przekazy, karty dłużne, rachunki i t. d. do zrealizowania. Weksle muszą być zaopatrzone napisem: „płatny w c. k. urzędzie pocztowym w Wiedniu“.

Oprocentowanie. Władki w obrocie czekowym, włącznie z zasadniczym wkładem ulegają oprocentowaniu wedle podawanej od czasu do czasu stopy procentowej. Oprocentowanie rozpoczyna się każdego 1 lub 16 po wciągnięciu wkładki, a kończy się każdego 15 lub ostatniego, który poprzedza odpisanie oznaczonej kwoty z rachunku. Kwoty poniżej 2 K nie oprocentowuje się.

Z 31 grudnia każdego roku dolicza się narosłe procenta do kapitałów.

Wypłata zasadniczego wkładu następuje w 15 dni po otrzymaniu wypowiedzenia.

Za nieużyte blankiety książeczki czekowej, odesłane urzędowi pocztowej kasy oszczędności, może być na żądanie zwróconą należność stemplowa 4 h. od blankietu.

Jeżeli po saldowaniu jakiego rachunku, wpłyną jeszcze od osób trzecich wpłaty, zwraca się im te kwoty z równoczesnym podaniem przyczyny zwrotu.

Dla obliczeń procentu przyjmuje się 30 dni w miesiącu.

Pobory. Na korzyść obrotu czekowego pobiera się prócz poprzednich jeszcze następujące należności:

1. Należność manipulacyjną, po 4 hal. za każdą czynność w rachunku, (wkładka, przekaz, zapisanie na dobro, obciążenie).

2. Prowizję od każdego obciążenia, a mianowicie $\frac{1}{4}\%$ od tysiąca do kwoty 600 K, a po $\frac{1}{8}\%$ powyżej tej kwoty. Te pobory odpisuje się od rachunku, a mianowicie: w zasadzie po 50 procentach, w każdym jednak razie z końcem roku, lub w razie wystąpienia udziałowego.

Od prowizji są wolne:

a) obciążenia w obrocie przejściowym (Clearing).

b) wysłane kwoty przekazami poczt. przez urząd pocztowej kasy oszczędności,

c) odpisanie kwoty wskutek kupienia papierów państwowych,

d) wszystkie odpisy (należności, pobory i prowizye) na rzecz urzędu pocztowej kasy oszczędności.

Terminy reklamacyjne. Urząd pocztowej kasy oszczędności zachowuje złożone rachunki, dokumenty i piśmienne dowody przez trzy lata dlatego wszelkie reklamacje mogą być uwzględnione tylko w tym przeciągu czasu.

Zmiana firmy właściciela rachunku. Jeżeli właściciel rachunku zmienia swoją firmę, i chce przenieść swój rachunek na nową firmę, ma to wyrazić za pomocą druku Nr. 66 i dać deklarację, że nowa firma jest uprawnioną rozporządzać jego dobrem, jak również wszystkimi wkładkami, które wpłynęły później na pokwitowanie złożenia starej firmy.

Zarazem należy odesłać do urzędu pocztowej kasy oszczędności książeczkę czekową, opiewającą na starą firmę i prosić o nową książeczkę czekową, na

nową firmę (jednak na numer dawnego rachunku).

Wszystkie pokwitowania złożenia, opatrzone starą firmą, zachowują swą ważność i złożone kwoty na rachunek dawnej firmy bywają wciągnięte do książek na korzyść nowej.

Wystąpienie z obrotu czekowego. Urzędowi pocztowej kasy oszczędności przysługuje prawo każdego czasu wypowiedzieć zasadniczy wkład, co pociąga za sobą, że udziałowy od dnia otrzymania wypowiedzenia nie ma ciekim prawa rozporządzić swem dobrem.

Udziałowy również ma prawo każdego czasu zrzec się prawa rozporządzania swem dobrem za pomocą czeków przez wypowiedzenie zasadniczego wkładu i odesłanie czekowej książeczki do urzędu pocztowej kasy oszczędności.

Taryfa paczek pocztowych za granicę (Colis postaux).

Kraj przeznaczenia (E) Ekspresowe posyłki dozwolone	liczba dekla- racji cłowych	maksymalna waga kilogr.	Opłata		Opłata za każde 30 fr.	Zaliczka do- puszczalna do koron
			hal.	dozwolona deklaracja wartości do franków		
Anglia, Szkocja i Irlandja	1	5	250	10 000	20	—
Belgja (E)	2	5	150	nieogran.	15	1000
Bułgaria, Rumelja	2	5	175	—	—	500
Dania (E)	1	5	150	nieogran.	15	1000
Faröer wyspy	1	5	150	nieogran.	15	1000
Finlandja	1	5	325	50.000	30	500
Francja i Monaco	1	5	150	5.000	15	1600
Gibraltar	1	5	225	1.250	25	—
Grecje (poczty greckie)	1	5	200	—	—	—
Ajencja Lloyd'a w Agrostoll, Kalamata, Herigo, Korfu, Patras, Paxe, Pyraeus (Ateny), Sta Maurara, Syra, Volo, Zante	2	5	146	nieogran.	15	1000
Grenlandja	1	5	150	nieogran.	15	—
Islandja	1	5	150	nieogran.	15	1000
Kreta c. k. poczty w Kandy, Kanei i Retimo	2	5	125	nieogran.	20	1000
Włochy i San Marimo:						
a) poczty włoskie	1	5	125	1000	10	1000
b) Ajencje Lloyd'a w Brindisi i Wenecji	2	5	122	nieogran.	15	1000

A D R E S Y.

Imię, nazwisko i zatrudnienie	Mieszkanie	Imię, nazwisko i zatrudnienie	Mieszkanie

ROZDZIAŁ XV. WYCIĄG Z PRZEPISÓW I TARYF KOLEJOWYCH.

I. Karty roczne i półroczne.

Karty roczne i półroczne będą wydawane na jeden okręg dyrekcyjny lub na dowolną ilość tychże. Minimalna należytość za bilet roczny lub półroczny wynosi:

III klasa	II klasa	I klasa
K o r o n		
a) roczne karty. Jedna osoba		
400	650	1050
Dwie osoby		
580	970	1550
b) półroczne. Jedna osoba.		
300	500	800

Roczne karty dla dwóch osób wydaje się dla firm kupieckich, przemysłowych i t. p. a to dla pryncypałów albo dla agentów tychże firm. Równocześnie obydwie osoby za taką kartą jechać nie mogą.

Karty roczne, karty na pewne przestrzenie z 12-miesięczną ważnością i legitymacje abonamentowe ważne są tylko na okres jednego roku kalendarzowego.

Półroczne karty na przeciąg półroczna kalendarzowego (od 1 stycznia do 30 czerwca, względnie od 1 lipca do 31 grudnia).

Ceny kart rocznych i półrocznych dla okręgów Dyrekcyj kolei państwowych.

Kraków z liniami: Oświęcim—Podgórze-Płaszów, Sucha—Skawina, Kraków—Rzeszów, Bierzanów—Wieliczka, Dembica—Rozwadow, Sobów—Nadbrzezie, Zwardon—Żywiec—Nowy-Sącz, Nowy-Sącz—Stróże, Stróże—Nowy Zagórz, Nowy-Sącz—Muszyna—Krynica, Stróże—Tarnów, Zagórzany—Gorlice, Jasło—Rzeszów, Przeworsk—Rozwadow.

Całorocznie: Jedna osoba I kl. K 430.— II kl. K 270.— III kl. K 160.— Dwie osoby I kl. K 570.— II kl. K 360.— III kl. K 210.—

Półrocznie: Jedna osoba I kl. K 300.— II kl. K 190.— III kl. K 110.—

Lwów z liniami: Rzeszów—Lwów, Jarosław—Sokal, Przemyśl—Chyrów, Zagórz—Łupków, Chyrów—Stryj, Drohobycz—Borysław, Lwów—Stryj, Stryj—Ławoczne, Lwów—Podwoleczyska, Krasne—Brody, Lwów—Sambor—Sianki.

Całorocznie: Jedna osoba I kl. K 250.— II kl. 310.— III kl. K 190.— Dwie os. I kl. K 660.— II kl. K 410.— III kl. K 190.

Półrocznie: Jedna osoba I kl. K 350.— II kl. K 220.— III kl. K 130.

Stanisławów z liniami: Stryj—Stanisławów, Stanisławów—Woronienka, Chryplin—Husiątyn, Lwów—Niepołukowce, Niepołukowce—Ickany, Czerniowce—No-

wosielica, Halicz—Ostrów—Berezowica—Tarnopol, Stryj—Podwysokie.

Całorocznie: Jedna osoba I kl. 420.— II kl. K 260.— III kl. K 160.— Dwie osoby I kl. K 560.— II kl. K 350.— III kl. K 210.—

Półrocznie: Jedna osoba I kl. K 290.— II kl. K 180.— III kl. K 110.—

II. Karty dla szlaków częściowych.

Kilo- metrów	Ważne na jeden miesiąc			Ważne na 12 miesięcy		
	III. kl.	II. kl.	I. kl.	III. kl.	II. kl.	I. kl.
	k o r o n			k o r o n		
5	7.—	12.—	19.—	65.—	110.—	175.—
10*)	11.50	20.—	31.50	100.—	170.—	270.—
15	15.50	27.—	42.50	115.—	195.—	310.—
20	19.—	33.—	52.—	130.—	220.—	350.—
25	22.—	38.—	60.—	145.—	245.—	390.—
30	24.50	42.—	66.50	160.—	270.—	430.—
35	26.50	46.—	72.50	175.—	295.—	470.—
40	28.50	50.—	78.50	190.—	320.—	510.—

*) ważne dla szlaków dłuższych nad 10 km. położonych w okręgu jednej gminy.

III. Karty abonamentowe (legitymacje).

Wydawanie legitymacji, uprawnionych do jazdy za połowę biletu dotyczącej klasy pociągu.

Cena legitymacji: I. klasa 260, II. klasa 170, III. klasa 100 koron.

Legitymacje III. klasy uprawniają do jazdy za opłatą połowy ceny tylko w III. klasie, legitymacje II. klasy do jazdy za połowę ceny w II. lub III. klasie, legitymacje zaś I. klasy do jazdy za połowę ceny we wszystkich trzech klasach.

Karty I. II. III. dla pewnych okresów czasu wydają c. k. Dyrekcje kolei państw. i biura wywiadowcze c. k. austr. kolei państwowych we Wiedniu i Lwowie, karty zaś pod II. wymienione, nadto c. k. kolejowe urzędy ruchu we Wiedniu (dworzec zachodni i dworzec Franciszka Józefa), a można je zamawiać wprost lub za pośrednictwem stacyj położonych na szlakach, dla których karta ma być ważną.

Karty wymienione pod I. II. III. mają być zamawiane przy równoczesnem dołączeniu fotografii (w formacie wizytowym na kartonie 6.5 centymetrów szerokim i 10.5 centymetrów wysokim) i przysłaniu franco przypadającej należytości.

Wydanie karty może być żądane przy bezpośredniem zamówieniu w c. k. Dyrekcjach ruchu i wyżej wymienionych biurach wywiadowczych w przeciągu 48 godzin, zresztą w przeciągu 4 dni, licząc od czasu nadejścia zamówienia.

Przepisanie karty na inną osobę i wystawianie duplikatów jest wykluczone.

Cena legitymacji dla jednego okręgu:

III. klasa 20, II. kl. 35, I. kl. 55 koron.

Ceny za przewóz osób i pakunków na austr. kolejach państwowych

Oddalenie do kilometrów	Cena jazdy dla jednej osoby						Pakunek podr. za 10 kg	Oddalenie do kilometrów	Cena jazdy dla jednej osoby						Pakunek podr. za 10 kg
	Pociąg osobowy			Pociąg pospieszny					Pociąg osobowy			Pociąg pospieszny			
	I.	II.	III.	I.	II.	III.			I.	II.	III.	I.	II.	III.	
	K l a s a								K l a s a						
Koron włącznie z podatkiem															
1	0.50	0.30	0.20	0.80	0.50	0.30	0.04	110	10.00	6.10	3.90	13.10	8.00	5.10	0.44
2	0.50	0.30	0.20	0.80	0.50	0.30	0.04	120	10.80	6.60	4.20	14.20	8.70	5.50	0.48
3	0.50	0.30	0.20	0.80	0.50	0.30	0.04	130	11.80	7.20	4.60	15.60	9.50	6.10	0.52
4	0.50	0.30	0.20	0.80	0.50	0.30	0.04	140	12.60	7.70	4.90	16.70	10.20	6.50	0.56
5	0.50	0.30	0.20	0.80	0.50	0.30	0.04	150	13.60	8.30	5.30	17.90	10.90	7.00	0.60
6	0.50	0.30	0.20	0.80	0.50	0.30	0.04	160	14.40	8.80	5.60	19.00	11.60	7.40	0.64
7	0.70	0.40	0.30	1.00	0.60	0.40	0.04	170	15.40	9.40	6.00	20.30	12.40	7.90	0.68
8	0.70	0.40	0.30	1.00	0.60	0.40	0.04	180	16.20	9.90	6.30	21.40	13.10	8.30	0.72
9	0.80	0.50	0.30	1.10	0.70	0.40	0.04	190	17.20	10.50	6.70	22.60	13.80	8.80	0.76
10	1.00	0.60	0.40	1.30	0.80	0.50	0.04	200	18.00	11.00	7.00	23.70	14.50	9.20	0.80
11	1.00	0.60	0.40	1.60	1.00	0.60	0.08	210	19.00	11.60	7.40	25.10	15.30	9.80	0.84
12	1.10	0.70	0.40	1.70	1.10	0.60	0.08	220	19.80	12.10	7.70	26.20	16.00	10.20	0.88
13	1.20	0.70	0.50	1.80	1.10	0.70	0.08	230	20.80	12.70	8.10	27.40	16.70	10.70	0.92
14	1.30	0.80	0.50	1.90	1.20	0.70	0.08	240	21.60	13.20	8.40	28.50	17.40	11.10	0.96
15	1.30	0.80	0.50	1.90	1.20	0.70	0.08	250	22.60	13.80	8.80	29.80	18.20	11.60	1.00
16	1.50	0.90	0.60	2.10	1.30	0.80	0.08	260	23.40	14.30	9.10	30.90	18.90	12.00	1.04
17	1.50	0.90	0.60	2.10	1.30	0.80	0.08	270	24.40	14.90	9.50	32.20	19.70	12.50	1.08
18	1.60	1.00	0.60	2.20	1.40	0.80	0.08	280	25.20	15.40	9.80	33.20	20.30	12.90	1.12
19	1.70	1.00	0.70	2.30	1.40	0.90	0.08	290	26.20	16.00	10.20	34.50	21.10	13.40	1.16
20	1.80	1.10	0.70	2.40	1.50	0.90	0.08	300	27.00	16.50	10.50	35.70	21.80	13.90	1.20
21	1.90	1.20	0.70	2.70	1.70	1.00	0.12	310	28.00	17.10	10.90	37.00	22.60	14.40	1.23
22	2.00	1.20	0.80	2.80	1.70	1.10	0.12	320	28.80	17.60	11.20	38.00	23.20	14.80	1.26
23	2.10	1.30	0.80	2.90	1.80	1.10	0.12	330	29.80	18.20	11.60	39.30	24.00	15.30	1.29
24	2.10	1.30	0.80	2.90	1.80	1.10	0.12	340	30.60	18.70	11.90	40.40	24.70	15.70	1.32
25	2.30	1.40	0.90	3.10	1.90	1.20	0.12	350	31.60	19.30	12.30	41.70	25.50	16.20	1.35
26	2.30	1.40	0.90	3.10	1.90	1.20	0.12	360	32.40	19.80	12.60	42.70	26.10	16.60	1.38
27	2.40	1.50	0.90	3.20	2.00	1.20	0.12	370	33.40	20.40	13.00	44.00	26.90	17.10	1.41
28	2.50	1.50	1.00	3.30	2.00	1.30	0.12	380	34.20	20.90	13.30	45.20	27.60	17.60	1.44
29	2.60	1.60	1.00	3.40	2.10	1.30	0.12	390	35.20	21.50	13.70	46.50	28.40	18.10	1.47
30	2.80	1.70	1.10	3.60	2.20	1.40	0.12	400	36.00	22.00	14.00	47.50	29.00	18.50	1.50
31	2.80	1.70	1.10	3.90	2.40	1.50	0.16	410	36.90	22.50	14.30	48.70	29.70	18.90	1.53
32	2.90	1.80	1.10	4.00	2.50	1.50	0.16	420	37.70	23.00	14.60	49.80	30.40	19.30	1.56
33	3.00	1.80	1.20	4.10	2.50	1.60	0.16	430	38.60	23.50	14.90	51.00	31.10	19.70	1.59
34	3.10	1.90	1.20	4.20	2.60	1.60	0.16	440	39.40	24.00	15.20	52.00	31.70	20.10	1.62
35	3.10	1.90	1.20	4.20	2.60	1.60	0.16	450	40.30	24.50	15.50	53.20	32.40	20.50	1.65
36	3.30	2.00	1.30	4.40	2.70	1.70	0.16	460	41.10	25.00	15.80	54.40	33.10	21.00	1.68
37	3.30	2.00	1.30	4.40	2.70	1.70	0.16	470	42.00	25.50	16.10	55.60	33.80	21.40	1.71
38	3.40	2.10	1.30	4.50	2.80	1.70	0.16	480	42.80	26.00	16.40	56.60	34.40	21.80	1.74
39	3.50	2.10	1.40	4.60	2.80	1.80	0.16	490	43.70	26.50	16.70	57.80	35.10	22.20	1.77
40	3.60	2.20	1.40	4.70	2.90	1.80	0.16	500	44.50	27.00	17.00	58.90	35.80	22.60	1.80
41	3.70	2.30	1.40	5.20	3.20	2.00	0.20	510	45.40	27.50	17.30	60.10	36.50	23.00	1.83
42	3.80	2.30	1.50	5.30	3.20	2.10	0.20	520	46.20	28.00	17.60	61.20	37.20	23.40	1.86
43	3.90	2.40	1.50	5.40	3.30	2.10	0.20	530	47.10	28.50	17.90	62.30	37.80	23.80	1.89
44	3.90	2.40	1.50	5.40	3.30	2.10	0.20	540	47.90	29.00	18.20	63.40	38.50	24.20	1.92
45	4.10	2.50	1.60	5.60	3.40	2.20	0.20	550	48.80	29.50	18.50	64.70	39.20	24.70	1.95
46	4.10	2.50	1.60	5.60	3.40	2.20	0.20	560	49.60	30.00	18.80	65.80	39.90	25.10	1.98
47	4.20	2.60	1.60	5.70	3.50	2.20	0.20	570	50.50	30.50	19.10	66.90	40.50	25.50	2.01
48	4.30	2.60	1.70	5.80	3.50	2.30	0.20	580	51.30	31.00	19.40	68.00	41.20	25.90	2.04
49	4.40	2.70	1.70	5.90	3.60	2.30	0.20	590	52.20	31.50	19.70	69.20	41.90	26.30	2.07
50	4.60	2.80	1.80	6.10	3.70	2.40	0.20	600	53.00	32.00	20.00	70.30	42.60	26.70	2.10
60	5.40	3.30	2.10	7.20	4.40	2.80	0.24	610	53.80	32.40	20.20	71.30	43.10	27.00	2.13
70	6.40	3.90	2.50	8.40	5.10	3.30	0.28	620	54.50	32.80	20.40	72.30	43.70	27.30	2.16
80	7.20	4.40	2.80	9.50	5.80	3.70	0.32	630	55.30	33.20	20.60	73.50	44.30	27.70	2.19
90	8.20	5.00	3.20	10.80	6.60	4.20	0.36	640	56.00	33.60	20.80	74.50	44.90	28.00	2.22
100	9.00	5.50	3.50	11.90	7.30	4.60	0.40	650	56.80	34.00	21.00	75.50	45.40	28.30	2.25

Normalne ceny jazdy.

Cena jednostkowa za jedną osobę i kilometr.

Przy oddaleniach	za osobę i kil.		
	III.	II.	I.
	k l a s a		
	hal. z nal. stem.		
Od 1 do 400 km.	3-50	5-50	9 00
Od 401 do 600 km. za każdy kilometr ponad 400 km.	3-00	5 00	8 50
Ponad 600 km. za każdy kilometr ponad 600 km.	2-00	4-00	7-50
Dopłata za kilom. pociągu pośpiesznego od kilom.	1-12	1-76	2-88

Ceny jazdy oblicza się za oddalenia do 90 kilometrów, za każdy kilometr przy dalszych oddaleniach na podstawie stref po 10 km., przyczem każde zaczęte 10 km. uważa się za całą strefę.

Najniższa taksa wynosi 20 halerzy dla III kl., 30 hal. dla II kl. i 50 hal. dla I kl.

Ceny biletów zaokrągla się w ten sposób, iż należytość ponad 5 hal. oblicza się za 10 hal. należytości, poniżej 5 hal. nie oblicza się wcale.

Osobne przedziały w wagonie.

Podróżni, chcący użyć całego przedziału w wagonie, mają zakupić bilety jazdy odnośnej klasy i do odnośnego pociągu dla tych osób, które przedziału w wagonie używają, najmniej jednak dla całego przedziału I. kl. 4, II. kl. 3, a III. kl. 4 bilety.

Za dzieci niżej 4 lat, które się przewozi bezpłatnie, nie liczy się żadnej należytości, za dzieci zaś od 4 do 10 lat pobiera się należytość jak za dorosłe osoby.

Jeżeli się żąda przewozu osób w I. klasie przy tych pociągach, przy których niema I. klasy, można temu żądaniu pod tym warunkiem zadośćuczynić, jeżeli co najmniej zapłaconą będzie należytość za 6 miejsc t. j. za wszystkie miejsca przedziału I. klasy i jeżeli zamówienie takiego przedziału 24 godzin przedtem nastąpi.

Umysłne dostawienie wozów

(salonowych, osobowych i wozów dla chorych).

Za użycie wozu salonowego albo innego wozu osobowego, lub też umyślnie urządzonego wozu dla chorych zakupić należy bilety I. kl. odnośnego pociągu dla osób jadących w tym wozie, a co najmniej 12 biletów za wóz dwu lub trzyosiowy, a 18 biletów za wóz o czterech lub więcej osiach. Za wozy salonowe na szlaku Lambach-Gmunden (dworzec nad jeziorem) należy trzeba najmniej 6 biletów I. klasy.

Za użycie krytych wozów towarowych, jako wozów dla chorych uiścić trzeba

należytość za 6 biletów I. klasy. Dwóch dozorców przewozi się bezpłatnie w wozie dla chorych, dla każdego dalszego dozorczy trzeba kupić bilet III. klasy.

Za przedmioty umieszczane w takim wozie, a służące do wygody chorego, które jednak mają dostawić podróżni, tudzież za ręczny pakunek nie opłaca się żadnej należytości.

Taryfa dopłat za użycie jednego miejsca w wozach sypialnych przy pociągach pośpiesznych.

	I. kl.	K.	12-50
Kraków-Czerniowce.	II.	"	10-—
Wiedeń-Kraków	I.	"	10 60
	II.	"	9-60
Wiedeń-Lwów.	I.	"	16-50
	II.	"	14-—
Wiedeń-Podwoleczyska	I.	"	20-—
	II.	"	16-—
Kraków-Podwoleczyska	I.	"	9-40
	II.	"	6-40
Kraków-Lwów	I.	"	5-90
	II.	"	4-40
Lwów-Podwoleczyska	I.	"	4-—
	II.	"	2-50

Zniżenie jazdy dla dzieci.

Dzieci do ukończonego 4 roku są wolne od zapłaty, za dzieci od roku do 10 p aci się połowę

Dowolna przerwa jazdy.

Oprócz wyjątkowo przyznaných przez zarząd kolejowy większych dogodności w przerywaniu jazdy, dozwala się podróżnym przerywać jazdę tylko jeden raz, zaś przy biletach powrotnych podczas jazdy tam i napowrót po raz pod tym jednak warunkiem, iż dalszą podróż odbędą pociągiem odchodzącym do stacji przeznaczenia tego samego lub następnego dnia. W tym celu winni podróżni zaraz po opuszczeniu pociągu okazać bilet naczelnikowi stacji i żądać zaopatrzenia go klauzulą ważności. Jeżeli pociąg, którym chcą dalej jechać, jest wyżej taryfowany niż ten, do którego bilet kupił, wówczas należy dokupić bilet dodatkowy, pokrywający co najmniej różnicę ceny.

Przerwa jazdy nie przedłuża terminów wyznaczonych dla podróży powrotnych, okrężnych i t. p. Za zezwoleniem władzy nadzorczej można przerwę jazdy uczynić zawisłą od osobnych w taryfie umieścić się mających warunków, tudzież może być przerwa jazdy dla pewnej kategorii biletów zupełnie uchyloną.

Nie wolno przerywać jazdy w przystankach, w których niema personelu służbowego.

Jeżeli pociąg nie zatrzymuje się w kresowej stacji podróżnego, wówczas winien wysiąść tenże w ostatniej poprzedniej stacji, w której się pociąg zatrzymuje.

Spory i zażalenia.

Spory między podróżującą publicznością a służbą kolejową rozstrzyga naczelnik stacji, podczas jazdy nadkonduktor, prowadzący pociąg. Skargi mogą być wnoszone ustnie lub pisemnie do przełożonych służbowych, a także pomieszczone w księgach zażeń, jakie znajdują się na każdej stacji. Zarząd winien w jak najkrótszym czasie dać odpowiedź na każde zażalenie, wniesione z podaniem nazwiska i miejsca zamieszkania skarżącego.

Odbiór i wymiana zakupionych biletów.

Nabyte bilety uprawniają podróżnego do zajęcia miejsca odnośnej klasy w pociągu. Jeżeli jednak podróżny nie może otrzymać odpowiadającego nabytemu biletowi miejsca w pociągu, jeżeli nawet nie znajdzie miejsca tymczasowego w wyższej klasie, wówczas przysługuje mu prawo zamiany swego biletu na bilet klasy niższej, w której znajdowałyby się jeszcze miejsca wolne, za zwrotem różnicy ceny biletu, albo też zaniechania podróży i żądania zwrotu pieniędzy za bilet zakupiony. Tak samo może on zamienić bilet swój, w razie potrzeby, na bilet klasy wyższej, co uskutecznić winien kasjer, jeśli to żądanie objawi wcześniej, niż na pięć minut przed odejściem pociągu i jeżeli bilet nie został przeciętym, a tylko użytym do wejścia na peron.

Kontrola biletów.

Bilety kolejowe winny być okazane przy wejściu na peron lub opuszczaniu takowego, przy wejściu do wagonu, jak również każdorazowo, ilekroć będzie żądanem, oddane zaś po ukończeniu jazdy i wstąpieniu na dworzec stacji, będącej kresem podróży. Osoby, zajmujące miejsce w wagonie bez ważnej karty, muszą uiścić podwójną takse całej drogi, odbytej w pociągu, co najmniej wszakże muszą opłacić kwotę 6 koron. Tę ostatnią sumę opłacić im należy nawet w razie, jeśli pociąg nie jest jeszcze w ruchu. Jednakże podróżny, któryby nie wzywany, sam zawiadomił konduktora lub prowadzącego pociąg o tem, że z powodu opóźnienia nie zdołał wykupić biletu, opłaca tylko zwykłą cenę jazdy, i K dopłaty. Bądź co bądź należy podróżnemu na wszelką taką dopłatę żądać wydania dodatkowej karty lub innego jakiegoś poświadczenia. Ktoby odmawiał natychmiastowej zapłaty, może być zagnalony do opuszczenia wagonu.

Zachowanie w czasie jazdy.

Podczas jazdy nie wolno nikomu wychylać się z okien wagonu, ani też opierać o drzwi, a także pobyt na znajdującej się przy wagonie platformie jest wzbro-

nionym. Otwieranie okien po obu stronach wagonu równocześnie dozwolonem jest tylko za zgodą wszystkich znajdujących się w przedziale pasażerów. Wogóle jeśli w przedmiocie otwarcia lub zamykania okien zachodził jakies nieporozumienie między podróżnymi, spór ten rozstrzyga konduktor. Wysiadając na stacjach pośrednich, winien podróżny złożyć rzeczami swe miejsce, inaczej bowiem utraci doń prawo.

Przedziały damskie.

Służba kolejowa obowiązana jest na życzenie podróżnych wskazać tymże miejsce. Każdy pociąg, choćby najkrótszy, winien mieć po jednym przedziale damskim drugiej i trzeciej klasy.

Palenie tytoniu.

W pierwszej klasie wolno palić tylko za zezwoleniem wszystkich znajdujących się w przedziale podróżnych. W innych klasach palenie w zasadzie jest dozwolonem. W każdym pociągu wszakże muszą znajdować się przedziały drugiej, a jeśli skład i rodzaj pociągu pozwala, także trzeciej klasy, przeznaczone dla niepalących.

Opóźnienia pociągów.

Opóźnienie odjazdu lub przyjazdu pociągu nie daje podróżnemu prawa do żądania odszkodowania od kolei, jakiegokolwiek dlań stąd wynikłoby niedogodności. Jeżeli skutkiem opóźnienia pociągu podróżny stracił połączenie z inną linią kolei, może, skoro jest zaopatrzone w kartę bezpośredniej komunikacji, żądać o ile powrócił zaraz następnym pociągiem do stacji początkowej, zwrotu ceny opłaconego biletu tam i z powrotem. Żądanie to należy natychmiast po przybyciu do stacji, gdzie krzyżują się drogi, zameldować naczelnikowi stacji i toż samo uczynić za powrotem do stacji wyjścia. Obaj naczelnicy winni wydać poświadczenie tego zameldowania. Jeśli wypadki elementarne lub inne zdarzenia nie dopuszczają podróży na jakiejś przestrzeni linii kolejowej, w takim razie transport podróżnych aż do miejsca, skąd dalej podróżować już można koleją, za pomocą innego jakiegoś środka jazdy, jest obowiązkiem zarządu drogi. Powstałe stąd kosztą, po odrączeniu opłaty za część drogi nieprzejechanej koleją, należy zarządowi zwrócić.

Zabieranie psów.

Psów i innych zwierząt nie należy wprowadzać do wagonów osobowych. Wyjątek stanowią tu małe pieski, które można trzymać na kolanach, a i to wówczas tylko, jeśli wszyscy współpodróżni w tym przedziale zgodzą się na to. Za-

bieranie większych psów, zwłaszcza psów myśliwskich do wagonów klasy trzeciej może być wyjątkowo dopuszczonem, jeśli osoby, którym one towarzyszą, znajdują się w osobnym przedziale. Obowiązek opłacenia za psy taryfą postanowionej sumy nie odpada przez to bynajmniej. Przewożenie innych psów, zabieranych przez podróżnych, odbywa się w osobnych, specjalnych przedziałach. Przy oddaniu psa trzeba nabyć odpowiedni bilet. Za oddaniem tego biletu oddają nam psa na żądanej stacji. Ktoby psa nie zameldował, obowiązany jest opłacić, oprócz zwykłej opłaty, jeszcze 1 kor. kary.

Przedmioty, których zabierać nie wolno.

Materiały łatwo zapalne oraz takie, które w jakikolwiek inny sposób wyrządzić mogą szkodę, w szczególności broń nabita, proch strzelniczy wykluczone są od zabierania ich z sobą do wagonu. Przekraczający to rozporządzenie odpowiada za wynikłe stąd szkody — a oprócz tego płaci określoną policyjnymi przepisami karę. Myśliwcom i w publicznej służbie stojącym osobom wolno jest zabierać z sobą amunicję podręczną.

Bagaż podróży.

Jako taki właściwie należy uważać tylko to, co podróźnemu w drodze jest potrzebnem, jak kufer, płaszcz, koce, pudełka z kapeluszami etc. Jednakże wyjątkowo nadawać można jako pakunek podróży skrzynki z towarem i inne przedmioty, których zabranie koniecznem jest dla pasażera. Tak samo można zabierać małe zwierzęta, a także psy w klatkach, paki, worki, wory etc. Przedmioty wykluczone od przewozu wagonem nie mogą być również na bagaż przyjęte. Czy i na jakich warunkach przedmiot jakiś ma być przyjęty, o tem rozstrzyga taryfa. Przyczem w razie uszkodzenia lub zagubienia drogocennych pakunków, klejnotów, przedmiotów sztuki etc. przysługuje kolei prawo ograniczenia odszkodowania za nie do maximum, oznaczonego przez taryfę. Pakunek podróży, oprócz starannego porządnego opakowania, nie powinien mieć na sobie kartek z poprzednich kolei — w razie bowiem niestarannego opakunku, kolej nie odpowiada za uszkodzenie przedmiotu, w razie zaś pozostawienia dawnych kartek, nie odpowiada za zblakanie się ewentualne pakunku. Pakunki oddawane na wagę, muszą być oddane na 15 minut przed odejściem pociągu, inaczej bowiem mogą być odrzucone. Powozy, wozy etc. oddawane na bagaż podróży, należy zameldować na dwie godziny przed terminem odjazdu, a wyekspedjować co najmniej na godzinę przed odejściem. Na małych stacjach pośrednich tego rodzaju posyłka musi być

zameldowaną na 24 godziny wcześniej, jeśli ma odejść żądanym przez wysyłającego pociągiem. Wydanie bagażu następuje na podstawie recepty (kwitu), otrzymanego przy nadaniu. Kolej nie jest obowiązana dochodzić praw do pakunku tego, który przedkłada jej kwit nadawczy, owszem za okazaniem takowego wydaje je bezzwłocznie. Za pakunek, nieodebrany po 24 godzinach od przyjęcia pociągu, a po wozu po upływie dwóch godzin, należy już opłacać taryfę przepisaną opłatą za składowe. Jeśli powóz nadszedł na stację po 6-tej wieczorem, czas opłaty liczy się dopiero od 6-tej następnego rana. Jeżeli ktoś nie może z jakichbyś powodów przedłożyć recepty nadawczego, kolej wydać mu może pakunek dopiero po poprzedniem wykazaniu przezeń praw do tegoż i za złożeniem rewersu odpowiedniego. Zazwyczaj wydaje się pakunek na stacji, do której został wyekspedjowany, może jednak na żądanie podróznego być wydany już na jednej z wcześniejszych stacji. W takim wypadku musi on zwrócić kwit nadawczy i okazać swój bilet podróży.

Odpowiedzialność kolei za opóźnienie bagażu.

Kolej odpowiedzialną jest za szkody lub straty, wynikłe z opóźnienia bagażu, chyba że opóźnienie to było wynikiem wypadku, którego ona ani sprowadziła, ani nie była też w stanie odwrócić. Przy dowiedzionej i wykazanej stracie, jaka stąd wynikła, kolej wynagradza do wysokości wykazanej straty, w innych rzach za każdą rozpoczętą dobę opóźnienia co najwyżej po 20 h. od kilograma opóźnionego pakunku.

Posługacze kolejowi.

O ile takowi są na stacji ustanowieni, odznaczać się muszą odrębnem ubraniem i być zaopatrzeni w stałą taryfę, która powinna być wywieszoną w właściwych miejscach dworca; oprócz tego winni być ponumerowani. Na każdej większej stacji istnieją urządzenia, gdzie można za pewną stałą oznaczoną opłatą składać pakunki.

Urządzenia istniejące na większych dworcach kolejowych.

Garderoba do przechowywania pakunków ręcznych, odzieży i t. p. — Umywalnia i toaleta dla pań i panów. Sprzedaż książek do czytania, dzienników, konduktorów i t. p.

Osobne „przedsiębiorstwo międzynarodowe“ wypożycza podróźnym poduszki na czas podróży. To urządzenie istnieje dotychczas tylko na szlakach kolejowych: Wiedeń - Solnogród, Solnogród - Arlberg, Wiedeń Praga i Wiedeń-Marienbad, a należytość za jednorazowe użycie aż do oznaczonej stacji końcowej wynosi 1 kor., kaucji nie uiszczą się. Poszewki pierze się po każdorazowem użyciu jak najstaranniej i zmienia się, a poduszki czysto.

ROZDZIAŁ XVI. KOŚCIÓŁ KATOLICKI.

Panujący Papież.

Papież 264.

JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚĆ PIUS X.

Namiestnik Jezusa Chrystusa i Następca Księcia Apostołów, Patriarcha Zachodu, Prymas Włoch, Arcybiskup i Metropolita Prowincji rzymskiej, Biskup Rzymu, Głowa widzialna całego Kościoła, Władca udziałny w dobrach i posiadłościach doczesnych Stolicy św.; przedtem Józef Sarto, urodz. w Riese 2. czerwca 1835 r., wyświęcony na kapłana dnia 18. września 1858 r., jako biskup Mantui prekonizowany w roku 1884, mianowany kardynałem 12. czerwca 1893 roku, a 15. czerwca 1893 r. mianowany patriarchą Wenecji, wybrany papieżem d. 4. sierpnia 1903, koronowany d. 9. sierpnia 1903 r.

Nuntius papieski we Wiedniu: Bavona Alessandro, monsignore.

Książę arcybiskup we Wiedniu: J. Emin. Franciszek Ksawery Nagl dr. teol. rzecz. tajny radca, kardynał, człon. Izby Panów etc.

Konsystorz metropolitalny obrz. łac. we Lwowie.

Archidiecezja rozciąga się na byłe obwody: lwowski, żółkiewski, złoczowski, brzeżański, stryjski, stanisławowski, kolomyjski, tarnopolski, czortkowski i Bukowinę.

Arcybiskup i metropolita: ks. dr. Józef Bilczewski, teol. członek austr. Izby Panów i Sejmu krajowego, rzecz. tajny radca J. c. i k. ap. Mości.

Biskup sufragan: ks. dr. Władysław Bandurski, ur. 1863 r., wyświęcony na kapłana 1887 roku, jako biskup Lwowa prekonizowany 30. lipca 1890 r.

Proboszcz: b. o. k. s. p. króla Belks. Feliks, ur. 7. czerwca 1840.

Dzieci: książę Karol Ludwik, generał doł. ur. 30. lipca 1833, zmarł 19. maja 1896, ożeniony I. v. 4. listopada 1856 z † Małgorzatą, księżn. saską, zm. 15. września 1858; II. v. 21. paźdź. 1862, z † Marją Anuncjata, księżn. sycylijską, zm. 4. maja 1871. III. v. 23. lipca 1873 z Marją Teresą, córką śp. Don Mignela, infanta portug., ur. 24. sierpnia 1855.

Dzieci z drugiego małżeństwa:

a) Arcyksiążę Ferdynand, następca tronu, arcyksiążę Austrii-Este, gen. kaw. ur. 18. grudnia 1863, ożeniony morganatycznie z Zofią z Choteków ks. Hohenberg, dnia 1. lipca 1900.

tarski, oświęcimski, skawiński, suski, wadowicki, wielicki, żywiecki.

Książę-biskup: J. Emin. Książę Adam Sapieha, dr. teologii, członek Izby Panów i Sejmu krajowego rzecz. tajny radca Jego c. i k. Apostolskiej Mości.

Biskup sufragan: ks. Anatol Nowak, Biskup tyt. irenopolski, scholast. kat.

Prałat dziekan: Ks. dr. Feliks Gawroński.

Kancelarz: Ks. dr. Karol Nikiel.
Notaryusz: Ks. dr. Jan Kanty Tobiasiewicz.

Konsystorz biskupi rzym. katol. w Przemyślu.

Diecezja obejmuje 23 politycznych powiatów. t. j. przemyski, jarosławski, mościcki, jaworowski, samborski, starsamborski, turczański, drohobycki, rudański, sanocki, strzyżowski, liski, dobromilski, brzozowski, krościński, jasielski, przeworski, rzeszowski, kolbuszowski, tarnobrzeczki, nisiecki, łańcucki i część pilzneńskiego, gorlickiego, tarnowskiego, grybowskiego i ropczyckiego.

Biskup: ks. Józef Sebastian Pelczar, doktor teologii, asyst. tronu pap., prałat domowy Ojca św., członek Sejmu krajowego, tajny radca.

Biskup sufragan: ks. Karol Józef Fischer, biskup tyt. malleński, kan. kat. przem.

Konsystorz biskupi obrz. łac. w Tarnowie.

Diecezja obejmuje dekanaty: bobowski, bocheński, brzeski, czechowski, browski, kolbuszowski, limanowski, mielecki, radłowski, ur. 10. stycznia 1833, zm. 13. kwietnia 1883.

Dzieci z drugiego małżeństwa:

2. Józef Ferdynand Salwator, marszałek porucznik, ur. 24. maja 1872.

3) Piotr Ferdynand Salwator, jen. major ur. 12. maja 1874. ożen. 8. list. 1900 z Marją Krystyną, córką Don Alfonsa Bourbon ur. 10. kw. 1877.

Dzieci:

a) Godfryd ur. 14. marca 1902.

b) Helena, ur. 30. październik.

c) Jerzy ur. 22. sierpnia 1900.

d) Róża ur. 22. września 1900.

4. Henryk Ferdynand, rotm. lutego 1878.

5. Anna Marja Teresa, ur. 1. 1879, zam. ks. Hohenlohe-Ba.

6. Małgorzata Marya, ur. 13.

7. **Germana Marya Teresa**, ur. 11. września 1884.

8. † **Robert Ferdynand** ur. 15. paźdz. 1885 zm. 2 sierp. 1895.

8. **Agnieszka Marya Teresa**, ur. 26. marca 1891.

Bracia W. ks. Tosk. Ferdynanda IV.

Ludwik Salwator, pułkownik ur. 4. sierpnia 1847.

† **Karol Salwator** marsz. por. ur. 30. kwietnia 1839, zm. 18 stycz. 1892 ożen. 19. wrześn. 1861 z † **Marją Immakulatą Klemetyną** córką śp. króla Sycylii Ferdynanda II. ur. 14. kwiet. 1844, zm. 1°. lutego 1899.

Dzieci:

1. **Marya Teresa**, ur. 18. września 1862, zam. 28 lut. 1886 z arc. Karolem Szczepanem.

2. **Leopold Salwator**, jen. zbrojm. ur. 15. paźdz. 1863, ożen. 24. paźdz. 1889 z Blanką córką Don Carlosa Bourbon ur. 7. września 1868.

Dzieci:

a) **Marya de los Dolores**, ur. 5. maja 1891.

b) **Marya Immakulata**, ur. 9. wrześ. 1892.

c) **Małgorzata** ur. 8. maja 1894.

d) **Reiner Karol**, ur. 21. listop. 1895.

e) **Leopold**, ur. 30. stycznia 1897.

f) **Marya Antonina**, ur. 13. lipca 1899.

g) **Antoni**, ur. 20. marca 1901.

h) **Assunta**, ur. 10. sierpnia 1902.

i) **Franciszek Józef**, ur. 4. list. 1905.

k) **Karol Pius**, ur. 4. grud. 1909.

3. **Franciszek Salwator**, generał kawal. ur. 21. sierpnia 1866, ożeniony 31. lipca 1890, z arcyks. **Maryą Waleryą**, córką cesarza **Franciszka Józefa I.**

Dzieci:

a) **Elżbieta, Franciszka**, ur. 27. stycznia 1892, zam. z Jerzym hr. Waldburg-Zeil-Lustenau-Hohenems.

b) **Franciszek Karol Salwator**, ur. 17. lut. 1893.

c) **Hubert Salwator**, ur. 30. kwiet. 1894.

d) **Jadwiga**, ur. 24. września 1896.

e) **Teodor Salwator**, ur. 9 paździer. 1899.

f) **Gertruda**, ur. 19. listopada 1900.

g) **Marya** ur. 19 listopada 1901.

h) **Klemens Salwator**, ur. 6. paźdz. 1904.

i) **Matylda**, ur. 9. sierp. 1906.

k) † **Agnieszka**, ur. i zm. 26. czer. 1911.

4. **Karolina Marya Immakulata**, ur. 5. wrześ. 1869, zam. 30. maja 1804 z księciem **Leopoldem Saski-Koburg i Go-**

rotm. Salwator, ur. 22 list. 1896.

Antonja Immakulata ur. 18. 14. stycz. 1891.

Immakulata Reineria, ur. 3. wrześ. 29. paźdz. 1900 z księciem

Wirtemberg.

8. † **Reiner Salwator**, ur. 27. lutego 1880, zm. 4. maja 1889.

9. † **Henryka Marja Immakulata**, ur. 20. lutego 1884, zm. 13. sierpn. 1886.

10. † **Ferdynand Salwator**, ur. 2 czerwca 1888, zm. 28. lipca 1891.

III. **Linia po arcyksięciu Karolu:**

(bracie Cesarza **Franciszka I.**)

† **Karol Ferdynand**, jen. kaw. syn arcyks. **Karola**, ur. 29. lipca 1818, zm. 20. list. 1874. ożen. 18 kwiet. 1854 z **Elżbietą** córką śp. arcyks. **Józefa Palatyna.**

Dzieci:

1. † **Franciszek Józef**, ur. 5 marca, zm. 13. marca 1855.

2. **Fryderyk**, generał piech., ur. 4. czerwca 1856, ożeniony 8. października 1878 z **Izabellą**, córką śp. **Rudolfa Croy-Dülmen**, ur. 27. lutego 1856.

Dzieci:

a) **Marya Krystyna**, ur. 17. listopada 1879, zam. 10. maja 1902, z **Emanuellem** księciem **Salm-Salm.**

b) **Marya Anna**, ur. 6. stycznia 1882, zam. 25. maja 1903 z **Eljaszem Bourbon** księciem **Parmy.**

c) **Marya Henryka** ur. 10. stycznia 1883, zam. 3 czerwca 1908 z **Gotfrydem** księciem **Hohenlohe-Schillingsfürst.**

d) **Gabryela (Marya, Teresa)**, ur. 14. września 1887.

e) **Izabella Marja**, ur. 17. listop. 1888, zam. 10. lutego 1912 z **Jerzym** księciem **Bawarskim.**

f) **Marya Alicya**, ur. 15. stycznia 1893.

g) **Abrecht**, ur. 24. lipca 1897.

3. **Marya Krystyna**, ur. 21. lipca 1858, zam. 29. listopada 1879 z ś. p. **Alfonsem XII.**, królem hiszpańskim, wdowa od 25. listop. 1885,

4. **Karol Szczepan** admirał, ur. 5. września 1860, ożeniony 28. lutego 1886 z **Maryą Teresą**, córką arcyksięcia **Karola Salwatora**, ur. 18 wrześ 1862.

Dzieci:

a) **Eleonora (Marya, Immaculata)**, ur. 28. listopada 1886.

b) **Renata (Marya)**, ur. 2. stycznia 1888, zam. 16. styczn. 1909 z księciem **Hieronimem Radziwiłłem.**

c) **Karol (Albrecht)**, porucznik ur. 18. grudnia 1888.

d) **Mechtilda (Marya, Krystyna)**, ur. 11. października 1891.

e) **Leon (Karol)**, ur. 5. lipca 1893.

f) **Wi helm**, ur. 8. lutego 1895.

5. **Eugeniusz, Hoch i Deutschmeister** generał kawal., ur. 21. maja 1863.

6. † **Marja Elenoora**, ur. 19. list. zm. 9. grudnia 1864.

Arcyks. Józef, mar. por. ur. 9 sier. 1872.

Arcyksiaże Rainer, jen. piech. ur. 11. stycz. 1827, ożen. 21. lut. 1852 z **Marją**

córką śp. arcyks. **Karola** ur. 10 wrz. 1825.

NAJWYŻSZA REPREZENTACJA KRÓLESTW I KRAJÓW WCHODZĄCYCH W SKŁAD AUSTRYJACKIEJ POŁOWY MONARCHJI.

Rada państwa.

Izba panów (I. Franzensring),

składa się z 15 członków domu cesarskiego, 94 członków dziedzicznych, 17 dostojników kościelnych i 155 członków dożywotnich, mianowanych przez koronę.

Prezydent: JE. Alfred ks. Windischgrätz.
Wiceprezydenci: Egon ks. Fürstenberg,
Alojzy ks. Schönburg Hartenstein.

Biuro: Dyrektor Dr. Artur Porser, radca dworu.

Sekretarz: Dr. Artur hr. Waldstein-Wartenberg

Członkowie Izby panów z ziem polskich:

na mocy ustawy zasadniczej.

Książę Adam Sapieha, dr. książę-biskup krakowski

Ks. dr. Józef Bilczewski, arcyb. metropolita lwow. obrz. łac.

Ks. dr. Andrzej Aleksander ze Szeptyc hr. Szeptycki, arcybiskup halicki obrz. gr. kat.

Kopp Jerzy, kardynał książę biskup we Wrocławiu

Ks. Teodorowicz Józef, arcyb. obrz. orm.

Członkowie mianowani dziedzicznie:

Badeni Stanisław Henryk hr.

Baworowski Rudolf hr.

Czartoryski Jerzy, ks., poseł na Sejm

Dzieduszycki Tadeusz, hr., ordynat na Poturzycy

Gołuchowski Agenor, hr., b. min. spraw zagranicznych, ordynat na Skale

Lanckoroński Brzezie Karol hr.

Lubomirski Andrzej ks., kurator zakładu Ossolińskich, poseł na Sejm.

Potocki Roman hr., ordynat na Łańcucie, poseł na Sejm

Sapieha Władysław ks.

Stawczyn Siemieński-Lewicki Stan. hr.

Tarnowski Jan Zdzisław hr.

Mianowani dożywotnio:

Biliński Leon, tajny radca, wspólny minister skarbu

Czaykowski Władysław, adwokat

Czechowicz Konstanty, biskup

Dydyński Marjan

Fedorowicz Władysław, właśc. dóbr

Gołuchowski Adam hr.

Horaczewski Jan, radca dworu

Jędrzejowicz Adam

Korytowski Witold, tajny radca

Kraiński Władysław dr., poseł na Sejm, prez. Tow. kr. ziemsk.

Łoziński Władysław dr.

MałECKI Antoni dr., kurat. zakładu Ossolińskich

Morawski Kazimierz, radca dworu

Piniński Leon hr., b. nam., poseł na Sejm

Smolka Stanisław dr., prof. Uniw. Jag.

Stadnicki Jan hr.

Stadnicki Stanisław, tajny radca

Tarnowski Stanisław hr. dr., poseł na Sejm, prez. Akad. Umiej.

Tchórznicki-Mniszek Aleks. dr., prez. wyż.

sąd. kraj. we Lwowie

Wodzicki Antoni hr.

Wojciechowski Tadeusz, radca dworu

Zgórski Alfred, dyr. banku krajowego

Zoll Fryderyk dr., prof. Uniw. Jag., poseł na Sejm.

Izba posłów (I. Franzensring)

składa się z 516 członków, mianowicie: z Galicji 106, Ślązka 15, Bukowiny 14, Austrii Dolnej 64, Austrii Górnej 22, Salcburga 7, Styrii 30, aryntji 10, rainy 12, Tyrolu 25, 4, raju Przedarułańskiego (Voralbergu) Gorycji i Gradydyski 6, Tryestu 5, Dalmacji 11, Istrii 6, Czech 130, Moraw 39.

Według stronnictw i narodowości:

Koło polskie 72 członków, demokratów narodowych 10, demokratów polskich 11, demokratów postępowych 2, konserwatystów 22, ludowców 25, centrum 2.

Niemców 172, stronnictwo chrześcijańskospołecznych 74. Związek niem. narodowy 99.

Czechów 82.

Włochów 16, liberalnych 6, ludowców 10.

Kroacko-słowacki związek 37 członków,

Słowaków 24, południowych Słowian 13.

Rumunów klub ziem. 6

Rusinów 28, Ukraińców 18, Rusinów z Bukowiny 5, radykałów 5.

Socjalistów 81, niemieckich 47, polskich 9

czeskich 25.

Prezydent Izby posłów: Dr. Juljusz Sylwester.

Wiceprezydenci: Dr. Enrico Conci, dr. Ludomił German, Karol Inkel, Engelbert Pernerstorfer, Józef Pognacnik, Julian Romańczuk, Józef Zdarsky.

Posłowie z Galicji:

Abrahamowicz Dawid, tajny radca, wł. dóbr, Lwów-Wiedeń (konserwatysta 64).

Angermann Klaudivjusz, inżynier, przemysłowiec, Boguchwała (ludowiec 46).

Baczynski Lew, adwokat, Stanisławów (ukrainiec-radykał 59).

Banaś Antoni, sędzia, pow. Kalwarja (ludowiec 37).

Baworowski Jerzy hr., wł. dóbr, Ostów (konserwatysta 60).

Biały Stanisław, radca sądu krajowego Brzozów (ludowiec 52).

Bis Jan, włościanin, Nisko (ludowiec 45).

Bojko Jakób, właśc. realności, Gręboszów (ludowiec 44).

Bomba Antoni, włościanin, Budziwój (ludowiec 52).

Breiter Ernest, redaktor, Lwów (socjalista niezawisły 2).

Budzynowski Więcesław, dziennikarz, Lwów (ukrainiec 60).

Buzek Józef, prof. uniwersytetu, Lwów (demokrata narod. 6)

Cegliński Grzegorz, dyrektor gimn. Przemyśl (ukrainiec 61).

Cegielski Longin, kandydat adwokacki, Lwów (ukrainiec 67).

Czaykowski Władysław, adwokat i wł. dóbr, Przemyśl (konserwatysta 61).

Daszyński Ignacy, redaktor, Kraków (socjalista 11).

Dąbski Władysław, radca sądu kraj. Złoczów (demokrata narod. 63).

Diamand Herman, adwokat, Lwów (socjalista 3).

Długosz Władysław, właśc. dóbr, przemysłowiec, Siary (ludowiec 49).

Dniestrianskij Stanisław, prof. uniwers. Lwów (ukrainiec 62).

Dobja Ludwik, piekarz, właśc. młyna, Rybarzowice (centrum 36).

Folis Józef, proboszcz, Skniłów (ukrainiec 64).

Gall Rudolf przemysłowiec, Tarnopol (demokrata narod. 15).

German Ludomił, em. inspektor szkół, radca dworu, Lwów (demokrata 20).

Głabiński Stanisław, tajny radca, prof. uniwersytetu, Lwów (demokrata narod. 4).

Godek Jan, sekr. Straży skarb. Husiatyn (ludowiec 70).

Goetz-Okocimski Jan baron, właśc. dóbr, Okocim (konserwatysta 41).

Gross Adolf, adwokat, Kraków (p. niezawisła żydowska 12).

Halban Alfred, profesor uniwersytetu, Lwów (konserwatysta 34).

Haller de Hallenburg Cezary, właściciel dóbr Jurczyce koło Skawiny (konserwatysta 38).

Hołubowicz Izidor, adwokat, Tarnopol (ukrainiec 68).

Hudec Józef, dyrektor Kasy chorych, Lwów (socjalista 7).

Jabłoński Wincenty Tadeusz, radca sądu kr., Krosno (demokrata 25).

Jachowicz Józef, włościanin, Strażów (ludowiec 47).

Jaworski Władysław Leopold, profesor uniwersytetu, Kraków (konserwatysta 24).

Jedynak Michał, włościanin, Pasczyna poczta Dębica (ludowiec 43).

Kędzior Andrzej, radca dworu, Lwów (ludowiec 44).

Klemensiewicz Zygmunt, literat, Borysław (socjalista).

Kleski Jan, właściciel dóbr, Kołomyja (demokrata 17).

Kolessa Aleksander, prof. uniwersytetu, Lwów (ukrainiec 69).

Kolischer Henryk dr., właśc. papierni, Czerlany (demokrata 31).

Korytowski Witold, tajny radca, Wiedeń (konserwatysta 19).

Kozłowski - Bolesta Włodzimierz dr., właśc. dóbr, Lwów (konserwatysta 67),

Krogulski Roman, dr. adwokat, Rzeszów (konserwatysta 21).

Kubik Jan, włościanin, Janowice koło Bestwiny (ludowiec 36).

Kuryłowicz Włodzimierz, radca sądu krajowego, Lwów (moskalofil 51).

Łahodyński Mikołaj, adwokat, Delatyn, (ukrainiec-radykał 55).

Lasocki Zygmunt hr., radca namiestn., Wiedeń (ludowiec 45)

Ławruk Paweł, włościanin, Ispas, poczta Kołomyja (ukrainiec-radykał 56).

Łazarski Stanisław, adwokat, Wadowice (demokrata 18).

Leo Juliusz, profesor uniwersytetu (demokrata 8).

Lewicki Antoni, włościanin, Majdan k. Kolbuszowy (demokrata narod. 46).

Lewickij Eugeniusz, adwokat, Wiedeń (ukrainiec 59).

Lewickij Lew, radca sądu krajowego, Skole (ukrainiec 57).

Lewyckij Konstanty, adwokat, Lwów (ukrainiec 66).

Liebermann Herman, adwokat, Przemyśl (socjalista 13).

Lisiewicz Aleksander, adwokat, Lwów (postępowy dem. 5).

Loewenstein Natan, adwokat, Lwów (demokrata 27).

Lubomirski Andrzej, książe dr., tajny radca, właściciel dóbr, Przeworsk (konserwatysta 47).

Łyszczarz Franciszek, włościan., Przedmieście Strzyżowskie (ludowiec 50).

Madej Jakób, włościanin, Ujazd (ludowiec 49).

Marek Zygmunt, adwokat, Kraków (socjalista 9).

Markow Dmitrij, adwokat, Lwów (moskalofil 65).

Matakiewicz Antoni, sędzia powiatowy, Tuchów (konserwatysta 42).

Moraczewski Andrzej, inżynier kolejowy, Lwów (socjalista 28).

Myjak Wincenty, włościanin, Zagorzyn (ludowiec franda 48).

Okuniewski Teofil, adwokat, Horodenka (ukrainiec 58).

Oleśnicki Eugeniusz, adwokat, Lwów (ukrainiec 57).

Onyszkiewicz Stefan, proboszcz, Chyżewicze (ukrainiec 53).

Osuchowski Bronisław, właśc. dóbr, Wiśniowczyk (konserwatysta 54).

Petruszewicz Eugeniusz, adwokat Skole (ukrainiec 65).

Petrykij Michał, redaktor, Lwów (ukrainiec 70).

Potoczek Jan, właściciel gruntu, Świńczak (centrum 48).

Ptaś Józef, radca sądu kraj., Mszana dolna (dem. narod. 39).

Rauch Edmund, przemysłowiec, Stanisławów (demokrata 14).

Reizes Henryk, przemysłowiec (socjalista niezawisły 33).

Rey-Werszowce Mikołaj hrabia, właśc. dóbr, Przyborowice (ludowiec 43).

Romańczuk Julian, prof. gimn., Lwów (ukrainiec 55).

Rosner Ignacy, radca ministerjalny, Wiedeń (konserwatysta 23).

Ruebenbauer Adam, kandydat notarialny, właściciel dóbr, Bochnia (ludowiec 41).

Rusin Józef, właściciel realności, Bieńkówka (ludowiec 38).

Rychlik Ignacy, dyrektor gimn., Jarosław (demokrata 22).

Serwatowski Władysław, właśc. dóbr, Jezierzany (konserwatysta 60).

Siengalewicz Włodzimierz, sędzia pow. Gliniany (ukrainiec 63).

Skarbek Aleksander, hrabia dr., wł. dóbr, Rudki (demokr. narod. 53).

Sliwiński Hipolit Junosza, architekt, Lwów (postęp. demokr. 1).

Śmiłowski Stanisław, wł. realn., Limanowa (ludowiec 39).

Średniawski Andrzej, włościanin, Górna wieś p. Myślenie (ludowiec 37).

Stapiński Jan, redaktor, Kraków (ludowiec 50).

Starowieyski Stanisław, właściciel dóbr, Bratkówka (konserwatysta 51).

Staruch Tymotej, włościanin, Słoboda Złota (ukrainiec 66).

Stefanyk Wasyl, literat, Rusiw p. Śniatyn (ukrainiec-radykał 58).

Steinhaus Ignacy, adwokat, Jasło (konserwatysta 30).

Stern Bernhard, właśc. browaru, burmistrz, Buczacz (konserwatysta).

Stesłowicz Władysław dr., sekretarz izby handl., Lwów (demokrata 26).

Tertil Tadeusz, adwokat, Tarnów (demokr. narod. 16).

Tetmayer-Przerwa Włodzimierz, art. malarz, Bronowice (ludowiec 40).

Trylowski Kiryjo, adwokat, Jabłonów (ukrainiec-radykał 56).

Witos Wincenty, włościanin, Wierchosławice (ludowiec 42).

Wityk Semen, redaktor, Lwów (rusk socjalista 54).

Wróbel Ignacy dr., zast. dyrektora kolei państw., Stanisławów (ludowiec 35).

Wysocki-Strzemię Kazimierz, wł. dóbr, Ostobuż (konserwatysta 62).

Zaleski Wacław, wł. dóbr, tajny radca, Wiedeń (konserwatysta 29).

Zamorski Jan, profes. szkoły realnej, Tarnopol (demokr. narod. 68).

Zarański Jan, radca górniczy, Wiedeń (demokrata 35).

Zieleniewski Edmund, inżynier, Kraków (demokrata 10).

Posłowie polacy ze Ślązka:

Michejda Jan adwokat, Cieszyn (polska partya ludowa).

Londzin Józef prof. gimn., Cieszyn (konserwatysta).

Reger Tadeusz redaktor, Cieszyn (socjalista).

Biuro Izby posłów.

Dyrektor: Bauer-Bargehr Alojzy, szef sekc. Radca rządu: Kupka Józef.

Dyrektor Archiw.: Dr. Neisser Karol.

Dyrektor Biblioteki: Merklas Jan dr., Renner Karol dr.

Dyrektor biura stenograficznego: Fleischner Józef. Zastępca: Dr. Broch Adolf.

Komisja kontroli długów państwa.

Prezydent: Eksc. Czedit v. Bründlsberg i Eysenberg Alojzy br. tajny radca.

Zastępca: Wiktor Fuchs br. dr.

Członkowie z Izby Panów:

Alojzy Czedit v. Bründlsberg i Eysenberg br. Alojzy. Paweł Schoeller.

Członkowie z Izby posłów:

Mastalka Henryk, Steinwender Otto dr., Wiktor Fuchs. br., Dr. Włodzimierz, Kozłowski-Bolesta.

Zastępcy z Izby Panów: Hr. Montecuccoli-Laderchi Maksymilian.

Z Izby posłów: Jankovic Franciszek dr., Seitz Karol.

Biurowo: kierownik Aleksander Hauen-schild; zastępca: Püregger Józef dr.; radcy rachunkowi: Wohlwend Hans, Frühweis Franciszek.

Trybunał państwa (Staatsgerichtshof).

Członkowie wybrani przez Izbę Panów:

Bernardt Ryszard dr., Call Fryderyk baron dr., Cramer Leopold, Feistmantel Karol dr., Javurek Jan dr., Kallina Alojzy baron, Scharfen Gustaw, Schwajger Franc., Soos Juliusz, Storch Franc. dr.

Członkowie wybrani przez Izbę posłów:
Balasits August dr., Beurle Karol dr.,
Kokoschinegg Gustaw dr., Magg Juliusz
dr., Popelka August dr., Porzer Józef dr.,
Skalkowski Tadeusz dr., Wackernell Jó-
zef dr., Zollinger Otton.

Trybunał (Reichsgericht).

I. Schillerplatz 4.

Prezyd.: Józef Unger tajny radca dr.
Zastępca prez.: Karol Grabmayer dr.

Członkowie trybunału:

Bernatzik Edmund dr., Call z Rosen-
burg u. Kulmbach Fryderyk bar. dr.
Czyhlarz Karol dr., Esser Hermann dr.,
Feistmantel Karol, Pattai Robert dr.,
Pelser v. Fürnberg Karol dr., Piniński hr.
Leon dr., Randa Antoni dr., Scharfen
v. Hennedorf Gustaw dr., Starzyński Sta-
nisław dr., Zaczek Jan dr.

Zastępcy: Kolisko August dr. Pace
Antoni hr.

Trybunał administracyjny.

I. Burgring 9.

I. Prezydent Markiz Bacquehem Oliwiusz.
II. Prezydent Schwarzenau Erwin bar. dr.

Prezydenci senatu:

Eksc. Gwido Haerdtl br. Henryk Rei-
ssig dr., Józef bar. Schenk dr., Zenker
Franciszek dr., Karol Maria Truxa dr.,
Sawicki Jan, Orski Włodzimierz dr.

Trybunał spraw patentowych.

I. Schmerlingplatz 10. Kancelarja IX/1
Porzellangasse 33.

Prezyd. Eks. Zohar Franciszek, za-
stępca Schindelka Gustaw.

Sekretarz: Antoni Riehl dr.

WSPÓLNE MINISTERSTWA PAŃSTWA Z SIEDZIBĄ W WIEDNIU.

Ministerstwo c. i k. domu i spraw zagranicznych.

I. Ballhausplatz 2.

Minister Eksc. Leopold hr. Berchtold.

Szefowie sekcyjni:

Eksc. Machio Karol br. dr., Eksc. Marek
hr. Wickenburg dr., Fryderyk hr. Sza-
pary de Schapar, Weil Otto dr., Jan Mi-
halovich, Teodor Ippen:

Urzędy pomocnicze:

Szef ekspedycyi: Pressler Teodor
Dyrektor: Froom August.

Ambasady zagraniczne:

Anglia: Eksc. Mensdorff-Pouilly - Die-
trichstein, Albert hr.

Argentyna: Hoennig O' Carroll Otto br.
Bawarya: Eksc. Veliss v. Laszlofalva
Ludwik dr.

Belgia: Eksc. Clary i Aldringen Zyg-
fyrd hr.

Brazylia (Stany Zjednoczone): Franc.
Kolossa.

Bułgaria: Tarnowski Adam hr. dr.

Chiny: Rosthorn Artur hr.

Francja: Szecsen de Temerin Mikołaj hr.
Grecja: Karol Braun baron.

Montenegro: Włodzimierz Giesl baron.

Rosja: Eksc. Thurn i Valsassina Dug-
las hr.

Rumunia: Fürstenberg Karol Emil
ksiaże.

Rzesza niemiecka: Eksc. Szögyeny-Ma-
rich Władysław hr.

Serbja: Ugron-Abranfalfa Stefan.

Stany Zjednoczone Póln. Ameryki: Eks.
Władysław Konstanty Teod. Dumba.

Szwajcarja: Eksc. Gagern Maksym. bar.

Turcja: Eksc. Pallavicini Jan markgraf.

Włochy: Eksc. Mérey de Kapos—Mérey
Kajetan.

Departament rachunkowy:

Przewodniczący: Göbl Wiktor.

C. k. Archiwum Domu dworu i państwa:

I. Minoritenplatz 1.

Dyrektor: Arpad Karolyj dr.

Wicedyrektorzy: Jan Paukert, Schlitter
Hans dr.

C. k. konsularna Akademia:

IX. Waisenhausstrasse 14 a.

Dyrektor: Winter Antoni.

Sekretarz: Maly Józef.

P efekci: arski Lud wik dr., Decamp Jan
Marjan, Morillot Jerzy.

C. k. wspólne ministerstwo finansów państwa. I. Johannesgasse 5.

Minister Eksc. Leon Biliński dr.

Szef sekcyjny: Władysław Szalay dr.

Radcy ministerjalni: Ryszard Budik dr.,
Karol Hunger dr., Aureli Czichert-Mayr
dr., Leopold bar. Egger.

Centralna kasa Państwa:

I. Singerstrasse 17

Dyrektor: Stenzel Adalbert.

Kontrolor: Teodor Trexler.

Zarząd krajem: Bośnia i Hercegowina:

I. Johannesgasse 5.

Najwyższe kierownictwo: Eksc. Leon Biliński dr.

Szefowie sekcyi: Lazarini Pius bar., Otton Klimburg bar.

Radycy dworu: Kalman Józef, Poech Franciszek, Kuh-Chrobak Paweł dr., Jan Krczmarik dr., Fryderyk Foglar.

C. i k. ministerstwo wojny.

I. Am Hof 14.

Minister Eksc. Aleksander Krobotin, jen. zbrojm.

Przybocznii adjutantci: Dragutin Csoban major, Władysław Döry de Jobbahaza major.

Szefowie sekcyjni: Franciszek Rohr jen. kaw., Günzl Antoni fmlp., Buschek Wilhelm ftmp., Entremont Edward jen. szef audytor, Berger Ernst, przydziel: Rohm de Hermanstädten Alfred, marsz. por.

Biuro przydzielne. Naczelnik: Boog Adolf pułk. szt. jen.

Szef sztabu jeneralnego:

Eksc. Conrad br. Hötzenndorf Franciszek jen. piech.

Zastępcy: Rudolf Langer fmlp., Artur Przyborski fmlp.

Dyrektor archiwum wojsk.: Emil Woinowich v. Belobreska jen. inf.

Jen. Inspektor kawalerji: Karol hr. Huyn, marsz. por.

Jen. Inspektor artylerji: J. c. i k. wys. Arcyks. Leopold Salvator jen. zbrojm.

Inspektor artylerji fortecznej: Wojciech Benda jen. zbrojm.

Inspektorowie armji:

J. c. i k. wys. Arcyks. Fryderyk jen. piech. Wiedeń.

Potiorek Oskar, zbrojm. Sarajewo.

Frank Liborius, jen. inf. Wiedeń.

Schödler Franciszek jen. piech. Wiedeń.

Brudermann Rudolf, jen. kawal. Wiedeń.

Sekcja marynarki:

III/2 Marxergasse 2 a

Komendant marynarki: Eksc. Rudolf hr. Montecuccoli, admirał.

Zastępca: Kunsti Alojzy kontradmirał.

C. k. wspólny najwyższy trybunał rachunkowy. I. Herrengasse 23.

Prezydent: Eksc. Plener Ernest dr.

Szef sekcyi: Zawadil Józef dr.

Radycy dworu: Chrenoczy-Nagy Józef dr.

Nadasy von Zadjeł Maksymilian, Marquet Wiktor.

**NAJWYŻSZY ZARZĄD PAŃSTWA DLA KRÓLESTW I KRAJÓW
W RADZIE PAŃSTWA REPREZENTOWANYCH.**

Rada ministrów. I. Herrengasse 7

Minister prez.: Eksc. Stürgkh Karol hr.

Członkowie:

Heinold-Udyński Karol br., min. spr. wewn.

Zaleski Wacław, min. skarbu

Hochenburger Wiktor, dr. min. sprawiedl.

Hussarek Heinlein Maksym, dr., min. ośw.

Trnka Otokar, min. rob. publ.

Zenker Franc., min. rolnictwa.

Długosz Wład., min. Galicji.

Schuster v. Bonnot Rudolf dr. min. handlu.

Forster Zdenko br., min. kolej.

Georgi Fryderyk, min. obr. kraj.

Biuro telegraf.-koresp. I. Börseplatz 1.

Przełożony: vacat.

Zastępca: Jan Ankwicz.

Gazeta wiedeńska: I. Bäckerstrasse 13

Naczelnny redaktor: Dr. Emil Löbl

Minister dla Galicji: III/3 Rennweg 1 a

Długosz Władysław

Przydzieleni radycy ministerjalni:

Dr. Zdzisław Dzierżykraj Morawski,

Skrzypna Twardowski Juliusz dr., hr.

Neumann Edward.

Kozubski Włodzimierz dr.

Adamiak Jan, dyr. urz. pom.

Ministerstwo spraw wewnętrznych.

I. Wipplingerstrasse 7 i Judenplatz 11.

Minister: Heinold-Udyński Karol br.

Szef sekcyi Eksc. Józef Wolff dr, Sisi

nio Pretis-Cagnodo br., Juliusz Kleeb-

berg dr., Alfred Fries-Skene br. dr.

Simonelli Antoni dr., Stefan Kriegs-

Au bar.

Depart. dla ubezpieczeń. I. Judenplatz 3

Przełoż. Wolf Józef, szef sekcyi.

Ministerstwo oświaty i wyznań.

I. Minoritenplatz 5.

Minister: Hussarek Heinlein Maks. dr.
 Szef sekc.: Ludwik Cwikliński dr., Miłosz Fesch., Kelle Karol dr., Heidlmair Henryk dr.
 Rady minist.: Krappel Franciszek dr., Hampe Ryszard dr., Heinz Franciszek dr., Pilat Zygmunt dr., Dunovsky Franciszek, Förster-Streffleur Rudolf dr., Braitenberg Józef dr., Poray-Madeyski Jerzy dr., Dlabac Fryderyk dr., Pollak Rudolf, Scheldbauer Leon dr., Ardelt Karol, Zweig Egon dr., Eltz Fryderyk dr.

Centralna Dyrekcja dla Wydawnictwa książek szkolnych. I. Schwarzenbergstrasse 5.

Kierownik: Heinz Franciszek dr.

Dyrekcja Wydawnictwa książek szkolnych w Wiedniu. I. Schwarzenberg-Strasse 5.

Dyrektor: Hentschel Robert.

Cesarska Akademia umiejętności.

I. Universitätsplatz 2.

Kurator: JE. c. k. Wys. Arcyks. Rainer.
 Kurator zast.: Eksc. Dr. Ernest Körber.
 Prezes: Eksc. Böhm v. Bawerk Eug. dr.

Centralna statystyczna komisja.

I. Schwarzenbergstr. 5.

Prezydent: Michler Ernest dr.

Geologiczny instytut państwowy.

III. Rasumoffskygasse 23.

Dyr. Emil Tietze, Dr. fil.

Ministerstwo sprawiedliwości.

I. Schillerplatz 4.

Min. Dr. Wiktor Hohenburger.
 Szef. sekc.: dr. Franciszek Homma, dr. Hugo Schauer dr., Schober Alfred dr.
 Rady minist.: Jan Scharff, A. Roesch, dr. Jan Babnik, Dr. Bratusch Ryszard, Józef Binder, Feliks Mayer dr., Hoedl Ryszard dr., Slemethy Fryderyk dr., Paltauf Rudolf dr., Polzer Lotar dr.

Najwyższy trybunał sądowy i kasacyjny.

I. Schmerlingplatz 10.

I. Prezyd. JE. Dr. Ignacy Ruber br.

Generalna prokuratorja I. Schmerlingplatz 10.

Gen. prokur: Hoegel Hugo dr.

Ministerstwo skarbu.

I. Himmelfortg. 8.

Min. Eksc. Zaleski Wacław dr.
 Szef sekc.: Edmund Bernatzky, dr. August Engel bar. dr., Eugeniusz Beck, dr. Ferdynand Wimmer, dr. Kazimierz Galecki dr., Wilhelm Scheuchenstuel, Herman Barck, Karol Marek.

Dyrekcja długów państwa. 1. Singerstr. 17.

Przełoż. radca dworu Robert Wolf.

Kasa długów państwa. 1. Singerstrasse 17.

Dyr. Ferdynand Stepanek

Centralna Kasa państwowa. I. Singerstr. 17.

Dyr. Jan Bradel.

Generalna dyrekcja zarządu tytoniu.

IX. Porzellangasse 5

Jen. dyr. dr. Wilhelm Scheuchenstuel.

Główne fabryki tytoniu :

1. Bautsch, 2. Budziejowice, 3. Fürstentfeld, 4. Göding, 5. Hainburg, 6. Hallein, 7. Iglawa, 8. Jagielnica, 9. Joachimsthal, 10. Celowiec, 11. Kraków, 12. Lublana, 13. Lanckorona, 14. Linz, 15. Monasterzyska, 16. Neutitschein, 17. Pisek, 18. Rovigno, 19. Sacco, 20. Schwaz, 21. Sedlec, 22. Stein, 23. Sternberg, 24. Tabor, 25. Taschau, 26. Wiedeń XVI/1, 27. Wiedeń III/4, 28. Winniki, 29. Zabłotów, 30. Zwittau.

Dyrekcja doch. lot. i urząd loter.

III. Vordere Zollamtsstr. 7.

Dyr. dr. Karol Neupauer

C. k. Urzędy loteryjne

1. Linz, 2. Graz, 3. Triest, 4. Innsbruck, 5. Praga, 6. Berno morawskie, 7. Lwów.

Drukarnia państwowa i nadw. Rennweg. 16.

Dyr. Ernest Ganglbauer.

Główny urząd mennicy. III. Heumarkt 1.

Dyr. Demeter Petrowits,

Główny urząd cech. III. Gumpendorferstr. 63.

Kierownik: dr. Józef Randnitz.

Ministerstwo handlu. I. Postgasse 8.

Minister: Eksc. Schuster de Bonnot Rudolf dr.

Szefowie sekcyni: Eksc. Mataja Wiktor dr., Fryderyk Wagner dr., dr. Zygm. Brosche, Franciszek Müller dr., Rysz. Riedl, dr. Alfred Prantner.

Centr. Inspekcja przemysłowa. I. Biberstrasse 2.

Insp. Wiktor Würth.

Centr. kier. poczt. i telegr. I. Postg. 10.
Przydzeleni: Bartł Antoni radca dw.,
Prochaska Karol, Vaclik Jan, Müller
Karol dr., Breicha Emil,

Dyrekcja budowy kanałów spławnych.

III/2 Henslerstrasse 3

Szef sekc. Zygmunt Brosche dr.
Kierownik Oddziału technicznego: Herbst
Artur radca dworu.

Naczelnik oddziału administracyjnego
Ottokar Żampach dr.; kierownik: Du-
najewski Stanisław dr.

Urząd statyst. robotn. I. Biberstrasse 2.

Przel. dr. Wiktor Mataja.

Administracja poczt. ekon. I. Postg. 17

Dyr. dr. Eman. Czezik-Müller.

Urząd poczt. kas oszczędn. I. Biberstrasse 13.

Gubernator: vacat.

Zastępcza: Karol Seth

Muzeum handlu. XI. Bergg. 16.

Kierownik dyrekcji: bar. Karmiński Fry-
deryk dr.

Ministerstwo robót publicznych.

IX. Porzellangasse 33.

Minister: Trnka Otokar.

Szefowie sekc.: Müller Adolf dr., Träger
Teodor dr., Homann Emil, Pilbauer
Rudolf dr., Landa Ernest, przydzielony:
Eksc. Beck v. Mannagetta Paweł dr.

Norm. Komisja cechownicza.

II/2. Allüertenstrasse 1.

Prezydent: Dr. Wiktor Lang

Urząd patent. VII. Siebensterng. 14.

Prezyd. Paweł Beck de Mannagetta

Centr. Archiwum marek i wzorów.

VII/2 Siebensterngasse 12

Archiw.: Marcin Krebs.

Ministerstwo kolei.

I. Nibelungengasse 4.

Minister: Eksc. Forster Zdenko br.
Biuro prezydjalne: Hirt Henryk, Waclaw
Pokorny, Leopold Starzewski.

Szefowie sekcyjni: I a Reissig Alfred dr.
I b Rummler Karol br. dr., II a Boess
Herman dr., II b Rudel Wiktor dr.,
III. Sonnneschein Zygmunt dr. IV. Ko-
siński Stanisław, V. Rother Karol.

Dyrekcja budowy kolei.

VI. Gumpendorferstrasse 10—12.

Radca Dworu dr. Ryszard Mussil.

Jener. Inspekcja kolei austr.

IX. Dworzec ces. Franciszka Józefa.

Gen. insp.: Rother Karol.

Ministerstwo rolnictwa.

I. Liebiggasse 5.

Minister: Eksc. Zenker Franciszek.

Szefowie sekc.: Jan Tomaszewski dr.,
Ernest Seidler dr., Ertl Maurycy dr.,
Köller Hieronim dr.

Ministerstwo obrony krajowej:

I. Babenbergstrasse 5.

Min. JE. jen. Georgi Fryderyk jen. piech
Szefowie sekcyjni: Bockenheimer Franc.
marsz. por., Ljubicic Stefan marsz. por.,
Rädlhammer Karol szef sekcji, Messey
de Bielle hr., Reuter Otton, Bibia Alfred br.

Wyższa komenda obrony krajowej:

I. Schillerplatz 4.

Komend. J. c. i k. Wys. arcyks. Fryderyk.
Zastępcza: Schikofsky Karol jen. piech.

Inspektor żandarmerji:

I. Opernring 6.

Tisljar v. Lentulis Michał marsz. por.
adjutant Staromiejski Adolf major, refe-
rent prawn. Kuryłowicz Michał pulk.-aud.

TAKSY KONSULATU ROSYJSKIEGO.

Konsulat rosyjski we Lwowie, ul. An-
drzeja Potockiego I. 9, pouiera za czynności: Za
wizy: a) rosyjskiego paszportu podróży 2 Kor.;
b) zagranicznego paszportu podróży 6 K. — Za
legalizację metryki chrztu, zaślubin i śmierci, świa-
dectwa lgarskiego, świadectwa pożycia, jakoteż
świadectwa identyczności 8 K. — Za świadectwa
pensyjne ma się oprócz powyższych należności
uścić 1/50% od kwoty podnieść się mającej. Za wy-
danie odpisu lub też wyciągu z aktów konsulatu
za stronę 2 K. Za legitymujące tożsamości pod-
pisu od wystawionych przez lokalne władze, jako-
też notaryjny dokumentów i za umieszczenie na
nich klauzuli, że lokalnym prawem odpowiadają,
optaca się należność od kwoty, w tych dokumen-

tach traktowanej do: 500 rubli 4 K. (rubel = 4 K.),
od 500 do 1000 rubli 6 K., wyżej 1000 rubli 8 k.,
a oprócz tego 1/50% od deklarowanej w akcie sumy.
Cd aktów, w których suma nie jest oznaczoną
optaco się należyżność któraby od aktu na 1000 ru-
bli przypadała. Od legalizacji podpisu na pełno-
mocnictwa z wyjątkiem aktów pow. oznaczonych
8 K. Pełnomocnictwa które w celu pobierania pen-
syi są wystawione, legalizuje się bezpłatnie. Po-
twierdzenie zgodności odpisów, kopji, ea jeden ar-
kusz o 4-rech stronach 4 K. Za potwierdzenie tło-
mczeń od arkusza 8 K. Za potwierdzenie, że tło-
maczenie przez zaprzysiężonego tłumacza zostało
sporządzone 8 K.

ROZDZIAŁ XVIII. MAŁY SZEMATYZM KRAJOWY.

NAJWYŻSZA REPREZENTACJA KRAJU.

Sejm krajowy.

Marszałek krajowy: Eks. Adam hr. Gołuchowski.

Zastępca Marszałka krajowego: J. E. ks. dr. Andrzej hr. Szeptycki, arcybiskup metropolita halicki obrz. gr. kat.

Członkowie zasiadający w Sejmie z mocy § 3 lit. a) i b) st. kraj.

J. E. ks. dr. Józef Bilczewski, Arcybiskup-metropolita lwowski obrz. łac.

J. E. ks. dr. Aleksander Andrzej hr. Szeptycki, arcybiskup-metropolita halicki obrz. gr. kat., zastępca marszałka kraj.

J. E. ks. Józef Theodorowicz, Arcybiskup lwowski obrz. orm.

J. Em. Książę Adam Sapieha, Książę, Biskup krakowski.

J. E. ks. dr. Józef Pelczar, Biskup przemyski, obrz. łac.

J. E. ks. Konstanty Czechowicz, Biskup przemyski, obrz. gr. kat.

Ks. dr. Leon Walega, Biskup tarnowski obrz. łac.

Ks. dr. Grzegorz Chomyszyn, Biskup stanisławowski, obrz. gr. kat.

b) 3 Rektorowie dwu Uniw. i Politechn.

Dr. Fryderyk Zoll (jun.), Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Dr. Adolf Beck, Rektor Uniwersyte tu lwowskiego.

Pr. Edwin Hauswald, Rektor Politechniki lwowskiej.

c) Prezes Akademii Umiejętności.

J. E. dr. Stanisław hr. Tarnowski, Kraków.

Członkowie Sejmu wybrani:

a) z kurji większych posiadłości ziemskich:

Kraków: J. E. dr. Bobrzyński Michał, Namiestnik, Lwów, Czecz Karol, właściciel dóbr, Bierzanów, br. Götz-Okocimski Jan, wł. dóbr, Okocim, dr. Jaworski Wł. Leopold, prof. Uniwersytetu, Kraków, dr. Milewski Józef, Dyrektor Banku kraj, Lwów, J. E. hr. Wodzicki Antoni, wł. dóbr, Kraków.

Brzeżany: Krzeczunowicz Aleksander, Onyszkiewicz Mieczysław, Dr. Wereszczyński Józef.

Czortków: hr. Gołuchowski Adam, Horodyski Kazimierz, Paygert Kornel.

Kołomyja: Cieniński Leszek, dr. Krzysztofowicz Mikołaj.

Nowy Sącz: dr. Mars Antoni, dr. Pilat Tadeusz.

Przemysł: dr. Dembowski Ignacy, dr. Kozłowski Włodzimierz, dr. Kraiński Władysław.

Rzeszów: dr. Dąbski Stanisław, Jędrzejowicz Stanisław.

Sambor: Niezabitowski Stanisław, Rayski Albin, hr. Komorowski Stefan.

Sanok: Laskowski Kazimierz, Starowiejski Stanisław, Urbański Mieczysław Stanisławów: Bryczyński Stanisław, Czaykowski Władysław.

Stryj: br. Brunicki Julian, J. E. hr. Stadnicki Stanisław.

Tarnów: dr. Hupka Jan, Męciniński Józef.

Tarnopol: Garapich Michał, hr. Korytowski Juliusz, Vivien Jan.

Złoczów: dr. Raciborski, Gniewosz Władysław, Schnell Oskar,

Zółkiew: ks. Lubomirski Andrzej, Obertyński Zdzisław, dr. Starzyński Stanisław.

b) Z miast i izb handlowo-przemysłowych.

Lwów: dr. Adam Ernest, dr. br. Battaglia Roger, Cincchiński Stanisław, dr. Głabiński Stanisław, dr. Loewenstein Natan, dr. Rutowski Tadeusz.

Kraków: dr. Bandrowski Ernest, Fedorowicz Jan, dr. Landau Ignacy, dr. Leo Juliusz.

Przemysł: dr. Doliński Franciszek.

Stanisławów: J. E. dr. Biliński Leon.

Tarnopol: Michałowski Emil.

Brody: Sala Oktaw.

Jarosław: dr. Jahl Władysław.

Drohobycz: dr. Halban Alfred.

Biała: Haempel Karol.

Nowy Sącz: dr. Korytowski Witold.

Tarnów: dr. Tertit Tadeusz.

Rzeszów: dr. Jabłoński Stanisław.

Sambor: dr. Sobolewski Franciszek.

Stryj: dr. Dulęba Władysław.

Kołomyja: Kleski Jan.

Brzeżany-Złoczów: dr. Schätzel Stan.

Bochnia-Wadowice: dr. Maiss Ferdynand-Gorlice-Jasło: ks. Pastor Leon.

Podgórze-Wieliczka: Maryewski Franc.

Sanok-Krosno: Gorayski August.

Lwowska Izba handl.-przem.: dr. Koli-scher Henryk.

Krakowska Izba handl.-przemysł.: Sare Józef.

Brodzka Izba handl.-przemysłowa: dr. Rittel Stanisław

c) Z gmin wiejskich.

Biała. Ks. Stojałowski Stanisław

Bóbrka. Dr. hr. Mycielski Stanisław

Bochnia. Dr. Górski Antoni

Bohorodczany. Dr. Krynicki Bohdan

Borszczów. Czarkowski-Golejewski Tad.

Brody. Dr. Dudykiewicz Włodzimierz

Brzesko. Dr. Bernadzikowski Szymon

Brzeżany. Staruch Tymoteusz
 Brzozów. Skrzyński Zdzisław
 Buczacz. Dr. hr. Badeni Stan. Henryk.
 Chrzanów. Hr. Mycielski Edward
 Cieszanów. Jampolski Kazimierz
 Czortków. Cielecki Zaremba Artur
 Dąbrowa. Bojko Jakób
 Dobromil. Dr. Czaykowski Władysław
 Dolina. Cipser Stefan
 Drohobycz. Hr. Zamoyski Franciszek
 Gorlice. Długosz Władysław
 Gródek Jagiell. Br. Brunicki Adolf
 Grybów Cieluch Jan
 Horodenka. Teodorowicz Antoni
 Husiatyn. Kiweluk Iwan
 Jasiów. X. Czartoryski Witold
 Jasło. Dr. Stefczyk Franciszek
 Jaworów. Hr. Szeptycki Jan.
 Kałusz. Dr. Kurowiec Jan
 Kamionka Strumiłowa. Hr. Badeni Hen-
 ryk Stanisław
 Kolbuszowa. Hr. Tyszkiewicz Janusz
 Kolomyja. Myroniuk-Zajaczk Michał
 Kosów. Tracz Iwan
 Kraków. Ptak Franciszek
 Krosno. Stapiński Jan
 Limanowa. Marszałkiewicz Jan
 Lisko. Staruch Antoni
 Lwów. Merunowicz Teofil
 Łańcut. Zardecki Bolesław
 Mielec. Kędzior Andrzej
 Mościska. Skwarko Zacharjusz
 Myślenice. Ks. Lubomirski Kazimierz
 Nadwórna. Sandulak Iwan
 Nisko. Bis Jan
 Nowy Sącz. Myjak Wincenty
 Nowy Targ. Dr. Bednarski Jan
 Pilzno. Krężel Adam
 Podhajce. Sodomora Michał
 Przemysł. Książę Sapieha Władysław
 Przemysłany. JE. hr. Potocki Roman
 Rawa. Ks. Kolpaczkiwicz Antoni
 Rchatyn. Dr. Lewicki Kość
 Ropczyce. Jedynak Michał
 Rudki. Dr. hr. Skarbek Aleksander
 Rzeszów. Wasung Jan
 Sambor. Sozański Feliks
 Sanok. Wrześniowski Tadeusz
 Skałat. JE. hr. Piniński Leon
 Sniatyn. Moysa Rosochacki Stefan
 Sokal. Dr. Kraiński Wincenty
 Stanisławów. Winniczuk Łazarz
 Stary Sambor. Lewakowski Zygmunt
 Stryj. Dr. Petruszewicz Eugenjusz
 Tarnobrzeg. Hr. Tarnowski Zdzisław
 Tarnopol. Dumka Paweł
 Tarnów. Witos Wincenty
 Tłumacz. Dr. Makuch Iwan
 Trembowla. Hr. Baworowski Jerzy
 Turka. Dr. Hanczakowski Józef
 Vadowice. Styła Antoni
 Wieliczka. Skołyszewski Wiktor
 Zaleszczyki. Cieński Tadeusz
 Zbaraż. Kryswaty Oleksa

Złoczów. Weiser Henryk
 Żółkiew. Dr. Korol Michał
 Żydaczów. Ks. Senyk Kornel
 Żywiec. Szwed Wojciech.

Wydział krajowy we Lwowie.

Marszałek krajowy.

JE. Adam hr. Gołuchowski.

Zastępca marszałka krajowego.

Pilat Tadeusz, dr. pr.

Członkowie Wydziału.

Pilat Tadeusz, dr. pr.
 Dąbski Stanisław
 Onyszkiewicz Mieczysław
 Jahl Władysław, dr.
 Bernadzikowski Szymon, dr.
 Kiweluk Jan.

Zastępcy.

Jabłoński Stanisław, dr. med.
 Jędrzejowicz Stanisław
 Sala Oktaw
 Hupka Jan, dr. pr.
 Hanczakowski Józef, dr. pr.
 Skołyszewski Wiktor.

Prezydium

JE. Adam hr. Gołuchowski. Sprawo-
 zdanie z wyborów poselskich — sprawy
 dotyczące się sejmu — sprawy dotyczące się
 Wydziału krajowego — sprawy osobiste
 urzędników — restauracja Zamku na
 Wawelu — podania o zasiłki i zapomogi
 Dep. I (czł. W. kr. Mieczysław Onysz-
 kiewicz) — sprawy gminne i szkolne —
 stypendja — teatry — fundacya Skarb-
 kowska i inne.

Dep. II. (czł. Wydz. kr. dr. Jahl Wła-
 dysław) — finanse — przemysł — szkoły
 przemysłowe — sprawy górnicze — opłaty
 od piwa.

Dep. III. (czł. Wydz. kraj. dr. Pilat
 Tadeusz) — rolnictwo — szkoły rolni-
 cze — sprawy regulacyi i melioracyi —
 Bank krajowy.

Dep. IV. (czł. Wydz. kraj. dr. Dąbski
 Stanisław) — drogi, koleje żelazne, miej-
 sca funduszowe w „Teresianum“, sprawy
 szlacheckie, biura pośrednictwa pracy.

Dep. V. (czł. W. kr. dr. Bernadzikowski
 Szymon) — szpitale krajowe i prow. —
 sprawy sanitarne — fundacye sanitarne.

Dep. VI. (czł. Wydz. kraj. Kiweluk
 Jan) — granice kraju i ich obrona —
 sprawy wojskowe — sprawy policyjno-
 prawne — szupaństwo — sprawy żan-
 darmeryi — sprawy poczt i telegrafów —
 terytoryalny podział kraju.

Ordz at konceptowy.

Radca Kucharski Karol
 „ Abgarowicz Józef
 „ Sawczyński Henryk Dr.
 „ Zenczuk Władysław
 „ Schworm Bronisław
 „ Białobrzegi Marceli

Radca Jędrzejowski Konstanty
 „ Starzecki Adam
 „ Latoszyński Mikołaj
 Sekret. Pisarski Feliks dr. pr.
 Theodorowicz Stanisław
 „ Masłowski Mieczysław
 „ Przygodzki Janusz dr. pr.
 „ Jasiński Konstanty
 „ Wrabec Władysław
 „ Gaszyński Zdzisław
 „ Komornicki Stefan
 „ Kirschner Wincenty dr. pr.
 „ Gintowt Feliks
 Wicesekr. Samolewicz Wincenty dr.
 „ Wereszczyński Antoni dr.
 „ Bartosiński Jan
 „ Końcewski Stanisław dr.
 „ Jaśniewski Bronisław
 „ Kozicki Władysław dr.
 „ Grocholski Stanisław dr.

Oddział statystyczny.
 Kierownik: vacat.
 Wice-sekretarz: Kasznica Stanisław dr.

Biuro melioracyjne.
 Dyr. Kędzior Andrzej
 Zast. Szezebanowski Stanisław
 Ref. adm. prawn. Brąglewicz Leopold,
 radca Wyzd. kraj.

Inżynier górniczy:

vacat.
Krajowy inspektor szpitali.
 Inspektor: Müller Emil, dr. med.
 Zastępca: Lipski Kazimierz dr.

Oddział techniczno-drogowy.

Dyr. Szyszkowski Władysław
 Zast. dyr. Jankowski Kazimierz.

Krajowe biuro kolejowe.

Dyr. Kułakowski Stanisław
 Zastępca: Marcinkiewicz Roman
 Radca Skwarczyński Józef
 Star. inżynier Machalski Maurycy, Krzy-
 żanowski Roman, Zaszowski Kazim.

Biuro patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek.

Dyr. Stefczyk Franciszek, dr. fil.
 Sekretarz: Twarecki Leon.

Oddział rachunkowy.

Dyr. Krobicki Wiktor.
 Zast. dyr. Schmidt Józef.

Urzednicy kasowi.

Dyr. Kotiers Franciszek.
 Zast. dyr. Stanisław Sobolewski.

Oddział manipulacyjny.

Dyr. Piotrowski Kazimierz.

Krajowy Zarząd sprzedaży soli.

Kier. Miziewicz Stanisław, dr. pr.

Krajowe archiwa aktów gr. i ziemskich.

Lwów. Dyr. Balzer Oswald.
 Kraków. Dyr. Smolka Franciszek.

Komisja krajowa dla spraw przemysłowych.

Przewod. J.E. Adam hr. Gołuchowski
 Zastępcy: August Gorayski, Edmund Zie-
 leńiewski i Władysław Jahl dr. pr.

Komisja krajowa dla spraw rolniczych.

Przewod. J.E. Adam hr. Gołuchowski
 Zastępcy: J.E. Stadnicki St. hr.

Krajowa rada kolejowa.

Przewodn. J.E. Adam hr. Gołuchowski
 Zastępca Dombiski Stanisław.

Komisja dla włości rentowych.

Przewodn. J.E. Adam hr. Gołuchowski
 Członkowie: Witos Wincenty, Baynow-
 ski Tytus, Korol Michał, Onyszkiewicz
 Józef, Sawczak Damian, Dąbski Ale-
 ksander, Kramarczyk Franc., Stebelski
 Piotr, Torosiewicz Klemens, Steczkow-
 ski Jan Kanty, Hupka Jan, Caspary
 Ludwik.

Biuro pośrednictwa pracy

Kierownik: Vacat.

WŁADZE POLITYCZNE.

Namiestnictwo:

Namiestnik: J. E. Dr. Michał Bo-
 brzyński
 Wiceprezyd.: Grodzicki Stanisław
 Rady dworu: Bogumił Szeligowski,
 Stanisław Zimny, (lustracja starostw),
 Adam Krechowicki (redaktor „Gazety
 Lwowskiej“), Ustyjanowski Stanisław.

Departament sanitarny.

Ref. vacat.

Departament techniczny.

Radca dworu Ingarden Roman.

Oddział Hydrograficzny.

Kierownik: Poźniak Wiktor.

Krajowy Inspektor leśnictwa.

Chlipalski Karol.

Archiwum państwowe.

Dyrektor: Winiarz Alojzy dr.

Departament Weterynaryjny.

Referent: Ponicki Franciszek.

Departament Rachunkowy.

Dyrektor: Bunzel Adam,

Dyrekcja Urzędów pomocniczych

Starszy dyr.: Des Loges Arnold.

Komisya dysejplinaryna.

Przewodni.: dr. Michał Bobrzyński.
Zastępca: Grodzicki Stanisław.

Krajowa Komisya agrarna.

Zast. przew.: Pilat Tadeusz dr., Onyszkiewicz Mieczysław.

Krajowa Rada zdrowia.

Przew.: Festenburg Gerard Edward.
Zast. przew.: Schramm Hilary dr.

Urzędowa Gazeta Lwowska.

Redaktor: Krechowicki Adam.
Administrator: Nowicki Władysław.

Biuro Korespondencyjne.

Kierownik: Szydłowski Marjan.

C. k. Rada szkolna krajowa.

Prezydent: Namiestnik dr. Michał Bobrzyński.

Wiceprez.: dr. Ignacy Dembowski radca dworu.

Członkowie Rady szkolnej krajowej:

Referenci: Okęcki Stanisław dr., Zoll Antoni dr., Czerny Bronisław, Niesiołowski-Gawin Józef.

Kraj. Inspektorowie szkół.

Franke Jan Nep., Dworski Emanuel, Zaleski-Saryusz Mieczysław, Matwijów Jan, Stefanowicz Ant., Majchrowicz Franciszek, Kawecki Medard, Jahner Alfred, Lewicki Tadeusz, Bruchnalski Kazimierz, Kopacz Jan, Opuszyński Karol.

Reprezentanci wyznań.

Teodorowicz Józef ks. arcybiskup orm., Lenkiewicz Zygmunt ks. dr., Czapelski Jan ks. obrz. gr. kat. Kozdoń Paweł, senior superint. ewang. Sternbach Leon dr.

Inspektorat przemysłowy.

Starszy Inspektor: Arnulf Nawratil, radca dworu, Lwów.

Inspektor I kl.: Adam Karol w Przemyślu.
Kom.: Lewicki Zygmunt we Lwowie.
Starszy insp.: Kremer Zygm. Kraków.
Inspektor I. kl.: Skrochowski Kazimierz w Krakowie.

Ins. I. kl.: Smyczyński Ludwik, Stanisławów.

Instruktor stowarzyszeń przemysłowych.

Hofmökł Wilhelm, Lwów.
Witold Ostrowski, Kraków.

WŁADZE SKARBOWE.**Krajowa dyrekcja skarbu we Lwowie.**

Prezydent: dr. Michał Bobrzyński.
Wiceprez.: Szlachtowski Stan. dr.
Radcy dworu: Jan Kasprzyszak, Rie-
man Fryderyk, Olszewski Wal., Kłusik-
Orzechowski Tadeusz.
Administracja podatków we Lwowie:
Naczelnik: Szankowski Włodzimierz.
Administracja podatków w Krakowie:
Naczelnik Józef Kurek.

Dyrekcje okręgów skarbowych: Brody,
Brzeżany, Czortków, Jarosław, Kołomy-
ża, Kraków, Lwów, Nowy Sącz,
Przemyśl, Rzeszów, Sambor, Sanok,
Stanisławów, Tarnopol, Tarnów, Wa-
dowice, Żółkiew.

Urzędy wymiaru należności we Lwowie:
Naczelnik Maksymilian Darski,
w Krakowie: Naczelnik Jan Czaban.

C. k. Prokuratorja Skarbu dla Galicji z W. Ks. Krakowskiem

(ta Władza krajowa podlega bezpośrednio ministerstwu skarbu).

Ormiańska 13 i Grodzickich 3.

Prokurator skarbu: dr. Karol Engel Radca Dworu.

Zastępca: Dr. Franciszek Turek Niewiadomski z tyt. i char. radcy dworu.

Starsi radcy prok. skarbu: dr. Ju-
wenal Rozwadow-ki, kierownik eks-
pozytury prokuratorji skarbu w Kra-
kowie, dr. Wiktor Hamerski, dr. Włod-
zimierz Orski, dr. Józef Horszowski,
przydział, do Dyr. kolei państw. we
Lwowie jako państw. organ nad. orczy
przy Związku prod. ropy we Lwowie,
dr. Franciszek Sawa, dr. Maciej Mączyński,
przydział, do Dyrekcji budowy dróg
wodnych w Ministerstwie handlu (adm.
kierownik ekspozytury tej Dyrekcji
w Krakowie), dr. Wincenty Mączyński.

Radcy: Dr. Stanisław Skracha, dr. Ta-
deusz Liwery (w Prezydjum), dr. Er-
nest Mentschel, dr. Eugeniusz Bartel,
dr. Zygmunt Kulczycki, dr. Adolf
Sternschuss, dr. Władysław Szydłowski,
Dr. Bielański Wiktor, dr. Próchnicki
Konrad Zdzisław, dr. Starzyński Witold.
Sekretarze: dr. Karol Skrowaczewski,
dr. Adam Lardemer, przydz. do Dyrek-
cji budowy dróg wodnych w Minister-
stwie handlu (przydzielony do ekspozy-
tury tej Dyrekcji w Krakowie), dr. Sta-
nisław Marczak, dr. Roman Kunzek,
dr. Stanisław Rybarski, dr. Stanisław
Kozmiński, dr. Józef Brzeski, dr. Stani-
sław Gołąb, Kraków, dr. Ignacy Wein-
feld, dr. Cybulski-Wszelaczyński Tade-
usz, dr. Tadeusz Sobolewski.

NACZELNE WŁADZE WOJSKOWE.

Komenda XI. korpusu we Lwowie.

Obejmuje powiaty polityczne: Bóbrka, Bohorodczany, Borszczów, Brody, Brzeżany, Buczacz, Czortków, Horodenka, Husiatyn, Kamionka Strum. Kołomyja, Kosów, Lwów, Nadwórna, Podhajce, Przemyślany, Rohatyn, Skalał, Śniatyn, Sokal, Stanisławów, Tarnopol, Tłumacz, Trembowlia, Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów, Złoczów, Zółkiew.

Komendant: Kolossváry de Kolossvár Dezydery, gen. kaw.

Przydzielony: List Emil, marsz. por.
Szef sztabu generalnego: Riml Franciszek, pułk. szt. gen.

Dyrektor oddziału budowniczego: Hartwich Emil, pułk. szt. inż.

Proboszcz wojskowy: ks. Gryziecki Władysław.

Referent spraw sądowych: Sternat Teodorich, podpułk. audytor.

Szef spraw sanitarnych: Dr. Longchamps de Berier Bronisław, jen. lekarz sztabowy.

Intendantura XI. korpusu.

Szef: Komora Stanisław, nadint. I. kl.

Komenda obrony krajowej we Lwowie.

Komendant, przydzielony i szef sztabu generalnego, jak wyżej.

Przełoż. oddz. wojsk.: Jaeger Oskar, major.

Referent spraw sądowych: Hoffmann Ernest, podpułk. aud.

Referent spraw posp. ruszenia: Müllbauer Ludwik, major.

Referent sanitarny: Kapper Ferdynand, star. lek. sztab. I. kl.

Intendantura obrony kraj Szef: Ser-schen Ryszard, nadint. II. kl.

Komenda I. korpusu w Krakowie.

Obejmuje powiaty polityczne: Biała, Bochnia, Brzesko, Chrzanów, Dąbrowa, Gorlice, Grybów, Jasło, Kraków, Limanowa, Myślenice, Nowy Sącz, Nowy Targ, Pilzno, Podgórze, Tarnów, Wadowice, Wieliczka, Żywiec.

Komendant: Böhm-Ermolli Edward, jen. kaw.

Przydzielony: Stürgh hr. Józef, ger.-major.

Szef sztabu gen. Kochanowski Alfred, pułk. szt. jen.

Referent spraw sądowych: Weneelides Karol, podpułk. audytor.

Szef oddziału sanitarnego: dr. Ryba Józef, lek. sztab. I. kl.

Proboszcz wojsk. Honig Adolf ks.

Oddział budownictwa. Przeł. Fornasari de Verce Józef, gen. major szt. inż.

Intendantura I korpusu. Szef: Wikowski Karol, nadintendant I. kl.

Komenda obr. kraj. w Krakowie.

Komendant, przydzielony i szef sztabu gener. j. w.

Przeł. oddz. wojsk. Klinkigt Wilhelm, major.

Referent spraw pospolit. ruszenia: Bastgen Dymitr, major.

Referent spraw sądowych: Koller Aleksander, podpułk. aud.

Referent spraw sanitarnych, Dub Bernhard, starszy lek. szt. I. kl.

Szef Intendantury: Schmidl Michał, nadint. I. kl.

Komenda X. korpusu w Przemyślu.

Obejmuje powiaty polityczne: Brzozów, Cieszanów, Dobromil, Dolina, Drohobycz, Gródek, Jarosław, Jaworów, Kałusz, Kolbuszowa, Krosno, Łańcut, Lisko, Mielec, Mościska, Nisko, Przemyśl, Przeworsk, Rawa, Ropczyce, Rudki, Rzeszów, Sambor, Sanok, Stary Sambor, Stryj, Strzyżów, Tarnobrzeg, Turka, Żydaczów.

Komendant: Kummer de Falkenfied Henryk generał kaw.

Przydzielony: Hauser Maksymilian gen.-major.

Szef sztabu gen.: Kralowetz de Hohenrecht Gottl. pułkownik szt. jen.

Referent spraw sądowych Woźniakowski Antoni, podpułk. aud.

Szef spraw sanitarnych: Majewski Bronisław, dr., nadlek. szt. I. kl.

Proboszcz wojsk., Plachetko Kazim. ks. Oddział budownictwa dyrektor: Nentwich de Hartmannhöb pułk.

Intendantura X. korpusu. Szef: Scherer Leon, nadint. I. kl.

Komenda obrony kraj. w Przemyślu.

Komendant, przydzielony i szef sztabu gener., jak wyżej

Przeł. oddz. wojsk.: Krajczka Maksymilian major.

Referent spraw pospolit. ruszenia Altman Fobus, major.

Referent sąd.: Neustupa Władysław, podpułk. audytor.

Referent sanit.: Lech Stanisław dr., nadl. I kl.

Szef intendantury: Kurzweil Karol, nadint. I. kl.

Komenda Żandarmeryi dla Galicyi.

Kraj Komendant Żandarmeryi: Hölzel Maksymilian, pułk.

Ekspozowani oficerowie sztabowi:

Mossoczy Walerjan, maj. we Lwowie Matyja Karol, podp. w Przemyślu.

Jahoda Walerian, major Lwów.

Wodniansky Franc. maj. S anisławów. Miguła Ernest major Kraków.

3169

Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie

przyjmuje wkładki na książeczki i oprocentowuje je po 4% rocznie z kapitalizacją półroczną. Kwoty do K. 1000 wypłaca Kasa natychmiast bez wypowiedzenia, kwoty ponad K. 1000 za wypowiedzeniem lub potrąceniem eskontu.

Dla ułatwienia oszczędzania najdrobniejszych nawet kwot, wydaje kasa bezpłatnie

puszki oszczędności

osobom, które złożą jako wkładkę najmniej K. 6. lub przedłożą książeczkę najmniej na taką kwotę opiewającą. Puszki te są stalowe, zamknięte na zamek, od którego klucz znajduje się w Kasie oszczędności, puszka tylko przez Kasę oszczędności w obecności strony może być otworzona, uzbierana zaś gotówka będzie do książeczki wpisana.

KASA

udziela pożyczek na dobra, realności miejskie i na zastaw papierów wartościowych, eskontuje weksle, kupony i wylosowane efekta.

Dr. Z. Stanecki

Fabryka akumulatorów
i przyrządów elektrycznych

Spółka z ogran. poręką

we Lwowie, ul. Halicka 1. 20

Wykonywa: 3102

a) Baterje stacyjne dla centrali elektrycznych, używając akumulatorów swego opatentowanego systemu o niebywałej dotychczas pojemności, sprawności i wytrzymałości; b) Akumulatory przenośne do celów leczniczych i naukowych; c) Akumulatory przenośne dla samochodów i tramwajów; d) Laski elektryczne gospodarcze i górnicze o największej pojemności i sprawności. Stacja do ładowania akumulatorów w fabryce w Lewandówce. —

Informacje, porady techniczne i kosztorysy udziela się bezpłatnie — w biurach fabryki przy ul. Halickiej 1. 20. — Telefon Nr. 411. —

3001

Tanie,
dobre
zegarki
srebrne

za kor. 840 Nr. 4129. Zegarek remontoir z prawdziwego srebra, ze stemplem c. k. Mennicy, cyferblat emaliowany, sekundnik, starannie wyregulowany, dobrze się zamykający kor. 840. Nr. 4131 z podwójnymi kopertami kor. 1250. Nr. 4 01 system ankrowy Roskopf kor. 1280. Nr. 4095 z oryginalnym werkiem Roskopa „Adler“ kor. 1450. Nr. 4181 Ankrowy zegarek Remontoir z prawdziwego srebra z podwójnymi kopertami (3 nakrywki i sprężynowa koperta), emaliowany cyferblat, pierwszorzędny werk, 15 rubinów, sekundnik, starannie wyregulowany, kor. 1650. Wszystkie zegarki są jak najstaranniej wyregulowane i obciążone. Na każdy zegarek daję pewną 3-letnią gwarancję. Wysyłki za pobraniem uskutecznia: Pierwsza fabr. zeg. HANS KONRAD, c. i k. dostawca Dworu w Brtix, Nr 202 [Czechy]. Na żądanie Główny katalog z 1000 rys. darmo i opi.

pomniął sobie ten list, gdy mu przyszła do rąk sprawa człowieka, którego potem musiał uznać zupełnie niewinnym. Ten nieszczęśliwy bronił się usilnie przeciwko mnóstwu nagromadzonych dowodów, które tak fatalnie zgrupowały się przeciwko niemu, że w końcu de Roquevell pomyślał mimowoli:

— W samej rzeczy trzeba uwierzyć, że nie sam tylko przypadek pracował tutaj, aby go przedstawić bezwarunkowo jako winnego i że tutaj była sprawa z genialnym, wynalazczym złoczyńcą, który umyślnie zgrupował fakt tak, aby oszukać sprawiedliwość.

Na szczęście, głupstwo, małeńka nieformalność, ocaliła nieszczęśliwego. Delikatna przenikliwość Guiberta zrobiła resztę. Aby wykazać niewinność tego człowieka, sędzia śledczy wyteżył wszystkie siły swego talentu — i to mu się udało. Nie udało się tylko wynaleźć prawdziwego zbrodniarza, który pozostał nieznanym.

Rozważając wszystkie okoliczności tej sprawy, de Roquevell mimowoli przypomniał sobie ów dziwny list obłąkanego; następnie wzruszywszy ramionami, pomyślał:

— Dziwny zbieg okoliczności, oto wszystko. Dlaczego ja się tak niepokoję?

Stanisława Wrońskiego

3075

Synowie

Lwów - Tarnów - Kraków

ul. Teatralna 5   pl. Sobieskiego 5   pl. Szczepański 2

FUTRA

Konfekcja futrzana
damska, męska i dziecięca.

Słabi i chudzi ludzie ❁ ❁

Blade i chorowite dzieci ❁

❁ ❁ ❁ **Troskliwe matki**

używają bez skutku najrozmaitszych środków, gdyż, chcąc oszczędzać kosztem swego zdrowia, szukają tanich środków, chociaż wiedzieć powinni, że dobry środek dlatego nie jest tani, że musi być sporządzony ze skutecznych i najlepszych pierwiastków. Właściwie drogi środek jest tanim, gdyż wskutek jego skutecznego działania mniej się go potrzebuje. Kto cierpi na **choroby powstale z niedokrewności, na blednicę, osłabienie, brak apetytu, żółtaczkę, choroby żołądka, szkrofuły, gruczolę itd.**, kto pragnie wzmocnienia, rozwoju swych **dzieci**, ten niech używa złotym medalem odznaczonego

KRIEGNERA 3008

Chinowo-żelazowego wina tokajskiego

które od szeregu lat zapisywane jest także przez pp. lekarzy. — **Cena 1 flaszki 6 kor, mała flaszka 3 kor. 20 h.**

tylko w Aptece Kriegnera

Budapest, Muzeum-körut 18.

DOM CUKROWY
J. B. Rauch
WE LWOWIE

Skład centralny: ul. Karola Ludwika 33.

FILIE: ul. Łyczakowska 6, ul. Akademicka 26, ul. Leona Sapiehy 15, ul. Gródecka 11, ul. Gródecka 16 b, Pasaż Hausmana 5, Pasaż Mikolascha 14, ul. Gródecka 60, Rynek 30.

Mimo to jednakowoż niepokoił się czegoś i od tego czasu nie mógł zapomnieć tego listu. Teraz nie mógł rozpoznać ani jednej, choć trochę, ważniejszej sprawy, aby nie odczuwać jakiejś niepokonanej potrzeby wydobyć listu i przeczytania go. Wkrótce nauczył się go na pamięć. W dodatku znajdował w nim do pewnego stopnia pobudzający środek do sumiennego wypełniania obowiązków sędziego śledczego.

Aczkolwiek dziwnem się to wyda, lecz groźba anonimowego autora czyniła go ostrożniejszym, przenikliwszym, zniewa-

(C. d. str. 62).

SPÓŁKA FAKTUROWA

STOWARZYSZENIE ZAREJESTROWANE Z OGR. POR.

== we Lwowie, plac Smolki 1. 3 ==

(Winda III. p.)

Udziela przemysłowcom, kupcom i fabrykantom na najdogodniejszych warunkach:

1. Zaliczki na faktury, na pretensje książkowe i inne dokumenty z obrotu towarowego;
2. Eskontuje rymesy, traty nie akceptowane i zaliczki kolejowe;
3. Komisowo ściągą różne należności członków;
4. Przyjmuje od członków lokacje na rachunek bieżący z oprocentowaniem $4\frac{1}{2}$ do 5 prc. w stosunku rocznym.

Godziny urzędowe od 8—2.

Bóle

spowodowane reumatyzmem, podagrą i neuralgią, jakoteż zadawnione cierpienia, bóle głowy, zębów i mięśni, osłabienie członków itd. usuwa się według

radę lekarskiej

przez pojedyncze wcieranie Fluidem - Stella. Ten w każdym domu niezbędny, przyjemnie pachnący środek do wcierania, okazał się już w 100.000 przypadkach znakomitym. Wtarcie Stella-Fluidem

uśmierza natychmiast

każdy ból i usuwa przyczynę tegoż. Stella-Fluid zawiera mentol i oleje eteryczne i tworzy, zmieszany z wodą, znakomitą orzeźwiającą wodę do zębów i ust. Stella-Fluid jest przez lekarzy polecany i można go prawie we wszystkich aptekach nabyć. Proszę żądać przy zakupnie zawsze tylko

Stella-Fluid

i odrzucać każde mniej wartościowe naśladownictwo.

Jeden z lekarzy wiedeńskich pisze w swem orzeczeniu następująco: preparatem, który wszelkim wymogom odpowiada i na najdalej idące uznania świata lekarskiego zasługuje, jest Stella-Fluid wprowadzony w obrót przez pewnego bośniackiego aptekarza. Stosowałem preparat ten przez kilka miesięcy w wielkiej liczbie przypadków, a skutek był, jak natychmiast chęć podnieść, nadspodziewanie wielki. Główne działanie jest przeciw reumatycznym i podagrycznym dolegliwościom, dlatego mogę preparat ten wszystkim kolegom do zastosowania w wyż wymienionych przypadkach najgoręcej i najbardziej polecić.

Wiedeń, d. 24. stycznia 1912.

Dr. R. Qu.

12 małych albo 6 podwójn. flaszek K 5 franko   36 małych albo 18 podwójn. flaszek K 12 franko
24   "   "   12   "   "   K 8.50   "   48   "   "   24   "   "   K 16   "

Zdrowy żołądek

jest głównym warunkiem do utrzymania zdrowego organizmu. Uważać więc trzeba na dobre spokojne trawienie i regularne wypróżnianie, gdyż tylko wtenczas może być żołądek zdrowo utrzymany. Zatarwienia i zaburzenia trawienia, z powodu siedzącego trybu życia, albo z powodu spożywania tłustych i niezdrowych potraw, lub nadmiernego używania wina, piwa itd. powodują rozmaite dolegliwości brzucha i choroby żołądka, jak kurcze żołądkowe, gniecienie, wzdęcie, odbijanie, wymioty, nudności, zgagę, brak apetytu itd. Regularne użycie dyetetycznej, lekko wypróżniającej i trawienie podniecającej soli żołądkowej „Stella“ chroni i usuwa te nieprzyjemne cierpienia żołądkowe. Cena 1 pudełka z opisem sposobu użycia 1 K; 6 pudełek 5 K.

Prawdziwe „Szwedzkie krople żołądkowe“ są znane z powodu swych znakomych własności, jako stary, wypróbowany środek wzmacniający żołądek. 3 flaszki ze sposobem użycia kor. 4.50 franko, 12 flaszek tylko 12 kor. franko. Zamówienia zwrócić należy do: S. Zaloszer, apteka pod gwiazdą, Tuzla Nr 20 (Bośnia).

Na kaszel, chrypkę i bóle piersiowe najlepszy syrop piersiowy i syrop przeciw kaszlowi (syropus pectoralis) 3 flaszki 5 kor. franko. Tynktura na nagniotki jest najlepszym środkiem przeciw odciskom, skórze twardej, zgrubieniom i brodawkom 1 flaszka 1 kor. — Pewnym środkiem przeciw piegom, plamom wątrobianym i wszelkim nieczystościom twarzy jest „Stella pomada na twarz“ 1 słoik 1 korona.

3020

Zamówienia adresować dokładnie do

S. Zaloszer, apteka i droguerja pod gwiazdą, Tuzla Nr. 20 (Bośnia)

ZAŁOŻONA W ROKU 1882

Odnaczona na wszystkich wystawach krajowych najwyższemi nagrodami

Parowa fabryka cukrów, keksów, biszkoptów i pierników

BRANDSTÄDTER i SPÓŁKA

WE LWOWIE, PRZY UL. SZEPTYCKICH L. 26

Główny skład dla sprzedaży hurtowej i drobiazgowej:
plac GOŁUCHOWSKICH I. 5, róg Kazimierzowskiej

poleca wszelkie gatunki cukierków owocowych, atlasowych i deserowych, pole-
madki, czekolady krajowe i szwajcarskie, kakao holenderskie, marmolady, keksy,
biszkopty, pierniki, sucharki itp.

Ceny stałe umiarkowane. — — Cenniki na żądanie darmo.
P. T. Kupcom liczymy ceny hurtowne, oplatnie do każdej stacji.

2254

lając go do troskliwego badania najdro-
bniejszych szczegółów poruczonych mu
spraw. Jednocześnie znajdował szczegól-
ną rozkosz w świadomości ustawicznego
niebezpieczeństwa strasznej omyłki. Nie-
kiedy śmiał się ze swojego dzieciństwa,
jak się wyrażał. Przytem, aby się uspra-

wiedliwić we własnych oczach, mawia
często:

— Koniec końcem, dzięki temu będę
doskonałym sędzią śledczym.

Ale jeszcze częściej drżał na samą do-
kuczliwą myśl:

— A jeżeli to będzie prawda? Jeżeli
ten list nie jest dziełem obłąkanego?
Jeżeli straszna groźba w istocie się
spełni?

Guibert de Roquevell posiadał praw-
dziwie wzniosłą duszę, był człowiekiem
poważnym, który uważał obowiązki sę-
dziego zarzec świętą, a myśl o omyłce
sądowej była dla niego tak samo okro-
pna, jak dla kapłana świętokradztwo.

Cukiernia Kazimierza Lewandowskiego

we Lwowie, ulica Sienkiewicza
3150 (wylot Pasażu Mikolascha)

Poleca wszelkie wyroby cukierni-
cze po cenach przystępnych.

Magazyn 3177
nowości konfekcji damskiej

Oskar HELLER

Lwów, Hotel Georgea, pl. Marjacki

Poleca:

Żakiety, zarzutki, bluzki, halki,
kostjomy, futra, wierzchy do
futer, oraz spódnice do bluzek.

Amatorowie procesów kryminalnych
napewno pamiętają sprawę doktora Fru-
gneau publiczność zajmowała się nią
mało, gdyż w owym czasie odbywały
się wybory, gazety były przepelnione
artykułami części politycznej, a sprawa
otrucia przeszła prawie niepostrzeżenie;
w gazetach codziennych były jedynie
krótkie wzmianki w rubryce sądowej
a tymczasem sprawa ta zasługiwała w zu-
pełności na uwagę ludzi, słodzących so-
bie kawę poranną nowościami charakte-
ru politycznego.

(C. d. str. 65)

Paczkę NUTRIGENU na próbę, i pouczającą książkę

przesyłamy jeszcze tylko przez krótki czas za darmo, ażeby szerszą publiczność zapoznać z tym wyśmienitym środkiem odżywczym.

Gdybyśmy nawet za darmo przesyłali chleb, nie moglibyśmy ludzkości oddać większej przysługi. Nutrigen bowiem posiada więcej pierwiastków pożywnych niż niejedna kosztowna potrawa. Kto chce długo żyć, musi się racjonalnie odżywiać; kto się czuje zmęczonym lub wycieńczonym niech nie zapomina, że wszystkie te zaburzenia jego organizmu są tylko smutnymi skutkami złego odżywiania się.

Gdyby ludzie żyli rozsądnie, nie traciliby przedwcześnie wrodzonej siły, wielu bowiem nie wie w czem właściwie polega rozsądny sposób życia i jak celowo powinni się odżywiać.

Dlatego też postanowiliśmy rozpowszechnić za darmo nasze dziełko, traktujące o idealnym odżywianiu się, przysyłając również nasz wyśmienity środek spożywczy Nutrigen, który słusznie królem środków odżywczych nazwanym być może (w zwykłych warunkach kosztuje oryginalna paczka Nutrigena 4 kor., 3 paczki kor. 10 za pobraniem pocztowym lub poprzednią przysyłką należytości).

Zalety Nutrigena są stwierdzone autentycznymi analizami chemicznymi. Nie jest on tak, jak to dzisiaj się praktykuje, hałaśliwie zachwalonym środkiem podniecającym, lecz środkiem spożywczym, sporządzonym z wybitnych pierwiastków pożywnych, systematyczne zaś użycie go musi tylko odnieść zbawienne skutki.

Niech się zresztą każdy przekona o prawdzie naszego twierdzenia.

Proszę jednakże nie spażniać z napisaniem, bo nasza oferta nie długo już obowiązywać będzie.

Przedsiębiorstwo NUTRIGEN

Budapeszt 7, Elisabethring 16. Mezzanin 279.

Krajowy Związek Producentów Kopy we Lwowie

Biura Centralne

Lwów, pl. Marjański 7

Telefony Nr. 518, 519, 521

(międzymiastowy)

Kierownictwo ruchu

Borysław, Tel. Nr. 175

ROZDZIAŁ XIX. CZĘŚĆ LITERACKA.

OLGA BILIŃSKA.

Fale.

Biją morza krótkie fale,
 Nieskończona, ciężka praca.
 Biegną wartko w sine dale
 A ta sama nie powraca.

Kędy wczoraj toń głęboka,
 Suchy piasek dzisiaj leży;
 Uszło życie i szeroka
 Znów mielizna pustkę szerzy.

A za dobę przyplływ głuchy
 Spędzi fale w blasku słońca;
 Te, zaleją piasek suchy
 O swej mocy śniąc bez końca.

— — — — —
 — — — — —

Tak i w życiu biednych ludzi:
 Wciąż przyplwy, burze, zwały,
 Obląkania zorza ludzi —
 Potem pryska szczęście czar cały.

A gdy przejdzie, znów powraca,
 Wciąż roznieca nowe żary:
 Syzyfowa straszna praca
 Mota dusze w tęsknot czary.

JERZY BANDROWSKI.

Gdy jeszcze serca były, jak z cukru...

To było w dawnych czasach, które już tylko siwe nasze babki pamiętają. O ile im jednak można wierzyć, to słońce za ich młodych lat było gorętsze, woń kwiatów silniejsza i słodsza niż dzisiaj, a serca ludzkie werniejsze. I być to może, jeśli się zważy, z jaką troskliwością w wytartych i spłowiałych puzderkach i kasetkach, przechowują poźółkłe, wybladłemi literami pokryte świstki papieru, zeschłe kwiatki, pukle włosów, strzępki wstążek, a nawet nadgryzione cukierki, na które wnuki patrzą jak na niepotrzebne rupiecie; i być to może, jeśli się zważy, jak często myśli ich wierne zstępują w groby, gdzie już jeno kości po drogich im zmarłych po-

zostały, a jak pamięć ich, wiecznie żywa i kochająca, jeśli już przeszłości wskrzesić nie może, nieustannie czuwaniem przykuwa ją przynajmniej do siebie, zaklina w najdrobniejsze nawet przedmioty niewiadomego już dziś użytku i przeznaczenia i odejść jej nie da, póki serce w piersi nie zeschnie się nakształt pożółkłego bratka między kartami książki do nabożeństwa.

Mało zrozumianym a wymownym symbolem tej epoki są — torty, które czasem w dzień imienin lub jakiegoś święta można jeszcze ujrzeć na stole tych czeigodnych matron. Są to torty, że tak powiem, z okresu kamiennego; zbite, twarde, zlepione mocno kleistą konfiturą i otynkowane starannie lukrem białym lub różowym, nęcą oko wielce ozdobnym wyglądem, cyrkłową wprost symetrią ornamentów, jakby żywcem z gipsowych rzeźb na tort przeniesionych, i wielością różnorodnych barw. Nie rozumiemy dziś, jak można było tak malować potrawy, lekkomyślnie narażając zdrowie, niepomni, że w owych czasach jadano na wizycie tylko oczami, dla uniknięcia podejrzenia, iż się w domu nie ma co jeść, a tak torty bezpiecznie mogły wyglądem przypominać kawałek tapety lub materji wykrojonej z obicia biedermajerowskiego fotelu, a krochmalowe zielone liście, purpurowe róże i gołąbki, nie szkodziły nikomu. Za to też przechowywały się te torty długo, a okurzone starannie na równi z gipsowemi biustami, doczekiwały się chwili, kiedy mogły dowieść niebaczny wnukom, jak zgubnem jest łaskomstwo a jak zdradliwą słodycz tych kolorowych łakoci.

Otóż w czasach tych kamiennych, malowanych tortów, sprzętów wygodnych, obitych materją w drobne, kolorowe rzuciki i sentymentalnych piosenek, żyła para wielce w sobie zakochana i szczęśliwa. Miłość to była nie dzisiejsza, lecz wierna, a przeto zwycięsko pokonywująca wszelkie losu zasadzki i przeszkody, których też nieba nie szczędziły.

Zaiste, niktby tego nie wyczytał z rumianej i pełnej twarzy pana Maksymiljana Reflera, kupca pierwszej gildy, jednego z najzamożniejszych w mieście. Nikt nie zauważył nigdy, aby choć raz głos jego zadrżał, gdy odbierając pieniądze, wymawiał sakramentalne: — Najniższy służka łaskawej paniusi, dobrodziejki mojej! — i nikt nigdy nie zauważył, aby pan Refler zmylił się w rachunku, zaniedbywał swój sklep, nie patrzył na ręce swym pomocnikom, nie zauważono też najmniejszej zmiany w jego ubraniu ani na korzyść, ani na niekorzyść.

A przecież miłość często robi z ludzi dudków, stojących się nawet w cudze piórka, lub niedbałych o swe szaty szaleńców. O panu Reflerze tego nie można było powiedzieć. Już jako ledwo dwudziestoletni młodzieniec, kiedy ubrał gołąbkowe spodnie na strzemiączkach, cynamonowy surdut o długich połach a wysoki, popielaty cylinder włożył na starannie ufryzowaną głowę, z hiszpańską trzcina o złotej gałce w ręce i z dwoma białymi podbródkami, przelewającymi się na czarny halsztuk, wyglądał poważnie i godnie, jak jaki rajca miejski. Z wiekiem włosy mu tylko trochę posiwiały, tuszy przybyło, a ruchy ciężkie, nieśmiałe i niezbyt zręczne, nabrały okrągłości i pewności siebie; twarz zawsze różowa i gładko ogolona o wodnistych, jakby sennych oczach i mięsistych, wilgotnawych, wiśniowych wargach, steżała poniekąd w wiecznym uśmiechu zadowolenia, była jednak uprzejma, spokojna i pogodna.

A jednak ten solidny i trzeźwy kupiec, który oczywiście nigdy nie uganiał za dziewczętami, zapłonął afektem stałym, głębokim a niezmiennym, jak porządek pór roku.

To było dawno... Wówczas pan Refler był jeszcze młodzieńcem, prak-

tykującym pod kierunkiem ojca. A już stary Refler był kupcem nielada. On-to pierwszy ku podziwowi miasta, wśród wianków fig, stosów świętojańskiego chleba i piramid pomarańcz ustawił w pięknej grocie z lodowego cukru kiwającego głową, uprzejmie uśmiechniętego mandaryna chińskiego z porcelany, on pierwszy umieścił przy drzwiach na straży naturalnej wielkości drewnianego murzyna w szafirowej, złotem wyszywanej przepasce na biodrach, z piórami strusiem w czubie kędzierzawych włosów i z włócznią w dłoni, on pierwszy dzieciom, które kupowały u niego łakocie, dodawał jeszcze po odrobinie wysmienitego, żółtego jak szafran „słodkiego drzewa“, wychowując sobie w ten sposób pokolenia wdzięcznych odbiorców, i on-to biadał całymi dniami nad niezręcznością „niezdarnego dragała“, Maksia, bijąc go bez litości trzcinką po sionych z odmrożenia, obrzękłych, dużych rękach. Skutek tego był taki, że Maksio, wszedłszy w siebie, ukorzył się przed mądrością ojca, spostrzegłszy zaś, iż mu w niej nigdy nie dorówna, stracił też wszelką w tym kierunku ambicję; całą jego dumę stanowiło, iż był synem tak mądrego pryncypała, mimo iż z tego właśnie powodu dotkliwiej niż innych praktykantów ojciec go karał.

Często wówczas zaglądała do sklepu jego ojca pani Zawadowa, żona ubogiego dyjurnisty sądowego. Uboga ta rodzina wynajmowała w kamienicy pana Reflera, gdzie się też sklep mieścił, dwie małe izdebki z kuchenką na poddaszu oficyny. Mieszkanie było ciasne i urządzone biedno, okna jego wychodziły jednak na stoki niedalekiej cytadeli, przez większą część roku zielonej; na wiosnę zalatywał do pokoików zapach czeremchy i bzu, zaś w maju słyhać było nocami rozkoszne koncerty słowicze, a jak siwe nasze babki opowiadają, za ich młodych lat noce wiosenne były znacznie dłuższe i piękniejsze niż dzisiaj i gwiazd świeciło więcej na niebie, a już słowików miały być wprost niezliczone roje, roz tęsknione, rozśpiewane, dzwoniące i łkające po wszystkich gąszczach i krzewinach. Dlatego, podobno, ludzie w owych czasach mniej sypiali, a więcej marzyli do księżycy i dlatęgo, podobno, dusze ich, bardziej czarem tych nocy nasiąkłe, wciąż jeszcze dyszą wonią wiosny i jej słodką, miłości spragnioną tęsknotą... Zresztą, może to tylko przechwałki starych ludzi o siwych włosach i oczach w przeszłość wpatrzonych... Dość, że pani Zawadowa stale zaopatrywała się we wszystko w sklepie swego gospodarza, którego względami cieszyła się tak z powodu wielkiej punktualności w płaceniu czynszu, jak też dla swej niezmordowanej pracowitości i oszczędności.

Zdarzało się też, że pani Zawadowa zbiegała do sklepu, niosąc na rękę córeczkę, której nie chciała bez opieki zostawić w mieszkaniu. Dziewczynka była tłusciutka, rumiana, zawsze schludnie ubrana a nad wyraz rezolutna i śmiała. Było jej na imię Malwina, nazywano ją zaś Malcia, a jej pulehna i okrągła twarzą, drobna lecz nieco pyzata, tak właściwie różowa była, jak kwiatuszki malwy. Nie szpecił jej bynajmniej mały dołeczek na lewym policzku, ani nosek zadarty i ruchliwy, ani wieczny, jakby przekorny uśmiech; za to oczęta duże, okrągłe, siwe, patrzyły dziwnie ostro przed siebie, a ludzi mierzyły uważnie i bacznie, jakby szacować ich chciały. Ale niech się tylko pokazał Maksio, wnet te siwe oczy śmiały się wesoło, tak jednak chytrze, że Maksio nie wiedział, do niego czy z niego — i ten przeszedł dwudziestoletni chłopiec miewał się i czerwienił, jak gdyby stał przed dorosłą panną. Spuszczał oczy i w białe pulehne rączki dziecka wskazywał laseczki owianego cukru, a dziewczynka śmiała się i świdrowała go siwymi, błyszczącymi oczami.

Wtem stary Refler pokłócił się z panią Zawadową. O Zawadę poszło, który, źle w głowie mając, hardo się o coś postawił sędziemu i miejsce stracił. Chudy, już siwy, o twarzy zawiętej i surowem spojrzaniu, źle ogolony, wychodził teraz chmurny na miasto za robotą. Trudno o nią było. W urzędach, gdzie dobry i zręczny kopista mógł znaleźć pracę, szkodziło mu, iż nie cenił sobie posady w sądzie, gdzieindziej zaś albo roboty nie było, albo płacono za nią tak nędznie, że wyżyć było niepodobieństwem. Gdy zaś Refler pyszałkowatością gryziopiórka oburzony, pozwolił sobie wobec pani Zawadowej na jakieś docinki, dumna kobieta odcięła się godnie i zaprzysięgła się, iż noga jej więcej w tym sklepie nie postanie. Zgniewał się i Refler i dom im chciał wymówić, ale potem machnął ręką i przy starem zostało. Lata jednak mijały, a zacięta kobieta w sklepie się nie pokazywała. Wówczas Maksio widywał Malecią tylko przez sklepowe szyby i stojąc za plecami zimnego i obojętnego murzyna, przyglądał się dziewczynce, bawiącej się z dziećmi przed domem. Włoski jej zaczęły ciemnieć, ząbki białe powypadały, ale spojrzenie siwych oczu bystre było i śmiałe, jak dawniej.

I naraz Maksio stał się smętnym i melancholijnym. Dnia jednego zwiędził ojcę arkusz pięknego papieru, ozdobionego dwoma gołąbkami w wianuszkę róż, i próbował pisać wiersze, drugiego dnia z ewancygiera wydał resztkę z talara, trzeciego postanowił usklać sobie na gitarę i uczyć się śpiewać, czwartego schował na pierś czarną aksamitkę, co do której był prawie pewny, że widział ją we włosach Malei, aż nareszcie ojciec wysłał go za granicę.

Był w Hamburgu i podziwiał jego zamożność, jego bogate składy, wesole życie, ale w chmurne zimowe popołudnia tułał się nad brzegami czarnej jak jedwabna wstążka Łaby i zapominał o wszystkim; był w Amsterdamie, którego bujne życie wydało mu się nieskończonemi zapustami, był wreszcie w starem cesarskiem mieście, w przedziwnym Frankfurcie nad Menem. Kilka długich lat trwała ta podróż, póki chory ojciec nie zawezwał go do siebie. Kiedy jednak Maksio po dwutygodniowej podróży ekstrapocztą zajechał przed starą kamienicę „Pod dwoma strusiami“, starego Reflera już pochowano. Maksio zajął jego miejsce w kantorze, bez najmniejszego trudu inkasując zewsząd wpływające ewancygiery, talary i floreny i uważając bacznie, by wszystko szło takim trybem, jak za życia ojca. Że zaś był skromny, nigdy nikomu o swych podróżach ani cudach, w dalekich miastach widzianych, nie wspominał, przeto nie wzięto mu za złe, iż, gdyby chciał, mógłby być mądrzejszym od drugih i nie rzucono mu kamieni pod nogi.

Tylko pani Zawadowa, choć i jej mąż umarł, po dawnemu stroniła od sklepu. Co gorsza, nie widać też było Malei, nad którą matka troskliwą roztoczyła opiekę.

Aż nareszcie...

Nad miastem zbierały się chmury. Kupujący przynosili jakieś dziwne, przerażające wiadomości o ruchach wojsk, o zwycięstwach, to znów klęskach w jakichś dalekich krajach. Coraz więcej żołnierzy ściągano na cytadelę, odprzodkowywano i zataczano działa, w piramidy układano granaty. W nocy w blasku księżycy widać było na górze białe mundury pikiet i połyskujące bagnety. A tymczasem na mieście zbierały się gromady ludzi w czerwonych konfederatkach, z pałaszami przy boku, z karabinami w rękach. Krzyczeli, hałasowali do późnej nocy, aż strach było na nich patrzeć. A na ucho opo-

wiadano sobie, jak w jednym dalekiem mieście lud z wiatrówek wystrzelał żołnierzy, a na latarniach zawisły trupy zdrajców i wrogów narodu. O marmurowe schody pałaców krwawy Bunt ostrzył wyszczerbioną szablę, a pijana dzika Zemsta z rozwianemi włosami potrzasała na środku ulicy pękiem stryczków.

Wtem zagrzmiały działa. Miasto krzyknęło i oniemiało ze zgrozy, tak, że przez długą chwilę nie było słyhać nie prócz ryku armat i grzechotania karabinów. Trząś się i drzeć w posadach poczęły stare, potężne domy, buchnęły słupami w niebo płomienie i jak żywe, ogniście węże zaczęły uragać wieżycy katedry. A naraz zgiełk się wszczął, jęk i krzyki. Kasały już ludzi ołowiane, jadowite osy świszczące, a bruki ubarwiły się plamami krwi. Tu padł ktoś niezdarnie twarzą na środku ulicy i leżał, podgiąwszy pod siebie kolana, ten oparł się o parkan i zsunął się na ziemię, ten, jak bąk, okręcił się dokoła swej osi i runął, ów przyklęknął i trzymając się muru, zwolna sunie naprzód, zostawiając na białej ścianie krwawe odbicie swej dłoni; już skręcić ma za róg, a wtem nowa kula z nóg go zbiła; jeszcze raz dźwignął się ciężko ranny i jeszcze raz trafiony, obsuwa się wzdłuż ściany, porusza nogami, szarpie ramionami, jakby się do snu układał i martwieje... A nad miastem jakoby się burza ognista rozpętała, gwiazdy jakieś ozerwone pękają i deszcz żelaza dachy siecze.

Tego Maksio nie widział, bo zamknięty w piwnicy, dzwonił ze strachu zębami. Dom Reflerów, w pobliżu cytadeli stojący, trząsł się i rozbrzmiewał rykiem dział. Oszołomiony strachem Maksio miał wrażenie, że napół martwy żywcem jest pochowany w grobie. Widział wprawdzie, jak starszy subjekt z twarzą zroszoną łzami żegnał się bezustannie, jak dwaj chłopcy skulili się, zieloni ze strachu, w najciemniejszym kącie piwnicy, podczas gdy młodszy subjekt i parobek, odbiwszy szyjki u dwóch flaszek, duszkiem pili starą malagę — ale choć mu się na ten widok serce krajało, nie mógł ani słowa wyjakać. Wtem myśl straszna, oslepiająca jak błyskawica, postawiła go na równe nogi.

— Malcia! Malcia! Sama z matką tylko tam na górzel!

Nie jest bohaterstwem, jeśli pòskramiacz lwów z prętem żelaznym i pistoletem w ręce patrzy w płomieniste ślepiea płowogrzywego króla pustyni, bo taki już duch jest w nim, kochający się w niebezpieczeństwie; nie jest bohaterstwem, gdy żołnierz niewzruszony stoi wśród gradu kul, bo za to nosi piękny, czerwonymi wyłogaui obsyty kubrak cesarski, aby umarł, gdy tego trzeba, i nie jest bohaterstwem, gdy marynarz na lichym statku puszcza się w morską podróż, albowiem bez morza i jego grozy niema dla niego życia, ale bohaterstwem nad którem się dziwiają wszyscy święci a nawet św. Michał, zbrojmistrz niebieski, będzie, gdy mieszczech opuszcza bezpieczne schronienie i dźwigając na ramieniu stopudową w tym momencie duszę, biegnie na ratunek swym ukochanym, drząc z trwogi, dzwoniąc zębami, niepewny własnych, uginających się pod nim kolan. W takim stanie, z rozburzonym „kokiem“, spocony i zielony ze strachu, zjawił się Maksio w mieszkaniu swej ukochanej.

W pokojach było ciemno, ponieważ przerażone kobiety pozamykały okiennice. Kiedy Maksio otworzył drzwi, smuga błękitnego światła wpadła do ciemnego wnętrza.

— Ach, to tylko pan Maks! — zabrzmiał w zmroku jakiś dźwięczny młody głos — Boże, jakież śmieszny!

— Prędej, prędej! — bełkotał Maksio — Do piwnicy... Tu śmierć...

Wtem umilkł. Przed nim, w jasno-błękitnawej smudze stała uśmiechnięta, młoda dziewczyna w białej sukience, w ciemno-czerwonym kaszmirowym szalu na ramionach. Wdzięcznym ruchem ręki wskazała mu krzesło.

— Może pan usiądzie...

— Mój Boże! Usiąść! — z przerażeniem wykrzyknął Maksio.

— Skoro już pan przekroczył próg naszego mieszkania...

— Ależ proszę, niech pan siada! — krzyczała pani Zawadowa, chcąc przekrzywić huk armat. — Malciu! Może zrobisz kawy! Napije się pan z nami kawy, panie Refler... Mamy cejlońską, od pańskiego konkurenta...

Oniemiały ze strachu Maksio skłonił się; przez chwilę myślał, że nóg zgiętych nie zdoła rozprostować, tak jakoś dziwnie zeszywniały mu łydki. Z bijącym sercem osunął się na krzeselko. Zrozumiał, że kobiety nie zdają sobie sprawy z grożącego im niebezpieczeństwa.

— Panie pozwolą, że... — zaczął pobielającymi wargami — jakże zdrowie łaskawej paniusi, dobrodziejki mojej?

— Dziękuję, niedomagam trochę...

Wtem tynek i gruz posypały się z sufitu.

— Na miłosierdzie boskie! — jęknął Maksio, skoczywszy na równe nogi — Trzeba uciekać!

— Już? Niechże pan jeszcze chwilę posiedzi...

— Dziękuję! Bardzo mi przyjemnie, ale...

— Czegóż to oni dziś tak strzel...

Trzask straszny i dźwięk stłuczonego szkła zagłuszył słowa pani Zawadowej. Odłam granatu wyrwał okiennicę i wpadł w stojącą naprzeciw okna oszkloną serwantkę, druzgocąc szkło, talerze, szklanki i filiżanki.

— Jezus Marja, a to co znowu najlepszego! — krzyknęła pani Zawadowa, załamując ręce. — A toż nam szkody narobili!

— Tam... tam! — bełkotał Maksio, pokazując przez okno na stokach eytadeli kilku żołnierzy z dymiącymi karabinami w rękach — strzelają! Na ziemię!

W tej chwili rozprysnął się na drobne kawałki zapomniany na stole słoik konfitur z wiśni. Purpurowy sok rozlał się i czerwoną strużką jak krew zaczął się sączyć na ziemię.

Naraz Malcia pochwyciła czerepy szkła i czerwona z oburzenia jak piwonja, wychyliła się z okna i rzuciła szkłem w stronę żołnierzy, krzyząc z całej siły swoich młodych, zdrowych płuc:

— Bodaj wam tak głowy popekały!

Gwizdunęły dwie kule. Jedna zaryła się w podłogę, druga, przeleciawszy tuż nad głową Malci, rozdarła wiszący na ścianie obraz Matki Boskiej Częstochowskiej.

Ale wtedy już nie wytrzymał Maksio, rzucił się, jak szalony, ku Malci i porwał ją na ręce. Gęste, kasztanowe włosy przesłoniły mu oczy i muskały go nieznośnie po twarzy, jakaś szpilka rozdarła mu policzek, druga zaś niemiłosiernie kłuła w pierś, Malcia zmieszana i przerażona piszczała na cały głos, Maksio jednak biegł na łeb na szyję po schodach z swą piszczącą i kłującą różą w ramionach, choć mu ręce sztywniały, fale krwi zalewały oczy, a oddech świszczał w krtani.

Lecz za to, kiedy nadeszły pogodne, piękne dni, umilkły działa, a krwawe plamy na ścianach zabieleno — (och, jak łatwo, jak prędko za-

pomina się o przelanej krwi!) — Maksio w nowym, tym razem oliwkowo-zielonym surducie zjawił się w mieszkaniu pani Zawadowej i wręczył Malci bukiet przepysznych, szkarłatnych róż na drucikach, w papierowym, w drobniuchne ząbki wyciętym mankiecie. Powitano go jak bohatera i ugoszczono, jak dawnego znajomego i dobrego sąsiada kawą z prawdziwej arabskiej „mokki“ z jego własnego sklepu.

Od tej chwili Maksio był codziennym gościem w tych izdebkach, gdzie dwie dzielne kobiety tak długo broniły się przeciw nędzy, niedostatkowi a nawet — austryjackim granatom. Serwantkę naprawiono, sok wiśniowy zmyto z podłogi, izby wybielono, a tylko obraz Matki Boskiej umieszczono za szkłem tak, jak go podarła kula austryjackiego grenadjera, na wieczną rzeczy pamiątkę. Zamieszkała tam jednak sama pani Zawadowa, bo Malcia przeniosła się do wspaniale urządzonego a od śmierci rodziców pustką stojącego mieszkania Maksia. Czyż bowiem można było odmówić córki komuś, kto przyszedł po nią nie zważając na świst kul i huk pękających granatów? Było to bohaterstwo tak wielkie, tak przechodzące wszelkie wyobrażenia, że sam Maksio nietylko się niem nie przechwalał, ale wszelkimi siłami starał się o niem zapomnieć. Lecz długo jeszcze widywał się w snach to na czele idących do szturmego żołnierzy, to na szańcu obleganej twierdzy, to na barykadach... Kule gwiżdżą dookoła niego, granaty i bomby pękają w powietrzu, rozbrzmiewającem jękami rannych, leje się krew czerwona jak sok wiśniowy, a z obłoków dymu wychyla się jakaś kobieca postać w greckich szatach, w wieńcu z bobkowych liści na skroniach i w jednej ręce trzyma wspaniałą chorągiew z napisem: „Maksio bohater“.

— Stój! Nie chcę! Nie chcę! — wołał przez sen Maksio do swego sobowtóra, pierś mężną na grad pocisków wystawiającego.

I budził się z czołem, zroszonym potem, ze łzami w oczach i zziębniętym głosem opowiadał małżonce swe straszne, męczące sny o sławie. Słuchała go cierpliwie i z współczuciem, poieszając:

— Pan Bóg łaskaw, nie z tego! Sen mara! Bogu dziękować, jeneralem nie będziesz! Ale widzisz, nie trzeba było tyle baraniny jeść przed spaniem. Z tego to chwytają ci się głowy takie bzdurstwa...

I Maksio uspokojony, szczęśliwy, że jest w łóżku a nie na barykadzie, przewracał się na drugi bok i zasypiał, starając się myśleć o pulardzie, o pieczonce cielejącej z cukrowym groszkiem, o przepiórkach w francuskiej kapuście gotowanych i innych rzeczach smacznych, zdrowych, a któreby odpedzały myśli przykre i niedorzeczne.

I tak im życie stódko płynęło. Młoda pani Refflerowa zaokrągliła się i biała, pełna a jedrna, wyglądała jak tłuściutka buхта, nadziana konfiturą z róży. Tak słodkiem, jak owa konfitura, było właśnie doskonałe serduszko Malci. Dziełek nie miała, całą tedy troskliwość kochającej duszy poświęciła mężowi. Dla niego od starych kumoszek zbierała przepisy dawnych potraw, dla niego na rynku kupowała rzeczy najlepsze i najświeższe, pieczenie i sosy, suto podlewając starą maderą, słodkim legominkom nie szcędząc prawdziwego, starego rumu. A kiedy Maksio zasiadał do stołu i wpatrzony w potrawę jadł, ruszając nozdrzami, oblizując wiśniowe wargi i od czasu do czasu z rozczuleniem spozierając na żonę, oczy Malci zachodziły mgiełką roztkliwienia, a na policzki występowały rumieńce. Bo Malcia miała serce rozumne, lecz dobre i tkliwe. Zimową porą na gzymsy okienne sypała ptaszkom okruszynki z bułek, nie zapomniiała nigdy o swojej porze podać kwiat-

ków, karmiła punktualnie pieska i pamiętała o wszystkim; prawda, że lubiąc porządek nie pozwalała wpuszczać do kamienicy ubogich, którzy z całego miasta znosili błoto na schody na swych niezgrabnych i brudnych buciskach, ale zato jak nadechodżyły święta lub imieniny Maksia, całą noc potrafiła trzymać służące na nogach, aby tylko na drugi dzień niczego nie brakło.

Toteż można sobie wyobrazić strapienie Malci, gdy jednego dnia Maksio ciężko zachorował. Co mu było — nie wiadomo. I głowa go bolała i gorączkę miał silną i oddechać nie mógł. Wezwano do niego dwóch lekarzy, którzy recept nie żalowali, nie skąpiła mu też różnych kobiecych drjakwi teściowa, ale choć pechano w niego przeróżne medykamenta i smarowano wszystkimi możliwymi maściami, nie przychodził jakoś do siebie. W krótkim czasie schudł a i najlepsze potrawy od siebie niechętnie odsuwał. Z polieczkami wpadłemi, z posiniałemi wargami, nieogolony, z zgasłym wzrokiem, ani nawet nie był podobny do tego Maksia, który jeszcze tak niedawno uraczył się funtem tłusciutkiego, wędzonego węgorza. Nareszcie, gdy choroba się przewlekała a on coraz bardziej na siłach opadał, zawezwał notariusza i księdza. I wspomniawszy, jakto on przez całe życie do Malci wdychał, jakto do niej wiersze chciał składać, przez kule i granaty ku niej śpieszył, jakto ona przez cały czas zawsze o nim tylko staranie miała, wdzięcznie zapłakał i całe jej mienie zapisał, co świadkowie, łyzy gorzkie roniąc, podpisami swymi stwierdzili. Poczem wyśpiewała się publicznie, z grzechów swych żadnej tajemnicy nie robiąc — daj wam Boże tak umierać — i ostatnie Sakramenta z całą jasnością umysłu przyjął. Kiedy zaś się z wszystkimi pojednał, spostrzegłszy ze zdziwieniem, iż małżonki przy jego łożu niema, posłał po nią służącą. Dziewczyna jednak wróciła sama, mówiąc, iż pani z kuchni wyjść nie może, bo się pianka na ciastka ubija. Kiedy, poczekawszy pół godziny, znów pehnął do kuchni sługę, mdlejącym już głosem prosząc, aby pani bezwzględnie przyszła, odpowiedziała pani przez sługę, iż właśnie nie może, bo indyka przewraca. Wówczas Maksio już szeptem księdzu powiedział, aby żonę sprowadził, bo inaczej testament zmieni. I uczyniła jego woli zadość pani Malwina, a twarz od kuchennego żaru czerwona przez drzwi ukazawszy, spytała:

— I czegoś chcesz odemnie, ty nieszczęśniku?

— Pożegnać się z tobą chciałem... Umieram...

— Więc dotąd jeszcze nie znasz delikatności mego serca? Nie mogłeś mi tej ostatniej przykrości zaoszczędzić? Choćby najlepszy mężczyzna przeciw kobiecie nie uszanuje w swem samolubstwie! Czyż ty nie wiesz, że ja nie znoszę widoku trupa?

I zalana łzami wybiegła do kuchni, gdzie już przygotowywano obfitą stypę.

JAROSŁAW VRCHLICKY.

Róża.

Było to w maju roku pańskiego 1283.

Złote słońce wiosenne zalało via del Corso, będącą wówczas punktem środkowym Florencji, morzem światła. Świeże i przejrzyste powietrze nie

zabarwiło się wprawdzie jeszcze ciemnym lazurem lata, ale coś nieokreślonego, upajającego było w jego falach, lekkich i wiotkich, które oblewały ostro zakończone dachy domów patrycjuszowskich, wieże i kopuły dumnego miasta. W górze rozbrzmiewał śpiew ptaszat niewidzialnych, z ogrodów dookoła słychać było od czasu do czasu poważny i melancholijny szum drzew wstrząsanych wiatrem, a później znów zapanowała nad wszystkim owa głęboka cisza, tętnąca czarem wiosennym i pełna uroku. Niekiedy przemykał się ulicami miasta braciszek klasztorny, z rękoma pobożnie na piersiach złożonemi, mając różaniec zawieszony na białym sznurze, którym habit jego był opasany. Ponura postać ta znikwała szybko jak cień, od którego odbijała śnieżna białość gołębi, zlatujących dużemi stadami z gzymsów Signorii, trwożliwie, lecz spokojnie, a tak cicho, jak gdyby nie chciały mieć ciszy miasta, ukołosanego snem wiosennym.

Przed domem piekarza, Folca Portinarego, prawie w samym środku ulicy del Corso, stał smukły młodzieniec, odziany w czarną obcisłą szatę, jaką zwykli byli w owych czasach nosić uczniowie akademji. Młodzian czekał widocznie na kogoś. Stał nieruchomy jak posąg, z okiem stale zwróconem na kwitnący krzak róży, na którym widniały duże, pełne, odorujące swą wonią kwiaty.

Powolnym krokiem, z głową w dół pochyłoną, zbliżył się do młodzieńca człowiek starszy, ubrany w czarny strój bogatego patrycjusza. W prawej ręce trzymał kartkę papieru, którą zdawał się czytać z uwagą. Na kilka kroków od młodzieńca przystanął i przypatrywał mu się w zamysleniu, z smutnym uśmiechem na twarzy. Młodzieniec tak był pogrążony w zadumie, że nie spostrzegł zrazu przybysza. Gdy zaś później spojrział w jego stronę, podszedł szybko ku niemu i wyciągając rękę po papier, który tamten trzymał w swej dłoni, zawołał:

— Mój Gwidonie!

— Nie tak gorąco, Durante! — odpowiedział Gwido i podniósł kartkę papieru w górę, — nie tak gorąco!

— Wiesz, że płonę z tęsknoty.

— Całkiem naturalnie! Zakochani zawsze płoną z tęsknoty.

— Żartujesz sobie ze mnie?

— Nie, mój przyjacielu, ale wątpię, czy cię moja odpowiedź zadowoli. Wyrobiłem sobie inne zdanie o miłości, aniżeli ty i Cino.

— Także inne zdanie niezawodnie, aniżeli Dante de Maiano, — przerwał mu przyjaciel, — wiem o tem. Ale daj mi tę kartkę, proszę cię bardzo. Bo widzisz, właśnie twoja odpowiedź najwięcej mnie ucieszy, a oto masz — dobył ją z kieszeni — oto masz odpowiedź Danta de Maiano. Wyraża się o miłości w sposób wprost obrażający i uragliwy, pogląd jego jest tak nizezemny, jak cały widnokrąg jego własnej duszy. Ale teraz daj mi twoją odpowiedź, Gwidonie, gdyż pałam niecierpliwością by ją poznać.

Ale Gwido Cavalcanti trzymał jeszcze ciągle upragnioną kartkę papieru mocno w swojej dłoni ponad głową. Uśmiech jednak znikł z jego twarzy, na której pojawił się wyraz smutku i powagi.

— Wierzaj mi, mój Durante, i moja odpowiedź nie zadowoli cię. Iluż jest takich, którzy się uważają za winnych w miłości! A każdy sędzi inaczej o uczuciu, które my nazywamy miłością. Jak odmiennie od innych zapatruje się każdy na miłość! Dla Cina jest ona kopia, dla Danta grą ślepej namiętności bez znaczenia, dla ciebie gorącą sprawą sercową, dla mnie zaś rzeczą zimnego, trzeźwego rozsądku. U mnie najwyższym celem

miłości jest filozofja. Ona jest ową słodką potęgą, która na mnie nakłada kajdany. Które jednak z tych naszych zapatrywań jest prawdziwe?

— Daj mi twoją odpowiedź, Gwidonie, chcę czytać twoją odpowiedź.

Ale w tej samej chwili, w której Gwido wręczył niecierpliwemu młodzieńcowi swą odpowiedź na tegoż sonet, otwarła się furtka ogrodu, należącego do domu Portinarów. Dwie starsze kobiety w jedwabnych, ale skromnych sukniach, o surowym wyrazie twarzy i młoda smukła dziewczyna w białej sukience wyszły z ogrodu. Obaj przyjaciele ustąpili na bok i złożyli głęboki ukłon. Matrony odpowiedziały dumnie nieznacznem skinieniem głowy, młoda dziewczyna zaś skłoniła w dół swą piękną główkę, a jej delikatna, prawie przeźroczysta twarzyczka powlokła się szkarłatem, tak iż stała się podobną do najpiękniejszej róży. Na chwilę tylko podniosła trwożliwie, jak młoda sarna, swe ciemnoniebieskie oczy, potem zaś poszła dalej między obydwoma kobietami.

— Jaka moja pani skromna, a jaka miła! — wyszeptał przyjaciel Gwidona Cavalcantego. Niewystłowiona miłość błyszczała mu z oczu, a trwoga, pełna czci i zachwytu, opromieniła jego bladą twarz.

Gwido, starszy i zimniejszy od Duranta, był jednak niemniej od niego wzruszony. Kładąc rękę na ramieniu młodzieńca, powtórzył ze smutkiem ostatnie słowa jednego z jego sonetów:

I mówi do Duszy: — Wzdychaj bez ustanku!

Poczem znikł szybko w bocznej uliczce.

Durante Alighieri stał milcząc i ciągle spoglądał na owo cudowne zjawisko. Widać ją było jeszcze, szła przez ulicę jak anioł, owa „creatura bella bianco vestita“, jak lilja między szaremi łądygami więdnącego sitowia. Szła jak płomień, a Durantemu zdawało się, jak gdyby cały ten przepych wiosennej przyrody, ta starożytna wspaniałość ponurego miasta, wszystkie te balsamiczne wonie, cały blask i światło, tworzyły tylko ramę dla niej, wśród której widnieje ona uśmiechnięta, z delikatnym rumieńcem na twarzy, z wzniosłym wyrazem wzruszenia i miłości w swych cudnych oczach. Wtem zabrzmiały wszystkie dzwony pobliskiej katedry. Spłoszone stado gołębi okrążyło głowę dziewczey, gdyby różowy obłok i opuściło ją dopiero w chwili, gdy przekroczyła próg świątyni, której kamienie zdawały się drżeć, gdyby z radości na jej powitanie.

— Ecce Deus fortior me, qui veniens dominabitur mihi, — szeptał Durante Alighieri, gdyby owładnięty jakąś wizją.

— Ah messer Durante, — przemówił za nim głos jakiś, — do jakiego wiersza szukacie końcowego rymu?

Zagadnięty obrócił się szybko, jak ktoś, kogo gwałtownie obudzono z głębokiego snu. Przed nim stał wzór skończonego goga owej epoki. W rękę trzymał duży bukiet kwiatów, a u boku jego kołysała się szpada, zawieszona na bogato haftowanej szarfie.

— Bóg z wami, messer Simone. Żadnego rymu nie szukałem, ani też nie jestem przyzwyczajony go szukać. Przychodzi do mnie zawsze niewolany i proszę mi wierzyć, nigdy sam jeden.

— Ba! Znamy wasze przechwałki. Nie mówicie prawdy. Opowiadano mi, że wy nieraz, nad jednym, jedynym sonetem spędzacie całą noc bezsennie.

— Być może, że wam mówiono prawdę. Możecie jednak wierzyć

mi, messer Simone, że ja nie śpię po nocach jedynie z powodu sonetu już ukończonego.

— Z powodu sonetu już ukończonego? Niech to, kto chce, rozumie, ja tego pojąć nie umiem. Sądzę, że co raz napisane, jest i zostaje napisane. Jakżeż więc można tem sobie jeszcze później głowę zaprzątać? Co do mnie, ja doprawdy, ślęczałbym całe życie nad sonetem, który ma być dopiero napisany.

— Ja to, messer Simone, wybornie pojmuję — odpowiedział Durante z lekkim szyderstwem. — Nasze drogi rozechodzą się.

— To prawda. Wy szukacie tu rymów, podczas gdy ja jestem zamówiony, by odprowadzić pannę Bice z katedry do domu. Mam jeszcze nieco czasu na krótką przechadzkę, potem zaś pójdę do bramy kościelnej. Czy nie byłby to dobry temat do canzoni, messer Alighieri?

— Wy jesteście zamówieni? Wy? Od kogo?

— Od niej samej, od córki Folca Portinarego, otrzymałem już przyrzeczenie, messer trubadurze. Jestem już jej narzeczonym, szczęśliwym narzeczonym. Do widzenia. A skoro znajdziecie rym upragniony, przypomnijcie sobie o mnie!

Dante nie słuchał go więcej.

Morze ciemności otoczyło go i uderzyło swemi falami o pierś jego. Słyszał dokoła siebie dziki szum i huk, jak gdyby ziemia nagle się rozstąpiła pod jego nogami. O gdyby go pochłonięła! Ale ziemia była twarda i bezlitosna i nie uczyniła tego. Wszystko dokoła pozostało jak poprzód, bez zmiany. Drzewa szumiały uroczyście i tajemniczo, róże kwitły dalej w swej dawnej okazałości, gołębie podlatywały wzdłuż gzymsów, powietrze było jasne, przepojone balsamiczną wonią kwiatów i przejrzyste, tylko w piersi jego zawitała ponura noc i huczała straszliwa burza, on tylko słyszał ów szum złowrogi, tylko w jego wnętrzu otwierała się otchłań, pełna wieczystych katuszy.

I stał długo na miejscu nieruchomy, mnąc w dłoni nieczytaną jeszcze odpowiedź przyjaciela. Cóż go teraz obchodziła ta, niedawno z takim utęsknieniem oczekiwana odpowiedź? Wszak usłyszał już inną, która brzmiała mu w uszach, gdyby miazdzący piorun — wszak miał już odpowiedź.

Kroki czyjeś, śmiech i rozmowa, obudziły go z jego ponurej zadumy.

Oto zbliżała się znowu ona, wracała z katedry, gdzie ukończyła była swą modlitwę. Ukazywała się znów, biała i promienna, ale tym razem nie szła już między obiema matronami. Szła z przodu, u jej boku zaś kroczył dumnie ów Simone de Bardi, który przed chwilą z nim rozmawiał. I teraz szeptali oboje ze sobą, ona trzymała w dłoni jego ogromny bukiet i uśmiechała się łagodnie. Kobiety zaś szły z tyłu, z uczuciem dumy macierzyńskiej. Towarzystwo to zbliżało się coraz bardziej, słowa ich stawały się wyraźniejsze, śmiech głośniejszy. Dante chciał uciekać, lecz nie mógł. Siły odmówiły mu posłuszeństwa i było już za późno.

— Co za szczęście, że mogę wam towarzyszyć, — szeptał Simone — szczęście, za które życiem zapłacić nie byłoby za drogo.

— Nie wiem, — odpowiedziała ze skromnością dziewica, — czy to jest takie szczęście i czy należy je tak wysoko cenić.

— Czy żądacie dowodów?

Głos wykwintnego strojnisia brzmiał wyzywająco.

— Jak to łatwo czuć się szczęśliwym, gdy się żyło jedynie w szczę-

ściu! — rzekła młoda dziewczyna, a poeta czuł, że w głosie jej drgają łzy — ale w szczęściu swem o tych pamiętać, którzy go nie znają, to trudniej, signor Simone, to rzecz prawdziwie wzniosła.

— Nie rozumiem was, signora, o kim mam pamiętać?

Doszli właśnie do kwitnącego krzaku róży i zatrzymali się przed nim.

— O tych, którzy cierpią, signor Bardi, o tych, którzy cierpią — szepnęła cicho.

I zanim jeszcze Simone de Bardi mógł przypuścić, co zamierza uczynić, zerwała z krzaka najpiękniejszą różę i schyliwszy oczy, podała ją poecie z wyrazem łagodności i słodyczy.

Oboje milczeli.

Weszła wraz z swym orszakami do domu, Dante sam został na miejscu. Przycisnął do ust bujnie rozkwitłą, płomienną różę, którą jej cudne oczy uświęciły łąką niebiańskiej miłości i litości niezmiernej, bezbrzeżnej.

I długo jeszcze, długo stał młody Dante Alighieri przed domem piekarza, Folca Portinarego. Patrzał bez ustanku na różę, zrazu bezmyślnie, trawiony niewysłowioną boleścią. Zwolna odróżniał zwoje róży, — widział, jak liście jej kręcą się w delikatnych, łagodnie wygiętych linjach, a jego prędko, lotny umysł uchodził po tych linjach coraz głębiej i głębiej. Ponury nastrój działał w nim z siłą czarodziejską, demoniczną. Wkrótce róża znikła mu z oczu, tylko owe linje zostały, które się wciąż kręciły i wirowały w dół, w jakąś obcą, straszłą, bezdenną otchłań. I ujrzał nagle wizję. Pod wpływem płomiennej wyobraźni widział pod różą piekło, otwierające groźnie swą paszczę, a piekło mąk i katuszy, które w nim huczało, wcieliło się w ten sposób w rzeczywiste kształty. Łzy jego spływały na różę, jak rozżarzony ołów, palące, jak deszcz siarczany, który spadł na Sodomę i Gommorhę. Ale także łzy oczyszczające i uszlachetniające zwilżyły płatki róży. I zdawało mu się nagle w blasku tych łez, że krwawiąca się szkarłatem róża blednie, że jaśnieje w śnieżnym blasku, że rośnie, urasta w kształty olbrzymie, że staje się różą empyrionu, której każdy listek jest tronem świętego, a której punkt środkowy jest płomiennym tronem Miłości, kierującej wszystkimi gwiazdami. I wstaje ona właśnie jak „*creatura bella bianco vestita*“, idzie naprzeciw niego, w ręku dzierży wieniec niewiedzącego wawrzynu, którego liście są gwiazdami, a przez dalekie przestworza rozlega się, jak szum kaskad, głos niezliczonych chorów anielskich: „Święty, Święty, Święty, Hosanna, Aleluja!“

Namiętnie przyciskał Dante Alighieri różę do ust. Czuł, że w duszy jego powstają pierwsze zarysy wspaniałego poematu, który go miał ocieszyć w cierpieniu i niedoli, miał mu osłodzić ból miłości, zdradę i niewdzięczność ziomeków. I nie wiedział, że właśnie w owej chwili przechodził obok niego młody malarz, który stanął widokiem jego olśniony i do głębi przejęty, by utrwalić sobie w duszy wielki obraz poety i przekazać go następnym pokoleniom ku wiecznej pamięci.

Tym malarzem był Giotto.

ALFRED BRODNICKI.

Z podróży do Ks. Poznańskiego.

I. POZNAŃ.

Ogólne wrażenia. — Miasto i stosunki.

Po przybyciu do kolebki państwa naszego, Poznania, doznaje się w pierwszej chwili straszego i przygnębiającego wrażenia. Na kolei wyłącznie panuje niemieczyna, postugacz kolejowy, czy dorożkarz do publiczności zwraca się jedynie w niemieckim języku, można się spotkać nawet z brutalnością jakiego Niemca lub Niemki. Idąc śladem szyn tramwajowych ulicami: Kolejową, Am Berliner Tor, Victoria, dochodzi się na Berlińską ulicę, przy której znajduje się jeden z trzech polskich hoteli, hotel Victoria. Po drodze widzi się nowy zamek cesarski, przypominający dawne, krzyżackie siedziby, wywołujący wrażenie czegoś ponurego i groźnego. W hotelu służba zwraca się do gościa w niemieckim języku, dopiero kiedy gość po polsku zażąda pokoju, portjer w ojezystym odpowiada języku, a na interpelację tłumaczy się, że do tego hotelu i niemiecka publiczność zajężdża i wiedzieć nie można, z kim się ma do czynienia.

Natrafiałem ustawicznie na objawy bardzo dla mnie bolesne. Oto chłopcy i dziewczynki małe, sprzedający kwiatki po ulicach lub w lokalach publicznych, zwracali się stale z propozycją kupna w języku niemieckim, wołając: „bitte, zehu Pfennig“. Dopiero kiedy gość nie chce po niemiecku mówić, pokazuje się, że dzieci te potrafią przemówić ładną polszczyzną, z wielkopolskim akcentem. Wogóle na ulicach, w publicznych miejscach uderza nas to, że niemieczyna wszędzie występuje głośno, nawet hałaśliwie, z pewnością siebie i siłą zwycięzcy, a polskość jakby wstydziła się własnej słabości i obawiała gniewu Niemców, skromnie jeno i niepewnie się objawia na zewnątrz. Pokost niemiecki jest silny i — zwłaszcza w pewnych okolicach, — brutalnie się wdzierający; nie tylko napisy niemieckie na wszystkich urzędach, dwujęzyczne na sklepach nawet polskich, ale istotnie odnosi się wrażenie, że niedługo, a już nas tam nie będzie. W tramwaju konduktor boi się mówić po polsku, dorożkarz po niemiecku zwraca się do publiczności, dzieci, sprzedające kwiaty, po niemiecku kupno proponują, ogłoszenia polskie są straszne z powodu germanizmów jak n. p. „wstęp 1 mk. włącznie podatku“ — wogóle wrażenie pierwsze jest przygnębiające.

Zdaje się, że na twarzach polskich widnieje jakby zmęczenie i wyczerpanie walką, rezygnacja jakby przed blizką już kapitulacją. Gorycz się czuje na pierwszy rzut oka, wspomniawszy, że przecie Poznań, Gniezno, Kruszwica to kolebka naszego państwa, to ta część Polski, która w zaraniu dziejów najwięcej okazała owych Staatbildende Elemente (państwo — twórczych pierwiastków), że tam właśnie najsilniej objawiły się owe wewnętrzne czynniki, które organizować, wiązać plemiona w państwo zdołały.

A dziś?

Pierwsze wrażenie przygnębiające, ale kiedy się zstąpi do głębi, spostrzeże się to, czego się na pierwszy rzut oka nie widziało. Spostrzeże się opór przeważnie cichy, ale trwały, ciągły i systematyczny.

Pozwolę sobie kilka obrazków skreślić o mieście, szkole, wsi, co tem łatwiej uczynić mogę, że posiadając list polecający do jednego z naszych wybitnych w Poznaniu ludzi, miałem wszędzie wstęp wolny i serca bratnie otwarte.

Miasto Poznań liczy blisko 200,000 mieszkańców. Według urzędowej statystyki ma 58⁰/₀ Polaków, ściśle jednak rzecz biorąc ludności polskiej jest ponad 60⁰/₀. Statystyka urzędowa podaje cyfrę mniejszą, gdyż w ten sposób Poznań zaliczony jest do tych miast, w których obowiązuje ustawa o zgromadzeniach.

Samo miasto jest schludne, czyste, spokojne. Ludność niemiecka, rozrzucona po całym mieście, grupuje się jednak głównie w części jego wschodniej, około zamku cesarskiego i ogrodów zoologicznego i botanicznego. Stary rynek, a zwłaszcza część miasta koło katedry jest przeważnie zamieszkała przez polską ludność.

Ze starych zabytków nie tu już prawie niema: dawny zamek, kilkanaście starych domów na starym rynku, z nowszych biblioteka Raczyńskich (dziś już własność miasta), muzeum Mielżyńskich — oto wszystko już prawie. Katedra, będąca najstarszym polskim kościołem, nie ma w sobie śladu starożytności nawet, gdyż kilka razy zniszczył ją pożar, przebudowywano ją i ślady starożytności znikły.

Mieszczanie, a więc drobni kupcy i rzemieślnicy, są to przeważnie Polacy, a liczba ich dochodzi około 63⁰/₀. Wogóle drobny handel i kupiectwo jest przeważnie w rękach Polaków. To też Niemcy się tem zaczynają niepokoić. Nawet Woerl's „Illustrierter Führer durch Posen und Umgebung“ IV. Aufl. Leipzig, t. j. przewodnik dla Niemców przeznaczony, lęka się o przyszłość kupców niemieckich w Poznaniu.

Czytamy tam bowiem w przedmowie na str. 5 (przytaczam odrazu w przekładzie polskim):

„Pomimo wszelkich usiłowań, aby niemieczynę w zagrożonym Wschodzie obronić i wzmocnić, trzeba podnieść rzecz godną uwagi, że w ostatnich 20 latach ludność niemiecka nieco się zmniejszyła, podczas gdy polska w tym samym stopniu wzrosła. Wogóle w tych warunkach kupiec niemiecki w Poznaniu zajmuje niepewne stanowisko i dlatego znawcy stosunków nie zdziwi to, że na starym mieście wszędzie napotka polskie napisy obok niemieckich. Samo przez się jednak rozumie się, że w każdym interesie i restauracji mówi się i rozumie po niemiecku“...

Charakterystyczne to są słowa, które się drukuje w Lipsku, a więc wśród owych Saksończyków, chlubiących się swoją „Gemüthlichkeit“. W istocie jednak obawy pana Woerl'a są przesadzone, gdyż na 16 hoteli wymienionych w jego przewodniku, zaledwo 3 są w rękach Polaków (Victoria, Francuski i Bazar), na mniej więcej 40 restauracji, jest polskich 6, lub może o jedną lub dwie więcej, z kawiarni są tylko 2 polskie, najwięcej uczęszczana Grand Café przy Wilhelmowskim placu.

Świadczy to o tem, że ludność niemiecka, do której się zalicza i żydowską, jest bogatsza i więcej używa alkoholu. W istocie też tak jest. Najbogatsza część ludności to Niemcy i żydzi, którzy w Poznaniu występują jako zdeklarowani zwolennicy Niemców i hakatystów; to też w pismach

niemieckich, wychodzących w Poznaniu, znajdujemy wszędzie akejonarjusz żydowskich. To bogactwo ludności niemiecko-żydowskiej w Poznaniu jest też fatalne dla polskości przy wyborach gminnych, gdyż przy pruskim systemie wyborczym dla miast przewagę mają najbogatsi; ponieważ najbogatsi są Niemcy i żydzi, przeto przeważającą mają większość w radzie miejskiej, zajmującej stanowisko nam wrogie (przypominam ostatnie wystąpienie burmistrza miasta Poznania!).

Mimo tych ciężkich warunków kupiectwo polskie rozwija się coraz lepiej i liczebnie ma dziś przewagę. Jest nadzieja, że za lat kilka lub kilkanaście zdobędzie sobie także i materialną przewagę, do czego przyczynia się głównie stosowana w praktyce zasada: „Swój do swego“. Razić może u kupców poznańskich to, że u wielu z nich główną rolę odgrywa sam interes, poza którym niczem się prawie nie zajmują.

Rzemiosło również przeważnie znajduje się w rękach polskich. Rząd jednak stara się podciąć jego rozwój, albowiem od 1897 r. istnieje ustawa, na mocy której przy egzaminach na czeladników egzaminować mają prawo nie tylko majstrowie, ale i nauczyciele pruscy, którzy mogą egzaminować z historii Brandenburgji, Prus i t. d., przyczem bardzo łatwo uznać Polaka za niezdolnionego. Na razie ustawa ta niewiele nam jeszcze zaszkodziła, gdyż sami majstrowie niemieccy oburzają się na to, że przy egzaminach na czeladników pytają i nauczyciele. Rzecz jasna, ostrze zwrócone jest przeciw nam, ale z czasem i nie jeden niemiecki czeladnik może na tem ucierpieć.

Drobni kupcy, handlowcy, rzemieślnicy, urządzają co roku uroczystość w lipcu na przedmieściu Wilda. Przebierają się w kostjumy i przy dźwięku muzyki i wśród tańców odbywa się zabawa, naśladująca dożynki nasze na wsi. Obiera się „dziedzica“, a cyganie, żydzi i inne maski, przechodząc obok „dziedziców“, kłaniają się im i tańczą. Zabawa to ładna i tam dopiero po raz pierwszy mogłem zauważyć polski temperament w całej pełni. Bawiło się wszystko tak ochoczo, jakby od Niemców żadne niebezpieczeństwo nie groziło. Przywitano też serdecznie i gościa z Galicji, który chciał braci w Poznańskim poznać i przekonać się, jak waleczą o swoje święte prawa. — Na pochwałę przyznać muszę, że nie zauważyłem pijaństwa. Używano alkoholu, ale w miarę, wielu jednak piło tylko lemoniadę. Wychodząc o 10 godz. z zabawy, nie widziałem w ogrodzie ani jednego człowieka pijanego, dopiero na ulicy spotkałem jednego, ale niewiadomo, czy był on na tej zabawie.

2. Oświata i szkoła.

Oświatowo stoi dziś z całej Polski najwyżej lud poznański. Przewszystkiem niema tam analfabetów! Istotnie zdumiewające to dla Polaka z Galicji lub Królestwa, gdzie mamy analfabetów nieraz po 50% i więcej. Każdy polski chłop czy mieszkaniec miasta przeszedł z konieczności szkołę niemiecką, do której 7 lat uczyć musi. Dla Polaka ten okres czasu należy do najgorszych wspomnień. W szkołach mówiąc po naszym ludowym, uczy się wszystkiego, a więc i religji po niemiecku! Wyjątkowo w miejscowościach rdzennie polskich uczy się w najniższej klasie, a więc mówiąc terminem technicznym galicyjskim, w 1 klasie ludowej, religji po polsku i na tem konie, bo już w drugiej klasie ten sam ksiądz choćby był Polakiem, musi dzieci swych braci uczyć religji po niemiecku! W tem, jak wiadomo, tkwiła główna przyczyna sprawy wrzesińskiej. Poznałem

księży, którzy za tę sprawę przesiedzieli po kilka tygodni w więzieniu. Można sobie wyobrazić, jaka to męczarnia dla nauczycieli, a przedewszystkiem dla polskich dzieci taka nauka! Dziecko, nie rozumiejące słowa po niemiecku, musi zaczynać naukę w obcym języku, bo ojezystego języka wcale i nigdzie w szkole się nie uczy. To też nauka odbywa się często na migi, mechanicznie przez powtarzanie wyrazów chórem i t. p. Dodać trzeba, że w prowincjach polskich, (Poznańskie i Prusy zach.) nie uczy się wcale alfabetu łacińskiego w szkołach ludowych, lecz dopiero w gimnazjum przy nauce łaciny. Jest to skierowane w tym celu, aby utrudnić naukę czytania i pisania po polsku. Dzieci mają być chronione od polskich wpływów poza szkołą. Temu celowi służy nie tylko nauczyciel, ale i uczniowie niemieccy często. Stąd też system szpiegowski ma pole do popisu. Od wpływów polskich chroni też sam sposób uczenia, zapomocą wyśmiewania polskich rzeczy, historii, kultury naszej, a przez ustawiczne sławienie wielkości i potęgi Niemiec i Prus. Na germanizowanie dzieci naszych wpływają jeszcze wspólne zabawy, wycieczki, ochronki nawet; wszystko to urządza się planowo, z celem, aby jeśli nie kijem, to świecidełkiem i zabawą zmusić dzieci do zapominania o własnym języku. Dzieci też polskie, które muszą brać udział w takich zabawach, mimowoli zmuszone są mówić po niemiecku, aby je niemieccy koledzy lub koleżanki zrozumieli, a za polską mowę nie wysmiali. Rzecz jasna, że w razie najmniejszego oporu stosowana jest chłosta. Biją nie tylko chłopców ale i dziewczęta. Poznałem jasnowłose dziewczątka nasze, które mi wspomnienia swe z pruskiej szkoły w tym guście opowiadały, pytając, czy tak jest i w Galicji...

Jednym tedy z najniebezpieczniejszych sposobów germanizacji, to właśnie owo w czasie zabaw lub pozaszkolne przestawanie naszych dzieci z niemieckimi, wogóle germanizacja dzieci i młodzieży. Temu przeciwdziałać po miastach, gdzie jest znaczna liczba Niemców, dość trudno, ale można i trzeba przez urządzanie takich samych polskich zabaw i chronienie dzieci od częstego obcowania z niemieckimi. Są dzieci nasze, które dzięki temu systemowi lepiej władają niemieckim niż polskim językiem, dotyczy to przedewszystkiem miast; n. p. dziecko 5—6 godzin przebywa w szkole, 2—3 godziny uczy się lekcji, potem bawi się 2—3 godziny z niemieckimi dziećmi, czyli to razem zajmuje 10—12 godzin. Odpoczynek, obiad i t. p. konieczne czynności zajmą około 10 godzin, tak, że pozostaje najwyżej 2 godziny na dobę na naukę (prywatną) polskiego języka i historii, ale nie zawsze, po ludzku rzecz biorąc, jest rzeczą możliwą codzien poświęcić ten czas na naukę języka polskiego. Zajęcia rodziców, nieprzewidziana przeszkoda, choroba i t. d. urwać muszą i z tych dwu godzin. Ileż tedy zostanie czasu?... Nietrudno wobec tego zrozumieć, że już dziś mamy dzieci mówiące lepiej po niemiecku niż po polsku, że mamy ludzi umiających czytać, ale nie umiających pisać po polsku, tak że nieraz narzeczeni mówią ze sobą po polsku, ale korespondują po niemiecku.

Przeciw temu wszystkiemu jest ze strony polskiej silny opór, ale widoki powodzenia wobec sił naszych słabszych niezawsze pomyślne. Walka z germanizmem najlepsze wyda owoce zapomocą prasy i organizacji; tylko zorganizowanie się jest ustawami utrudnione. Ustawę zaś nie zawsze obejść można, ale czyni się to, ja zaś o tem dla zrozumiałych powodów zamileję.

3. Wieś, lud wiejski.

Nietylko oświatowo, bo wcale niema analfabetów, ale i ekonomicznie najlepiej z całej Polski ma się lud w Poznańskim. Niema prawie t. zw. u nas chat, w których galicyjski i z Królestwa chłop mieszkać musi. Są zato przeważnie domy murowane i dachówką lub blachą kryte.

Byłem n. p. we wsi takiej jak Głuszyna pod Poznaniem. Ludność rdzennie polska, jedynie w szkole mieszka nauczyciel z rodziną Niemiec. Z Poznania jedzie się 20 minut pociągiem, który staje o pół godziny drogi pieszo od Głuszyny w Krzesinach (Kreisling), kolonji niemieckiej, w której jeszcze około 6 rodzin polskich pozostało.

Głuszyna to typ całkiem nowoczesnej wsi polskiej o wyglądzie wsi zachodnio-europejskich. Niema tam żadnych chat, tylko domy murowane. Niema karczmy, w której arendarz rozpaja chłopów, bo chłop poznański już zmańdzał i wogóle nie pije, a czasem i nie pali. Pijaństwo bardzo źle jest wśród poznańskiego ludu widziane. Natomiast jest we wsi dom parafialny, służący katechizacji i przedstawianiu jasełek w okresie Bożego Narodzenia; rząd jednak obecnie nie chce pozwalać na otwieranie nowych domów parafialnych. — Okolice przeważnie równa, nie tak jednak znowu jak n. p. na Mazowszu; pola uprawiane w sposób racjonalny; do żniw używa się już dziś przeważnie maszyny, zaprzęganej koniem i w przeciągu 2 godzin zrobi się tyle, co w Galicji lub Królestwie przez 2 dni. U skraju wsi krzyż, figura Matki Boskiej i kościółek z czerwonej cegły z probostwem, w którym czystość i porządek imponują. Miejscowy proboszcz, a raczej administrator (bo rząd nie chce go zrobić proboszczem za sprawę wrzesińską), otóż ów miejscowy — nazwijmy go jednak — proboszcz oprowadzał mnie po wsi.

Wstępowałam do różnych domów, w których zawsze jednakowo witano gościnnie. Wchodził też szanowny ksiądz (abstynent dla przykładu ludu) wszędzie pewny siebie, tego pozdrowił, innego zapytał o robotę w polu, z każdym miał coś do pogadania, a wszędzie widziałem jednaką ufność do niego i uprzejmość, zarówno ze strony starszych jakoteż dzieci. Weszliśmy do domu zamożnego gospodarza, posiadającego 60—70 austr. morgów pola. Żona zaprosiła nas do salonu, powtarzam do salonu, w rozmiarach szeszupłego, ale świadczącego nietylko o dobrobycie, ale i o zamożności i potrzebie zaspokajania wymagań kulturalnych. W saloniku meble pluszem kryte, kanapa, stolik z kloszem i kwiatami, z boku lustro z konsolami, a na ścianach obrazy, powtarzam obrazy, a nie bohomyzy, jakie przywykło się widzieć w chatach chłopów naszego w Galicji, podłoga przykryta dywanem. Zdumiałem się, ujrzawszy to. Zasiadliśmy na zaproszenie, a obok nas gospodyni, dobrej tuszy, prosta kobieta na pozór. Spojrzałem na moje trzewiki okurzone (bo był to czas lipcowych upałów) i spostrzegłem się zapóźno, że w okurzonych bucikach wszedłem do domu polskiego chłopca w Poznańskim. Zapytałem wreszcie kobietę, czy dzieci umieją czytać i pisać po polsku. Spojrzała na mnie, jakbym z księżycą spadł i odrzekła spokojnie:

— Ma się rozumieć. Ja sama lub starsze dzieci uczą ojczyznego języka.

Opuściłem dom chłopca z uczuciem tem, że go chyba Niemcy nie zniemczą.

Zrozumiałem jest, że taki chłop ma kulturalne potrzeby, które zaspoko-

kaja. A więc czyta. Prasa ludowa nigdzie w Polsce nie ma tylu abonentów co w Poznańskim. Największe powodzenie, bo blisko 100,000 abonentów ma „Gazeta grudziądzka“ (wyplacająca 100 mk. w razie nagłej śmierci abonenta), dalej „Przewodnik katolicki“ około 60.000 abonentów, „Katolik“ śląski (w Bytomiu) około 30.000. Prócz tych pism jest cały szereg innych. Ale już tych kilka cyfr wystarczy, aby sobie wyrobić pojęcie o stopniu oświaty i uświadomienia narodowego. Uświadomienie narodowe jest też wśród ludu wielkie i jeszcze się wzmaga (przypominam wybory w Świeciu i cały szereg innych objawów podobnych), Niemcy też są wobec tego bezradni i dziś już porusza się myśl o zakazie drukowania gazet polskich!

Na uświadomienie narodowo-religijne w głównej mierze oddziały księża, oni też byli pionierami dzisiejszego dobrobytu. Nie odrazu do tego dobrobytu przyszło, lecz powoli. Po wsiach przyczyniły się dwie instytucje: Banki ludowe i Two „Rolnik“ ze swym organem.

Banki ludowe systemu Schultza-Delitscha miały skromny początek i były zakładane sporadycznie tu i ówdzie. Organizatorem ich głównym był śp. X. Wawrzyniak, człowiek, któremu się dziś pomniki stawiać powinno. Banki ludowe, które po wsiach i miasteczkach przeważnie zakładali księża, oparte na zaufaniu, nie nadużyły go; nie było też defraudacji i to wzmogło wśród ludu zaufanie do tej instytucji. Powoli powstała cała sieć tych małych banków ludowych, spółek pożyczkowych i t. p. kas o różnych nazwach, ale o tej samej organizacji, dla których okazała się potrzeba stworzenia centralnego banku w Poznaniu, którym jest „Bank związku spółek zarobkowych“. Te banki ludowe użyczały pieniędzy na umiarkowany procent i łatwo; wymagano n. p. dwóch podpisów i zapewnienia o solidności i uczciwości starającego się o pożyczkę. To też nawet wyrobnik trzeźwy, pracowity mógł pożyczkę otrzymać. — To jest dzieło niesłychanej społecznej wartości, o którego rozszerzeniu w Galicji byłby chyba czas pomyśleć. Zapomocą tych banków ludowych uwolniono lud od lichwy, którą przeważnie — jak do dziś w Galicji i Królestwie — trudnili się żydzi.

Druga organizacja to towarzystwo „Rolnik“ i organ jego. Rolnik to nazwa ogólna, właściwie są to spółki udziałowe dla handlu zbożem, nasionami, maszynami rolniczemi, sprzedaży sztucznych nawozów i t. d. W takim Rolniku musi być przynajmniej 2 urzędników płatnych w miarę rozwoju spółki nawet po 400 i więcej marek miesięcznie. Jeden z urzędników musi znać się fachowo na kupiectwie, drugi na buchalterji. Osobista rzutkość i spryt urzędnika bywa osobno lub lepiej wynagradzana. Na czele spółki stoi Rada nadzorcza, do której zwykle należy miejscowy proboszcz, właściciel wsi, kupiec i inni. Te spółki udziałowe, objęte nazwą „Rolnik“, ujęły w swe ręce cały handel zbożem i to, co do uprawy roli jest potrzebne. W ten sposób usunięto pośredników handlu zbożem, którymi znów przeważnie byli żydzi i wyzyskiwali — niestety — większych i mniejszych gospodarzy, nakładając ceny na zboże. Tak się dotąd dzieje jeszcze w Galicji i Królestwie; w Poznańskim natomiast nie pośrednicy, ale owe „rolniki“ naznaczają cenę zboża.

Oto w głównych rysach obrazek wsi polskiej w Poznańskim, ludu i jego stosunków.

4. GNIEZNO. TORUŃ.

W Gnieźnie mało już dziś usłyszy się polskiej mowy. Jest ono osaczone ze wszystkich stron kolonjami niemieckimi i na zagładę prawie skazane. Polskość spotka się w Gnieźnie przeważnie jeszcze u ludu i robotników. Samo miasto oprócz wielu starych domów posiada starą katedrę. Boczne nawy w stylu gotyckim są jeszcze z 14 w., reszta po pożarze w 18 w. przebudowana. Bardzo charakterystyczny jest ambit czyli obejście presbiterium poza głównym ołtarzem. Kościół bardzo ciekawy ma niezwykle cenne rzeźby i zabytki. Wymienić warto n. p. płytę grobową, przedstawiającą Zb. Oleśnickiego, dłuta Wita Stwosza, dalej spiżowe, rzeźbione drzwi u wejścia do katedry, przedstawiające sceny z życia św. Wojciecha. Jest to rzeźba francuska z 12 w. lub może z końca 11 w. Takich drzwi niema nigdzie w Polsce, a i w całej Europie niewiele się znajdzie: to też Anglicy chcieli je bez względu na cenę nabyć. Rozumie się, że taki zabytek jest bezcenny i pozbyć się go byłoby zbrodnią. Grób św. Wojciecha, rzeźba w srebrze z 17 w., przypominająca na zewnątrz grób św. Stanisława w katedrze wawelskiej, jest cackiem w swym rodzaju. Wogóle kościół cały wart gruntownych studjów, to też uczeni nasi jak prof. Sokołowski z Krakowa jeździli tam.

Toruń na przyjeźdźnym sprawia wrażenie miasta zupełnie ziemczonego. Zaledwo kilka sztyldów niemiecko-polskich, nieraz o fatalnej polszczyźnie, a mowy polskiej nigdzie... chyba tam nad brzegami Wisły, wśród robotników, chłopów i flisaków. A i ci już często źle mówią po polsku. W mieście widziałem sztyldy jak M. Rozynski Schneidermeister und Kürschner, Krawiec Menski (przy Bacherstr. 16), albo M. Tobolski, Sprzedarz nowych i starych Mebli, lub Klara Rybacki i t. d. — Poszedłem tedy zobaczyć polskość w Toruniu aż nad brzeg Wisły-królowej. Wije się isticie wymarzoną wstęgą, wśród zieleni łąk i małych pagórków i niknie w dali widnokregu. Nad brzegami stoją mury i baszty, lepsze pamiętające czasy. Tam nad Wisłą spotkałem robotnika Polaka. Obchodził właśnie 25-lecie małżeństwa. Wszczętałem z nim rozmowę. Opowiedział mi, nieraz łamaną polszczyzną, z jakimś dziwnym żalem, że on nieuczony człowiek, ale wie o tem, że to przodkowie nasi winni i zaprzędali nas w niewolę. Tłumaczyłem mu, że nie tyle ojcowie nasi, którzy już dawno w grobie leżą, ale wrogowie. Bo — mówię mu — jeśli n. p. pan bije się z jednym, choćby mocniejszym, to jak pan bardzo zły i odważny, pobije go, ale jeśli pana napadnie trzech choćby słabszych przeciwników, to oni wszyscy razem są od pana mocniejsi i zwyciężyć muszą. Zrozumiał dobrze, ścisnął pięść, wspominał o Polakach z drugiej strony Wisły i oświadczył mi, że gotówby zaraz bić się, jeno nie wie, jak i kiedy. Dalej opowiadał mi, że jest w robotach królewskich (t. j. rządowych) on i syn, zarabiają dobrze, ale jeśli kiedy odezwali się po polsku, to tracą robotę. Mimo to, pokazując na serce mówił: „Ja to czuję i w domu o swoim nie zapominam, mówimy po polsku“. Uścisnąłem ze łzami w oczach dłoń uczciwą i na pożegnanie wspominałem, że mamy trzy święte nasze rzeczy: ziemię, język i religię. Wówczas mi odpowiedział, że wśród młodych wielu jest, którzy o tych świętościach zapominają.

Oto jeden z epizodów, który wstrząsnął mną go głębi.

Samo miasto ma wygląd starożytny. Mnóstwo uliczek wąskich i starych jak w Krakowie domów. Ulice jak (przytaczam niemieckie nazwy):

Jesuitenstr., Badestr., Araber- Copernikus- Segler- Breite- Schiller- Schuhmacherstrasse, Altstädtischer Markt i t. d., to wszystko minione dawno wieki przypomina. Niektóre kamienice bardzo ciekawe dla swej struktury i rzeźb. Ujrzałem też, jak nikną stare pamiątki, co to jeszcze dawne, polskie pamiągają czasy. Oto przy rogu Jezuickiej ulicy i Badestr. jest skład win, a w bramie wyrwane, niewiadomo skąd i wstawione stare, rzeźbione z drzewa drzwi. Wygląda to tak jak perła oprawna w zardzewiałe żelazo.

Wróciłem do jedyne go polskiego hotelu Muzeum. Mieści się tam również muzeum pamiątek polskich i wykopalisk, w jednym pokoju zebranych. Jest kilkanaście ładnych rzeczy, zresztą upadek, zaniedbanie, brak dozoru widoczne tu w wysokim stopniu.

Wdałem się w rozmowę z kilku kupecami. Pokazało się, o czem w prasie wspomina no, że się i w Toruniu polskość budzić poczyna, jeno po cichu, w ukryciu. Wielka ilość kupców to Polacy, niestety, niejednemu z nich brakuje należytego uświadomienia narodowego. Duch jednak budzić się wśród nich poczyna wraz z dobrobytem, bo i tu hasło „swoj do swego“ wywarło dodatni wpływ, pomimo różnych środków, używanych przez żydów, jak podcinanie kredytu i t. p. Dziś kupiectwo, a więc i mieszczaństwo polskie ma widoki rozwoju; oby jeno o rozwoju ducha narodowego nie zapominało, bo ci najgorliwsi, których poznałem, niestety, przy całym zapale lepiej władają niemieckim niż polskim językiem.

5. KILKA UWAG OGÓLNYCH.

Jakiż tedy rezultat tej z wysiłkiem prowadzonej akcji germanizacyjnej? Trudno na to odpowiedzieć krótko a wyczerpująco. Są miejscowości, w których polskość osłabła lub nawet znikła, są inne, w których wzrosła i budzić się zaczęła tam, gdzie się Niemcy nie spodziewali jak n. p. na Śląsku i Prusach wsch.

Różowo stosunków przedstawiać sobie nie można i Poznańczycy różowo ich sobie nie przedstawiają. Wszakże 50 proc. ziemi w Poznańskim należy do Niemców! Wiedzą jednak Poznańczycy o niebezpieczeństwie i widzą je, orjentują się zaś wogóle lepiej niż Królewiaczy lub Galicjanie, a dlatego, o tem wyżej wspominałem. Wielu z nich zajmuje istotnie męskie stanowisko i mówi sobie: „Znam niebezpieczeństwo i widzę je, ale dlatego właśnie bronić się jest moim obowiązkiem“. Natrafiłem na wielu, którzy tak mówili do mnie, ale natrafiłem i na takich, którzy uznają za obowiązek walkę, ale w pomyślność jej nie wierzą. To jest najgorsze. Trzeba wiary! Najdzielniejszy żołnierz, straciwszy wiarę, przegrywa. Otuchy i wiary trzeba, bo sprawa nasza wielka i święta, bo zwycięstwo nasze, to zwycięstwo idei sprawiedliwości w Europie, zdeprawowanej polityką pruską. Nietylko walczyć, ale Europę o walce informować trzeba, przede wszystkim we francuskim i angielskim języku, a nawet wartoby i o-rosyjskim pomyśleć. Opinia dziś jeszcze ma pewne znaczenie, bo czasem i politycy się z nią liczą, a nam żadnej sposobności pominąć nie można, bo tu idzie o nasz byt.

Nakoniec na pociechę tym, co zwątpili, pozwolę sobie przytoczyć kilka faktów. Oto komisja kolonizacyjna działa 25 lat. Kupiła dużo ziemi, ale — rzecz dziwna — Polacy dziś są na tym samym, prawie stopniu posiadania ziemi co przed 25 laty! To znaczy, że przeważna część nabytków kolonizacji pochodzi od Niemców. Sama komisja, pochłaniająca ze skarbu

olbrzymie sumy, z których $\frac{1}{3}$ część idzie na administrację, ma często bardzo wiele kłopotu z osiedlonymi Niemcami. Przywykają oni do ulg, uważają, że należą się im przywileje jaką tym, którzy na wschód poszli, i stąd naogół kolonista gorzej gospodaruje niż polski chłop i mniej ma życiowej energii. To samo obniżenie przedsiębiorczości i energii daje się zauważyć wogóle u Niemców poznańskich. Nie jest to wiele, ale każdy, choćby mały taki objaw, to otucha dla nas na przyszłość. Z otuchą też winniśmy naprzód iść w Prusach wsch. i na Śląsku zwłaszcza. Wszakże na Śląsku właśnie — jak mnie jeden z wybitnych dziennikarzy poznańskich informował — okazuje się potrzeba założenia gazety niemieckiej, ale redagowanej w duchu polskim. Nad tą sprawą zastanowić się warto. Słyszałem głosy w Poznaniu, aby taki organ stworzyć... w Berlinie. Ale o tem niech pomyślą ci, do których to należy. Nam zaś myśleć i waleczyć trzeba wciąż. Wszak Niemcy wydali znakomitą mapę, a to: Paul Langhaus „Nationalitäten und Ansiedlungskarte von Westpreussen und Posen“. Z tą mapą (a nie lichą p. Słupskiego) w rękę i nam trzeba wytyczać to, co należy zdobyć czy kupić! A ileż to broszur wydaje się o polskim niebezpieczeństwie! Wszakże kupiłem taką jedną w samym berlińskim uniwersytecie, wyczytawszy ogłoszenie w korytarzu, że taką rzecz nabyć można u portjera za 30 pf. Jest to Paul Hensel, Pfarrer in Johannisburg, Ostpreussen „Die Polengefahr für die masurische Bevölkerung“ nakł. Deutscher Ostmarken-Verein, Berlin 1911. Ciekawa to broszura, z którą zaznajomić się warto i trzeba. Ale w Poznańskim znaleźć można ludzi, którzy już tak do podobnych broszur przywykli, że ich nawet czytać nie chcą albo i o wydaniu nie wiedzą. Trzeba je poznać, bo gdy każdy pozna wroga i niebezpieczeństwo, to z wiarą w dobrą sprawę „jak pies przy sztandarze położy się“ i nie ustąpi. Ze świadomością tedy niebezpieczeństwa i sposobów obrony naprzód!

REMIGIUSZ KWIATKOWSKI.

Zagadki tureckie.

Do najulubieńszych rozrywek tureckich należą tradycyjnie praktykowane zebrania, na których odbywa się gra w przysłowia lub w zagadki.

Są to istne walki i zażarte boje, gdzie pociskami bywają ziarna mądrości zbiorowej, a bronią zwyciężającą i odpierającą napaść — pamięć i gibkość umysłu uczestników.

Towarzystwo dzieli się na dwa obozy, walczące o większą ilość zadanych lub odgadniętych zagadek, a często poważna wygrana, mająca przypaść w udziale zwycięzcom, wzmaga żar bojowy i ogniem hazardu rozpala serca. Zdarza się niekiedy, że gra w zagadki przeciąga się przez kilka wieczorów i cała wieś lub nawet okolica, z niecierpliwością interesując się każdym zwrotem walki, oczekuje na wynik turnieju.

W ten sposób tradycja przechowuje przysłowie i zagadkę, dorzucając do dawnych wciąż nowe i budząc ku nim zapał, miłość i przywiązanie.

W Turcji przysłowia i zagadki przetrwały wszystko. Zrosnięty z niemi i wyrosły pośród nich turek obronił je przed różnemi zakusami i niebezpieczeństwami. Nie zmarniły mu ich ani wpływy arabskie, ani perskie, ani

nawet pogarda dla twórczości ludowej wyższych i oświeceńszych warstw tureckiego narodu, które, gardząc wszystkim, co własne, nie ośmieliły się jednak targnąć na „słowa ojców“ i zburzyć „namiotu, kryjącego zazdrośnie skarb narodu“, tak bowiem mówi o swych przysłowiaach i zagadkach lud turecki.

Przyjrzyjmy się zatem choć niewielkiej przygarści tych ziaren, co pierwsze padły na ugonną niwę twórczości tureckiej, wydając zdrowy, czysty i niezwarzony plon.

Zacznijmy od zagadek, w których naród wypowiada się o człowieku i otaczających go zjawach świata i natury:

Z początku ma aż cztery nogi,	na trzech zaś idąc bardzo wolno,
na dwóch najwięcej ujdzie drogi,	pielgrzymkę kończy już mozolną.
„Człowiek“.	

Pełna smętu i głębokiej zadumy zagadka, ujmująca przez swoją szczerłość i prostotę. W obrazie czterech, dwóch i trzech nóg, jakgdyby widzi się człowieka-dziecię, męzczyznę i starca, co na trzech nogach, bo o kiju, kończy mozolną pielgrzymkę życia.

Nie do trzepania kobierzec,	nie do zsypania kamyki,
choć wielką miałbyś ochotę,	choć cenne bardzo, bo złote.
„Niebo i gwiazdy“.	

Wabiąca plastyką zagadka o niebie i gwiazdach zwraca jeszcze uwagę formą akrostychicznego rymowania (nie do trzepania — nie do zsypania) niezależnie od rymowanych końcówek (ochotę — złote). To cyzelowanie zagadek i chęć przystrajania ich w najozdobniejszą i wyszukaną szatę wiersza stwierdza w sposób oczywisty pełen pietyzmu stosunek do stwarzanych z zamiłowaniem utworów.

Powiedz dwa słowa	jedna się chowa,
na dwie wielbłądzice:	druga srebrzy lice.
„Słońce i księżyc“.	

Pełna kolorytu zagadka, ujmująca słońce i księżyc, dwie latarnie błękitu, w postaci dwóch wielbłądzic, na zmianę chowających się wśród bezkresów.

Mrok stado złote wygonił,
świt stado złote roztrwonil.
„Gwiazdy“.

Znowu specyficzna właściwość ludowej poezji tureckiej, w której powtarzanie wyrazu lub wyrazów środkowych stanowi kunsztowną ornamentację wiersza.

Prócz tego zagadka powyższa jest jedną z najstarszych, jak zresztą u wszystkich ludów Wschodu i Zachodu, gdzie porównanie gwiazd do złotego stada lub złotych owiec znajdujemy w pierwocinach wszelkiej poezji ludowej.

Nie dostanie	życie ludzkie słodzi,
na straganie	któż jest ten dobrodziej?
„Sen“.	

Liryczna z odeieniem smutku zagadka, obok której znajdujemy drugą, jeszcze na taki temat, bardziej przejrzystą i, jak należy przypuszczać, znacznie wcześniejszą :

Przyjdzie, zmoże, a gdy zwali,
to nad ranem idzie dalej..
„Sen“.

Dwunastu synów ma stary bej, a czem się różnią, posłuchać chciej:	trzej — weseli, nigdy smutni, trzej — jak czasem i jak kiedy,
trzej — surowi i okrutni, „Zima, wiosna, lato i jesień“.	trzej — zasobni zawsze w schedy.

Ciekawa przez charakterystyczną ocenę pór roku zagadka, niepozbowiona swoistego kolorytu tureckiego.

Coś, co nie ma cienia
i kształtu nie zmienia.
„Woda“.

Bez cienia, jak cień,
ldzie w noc, czy w dzień..
„Dźwięk“.

Obie powyższe zagadki, choć różne w treści, architektonicznie jednak zbliżone, gdyż jednakowy szczegół stanowi w nich punkt wyjścia przy rozwiązaniu. Wskazuje to, pomiędzy innymi, na to, jak pod wpływem jednej zagadki na jej gruncie kształtowały się i powstawały inne.

Sufi, choć bez kości,
a studnię wymości..
„Deszcz“.

Tu uderzy klinga szabli,
a w Arabii szczęk jej djabli..
„Błyskawica i piorun“.

Zagadka na błyskawicę i piorun musiała powstać lub też zmodyfikować się odpowiednio już w czasach późniejszych, gdy Arabia wraz ze świętymi dla wyznawców Proroka miastami, Mekką i Medyną, zajęłaoczesne i pierwsze miejsce w umysłowości prawowiernych.

Tam, gdzie był popas z czerwoną krową,
Zjedzona trawa nie wschodzi znowu..
„Pożar“.

Mocna w swej metaforze zagadka. Porównanie pożaru do czerwonej krowy lub płomiennie-grzywego rumaka stanowi zwykły, stereotypowy dziś objaw w poezji tureckiej.

Na bazarze czarne,
czerwone zaś w domu,
„Węgiel, żar i popiół“.

a kiedy wygarnę,
nie zda się nikomu.

Małe, lśni i miga,
kręci się, jak fryga.
„Iskra“.

Następna z kolei zagadka zasługuje na specjalną uwagę pod względem swej budowy, polegając na zestawieniu absurdów, pozornych jednak w gruncie rzeczy.

Od trawy niżej,
od góry wyżej.
„Droga“.

Zagałki, wysnuwane na kanwie absurdów, znane zresztą wszelkiej twórczości ludowej, stanowią ulubiony rodzaj ludów wschodnich, rozmiłowanych w dociekaniu koncepcji zawiłych i zakłębionych.

Jak pył się na białem mnoży,
ziarno czarne omłót Boży...
„Pismo“.

Zagadka odsłania pociągającą ocechę ludu tureckiego, wskazując na cześć i poszanowanie wiedzy i piśmiennictwa.

— Chodźcie! — wołasz, one het,
— W miejscu! — krzyknij, przyjdą wnet...
„Wargi“.

Ciekawa, dźwiękowo-obrazowa zagadka, których dużo spotykamy na Wschodzie. Oparta jest na tem, że wargi przy wypowiedaniu słowa „chodźcie“, rozwierają się, odchodząc jedna od drugiej, przy słowie zaś „w miejscu“ zwierają się szczelnie dla wydobycia wargowego dźwięku „m“. W oryginalnie mamy dwa słowa: „gel“ i „gelme“. co znaczy „chodź“ i „nie chodź“.

Ałach mnoży,
nóż otworzy...
„Arbuz“.

Je się snadnie,
a któż zgadnie?
„Wiśnie“.

Dwie powyższe zagadki, nikłe i niewystarczające dla zobrazowania rzeczy zagadywanej, mają swoją wartość jedynie w melodyjności wiersza i łatwej szybkości wypowiedania go. Takich zagadek, osnutych nietyle na porównaniu lub obrazie, ile na melodji i śpiewnej łatwości, spotykamy dużo nietylko u ludów wschodnich.

Pchnąłem — toczy się jak kula,   istny migdał, istny miód,
całuję — słodka babuła,   dam ci, będziesz w ustach gniott.
„Pomarańcza“.

Łeb czerwony w dziurze,
zad zielony w górze...
„Marchew“.

Zręczne, na obrazowaniu oparte zagadki, niepozabawione humoru, który, jak zwykle u Turków, jest zaprawiony rubaszną swobodą.

Kudłate wparło głodne oko,
czerwone wisi za wysoko...
„Pies, patrzący na mięso“.

Zagadka przytoczona należy do rzędu często napotykaneych u ludów wschodnich zagadek dowcipów, gdzie na pierwszy plan wysuwany bywa komizm omawianych przez nie sytuacji. Humorystyczne zestawienie dwóch obrazów: głodnego psa i wiszącego za wysoko mięsa, rozstrzyga o wartości dowcipnej zagadki.

Nie umrze z wieży rzucona,
od kropli wody zaś skona.
„Bibułka do papierosów“.

Bez uzdy jeździ koń-poczwara...
a z nozdrzy mu wybucha para...
„Pociąg“.

Ostatnie dwie zagadki, najmłodsze wśród swoich siostrzyce, jak wskazuje ich treść, dowodzą, iż zagadka jako rodzaj twórczości narodowej, nie przestała żyć i rozwijać się w Turcji. Wyparta tylko z większych środowisk wielkomijskich, schroniła się przytulnie do chat włościańskich, gdzie „słowa ojców“ najdłużej i najtrwalej są zawsze przechowywane.

KS. WIKTOR POTRZEBSKI.

Ekonomiczne odrodzenie Polski.

Spostrzeżenia i uwagi.

I.

W dobie obecnej w naszym społeczeństwie pełno jest pesymizmu i zwątpienia w siłę i moc narodu naszego. W duszach jednostek zagnieżdżyła się myśl zła, niszcząca najpiękniejsze zamiary, tłumiąca w samym zarodzie początek pracy zbożnej — myśl, że ludzie są źli, że pierwiastek dobry zła nie zwycięży.

„Wszyscy są źli — albo złymi będą — więc wysiłki wszelkie są bezużyteczne, bezcelowe. A jedyny sposób utrzymania pozornego dobra jest wszechpotężna władza w najróżniejszych objawach: bat, pięść, szabla policjanta, karabin żołnierza. Ta zewnętrzna siła i groźba mogą utrzymać ład w społeczeństwie wogóle, w naszym w szczególności“.

Brak wiary w zwycięstwo dobra — w budzenie ducha, aby on dał przewagę w życiu — jest przyczyną, że towarzystwa kulturalne mają w sobie tak niezmiernie mało pracowników. Przecież powszechnie znanym faktem jest, że towarzystwa w społeczeństwie naszym jednostkami stoją; jednostki towarzystwa dźwigają i dają im ruch — życie. Ogół t. zw. inteligencji zachowuje się co najmniej obojętnie, o ile nie wrogo. Panuje powszechny przesąd w społeczeństwie naszym, że pracy kulturalnej, w stowarzyszeniach prowadzonej, powinny być natychmiastowe owoce. O ile się np. w pół roku po założeniu stowarzyszenia nie widzi „uanielenia“ ludzi — wówczas osądza się już pracę jak bezużyteczną — a więc szkodliwą. A jeśli przytem przytrafia się jakieś nietakty rzeczywiste czy też urojone ze strony członków młodej instytucji, wówczas używa się wszelkich środków aby instytucję złamać, głosi się na wsze strony, że szkodzi sprawie narodowej. Zapominamy o prawdzie, którą własnymi oczyma oglądamy, że tylko wytężona, niestanna, przez szeregi lat trwająca praca kulturalnie i ekonomicznie podnosi naród. Słoweńcy, prawda, w ciągu kilkunastu lat dźwignęli się ze snu i zdobyli już dzisiaj pewien stopień kultury i ekonomicznej niezależności — a ileż włożyli wysiłku w tę pracę swą — jak karnie szli — jak ogół cały inteligentny w pracy tej brał czynny udział!

Przypominam sobie, jak w r. z. w „Gazecie Narodowej“ umieszczonym został alarmujący artykuł, że w Monasterzyskach wskutek walk panujących w polonii tamtejszej zaprzepasza się ludność polską — bo zamiast się połączyć i ruszyć karnie w lud, aby go uświadomić narodowo, duchowo podnieść i ekonomicznie uniezależnić — myśmy się żarli. Takich Monasterzysk u nas jest bardzo wiele. Wykazy statystyczne wskazują, że naro-

dowe uświadomienie wzrasta, lecz nie w takim stopniu, w jakim wzrastaćby powinno.

Bardzo przeszkadza rozwojowi pracy naszej wrodzone nam lenistwo, brak stanowczej, silnej i wytrwałej woli dążenia w pewnym ściśle określonym kierunku. Jak motylki z kwiatka na kwiatek radzi się przenosimy. Udział w festynie, urządzanym na cel zbożny, weźmiemy, bo i muzyki posłuchamy i wogóle można się trochę rozerwać — ale iść do czytelnicy na wieś, porozmawiać z ludźmi, zbliżyć się do nich — chodzić stale i stale w tym kierunku pracować nie jesteśmy w stanie. Na jednostki to składamy. Stąd widzimy, że najbardziej rozwijające się i największe rokujące nadzieje czytelnicy upadają, gdy tych jednostek zabraknie, bo ogół inteligentny niemi się nie zajmuje, a nawet wogóle mało wie o ich istnieniu. Prawdą niezbitą jest, że lud się podnosi i uszlachetnia przez obcowanie z nim ludzi kulturalnych.

Nie można pracować dla ludu bez ludu. To będzie miłosierdzie, łaska, którą niekulturalny przyjmie, kulturalny odrzuci. Ale jałmużna najczęściej demoralizuje; tylko wynik, dla którego trzeba zużytkować siły, jest cenionym i szanowanym. Lud przecież nie będzie zawsze takim, jakim jest, bo ewolucja jest prawem rządzącym światem — więc i ludem. Idzie i lud naprzód. Nie ulega wątpliwości, że nasza konserwa chciała coś zrobić dla ludu, ale trzymała się tej zasady, że bez ludu, więc też nie prawie nie robiła. Teraz dopiero lud sam się organizując, zdobywa coraz wyższy stopień kultury i niezależności ekonomicznej. Mnożą się współdzielcze instytucje, stowarzyszenia różne, a widzimy, jak w nich praca wre i kipi, ale nie widzimy też w nich tego wielkopańskiego giestu ani miłościwej ręki, ostentacyjnie jałmużnę podającej.

Sam teraz dobrze widzę, że trzeba nadwyzwyczajnych trudów i ogromnego wysiłku, aby przygotować ziemię pod posiew instytucji współdzielczej. I o czem już niejednokrotnie pisałem, to też jeszcze raz stwierdzam, że trzeba naprzód ziemię dusz ludzkich urobić choć z grubsza, dopiero wówczas dać im sklep społeczny, a mając już sklep społeczny czy inną instytucję, w pracy nie ustawać ani na chwilę, dopóki ta instytucja w krew nie przejdzie ludności, w łunę nie urośnie, dopóki lud bez niej żyć nie będzie mógł. Lud nasz mimo wszystko, jest jeszcze tak mało kulturalnym, że zawsze i wszędzie trzeba przed posiewem glebę przygotowywać. Nam się zdaje częstokroć, że jeśli my lud partyjnie uświadomimy, tośmy wszystko zrobili, gdy tymczasem myśmy nie uczynili dobrego, owszem, ustawiliśmy nową przeszkodę, nowy kamień do duszy rzuciliśmy, który utrudni przyjęcie idei narodowej i społecznej, bo ją przydusić i zgnieść może.

Trzeba w naszym życiu połączyć pracę kulturalną z ekonomiczną i wzajemnie uzależnić tak jednak, żeby nad ekonomiczną i w ekonomicznej świeciło i grzało zawsze słońce duchowej siły i mocy — tak iżby zamożność ekonomiczna służyła i stopniami była, po których wznosić się ma społeczeństwo w górę, w świat duchowej mocy i szlachetności. W ziemi pracując, przy warsztacie czy fabryce, zawsze oczy ludu skierowywać w świat ducha, aby w jasność swej przyszłości wpatrzony, nie grzęznął w błocie i brudzie duchowym, ale był czysty.

A do tego niezależność ekonomiczna potrzebna, konieczna, ale razem też i moc duchowa i duchowe wyrobienie, bo pierwsze bez drugiego czyni z człowieka samoluba, egoistę, który dla grosza obedrze, zniszczy wszyst-

kich, który dla grosza będzie kradł, zdzierał, lichwę uprawiał, bo dla niego niema etyki, niemasz miłości bliźniego. Takim będzie nie tylko lud, ale takim jest i t. zw. inteligent.

Kiedy w życie codzienne patrzę, widzę, że przed nami jeszcze ogromny kawał drogi, że jeszcze daleko mamy, aby stanąć na stopniu, na którym stoją już inne narody. Widzę jeszcze ogromne rowy i nasypy sztuczne, które wypełniać i rozwałać trzeba.

Im większe wysiłki, — im więcej pracy, — tem zwycięstwo świetniejsze.

II.

W Galicji wschodniej w całej pełni trwa walka między dwoma narodami bratnimi. Mówią wiele teraz o ugodzie. Podobno nawet ktoś podjął się ją przeprowadzić. Dałby Bóg, aby to kiedyś nastąpiło. Błogosławione miałyby następstwa dla narodów. Ugodę robić się ma przez posłów. A mnie się zdaje, że to jest błędna droga, — przez posłów ugody nie zrobimy. Tą drogą ugodę można przeprowadzić w życiu parlamentarnem. W życiu codziennem żadnego, a przynajmniej bardzo małe będzie miała ona znaczenie.

My, Polacy, musimy przecież odbierać to, co nam się słusznie należy. Więc musimy dążyć do tego, aby lud polski polskim mówił językiem. Nie możemy przecież zgodzić się na twierdzenie rusinów, że, ponieważ d z i s i a j wielu katolików łacinników mówi po rusku, są rusinami. Zaprzeczycie tego nie mogą rusini, że ci właśnie mówią dlatego po rusku, że o nich nikt się nie troszczył, nikt się nimi nie opiekował, że, owszem, cudem jest, że jeszcze przy wierze i obrządku swoim trwają, bo przecież szlachta dawna troszczyła się o cerkwie, których setki wznosiła własnym kosztem, a o kościołach zupełnie zapomniała. To jest faktem stwierdzonym choćby i prześmiewnie na podstawie katalogów, wydanych przez ruskie konsystorze djeeezjalne. Oni tego nie uznają, więc i tu już jest różnica w dążeniach, w nakazach narodowego sumienia. Lud polski, tu od wieków mieszkający wśród ruskiego społeczeństwa, zatracił mowę swą, bo mu do dworu było za wysoko, a do kościoła za daleko, bo był zostawiony sobie. Obowiązkiem więc społeczeństwa odzyskać tych, których utraciło, do jedności duchowej doprowadzić tych, którzy bez właszej winy od niej odpadli. Więc w tym celu rosną i mnożą się towarzystwa, dążące do uświadomienia ludu polskiego. Szerokie kręgi nawet inteligentnego społeczeństwa ruskiego uważają już samo istnienie takich stowarzyszeń za bezprawie. W rozmowie ze mną niejednokrotnie zarzucano mi, że to przecież jest gwałtem i bezprawiem dążyć do tego, aby lud nasz naszym mówił językiem. Żadne argumenty nie pomagały. Zostaliśmy przy swoim każdy.

Przedstawiłem tu tylko jeden rys, punkt jeden, który przecież nieumozliwia nam zgodną pracę w życiu codziennem. Więc walka musi być. I trwać będzie ona tak długo, dopóki lud ruski nie stanie na tym stopniu kultury, na jakim stoją dzisiejsze zachodnie społeczeństwa. Bo potem sam lud zawrze umowę, potem nie będą mogli tym ludem niedojrzali lekkomyślni rządzić, ale on sam osądzi, czy nie lepiej i korzystniej uznać istnienie obok siebie ludności polskiej, mającej prawo do rozwoju, czy też wieść walkę, która byłaby zaprzeczeniem jego kultury.

Szerzeniu się tej kultury wśród narodu ruskiego nie sprzyjają właśnie

sami wybrani przez lud posłowie, dalej półinteligencja ruska, z młodzieży przeważnie złożona. Najprzód dlatego, że przeważnie żywią lud swój nienawiścią do społeczeństwa polskiego. Trzeba było słyszeć mowy takiego np. posła radykała w naszym okręgu. Są one zaprzeczeniem wszelkiej kultury ogólnoludzkiej; takie mowy nie tylko nie posuwają narodu naprzód, ale po prostu cofają go wstecz w czasy, kiedy pięścią i nożem załatwiano rachunki. Ludziom kultury nieznane są takie mowy. Aby utrzymać mandat powołał do pomocy zacieklego wroga naszego społeczeństwa, który mowami swojemi dopomagał mu i mandat zdobyli. Mniejsza nawet o mandat. Chcę tylko zaznaczyć, że w obozie radykalnym i do radykalnego zbliżonym nie ma mowy i być nie może o żadnych nakazach sumienia, kiedy do zgębienia polskiej myśli się dąży. Jeśli więc dusza ludu ruskiego tak jest przepelniona nienawiścią do społeczeństwa polskiego, jakże tu ugodę przeprowadzać? Czyż ci posłowie, którzy dotąd lud karmili jadem nienawiści, będą mieli odwagę stanąć wobec ludu i mówić o miłości i wzajemnej tolerancji? Zaiste, nie bez podstaw twierdzę, że to nigdy nie nastąpi i nie bez podstaw twierdzę, że nie troska o dobro narodu wypełnia duszę społeczeństwa ruskiego, a przynajmniej jego olbrzymiej części, lecz nienawiść do nas.

Myślałem inaczej i czułem inaczej dawniej, kiedy z daleka tej wyczerpującej i męczącej walki stał — dzisiaj widzę, że moje dawniejsze przeświadczenia były błędne. I co jeszcze spostrzegam: wyteżoną pracę inteligencji ruskiej, aby tę nienawiść zbudzić, bo naprawdę szerokie i olbrzymie masy ludu ruskiego, związkami krwi spojonego ze społeczeństwem polskim, nie miały w duszy tej nienawiści. — Dopiero ją sztucznie stworzono, podsuwając społeczeństwu polskiemu najróżniejsze względem ludu ruskiego przestępstwa. Najlepszy dowód, że ta nienawiść występuje tam, gdzie ludem opanowali radykali, gdzie wydzierają temu ludowi wiarę, przywiązanie i miłość tradycyjną do cerkwi, tam przybiera ta nienawiść objawy częstokroć straszne i zatrważające.

Nie wiem, czy te uwagi dojdą do szerokich warstw społeczeństwa ruskiego. Jeśli dojdą, będą z pewnością z niechęcią przyjęte, a nawet ze złością, bo dużo zawierają one prawdy gorzkiej, cierpkiej.

Widzę, że taki sposób „uświadamiania“ ludu ruskiego, jaki tu podałem i jaki ma w rzeczywistości dzisiaj miejsce, doprowadzi do największego nieszczęścia tylko sam lud ruski. Bo nienawiść gdy się do duszy przyjmie, całą ją obejmie, zawładnie i rozum wówczas nie ma przystępu do człowieka. Uczucie nim rządzi. Widzieliśmy w historii przykłady, że narody moc mają tylko w sobie, moc ta płynie z wewnętrznej wartości człowieka, społeczeństwa, więc wysiłki społeczeństwa zmierzać winny w tym kierunku, aby siłę wewnętrzną wyrobić w sobie. Wówczas naród przetrwa wszystko i wyjdzie zwycięski. Zaprzeczeniem mocy jest nienawiść. My tej nienawiści nie mamy ani do Prusaków, ani do Rosjan. My mamy miłość swych ideałów i samoobronę przed uciskiem. Mamy wzdargę czasem, ale rzadko, najczęściej obojętność wobec wrogów. My też dlatego trwamy i jesteśmy narodem, mimo stu lat przeszło niewoli — narodem, który ma w sobie duży stopień kultury, ma przeszłość za sobą świetlaną i jasną.

Lud ruski ma wszystkie warunki, aby się kulturalnie i ekonomicznie wzmacniał. Przywódcy wolą jednak walkę polityczną, bo ta stokroć łatwiejsza i efektywniejsza. Pisać o ucisku, o nędzy, żalić się, skarżyć łatwo. Pracować jednak na każdy dzień ciężko i ustawicznie, nieść światło nauki

i miłości w lud, który najczęściej przyjąć tego nie chce, — to trudniejsze i mniej efektowne. Obiecywać dużo, obiecywać dobrobyt bez wysiłków ze strony ludu — łatwo; tworzyć dobrobyt i mówić ludowi, że dobrobyt tylko on sam stworzyć może — to niewdzięczne i mniej przyjemne.

A w myśl zasad dobrobytu narodowego, do skupiania bogactw przyczynić się ma i winien każdy, bo dobro ogólne wypływem dobra indywidualnego.

Wskutek i przez tę walkę osłabia się niezmiernie ekonomiczna praca. Kierunek ekonomiczny w życiu narodu ruskiego nadzwyczaj jest zaniedbany. Lud ruski w nędzy żyje wielkiej. A winę tej nędzy znowu spychają na nasze społeczeństwo. Niebaczni, nie wiedzą, że w tej samej nędzy żyje i lud polski, że gdyby przecież społeczeństwo polskie było tak krzywdzące i niesprawiedliwe, to lud polski żyłby w dostatkach i zamożności wielkiej, mając bezwzględne poparcie rządu. A tymczasem nasze społeczeństwo wyęży wszystkie swe siły, aby się usamodzielnąć ekonomicznie. Wysiłki te osłabia właśnie walka narodowa, która każe mieć oazy ducha zwrócone w jedną i drugą stronę. A coby to stworzyć można, gdyby tak w dążeniach do ekonomicznej niezależności połączyły się oba narody i wyężyły całą swoją moc, aby zerwać i zrzucić z siebie te kajdany niewolnicze, tę lichwę, tę zależność od innych w handlu i przemyśle. Ale i tu znowu winę na nasze społeczeństwo spychają. Nie myśmy węzyły pozrywali, nie myśmy do rozdziału dążyli.

Te uwagi, te myśli, dyktuje mi w pierwszym względzie miłość mojego narodu, ale i miłość i życzliwość względem narodu ruskiego. A takich, jak ja, jest milion wśród nas. My chcemy zgody, której źródłem kultura — wspólny dobrze zrozumiany interes. Smutno, że tak daleko nam jeszcze do dnia jasnego, w którymby prawdziwie miłość zwyciężyła i połączyła oba narody, zachowując każdemu jego duszę zbiorową. — Daleko, ale przecież przyjdzie, my zawsze wierni jesteśmy wielkiemu hasłu wolności dla siebie i innych.

III.

Dzięki niestrudzonej i mądrej działalności j e d n o s t e k sprawa ekonomicznego umięzależnienia kraju postępuje naprzód niezmiernie powoli. Dobrze jednak, że choć nie stoimy w miejscu. Właśnie temu ruchowi tak, niestety, powolnemu dziwić się trzeba. Zdaje mi się, że my żyć powinniśmy tylko w święta uroczyste, wówczas, kiedy trzeba zabłysnąć, trzeba się pokazać na zewnątrz, choćby nawet trzeba się było ubrać w cudze pióra, w cudze stroje, a z wierzchu obrzucić się cieniutką draperją na nutę naszą w cudzym zakładzie wykonaną.

Gdyby wszystkie dni były uroczystymi występami, odpowiadałoby to najbardziej naszej narodowej duszy, byle tylko do tych występów nie potrzeba dłużej nad tydzień się przygotowywać. Bo to nas szalenie męczy i osłabia ta codzienna, cicha, bez rozgłosu praca, bo to jest strasznie beznadziejne tak „czynić w swem kółku, co duch Boży każe“ — spełniać tylko obowiązek, którego uznać nie chcemy.

Jedno z pism warszawskich przytacza opowieść o pewnym owczarzu, który jako zadanie życia swego postawił: nauczyć wszystkich we wsi całej czytać. Mawiał: „nie umrę, dopóki choć jeden będzie analfabeta“.

I stała się wieś, w której niema dotąd zupełnie szkoły, umie czytać i pi-

sać. Pastuch umarł. O nim nikt nie wiedział. W rok po śmierci dopiero przypadkiem ktoś nazwisko jego odkrył.

Oto typ pracownika, jakiego nam trzeba. Takim pracownikiem powinien być każdy Polak. Pomocy żadnej nie mamy i broń nawet nas, Boże, od pomocy, boby nam dusze wykoszlawili. Sami wewnętrznie tworzyć mamy własną kulturę i zdobyć bogactwo, zamożność. Szczególniej na polu ekonomicznem każdy bezwzględnie ma i musi być cichym pracownikiem, inaczej będziemy wiecznie niewolnikami i ruch nasz naprzód będzie pochodem ślimaczym. Inni nas wyprzedzają, a my, dzięki ślimactwu naszemu, zostajemy za innymi i naśladowcami tylko jesteśmy, nieudolnie przejawy myśli cudzej przyswajając sobie, a własnej wytwory odrzucając, bo to własnej.

Teraz przejeżdżając się po świecie, widzę doskonale, żeśmy tu — u siebie — jako ogół zrobili tak mało. Jednostek szlachetnych o wzniosłych wysiłkach, dużo jest wśród nas, a ogół tak okropnie apatyczny, tak obojętny! W dzisiejszości pogrążony, śpi lub udaje, że żyje. — A jeśli żyje, żyje życiem obcym. — Prasa, spełniając swój obowiązek, nawołuje, by nie wywozić pieniędzy do obcych, lecz u siebie zostawiać, my właśnie obcym je dajemy, — jak nas zato inni lekceważą, jak się ci nasi t. zw. przyjaciele do nas odnoszą, — tak ich życzliwość jest okropną dla mnie, tyle w niej litości, takiej litości, jaką się ma dla dzieci, co jeszcze rozumu niespełne, nie mogą znaleźć ratunku i pomocy dla siebie. Nikt nie chce naszego przebudzenia, powołania do życia milionów śpiących rycerzy, bo im ten nasz sen wygodny, bo my im kopalnię złota. Oni drwią lub z politowaniem patrzą na nasze wysiłki, bo powiadają: „Polak dzisiaj ma zapał, jutro obojętny, pojutrze zimny, a na czwarty dzień przeklinać będzie zapał, bo tak mało w Polaku konsekwentnego wysiłku i wytrwałości“.

A przecież jednak rozpaczy oddawać się nie można, nie powinno. Tak mało bowiem potrzeba, aby w życiu ekonomicznem doprowadzić do zwycięstwa: codzień żyć naszymi wytworami, ubierać się w nasze odzienie, kupować nasze wyroby. My to wiemy doskonale, ale wyroby inne są lepsze, tańsze, zresztą naszych niema. Niema — to nie kupować weale, a jeśli już kupić, to u tych, którzy nam są litośnie życzliwymi, a nie u tych, którzy nas duchowo zabić chcą. — Nasze wyroby droższe, powiadają, — nie zawsze stanowczo. — Jeśli jednak droższe, to z pewnością dlatego, że jeszcze w danej dziedzinie nie zastosowały nasze fabryki tych wynalazków, które innym produkcję ułatwiają, — albo też dlatego, że nasi kupcy chcieliby od razu majątek zrobić, nakładając zbyt wygórowane procenty. Te estatnie skargi są niezmiernie częste, — mają lub nie podstawy, bo przez to narzekanie chcemy uzasadnić nasze czyny antynarodowe. Antynarodowym czynem nazywam wszelkie zakupienie towarów u tych, którzy nam śmierć duchową i fizyczną zadać usiłują.

Kupcy nasi powinni wziąć te zarzuty pod rozwagę, bo, jak rzekłem, często są one uzasadnione. Konsumenci, by siebie uniezależnić wogóle, powinni łączyć się w związki na zasadach współdzielczych oparte. Całą siecią kooperatyw pokryć trzeba nasz kraj jak długi i szeroki i przez nie kłaść nacisk na wytwórców, a równocześnie przez nie wżerać się w dusze narodu, społeczeństwa.

Z podziwu wyjść nie mogę, co zdziałali czesi, węgry, słoweńcy. Jaka oni dzisiaj są potęgą w świecie przez kapitał, przez niezależność ekonomiczną! A stworzyli to tylko karnością, tylko solidarnością bezwzględną w życiu ekonomicznem. Oni wszystko mogą, bo nie są od nikogo za!

Inżynierowie-architekci

„ Sosnowski i A. Zachariewicz

CENTRALNE BIURA:

WE LWOWIE, KOPERNIKA 3, gmach „Generali“, Telef. 470

Adres telegraficzny: ŻELAZOBETON — LWÓW.

FABRYKA, MAGAZYNY I WARSZTATY:

WE LWOWIE, ULICA NA BŁONIE L. 3 — Nr. Telefonu 228

FILIA W KRAKOWIE:

ul. BASZTOWA 25. Tel. 2306. Adres telegr.: Żelazobeton Kraków.

ODDZIAŁ BETONOWO-ŻELAZNY:

mosty, szluzy, stropy, kopuły, piloty, akwadukty, tunele, zbiorniki, schody, syfony, wieże wodne i t. d.

ODDZIAŁ FABRYCZNY:

wyroby betonowo-żelazne, płyty stropowe, płyty do ścian, płyty trotuarowe i krawężniki, płytki posadzkowe, rury kanałowe, przepusty, żłoby cementowe automatyczne, podciąg betonowe nad drzwi i okna, cegły lekkie dla ścian działowych, cegły cementowe i t. d.

BIURO ARCHITEKTONICZNE:

budowa gmachów publicznych, domów czynszowych, will, magazynów, młynów, fabryk, rekonstrukcje i adaptacje, wykonanie planów, kosztorysów, nadzór nad budową i t. d.

PARCELACJA GRUNTÓW.

3138

▼ ODDZIAŁ DO WYROBU RUR BETONOWYCH

20 cm. do 100 cm. średnicy najlepszej jakości po cenach najniższych.

.. PROJEKTY I PRZEDMIARY NA ŻĄDANIE. ..

— GALICYJSKI —

BANK LUDOWY

dla rolnictwa i handlu
we Lwowie, Sykstuska 17

Telefon Nr. 1677 i 1678

Wszelkie czynności finansowe i bankowe w za-
kresie rolnictwa i przemysłu

Bardzo korzystna lokacja pieniędzy przez

wkłładki

na książeczki wkładkowe od 20 koron począwszy na

$4\frac{1}{2}\%$

z wypłatą do 5.000 kor. dziennie bez wypowiedzenia.
Podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszków.
Wkłładki zamiejscowe przesyła się do Banku najlepiej
przez pocztową Kasę oszczędności, której czeki Bank
wysyła na żądanie bezpłatnie.

Kantor wymiany

Wypłata kuponów :: Zlecenia giełdowe :: Bez-
płatne przeglądanie losów

Przekazy na miejsca kąpielowe i miasta całego świata.